REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 90 00
E: gp.mkgp@gov.si
www.mkgp.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Podpisnik: Mateja Čalušić
Izdajatelj: Republika Slovenija
Serijska številka: 4a e5 27 d2 00 00 00 00 56 7e 63 e0
Potek veljavnosti: 16.01.2029
Datum in čas podpisa: 14:13, 16.06.2025
Ref. št. dokumenta: 007-44/2025/245
DOKUMENT JE ELEKTRONSKO PODPISAN

Številka: 007-44/2025/245
Ljubljana, 13. junij 2025
EVA 2025-2330-0013
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Zakon o kmetijstvu – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na seji dne … pod točko … sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o kmetijstvu ter ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po rednem postopku.

Barbara Kolenko Helbl

generalna sekretarka

Priloga:

– predlog Zakona o kmetijstvu.

Sklep prejmejo:

– Državni zbor Republike Slovenije;

– Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano;

– Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo;

– Ministrstvo za finance.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

– Simona Vrevc, v. d. generalne direktorice Direktorata za kmetijstvo,
– Andrej Hafner, vodja Sektorja za pravno sistemske zadeve v kmetijstvu,
– Tanja Gorišek, vodja Sektorja za podnebno politiko ter sistem znanja in inovacij v kmetijstvu,
– Jožko Fornazarič, Sektor za pravno sistemske zadeve v kmetijstvu,
– Joži Jerman Cvelbar, vodja Oddelka za sistem znanja in inovacij v kmetijstvu,
– Maša Kerstein, Direktorat za kmetijstvo.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

– Mateja Čalušić, ministrica,
– Ervin Kosi, državni sekretar,
– Maša Žagar, državna sekretarka
– Simona Vrevc, v.d. generalne direktorice Direktorata za kmetijstvo,
– Andrej Hafner, vodja Sektorja za pravno sistemske zadeve v kmetijstvu.

5. Kratek povzetek gradiva:

Zakon ohranja trenutno veljavno ureditev definicije kmeta (nosilca kmetijskega gospodarstva) in kmetijskega gospodarstva. Bolj natančno pa se določajo enote kmetijskega gospodarstva. Opredeljena je družinska kmetija kot oblika kmetijskega gospodarstva. Na novo je določena razvrstitev kmetijskega gospodarstva glede na standardni prihodek gospodarstva dosežen v preteklem letu. Standardni prihodek je pomemben pokazatelj ekonomske moči kmetijskega gospodarstva, ker daje primerljiv rezultat med vsemi kmetijskimi gospodarstvi v posameznih državah članicah Evropske unije in je izražen v evrih, ker je izračunan po enotni metodologiji, ki določa ekonomsko velikost kmetijskega gospodarstva. Ureja se pravica do opravljanja kmetijskih opravil in določa nova mreža za podatke o trajnosti kmetijskih gospodarstev (FSDN). Ohranja se ureditev začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu in strojni krožki ter opravljanje dopolnilne dejavnost na družinski kmetiji, pri dopolnilni dejavnosti se poenostavlja postopek vpisa dopolnilnih dejavnosti. Zakon določa tudi ukrepe kmetijske politike, njihovo spodbujanje, financiranje, izvedbo.

Z novim zakonom se vzpostavljajo pravne podlage na področju blaženja in prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam ter vzpostavljajo povezave do predloga Podnebnega zakona in leta 2024 posodobljenega Celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta (t.i. NEPN). Hkrati se nadgrajuje obstoječi sistem spremljanja kmetijskih tal. Obe področji sta celovito urejeni v VI. poglavju tega zakona. Obveznost spremljanja in proaktivnega upravljanja podnebnih sprememb, zlasti zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, in hitrejše prilagajanje na pričakovane in zaznane vplive podnebnih sprememb, izhaja iz številnih mednarodnih zavez, evropske zakonodaje in nacionalnih zavez, vključno s predlogom Podnebnega zakona, ki je v postopku sprejemanja. Po drugi strani sekvenca izjemnih vremenskih dogodkov, med njimi tudi izjemna suša leta 2022 in ekstremne poplave leta 2023, kažejo na nujnost takojšnjega pospešenega prilagajanja podnebnim spremembam. Kmetijstvo je zaradi narave svoje dejavnosti, ki povečini poteka na prostem, izrazito ranljiv gospodarski sektor. S predlogom zakona je prepoznano, da bosta prehranska varnost in prehranska suverenost v Sloveniji močno odvisni od sposobnosti kmetijstva, da se hitreje kot kadarkoli v zgodovini prilagodi novim podnebnim realnostim (višjim temperaturam, pomanjkanju vode, pojavu novih škodljivcev in bolezni, pozebam ipd.). Predlagana ureditev stremi k temu, da bi s pridobivanjem in povezovanjem podatkov zagotovili pravočasno ukrepanje in pripravljenost kmetijstva na podnebne spremembe ter s tem zagotovili bolj učinkovito vodenje kmetijske politike, ki bo podprta z objektivnimi, neodvisnimi podatki. Ker je po drugi strani kmetijstvo močno odvisno tudi od kmetijskih tal, kot temeljnega naravnega vira za opravljanje kmetijske dejavnosti, se nadgrajuje monitoring kmetijskih tal. S temi

rešitvami ministrstvo vzpostavlja sistemsko podlago in naslavlja tudi ključna opozorila Računskega sodišča RS iz leta 2023 glede učinkovitosti ministrstva pri prilagajanju kmetijstva podnebnim spremembam (2023).

Zakon veliko dosedanjih določb posebnega upravnega postopka, ob potrebni redakciji, prevzema v nespremenjeni obliki, saj so se izkazale za smotrne in učinkovite.

Poleg tega pa novi zakon uvaja tudi povsem nove določbe kot posledico zadnje reforme SKP EU s poudarjenim načelom subsidiarnosti pri načinu izvajanja (upravljanje in kontrole) ukrepov kmetijske politike; ta skupina določb je bila prej urejena v predpisih EU, sedaj pa jih morajo sprejeti države članice same. Ob tem pa je potrebno izpostaviti tudi nove določbe, ki se nanašajo na nove tehnologije, ki se uvajajo ali so že v uporabi pri izvajanju ukrepov kmetijskih politik. Te nove določbe se nanašajo predvsem na:

– natančnejšo določitev sankcijskega sistema, vključno s pojmom namerne neskladnosti, za izvajanje intervencij, pogojenost in socialno pogojenost (doslej urejeno v predpisih EU);
– ureditev samodejnega odločanja oziroma ugotavljanja dejanskega stanja s pomočjo naprednih informacijskih rešitev, ki temeljijo na tehnologijah umetne inteligence (tudi na področju ugotavljanja primerov višje sile, kot so ujme ipd.);
– posredovanja kontrolnih podatkov prek informacijskih rešitev za pametno in precizno kmetovanje, ki lahko upravičencem zmanjša administrativno breme.

Z zakonom se na novo daje večji poudarek sistemski ureditvi področja znanja in inovacij v kmetijstvu (sistem AKIS). Da bi zagotovili ustrezno okrepitev sistema AKIS, so potrebne spremembe tako v kmetijski kot tudi raziskovalni in šolski politiki na področju ustvarjanja, izmenjave in prenosa znanja v kmetijstvu, zlasti na področju prehoda na trajnostne kmetijske sisteme.

Z namenom demonstracijskih dejavnosti za izmenjavo znanja med kmetovalci in v okviru različnih raziskav, javnih služb, operativnih skupin idr., pa tudi kot potencialno mesto za izvajanje praktičnega usposabljanja (dijakov, študentov in drugih zainteresiranih) v skladu z zakonodajo na področju šolstva, se določa demonstracijsko kmetijsko gospodarstvo. Demonstracijska kmetijska gospodarstva so namenjena za: razvoj, preizkušanje, uvajanje, prikaz ali razširjanje novih sort, pasem, procesov, praks in tehnologij, strojev in opreme v pridelavi kmetijskih rastlin, reji živali in predelavi ter ostale aktivnosti povezane s kmetijstvom.

Zakon določa opredelitev javnih služb na področju kmetijstva, ki jih je potrebno, glede na določbe zakona na področju gospodarskih javnih služb, specifično urejati za področje kmetijstva. Sicer pa se za področja urejanja javnih služb, ki niso posebej urejena s tem ali drugim posebnim zakonom, uporablja zakon na področju gospodarskih javnih služb. Javne službe na področju kmetijstva po tem zakonu so:

1. kmetijsko svetovanje;
2. strokovne naloge v proizvodnji kmetijskih rastlin;
3. strokovne naloge v živinoreji;
4. strokovne naloge na področju tehnologij reje živali;
5. naloge rastlinske genske banke;
6. naloge genske banke v živinoreji;
7. državna javna služba na osuševalnih in namakalnih sistemih in
8. svetovanje v čebelarstvu.

Za izvajanje politik je bila potrebna širitev vsebin, digitalizacija evidenc in nadgradnja sistema z namenom celostnega spremljanja izvajanja ukrepov oz. intervencij, izvajanja kontrol in nadzora ter poenostavitve poročanja nacionalnim in evropskim institucijam. Ureditev področja omogoča sistemski

pristop pri vodenju, upravljanju in vzdrževanju baz podatkov. Temelji na integraciji posameznih informacijskih sistemov, tako na področju vzpostavljanja novih evidenc, kot pri posodobitvi obstoječih evidenc in registrov. Zakon bolje definira upravljanje in vodenje zbirk podatkov, opredeljuje povezovanje zbirk podatkov, dostop in posredovanje podatkov. Posamezna evidenca in zbirka podatkov so jasneje opredeljene, saj določa namen, obseg, javnost, dostopnost in povezljivost podatkov, relacije z drugimi bazami. Osnovno vodilo pri pripravi besedila členov je bilo upoštevanje načela enkratnega vnosa podatka. Povezovanje podatkov z drugimi evidencam nadalje omogoča ponovno uporabo podatkov, kar prispeva tudi k omejitvi administrativnih bremen za kmete (in druge deležnike), ki morajo te podatke zagotavljati. Prenovljen sistem je dobra podlaga za odločanje na podlagi podatkov. Priprava sistema sledi cilju vzpostavitve enotne vstopne točke z dostopom do informacij na enem mestu, ob upoštevanju zahtev podatkovne zakonodaje in standardov na področju informacijske varnosti (varstvo podatkov in informacijskih sistemov).

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	**DA**
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	**DA**
c)	administrativne posledice	**DA**
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	**DA**
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	**DA**
e)	socialno področje	**DA**
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	**DA**

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (**–**) prihodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (**–**) prihodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (**–**) odhodkov državnega proračuna	0	2.394.608	1.559.000	1.884.000

Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (**–**) odhodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (**–**) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	**/**	**/**	**/**	**/**
OPOMBA: Finančna sredstva za nove naloge, ki izhajajo iz predloga zakona in niso načrtovana v sprejetem proračunu za leto 2026, so izračunana na podlagi razlike med oceno potrebnih sredstev in višino sprejetega proračuna za leto 2026. Dodatno potrebna sredstva, ki trenutno niso načrtovana v proračunu, bodo zagotovljena v okviru proračuna MKGP (iz tehnične pomoči Strateškega načrta SKP in prerazporeditvijo sredstev; zaprosili pa bomo tudi za sredstva podnebnega sklada). Oceni potrebnih sredstev za leti 2027 in 2028 pa sta izračunani na podlagi razlike ocene višine potrebnih sredstev za posamezno leto in višino sprejetega proračuna za leto 2026.				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
MKGP			**310.000**	**370.000**
AKTRP			**20.018.300**	**19.209.392**
SKUPAJ			**20.328.300**	**19.579.392**
OPOMBA: Podrobnejša razdelitev po proračunskih postavkah je razvidna iz tabele v obrazložitvi finančnih posledic v točki II.a				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1

MKGP		**221064 Skupni strateški načrt 2023-2027 – EKSRP- EU**	**0**	**1.729.608**
MKGP		**540610 Strokovne naloge v živinoreji**	**0**	**350.000**
MKGP		**Sredstva podnebnega sklada***	**0**	**315.000**
SKUPAJ			**0**	**2.394.608**

OPOMBA: * Za financiranje novih evidenc/aplikacij za spremljanje prilagajanja podnebnim spremembam bomo zaprosili za sredstva iz podnebnega sklada.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ		

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

Za podporo izvajanju ukrepov kmetijske politike oziroma za pripravo analiz in strokovnih podlag za oblikovanje ukrepov ter za zmanjševanje administrativnih bremen uporabnikov (evidence) in aktivnosti na področju uvajanja sistema izobraževanja in informiranja, ki izhajajo iz predloga zakona bo potrebno v letih po začetku sprejema zakona povečati sredstva za določene aktivnosti (analize, evidence, digitalna orodja). Dodatnih finančnih sredstev se ne predvideva v letu 2025, temveč v letih 2026 in kasneje.

Za izvajanje z zakonom določenih aktivnosti so sredstva za tekoče leto zagotovljena v proračunu Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, v naslednjih letih pa je potrebno za izvajanje predloga zakona zagotoviti sredstva v naslednji višini:

Sredstva EU:

za delovanje Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, ki izvaja pretežni del ukrepov kmetijske politike je v letu 2026 že zagotovljenih 19.209.392 EUR (za zaposlitev delavcev, zagotovitev prostorov, vzpostavitev evidenc in informacijskega sistema, materialne stroške).

Dodatno je potrebno v letu 2026 zagotoviti 700.608 EUR za stroške izgradnje in nadgradnje informacijskega sistema, v letu 2027 in 2028 pa se za te naloge ne predvideva dodatnih sredstev glede na SP 2026;

Za študije in raziskave bo v letu 2026 potrebno **dodatno zagotoviti 175.000 EUR**. Dodatna sredstva je potrebno zagotoviti tudi **v letu 2027 v višini 175.000 EUR glede na SP 2026.**

Integralna sredstva:

za delovanje javnih služb na področju kmetijstva je potrebno **dodatno zagotoviti 350.000 EUR** zaradi vzpostavitve nove javne službe za strokovne naloge na področju tehnologij reje živali. Dodatna

sredstva je potrebno zagotoviti tudi **v letu 2027 v višini 400.000 EUR in v letu 2028 v višini 400.000 EUR glede na SP 2026;**

EU in integralna sredstva

za vodenje zbirk podatkov in registrov, ki so v pristojnosti ministrstva, pri čemer so upoštevane vse s predlogom novega zakona predpisane zbirke in evidence ter nadgradnja obstoječih, je v letu 2026 v finančnem načrtu Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano zagotovljenih 370.000 EUR, dodatno bo **potrebno zagotoviti še 1.169.000 EUR**. Del teh sredstev (v višini 854.000 EUR) bomo zagotovili iz EU sredstev, za preostanek (v višini 315.000 EUR) pa bomo zaprosili za sredstva iz podnebnega sklada (integralna sredstva). Dodatna sredstva je potrebno zagotoviti tudi v **letu 2027 v višini 984.000 EUR in v letu 2028 v višini 1.484.000 EUR glede na SP 2026;**

Proračunska sredstva za zgoraj navedene namene so v večji meri že zagotovljena v proračunu Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za leto 2026. **Dodatna potrebna sredstva za prihodnja leta bodo zagotovljena v okviru proračuna MKGP (iz tehnične pomoči Strateškega načrta SKP in prerazporeditvijo sredstev).** Glede na sprejeti proračun za leto 2026 se ocenjuje, da bo potrebno v letu 2026 zagotoviti dodatno 2.394.608 EUR, v letu 2027 dodatnih 1.559.000 EUR in v letu 2028 dodatnih 1.884.000 EUR.

Obseg proračunskih finančnih sredstev za ukrepe kmetijske politike je določen s predpisi EU in sprejetimi strateškimi dokumenti ter s proračunom Republike Slovenije za leti 2025 in 2026 zato v oceni finančnih posledic predloga zakona niso zajeti. Predlog zakona nima finančnih posledic za izvajanje ukrepov kmetijske politike, ker se porabljajo glede na razpoložljivi proračun, novih obveznosti za ukrepe kmetijske politike predlog zakona ne predvideva.

Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Šifra PP	Ime proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t) - sprejeti proračun 2025	Znesek za t+1 - sprejeti proračun 2026	Znesek za t+1 - potrebna sredstva 2026	Razlika za leto 2026
Nov PP	Evidenca DEMO kmetij	0	0	50.000	50.000
Nov PP	Strokovne naloge na področju tehnologij reje živali	0	0	350.000	350.000
Nov PP	Model izračunavanja višine plačil v kmetijstvu	0	0	175.000	175.000
Nov PP	Socialna pogojenost – priprava podatkov in dokumentacije	0	0	4.000	4.000
Nov PP	Evidenca o delovnih opravilih	0	0	800.000	800.000
241065	Nove evidence/aplikacije za spremljanje prilagajanja podnebnim spremembam	310.000	370.000	685.000	315.000
2331 (šifra PU)	AKTRP	20.018.300	19.209.392	19.910.000	700.608
	SKUPAJ:	**20.328.300**	**19.579.392**	**21.974.000**	**2.394.608**

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:
/
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:
/

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:
/

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin.	**DA**

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:
- Skupnosti občin Slovenije SOS: **NE**
- Združenju občin Slovenije ZOS: **NE**
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: **NE**

Pripombe na predlog zakona sta poslala Skupnost občin Slovenije in Združenje mestnih občin Slovenije. Zakon je bil objavljen na e-demokraciji.

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:
- v celoti,
- **večinoma,**
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani:
Skupnost občin Slovenije in Združenje mestnih občin Slovenije sta predlagali dopolnitev 134.člena na način, da se doda še perutninarstvo, kajti reja perutnine je v Republiki Sloveniji v okviru živinoreje med pomembnejšimi rejami. Predlog ni upoštevan, saj se naloge ohranjanja reje avtohtonih in tradicionalnih slovenskih pasem kokoši zagotavljajo v okviru programa varstva biotske raznovrstnosti v živinoreji. Pogoji reje in zaščite avtohtonih in tradicionalnih slovenskih pasem kokoši opredeljuje Zakon o živinoreji.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	**NE**

Gradivo je bilo objavljeno na spletni strani E-demokracija, 7. 2. 2025. Javna obravnava je potekala do 12. 4. 2025.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Pripombe je podalo več kot 60 različnih predlagateljev. Ključni predlagatelji, razen fizičnih oseb so: Biotehnična fakulteta Univerze v Ljubljani, Čebelarska zveza Slovenije, GZS-Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, Inštitut KON-CERT Maribor, GIZ Slovenska zelenjava, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Kmetijski institut Slovenije, PIC – Pravni center za varstvo človekovih pravic in okolja, Skupnost občin Slovenije, Statistični urad Republike Slovenije, Svet TNP, Umanotera, Varuh odnosov v verigi preskrbe s hrano, Združenje mestnih občin Slovenije, Združenje hmeljarjev Slovenije, Združenje hribovskih in gorskih kmetov Slovenije.

Upoštevani so bili:
v celoti,
večinoma,
delno,
niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

– Predlog dopolnitve, da se navedejo merljivi, dosegljivi in časovno opredeljeni cilji se ne upošteva, ker se zakonu navajajo cilji kmetijske politike. Merljivost, dosegljivost in časovna opredelitev teh ciljev pa je navedena v aktih, kot so Strateški načrt SKP, Akcijski načrt za ekološko kmetijstvo ipd. Zakon mora biti pripravljen na način, da ni časovno omejen, saj bi ga sicer morali konstantno spreminjati.

– Predlog po jasnejšem definiranju prehranske samooskrbe se ne upošteva, ker so cilji kmetijske politike dopolnjeni na način, da je zagotavljanje prehranske varnosti, prehranske suverenosti in čim višje ravni samooskrbe temeljni cilj kmetijske politike.

– Predlog člena za spodbujanje lokalne samooskrbe: »(1) Vsaj 50 % vseh živil, ki jih nabavljajo javne ustanove (šole, bolnišnice, vojska, javni zavodi), mora biti slovenskega porekla. (2) Trgovske verige morajo v svojih ponudbah zagotavljati najmanj 30 % slovenskih prehrambnih izdelkov, pri čemer imajo prednost proizvodi iz trajnostnega in ekološkega kmetijstva.«. Predlog se delno upošteva, namreč na podlagi predloga nevladnih organizacij je bil 3. člen novega Zakona o kmetijstvu dopolnjen na način, da se poudarja pomen verig preskrbe s hrano. Vezava na slovensko pridelavo ni možna, ker bi s tem kršili zahteve enotnega trga EU. Bo pa ministrstvo z nadaljevanjem izvajanja shem kakovosti ter nadgradnjo tega sistema spodbujalo tudi nacionalne sheme kakovosti in s tem večjo vključenost in prepoznavnost lokalno pridelanih proizvodov in živil. Kvote za nabavo proizvodov iz shem kakovosti za javne zavode so določene tudi v Sloveniji, vendar so v praksi velike težave z upoštevanjem te kvote. Razlog je večplasten, med drugim tudi preslabo organizirana ponudba teh proizvodov.

– Predlog dopolnitve člena, ki opredeljuje demonstracijska kmetijska gospodarstva: Od leta 1991 so študentje opravili več kot 140.000 ur dela na 152 mojstrskih kmetijah. Leta 2007 so bila 56 mojstrskim kmetijam podeljena priznanja za uspešno sodelovanje s študenti. Leta 2008 so bile mojstrske kmetije uzakonjene v Zakonu o kmetijstvu. Pripomba javnosti, da naj naziv mojstrskih kmetij in pogoji ostanejo nespremenjeni, in da naj izbira mojstrskih kmetij ostane v domeni izobraževalnih ustanov, se ne sprejme, ker področje praktičnega usposabljanja že ureja zakonodaja na področju šolstva. Za dijake obvezno prakso (PUD) določa Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju; mentor učnega mesta mora imeti opravljen tečaj. Za višješolske študente obvezno prakso ureja Zakon o višjem strokovnem izobraževanju (ZVSI), in sicer s pogodbo med šolo, delodajalcem in študentom (50. člen). Prakse za visokošolske študente Zakon o visokem šolstvu (ZViS) ne ureja – pogoje določa vsaka fakulteta sama. Pripomba se ne sprejme, saj predlagana demonstracijska kmetijska gospodarstva v predlogu tega zakona ne posegajo v obstoječi sistem na področju šolstva. Namenjene so prikazom, izmenjavi znanja, usposabljanju, raziskavam in drugim dejavnostim. Lahko bodo tudi potencialna učna mesta, če bodo imele mentorje z opravljenim tečajem oziroma bodo izpolnjevale pogoje iz zakonodaje na področju šolstva.

– Predlog po združitvi podnebnega poročila in zelenega poročila o stanju kmetijstva se ne upošteva, kajti gre za dve popolnoma različni poročili. Zeleno poročilo prikazuje stanje kmetijstva, gozdarstva in živilstva iz ekonomskega vidika, medtem ko podnebno poročilo o stanju v kmetijstvu prikazuje aktivnosti kmetijskega resorja na področju blaženja in prilagajanja podnebnim spremembam. Ukrepi NEPN so vključeni v podnebno poročilo, kot so tudi sestavni del aktivnosti v VI. poglavju. Če bi združili poročili, bi s tem močno izgubili fokus, jasnost in sporočilnost aktivnosti na področju podnebnih sprememb v kmetijstvu.

– Predlog opredelitve nevladnih organizacij na področju kmetijstva se ne sprejme, ker je ta vsebina urejena s v Pravilnikom o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja, kateri ima podlago v Zakonu o nevladnih organizacijah, zato potreba po ureditvi v zakonu ni smiselna.

– Predlog dopolnitve člena, ki opredeljuje upoštevanje dobrobit živali na način, da se povečuje dobrobiti živali, ki je nujni pogoj za zagotovitev trajnostnega kmetijstva, se ne sprejme, saj je zgornjo mejo povečevanja dobrobiti živali zelo težko določiti.

– Predlog, da se v zakonu opredeli aktivno prizadevanje za zmanjševanje emisij TGP in da se to tudi upošteva pri oblikovanju smernic za gnojenje se ne sprejme, ker so smernice za strokovno utemeljeno gnojenje že sedaj v veljavi in bodo tudi po posodobitvi upoštevale čimbolj učinkovito in optimalno gnojenje, preko katerega bo mogoče zmanjšati izgube hranil in s tem zmanjšati emisije TGP.

– Predlog, da neformalno izobraževanje v okviru Slovenske čebelarske akademije postane del javne svetovalne službe čebelarstva (JSSČ), se ne sprejme, ker JSSČ ni namenjena dejavnostim zunaj Slovenije.

– Predlog, da se perutnina dopolni med strokovne naloge v živinoreji se ne upošteva, ker se naloge ohranjanja reje avtohtonih in tradicionalnih slovenskih pasem kokoši zagotavljajo v okviru programa varstva biotske raznovrstnosti v živinoreji. Zato perutnina ni navedena v prvem odstavku 134. člena predloga zakona. Pogoji reje in zaščite avtohtonih in tradicionalnih slovenskih pasem kokoši opredeljuje Zakon o živinoreji.

– Predlog, da se v zakonu jasno definira aktivni kmet, se ne upošteva, ker je aktivni kmet že definiran v pravnih aktih EU.

– Predlog, da se v zakonu uredi tudi prenos kmetije (dedovanje), se ne upošteva, ker je potrebno medgeneracijski prenos urediti s pogodbo (podobni pravni posel za prenos lastništva). Prenos kmetijskega gospodarstva je prodaja, zakup, ali podobni pravni posel z enotami, ki se uporabljajo za kmetijsko dejavnost, oziroma v primeru kmetije izročilna pogodba, darilna pogodba, pogodba o preužitku, pravnomočen sklep o dedovanju ali pogodba o dosmrtnem preživljanju v primeru smrti prenosnika oziroma pravni posel, s katerim se pridobi pravica do uporabe vseh kmetijskih zemljišč kmetije v lasti članov kmetije za najmanj pet let.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	**DA**
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	**DA**

Mateja Čalušić
ministrica

ZAKON

O KMETIJSTVU

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

V Republiki Sloveniji je področje kmetijstva urejeno z Zakonom o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23; v nadaljnjem besedilu: ZKme-1), ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel aprila 2008. Zakon je bil do sedaj spremenjen enajstkrat, enkrat je prestal ustavno presojo določb o verigi preskrbe s hrano.

ZKme-1 je z vsemi navedenimi spremembami in dopolnitvami za uporabnike postal težko razumljiv in nepregleden. Z mnogimi dodatki in poskusi urejanja različnih področij (varna hrana, veterina, živinoreja, sredstva za gnojenje, ipd.) je postal tudi zelo obsežen ker posega na področja, ki niti ne sodijo več v osnovne naloge kmetijstva. Poleg tega so zakonske določbe na mnogih področjih zastarele, še posebej v luči posodabljanja družbe v smeri digitalizacije postopkov in dela, z uvajanjem novih tehnologij in robotizacije ter odzivanja na podnebne spremembe (potrebne dodatne analize in raziskave ter evidence s podatki na podlagi katerih se predvidi ukrepanje).

Zgoraj navedeni razlogi so spodbudili pristop k pripravi novega Zakona o kmetijstvu, s katerim ministrstvo zasleduje namen, da zakon podrobneje določi cilje in naloge v kmetijstvu ter določi orodja in postopke, kako te cilje doseči. S tem bo zakon postal pregleden in vsebinsko usmerjen v eno gospodarsko panogo. Vsebine, ki so bile vključene v sedaj veljavni zakon (veterina, varna hrana, krma ipd.) pa bodo urejali drugi zakoni.

S predlogom zakona se vzpostavlja pravna podlaga za področje podnebnih sprememb (uvedba ključnih analiz in evidenc), velik poudarek je na ureditvi evidenc in njihove medsebojne povezljivosti, kar pomeni zmanjševanje administrativnih bremen za uporabnike.

Zelo pomemben del vsebine predloga zakona je opredelitev razredov ekonomske moči kmetijskih gospodarstev, ker je potrebno ukrepe kmetijske politike pripravljati tako, da bodo s spodbudami in dodeljeno pomočjo odgovorili tako na gospodarske, demografske kot socialne in organizacijske izzive kmetijskih gospodarstev.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Predlog zakona sledi naslednjim ciljem:

– pripraviti pregleden zakon, ki bo urejal le področje kmetijstva;
– določiti cilje slovenske kmetijske politike;
– določiti obseg in status kmetijskega gospodarstva in družinske kmetije;
– določiti status ter pravice in obveznosti nosilca kmetijskega gospodarstva;
– določiti vsebino registra kmetijskih gospodarstev in urediti določila glede ostalih zbirk podatkov, registrov in evidenc ter njihove povezljivosti;
– urediti upravni postopek v zvezi z obdelavo vlog in zahtevkov za uveljavljanje ukrepov kmetijske politike ter programske dokumente in upravljavska telesa skupne kmetijske politike (v nadaljnjem besedilu: SKP);

– zagotoviti pravno podlago za izvedbo analiz in raziskav potrebnih za spremljanje stanja podnebja in okolja (tla, zrak, voda) ter podlago za določanje ukrepov za blaženje in prilagajanje podnebnim spremembam;
– urediti področje dopolnilnih dejavnosti na družinski kmetiji;
– urediti proizvodno in poslovno povezovanje kmetijskih gospodarstev;
– urediti postopek dodelitve državnih pomoči v kmetijstvu;
– določiti sistem znanja in inovacij v kmetijstvu ter določiti javne službe v kmetijstvu;
– določiti pogoje za ohranjanje in razvoj kmetijstva v zamejstvu;
– prispevati k doseganju ciljev iz celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta (v nadaljnjem besedilu: NEPN), zlasti na področju zmanjševanja emisij TGP, učinkovite rabe energije in večje rabe obnovljivih virov energije v kmetijstvu (v nadaljnjem besedilu: OVE).

2.2 Načela

Predlog zakona temelji na načelih skladnosti, nevtralnosti in enakopravnosti ukrepov in programov kmetijske politike, kar pomeni, da morajo biti vsi zakoni in predpisi ter ukrepi in programi, ki se izvajajo na različnih področjih, usklajeni med seboj in z ustavo ter mednarodnimi pogodbami, ki jih je podpisala država. To omogoča in zagotavlja enotno in dosledno uporabo prava. Usmerjeni morajo biti k istim ciljem kmetijske politike, zagotovljena mora biti enakopravnost upravičencev, ki izpolnjujejo predpisane pogoje, pri uveljavljanju oziroma pri izvajanju ukrepov oziroma programa. Pomembno je, da predlog zakona temelji na načelu socialne pravičnosti in zagotavlja pravično obravnavo vseh deležnikov v kmetijskem sektorju. V spremenjenih podnebnih razmerah je v predlogu zakona upoštevano načelo trajnostnega razvoja in prilagajanja podnebnim spremembam, zato omogoča spodbujanje trajnostnih kmetijskih praks, ki varujejo okolje, ohranjajo naravne vire in vplivajo na zmanjševanje negativnih učinkov kmetijskih praks na podnebje.

Ker je današnja družba izrazito usmerjena v iskanje tehnoloških rešitev za učinkovite in trajnostne kmetijske prakse, iskanje donosnih postopkov in načinov dela, je pomembno za predlog zakona tudi načelo inovacij in raziskav, ki zagotavlja spodbujanje raziskav in iskanje omenjenih inovacij v kmetijstvu, kar v končni fazi prispeva k boljšemu dohodku in manjšim administrativnim bremenom.

Pri pripravi predloga zakona je bilo upoštevano tudi načelo javnosti. Predlog zakona je v večjem delu usklajen z vsemi nevladnimi organizacijami s področja kmetijstva,. Upoštevane so bile vse relevantne, zakonsko skladne in smiselne pripombe javnosti. Pri pripravi predloga zakona je ministrstvo, pristojno za kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) pri odločitvah upoštevalo vse dostopne podatke za posamezne rešitve predloga zakona.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Predstavitev predlaganih rešitev na področju definicije kmeta, kmetijskega gospodarstva:

Predlog zakona ohranja trenutno veljavno ureditev definicije kmeta (nosilca kmetijskega gospodarstva) in kmetijskega gospodarstva. Bolj natančno pa se določajo enote kmetijskega gospodarstva. Opredeljena je družinska kmetija kot oblika kmetijskega gospodarstva. Na novo je določena razvrstitev kmetijskega gospodarstva glede na standardni prihodek gospodarstva dosežen v zadnjih treh letih. Standardni prihodek je pomemben pokazatelj ekonomske moči kmetijskega gospodarstva, ker daje primerljiv rezultat med vsemi kmetijskimi gospodarstvi v posameznih državah članicah Evropske unije in je izražen v evrih, ker je izračunan po enotni metodologiji, ki določa ekonomsko velikost kmetijskega gospodarstva. Ureja se pravica do opravljanja kmetijskih opravil in določa nova mreža za podatke o trajnosti kmetijskih gospodarstev (v nadaljnjem besedilu: FSDN). Ohranja se ureditev začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu in strojni krožki ter opravljanje dopolnilne dejavnost na družinski kmetiji, pri dopolnilni dejavnosti se poenostavlja postopek vpisa dopolnilnih dejavnosti. Predlog zakona določa tudi ukrepe kmetijske politike, njihovo spodbujanje, financiranje in izvedbo.

Predstavitev predlaganih rešitev na področju podnebnih sprememb v kmetijstvu:

Podnebno poročilo o stanju v kmetijstvu: gre za ureditev iz ZKme-1, ki se prenaša v predlog zakona. Ureja se vsebina podnebnega poročila o stanju v kmetijstvu ter način izvedbe preko podelitve javnega pooblastila usposobljeni, strokovni instituciji. Podnebno poročilo o stanju v kmetijstvu sprejme Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v seznanitev.

Spremljanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in gozdarstvom: gre za ureditev iz ZKme-1, ki se prenaša v predlog zakona. Ureja se vsebina za namen obračunavanja emisij in odvzemov iz sektorja LULUCF ter spremljavo podatkov, naloge in način izvedbe nalog preko javnega pooblastila.

Izdelava ocen emisij TGP, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu: gre za ureditev iz ZKme-1, ki se prenaša v predlog zakona V predlogu zakona se vsebina nadgrajuje, in sicer z neposredno navezavo na obveznosti poročanja, ki za področje blaženja izhajajo iz osnutka Podnebnega zakona ter z obdelovanjem podatkov rezultatov analiz voluminozne krme za potrebe ocene zmanjševanja emisij toplogrednih plinov in amonijaka v kmetijstvu. Ker glavnina metana, kot ključnega toplogrednega plina iz kmetijstva, nastaja v prebavilih prežvekovalcev, so ti rezultati lahko ključen prispevek k razumevanju obsega in možnosti zmanjšanja emisij metana.

Spremljanje porabe energije in proizvodnje energije iz OVE v kmetijstvu: Ureditev glede spremljanja porabe energije in proizvodnji energije iz OVE predstavlja odziv na izrazito pomanjkanje zanesljivih podatkov o porabi energije in proizvodnji energije iz OVE na ravni posameznih kmetijskih gospodarstev. Z ureditvijo tega področja se uresničujejo zaveze iz posodobljenega NEPN, ki v okviru ukrepa M13.8 nalaga obveznost priprave zakonske podlage za spremljanje energije in za spremljanje obnovljivih virov energije v kmetijstvu. Spremljanje energije ne uvaja novih administrativnih bremen oziroma zavezancev, temveč bo zgolj s povezovanjem različnih zbirk podatkov, izvedbo projektov ipd. omogočeno bolj natančno modeliranje in ocenjevanje porabe energije in proizvodnje OVE v kmetijstvu. Vzpostavlja se evidenca o energiji.

Prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam: z namenom, da se ustrezno naslovijo pripombe Računskega sodišča Republike Slovenije v okviru revizijskega poročila iz leta 2023 glede učinkovitosti ministrstva na področju prilagajanja podnebnim spremembam, se predlaga celovita sistemska ureditev področja prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam ter nova podatkovna zbirka, ki bo omogočala izpolnjevanje zahtev Računskega sodišča Republike Slovenije kot tudi obveznosti, ki jih določajo mednarodni dokumenti in pravni akti EU ter predlog Podnebnega zakona.

Spremljanje sodobnih tehnik žlahtnjenja (npr. novih genomskih tehnik, ang. NGT) v kmetijstvu ima ključno vlogo pri preventivnem upravljanju tveganj in zagotavljanju varnosti kmetijske pridelave. Ministrstvo bo z izvajanjem tega spremljanja pridobilo podatke, ki bodo podpora pri odločanju o morebitni regulaciji, prilagoditvah kmetijske politike ter usmerjanju raziskovalnih sredstev v varne in trajnostne tehnologije.

Spodbujanje uporabe naprednih tehnologij v kmetijstvu: vzpostavljena je pravna podlaga za sistemsko spodbujanje rabe naprednih tehnologij v kmetijstvu za doseganje ciljev trajnostnega kmetijstva.

Spremljanje rabe vode za potrebe kmetijstva: ministrstvo spremlja rabo vode in njen dostop z namenom prilagajanja kmetijske pridelave in živinoreje podnebnim spremembam ter za doseganje ciljev trajnostnega kmetijstva, s čimer se želi povečati stabilnost, produktivnost in odpornost kmetijstva ter izboljšati učinkovitost in trajnost rabe vode. Naloge se izvajajo kot javno pooblastilo.

Predstavitev predlaganih rešitev na področju spremljanja kmetijskih tal:

Spremljanje stanja kmetijskih tal: gre za ureditev iz ZKme-1, ki se prenaša v predlog zakona.Na novo se vzpostavlja obveznost spremljanja pedoloških podatkov iz kmetijskih zemljišč in redno posodabljanje digitalne Pedološke karte Slovenije. Dodane so povezave do NEPN.

Krovno pooblastilo za spremljanje stanja kmetijskih tal in pooblastila za spremljanje kmetijskih tal: gre za ureditev iz ZKme-1, ki se prenaša v predlog zakona. Ureditev določa nosilca javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal in ostale nosilce javnih pooblastil ter njihove naloge in aktivnosti spremljanja stanja kmetijskih tal.

Predlog zakona ureja gnojenje kmetijskih zemljišč. Gre za ureditev iz ZKme-1, ki se prenaša v predlog zakona. Dopolnjen je namen gnojenja kot agrotehničnega ukrepa. Poleg sredstev za gnojenje so bolj natančno definirana organska gnojila, v skladu s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov. Določeni so zavezanci za zagotovitev gnojilnega načrta. Z razvojem digitalnega programskega orodje za izdelavo gnojilnega načrta bodo na enostaven način gnojilni načrt pripravili tudi sami uporabniki kmetijskih zemljišč.

Predstavitev predlaganih rešitev na področju posebnega upravnega postopka:

Agencija v skladu s pravnimi akti EU že dve leti uporablja sistem za spremljanje površin (t.i. AMS), ki vhodne podatke (satelitske posnetke in druge podatke) interpretira z orodji umetne-inteligence. Zakon upošteva naslednje predpostavke:
– da je AMS sistem predmet letne ocene kakovosti, kjer rezultat ne sme biti nižji od 98 % zanesljivosti ugotavljanja dejanskega stanja,
– da se stranka seznani z vsako ugotovitvijo umetno-inteligenčnega sistema (v nadaljnjem besedilu: UI-sistema), ki je zanjo neugodna in ji je dana možnost, da se do nje opredeli ter da predlaga nasprotne dokaze (hitra komunikacija o rdečih bunkah prek Sopotnika, dejansko aplikacija 146. člena ZUP),
– da je stranki dana možnost, da se seznani s temeljnimi značilnostmi UI-sistema, ki so na razumljiv način predstavljene na spletni strani agencije,
– da je stranki dana možnost da od prvostopnega organa, v postopku napovedi pritožbe zahteva polno obrazložitev.

V Sloveniji veliko kmetovalcev, zlasti lastniki velikih kmetij, že uporablja informacijske rešitve, ki jim pomagajo pri upravljanju tehnoloških procesov pridelave in prireje. Vse te aplikacije beležijo kmetijska opravila, porabo mineralnih gnojil in fitofarmacevtskih sredstev ter veliko drugih dogodkov na kmetijskem gospodarstvu. Nekaterih od teh podatkov so pomembni tudi za preverjanje upravičenosti do sredstev iz naslova ukrepov kmetijskih politik. Upravičenci jih zaenkrat vodijo oziroma beležijo ročno (na papirji ali v excel tabelah), upravni organ (agencija) pa jih preverja s pomočjo kontrolorjev ob obisku na kmetiji. 66. člen predloga zakona vzpostavlja pravno podlago, da tisti, ki uporabljajo take aplikacije, te uporabijo kot pravno veljaven način za posredovanje kontrolnih podatkov v upravnem postopku pristojnemu organu. Na ta način zakonska rešitev s pridom izkorišča sodobne digitalne rešitve, ki se čedalje pogosteje uporabljajo, obenem pa za upravičencu lajša administrativno breme izvajanja ukrepov kmetijskih politik. To ni pravi taki primer uporabe aplikacij v zasebni rabi (omogočeno je vročanje upravnih pisanj prek zasebnih aplikacij kot je VEM), je pa prvi primer posredovanja pravno relevantnih informacij oziroma podatkov za stranke upravnemu organu prek zasebnih aplikacij. Tako kot v prej omenjenem primeru e-vročanja bo podrobne tehnične, varnostne in druge vidike posredovanja podatkov uredil podzakonski akt. Alternativnih rešitev ali idej dejansko še ni, saj podobni primeri podatkovne integracije niso poznani, vsaj ne v Sloveniji, kmetijstvo pa dela pionirske korake na tem področju. Poudariti je potrebno, da je predlagani način sporočanja kontrolnih podatkov v celoti prostovoljen. Vsekakor namreč dosedanji načini zbiranja in posredovanja kontrolnih podatkov ostajajo v veljavi, s čimer se zagotavlja, da manj digitalno vešče stranke ne izpadejo iz kroga upravičencev.

Sistem kontrol in upravnih sankcij je v skladu s 66. členom Uredbe 2021/2116/EU sestavni del integriranega upravnega sistema (v nadaljnjem besedilu: IAKS), ki ga mora vzpostaviti vsaka plačilna agencija (72. člen) in ki naj zagotovi zakonitost in pravilnost izplačil. Upravne sankcije so bile do zadnje reforme SKP določene v pravnih aktih EU, večino do te mere natančno, da ni bilo potrebe po normiranju na nacionalni ravni. Uredbe in drugi pravnih akih EU za novo programsko obdobje, ki se uporabljajo od januarja 2023 dalje, sankcijskih določb, v skladu s poudarjenim načelom subsidiarnosti, tako rekoč ne vsebujejo več (razen za področje pogojenosti). Slovenija je torej obvezana vzpostaviti svoj sankcijski sistem kot pogoj za izplačila kmetijskih subvencij, ki pa morajo biti jasna in učinkovita. Pri tem predlog zakona sledi dosedanjim praksam, ki so veljale v pravnih aktih EU in tako ostaja v okolju sankcioniranja, za katerega v sistemu deljenega upravljanja velja, da je sprejemljivo tudi za naprej, saj je prestalo dve desetletji preverjanj in kontrol pristojnih institucij EU. Pri tem predlog zakona sledi konceptu, ki ga postavlja Uredba 2988/95/ES, ki je bila sicer vodilo institucijam EU pri pripravi sankcijskih določb v prejšnjih programskih obdobjih. Poleg tega je navedeni sistem sankcioniranja podprt z izdatno sodno prakso Sodišča EU, kar tako državam članicam kot tudi upravičencem daje dodatno pravno varnost. Poudariti pa je potrebno, da predlog zakona v 88., 89. in 90. členu določa zgolj katalog možnih sankcij, ki uporaba pri posameznih ukrepih kmetijske politike pa je določena v podzakonskih aktih, kar je že dosedanja praksa.

Agencija bo na spletu predstavila in objavila temeljne značilnosti sistema AMS in na jasen in smiseln način pojasnila njegovo vlogo v postopku ugotavljanja upravičenosti do sredstev iz naslova ukrepov kmetijske politike. Na ta način bo po eni strani kot uvajalec UI-sistema izpolnil zahteve iz 86. člena Akta o umetni inteligenci, po drugi strani stranki omogočila boljše razumevanje odločbe in ji s tem dejansko omogočila učinkovito izjasnitev svojih ugovorov v pritožbenem postopku.

Predstavitev predlaganih rešitev na področju AKIS in javnih služb:

Z zakonom se na novo daje večji poudarek sistemski ureditvi področja znanja in inovacij v kmetijstvu (v nadaljnjem besedilu: sistem AKIS). Da bi zagotovili ustrezno okrepitev sistema AKIS, so potrebne spremembe tako v kmetijski kot tudi raziskovalni in šolski politiki na področju ustvarjanja, izmenjave in prenosa znanja v kmetijstvu, zlasti na področju prehoda na trajnostne kmetijske sisteme.

Z namenom demonstracijskih dejavnosti za izmenjavo znanja med kmetovalci in v okviru različnih raziskav, javnih služb, operativnih skupin idr., pa tudi kot potencialno mesto za izvajanje praktičnega usposabljanja (dijakov, študentov in drugih zainteresiranih) v skladu z zakonodajo na področju šolstva, se določa demonstracijsko kmetijsko gospodarstvo. Demonstracijska kmetijska gospodarstva so namenjena za: razvoj, preizkušanje, uvajanje, prikaz ali razširjanje novih sort, pasem, procesov, praks in tehnologij, strojev in opreme v pridelavi kmetijskih rastlin, reji živali in predelavi ter ostale aktivnosti povezane s kmetijstvom. Demonstracijske dejavnosti lahko izvajajo nosilci kmetijskega gospodarstva, člani in zaposleni na družinski kmetiji ali našteti v sodelovanju z drugimi deležniki.

Predlog zakona določa opredelitev javnih služb na področju kmetijstva, ki jih je potrebno, glede na določbe zakona na področju gospodarskih javnih služb, specifično urejati za področje kmetijstva. Sicer pa se za področja urejanja javnih služb, ki niso posebej urejena s tem ali drugim posebnim zakonom, uporablja zakon na področju gospodarskih javnih služb. Javne službe na področju kmetijstva po predlogu zakona so:

1. kmetijsko svetovanje;
2. strokovne naloge v proizvodnji kmetijskih rastlin;
3. strokovne naloge v živinoreji;
4. strokovne naloge na področju tehnologij reje živali;
5. naloge rastlinske genske banke;
6. naloge genske banke v živinoreji;
7. državna javna služba na osuševalnih in namakalnih sistemih in
8. svetovanje v čebelarstvu.

Predstavitev predlaganih rešitev na področju evidenc in zbirk podatkov:

Cilj predloga zakona je vzpostaviti enotno vstopno točko z dostopom do informacij na enem mestu, ob upoštevanju zahtev podatkovne zakonodaje in standardov na področju informacijske varnosti (varstvo podatkov in informacijskih sistemov). Poenotenje informacijskih sistemov je skladno s smernicami EU za digitalizacijo in sledi cilju poenostavitve administrativnih postopkov.

Predlog zakona za zbirke podatkov določa enotne postopke in kontrole za vodenje zbirk podatkov ter vzpostavitev in izvajanje sistema upravljanja informacijske varnosti. Opredeljeni so postopki za vpis, spreminjanje in izbris individualnih podatkov ter odločanje v teh postopkih. Pomembno vpliva na programiranje politik in usmerjanje, spremljanje, izvajanje in odločanje o ukrepih kmetijske politike. Prenovljen sistem bo omogočal hitrejšo, bolj natančno in pregledno izmenjavo informacij ter upravljanja s podatki, ki služijo tudi za poročanje nacionalnim in evropskim institucijam.

Zbirke podatkov iz ZKme-1 se dopolnjujejo še z: evidenco o energiji v kmetijstvu, zbirko podatkov o prilagajanju kmetijstva podnebnim spremembam, evidenco demonstracijskih kmetijskih gospodarstev, podatkovnimi zbirkami za upravne preglede in preglede na kraju samem ter evidenco podatkov FSDN.

b) Način reševanja:

S predlogom zakona se ureja pravna podlaga za sprejetje resolucije in akcijskih načrtov, ki celovito naslavljajo področje kmetijstva, razvoja podeželja in kmetijsko prehranskega sistema. S predlogom zakona se omogoča izvajanje programskih dokumentov skupne kmetijske politike, ki se izvajajo v skladu s pravnimi akti EU in preko katerih se črpajo nepovratna sredstva v kmetijstvu. S predlogom zakona se vzpostavljajo pravne podlage za sprejetje predpisov vlade in objavo javnih razpisov za črpanje nepovratnih sredstev v kmetijstvu. S predlogom zakona se posodabljajo upravni postopki agencije. S predlogom zakona se celovito urejajo javna pooblastila na področju podnebnih sprememb v kmetijstvu in celovito urejajo javne službe v kmetijstvu. S predlogom zakona se celovito ureja področje zbirk podatkov v kmetijstvu.

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom.

d) Usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Za podporo izvajanju ukrepov kmetijske politike oziroma za pripravo analiz in strokovnih podlag za oblikovanje ukrepov ter za zmanjševanje administrativnih bremen uporabnikov (evidence) in aktivnosti na področju uvajanja sistema izobraževanja in informiranja, ki izhajajo iz predloga zakona bo potrebno v letih po začetku sprejema zakona povečati sredstva za določene aktivnosti (analize, evidence, digitalna orodja). Dodatnih finančnih sredstev se ne predvideva v letu 2025, temveč v letih 2026 in kasneje.
Za izvajanje z zakonom določenih aktivnosti so sredstva za tekoče leto zagotovljena v proračunu ministrstva, v naslednjih letih pa je potrebno za izvajanje predloga zakona zagotoviti sredstva v naslednji višini:

a) Sredstva EU:

za delovanje agencije, ki izvaja pretežni del ukrepov kmetijske politike je v letu 2026 že zagotovljenih 19.209.392 EUR (za zaposlitev delavcev, zagotovitev prostorov, vzpostavitev evidenc in informacijskega sistema, materialne stroške). **Dodatno je potrebno v letu 2026 zagotoviti 700.608 EUR** za stroške izgradnje in nadgradnje informacijskega sistema, v letu 2027 in 2028 pa se za te naloge ne predvideva dodatnih sredstev glede na SP 2026;

Za študije in raziskave bo v letu 2026 potrebno **dodatno zagotoviti 175.000 EUR**. Dodatna sredstva je potrebno zagotoviti tudi **v letu 2027 v višini 175.000 EUR glede na SP 2026.**

b)Integralna sredstva:

za delovanje javnih služb na področju kmetijstva je potrebno **dodatno zagotoviti 350.000 EUR** zaradi vzpostavitve nove javne službe za strokovne naloge na področju tehnologij reje živali. Dodatna sredstva je potrebno zagotoviti tudi **v letu 2027 v višini 400.000 EUR in v letu 2028 v višini 400.000 EUR glede na SP 2026;**

c) EU in integralna sredstva:

za vodenje zbirk podatkov in registrov, ki so v pristojnosti ministrstva, pri čemer so upoštevane vse s predlogom novega zakona predpisane zbirke in evidence ter nadgradnja obstoječih, je v letu 2026 v finančnem načrtu Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano zagotovljenih 370.000 EUR, dodatno bo **potrebno zagotoviti še 1.169.000 EUR**. Del teh sredstev (v višini 854.000 EUR) bomo zagotovili iz EU sredstev, za preostanek (v višini 315.000 EUR) pa bomo zaprosili za sredstva iz podnebnega sklada (integralna sredstva). Dodatna sredstva je potrebno zagotoviti tudi v **letu 2027 v višini 984.000 EUR in v letu 2028 v višini 1.484.000 EUR glede na SP 2026;**

Proračunska sredstva za zgoraj navedene namene so v večji meri že zagotovljena v proračunu Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za leto 2026. **Dodatna potrebna sredstva za prihodnja leta bodo zagotovljena v okviru proračuna MKGP (iz tehnične pomoči Strateškega načrta SKP in prerazporeditvijo sredstev).** Glede na sprejeti proračun za leto 2026 se ocenjuje, da bo potrebno v letu 2026 zagotoviti dodatno 2.394.608 EUR, v letu 2027 dodatnih 1.559.000 EUR in v letu 2028 dodatnih 1.884.000 EUR.

Obseg proračunskih finančnih sredstev za ukrepe kmetijske politike je določen s predpisi EU in sprejetimi strateškimi dokumenti ter s proračunom Republike Slovenije za leti 2025 in 2026 zato v oceni finančnih posledic predloga zakona niso zajeti. Predlog zakona nima finančnih posledic za izvajanje ukrepov kmetijske politike, ker se porabljajo glede na razpoložljivi proračun, novih obveznosti za ukrepe kmetijske politike predlog zakona ne predvideva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Šifra PP	Ime proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t) - sprejeti proračun 2025	Znesek za t+1 - sprejeti proračun 2026	Znesek za t+1 - potrebna sredstva 2026	Razlika za leto 2026
Nov PP	Evidenca DEMO kmetij	0	0	50.000	50.000
Nov PP	Strokovne naloge na področju tehnologij reje živali	0	0	350.000	350.000
Nov PP	Model izračunavanja višine plačil v kmetijstvu	0	0	175.000	175.000

Nov PP	Socialna pogojenost – priprava podatkov in dokumentacije	0	0	4.000	4.000
Nov PP	Evidenca o delovnih opravilih	0	0	800.000	800.000
241065	Nove evidence/aplikacije za spremljanje prilagajanja podnebnim spremembam	310.000	370.000	685.000	315.000
2331 (šifra PU)	AKTRP	20.018.300	19.209.392	19.910.000	700.608
	SKUPAJ:	**20.328.300**	**19.579.392**	**21.974.000**	**2.394.608**

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

V nadaljevanju so prikazane ureditve v drugih državah članicah za posamezne vsebinske sklope. Predlog zakona je v celoti usklajen s pravnim redom EU.

1. Nosilec kmetijskega gospodarstva in kmetijsko gospodarstvo

Evropska Unija

Pojma »kmet« (subjekt) in »kmetijsko gospodarstvo« (objekt) sta opredeljena v 3. členu Uredbe 2021/2115/EU. Opredelitve pojmov so naslednje:

- »kmet« pomeni fizično ali pravno osebo ali skupino fizičnih ali pravnih oseb, ne glede na pravni status, ki ga taki skupini in njenim članom podeljuje nacionalno pravo, katerih kmetijsko gospodarstvo je v okviru ozemeljske veljavnosti Pogodb, kot je opredeljena v členu 52 Pogodbe o Evropski uniji v povezavi s členoma 349 in 355 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), in ki opravljajo kmetijsko dejavnost, kot so jo določile države članice v skladu s členom 4(2) te uredbe;
- »kmetijsko gospodarstvo« pomeni vse enote, ki se uporabljajo za kmetijske dejavnosti in s katerimi upravlja kmet ter se nahajajo na ozemlju iste države članice.

Avstrija

Iz popisa kmetijskih gospodarstev izhaja, da je daleč največ (92,3%) kmetijskih gospodarstev organiziranih v obliki fizičnih oseb, to je v obliki družinskega podjetja. V Avstriji statistično močno prevladujejo kmetijska gospodarstva, ki jih vodi ena fizična oseba. Kljub enakemu poimenovanju imajo posamezniki, ki opravljajo kmetijsko in gozdarsko dejavnost v Avstriji povsem drugačen status kot samostojni podjetniki v drugih dejavnostih. Zanje ne veljajo določbe Zakona o podjetjih, ki urejajo status samostojnega podjetnika. Posameznikom, ki opravljajo kmetijsko in gozdarsko dejavnost, se v Avstriji ni treba vpisati v trgovinski register, prav tako jim v pravnem prometu ni treba uporabljati firme in oznake *eU (Einzelunternehmer/in*).

Med statusno-pravnimi oblikami kmetijskih gospodarstev v Avstriji je pogosta tudi družba civilnega prava (GesbR). Urejena je v avstrijskem civilnem zakoniku (ABGB) in spada med pogodbe o skupnosti premoženja. Družba civilnega prava ni pravna oseba in se ne vpiše v trgovinski register. Družba civilnega prava tudi ni samostojen subjekt davčnega prava. Davčni zavezanci so družbeniki, vendar lahko družba civilnega prava s prijavo pri davčnem uradu pridobi svojo davčno številko. Družbo civilnega prava lahko predstavljajo razmerja med zakoncema in drugimi družinskimi člani, med samostojnimi podjetniki, ki se ukvarjajo s kmetijsko ali gozdarsko dejavnostjo ipd. Pogoj za obstoj družbe civilnega prava je izpolnjevanje klasičnih predpostavk za sklenitev pogodbe kot so soglasje volj, dopustna podlaga, neobstoj napak volje idr. Ker se za družbo civilnega prava ne zahteva nobena posebna oblika, pogosto navzven ni razpoznavna. Družba civilnega prava lahko obstaja med zakoncema ali med starši in otroci, ki skupaj vodijo eno ali več kmetijskih podjetij. Pogoj za obstoj družbe civilnega prava je, da družinski člani nedvoumno izrazijo svojo voljo, da vstopijo v skupno podjetje in prevzamejo tveganje skupnega gospodarjenja.

Družbo civilnega prava pozna tudi slovenski Obligacijski zakonik. Ostale statusno-pravne oblike kmetijskih gospodarstev so manj pogoste, poznamo pa jih tudi v slovenski zakonodaji (OG – d. n. o., KG – k. d., Gmbh – d. o. o., AG – d. d., Stiftung– ustanova).

Nemčija

Kmetijska gospodarstva so v Nemčiji organizirana v enakih statusno-pravnih oblikah kot ostalo gospodarstvo. Veliko večino kmetijskih gospodarstev (88,68%) so v letu 2016 vodili samostojni podjetniki. Kmetijskih gospodarstev, ki so jih vodile skupnosti oseb, je bilo 9,33%.

Samostojni podjetniki so imeli v letu 2016 v uporabi več kot polovico kmetijskih zemljišč (64,12%). Skupnosti oseb so imele v uporabi 18,56% vseh zemljišč, pravne osebe pa so obdelovale 17,32% vseh kmetijskih zemljišč v uporabi. Pri samostojnem podjetniku gospodarsko dejavnost izvaja le ena fizična oseba, ki za obveznosti, ki jih prevzame v zvezi s svojo dejavnostjo, odgovarja z vsem svojim premoženjem.

Družba civilnega prava spada med osebne družbe. Zakonske osnove za družbo civilnega prava so podane v nemškem civilnem zakoniku. Z družbeno pogodbo se družbeniki medsebojno zavežejo doseči skupen namen na način, določen s pogodbo, zlasti z dogovorjenimi prispevki. Ustanovi jo lahko vsakdo in ustanovitev ni vezana na nobeno obliko, vendar je zaradi izogibanja nesporazumom in konfliktom priporočljivo, da so vsaj glavni dogovori sklenjeni v pisni obliki. Ne glede na to, da se načeloma za nastanek družbe civilnega prava ne zahteva nobena formalna oblika, pa mora biti pogodba, s katero posameznik nanjo prenese svoje zemljišče, sklenjena v pisni obliki. Za njeno ustanovitev ni potreben osnovni kapital. Ta oblika je pogosta tudi v kmetijstvu. V letu 2016 je bilo v Nemčiji 21.274 (7,73 %) kmetijskih gospodarstev organiziranih v tej statusno-pravni obliki. Gre za t. i. zunanjo družbo, ki je razpoznavna navzven. Zunanjo družbo lahko ustanovita zakonska partnerja, mogoča pa je tudi z drugimi družinskimi člani in osebami zunaj družine. Zakonca, ki skupaj vodita kmetijsko gospodarstvo, sta se dolžna vključiti v obvezno starostno zavarovanje kmetov.

Družba z neomejeno odgovornostjo je družba, pri kateri vsi družbeniki odgovarjajo za obveznosti z vsem svojim premoženjem. Kot kažejo statistični podatki, se ta oblika v kmetijstvu pojavlja zelo redko. V letu 2016 je bilo v Nemčiji komaj 93 kmetijskih gospodarstev organiziranih kot družba z neomejeno odgovornostjo, kar je približno 0,3 %.

Tudi komanditna družba je v kmetijski dejavnosti sorazmerno redka – v letu 2016 jih je bilo v Nemčiji 2078 (manj kot 1 %).

Italija

Italijanski civilni zakonik vsebuje posebne določbe glede kmetijskega podjetja in je poglavitni pravni vir za opredelitev pravnih oblik kmetijskih gospodarstev. Kmetijski podjetnik je posameznik, ki izvaja eno od naslednjih dejavnosti: poljedelstvo, gozdarstvo, reja živali in s tem povezane dejavnosti. Civilni zakonik opredeljuje, da za kmetijskega podjetnika ne veljajo pravila o registraciji v poslovnem registru, razen če posluje v okviru gospodarske družbe ali zadruge.

Število statusno-pravnih oblik, v katerih so lahko organizirana kmetijska gospodarstva v Italiji ni omejeno. Kmetijska dejavnost se lahko opravlja bodisi v okviru pravne osebe bodisi kot fizična oseba. Na področju statusno-pravnih oblik kmetijskih gospodarstev je zaradi številnih reform kmetijske zakonodaje in zaradi neusklajenosti drugih področnih zakonodaj, ureditev nekoliko kaotična. Skupna formalna lastnost vseh kmetijskih podjetnikov, bodisi, da delujejo kot fizične ali pravne osebe je obvezen vpis v poseben del registra podjetij.

Kmetijska družba ni posebna organizacijska oblika, pač pa gre za kategorijo gospodarskih družb, ki ima določene ugodnosti (predvsem davčne).

V praksi se obdelovanje kmetij pogosto opravlja v sklopu cele družine. Družinsko podjetje po Civilnem zakoniku ni posebna pravnoorganizacijska oblika, pač pa obveznostno razmerje, ki je posebej opredeljeno kot razmerja, ki nastanejo z nepretrganim delom družinskega člana v družini ali družinskem podjetju. Tam je določeno, kdo šteje za družinskega člana, in sicer so to zakonec, sorodniki do tretje stopnje in svaki do druge stopnje. Po podatkih italijanskega statističnega urada ISTAT (2012) med kmetijskimi gospodarstvi prevladujejo prav družinska podjetja (skupno 96 % vseh kmetijskih gospodarstev).

Fizična oseba lahko opravlja kmetijsko dejavnost kot samostojni podjetnik. Družinskim podjetjem doktrina pripisuje lastnosti samostojnega podjetnika. Prav slednja so v Italiji izjemno razširjena. V

Italiji se kmetijska dejavnost lahko opravlja tudi v obliki kapitalske ali osebne družbe ter kmetijske zadruge.
Italijanska ureditev določa dve kategoriji posameznikov, ki sta za področje kmetijske dejavnosti pomembni za določanje pravic in obveznosti znotraj posameznih področnih zakonodaj, gre za neposrednega obdelovalca kmetije in profesionalnega kmetijskega podjetnika. Pri obeh kategorijah torej ne gre za posebni statusno-pravni obliki, prek katerih se izvaja kmetijska dejavnost, ampak za lastnosti posameznih subjektov, pomembne zlasti na področju davkov, socialnega varstva in delovnega prava.
V doktrini so glede pravne narave družinskega podjetja deljena mnenja, večinoma pa del stroke šteje družinsko podjetje za kolektivno podjetje, drugi del stroke pa za individualno podjetje. Zagovorniki prve teorije zatrjujejo, da vsi družinski člani, ki delajo v okviru družinskega podjetja, skupno prevzamejo odgovornost do tretjih oseb in pridobijo status podjetnika. Po drugi strani zagovorniki druge teorije trdijo, da je v družinskem podjetju podjetnik le tisti, ki ima tak status na podlagi zakona. Samo ta oseba z vsem svojim premoženjem odgovarja za izpolnitev obveznosti podjetja in samo ta oseba bo udeležena v morebitnem postopku zaradi insolventnosti.
Civilni zakonik določa, da ima družinski član, ki redno dela v družinskem podjetju pravico do preživljanja, v skladu s finančnimi zmožnostmi družine, pravico do udeležbe pri dobičku podjetja (ne odgovarja za izgubo) in stvari, kupljenih z doseženim dobičkom, vse sorazmerno s količino in vrsto opravljenega dela. Razlogi, zaradi katerih posameznemu članu preneha udeležba v družinskem podjetju so smrt, odstop (v primeru neupravičenih razlogov, je član dolžan plačati škodo), prenehanje statusa družinskega člana (npr. razveza), nezmožnost opravljanja dela in izključitev člana, ki jo izglasuje večina. Družinski član svojega deleža v podjetju ne more prenesti na tretje osebe, s soglasjem članov družine, udeleženih v družinskem podjetju, ga lahko prenese izključno na druge družinske člane.
Družinsko podjetje se ustanovi z listino, ki mora biti v obliki notarskega zapisa ali notarsko overjeno listino, v kateri morajo biti navedeni: - dejavnost, ki jo opravlja nosilec; - osebni podatki družinskih članov in raven sorodstva.

2. Posebni upravni postopek

Evropska Unija

Predpisi, ki urejajo izvajanje Skupne kmetijske politike, so najobsežnejši del pravnih aktov Evropske unije, saj ta politika, skupaj s tesno povezanimi (pod)politikami, po ocenah samih evropskih institucij obsegajo okoli 40% *acquis communautaire.* Poleg predpisov, ki se nanašajo na tipične finančne ukrepe, kot so razne subvencije (neposredna plačila), podpore za strukturne spremembe (podpora investicijam v kmetijstvu, mladim kmetovalcem, povezovanji proizvajalcev ipd.) in tržno-cenovne ukrepe, so tu še predpisi za kakovost kmetijskih proizvodov, predpisi povezani z varovanjem narave, blaženjem podnebnih sprememb in prilagajanje nanje, dobrobiti živali, spremljanjem in uravnavanjem kmetijskih trgov in podobno. Z zadnjo reformo SKP (2021) se je korpusu politik pridružila še socialna pogojenost, ki zasleduje cilj spoštovanja pravic iz zaposlovanja v kmetijstvu.
Prej omenjeni ukrepi oziroma, po novem, intervencije SKP, ki imajo v končni fazi za cilj izplačila iz enega od kmetijskih skladov (Evropski kmetijski in jamstveni sklad ter Evropski sklad za razvoj podeželja) in torej predstavljajo izvajanje proračuna EU, se izvajajo po pravilih deljenega upravljanja me Evropsko komisijo in državami članicami, kot to določa 63. člen Finančne uredbe (Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije). Ker gre pri takem načinu izvajanja proračuna EU za prenos določenih pristojnosti s Komisije na nacionalne organe, morajo države članice sprejeti vse potrebne ukrepe, da se zagotovi pravilno, zakonito in učinkovito izvajanje ukrepov, ki se financirajo iz proračuna EU, da imenujejo organe, pristojne za upravljanje in kontrolo izplačil, da preprečujejo, odkrivajo in sankcionirajo nepravilnosti in goljufije ter končno, a nenazadnje, da v primeru nepravilnosti upravičencem naložijo učinkovite, odvračilne in sorazmerne kazni, če to določajo pravila za posamezne ukrepe.
Za pravne ureditve, ki so veljale za prejšnje finančne perspektive, je veljalo, da so predpisi EU določali veliko podrobnosti, zlasti glede izvajanja posameznih kontrol, njihovega obsega in vsebine, zelo podrobna pravila o uporabi upravnih kazni pri čemer so predpisi vsebovali tudi nekaj procesnih določb (čeprav je postopek načeloma lex fori, ne glede na to ali so pravila upravnega postopka kodificirana (Slovenija, Avstrija, Češka) ali ne (Francija)). Temeljne uredbe Evropskega parlamenta in Sveta za

sedanje programsko obdobje 2022 – 2027, prejete in objavljene decembra 2021, predstavljajo v tem smislu precejšnjo noviteto, saj prinašajo zelo poudarjeno načelo subsidiarnosti iz 5. člena Pogodbe o EU, po katerem »Unija deluje na področjih, ki niso v njeni izključni pristojnosti, le če in kolikor države članice ciljev predlaganih ukrepov ne morejo zadovoljivo doseči na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni, temveč se zaradi obsega ali učinkov predlaganih ukrepov lažje dosežejo na ravni Unije«. V novih uredbah, ki urejajo SKP, tako ne najdemo mnogih pravil, ki so jih prej urejali evropski predpisi in jih morajo zato urediti v svojem pravnem redu države članice. Uredba (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike (tako imenovana horizontalna uredba) tako v 59. členu določa, da (države članice) »sprejmejo vse zakone in druge predpise, pa tudi vse druge potrebne ukrepe za zagotavljanje učinkovite zaščite finančnih interesov Unije«. Države članice morajo torej v svojih nacionalnih predpisih v marsičem na novo določiti pravila glede kontrolnih sistemov, določenih rokov, zlasti pa pravila glede upravnih kazni.

Avstrija

Agrarmarkt Austria (AMA) je osrednja in že poldrugo desetletje edina plačilna agencija za izvajanje ukrepov SKP v Avstriji. Odgovorna je za obdelavo vlog, izplačila sredstev in nadzor nad skladnostjo z zahtevami SKP EU. AMA je pravna oseba javnega prava, ki je bila ustanovljena leta 1993 na podlagi Zveznega zakona o ustanovitvi tržnega organa "Agrarmarkt Austria" (AMA-Gesetz 1992, BGBl. št. 376/1992) in je dejansko pravna naslednica raznih skladov, ki so pred vstopom Avstrije v EU urejali trg mleka, žit ipd. inje od njih prevzela tudi prve uslužbence. Sedaj deluje pod nadzorom zveznega ministrstva za kmetijstvo. Slednje je po eni strani glavni oblikovalec ukrepov kmetijske politike (Strateškega načrta), istočasno pa izvaja tudi naloge pristojnega organa za podelitev akreditacije plačilni agenciji kot tudi naloge certifikacijskega organa, ki izvaja zunanjo revizijo sistema plačilne agencije. Rešitev, da sta pristojni organ in certifikacijski organ združena v eni instituciji sicer ni najbolj dosledna in skladna s pravili EU (Uredba (EU) 2021/2116), vendar je očitno, da to stanje nadzorne institucije EU (Komisije in Evropsko računsko sodišče) tolerirajo, tudi zato, ker je Avstrija v samem vrhu držav članic po uspešnosti adsobcije sredstev in skromnosti zneskov, ki jih ta država mora vrniti v proračun EU (finančne korekcije). Uslužbenci AMA so javni uslužbenci posebnega tipa, saj AMA ni klasični državni organ, ampak javna pravna oseba s statusom pravne osebe javnega prava (juristische Person öffentlichen Rechts), ki deluje na podlagi zasebnega gospodarskega prava, a opravlja javnopravne naloge. AMA pri izvajanju nalog plačilne agencije sodeluje z mnogimi regionalnimi institucijami, ki zanjo izvajajo določene naloge (delegirane funkcije), sama pa izvaja, preko hčerinskega podjetja, tudi naloge, ki so povezane s promocijo kmetijskih proizvodov in pobiranjem prispevkov zanjo.

Kot omenjeno zgoraj je glavni zakon, ki ureja sestavo organov AMA, njene naloge, pristojnost za izvajanje kontrol ipd. AMA-Gesetz iz leta 1992, ki pa v §29 določa, da se za postopke pri tem organu uporablja zakon o splošnem upravnem postopku (Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz). Ob tem je potrebno opozoriti, da je za obravnavo vlog na prvi stopnji po avstrijski sistemski zakonodaji pristojno avstrijsko zvezno ministrstvo za kmetijstvo, to pa za to nalogo s posebnim aktov vsako leto pooblasti AMA, kot organ, ki opravlja javne naloge. Za ukrepe, kjer upravičenci z AMA sklepajo pogodbe (investicijski, razvojni in podobni projekti), se uporablja civilnopravna zakonodaja.

Italija

V Italiji je oblikovalec politik in torej tudi pripravljavec Strateškega načrta SKP Ministrtvo za kmetijstvo, prehransko suverenost ter gozdove (Ministero dell'Agricoltura, della Sovranità Alimentare e delle Foreste), naloge nacionalne plačilne agencije pa opravlja plačila agencija AGEA Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura), ki pa je zelo razvejana institucija. AGEA je zgolj osrednji nacionalni organ s sedežem v Rimu z akreditiranim koordinacijskim organom (10. člen Uredbe (EU) 2021/2115), državna agencija s pravno osebnostjo javnega prava, njeni uslužbenci pa so javni uslužbenci (dipendenti publici). Ukrepe oziroma postopke zanje pa dejansko opravljajo regijske plačilne agencije. Teh je v Italiji 19, le regijo Trentino-Alto Adige/Südtirol pokrivata dve plačilni agenciji s sedežema v Trentu oziroma Bolzanu. Poleg regionalno razporejenih uradov je sistem italijanske plačilne agencije še dodatno členjen na način, da je veliko kontrolnih funkcij delegiranih raznim drugim državnim institucijam kot so regionalne veterinarske uprave ali Guardia di finanza. Institucionalna struktura italijanske plačilne agencije je torej zapletena, glede zagotavljanja pravilnosti in zakonitosti izplačil pa

ni med najbolj uspešnimi n učinkovitimi, saj je Italija, za razliko od sosednje Avstrije, ki je v tem pogledu med najboljšimi v EU, na zrcalno drugem koncu te lestvice.
Temelj za delovanje plačilne agencije AGEA je zakonodajna uredba (decreto legislativo) št. 74 z dne 21. maja 2018, ki je bil sprejet na temelju 15. člena zakona št. 154/2016, in je začel veljati 8. julija 2018. Ta akt predvsem določa naloge oziroma podeljuje pristojnost nacionalni plačilni agenciji, določa njeno notranjo strukturo v skladu s pravili akreditacije, določa pa tudi odgovornost za upravljanje centralizirane sistema SIAN (Sistema informativo agricolo nazionale), ki vsebuje tudi Sistema integrato di gestione e di controllo (SIGC), ki je italijanska različica IAKS sistema. Pri postopku za obravnavo vlog upravičencev se AGEA ravna po zakonu o upravnem postopku (procedimento amministrativo e di diritto di accesso ai documenti amministrativi), ki ga ureja zakon št. 41 z dne 7 avgusta 1990. Vendar pa veliko postopkovnih pravil določa tudi z ministrskimi dekreti, ki se vsled kritik revizorjev institucij EU dokaj pogosto spreminjajo in dopolnjujejo.

Hrvaška
Republika Hrvaška je akreditirala eno plačilno agencijo, s sedežem v prestolnici, ki pa ima kar 21 regionalnih pisarn (podružnic) v enotah regionalne (ali področne) samouprave, poleg tega pa še tri dislocirane enote Sektorja za ne-IAKS investicijske intervencije (Osijek, Split in Zagreb) za odobravanje investicijskih projektov. Hrvaška plačilna agencija (Agencija za plaćanja u poljoptivredi, ribarstvu in ruralnom razvoju – APPRRR) je bila kot javna ustanova s svojo pravno subjektiviteto ustanovljena s posebnim zakonom iz leta 2009, nadzor nad njenim delovanjem pa opravlja neposredno vlada. Pristojni organ za dodelitev akreditacije Ministrstvo za kmetijstvo. Njeni zaposleni so javni uslužbenci.
Čeprav so naloge APPRRR določene že v 3.členu prej omenjenega zakona, pa je pristojnost plačilne agencije za izvajanje kmetijskih politik določena tudi v 6. členu Zakona o kmetijstvu (Zakon o poljoprivredi, Uradni list/Narodne novine 118/2018, 42/2020, 127/2020, 52/2021, 152/2022, 152/2024). Ta zakon predpisuje določene fragmente upravnega postopka (vročitev odločbe, pritožba, odločanje o pritožbi in upravni spor), sicer pa je postopek za vloge pri APPRRR določen s pravilniki ministra. Do pred kratkim je veljalo stališče, da vloge in postopki zanje na APPRRR niso upravna stvar, taka eksplicitna določbe je bila tudi v prvih zakonskih aktih leta 2005. Stranke niso imele možnosti pritožbe ali upravnega spora, take zahteve je so sodišča zavračala, tako je bilo tudi mnenje hrvaškega ustavnega sodišča. A je to mnenje ustavno sodišče spremenilo, ko je konkretni upravičenec, potem ko je izčrpal pravne možnosti na Hrvaškem, vložil tožbo na Evropskem sodišču za človekove pravice. Tik pred razsodbo v Strasbourgu so ustavni sodniki zavzeli stališče, da pa je v postopku obravnave vloga na APPRRR vendarle potrebno upoštevati pravila upravnega postopka.

3. Sistema znanja in inovacij (AKIS) in javne službe na področju kmetijstva
Evropska Unija
Področju izboljšanja in krepitve sistema znanja in inovacij (angl. *Agriculture Knowledge and Innovation System*, v nadaljnjem besedilu: sistem AKIS) se je s programskim obdobjem skupne kmetijske politike 2023-2027 dalo večji pomen kot doslej. Vse države članice EU po novem imenujejo posebna koordinacijska telesa, ki koordinirajo in povezujejo deležnike sistema AKIS. Sistem zagotavlja, da se nova znanja in inovacije učinkovito prenašajo do uporabnikov ter vzpodbuja medsebojno sodelovanje in izmenjavo med deležniki. Delovanje je financirano iz nacionalnih virov kot tudi preko intervencij v sklopu strateških načrtov SKP.

Ureditev, način in kakovost delovanja sistemov AKIS se po državah precej razlikujejo, od šolskih in raziskovalnih sistemov in njihovega financiranja, demonstracijskih kmetij, strokovnih nalog javnih služb do različnih ureditev kmetijskega svetovanja. Večina držav članic EU uvaja spletne platforme oziroma portale znanja za dostop in izmenjavo znanja (npr. Platforma Innovarurale, Italija, AKIS Portugal platform, Portugalska, Platforma AgriHubi, Finska).
Demonstracijske kmetije v državah članicah EU so del različnih pobud in programov, ki spodbujajo prenos znanja, inovacije in trajnostno kmetovanje. Nekatere države imajo izjemno dobro razvite mreže teh kmetij. Pri večini držav ugotavljamo, da demonstracijske kmetije niso zakonsko urejene, pač pa so del različnih pobud, javnih razpisov, projektov (npr. Horizon projekta FarmDemo in Climate FarmDemo) ali akcijskih načrtov. V večini držav evidenco demonstracijskih kmetij upravlja kmetijsko svetovalna služba sama ali v sodelovanju z drugimi deležniki, vpis v evidenco pa je prostovoljen.

Hrvaška

Za hrvaški sistem znanja in inovacij v kmetijstvu (AKIS) so značilni številni javni in zasebni subjekti z dobrimi izkušnjami v izobraževalnih, raziskovalnih ali svetovalnih dejavnostih, vendar so njihove povezave šibke in ni sistematične in učinkovite izmenjave rezultatov, znanja, podatkov ali inovacij, kar omejuje njihov vpliv. Raziskave in aplikativne raziskave se do neke mere izvajajo, ni pa sistema izmenjave pridobljenega znanja prilagojeno na kmete ali druge deležnike v sistemu. Čeprav je bilo to predvideno ob ustanovitvi Raziskovalnega sveta za kmetijstvo (VIP) konec 90', sistem prenosa rezultatov projekta v obliki tehničnih paketov na kmetijske svetovalce ni bil nikoli vzpostavljen. Prav tako, razen občasnega vključevanja nekaterih izobraževalnih subjektov v krajša usposabljanja, ni bilo sistematičnega prenosa znanja na svetovalce.

V primeru Hrvaške so se z ustanovitvijo koordinacijskega organa sistema AKIS lotili specifičnega problema/priložnosti boljšega povezovanja deležnikov sistema AKIS v skladu z identificiranimi potrebami. Koordinacijsko telo sistema AKIS je v zaključni fazi ustanavljanja. Ministrstvo za kmetijstvo je nosilec telesa in je usmerjen v izboljšanje pretoka znanja o kmetijstvu. Obstaja več močnih posameznih institucij, vendar je stopnja povezanosti celotnega sistema AKIS-a nizka in namen je pospešiti proces povezovanja z neposrednim stikom in vplivom na odločitve kot člani upravnega odbora sistema AKIS-a.

S 1. 1. 2019 je stopil v veljavo Zakon o prenehanju veljavnosti zakona o Hrvaški svetovalni službi za kmetijstvo in gozdarstvo. V letu 2019 se je na Hrvaškem ukinila kmetijsko-gozdarska svetovalna služba, ki je bila pred tem samostojna pravna oseba. Dejavnost svetovanja kmetom, gozdarjem in ribičem je organizacijsko urejena na ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo in gozdarstvo. Ministrstvo je zaposlilo delavce, predhodno zaposlene na kmetijsko – gozdarski svetovalni službi, ki so postali javni uslužbenci, prav tako je bilo preneseno premoženje, oprema, sredstva za delo, finančna sredstva, pravice in obveznosti in druga dokumentacija, ki se je navezovala na delo Hrvaške kmetijsko - gozdarske svetovalne službe. Javna služba kmetijskega svetovanja ima sedež v Zagrebu, svetovalci pa so razporejeni oziroma prisotni po vseh županijah.

Avstrija

Avstrijski sistem kmetijskega znanja in inovacij (AKIS) temelji na celovitem poklicnem izobraževanju, izobraževanju odraslih, obsežnem in kakovostnem naboru svetovalnih storitev ter razvejani raziskovalni dejavnosti na področju kmetijstva. AKIS je na splošno zasnovan racionalno, s sorazmerno malo akterji, ki so dobro povezani. Večinoma temelji na javnih ali v veliki meri javno financiranih in uveljavljenih organizacijah. Od leta 2023 koordinacijo izmenjave med akterji ter podporo za nadaljnji razvoj avstrijskega sistema AKIS zagotavlja Platforma za sodelovanje v okviru sistema AKIS, ki je del avstrijske mreže za podeželje. Teme v javnem interesu so vključene kot horizontalne vsebine v široko ponudbo izobraževanja in svetovanja na področju kmetijstva in gozdarstva ter se uspešno prenašajo v prakso. Temeljni steber AKIS-a je sodelovanje med raziskavami, izobraževanjem in svetovalnimi službami. Prenašanje znanja iz raziskav v prakso v Avstriji dobro deluje, tudi preko platforme za sodelovanje v okviru AKIS.

V Avstriji je kmetijsko svetovanje organizirano pretežno na javni ravni, kjer ima ključno vlogo Kmetijska zbornica Avstrije z deželnimi kmetijskimi zbornicami, ki imajo za to nalogo pooblastilo Zveznega ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo, podnebje in varstvo okolja, regije in upravljanje voda. Deželne kmetijske zbornice prejmejo del sredstev za izvajanje svetovanja iz proračuna, del stroškov pa nosijo kmetje.

Poslanstvo svetovanja je podpora razvoju podeželja in prilagajanju kmetijstva, s cilji kot so pridelava kakovostne hrane, upravljanje z obnovljivimi viri, varovanje naravnih virov, ohranjanje kulturne krajine in spodbujanje podjetništva. Metode svetovanja so raznolike, od telefonskih informacij do svetovanja na terenu, skupinskega in projektnega svetovanja, izobraževanj ter informacijskih kampanj.

Struktura sistema je zvezna, podobna Nemčiji, vendar z močno prevlado uradnega svetovanja na vseh ravneh. Na zvezni ravni je za kmetijsko svetovanje odgovoren Oddelek Zveznega ministrstva za kmetijstvo, ki načrtuje, nadzira, upravlja in ocenjuje delovanje svetovalnih služb, usposablja svetovalce ter oblikuje informacijsko gradivo v sodelovanju s kmetijsko zbornico.

Konferenca predsednikov deželnih kmetijskih zbornic Avstrije deluje kot usklajevalni organ. Devet deželnih zbornic kmetijstva in gozdarstva je prevzelo koordinacijo in izvajanje v posameznih deželah, kmetijsko svetovanje in usposabljanje ter programe, podobne Zveznemu ministrstvu, vključno z

oblikovanjem informativnega gradiva. Deželne zbornice neposredno usmerjajo in usposabljajo kmetijska gospodarstva in zagotavljajo informacijsko podporo.
Usposabljanje svetovalcev poteka pod okriljem ministrstva, ki ponuja seminarje in specialistične študije. Za akreditacijo kmetijskih svetovalcev je poleg kmetijske izobrazbe pogosto zahtevana kmetijsko-pedagoška usmeritev. Ministrstvo spodbuja tudi finančno svetovanje in sofinancira svetovalce za ekološko kmetovanje in uradno svetovanje.
Avstrija ima demonstracijske kmetije, ki so močno osredotočene na ekološko pridelavo. Kmetje tesno sodelujejo z lokalnimi raziskovalnimi centri za uvajanje novih praks, zlasti na področju biotske raznovrstnosti in trajnostnega kmetovanja. V Avstriji so učne kmetije organizirane kot del širšega sistema kmetijskega izobraževanja in usposabljanja, s poudarkom na praktičnem učenju in demonstracijskih dejavnostih. Gre za kombinacijo pobud na lokalni, regionalni in nacionalni ravni, kjer sodelujejo kmetije, šole in izobraževalne ustanove.

Nemčija
Nemški sistem AKIS zaznamuje decentralizirana upravljavska struktura, kjer so za izvajanje izobraževalnih in svetovalnih storitev odgovorne posamezne zvezne dežele (Länder). Ta avtonomija povzroča precejšnjo regionalno raznolikost, kar otežuje oblikovanje enotnega AKIS-a na nacionalni ravni. Kljub temu je nemški sistem AKIS močan, saj vključuje širok spekter akterjev – od javnih organov, raziskovalnih in izobraževalnih institucij, zasebnih podjetij do številnih kmetijskih in nevladnih organizacij. Ti raznoliki deležniki skupaj prispevajo k trdni institucionalni strukturi, ki podpira prenos znanja in inovacije. Vendar pa regionalna razdrobljenost kaže na potrebo po boljši horizontalni usklajenosti in močnejših povezavah med raziskavami in prakso, da bi spodbudili učinkovit pretok znanja.
Kmetijsko svetovanje v Nemčiji je decentralizirano in ni enotno organizirano, saj je v pristojnosti zveznih dežel, ki uporabljajo različne sisteme. Zvezne dežele poznajo različne oblike svetovanja: uradno/oficialno svetovanje, svetovalne odbore, delovne skupine in neodvisne svetovalce. Zaradi te raznolikosti ni mogoče govoriti o enotni strukturi kmetijskega svetovalnega sistema na ravni Nemčije. Kmetijski izobraževalni in svetovalni sistemi imajo v nekaterih deželah dolgo zgodovino, vendar so doživeli tudi pomembne strukturne spremembe kot odziv na aktualne potrebe (npr. prehod iz brezplačnega uradnega svetovanja v plačljivo zasebno svetovanje v Turingiji leta 1998). Kljub razlikam med deželami je skupno, da so se v zadnjih letih odzvali na spreminjajoče se zahteve v kmetijstvu, vključno z omejenimi proračunskimi sredstvi, administrativnimi reformami ter prestrukturiranjem kmetijskih sistemov.
Ker ni državnih strokovnih licenc za kmetijske svetovalce, ni nobenih posebnih pogojev za kvalifikacijo, če gre za zasebne svetovalce. Vendar pa javni svetovalni sistemi zveznih dežel za zaposlitev svetovalcev zahtevajo določene kvalifikacije (npr. pripravništvo) in usposabljanja, o katerih odloča posamezna dežela. Pri svetovanju glede navzkrižne skladnosti je v primeru državnega sofinanciranja storitve lahko potrebno le priznanje svetovalcev.
Nemčija ima široko mrežo učnih in demonstracijskih kmetij, ki jih podpira program „Modeli in demostracijski projekti za trajnostno kmetijstvo. Ti projekti so usmerjeni v energetsko učinkovitost, ohranjanje tal in vode ter digitalizacijo kmetijstva. Učne kmetije so del programa za izobraževanje mladih kmetov in širšo javnost.

Belgija
V Flandriji (Belgija) so demonstracijske kmetije del sistema AKIS in se vzpostavljajo prek vsakoletnih javnih razpisov, ki jih podpira flamska agencija za kmetijstvo in ribištvo. Njihov cilj je prikaz dobrih praks, uvajanje inovacij in trajnostnih tehnologij ter povezovanje kmetov z raziskovalci in svetovalci. Sistem je fleksibilen, kmetije pa same predlagajo teme demonstracij, ki so lahko zelo različne (od varstva tal do novih kultur). Financiranje je projektno in časovno omejeno. Ta sistem v Flandriji deluje že 25 let. Izkazalo se je, da kmetje zelo radi obiskujejo demonstracijske kmetije, saj imajo poleg ogleda inovacij možnost ogleda tudi celotne kmetije in neformalnega druženja in tkanja vezi ter poznanstev.

Nizozemska
Sistem demonstracijskih kmetij je izjemno razvit in podprt z raziskovalnimi centri, kot je Wageningen University & Research. Demonstracijske kmetije so specializirane za podnebne ukrepe, zmanjšanje

vpliva na okolje, digitalizacijo ter inovativne prakse v živinoreji in poljedelstvu. Teme pogosto izhajajo iz potreb kmetov, financiranje pa poteka prek nacionalnih ali evropskih programov, kot so EIP-Agri, INTERREG ali LIFE. Poudarek je na „Living Labs“, kjer so kmetje neposredno vključeni v raziskave in testiranje novih tehnologij.

4. Podnebne spremembe v kmetijstvu

Mednarodni pravni okvir

Medvladni forum za podnebne spremembe IPCC in Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja UNFCCC: leta 1988 je bil ustanovljen Medvladni forum za podnebne spremembe, ki izdaja poročila o oceni stanja podnebnih sprememb in jih objavlja približno na vsakih šest let. Cilj je omejiti koncentracijo TGP v ozračju na raven, ki bo preprečila nevarno poseganje v podnebni sistem s strani človeka. Danes so podpisnice mednarodne konvencije UNFCCC praktično vse države sveta, Slovenija pa je k tej pogodbi pristopila leta 1995.

Kjotski protokol: Kjotski protokol (1997) je v okviru UNFCCC sprejeta mednarodna pogodba, kjer so se vzpostavile zakonsko zavezujoče ciljne vrednosti zmanjševanja emisij v razvitih državah. Doseganje zavez po tem protokolu se je izteklo leta 2020.

Pariški sporazum: Predstavlja prvi univerzalni, pravno zavezujoči večstranski podnebni sporazum, ki vključuje dogovorjene cilje za pospešitev prizadevanj za omejitev globalnega segrevanja. Z razliko od Kjotskega protokola naj bi pri njegovem izvajanju aktivno sodelovale vse pogodbenice, ne glede na razvitost posamezne države. Poleg tega sporazum ne temelji na zakonsko zavezujočih ciljnih vrednosti, temveč na nacionalno določenem prispevku, ki ga predloži vsaka posamezna država. Z ratifikacijo in uveljavitvijo Pariškega sporazuma je mednarodna skupnost sprejela dolgoročni cilj ohraniti (zadržati) dvig povprečne globalne temperature občutno pod 2 °C v primerjavi s predindustrijsko dobo in nadaljevati prizadevanja, da dvig temperature ne presega 1,5 °C.

Evropska Unija

Politike Evropske unije na področju podnebja in energije temeljijo na Evropskem zelenem dogovoru in Pogodbi o delovanju Evropske unije (EU).

Evropski zeleni dogovor je celovit sveženj ukrepov, ki zajema ukrepe od zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do vlaganj v najsodobnejše raziskave in inovacije ter ohranjanje evropskega naravnega okolja.

Evropska podnebna pravila imajo dva glavna cilja: podnebno nevtralnost in prilagajanje podnebnim sprememba. Pravila vzpostavljajo pravno zavezujoči cilj ničelnih neto emisij toplogrednih plinov do leta 2050, prav tako pa tudi cilj 55-odstotnega zmanjšanja emisij do leta 2030. Da bi dosegli te cilje je Evropska komisija julija 2021 pripravila sveženj zakonodajnih predlogov, imenovanih zakonodajna pobuda »Pripravljeni na 55 (Fit for 55)«. S svežnjem Pripravljeni na 55 so cilji za zmanjšanje emisij in povečanje odvzemov (ponorov) v sektorju LULUCF postali ambicioznejši. Evropski svet je marca 2023 sprejel revidirano uredbo LULUCF, v kateri je določil nov cilj za povečanje ponorov v EU, in sicer neto odvzem v višini –310 Mt CO2 ekvivalenta. Za vsako članico so določeni zavezujoči nacionalni cilji.

Strategija EU „od vil do vilic“: temeljni cilj strategije je s preobrazbo sedanjega prehranskega sistema EU v trajnosten model EU prispevati k temu, da bi do leta 2050 EU dosegla podnebno nevtralnost.

Danska

Danska je leta 2020 sprejela Zakon o podnebju *(»Bekendtgørelse af lov om klima«),* katerega temeljni cilj je, da Danska do leta 2030 zmanjša emisije TGP za 70 % v primerjavi z ravnjo iz leta 1990 in da Danska najkasneje do leta 2050 postane podnebno nevtralna družba, ob upoštevanju cilja Pariškega sporazuma o omejitvi dviga globalne temperature na 1,5 stopinje Celzija. Z zakonom so si postavili tudi vmesni cilj glede emisij TGP in sicer, da Danska do leta 2025 zmanjša emisije toplogrednih plinov za 50-54 % glede na raven iz leta 1990. V omenjenemu zakonu je vzpostavljeno redno posodabljanje stanja in projekcij emisij TGP po sektorjih, vzpostavljena je pravna podlaga za letni podnebni program ter znanstveni, posvetovalni organ, t.i. Svet za podnebje. Danski zakon ne vključuje ukrepov prilagajanja podnebnim spremembam. Danska je sprejela leta 2011 tudi strategijo prilagajanja podnebnim spremembam, ki določa ukrepe na nacionalni, regionalni in lokalni ravni za načrtno zmanjšanje ranljivosti in povečanje odpornosti.

Švedska
Švedska je leta 2017 sprejela Podnebni okvir *(»Klimatpolitiska ramverket«),* ki je najpomembnejša podnebna reforma v zgodovini Švedske in določa izvajanje Pariškega sporazuma na Švedskem. Do leta 2045 naj bi imela Švedska ničelne neto emisije TGP v ozračje, po tem letu pa negativne neto emisije. Istega leta je sprejela tudi Zakon o podnebju (»*Klimatlagen«),* v katerem je opredelila naloge švedske Vlade na področju podnebne politike, ki so usmerjene v preprečevanje nevarnih motenj podnebnega sistema, zaščito ekosistemov ter sedanjih in prihodnjih generacij pred škodljivimi učinki podnebnih sprememb, zmanjšanje emisij ogljikovega dioksida in drugih toplogrednih plinov ter ohranjanje in ustvarjanje funkcij v okolju, ki preprečujejo podnebne spremembe in njihove škodljive učinke, in vzpostavitvi znanstvenih podlag. V zakonu je opredeljeno, da delo švedske Vlade temelji na dolgoročnem, časovno omejenem cilju emisij TGP. Vzpostavljena je pravna podlaga za pripravo podnebnega poročila, ki vsebuje poročilo o gibanju izpustov TGP, o najpomembnejših odločitvah v okviru podnebne politike ter oceno, ali so potrebni nadaljnji ukrepi. Določeno je tudi, da vlada pripravi akcijski načrt podnebne politike ter da morajo ciljni podnebne politike in cilji proračunske politike delovati skupaj. Švedska je vzpostavila tudi neodvisno, interdisciplinarno strokovno telo, zadolženo za ocenjevanje usklajenosti celotne politike Vlade s podnebnimi cilji, ki jih postavita švedski parlament in Vlada.
Švedska je leta 2023 pripravila tudi nacionalno strategijo in akcijski načrt Vlade za prilagajanje podnebnim spremembam (*»Nationell strategi och regeringens handlingsplan för klimatanpassning«)*

Nemčija
Nemčija je leta 2019 uvedla zvezni zakon o podnebnih spremembah *(»Bundes-Klimaschutzgesetz*«), ki določa cilje zmanjšanja emisij TGP za vsaj 65 % do leta 2030 in vsaj 88 % do leta 2040 v primerjavi z ravnmi iz leta 1990 ter doseganje podnebne nevtralnosti do leta 2045. Po letu 2050 naj bi Nemčija po tem zakonu dosegala negativne emisije TGP. Zakon določa tudi letne cilje zmanjšanja emisij za različne sektorje in zahteva takojšnje ukrepe v primeru preseganja dovoljenih emisij. Opredeljen in kvantificiran je prispevek sektorja LULUCF in drugih sektorjev k doseganju podnebnih ciljev (vključno s kmetijstvom). Določeno je zbiranje podatkov o emisijah TGP, izdelava projekcij prihodnjih trendov emisij TGP. Vzpostavljena je pravna podlaga za načrtovanje varstva podnebja preko programov varstva podnebja. S tem zakonom se je vzpostavil neodvisni strokovni svet za podnebna vprašanja. Nemčija je že leta 2008 razvila tudi nacionalno strategijo prilagajanja podnebnim spremembam *(»Nationale Anpassungsstrategie«),* ki vključuje različne ukrepe za zmanjšanje ranljivosti in povečanje odpornosti podnebnim spremembam.

Avstrija
Avstrija je že leta 2011 sprejela Zakon o zaščiti podnebja (»*Klimaschutzgesetz***«**), ki je bil naknadno še dopolnjevan, da bi se uskladil z novimi evropskimi zavezami in podnebnimi cilji. Namen tega zveznega zakona je olajšati usklajeno izvajanje učinkovitih ukrepov za varstvo podnebja. Zakon določa pravni okvir za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in dosego podnebne nevtralnosti. Vključuje cilje za zmanjšanje emisij, določa sektorske cilje in vzpostavlja mehanizme spremljanja ter poročanja o napredku. Vzpostavljen je bil nacionalni odbor za varstvo podnebja, katerega naloga je razprava o temeljnih vprašanjih v zvezi z dolgoročno avstrijsko podnebno politiko (zlasti o razvoju strategij varstva podnebja kot podlage načrtovanja za dodelitev največjih količin emisij toplogrednih plinov sektorjem za ciljna obdobja od leta 2013 naprej, o dolgoročnih scenarijih za povečanje energetske učinkovitosti in deleža obnovljivih virov energije v končni porabi energije ter o dolgoročnem prehodu v nizkoogljično družbo.
Avstrija je med prvimi državami članica EU leta 2012 razvila tudi Nacionalno strategijo prilagajanja podnebnim spremembam (*Österreichische Strategie zur Anpassung an den Klimawandel*), ki določa okvir za ukrepe na nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Strategija se osredotoča na zmanjšanje ranljivosti družbe in povečanje odpornosti na podnebne spremembe, kot so poplave, suše, gozdni požari in ekstremni vremenski pojavi.

5. Spremljanje kmetijskih tal
Evropska Unija
Krovna zakonodaja o varovanju in upravljanju tal v Evropski uniji je še v usklajevanju, zato to področje urejajo države članice same. Tla so v Sloveniji varovana z okoljsko zakonodajo (standardi kakovosti

za nevarne snovi v tleh, odpadki, preprečevanje industrijskega onesnaževanja), deloma tudi s področja upravljanja voda, prostora in kmetijstva. Deloma so varovana tudi z evropsko zakonodajo.
Tematska strategija o varstvu tal iz leta 2006 usmerja k celovitemu zagotavljanju trajnostne rabe tal in zaščiti njihovih funkcij ter k preprečevanju njihove nadaljnje degradacije in k obnovi degradiranih tal. Področja se dotika tudi sedmi akcijski program Unije do leta 2020 »Dobro živeti ob upoštevanju omejitev našega planeta«, ki izpostavlja pomen zdravih tal za blaginjo ljudi in gospodarsko uspešnost ter kot prednostni cilj predvideva ukrepe za zmanjšanje pritiskov človeka na zemljišča, tla in druge ekosisteme v Evropi. Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 izpostavlja ohranjanje in obnavljanje ekosistemov in njihovih storitev z vzpostavitvijo zelene infrastrukture. Načrt za Evropo - gospodarno z viri se zavzema za preprečevanje degradacije tal zaradi erozije ter za ohranjanje in povečanje organske snovi v njih. Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030 usmerja aktivnosti v boj proti dezertifikaciji ter v obnovitev degradiranih zemljišč in tal. Alpska konvencija in v njenem okviru sprejet Protokol o varstvu tal določata cilje za varovanje tal v njihovih naravnih funkcijah. Varstvo tal in trajnostno ravnanje z njimi zadnja leta pridobiva pomembno vlogo tudi v Organizaciji združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) v Globalnem partnerstvu za tla (»Global Soil Partnership«) in Evropskem partnerstvu za tla (»European Soil Partnership«). EU pripravlja novo zakonodajo za izboljšanje zdravja tal (v sprejemu je predlog Direktive o monitoringu in odpornosti tal).
V nadaljevanju so predstavljeni različni sistemi ureditve spremljanja tal po državah članicah (Avstrija, Nemčija in Velika Britanija), s poudarkom na spremljanju vsebnosti organske snovi v tleh.

Avstrija
Avstrija ima v uporabi več ločenih sistemov, med katerimi se za spremljanje vsebnosti organske snovi v tleh v uporabljata predvsem Okoljski monitoring tal (*Environmental Soil Survey*) in Monitoring tal Avstrije (*Soil Monitoring System*). Monitoring tal Avstrije se je izkazal za zelo koristnega, saj je z nekaj več kot 6.000 lokacijami prvič natančno popisal talne tipe za vso državo. Avstrija ima danes v veljavi nekoliko prirejen okoljski monitoring tal, ki temelji na 400 reprezentativnih lokacijah, izbranih po posameznih pokrajinah na podlagi geografskih karakteristik (relief, pedologija, kmetijske površine, urbano ipd.), onesnaženosti (zgodovina rabe, bližina virov onesnažil ipd.) in vrste rabe tal (gozdovi, obdelovalne površine, travniki ipd.). Sistem je bil prvič izvajan med letoma 1987 in 1995 in temelji na mreži vzorčnih mest 4 × 4 km, ki pa je zaradi specifike reliefa in rabe tal ponekod zožena na 2,75 × 2,75 km. Del mreže je zaradi velike okoljske raznolikosti razpršen. Tla za analizo organske snovi v tleh se vzorčijo s polkrožno sondo okoli lokacije, torej kot povprečni vzorci. Predvidene globine vzorčenja so na globinah 0–10 cm, 10–20 cm, 20–30 cm in 30–50 cm. V vzorcih se laboratorijsko izmerijo tekstura (glina, pesek, melj v odstotkih), organska snov, karbonati, pH, elektroprevodnost, kationska izmenjalna kapaciteta (CEC), celokupni dušik (Ntot), hranila (P in K) in težke kovine. Zbiranje in hranjenje podatkov ima Avstrija urejeno z nacionalnim informacijskim sistemom BORIS (*Soil Information System BORIS).* Sistem predvideva ponovitev vzorčenja na vsakih tri do deset let.

Nemčija
Nemčija ima od leta 1980/1997 vpeljan sistem monitoringa tal, ki ga na zvezni ravni ureja Zvezni zakon o varstvu tal (»*Bundes-Bodenschutzgesetz – BBodSchG«).* V okviru tega se vzorči in analizira tudi organska snov v tleh. Metodologija in prostorska razporeditev vzorčnih lokacij je določena na podlagi priporočil zveznih strokovnjakov za monitoring in priporočena v dokumentu za vzpostavitev stalnih opazovalnih talnih ploskev. Posamezna opazovana ploskev ni natančneje opredeljena v nobenem od omenjenih dokumentov. Navodila Bayern iz leta 1991 so bila implementirana brez dodatnih metodoloških uskladitev na zvezni ravni. Izjemi sta bili deželi Brandenburg in Schleswig-Holstein, v katerih so določili opazovalne lokacije na osnovi statistične in prostorske analize. Tako je sistem prostorsko heterogen, saj temelji na stratificirani mreži opazovalnih točk, pri čemer so točke večinoma določene na podlagi ekspertne ocene znotraj vsake zvezne pokrajine posebej. Nemčija je pokrita z 800 oziroma 1.800 opazovalnimi točkami. Izvajanje in vodenje sistema je prav tako urejeno s strani posamezne deželne vlade in na zvezni ravni ni vedno popolnoma usklajeno. Poleg obstoječega monitoringa, ki pokriva vse rabe, je v uporabi še sistem vzorčenja gozdnih tal, kjer je bila v sklopu projekta BioSoil določena enakomerna mreža opazovalnih točk 8 × 8 km. Tla vzorčijo na globinah 0–5, 5–10, 10–30, 30–60 in 60–90 cm. Kjer je le mogoče, vzorčijo še na 90–120 in 120–140 cm. Zaradi razpršenosti podatkov je od leta 2010 v veljavi dogovor o centralnem zbiranju in analizi podatkov s strani zvezne vlade. Vzorčenje in kemijske analize ostajajo v deželni pristojnosti, pri

analitiki pa se strogo držijo standardov ISO in uveljavljenih analitskih metod. Podatki se hranijo v centralnih bazah na zvezni ravni, in sicer v Umweltdatenkatalog (UDK) oziroma German Environmental Information Network (GEIN).

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog novega zakona ne uvaja posebnih novih postopkov v primerjavi z ZKme-1. Predlog zakona na tem področju prinaša redakcijo dosedanjih postopkovnih in drugih upravnih pravil, ki so se v zadnjih 17 letih postopno spreminjale in dopolnjevale skozi 11 novel zakona. Razvoj SKP prinaša sicer nove zahteve, ki jih mora pristojni organ (agencija) preverjati, vendar so to večinoma zahteve, ki jih je potrebno preverjati pri novih ukrepih, povezanih z varovanjem narave ali klimatskimi spremembami (npr. spodbujanje uporabe krmnih dodatkov, ki zmanjšujejo izpuste toplogrednih plinov ali spodbujanje uporabe mineralnih gnojil, ki zmanjšujejo sproščanje dušika v tla in podtalnico).
Prinaša pa predlog zakona v procesnem delu novosti, ki predstavljajo zmanjšanje administrativnih bremen. Predlog zakona v 66. členu predvideva možnost posredovanja kontrolnih podatkov prek aplikacij, ki jih uporabljajo kmetovalci kot podporo tehnološkim postopkom na svojih kmetijah. Vse več se namreč uporabljajo informacijske rešitve za podporo proizvodnemu procesu (smart farming, precise farming ipd.), pri čemer se zbira in hrani veliko podatkov o raznih tehnoloških opravilih, o uporabi fitofarmacevtskih sredstev, gnojenju ipd. Veliko teh podatkov zbira in obdeluje tudi agencija v postopku ugotavljanja upravičenosti do sredstev iz intervencij in drugih ukrepov kmetijske politike, vendar se ti zbirajo in hranijo na drugačne načine, zlasti z ročnim vodenjem pisnih evidenc, ki jih preverja kontrolor ob obisku kmetijskega gospodarstva. Namen tega člena je, da bi se upravičencem, ki se s takim načinom posredovanja podatkov agenciji strinjajo in imajo za to tehnične možnosti, omogočilo samodejno in brezpapirno posredovanje podatkov o upravičenosti iz njihovih zasebnih zbirk. S tem bo kmetovalcem, ki se za to možnost odločijo, prihranjeno zamudno ročno vpisovanje in hranjenje kontrolnih podatkov. Predlog zakona je v skladu s temeljnim načelom digitalizacije, da se vsak podatek vpiše le enkrat, ki je tudi eden temeljnih postulatov strateških dokumentov razvoja digitalizacije Republike Slovenije.
Integracija kontrolnih sistemov (zlasti IAKS) so že sedaj prispevali k upoštevanju načela »vse na enem mestu«, saj so podatkovne zbirke državnih organov do te mere povezane, da običajno ni potrebno nobeno zbiranje posebnih dokazil pri drugih organih. Zgolj za najbolj zahtevne ukrepe, ki so povezani z varovanjem narave ali klimatskimi spremembami, ali pri razčiščevanju razmerij z drugimi upravičenci, morajo stranke pošiljati dokazila, ki jih same pripravijo (deklaracije in računi za nakupljen material, soglasja latnika za vpis referenčnih parcel ipd.).
Opozoriti pa je potrebno tudi na stopnjo razvitosti elektronskega poslovanja pri agenciji, saj je ta že pred desetletjem dosegla stopnjo integriranosti (4. stopnja), v zadnjem času pa je dosegla najvišjo, 5. stopnjo razvitosti po merilih digitalne transformacije Capgemini.
Integracija s podatkovnimi viri drugih organov je že doslej bila na najvišji razpoložljivi stopnji. IAKS povezuje vse razpoložljive državne oziroma javne podatkovne zbirke, ki se nanašajo na podatke upravičencih, o površinah v uporabi in drugi prostorski podatki, okoljski podatki pristojnih institucij (kontrolni sloji), podatki o poravnanih davkih in drugih obveznih dajatvah, podatki o delovnih razmerjih in drugih oblikah zaposlitve ipd. Predlog zakona tako vsebuje določbe, ki pristojnim organom dajejo pravno podlago za dostop do podatkov iz vseh relevantnih zbirk oziroma podatkovnih virov drugih javnih organov.

Ustanavljanje novih organov ali posebnih notranje-organizacijskih enot zaradi sprejema zakona ni predvideno.
Sodobna tehnologija za preverjanje upravičenosti do sredstev iz naslova kmetijskih politik, kot je AMS, bo postopoma zmanjšala potrebo po terenskih obiskih na kmetijskih površinah, ki je v vseh pogledih najdražje upravno dejanje agencije kot pristojnega organa za izvajanje ukrepov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:
Obseg dokumentacije, ki jo mora stranka v postopkih iz predloga zakona predložiti, se ne povečuje v primerjavi z obsegom, ki ga predvideva veljavni zakon. Razvitost elektronskega poslovanja in integracija kontrolnih informacijskih sistemov pristojnih organov je na taki stopnji, da pri najmnožičnejših tipih vlog, kot je zbirna vloga (53.000 letno), že doslej ni bilo potrebno prilaganje dokumentacije k (pred izpolnjenim) vlogam, razen v primerih najbolj zahtevnih ukrepov, ki se nanašajo na varovanje narave in blaženje učinkov podnebnih sprememb.
Predlog zakona strankam ne prinaša novih finančnih obremenitev. Na določenih področjih (posredovanje kontrolnih podatkov prek zasebnih aplikacij) se bodo stroški in časovna obremenitev strank zmanjšali.
Časovna zahtevnost vodenja upravnih postopkov po predlogu zakona se v primerjavi z ureditvijo iz ZKme-1 ne bo povečala. Postopoma se bo celo začela zmanjševati.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona naslavlja področje zmanjševanja emisij TGP, povečevanja oziroma ohranjanja odvzemov (ponorov), amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz kmetijstva, spremljanja rabe energije in proizvodnje OVE iz kmetijstva ter področje prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam. V veliki meri ohranja že veljavne zakonske rešitve na področju spremljanja kmetijskih tal in gnojenja ter jih še izpopolnjuje. Zakonske rešitve na teh področjih se osredotočajo na kakovostnejši sistem zbiranja, vodenja in povezovanja podatkov, kar bo ključno za presojo učinkovitosti ukrepov kmetijske politike ter usmerjanje kmetijske politike v smeri podnebnih ciljev in v smeri ohranjanja zdravja tal. Predlog zakona ne posega na področje prostora ali varstvenih vidikov.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlog zakona ne bo vplival na spremembo položaja stranke v gospodarstvu glede poslovnih stroškov in poslovanja, premoženjskih pravic, potrošnikov, gospodinjstev niti na mednarodne odnose in makroekonomsko okolje. Določila predloga zakon se ne razlikujejo med regijami in sektorji. Spodbujajo pa bolj sistematično sodelovanje med raziskovalnimi, izobraževalnimi in svetovalnimi institucijami za učinkovitejši prenos znanja kmetovalcem, bolj inovativne pristope in razvoj, ki lahko pripomorejo k rasti in večji konkurenčnosti.
Novost predloga zakona je razvrstitev kmetijskih gospodarstev v razrede glede na standardni prihodek nosilca kmetijskega gospodarstva, kar bo omogočalo bolj ciljno in razvojno usmerjati ukrepe kmetijske politike, ki bodo prilagojeni različnim skupinam kmetov glede na ekonomsko velikost. Velikostni razredi bodo opredeljeni v podzakonskem predpisu, kar bo omogočalo hitro prilagajanje na spremembe v poslovnem okolju.
Natančneje se določa objekt kmetijskega gospodarstva ter popis objektov, ki se vpišejo v register kmetijskih zemljišč, kar bo bistveno olajšalo izvajanje medgeneracijskega prenosa kmetije, ki je bistvenega pomena za ohranjanje delovnih mest in razvoj kmetijstva v prihodnje.

Diverzifikacija kmetijske dejavnosti z dopolnilno dejavnostjo na družinski kmetiji pomeni širitev in razširitev kmetijske proizvodnje z uvedbo dejavnosti, ki so povezane z osnovno kmetijsko proizvodnjo. Ta proces vključuje vključevanje novih poslovnih dejavnosti, kot so turizem na kmetiji, predelava kmetijskih proizvodov, izobraževalne dejavnosti, trgovina s kmetijskimi proizvodi ali druge storitvene dejavnosti.
Glavni cilji diverzifikacije so:
– zmanjšanje tveganja: kmetijstvo je pogosto odvisno od nepredvidljivih dejavnikov, kot so vremenske razmere ali tržne cene. Dopolnilne dejavnosti omogočajo večjo stabilnost dohodkov in zmanjšujejo odvisnost od osnovne kmetijske proizvodnje;

– povečanje dohodkov: kmetje lahko z diverzifikacijo ustvarijo nove vire dohodka, npr. prodaja izdelkov, ki nastanejo iz kmetijskih pridelkov, ali ponudba turističnih storitev, kar lahko bistveno poveča finančne prihodke;
– povečanje dodane vrednosti: s predelavo kmetijskih pridelkov (npr. marmelade, sir, vino) lahko kmetje povečajo vrednost svojih proizvodov in ustvarijo nove tržne niše;
– ohranjanje in spodbujanje trajnostnega razvoja: dopolnilne dejavnosti pogosto omogočajo bolj trajnostno rabo virov, bodisi s povečanjem ekološke osveščenosti bodisi z večjo integracijo s skupnostjo;
– povečanje zaposlitvenih možnosti: z novimi dejavnostmi kmetje pogosto ustvarijo dodatna delovna mesta, tako za člane družine kot za zunanjo delovno silo, kar pripomore k razvoju lokalne skupnosti.
Diverzifikacija tako omogoča večjo odpornost družinskih kmetij in pripomore k trajnostnemu razvoju podeželja. Zato je velika pridobitev zakona poenostavitev postopka pridobitve dovoljenja za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji z vpisom v register kmetijskih gospodarstev. S tem se postopek pohitri.
Predlog zakona na novo opredeljuje pravico do kmetijskih opravil, ki jih opredeljuje kot delovni proces ali vsakršna dejavnost za opravljanje kmetijske dejavnosti.
Uvedba naprednih tehnologij v predlogu zakona bo prav tako olajšala izvajanje ukrepov kmetijske politike in kmetovalcem izvajanje ukrepov. Ureja se samodejno ugotavljanje dejanskega stanja s pomočjo naprednih informacijskih rešitev, kot npr.AMS, samodejno prepoznavanje fotografij, sporočanje kontrolnih podatkov in uporabo naprednih tehnologij (AMS) za ugotavljanje določenih tipov višje sile po uradni dolžnosti ter možnost neposredne komunikacije s strankami preko digitalnih orodij (Sopotnik).

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona med drugim ureja tudi sezonsko oziroma začasno in občasno delo v kmetijstvu, ki je že urejeno v obstoječem zakonu, ki ureja kmetijstvo. V praksi izvajanja teh določb niso bile zaznane težave.
Civilnopravna pogodba jasno opredeljuje, da sicer ne gre za delovno razmerje in da zato izvajalcem ne pripadajo vse pravice, ki jih nudi zakon o delovnih razmerjih. Kljub temu pa jim predlog zakona zagotavlja osnovna socialna in delovnopravna jamstva, kot so:
1. pokojninsko in invalidsko zavarovanje,
2. pravice do odmora in počitka,
3. minimalno plačilo za opravljeno delo,
4. pravice vezane na enako obravnavo glede na spol,
5. prepoved dela otrok
6. prepoved diskriminacije, spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu,
7. odškodninski odgovornosti in varstvu nekaterih kategorij delavcev glede prepovedi opravljanja del,
8. spoštovanje varstva osebnih podatkov ter
9. varnost in zdravje pri delu.

Sistem torej varuje temeljne pravice delavcev, hkrati pa omogoča prožnost in odzivnost, ki sta ključni za nemoteno izvajanje kmetijske dejavnosti v realnem času, kar je zlasti pomembno v primeru, ko je treba hitro zamenjati delavca zaradi nezmožnosti opravljanja dela.
V okviru prizadevanj za zmanjševanje prekarnih oblik dela in izboljšanje delovnopravnega položaja posameznikov, ki opravljajo začasno in občasno delo v kmetijstvu, se predlaga sprememba največjega obsega dni, v katerih lahko posameznik kot izvajalec del opravlja delo po pogodbi o začasnem in občasnem delu v kmetijstvu.
Predlagana sprememba uravnoteženo naslavlja potrebo po večji zaščiti izvajalcev začasnega in občasnega dela v kmetijstvu, hkrati pa ohranja funkcionalno sposobnost kmetijskih gospodarstev za izvajanje sezonsko intenzivnih del. Z omejevanjem trajanja dela za posameznika, ob sočasni ohranitvi kvote za delodajalca, se dosega temeljni cilj spremembe – preprečevanje prikritih delovnih razmerij in krepitev varnega, zakonitega ter trajnostno vzdržnega delovnega okolja v kmetijstvu.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona se neposredno navezuje na izpolnjevanje obveznosti in nalog iz predloga Podnebnega zakona ter vlogo kmetijskega ministrstva pri pripravi ocene podnebne ranljivosti in tveganj, kar bo osnova za strategijo prilagajanja podnebnim spremembam (14. člen predloga Podnebnega zakona) in regionalne akcijske načrte prilagajanja podnebnim spremembam ranljivosti (15. člen predloga Podnebnega zakona). Predlog zakona vsebuje tudi jasne povezave do leta 2024 posodobljenega NEPN. Predlog zakona na več mestih uvaja naloge presoje učinkovitosti ukrepov kmetijske politike, zato je pričakovati, da bo imel vpliv na prihodnje načrtovanje programskega dokumenta SKP.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona nima posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Izvajanje sprejetega predpisa bo spremljalo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.
Predstavitev sprejetega zakona ciljnim skupinam in širši javnosti bo ministrstvo izvedlo neposredno prek njihovih predstavnikov, prek spletne strani ministrstva in z obvestili medijem.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Ni drugih pomembnih okoliščin.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen: https://e-uprava.gov.si/si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=17530&lang=si.
Predlog predpisa je bil objavljen 7. 2. 2025, javna obravnava je trajala do 12. 4. 2025.
Za namen priprave predloga zakona o kmetijstvu je bila v oktobru 2024 na ministrstvu ustanovljena krovna projektna skupina in pet projektnih podskupin za pripravo novega Zakona o kmetijstvu. Cilj in temeljna naloga projektne skupine in podskupin je priprava analize stanja obstoječega zakonodajnega okvirja ter priprava novega zakona vezanega na področje kmetijstva. Delovne podskupine pokrivajo naslednja področja:
– 1. podskupina naslavlja vsebine vezane na status kmeta, združevanje in povezovanje kmetov, načrtovanje razvoja in ukrepe SKP, dopolnilne dejavnosti, neposredna prodaja, državne pomoči, kmetijsko opravilo, začasno in občasno delo v kmetijstvu, varno uporabo kmetijske in gozdarske mehanizacije, knjigovodstvo in TIS ter prenos kmetije;
– 2. podskupina naslavlja vsebine vezane na podnebje, tla, gnojenje, energijo;
– 3. podskupina je zadolžena za procesna določbe;
– 4. podskupina naslavlja vsebine vezane na evidence in zbirke podatkov;
– 5. podskupina naslavlja vsebine vezane na sistem znanja in inovacij v kmetijstvu, predvsem javne službe v kmetijstvu ter izobraževalno in raziskovalno delo v kmetijstvu.
Predlog tega zakona je bil v javno obravnavo posredovan 7. 2. 2025 z objavo na spletnem portalu E-demokracija, kar je omogočilo enakopravno in transparentno obravnavo.
Deležniki so bili z vsebinskimi izhodišči novega zakona seznanjeni na javni predstavitvi 19. decembra 2024.
Izhodišča za pripravo novega zakona so bila predstavljena članom in članicam Sveta za kmetijstvo in podeželje, in sicer na seji dne 3. 2. 2025. Na tej seji so člani in članice podali pobudo za oblikovanje neformalna posvetovalna skupina, v katero bi bili vključeni vse ključne NVO organizacije. Ministrstvo je tako oblikovalo posebno posvetovalno skupino, v katero so bili vključeni predstavniki ministrstva,

MF, MNVP, Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS), Sindikata kmetov Slovenije, Sindikat kmetijstva in živilske industrije Slovenije, Kmetijskega instituta Slovenije, Biotehnične fakultete UL, Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede UM, ZDEKS, Umanotere, Kmečke iniciative, BC Naklo, Zveze slovenske podeželske mladine, GZS-Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij, Zadružne zveze Slovenije, Čebelarske zveze Slovenije, Društva za razvoj slovenskega podeželja, Zveze nevladnih organizacij za zaščito živali Slovenije, Združenja kmečkih sirarjev Slovenije, Centra za trajnostni razvoj podeželja Kranj - Plan B in Zveze kmetic Slovenije.
Posvetovalna skupina se je sestala 25. 2. 2025, 3. 3. 2025, 10. 3. 2025, 13. 3. 2025, 14. 3. 2025, 18. 3. 2025, 25. 3. 2025, 27. 3. 2025, 27. 5. 2025 in 10. 6. 2025. Na sestankih so organizacije predstavile svoje predloge sprememb zakona o kmetijstvu oziroma mnenja na predlog, ki je bil objavljen na e-demokraciji ter prejele neposredne odgovore predstavnikov ministrstva.
Z namenom predstavitve izhodišč za pripravo novega zakona ter ključnih novosti so se predstavniki ministrstva udeležili (fizično ali preko spleta) sej območnih enot KGZS, in sicer po naslednjem razporedu:
– 12. 2. 2025 predstavitev OE KGZS Postojna, Koper in Nova gorica
– 12. 2. 2025 predstavitev OE KGZS Maribor in Ptuj
– 12. 2. 2025 predstavitev OE KGZS Celje in Slovenj Gradec
– 12. 2. 2025 predstavitev OE KGZS Kranj
– 12. 2. 2025 predstavitev OE KGZS Ljubljana in Kočevje
– 12. 2. 2025 predstavitev OE KGZS Murska Sobota
– 12. 2. 2025 predstavitev OE KGZS Novo mesto in Brežice.
Vodstvo ministrstva je 4. marca 2025 gradivo predstavilo še Svetu zavoda KGZS.
Vodstvo ministrstva je predlog predpisa predstavilo tudi na posameznih novinarskih konferencah, izjavah za medije in intervjujih.
Pripombe je podalo več kot 60 različnih predlagateljev. Ključni predlagatelji, razen fizičnih oseb, so: Biotehnična fakulteta Univerze v Ljubljani, Čebelarska zveza Slovenije, GZS-Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, Inštitut KON-CERT Maribor, GIZ Slovenska zelenjava, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Kmetijski institut Slovenije, PIC – Pravni center za varstvo človekovih č pravic in okolja, Skupnost občin Slovenije, Statistični urad Republike Slovenije, Svet TNP, Umanotera, Varuh odnosov preskrbe s hrano, Združenje mestnih občin Slovenije, Združenje hmeljarjev Slovenije, Združenje hribovskih in gorskih kmetov Slovenije.

Bistvena mnenja, predloge in pripombe javnosti, ki so upoštevani:
– Predlogi glede opredelitve ciljev kmetijske politike, med katere je potrebno vključiti ekonomske cilje, kot so doseganje konkurenčnost, storilnosti in dodane vrednosti, poudariti tudi pomen krepitve povezanosti in poštenih odnosov med akterji v verigi preskrbe s hrano, ohranjanje kmetijske kulturne krajine ter vitalnosti podeželja in izboljšanje dohodkovne ravni KMG so bili v celoti upoštevani. V smislu zagotavljanja prehranske suverenosti je smotrno, da se opozori na potrebo po okrepitvi celotnega Sistema preskrbe s hrano. Predlog je bil delno upoštevan saj se zaradi zaostrenih geopolitičnih razmer, ukrajinsko-ruske vojne in nedavnih kriz termin "prehranska varnost" poleg termina "prehranska suverenost" pojavlja v ospredju ključnih EU dokumentov, nazadnje tudi v nedavno objavljeni Viziji EU glede kmetijstva in hrane. Prehranska varnost se izrecno omenja v kontekstu EU v teh dokumentih, zato je uporaba tega pojma ustrezna. Glede prehranske suverenosti je ministrstvo med cilji kmetijske politiko navedlo spodbujanje prehoda v bolj odporen, trajnosten kmetijsko-prehranski sistem. S tem je prvič v slovenski zakonodaji prepoznalo, da je kmetijstvo sestavni del širšega sistema preskrbe s hrano. Napovedni stavek je bil spremenjen na zahtevo deležnikov v smeri, kot izhaja iz veljavnega zakona. Glede ekonomskih ciljev sta bila tako 3. in 4. člen močno okrepljena. Izpostavljena je bila stabilna, konkurenčna pridelava hrane, tako, da je pripomba v veliki meri upoštevana. Upoštevana je bila pripomba, da je kranjska sivka edina avtohtona vrsta v RS.
– Predlogi, da se določijo velikosti razredov pri razvrstitvi kmetijskih gospodarstev v podzakonskem predpisu.
– Predlogi glede opredelitve trajnostnega kmetijstva z upoštevanjem vseh vidikov, ki naj bi tvorili opredelitev trajnostnega kmetijstva, to je tudi potrebe preusmeritve kmetijstva v okoljsko bolj vzdržno, podnebno nevtralno pridelavo, ki hkrati ohranja in obnavlja naravo in dobrobit živali, so bili upoštevani. Pridelava hrane je za človekovo preživetje ključna, vendar je potrebno preteklo kmetijsko politiko

preusmeriti tako, da bo pridelava hrane bolj skladna z okoljskimi zahtevami, sicer bo dolgoročno ogrozila tudi samo sebe.
– V besedilo členov je dodano, da se pri pripravi resolucije o zaščiti kranjske čebele posvetuje s strokovnjaki s področja čebelarstva.
– Predlogi po vzpostavitvi posvetovalnega delovnega telesa za področje izvajanja kmetijske politike, v katerega bi bili vključeni tudi predstavniki nevladnih organizacij, ki delujejo v javnem interesu na področju kmetijstva, okolja in narave, javnega zdravja, dobrobiti živali in tistih, ki zastopajo interese potrošnikov, so bili upoštevani. Ohrani se svet za kmetijstvo in podeželje kot krovno, strateško posvetovalno telo ministra ter njegovo članstvo dopolnilo tudi z nevladnimi organizacijami s področja okolja, narave, potrošnikov, zaščite živali. Svet za kmetijstvo in podeželje se ohrani, sestavlja ga 13 članov in dodatni trije člani na predlog ministra ter se prenovi na način, ki omogoča ministru, da se posvetuje o ključnih vprašanjih z deležniki in strokovno jasnostjo. Dodan je še svet za znanje, inovacije in razvoj v kmetijstvu, ki oblikuje strokovne podlage in sistemske rešitve in je sestavljen iz 17 članov, ki so strokovnjaki iz različnih strokovnih področij. Organizacije so kot pozitivno ocenile, da se svet širi na celotno verigo preskrbe s hrano in na nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu s področja narave, podnebja, zaščite oziroma dobrobiti živali ter potrošnikov.
– Podaljšano je obdobje paše na planinah, in sicer za celotno obdobje paše živine, ne samo v poletnih mesecih.
– Predvideva se poenostavljen v vpis v RKG, t.i. pravica do uporabe kmetijskih zemljišč, in sicer v primeru nerešenih denacionalizacijskih postopkih.
– Predlog glede neposredne prodaje na družinski kmetiji je upoštevan in sicer lahko končnemu potrošniku prodajajo nosilec, člani in zaposleni na družinski kmetiji, in druge osebe, ki opravljajo delo na družinski kmetiji na način in pod pogoji, določenimi v predpisih, ki urejajo delovno pravo in pogodbena razmerja.
– Črta se odgovornost rejcev živali (upošteva se splošna civilna zakonodaja in se umika dodatna določba).
– Predlogi glede spodbujanja prehoda na ekološko kmetijstvo, ki je nujen korak na poti k trajnostnemu kmetijstvu, so bili upoštevani. Ekološko kmetijstvo je potrebno dodatno spodbuditi, zato je že v letu 2025 to ena od prednostnih nalog za izvajanje Javne službe kmetijskega svetovanja. Zakon podpira ekološko kmetijstvo in krepit svetovalno službo na tem področju glede na dosedanje izvajanje, ki je na tem področju izrazito deficitarno.
– Predlog glede umika javnosti podatka o KMG MID številki je bil upoštevan. Vse zbirke podatkov so posodobljene glede na umik javnosti podatka o KMG MID številki.
– Predlog glede jasne opredelitve priprave kataloga stroškov je bil upoštevan. V zakonu je dodano besedilo, ki določa pristojnost, da predpiše katalog stroškov in metodologijo za pripravo takega kataloga.
– Dodana določba, da se programski dokument SKP usklajuje z deležniki.
– Kot upravičenci z ukrepe SKP so dodani čebelarji (tudi če niso nosilci kmetijska gospodarstva).
– Spremenjen je postopek v delu, ki se nanaša na Sopotnika (seznanitev stranke 8 dni po objavi v Sopotniku in možnost uveljavljanje višje sile preko Sopotnika).
– Predlog dviga omejitve višine dohodka je bil upoštevan, saj se tako spodbuja inovativnost, visoko dodano vrednost in ponudbo za najzahtevnejše kupce ali turiste ter istočasno dviguje možnost več dohodkovnih prilivov.
– Skrajšano je obdobje, v primeru neizpolnjevanja obveznosti, v katerem stranka ne sme kandidirati na istovrstni ukrep (iz 5 na 1 leto).

– Predlog, da so metodologije in kalkulacije posameznih izračunov javno dostopne, je ministrstvo upoštevalo. Pri vseh javnih pooblastilih, ki se nanašajo na ukrepe SKP je dodana določba, da je metodologija javno dostopna.
– Predlogi, da se v sistem AKIS vključi dodatne deležnike, je ministrstvo upoštevalo na način, da se je sistem AKIS in deležniki opredelili tako v Zakonu o kmetijstvu, kot tudi v Zakonu o hrani.
– Predlog glede umestitve novega člena, ki ureja spremljanje rabe in dostop do vode za potrebe kmetijstva je upoštevan in je v gradivo dodan nov člen (146. člen predloga zakona).
– Predlog zakona predvideva celovito prenovo poglavja o zbirkah podatkov v kmetijstvu. Temeljno načelo zbiranja podatkov in predvidene razširitve so deležniki prepoznali kot korak v pravo smer. Izpostavili pa so pomen vključitve reprezentativnega vzorca kmetijskih gospodarstev v okvir

poročanja in izboljšave analitičnega potenciala zbranih podatkov – tako v podporo odločanju in načrtovanju na ravni vključenih kmetij, kot tudi na rabi agregiranih podatkov v spremljanju ekonomske uspešnosti in okoljskih učinkov kmetovanja po različnih kriterijih (panoge/trgi, regije, tipi kmetije. Izpostavljena in upoštevana je bila tudi odgovornost vodenja evidenc.

Bistvena mnenja, predloge in pripombe javnosti, ki niso bili upoštevani, in razlogi za neupoštevanje:
– Predlog dopolnitve, da se navedejo merljivi, dosegljivi in časovno opredeljeni cilji se ne upošteva, ker se zakonu navajajo cilji kmetijske politike. Merljivost, dosegljivost in časovna opredelitev teh ciljev pa je navedena v aktih, kot so Strateški načrt SKP, Akcijski načrt za ekološko kmetijstvo ipd. Zakon mora biti pripravljen na način, da ni časovno omejen, saj bi ga sicer morali konstantno spreminjati.
– Predlog po jasnejšem definiranju prehranske samooskrbe se ne upošteva, ker so cilji kmetijske politike dopolnjeni na način, da je zagotavljanje prehranske varnosti, prehranske suverenosti in čim višje ravni samooskrbe temeljni cilj kmetijske politike.
– Predlog člena za spodbujanje lokalne samooskrbe: »(1) Vsaj 50 % vseh živil, ki jih nabavljajo javne ustanove (šole, bolnišnice, vojska, javni zavodi), mora biti slovenskega porekla. (2) Trgovske verige morajo v svojih ponudbah zagotavljati najmanj 30 % slovenskih prehrambnih izdelkov, pri čemer imajo prednost proizvodi iz trajnostnega in ekološkega kmetijstva.«. Predlog se delno upošteva, namreč na podlagi predloga nevladnih organizacij je bil 3. člen novega Zakona o kmetijstvu dopolnjen na način, da se poudarja pomen kratkih verig preskrbe s hrano. Vezava na slovensko pridelavo ni možna, ker bi s tem kršili zahteve enotnega trga EU. Bo pa ministrstvo z nadaljevanjem izvajanja shem kakovosti ter nadgradnjo tega sistema spodbujalo tudi nacionalne sheme kakovosti in s tem večjo vključenost in prepoznavnost lokalno pridelanih proizvodov in živil. Kvote za nabavo proizvodov iz shem kakovosti za javne zavode so določene tudi v Sloveniji, vendar so v praksi velike težave z upoštevanjem te kvote. Razlog je večplasten, med drugim tudi preslabo organizirana ponudba teh proizvodov.
– Predlog dopolnitve člena, ki opredeljuje mojstrske kmetije: »Od leta 1991 dalje, so študenti opravljali prakso na 152 mojstrskih kmetijah po Sloveniji in opravili preko 140 tisoč delovnih ur pod nadzorom gospodarjev na kmetijah. Za uspešno dolgoletno sodelovanje pri praktičnem šolanju študentov je leta 2007 prejelo priznanja 56 mojstrskih kmetij, od leta 2016 dalje pa še šest izmed najboljših delodajalcev v gospodarstvu, kjer se je podeljevalo le po eno priznanje letno. Zaradi izjemnega prispevka mojstrskih kmetij pri formalnem praktičnem šolanju študentov na področju kmetijstva in sorodnih ved, so bile leta 2008 z vnosom v Zakon o kmetijstvu, mojstrske kmetije tudi uzakonjene. Ne glede na različna mnenja, ki jih je opaziti tudi v strokovni javnosti, ni nobenega razloga za spreminjanje naziva mojstrskih kmetij, kot tudi ne za določanje dodatnih posebnih pogojev zanje. Tako, kot je bilo že na začetku projekta mojstrskih kmetij zamišljeno, da izbere kmetije s katerimi želi sodelovati za svoje potrebe izobraževalna ustanova sama (in sama določi tudi kriterije in število), bi moralo ostati še naprej. Praksa v zvezi z mojstrskim kmetijami, ki se je tako izoblikovala skozi 4 desetletja, je preverjena in učinkovita.«. Pripomba se ne sprejme, saj bi šlo za podvojene sisteme z ureditvami, ki jih določa zakonodaja na področju šolstva. Obvezna praksa za dijake srednjih šol je namreč urejena z Zakonom o poklicnem in strokovnem izobraževanju. Ta zakon ureja praktično usposabljanje z delom (PUD) za dijake v srednjem poklicnem in strokovnem izobraževanju, torej je to področje že urejeno. Po informacijah Centra RS za poklicno izobraževanje (CPI), morajo imeti učna mesta (na primer kmetija) mentorja, ki je opravil brezplačen tečaj za mentorja. Obvezna praksa za višješolske študente (tu je praksa zelo poudarjena), se izvaja na podlagi Zakona o višjem strokovnem izobraževanju (ZVSI). Ta zakon (50. člen) določa, da morajo višje strokovne šole sodelovati z delodajalci pri izvajanju praktičnega izobraževanja. Šola, delodajalec in študent sklenejo pogodbo o praktičnem izobraževanju, ki ureja medsebojne pravice in obveznosti, pri čemer mora delodajalec imeti zaposlenega, ki je lahko mentor študentu višje strokovne šole. Prakse za visokošolske študente (ni tako poudarjena) Zakon o visokem šolstvu (ZViS) ne ureja. Zakon o visokem šolstvu (ZViS) ne določa obvezne prakse za vse študente, temveč prepušča to odločitev posameznim izobraževalnim ustanovam. Fakulteta oz. študentje lahko stopijo v stik s potencialnimi delodajalci za opravljanje študentske prakse na več načinov: preko fakultet, ki imajo pogosto seznam potencialnih partnerskih organizacij, nadalje na podlagi iniciative študenta, ki sam kontaktira izbrano podjetje, preko spletnih strani (npr. Mojedelo.com) ali preko razpisov in projektov (npr. Erasmus+). Pogoji, ki jih mora izpolnjevati delodajalec za izvajanje študentske prakse, niso enotno zakonsko določeni za vse visokošolske študente, so pa lahko določeni znotraj posameznega študijskega programa, kar fakulteta sprejme v svojih pravilnikih ali smernicah. Z uvedbo demonstracijskih kmetij ne nameravamo

vplivati na ta utečen sistem, ki izhaja iz Zakona o visokem šolstvu, ko način praktičnega usposabljanja ni določen in visokošolske ustanove same izberejo kmetije s katerimi želijo sodelovati (in tudi sami določijo kriterije). Potencialno pa je mogoče, da bo nabor demonstracijskih kmetij aktualen tudi za visokošolske ustanove. Demonstracijske kmetije v predlogu zakona so urejene na način, da bodo demonstracijske kmetije lahko izvajale prikaze, demonstracije ipd. širokemu strokovnemu krogu oziroma javnosti za namen: izmenjave znanja, zlasti med kmetovalci; formalnega in neformalnega izobraževanja ter usposabljanja na področju kmetijstva; izvajanja javnih služb v kmetijstvu; raziskav na področju kmetijstva ter ostale zainteresirane javnosti. Demonstracijska kmetija bo lahko hkrati učno mesto v okviru formalnega izobraževanja, če bo imela mentorja z opravljenim tečajem.
– Predlog po združitvi podnebnega poročila in zelenega poročila o stanju kmetijstva se ne upošteva, kajti gre za dve popolnoma različni poročili. Zeleno poročilo prikazuje stanje kmetijstva, gozdarstva in živilstva iz ekonomskega vidika, medtem ko podnebno poročilo o stanju v kmetijstvu prikazuje aktivnosti kmetijskega resorja na področju blaženja in prilagajanja podnebnim spremembam. Ukrepi NEPN so vključeni v podnebno poročilo, kot so tudi sestavni del aktivnosti v VI. poglavju predloga zakona. Če bi združili poročili, bi s tem močno izgubili fokus, jasnost in sporočilnost aktivnosti na področju podnebnih sprememb v kmetijstvu.
– Predlog opredelitve nevladnih organizacij na področju kmetijstva se ne sprejme, ker ima ministrstvo to urejeno s v Pravilnikom o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja, kateri ima podlago v Zakonu o nevladnih organizacija, zato potreba po ureditvi v predlogu zakona ni smiselna.
– Predlog dopolnitve člena, ki opredeljuje upoštevanje dobrobit živali na način, da se povečuje dobrobiti živali, ki je nujni pogoj za zagotovitev trajnostnega kmetijstva, se ne sprejme, saj je zgornjo mejo povečevanja dobrobiti živali zelo težko določiti.
– Predlog, da se v zakonu opredeli aktivno prizadevanje za zmanjševanje emisij TGP in da se to tudi upošteva pri oblikovanju smernic za gnojenje se ne sprejme, ker smernice za strokovno utemeljeno gnojenje že sedaj v veljavi in bodo tudi po posodobitvi upoštevale čimbolj učinkovito in optimalno gnojenje, preko katerega bo mogoče zmanjšati izgube hranil in s tem zmanjšati emisije TGP.
– Predlog, da neformalno izobraževanje v okviru Slovenske čebelarske akademije postane del javne svetovalne službe čebelarstva (JSSČ), se ne sprejme, ker JSSČ ni namenjena dejavnostim zunaj Slovenije.
– Predlog, da se perutnina dopolni med strokovne naloge v živinoreji se ne upošteva, ker se naloge ohranjanja reje avtohtonih in tradicionalnih slovenskih pasem kokoši zagotavljajo v okviru programa varstva biotske raznovrstnosti v živinoreji. Zato perutnina ni navedena v prvem odstavku 134. člena predloga zakona. Pogoji reje in zaščite avtohtonih in tradicionalnih slovenskih pasem kokoši opredeljuje Zakon o živinoreji.
– Predlog, da se v zakonu jasno definira aktivni kmet, se ne upošteva, ker je aktivni kmet že definiran v EU zakonodaji.
– Predlog, da se v zakonu uredi tudi prenos kmetije (dedovanje), se ne upošteva, ker je potrebno medgeneracijski prenos urediti s pogodbo (podobni pravni posel za prenos lastništva). Prenos kmetijskega gospodarstva je prodaja, zakup, ali podobni pravni posel z enotami, ki se uporabljajo za kmetijsko dejavnost, oziroma v primeru kmetije izročilna pogodba, darilna pogodba, pogodba o preužitku, pravnomočen sklep o dedovanju ali pogodba o dosmrtnem preživljanju v primeru smrti prenosnika oziroma pravni posel, s katerim se pridobi pravica do uporabe vseh kmetijskih zemljišč kmetije v lasti članov kmetije za najmanj pet let.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe niso sodelovale pri pripravi zakona.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

– Mateja Čalušić, ministrica,
– Ervin Kosi, državni sekretar,
– Maša Žagar, državna sekretarka,
– Simona Vrevc, v. d. generalne direktorice Direktorata za kmetijstvo,
– Andrej Hafner, vodja Sektorja za pravno sistemske zadeve v kmetijstvu.

II. BESEDILO ČLENOV
(nomotehnično urejen predlog zakona)

ZAKON O KMETIJSTVU

(ZKme-2)

I. POGLAVJE

TEMELJNE DOLOČBE

1. ODDELEK

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

(1) Ta zakon določa cilje kmetijske politike, ukrepe kmetijske politike, opredelitev nosilca kmetijskega gospodarstva, dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji, kmetijska opravila, strojne krožke, začasno ali občasno delo v kmetijstvu, mrežo za podatke o trajnostnosti kmetijskih gospodarstev, načrtovanje razvoja kmetijstva in podeželja, skupine in organizacije proizvajalcev, združenja organizacij proizvajalcev, medpanožne organizacije, državno pomoč v kmetijstvu, certificiranje pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov, posebnosti upravnega postopka, sistem znanja in inovacij v kmetijstvu, javne službe v kmetijstvu, podnebne spremembe v kmetijstvu in kmetijska tla, zbirke podatkov na področju kmetijstva ter inšpekcijski nadzor.

(2) Ta zakon ureja izvajanje:

1. Uredbe Sveta (ES) št. 1217/2009 z dne 30. novembra 2009 o vzpostavitvi mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev v Evropski skupnosti (UL L št. 328 z dne 15. 12. 2009, str. 27), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2023/2674 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. novembra 2023 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1217/2009 glede preoblikovanja mreže za računovodske podatke s kmetij v mrežo za podatke o trajnostnosti kmetij (UL L št. 2023/2674 z dne 29. 11. 2023), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2024/1417 z dne 13. marca 2024 o dopolnitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1217/2009 o vzpostavitvi mreže za podatke o trajnostnosti kmetij s pravili za določitev letnega dohodka, analizo trajnostnosti kmetijskih gospodarstev in dostop do podatkov za raziskovalne namene ter o razveljavitvi Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 1198/2014 (UL L št. 2024/1417 z dne 24. 5. 2024);

2. Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 320), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2024/795 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. februarja 2024 o vzpostavitvi platforme za strateške tehnologije za Evropo (platforma STEP) in spremembi Direktive 2003/87/ES ter uredb (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 in (EU) 2021/241 (UL L št. 2024/795 z dne 29. 2. 2024);

3. Uredbe (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 487), zadnjič spremenjene z Uredbo

(EU) 2022/1033 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. unija 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 1305/2013 glede posebnega ukrepa za zagotovitev izjemne začasne podpore v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) kot odziv na vpliv ruske invazije na Ukrajino (UL L št. 173 z dne 30. 6. 2022, str. 34);

4. Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 671), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2024/1143 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o geografskih označbah za vino, žgane pijače in kmetijske proizvode ter zajamčenih tradicionalnih posebnostih in neobveznih navedbah kakovosti za kmetijske proizvode, spremembi uredb (EU) št. 1308/2013, (EU) 2019/787 in (EU) 2019/1753 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1151/2012 (UL L z dne 23. 4. 2024);

5. Uredbe Komisije (EU) št. 1408/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis v kmetijskem sektorju (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013, str. 9), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2023/2391 z dne 4. oktobra 2023 o spremembi uredb (EU) št. 717/2014, (EU) št. 1407/2013, (EU) št. 1408/2013 in (EU) št. 360/2012 glede pomoči de minimis za predelavo in trženje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture ter Uredbe (EU) št. 717/2014 glede skupnega zneska pomoči de minimis, dodeljene enemu podjetju, obdobja njene uporabe in drugih zadev (UL L št. 2023/2391 z dne 5. 10. 2023);

6. Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L št. 187 z dne 26. 6. 2014, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2023/1315 z dne 23. junija 2023 o spremembi Uredbe (EU) št. 651/2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe ter Uredbe (EU) 2022/2473 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, predelavo in trženjem ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, za združljive z notranjim trgom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe (UL L št. 167 z dne 30. 6. 2023, str. 1);

7. Uredbe (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 (UL L št. 150 z dne 14. 6. 2018, str. 1), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2025/405 z dne 13. decembra 2024 o spremembi Uredbe (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta glede enoloških postopkov (UL L št. 2025/405 z dne 26. 2. 2025);

8. Uredbe (EU) 2018/841 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o vključitvi emisij toplogrednih plinov in odvzemov zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva v okvir podnebne in energetske politike do leta 2030 ter spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 in Sklepa št. 529/2013/EU (UL L št. 156 z dne 19. 6. 2018, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2023/839 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. aprila 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2018/841 glede področja uporabe, poenostavitve pravil o poročanju in skladnosti ter določitve ciljev držav članic za leto 2030, in Uredbe (EU) 2018/1999 glede izboljšanja spremljanja, poročanja, spremljanja napredka in pregleda (UL L 107 z dne 21. 4. 2023, str. 1);

9. Uredbe (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma ter o spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 (UL L št. 156 z dne 19. 6. 2018, str. 26), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2023/857 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. aprila 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2018/842 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma in Uredbe (EU) 2018/1999 (UL L 111 z dne 26. 4. 2023, str. 1);

10. Uredbe (EU) št. 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi Uredb (ES) št. 666/2009 in (ES) št. 725/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 209/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU,

2012/27/EU, 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, Direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 328 z dne 21. 12. 2018, str. 1), zadnjič spremenjene z Direktivo (EU) 2023/2413 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 o spremembi Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 in Direktive 98/70/ES glede spodbujanja energije iz obnovljivih virov ter razveljavitvi Direktive Sveta (EU) 2015/652 (UL L 2023/2413 z dne 31. 10. 2023);

11. Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L št. 198 z dne 22. 6. 2020, str. 13), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2023/2486 z dne 27. junija 2023 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z določitvijo tehničnih meril za pregled za določitev pogojev, pod katerimi se šteje, da gospodarska dejavnost bistveno prispeva k trajnostni rabi ter varstvu vodnih in morskih virov, prehodu na krožno gospodarstvo, preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja ali varstvu in obnovi biotske raznovrstnosti in ekosistemov, in za ugotavljanje, ali ta gospodarska dejavnost ne škoduje bistveno kateremu od drugih okoljskih ciljev, ter o spremembi Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/2178 glede posebnih javnih razkritij za te gospodarske dejavnosti (UL L št. 2023/2486 z dne 21. 11. 2023);

12. Uredbe (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L št. 231 z dne 30. 6. 2021, str. 159), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2024/1351 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o upravljanju azila in migracij, spremembi uredb (EU) 2021/1147 in (EU) 2021/1060 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 604/2013 (UL L št. 2024/1351 z dne 22. 5. 2024);

13. Uredbe (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L št. 243 z dne 9. 7. 2021, str. 1);

14. Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013 (UL L št. 435 z dne 6. 12. 2021, str. 1), zadnjič spremenjene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2025/1017 z dne 26. maja 2025 o začasnih nujnih ukrepih za Španijo, ki odstopajo od nekaterih določb Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta ter Delegirane uredbe Komisije (EU) 2022/126 za reševanje specifičnih problemov v sektorju sadja in zelenjave ter v vinskem sektorju, ki so jih povzročili hujši neugodni vremenski dogodki (UL L 2025/1017 z dne 27. 5. 2025), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2021/2115/EU);

15. Uredbe (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013 (UL L št. 435 z dne 6. 12. 2021, str. 187), zadnjič spremenjene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2024/2434 z dne 11. septembra 2024 o odstopanju za leto 2024 od člena 44(2), drugi pododstavek, Uredbe (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s stopnjo predplačil za intervencije v obliki neposrednih plačil ter intervencije za razvoj podeželja na osnovi površin in živali (UL L 2024/2434 z dne 12. 9. 2024)), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2021/2116/EU);

16. Uredbe Komisije (EU) 2022/2472 z dne 14. decembra 2022 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za združljive z notranjim trgom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L št. 327 z dne 21. 12. 2022, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2023/2607 z dne 22. novembra 2023 o popravku Uredbe (EU) 2022/2472 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za združljive z notranjim trgom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L št. 2023/2607 z dne 23. 11. 2023);

17. Uredbe Komisije (EU) 2023/2831 z dne 13. decembra 2023 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis (UL L št. 2023/2831 z dne 15. 12. 2023);

18. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL št. 2024/2509 z dne 26. 9. 2024).

(3) Ta zakon vsebinsko prenaša določbe 17. člena Direktive 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014, str. 1), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2023/2497 z dne 15. novembra 2023 o spremembi Direktive 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede mejnih vrednosti za koncesije (UL L št. 2023/2497 z dne 16. 11. 2023) glede pogojev, pod katerimi se direktiva ne uporablja.

(4) Ta zakon ureja izvajanje:

1. Smernic Evropske unije o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju (UL C št. 485 z dne 21. 12. 2022, str. 1), zadnjič spremenjenih s Sporočilom Komisije o popravku Smernic o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju (UL C št. C/2024/1902 z dne 5. 3. 2024);

2. Smernic Evropske unije o regionalni državni pomoči (UL C št. 153 z dne 29. 4. 2021, str. 1), zadnjič spremenjenih s Sporočilom Komisije o spremembi odstavka 188 ter prilog I in IV k Smernicam o regionalni državni pomoči v zvezi z vmesnim pregledom kart regionalne pomoči za obdobje od 1. januarja 2022 do 31. decembra 2027 (UL C št. 194 z dne 2. 6. 2023, str. 13).

2. člen

(pomen izrazov)

(1) Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. čebelar ali čebelarka (v nadaljnjem besedilu: čebelar) je oseba, vpisana v register čebelnjakov kot odgovorna oseba za vzrejo čebel;

2. kmetijska dejavnost je gospodarska panoga, ki obsega pridelovanje kmetijskih rastlin oziroma živinorejo ter storitve za rastlinsko pridelavo oziroma živinorejo, razen veterinarskih storitev, in zajema dejavnosti, ki so v predpisih, ki urejajo standardno klasifikacijo dejavnosti, navedene pod »01.1 Pridelovanje netrajnih rastlin«, »01.2 Gojenje trajnih nasadov«, »01.3 Razmnoževanje rastlin«, »01.4 Živinoreja«, »01.5 Mešano kmetijstvo« in »01.6 Storitve za kmetijsko proizvodnjo, priprava pridelkov«;

3. kmetijski pridelki so živalski in rastlinski pridelki, za uveljavljanje ukrepov skupne kmetijske politike pa kmetijski proizvodi iz Priloge I Pogodbe o delovanju Evropske unije (Prečiščena različica Pogodbe o delovanju Evropske unije, UL C št. 202 z dne 7. 6. 2016, str. 47), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU, Euratom) 2024/2019 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o spremembi Protokola št. 3 o Statutu Sodišča Evropske unije (UL L št. 2024/2019 z dne 12. 8. 2024);

4. nosilec ali nosilka kmetijskega gospodarstva (v nadaljnjem besedilu: nosilec kmetijskega gospodarstva) je kmet v skladu s pravnimi akti Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU);

5. območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost so območja znatne omejitve rabe zemljišč na gorskih območjih, na območjih z naravnimi omejitvami in na območjih s posebnimi omejitvami, ki so določena na podlagi pravnih aktov EU;

6. planina je zemljišče v alpskem, predalpskem ali dinarskem svetu z naslednjimi značilnostmi:

a) geografsko zaokrožena zemljišča pretežno trajnega travinja, vključno z morebitnimi gospodarskimi objekti ter objekti in napravami za oskrbo ljudi in živali v upravljanju agrarne skupnosti, pašne skupnosti, pravne osebe ali fizične osebe,

b) na zemljiščih je organizirana sezonska paša živali brez vsakodnevnega vračanja in

c) najnižja točka zemljišča je na nadmorski višini najmanj 750 metrov ali nadmorski višini najmanj 400 metrov, kadar je to utemeljeno zaradi geografskih, zgodovinskih ali drugih razlogov;

7. pogojenost je sistem predpisanih zahtev ravnanja na podlagi pravnih aktov EU ter standardov za dobre kmetijske in okoljske pogoje v skladu s pravnimi akti EU;

8. raba energije v kmetijstvu je energija, ki se uporablja za opravljanje kmetijske dejavnosti in dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji;

9. rastlinjak je struktura s prozornimi stenami in streho, običajno iz stekla ali plastike, z namenom vzpostavitve kontroliranega okolja za pridelavo rastlin, ki omogoča sončni svetlobi, da doseže pridelovalne rastline, in omogoča uravnavanje temperature, vlažnosti ter drugih ključnih dejavnikov za optimizacijo rasti;

10. rejna žival je žival, kot je določena v zakonu, ki ureja zaščito živali;

11. skupni pašnik so geografsko zaokrožena zemljišča, vključno z morebitnimi gospodarskimi objekti ter objekti in napravami za oskrbo ljudi in živali, namenjenimi paši živali, ter so v skupnem upravljanju agrarne skupnosti ali pašne skupnosti;

12. socialna pogojenost je sistem predpisanih zahtev v zvezi z veljavnimi delovnimi in zaposlitvenimi pogoji ali obveznostmi delodajalca, ki izhajajo iz pravnih aktov EU;

13. trajnostni kmetijsko-prehranski sistem je sistem kot je določen v zakonu, ki ureja hrano.

(2) Drugi izrazi s področja podnebnih sprememb, ki niso opredeljeni s tem zakonom, imajo enak pomen, kakor ga določa zakon, ki ureja podnebje.

(3) Drugi izrazi s področja energetike, ki niso opredeljeni s tem zakonom, imajo enak pomen, kakor ga določa zakon, ki ureja energetiko.

3. člen

(cilji kmetijske politike)

Za uresničevanje gospodarske, ekosistemske, prostorske in družbene vloge kmetijstva ter njegovega trajnostnega razvoja so cilji kmetijske politike v Republiki Sloveniji:

1. zagotavljanje prehranske varnosti in prehranske suverenosti ter čim višje ravni samooskrbe z:

a) učinkovitim varstvom kmetijskih zemljišč in kmetijskih tal pred pozidavo, zaraščanjem, degradacijo ali onesnaženjem;

b) spodbujanjem stabilne, konkurenčne pridelave kakovostne in varne hrane, krme ter kmetijskih surovin, ki sočasno upošteva gospodarski, podnebno-okoljski in družbeni vidik trajnosti;

c) izboljšanjem dohodkovne ravni kmetijskih gospodarstev;

č) spodbujanjem generacijske prenove v kmetijskem sektorju;

d) krepitvijo sodelovanja med deležniki v celotni verigi preskrbe s hrano;

e) krepitvijo kratkih verig preskrbe s kmetijskimi pridelki in živili;

f) krepitvijo sistema znanja in inovacij v kmetijstvu;

2. uresničevanje ekosistemskih storitev kmetijstva v povezavi z varovanjem zdravja tal, okolja, narave ter ohranjanjem genskih virov;

3. blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje kmetijstva na zaznane in pričakovane vplive podnebnih sprememb;

4. zagotavljanje dobrobiti in zdravja živali;

5. ohranjanje kmetijske kulturne krajine, poseljenosti in vitalnosti podeželja;

6. spodbujanje prehoda v bolj odporen, trajnosten, vključujoč in pravičen kmetijsko-prehranski sistem, ki vsem prebivalcem, ne glede na socialni status, zagotavlja enak dostop do kakovostne in zdrave hrane, hkrati pa zagotavlja varne in dostojne delovne pogoje in dostojno plačilo za kmete ter zaposlene v kmetijstvu in živilstvu ter bolj pravične in enakopravne odnose v celotni verigi preskrbe s hrano od kmeta do potrošnika;

7. ohranjanje kranjske čebele (Apis Mellifera carnica) kot edine dovoljene za rejo in promet na območju Republike Slovenije.

4. člen

(trajnostno kmetijstvo)

(1) Trajnostno kmetijstvo je oblika kmetovanja, ki zagotavlja stabilno, varno in dostojno delovno okolje za nosilce kmetijskih gospodarstev, člane ali članice družinskih kmetij (v nadaljnjem besedilu: član družinske kmetije) in zaposlene v kmetijstvu ter spodbudne pogoje za rast in razvoj ter generacijsko prenovo kmetijskega sektorja. Obenem si prizadeva gospodarski, podnebno-okoljski in družbeni vidik trajnosti, s čimer prispeva k blaginji sedanjih in prihodnjih generacij ter odpornosti ekosistemov, v katerih se izvaja kmetijska dejavnost.

(2) S trajnostnim kmetijstvom se poleg stabilne in konkurenčne pridelave in predelave varne, zdrave ter kakovostne hrane, krme in kmetijskih surovin spodbujajo širši družbeno-ekonomski razvoj podeželskih območij, trajnostno upravljanje prostora, zagotavljanje ekosistemskih storitev kmetijstva v povezavi z varovanjem naravnih virov, zlasti obsega kmetijskih zemljišč, zdravja kmetijskih tal, biotske raznovrstnosti, vključno z genskimi viri, kakovosti voda in zraka, ter ohranjanjem kmetijske krajine, blaženje in pospešeno prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam ter zagotavljanje zdravja in dobrobiti živali.

(3) Ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), z ukrepi kmetijske politike spodbuja večnamensko vlogo trajnostnega kmetijstva iz tega člena ter s tem prehod v trajnostni, bolj odporni, vključujoči in pravičnejši kmetijsko-prehranski sistem.

5. člen

(resolucija o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva, živilstva in kmetijsko-prehranskega sistema)

(1) Resolucija o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva, živilstva ter drugih vidikov kmetijsko-prehranskega sistema opredeljuje zlasti strateške razvojne cilje, analizo stanja slovenskega

kmetijstva in živilstva oziroma celotnega kmetijsko-prehranskega sistema in podeželskih območij, prednostne programske usmeritve, področja ukrepov kmetijske politike z operativnimi cilji ter načela in mehanizme ukrepanja za uresničevanje strateških ciljev razvoja slovenskega kmetijstva, živilstva in kmetijsko-prehranskega sistema z učinkovitim izkoriščanjem javnih sredstev.

(2) Državni zbor Republike Slovenije na predlog Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) sprejme resolucijo iz prejšnjega odstavka.

(3) Vlada na predlog ministrstva sprejme strategije, akcijske načrte oziroma operativne programe za izvedbo resolucije iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z namenom učinkovitega uresničevanja strateških dokumentov iz tega člena ministrstvo vodi usklajevanje politik, ki posegajo na področje kmetijsko–prehranskega sistema.

6. člen

(resolucija o zaščiti kranjske čebele)

(1) Resolucija o zaščiti kranjske čebele opredeljuje zlasti stanje na področju čebelarstva, cilje in ukrepe za ohranitev avtohtone populacije kranjske čebele in njene diverzitete, ohranitev enakomerne in zadostne poseljenosti Slovenije s čebeljimi družinami, prednostne naloge, usmeritve za razvoj čebelarstva in javnih služb s področja čebelarstva. Pri pripravi resolucije iz tega člena sodelujejo strokovnjaki s področja čebelarstva.

(2) Državni zbor Republike Slovenije na predlog vlade sprejme resolucijo iz prejšnjega odstavka.

7. člen

(akcijski načrt za delo z mladimi kmeti in medgeneracijsko sodelovanje)

(1) Akcijski načrt za delo z mladimi kmeti in medgeneracijsko sodelovanje opredeljuje zlasti stanje na področju mladih kmetov, cilje in ukrepe za hitrejšo generacijsko prenovo nosilcev kmetijskih gospodarstev, kakovostno delovno okolje in življenje na kmetiji, medgeneracijsko sodelovanje in prenos znanja ter informiranje in ozaveščanje širše javnosti.

(2) Vlada na predlog ministrstva sprejme akcijski načrt iz prejšnjega odstavka.

8. člen

(akcijski načrt za razvoj ekološkega kmetijstva)

(1) Akcijski načrt za razvoj ekološkega kmetijstva opredeljuje zlasti stanje na področju ekološkega kmetijstva ter potrebe, cilje in ukrepe za večletni razvoj ekološkega kmetijstva.

(2) Vlada na predlog ministrstva sprejme akcijski načrt iz prejšnjega odstavka.

9. člen

(akcijski načrt za razvoj območij z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost)

(1) Akcijski načrt za razvoj območij z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost opredeljuje zlasti stanje na področju kmetijstva na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost ter potrebe, cilje in ukrepe za večletni razvoj tega področja.

(2) Vlada na predlog ministrstva sprejme akcijski načrt iz prejšnjega odstavka.

10. člen

(poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva)

(1) Ministrstvo vsako leto pripravi poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva ter ga pošlje v sprejem vladi, ki ga pošlje v seznanitev Državnemu zboru Republike Slovenije.

(2) Za namen poročila iz prejšnjega odstavka Kmetijski inštitut Slovenije kot javno pooblastilo za ministrstvo izvede analize, zlasti: kmetijske pridelave, cen v kmetijstvu, gozdarstvu, ribištvu in živilski dejavnosti, ekonomskih rezultatov kmetijstva, gozdarstva, ribištva in živilske dejavnosti, zunanje trgovine z agroživilskimi proizvodi, stanja v živilski dejavnosti.

(3) Medsebojna razmerja med Kmetijskim inštitutom Slovenije in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(4) Nadzor, razen inšpekcijskega nadzora nad nosilcem javnega pooblastila, izvaja ministrstvo.

(5) Ministrstvo objavi poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

11. člen

(podnebno poročilo o stanju v kmetijstvu)

(1) Ministrstvo vsako leto pripravi poročilo o prilagajanju podnebnim spremembam, blaženju podnebnih sprememb in emisijah toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu (v nadaljnjem besedilu: podnebno poročilo o stanju v kmetijstvu) ter ga pošlje v sprejem vladi, ki ga pošlje v seznanitev Državnemu zboru Republike Slovenije.

(2) Poročilo iz prejšnjega odstavka vsebuje prikaz stanja in aktivnosti ministrstva iz VI. poglavja tega zakona, ki obravnava področje prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam, blaženja podnebnih sprememb in njunih medsebojnih sinergij, s poudarkom na področju rabe tal, spremembe rabe tal in gozdarstva in emisij toplogrednih plinov in amonijaka ter drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu. Prav tako vključuje prikaz stanja in aktivnosti na področju: kmetijskih tal, rabe in porabe gnojil v kmetijstvu, učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije v kmetijstvu, dostopa do vode in trajnostne rabe vode v kmetijstvu, krožnega in biogospodarstva, aktivnosti na področju na naravi temelječih rešitev in agroekologije za blaženje in prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam, kazalcev podnebja in okolja na področju kmetijstva ter druge povezane vsebine. Podrobnejšo vsebino iz tega odstavka predpiše minister.

(3) Naloga priprave podnebnega poročila o stanju v kmetijstvu se izvaja kot javno pooblastilo in obsega:

– zbiranje in obdelovanje podatkov ter spremljanje, posodabljanje in prikazovanje stanja in aktivnosti iz prejšnjega odstavka;

– oblikovanje priporočil glede izboljšanja učinkovitosti ukrepov kmetijske politike na področju vsebin iz prejšnjega odstavka ter pripravo strokovnih predlogov glede izboljšav vsebine in podatkov v podnebnem poročilu o stanju v kmetijstvu;

– sodelovanje z organizacijami, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb v kmetijstvu na področjih iz prejšnjega odstavka v povezavi z obravnavo rezultatov in oblikovanjem priporočil iz podnebnega poročila o stanju v kmetijstvu.

(4) Nosilec javnega pooblastila iz prejšnjega odstavka je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki sama ali skupaj z drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, izpolnjuje naslednje pogoje:

– ima zaposlene strokovnjake z izkazanimi znanji in izkušnjami za vsebine iz drugega odstavka tega člena ter strokovnjake z izkazanimi znanji in izkušnjami na področju rastlinske pridelave in živinoreje;

– ni v postopku zaradi insolventnosti oziroma prisilnega prenehanja ali izbrisa iz registra v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja in

– ima poravnane vse davke, prispevke in druge dajatve, določene s predpisi.

(5) Merila za izbor nosilca javnega pooblastila na javnem razpisu so izkazana znanja, reference in delovne izkušnje s področja prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam, obračunavanja in poročanja o emisijah oziroma ponorih ogljika na kmetijskih tleh, s področja blaženja podnebnih sprememb in učinkovitosti ukrepov, s področja morfologije in kakovosti kmetijskih tal, s področja spremljanja stanja kmetijskih tal, s področja obračunavanja in poročanja o emisijah toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu ter s področja poznavanja metodike za potrebe poročanja o ponorih in emisijah v skladu s pravnimi akti EU. Prav tako mora imeti znanje in izkušnje s pripravo kazalcev stanja na področju podnebnih sprememb in okolja v kmetijstvu, energije v kmetijstvu in na naravi temelječih rešitev za blaženje in prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam. Podrobnejša merila predpiše minister. Pri izboru se upošteva na javnem razpisu doseženo najvišje število točk na podlagi meril.

(6) Javno pooblastilo iz tega člena podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje desetih let. Medsebojna razmerja med nosilcem javnega pooblastila in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(7) Nosilec javnega pooblastila mora ministrstvu predložiti v potrditev letni program dela nosilca javnega pooblastila za izvajanje nalog iz tretjega odstavka tega člena do konca januarja tekočega leta za tekoče leto.

(8) Podrobnejše pogoje iz četrtega odstavka tega člena in način oblikovanja cene storitev nalog javnega pooblastila iz tega člena predpiše minister.

(9) Nadzor, razen inšpekcijskega nadzora nad nosilcem javnega pooblastila, izvaja ministrstvo.

(10) Javno pooblastilo preneha sporazumno ali če nosilec javnega pooblastila preneha izpolnjevati pogoje določene s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali pravnimi akti EU, če krši pogodbo ali ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi ministrstvo z odločbo v upravnem postopku.

(11) Ministrstvo vsako leto objavi podnebno poročilo na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

12. člen

(svet za kmetijstvo in podeželje)

(1) Svet za kmetijstvo in podeželje je strateško posvetovalno telo ministrice ali ministra, pristojnega za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: minister), na področju kmetijstva in podeželja, ki ministru svetuje in predlaga rešitve glede vsebin, zaradi katerih se ta svet sklicuje.

(2) Minister se s člani sveta za kmetijstvo in podeželje posvetuje zlasti o:

1. predlogih in oceni izvajanja resolucij in akcijskih načrtov tega zakona;

2. programskih dokumentih skupne kmetijske politike;

3. programskih dokumentih in predpisih, ki posegajo na področje kmetijstva in podeželja;

4. predlaganih pomembnejših predpisih s področja kmetijstva in podeželja;

5. predlaganih mednarodnih sporazumih s področja kmetijstva in podeželja;

6. drugih pomembnejših odločitvah za področje kmetijstva in podeželja.

(3) V svet za kmetijstvo in podeželje minister s sklepom imenuje 16 članov, ki jih na poziv ministra predlagajo naslednje organizacije, in sicer:

1. en predstavnik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (v nadaljnjem besedilu: KGZS);

2. en predstavnik Sindikata kmetov Slovenije;

3. en predstavnik Zveze slovenske podeželske mladine;

4. en predstavnik Zveze društev ekoloških kmetov Slovenije;

5. en predstavnik Zveze kmetic Slovenije;

6. en predstavnik Zadružne zveze Slovenije;

7. en predstavnik Gospodarske zbornice Slovenije;

8. en predstavnik Trgovinske zbornice Slovenije;

9. en predstavnik nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju potrošnikov, na predlog ministrstva, pristojnega za potrošnike;

10. en predstavnik nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju varstva okolja, na predlog ministrstva, pristojnega za okolje;

11. en predstavnik nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju varstva narave iz zakona, ki ureja ohranjanje narave, na predlog ministrstva, pristojnega za naravo;

12. en predstavnik nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju podnebnih sprememb iz zakona, ki ureja podnebne spremembe, na predlog ministrstva, pristojnega za podnebje;

13. en predstavnik nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju zaščite, zdravja oziroma dobrobiti živali, na predlog Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin;

14. trije predstavniki na predlog ministra.

(4) Predsednik sveta je minister oziroma drug predstavnik ministrstva, ki ga pooblasti minister.

(5) Svet za kmetijstvo in podeželje sklicuje predsednik sveta.

(6) Člani sveta za kmetijstvo in podeželje so imenovani za čas trajanja mandata ministra in so lahko ponovno imenovani.

(7) Ne glede na tretji odstavek tega člena lahko minister na sejo sveta za kmetijstvo in podeželje povabi tudi druge strokovnjake z zadevnega področja.

(8) Organizacijske, finančne, prostorske in kadrovske pogoje za delovanje sveta za kmetijstvo in podeželje zagotovi ministrstvo.

(9) Minister lahko poleg sveta za kmetijstvo in podeželje iz prvega odstavka tega člena za posamezna specifična področja vsebin, ki jih ureja ta zakon, imenuje posvetovalna telesa, ki mu svetujejo.

(10) V sklepu o imenovanju posvetovalnega telesa iz prejšnjega odstavka se določijo področje delovanja, naloge in sestava posvetovalnega telesa, vključno s predsednikom posvetovalnega telesa, obdobje imenovanja ter naloge, obveznosti in obdobje imenovanja članov. Minister skliče ustanovno sejo, na kateri člani med seboj izvolijo predsednika in njegovega namestnika.

13. člen

(svet za znanje, inovacije in razvoj v kmetijstvu)

(1) Svet za znanje, inovacije in razvoj v kmetijstvu (v nadaljnjem besedilu: strokovni svet) je strokovno posvetovalno telo ministra, ki svetuje in predlaga rešitve glede vsebin, ki jih določa ta zakon in zaradi katerih se svet sklicuje.

(2) Naloge strokovnega sveta so:

– oblikovanje strokovnih podlag in sistemskih rešitev;

– priprava ocen in projekcij ter usmeritev glede razvoja kmetijstva;

– oblikovanje strokovnih predlogov glede ukrepov kmetijske politike;

– spodbujanje inovacij in razvoja v slovenskem kmetijstvu;

– usmerjanje raziskav ter izmenjave in prenosa znanja v kmetijstvu.

(3) V strokovni svet minister s sklepom imenuje 17 članov, ki jih na poziv ministra predlagajo naslednje organizacije, in sicer:

1. en predstavnik Kmetijskega inštituta Slovenije;

2. en predstavnik Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije;

3. en predstavnik Znanstveno-raziskovalnega središča Koper;

4. en predstavnik Instituta Jožef Stefan;

5. dva predstavnika fakultet s področja kmetijstva, pri čemer je eden s področja ekološkega kmetijstva;

6. en predstavnik fakultet s področja tehnike ali drugih naravoslovnih ved, razen kmetijstva;

7. en predstavnik fakultet s področja družboslovja;

8. en predstavnik konzorcija srednjih šol s področja kmetijstva;

9. en predstavnik nosilcev javnih pooblastil iz VI. poglavja tega zakona;

10. en predstavnik izvajalcev javnih služb v živinoreji iz V. poglavja tega zakona;

11. en predstavnik izvajalcev javnih služb v proizvodnji rastlin iz V. poglavja tega zakona;

12. en predstavnik javne službe kmetijskega svetovanja iz V. poglavja tega zakona;

13. en predstavnik Nacionalnega centra za dobrobit živali;

14. en predstavnik Urada Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj;

15. en predstavnik Agencije Republike Slovenije za okolje in

16. en predstavnik Statističnega urada Republike Slovenije.

(4) Predsednik strokovnega sveta je minister oziroma drug predstavnik ministrstva, ki ga pooblasti minister.

(5) Strokovni svet sklicuje predsednik sveta.

(6) Člani strokovnega sveta so imenovani za čas trajanja mandata ministra in so lahko ponovno imenovani.

(7) Ne glede na tretji odstavek tega člena lahko minister na sejo strokovnega sveta povabi tudi druge strokovnjake z zadevnega področja.

(8) Organizacijske, finančne, prostorske in kadrovske pogoje za delovanje strokovnega sveta zagotovi ministrstvo.

14. člen

(podzakonski predpisi)

Vlada oziroma minister izdaja podzakonske predpise, predvidene v določbah tega zakona, ter druge predpise, potrebne za izvajanje tega zakona in pravnih aktov EU, ki se nanašajo na vsebino tega zakona.

2. ODDELEK

OPREDELITEV NOSILCA KMETIJSKEGA GOSPODARSTVA

15. člen

(nosilec kmetijskega gospodarstva)

(1) Nosilec kmetijskega gospodarstva je fizična oseba, pravna oseba ali skupnost fizičnih oziroma pravnih oseb, ki upravlja kmetijsko gospodarstvo na območju Republike Slovenije ter opravlja kmetijsko dejavnost v eni od naslednjih pravno organizacijskih oblik:

– fizična oseba, s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki ni vpisana v poslovni register Slovenije (v nadaljnjem besedilu: PRS) za opravljanje kmetijske dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: nosilec družinske kmetije);

– fizična oseba brez stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, ki ni vpisana v PRS za opravljanje kmetijske dejavnosti;

– samostojni podjetnik posameznik, registriran za opravljanje kmetijske dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: samostojni podjetnik posameznik);

– pravna oseba, registrirana za opravljanje kmetijske dejavnosti;

– pašna skupnost, registrirana v skladu s tem zakonom;

– agrarna skupnost, registrirana v skladu z zakonom, ki ureja agrarne skupnosti.

(2) Fizična oseba ne more biti hkrati nosilec kmetijskega gospodarstva kot samostojni podjetnik posameznik in kot nosilec družinske kmetije.

(3) Nosilec kmetijskega gospodarstva je lahko nosilec samo enega kmetijskega gospodarstva.

(4) Nosilec kmetijskega gospodarstva iz prvega odstavka tega člena pridobi pravice in obveznosti iz tega zakona z vpisom v Register kmetijskih gospodarstev.

16. člen

(pašne skupnosti)

(1) Pašna skupnost je skupnost fizičnih oziroma pravnih oseb, ki se povezujejo z namenom izvajanja paše rejnih živali članov pašne skupnosti na skupnem pašniku oziroma planini.

(2) Pašna skupnost se ustanovi na podlagi pogodbe, v kateri se uredijo medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti članov pašne skupnosti v zvezi s skupnim pašnikom oziroma planino, določijo se zemljiške parcele skupnega pašnika oziroma planine, predsednik in namestnik predsednika pašne skupnosti ter pravila za vključitev novih članov oziroma zagotavljanje pravice do paše drugim pašnim interesentom. Pašni interesenti po tem zakonu so imetniki živali, ki so fizične oziroma pravne osebe, katerih obstoj in delovanje je pomembno povezano z rabo skupnega pašnika oziroma planine.

(3) Pašna skupnost se vpiše v register pašnih skupnosti iz 179. člena tega zakona in ima odprt transakcijski račun. Vlogi za vpis se priloži pogodba o ustanovitvi pašne skupnosti s podatki o imenu pašne skupnosti, zemljiških parcelah skupnega pašnika oziroma planine, predsedniku, namestniku in članih pašne skupnosti ter transakcijski račun pašne skupnosti.

(4) Pašna skupnost iz prejšnjega odstavka se vpiše v PRS.

(5) Ne glede na 2. točko prvega odstavka 2. člena tega zakona se prva faza predelave mleka živine na paši na planinah ali skupnih pašnikih, kjer je nosilec kmetijskega gospodarstva pašna skupnost, v obdobju paše živine in prodaja teh izdelkov na kraju proizvodnje štejeta za kmetijsko dejavnost.

(6) Ne glede na določbe zakona, ki ureja osebno dopolnilno delo, lahko v obdobju paše živine opravlja delo na planini ali skupnem pašniku po pooblastilu predsednika pašne skupnosti tudi pastir kot osebno dopolnilo delo.

(7) Vrednotnico v primeru iz prejšnjega odstavka pridobi predsednik pašne skupnosti.

17. člen

(pravice in obveznosti nosilca kmetijskega gospodarstva)

(1) Nosilec kmetijskega gospodarstva upravlja kmetijsko gospodarstvo in je odgovoren za izvajanje kmetijske dejavnosti na kmetijskem gospodarstvu, vlaga vloge iz naslova ukrepov kmetijske politike, opravlja druga procesna dejanja v postopku v zvezi z vlogo in je dolžan posredovati podatke v evidence z delovnega področja ministrstva.

(2) Nosilec družinske kmetije lahko v register kmetijskih gospodarstev (v nadaljnjem besedilu: RKG) vpiše člana ali članico družinske kmetije (v nadaljnjem besedilu: član družinske kmetije) na podlagi njegove pisne izjave, če je starejši od 15 let, s svojim znanjem in delom prispeva k opravljanju dejavnosti na družinski kmetiji in:

– ima stalno prebivališče na istem naslovu kot nosilec družinske kmetije oziroma

– je njegov zakonec, zunajzakonski partner ali oseba, s katero je v sorodstvu v ravni vrsti, v sorodstvu v stranski vrsti do vštetega drugega kolena oziroma v sorodstvu po svaštvu v prvem kolenu s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: član družinske kmetije). S prenehanjem svaštva zaradi smrti nosilca družinske kmetije se lahko s soglasjem novega nosilca družinske kmetije ohrani dotedanji član družinske kmetije, ki je bil sorodnik v ravni vrsti v prvem kolenu prejšnjega nosilca družinske kmetije.

(3) Fizična oseba, ki je nosilec družinske kmetije ali član družinske kmetije, je lahko v RKG vpisana samo enkrat.

(4) Nosilec družinske kmetije opravlja kmetijsko dejavnost in z njo povezane dejavnosti z znanjem ter delom članov in zaposlenih na družinski kmetiji.

18. člen

(razvrstitev kmetijskih gospodarstev)

(1) Za namen izvajanja ukrepov kmetijske politike se kmetijska gospodarstva razvrstijo v velikostne razrede glede na povprečni standardni prihodek nosilca kmetijskega gospodarstva v zadnjih treh letih.

(2) Velikost razredov in podrobnejša merila iz prejšnjega odstavka predpiše vlada.

19. člen

(kmetijsko gospodarstvo in družinska kmetija)

(1) Kmetijsko gospodarstvo pomeni vse enote, ki se uporabljajo za kmetijsko dejavnost ali kmetijsko in gozdarsko dejavnost in se nahajajo na ozemlju Republike Slovenije, ter s temi dejavnostmi povezane dopolnilne dejavnosti.

(2) Kmetijsko gospodarstvo obsega zlasti:

– kmetijska zemljišča,

– stavbe ali dele stavb iz katastra nepremičnin, evidentirane s kmetijsko rabo,

– motorna vozila in priklopna vozila za kmetijsko rabo iz evidence registriranih vozil ter naprave za nanašanje fitofarmacevtskih sredstev iz evidence naprav za nanašanje fitofarmacevtskih sredstev,

– rejne živali.

(3) Nosilec kmetijskega gospodarstva mora v RKG vpisati vsa kmetijska zemljišča, ki jih obdeluje in ima zanje pravico do uporabe v skladu z 20. členom tega zakona, v skladu s stanjem v naravi.

(4) Kmetijsko gospodarstvo, ki ga upravlja nosilec družinske kmetije, se imenuje družinska kmetija.

(5) Na družinski kmetiji sme kmetijske pridelke, pridelane na tej družinski kmetiji, neposredno prodajati končnemu potrošniku nosilec, člani in zaposleni na družinski kmetiji, in druge osebe, ki opravljajo delo na družinski kmetiji na način in pod pogoji, določenimi v predpisih, ki urejajo delovno pravo in pogodbena razmerja.

20. člen

(pravica do uporabe)

(1) Nosilec kmetijskega gospodarstva mora imeti pravico do uporabe stvari iz prejšnjega člena.

(2) Nosilec kmetijskega gospodarstva ima pravico do uporabe kmetijskih zemljišč, če je lastnik ali zakupnik zemljišč oziroma ima za uporabo zemljišč pridobljeno soglasje lastnika zemljišč ali drugo pravno podlago, iz katere izhaja pravica do uporabe zemljišč. Če je član družinske kmetije lastnik kmetijskih zemljišč, se šteje, da ima nosilec družinske kmetije pravico do uporabe.

(3) Pri kmetijskih zemljiščih, ki so v solastnini ali skupni lastnini, ima nosilec kmetijskega gospodarstva pravico do uporabe zemljišč v skladu z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek se šteje, da ima nosilec kmetijskega gospodarstva pravico do uporabe kmetijskega zemljišča, če je nosilec ali član družinske kmetije solastnik kmetijskega zemljišča, za katerega zaradi neurejenih lastninskih razmerij (neznani dediči, odseljeni brez znanega naslova, neznani lastniki, nedokončani denacionalizacijski postopki) ni mogoče pridobiti soglasja ostalih solastnikov v skladu z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča.

(5) Nosilec kmetijskega gospodarstva ima pravico do uporabe stavb ali delov stavb, če je lastnik, solastnik ali ima pridobljeno soglasje lastnikov ali drugo pravno podlago, iz katere izhaja pravica do uporabe. Če je član družinske kmetije lastnik stavb ali delov stavb, se šteje, da ima nosilec družinske kmetije pravico do uporabe.

(6) Nosilec kmetijskega gospodarstva ima pravico do uporabe kmetijske mehanizacije, če je njen lastnik. Če je član družinske kmetije lastnik kmetijske mehanizacije, se šteje, da ima nosilec družinske kmetije pravico do uporabe.

21. člen

(prenos kmetijskega gospodarstva)

(1) Prenos kmetijskega gospodarstva je prodaja, zakup ali drug pravni posel z enotami, ki se uporabljajo za kmetijsko dejavnost, oziroma v primeru družinske kmetije pravni posel, s katerim se pridobi pravica do uporabe vseh kmetijskih zemljišč družinske kmetije v lasti članov družinske kmetije za najmanj pet let.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko prenosnik zadrži pravico do uporabe kmetijskih zemljišč v obsegu, ki ne dosega pogojev za vpis v RKG.

(3) V primeru smrti nosilca družinske kmetije do pravnomočnosti sklepa o dedovanju družinska kmetija preide na novega nosilca družinske kmetije s soglasjem večine oseb, ki so poklicane k dedovanju in so člani družinske kmetije. Če osebe, poklicane k dedovanju, niso člani družinske kmetije, preide družinska kmetija na novega nosilca družinske kmetije s soglasjem večine oseb, poklicanih k dedovanju. Šteje se, da ima novi nosilec družinske kmetije pravico do uporabe zemljišč v lasti prejšnjega nosilca družinske kmetije do pravnomočnosti sklepa o dedovanju.

(4) Zemljišča, za katera novi nosilec družinske kmetije v šestih mesecih od prenosa iz prejšnjega odstavka ne pridobi pravice do uporabe, se izbrišejo iz RKG kot del družinske kmetije.

(5) Če do pravnomočnosti sklepa o dedovanju ni vložena vloga za prenos družinske kmetije v RKG na podlagi tretjega odstavka tega člena, mora novi nosilec družinske kmetije, ki želi vstopiti v začete postopke v zvezi z ukrepi kmetijske politike pred agencijo, vložiti vlogo za prenos družinske kmetije v RKG v 30 dneh od pravnomočnosti sklepa o dedovanju.

(6) Novi nosilec iz prvega, tretjega in petega odstavka tega člena se vpiše v RKG in z dnem vpisa v RKG postane nosilec kmetijskega gospodarstva. Vlogi za vpis se priloži pisna pogodba o prenosu ali druga ustrezna dokazila.

3. ODDELEK

KMETIJSKA OPRAVILA

22. člen

(pravica do opravljanja kmetijskih opravil)

(1) Kmetijsko opravilo je delovni proces ali vsakršna dejavnost, katere namen je opravljanje kmetijske dejavnosti in pripravljalna dela za kmetijsko dejavnost. Kot kmetijsko opravilo se štejejo zlasti: obdelava kmetijskih površin v kmetijske namene, skladiščenje pridelkov, gnojenje, shranjevanje in obdelava organskih gnojil, uporaba fitofarmacevtskih sredstev za kmetijske namene, delo s kmetijsko mehanizacijo in rejnimi živalmi ter njihovi premiki, obratovanje in vzdrževanje naprav za kmetijske namene, obratovanje in vzdrževanje namakalnih sistemov in njihovih črpalk, reja in oskrba rejnih živali, ter druga opravila v živinoreji, ki so potrebna za zaščito rejnih živali in uspešnost reje, gonjenje in paša rejnih živali, postavitev in vzdrževanje pašnih sistemov v primeru nenadzorovane paše rejnih živali.

(2) Kmetijska opravila se lahko, če je to nujno zaradi delovnega procesa, vremenskih razmer, višje sile ali izrednih okoliščin, opravljajo ob vsakem času.

(3) Nihče ne sme neupravičeno ovirati ali omejevati opravljanja kmetijskih opravil iz prvega odstavka tega člena.

23. člen

(motnje)

Kmetijsko opravilo, ki se izvaja v skladu s predpisi, ki urejajo kmetovanje, živinorejo, veterinarstvo, zaščito živali, gozdove, kmetijska zemljišča, divjad in lovstvo ter varstvo okolja, podnebja in ohranjanje narave, ne pomeni nedovoljenih motenj, nedopustnega vznemirjanja, prepovedanih imisij in emisij oziroma nedovoljenih posegov v prostor.

24. člen

(akti občin)

Občine morajo v predpisih in drugih aktih iz svoje pristojnosti upoštevati prepoved neupravičenega oviranja ali omejevanja opravljanja kmetijskih opravil in v ta namen določati pogoje, ki omogočajo opravljanje teh opravil na vseh kmetijskih zemljiščih in objektih, namenjenih opravljanju kmetijske dejavnosti znotraj območja občin.

4. ODDELEK

MREŽA ZA PODATKE O TRAJNOSTNOSTI KMETIJSKIH GOSPODARSTEV

25. člen

(mreža za podatke o trajnostnosti kmetijskih gospodarstev)

(1) Mreža za podatke o trajnostnosti kmetijskih gospodarstev je sistem organizacije zbiranja, obdelovanja in sporočanja podatkov o poslovanju kmetijskih gospodarstev, ki obsegajo gospodarske, okoljske in socialne vidike poslovanja (v nadaljnjem besedilu: mreža FSDN).

(2) Sistem iz prvega odstavka je namenjen pomoči pri upravljanju in izboljšanju poslovanja kmetijskih gospodarstev, spremljanju doseganja ciljev trajnostnosti in izboljšanju prehranskih sistemov ter spremljanju rezultatov in učinkov ukrepov kmetijske politike, v skladu s pravnimi akti EU.

(3) V mreži FSDN lahko sodelujejo kmetijska gospodarstva, ki prostovoljno izrazijo pripravljenost za sodelovanje v mreži FSDN na podlagi pravnih aktov EU sodelujejo v ukrepih kmetijske politike, če je tako določeno v predpisu iz 44. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: skupina obvezno vključenih v mrežo FSDN). Ta se lahko uvrstijo v letni vzorčni načrt raziskovanja FSDN, ki ga pripravi ministrstvo. Na podlagi letnega vzorčnega načrta, ki temelji na uporabi podatkov iz tega zakona, Statistični urad RS letno pripravi vzorec kmetijskih gospodarstev (v nadaljnjem besedilu: skupina prostovoljno vključenih v mrežo FSDN).

(4) Nosilci kmetijskih gospodarstev iz skupine prostovoljno vključenih v mrežo FSDN so upravičeni do nadomestila za poročanje, razen če sodelujejo v ukrepih kmetijske politike iz 44. člena tega zakona iz prejšnjega odstavka. Slednji niso upravičeni do nadomestila za poročanje za tista poročevalska leta, ki so se začela 1. januarja po datumu vročitve odločbe o pravici do sredstev in končala 31. decembra po datumu izteka obveznosti sodelovanja v mreži FSDN.

(5) Ministrstvo sklene pogodbo z nosilci kmetijskih gospodarstev, vključenih v mrežo FSDN. Pogodba določa obveznosti nosilcev kmetijskih gospodarstev glede vsebine, oblike, načina in rokov poročanja, pravice do obveščenosti o rezultatih obdelave, svetovanja na podlagi teh rezultatov in spodbudah za sodelovanje. Za nosilce kmetijskih gospodarstev iz skupine prostovoljno vključenih v mrežo FSDN pa tudi višino in način izplačila nadomestila za poročanje. Podrobnosti glede pravic in dolžnosti pogodbenih strank, ki morajo biti vključene v pogodbo, predpiše minister s pravilnikom.

(6) Ministrstvo izvaja naloge organa za zvezo, naloge računovodske pisarne, sprejme načrt spodbujanja v skladu s pravnimi akti EU ter upravlja in vodi evidenco mreže FSDN. V načrtu spodbujanja se lahko določijo spodbude za sodelovanje v mreži FSDN. Ministrstvo lahko za izvajanje naštetih nalog drugi pravni osebi podeli javno pooblastilo ali ga odda po postopku iz zakona, ki ureja javno naročanje. Ministrstvo lahko z ostalimi državnimi organi pristojnimi pristojnimi za to področje sklene sporazum o sodelovanju.

(7) Minister v skladu s pravnimi akti EU s sklepom ustanovi odbor za spremljanje mreže FSDN. Državni odbor potrdi letni načrt vzorčenja in končno poročilo delovanja mreže ter druge relevantne dokumente na zahtevo Komisije. Minister s pravilnikom predpiše podrobnejšo sestavo in način delovanja državnega odbora za spremljanje mreže.

(8) Osebe, ki sodelujejo ali so sodelovale pri delovanju mreže FSDN, bodisi pri izvajanju nalog računovodske pisarne, kot uslužbenci ministrstva, pri opravljanju službe kmetijskega svetovanja ali kako drugače, ter spremljajo ali so spremljale mrežo, ne smejo izdati katerega koli podatka ne glede na njegovo formalno opredelitev, ali katere koli druge podrobnosti, s katero so se seznanile pri opravljanju svojih nalog ali drugače naključno v okviru tega dela in bi s tem razkrile identiteto nosilca kmetijskega gospodarstva, ki je ali je bil vključen v mrežo FSDN.

(9) Sredstva za delovanje mreže zagotovi ministrstvo.

(10) Minister s pravilnikom predpiše podrobnejša pravila o delovanju mreže FSDN, zlasti glede nalog kmetijskih svetovalcev javne službe kmetijskega svetovanja, priprave poročila o delovanju mreže FSDN in priprave poročil kmetijskih gospodarstev, vključenih v mrežo FSDN.

26. člen

(računovodska pisarna)

(1) Naloge in obveznosti računovodske pisarne, določene s pravnimi akti EU, lahko na temelju javnega pooblastila izvaja pravna oseba, ki je registrirana za izvajanje dejavnosti računovodstva in knjigovodstva z izkušnjami računovodstva in knjigovodstva na področju kmetijstva, razpolaga z ustreznim številom primerno usposobljenih in izkušenih zaposlenih, je ustrezno tehnično opremljena in ni v postopku zaradi insolventnosti oziroma prisilnega prenehanja ali izbrisa iz registra v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja ter ima poravnane vse davke, prispevke in druge predpisane dajatve. Minister s pravilnikom predpiše podrobno delovanje računovodske pisarne in pogoje, ki jih mora izpolnjevati pravna oseba za izvajanje nalog računovodske pisarne.

(2) Naloge in obveznosti računovodske pisarne so zlasti naslednje:

1. preverjanje računovodskih podatkov, ki jih vodijo kmetijska gospodarstva, vključena v mrežo FSDN;

2. priprava poročil na podlagi preverjenih računovodskih in drugih podatkov kmetijskih gospodarstev, vključenih v mrežo FSDN;

3. priprava in posredovanje ustrezno izpolnjenega zbirnega poročila kmetijskih gospodarstev, vključenih v mrežo FSDN;

4. priprava in posredovanje odgovorov na vprašanja Evropske komisije, državnega odbora za spremljanje mreže FSDN ali ministrstva;

5. priprava analize podatkov o poslovanju kmetijskih gospodarstev, vključenih v mrežo FSDN;

6. zagotovitev strojne oziroma programske opreme za izvajanje nalog računovodske pisarne, če tega ne zagotovi ministrstvo;

7. upravljanje in vodenje evidence mreže FSDN, če se ta naloga izvaja na temelju javnega pooblastila.

(3) Pravna oseba opravlja naloge računovodske pisarne iz prejšnjega odstavka kot javno pooblastilo. Računovodska pisarna se izbere na javnem razpisu na podlagi pogojev iz prejšnjega člena in naslednjih meril:

– ustrezne reference na področju vodenja računovodstva s poudarkom na knjigovodstvu FADN oziroma FSDN,

– organizacijska struktura in število zaposlenih, ki zagotavlja učinkovito spremljanje mreže FSDN,

– izobrazba, usposobljenost in delovne izkušnje zaposlenih s področja vodenja računovodstva s poudarkom na knjigovodstvu FADN oziroma FSDN ter

– tehnična in varnostna opremljenost, prostorski pogoji in preostala materialna opremljenost.

(4) Podrobnejša merila in točkovnik za ocenjevanje posameznih meril se določijo v javnem razpisu. Javno pooblastilo se podeli pravni osebi, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka in na javnem razpisu doseže najvišje število točk na podlagi meril. Javno pooblastilo podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje petih let. Medsebojna razmerja med nosilcem javnega pooblastila in ministrstvom glede plačila za opravljene storitve, nadomestila za materialne ali druge stroške, izročitev podatkov in drugih rezultatov, nastalih pri izvajanju nalog računovodske pisarne, ter druge pravice in dolžnosti pogodbenih strank se določijo s pogodbo.

(5) Javno pooblastilo preneha sporazumno ali če nosilec javnega pooblastila preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali pravnimi akti EU, če krši pogodbo ali ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi ministrstvo z odločbo v upravnem postopku.

(6) Nadzor nad izvajanjem nalog računovodske pisarne, razen inšpekcijskega nadzora, opravlja ministrstvo. Minister s pravilnikom predpiše program nadzora, ki obsega najmanj nadzor kakovosti, zakonitosti in obsega storitev ter izpolnjevanja ostalih pogodbenih obveznosti.

5. ODDELEK

STROJNI KROŽKI

27. člen

(strojni krožek)

(1) Za učinkovitejšo rabo kmetijske in gozdarske mehanizacije ter opreme, delovne sile in drugih proizvodnih zmogljivosti lahko nosilci kmetijskih gospodarstev ter nosilci ali člani družinske kmetije in lastniki gozdov ustanovijo strojni krožek, v okviru katerega lahko izvajajo storitve s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo.

(2) Strojni krožek iz prejšnjega odstavka je pravna oseba zasebnega prava, ustanovljena v skladu z zakonom, ki ureja društva, ki pri storitvah s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo opravlja predvsem informiranje, spodbujanje izvajanja storitev ter povezovanje izvajalcev in naročnikov storitev. Strojni krožek vodi evidence o opravljenih storitvah posameznega člana strojnega krožka.

(3) Minister predpiše seznam kmetijske in gozdarske mehanizacije iz prvega odstavka tega člena ter osnove za katalog stroškov kmetijske in gozdarske mehanizacije.

6. ODDELEK

DOPOLNILNA DEJAVNOST NA DRUŽINSKI KMETIJI

28. člen

(pogoji za opravljanje dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji)

(1) Dopolnilna dejavnost na družinski kmetiji je s kmetijstvom in gozdarstvom povezana dejavnost, ki omogoča boljšo rabo proizvodnih zmogljivosti družinske kmetije in delovnih moči nosilca in članov družinske kmetije ter pridobivanje dodatnega dohodka nosilca dopolnilne dejavnosti.

(2) Nosilec dopolnilne dejavnosti je lahko nosilec družinske kmetije ali član družinske kmetije, ki ima za opravljanje dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji soglasje nosilca družinske kmetije.

(3) Letni dohodek iz dopolnilnih dejavnosti na družinski kmetiji ne sme presegati treh povprečnih letnih plač na zaposlenega v Republiki Sloveniji v preteklem letu, na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost pa ne sme presegati petih povprečnih letnih plač na zaposlenega v Republiki Sloveniji v preteklem letu.

(4) Kot dohodek iz dopolnilne dejavnosti se šteje dohodek, brez znižanj, povečanj in davčnih olajšav, ugotovljen kot razlika med davčno priznanimi prihodki in odhodki, kakor je izkazan v davčnem obračunu akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti. Kadar se davčna osnova od dohodka iz dopolnilne dejavnosti ugotavlja z upoštevanjem normiranih odhodkov, se kot dohodek iz dopolnilne dejavnosti šteje dohodek dopolnilne dejavnosti, ugotovljen na podlagi podatkov obračuna dohodnine iz dohodka iz dejavnosti.

(5) Kot dohodek dopolnilne dejavnosti se šteje delež dohodka, ki pripada dopolnilni dejavnosti, kadar nosilec dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji poleg dopolnilne dejavnosti opravlja tudi druge kmetijske ali s kmetijstvom nepovezane dejavnosti in se zanje skupaj ugotavlja davčna osnova na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, ter se davčna osnova za vso kmetijsko, gozdarsko in dopolnilno dejavnost na družinski kmetiji ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

(6) Delež dohodka iz prejšnjega odstavka, ki pripada dopolnilni dejavnosti, se določi v višini deleža prihodka dopolnilne dejavnosti glede na celotni prihodek dejavnosti zavezanke ali zavezanca, kakor je izkazan v davčnem obračunu. Voditi se mora ločena evidenca prihodkov iz dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji.

(7) Na družinski kmetiji se ne sme opravljati posamezna vrsta dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji, če je nosilec ali član družinske kmetije samostojni podjetnik posameznik, registriran za istovrstno dejavnost, ali zakoniti zastopnik pravne osebe ali ima večinski delež v pravni osebi, registrirani za istovrstno dejavnost.

(8) Vrste dejavnosti, ki se lahko opravljajo kot dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji, obseg, podrobnejše pogoje in istovrstno dejavnost iz tega člena predpiše vlada.

29. člen

(vpis dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji)

(1) Nosilec dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji mora pred začetkom opravljanja dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji vpisati dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji v RKG. Upravna enota, krajevno pristojna glede na lokacijo kmetijskega gospodarstva, izvede postopek vpisa dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji na podlagi popolne prijave nosilca dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji.

(2) Če nosilec dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji ni nosilec družinske kmetije, mora pri vpisu iz prejšnjega odstavka predložiti soglasje nosilca družinske kmetije za opravljanje dopolnilne dejavnosti.

(3) Upravna enota v RKG vpiše vrste dopolnilnih dejavnosti in izda odločbo o vpisanih dopolnilnih dejavnostih na družinski kmetiji. Upravna enota o vpisu dopolnilne dejavnosti v RKG obvesti finančno upravo Republike Slovenije ter Agencijo Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

(4) V primeru nepopolne prijave upravna enota pozove nosilca dopolnilne dejavnosti, da v osmih dneh dopolni prijavo. Če prijave ne dopolni v določenem roku, se prijava s sklepom zavrže. Zoper ta sklep je dovoljena pritožba, ki se vloži na upravni enoti v osmih dneh od vročitve sklepa.

(5) Če nosilec dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji ne izpolnjuje pogojev za vpis dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji v RKG, upravna enota izda odločbo o zavrnitvi vpisa. Zoper to odločbo je dovoljena pritožba, ki se vloži na upravni enoti v osmih dneh od vročitve odločbe.

(6) V odločbi iz tretjega odstavka tega člena se navedejo ime in priimek nosilca dopolnilne dejavnosti, identifikacijska številka družinske kmetije, matična številka dejavnosti in davčna številka nosilca dopolnilne dejavnosti, vrste dopolnilnih dejavnosti, ki se opravljajo na družinski kmetiji, ter izpolnjevanje pogojev za opravljanje dopolnilnih dejavnosti, ki se preverjajo v RKG.

(7) Upravna enota izvede postopek izbrisa dopolnilnih dejavnosti na družinski kmetiji iz RKG na podlagi odjave, po uradni dolžnosti ali na predlog pristojnega inšpektorja. Upravna enota o izbrisu dopolnilnih dejavnosti na družinski kmetiji iz RKG izda odločbo. Zoper to odločbo je dovoljena pritožba, ki se vloži na upravni enoti v osmih dneh od vročitve odločbe. Dopolnilna dejavnost se iz RKG izbriše, ko je odločba o izbrisu dopolnilne dejavnosti pravnomočna.

(8) Upravna enota izvede postopek izbrisa dopolnilne dejavnosti iz RKG po uradni dolžnosti, če niso več izpolnjeni pogoji iz tega zakona ali iz predpisa iz osmega odstavka prejšnjega člena ali iz predpisa, ki ureja posamezno vrsto dejavnosti. Če upravna enota izbriše dovoljenje za določeno vrsto dopolnilne

dejavnosti zaradi neizpolnjevanja pogojev, se ponovni vpis za opravljanje iste vrste dopolnilne dejavnosti na tej družinski kmetiji ne sme izdati še eno leto od pravnomočnosti odločbe o izbrisu dopolnilne dejavnosti iz RKG.

(9) Če želi nosilec dopolnilne dejavnosti opravljati novo vrsto dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji, mora na upravni enoti podati prijavo za vpis nove dopolnilne dejavnosti.

(10) Upravna enota vsako leto do 31. marca preverja izpolnjevanje pogojev iz tretjega odstavka prejšnjega člena za preteklo koledarsko leto. Nosilec dopolnilne dejavnosti mora najpozneje do roka iz tega odstavka upravni enoti sporočiti podatek o letnem dohodku iz četrtega in petega odstavka prejšnjega člena. Če se letni dohodek ugotavlja kot dohodek, dosežen od malega obsega prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov, v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, podatka o letnem dohodku ni treba sporočati. Ministrstvo pridobi od davčnega organa podatke o članih kmečkega gospodinjstva, ki so pri davčnem organu priglasili obravnavo dohodka iz malega obsega prve stopnje predelave kot dohodka v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo.

(11) V primeru smrti nosilca družinske kmetije oziroma nosilca dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji upravna enota po uradni dolžnosti v šestih mesecih izvede postopek izbrisa dopolnilne dejavnosti iz RKG. Član družinske kmetije lahko to dopolnilno dejavnost opravlja najdlje šest mesecev od smrti nosilca dopolnilne dejavnosti.

7. ODDELEK

ZAČASNO ALI OBČASNO DELO V KMETIJSTVU

30. člen

(splošno)

(1) Začasno ali občasno delo v kmetijstvu je začasna ali občasna oblika dela, za katero je neposredno glede na vegetacijo, sezono oziroma naravo dela za kmetijske panoge sadjarstvo, vinogradništvo, hmeljarstvo in zelenjadarstvo značilen izrazito povečan obseg potrebe po delovni sili.

(2) Naročnik dela je lahko nosilec ali član kmetijskega gospodarstva, vpisan v RKG, za katerega bo izvajalec opravljal določena dela na podlagi pogodbe o začasnem ali občasnem delu v kmetijstvu.

(3) Izvajalec začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu (v nadaljnjem besedilu: izvajalec) je fizična oseba, ki opravlja delo po pogodbi iz prejšnjega odstavka.

31. člen

(pogodba o začasnem ali občasnem delu v kmetijstvu)

(1) Začasno ali občasno delo v kmetijstvu se lahko opravlja na podlagi pisne pogodbe o začasnem ali občasnem delu v kmetijstvu, ki je pogodba civilnega prava in pomeni izjemo od prepovedi iz drugega odstavka 13. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPDVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22, 54/22 – ZUPŠ-1, 114/23 in 136/23 – ZIUZDS).

(2) Za začasno ali občasno delo v kmetijstvu se uporabljajo določbe zakona, ki ureja delovna razmerja, o prepovedi diskriminacije, spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu, enaki obravnavi glede na spol, prepovedi dela otrok, delovnem času, odmorih in počitkih, odškodninski odgovornosti, varstvu nekaterih kategorij delavcev glede prepovedi opravljanja del, obveznem

usposabljanju ter varstvu osebnih podatkov. Za začasno ali občasno delo v kmetijstvu se uporabljajo tudi predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu.

(3) V sporih med naročnikom dela in izvajalcem odloča sodišče splošne pristojnosti.

32. člen

(omejitev začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu)

(1) Začasno ali občasno delo v kmetijstvu se lahko na posameznem kmetijskem gospodarstvu opravlja prekinjeno ali neprekinjeno največ 120 dni v enem koledarskem letu.

(2) Naročnik ima lahko sklenjeno pogodbo o začasnem ali občasnem delu v kmetijstvu z več izvajalci za isto časovno obdobje.

(3) Izvajalec lahko začasno ali občasno delo v kmetijstvu opravlja prekinjeno ali neprekinjeno največ 90 dni v enem koledarskem letu.

(4) Izvajalec lahko začasno ali občasno delo v kmetijstvu opravlja pri več naročnikih dela hkrati, vendar v seštevku ne sme preseči predpisanih omejitev glede delovnega časa, odmorov in počitkov, kot jih določa zakon, ki ureja delovna razmerja.

33. člen

(vodenje evidence)

(1) Naročnik dela zaradi izvajanja nadzora inšpektorata, pristojnega za delo, dnevno vodi evidenco, ki obsega:

– osebno ime in naslov izvajalca,

– število opravljenih dni začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu in

– podatke o izrabi delovnega časa posameznega izvajalca, vključno s točnim časom prihoda na delo in odhoda z dela.

(2) Naročnik dela mora hraniti evidenco iz prejšnjega odstavka pet let po izteku koledarskega leta, v katerem je bila pogodba o začasnem ali občasnem delu v kmetijstvu sklenjena, in jo na zahtevo pristojnega organa predložiti v vpogled.

34. člen

(plačilo za opravljeno začasno ali občasno delo v kmetijstvu)

(1) Bruto urna postavka izvajalca za opravljeno uro začasnega in občasnega dela v kmetijstvu ne sme biti nižja od zneska bruto minimalne plače, preračunanega na uro dela povprečne mesečne delovne obveznosti za polni delovni čas, tako da se upošteva, da povprečna mesečna delovna obveznost za polni delovni čas znaša 174 ur.

(2) Višina najnižje bruto urne postavke izvajalca za opravljeno uro začasnega in občasnega dela v kmetijstvu se usklajuje z gibanjem najnižje bruto urne postavke iz prejšnjega odstavka, in jo enkrat letno določi minister najpozneje do 1. aprila v tekočem koledarskem letu ter jo objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(3) Naročnik dela je na podlagi pogodbe o začasnem ali občasnem delu v kmetijstvu dolžan izplačati izvajalcu plačilo za opravljeno začasno ali občasno delo v kmetijstvu v 15 dneh po opravljenem delu.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek se v primeru, da je pogodba sklenjena za več kot mesec dni, izplačilo izvajalcu izvede do 15. v mesecu za pretekli mesec.

35. člen

(prispevki)

(1) Delo na podlagi pogodbe o začasnem ali občasnem delu v kmetijstvu se šteje kot delo v okviru drugega pravnega razmerja, za katero je naročnik dolžan izvajalca vključiti v obvezna socialna zavarovanja v skladu s predpisi, ki urejajo obvezno zdravstveno zavarovanje ter obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(2) Ne glede na določbe zakona, ki ureja posebni davek na določene prejemke, se od pogodbe o opravljanju začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu poseben davek ne plača.

II. POGLAVJE

NAČRTOVANJE RAZVOJA KMETIJSTVA IN PODEŽELJA

1. ODDELEK

PROGRAMSKI DOKUMENTI IN UPRAVLJAVSKA TELESA SKUPNE KMETIJSKE POLITIKE

36. člen

(programski dokument skupne kmetijske politike)

(1) Ministrstvo v sodelovanju z nevladnimi organizacijami s področja vsebin programskega dokumenta za izvajanje skupne kmetijske politike pripravi programski dokument za izvajanje skupne kmetijske politike, ki se uresničuje s podporo EU.

(2) Predlog programskega dokumenta iz prejšnjega odstavka potrdi vlada za namen predložitve Evropski komisiji za izvajanje skupne kmetijske politike.

37. člen

(sistema upravljanja in kontrol za izvajanje skupne kmetijske politike, ki se uresničuje s podporo EU)

Vlada na podlagi programskih aktov EU predpiše sistem upravljanja in kontrol za izvajanje skupne kmetijske politike, ki se uresničuje s podporo EU.

38. člen

(organ, pristojen za izvajanje ukrepov kmetijske politike, in akreditacija plačilne agencije)

(1) Za izvajanje ukrepov kmetijske politike po tem zakonu je pristojna Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: agencija), če ni s tem zakonom določeno drugače. Izvajanje ukrepa pomeni vodenje upravnega postopka in odločanje na prvi stopnji ali vodenje postopka in odločanje po drugem zakonu, izplačevanje sredstev, izterjava neupravičeno izplačanih sredstev, poročanje in druge naloge v skladu z zakonom ali pravnimi akti EU.

(2) Za namen iz prejšnjega odstavka agencija vzpostavi in upravlja notranji kontrolni sistem plačilne agencije, ki izpolnjuje pogoje in ustreza merilom, določenim s pravnimi akti EU.

(3) Minister na temelju zagotovil o izpolnjevanju pogojev in ustrezanju merilom iz prejšnjega odstavka agenciji s sklepom podeli akreditacijo za izvajanje ukrepov kmetijske politike. Če se po izdaji sklepa iz prejšnjega stavka ugotovi, da agencija ne izpolnjuje več pogojev ali ne ustreza več merilom iz prejšnjega odstavka, ji minister s sklepom odvzame akreditacijo, pri čemer ji lahko podeli začasno akreditacijo.

39. člen

(vrednotenje skupne kmetijske politike)

(1) Ministrstvo zagotavlja vrednotenje programskih dokumentov za izvajanje skupne kmetijske politike na podlagi dokumenta, ki ureja vsebine vrednotenja, in je objavljen na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(2) Nosilec javnega pooblastila za vrednotenje skupne kmetijske politike je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki sama ali skupaj z drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, izpolnjuje naslednje pogoje:

1. registrirana je za opravljanje raziskovalnega dela;

2. usposobljena je za izvajanje vrednotenja skupne kmetijske politike;

3. ima zaposlene strokovnjake z znanji na naslednjih področjih:

a) dohodkovno stanje kmetijskih gospodarstev in odpornost kmetijskega sektorja,

b) tržna usmerjenost in konkurenčnost kmetijskih gospodarstev ter digitalizacija kmetijstva,

c) položaj nosilcev kmetijskih gospodarstev v vrednostni verigi,

č) blaženje in prilagajanje podnebnim spremembam,

d) trajnostni razvoj in upravljanje naravnih virov, kot so voda, tla in zrak,

e) biotska raznovrstnost, ekosistemske storitve in ohranjanje habitatov in krajine,

f) generacijska pomladitev nosilcev družinskih kmetij,

g) trajnostno podeželsko gospodarstvo, lokalni razvoj, enake možnosti žensk in moških ter socialna vključenost,

h) dobrobit živali,

i) modernizacija kmetijstva in podeželja s spodbujanjem in razširjanjem znanja, inovacij in digitalizacije v kmetijstvu;

4. ni v postopku zaradi insolventnosti oziroma prisilnega prenehanja ali izbrisa iz registra v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja in

5. ima poravnane vse davke, prispevke in druge dajatve, določene s predpisi.

(3) Podrobnejše pogoje iz prejšnjega odstavka in način oblikovanja cene storitev nalog javnega pooblastila iz tega člena predpiše minister.

(4) Naloge nosilca javnega pooblastila za vrednotenje skupne kmetijske politike:

1. izvajanje vrednotenj skupne kmetijske politike;

2. ocena uspešnosti, učinkovitosti, ustreznosti in usklajenosti skupne kmetijske politike ter dodane vrednosti in vpliva glede prispevka k doseganju ciljev skupne kmetijske politike;

3. priprava poročil o opravljenih vrednotenjih skupne kmetijske politike;

4. udeležba na dogodkih, namenjenih obravnavi vrednotenj na ravni Republike Slovenije in EU.

(5) Merila za izbor nosilca javnega pooblastila za vrednotenje skupne kmetijske politike na javnem razpisu so reference in delovne izkušnje s področja vrednotenja skupne kmetijske politike. Podrobnejša merila predpiše minister. Pri izboru se upošteva na javnem razpisu doseženo najvišje število točk na podlagi meril.

(6) Javno pooblastilo podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje sedmih let. Medsebojna razmerja med nosilcem javnega pooblastila in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(7) Nadzor, razen inšpekcijskega nadzora nad nosilcem javnega pooblastila, izvaja ministrstvo.

(8) Javno pooblastilo preneha veljati sporazumno ali če nosilec javnega pooblastila preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali pravnimi akti EU, če krši pogodbo ali če ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi ministrstvo z odločbo v upravnem postopku.

2. ODDELEK

UKREPI KMETIJSKE POLITIKE

40. člen

(ukrepi)

(1) Ukrepi kmetijske politike obsegajo nacionalne ukrepe, pomembne za uresničevanje sprejetih ciljev kmetijske politike, in ukrepe skupne kmetijske politike.

(2) Ukrepi kmetijske politike morajo biti med seboj usklajeni.

41. člen

(ekološko kmetovanje)

Ministrstvo spodbuja ekološko kmetovanje in preusmeritev v prakse in metode ekološkega kmetovanja.

42. člen

(kmetovanje na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost)

Ministrstvo spodbuja kmetovanje na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost.

43. člen

(financiranje)

Ukrepi kmetijske politike se financirajo iz:

– proračuna Republike Slovenije,

– občinskih proračunov,

– proračuna EU,

– namenskih dotacij,

– drugih virov.

44. člen

(izvedba ukrepov kmetijske politike)

(1) Za izvedbo ukrepov kmetijske politike vlada predpiše zlasti:

– vrste ukrepov in upravičenke ali upravičence (v nadaljnjem besedilu: upravičenec),

– pogoje za dodelitev in izplačilo sredstev ter merila za ocenjevanje vlog,

– upravne sankcije za neizpolnitev ali kršitev obveznosti iz ukrepov skupne kmetijske politike,

– način uveljavljanja sredstev in druga podrobnejša pravila postopka za uvedbo in izvajanje posameznega ukrepa, vire financiranja posameznih ukrepov,

– kontrolni sistem za izvedbo vključno s kontrolnimi podatki in način nadzora nad izvajanjem ukrepov.

(2) Vlada ob upoštevanju ciljev in posebnosti izvedbe posameznega ukrepa kmetijske politike v predpisih iz prejšnjega odstavka določi, da agencija posamezni ukrep ali skupino ukrepov kmetijske politike izvaja po:

– upravnem postopku iz tega zakona in zakona, ki ureja splošni upravni postopek,

– upravnem postopku iz prejšnje alineje na podlagi javnega razpisa, ali

– postopku iz zakona, ki ureja javno naročanje.

(3) Zaradi uveljavljanja posameznih ukrepov kmetijske politike se upošteva razvrstitev kmetijskih gospodarstev v velikostne razrede iz 18. člena tega zakona, drugi razred kmetijskega gospodarstva, kot je določen v skladu s predpisom iz drugega odstavka 18. člena tega zakona, lahko doseže s knjigovodskimi listinami.

45. člen

(pomoč zaradi resne motnje v poslovanju)

(1) Nosilcem kmetijskih gospodarstev, čebelarjem ter fizičnim osebam in pravnim osebam, ki opravljajo gospodarsko dejavnost pridelave, prireje in predelave, ki so zaradi krize, izrednih ali nepredvidljivih dogodkov nekrivdno soočeni z resno motnjo v poslovanju, se lahko v skladu s pravnimi akti EU dodeli izredna pomoč.

(2) Za dodelitev sredstev pomoči po tem členu vlada podrobneje predpiše vrsto ukrepov, upravičence, pogoje, postopke, finančna sredstva in način izračuna pomoči.

(3) Za dodelitev sredstev pomoči po tem členu vlada predpiše ukrepe, za katere se lahko:

– izdajo odločbe na podlagi podatkov iz uradnih evidenc iz 81. člena tega zakona;

– podrobneje določijo pogoji oziroma merila,

– določijo kontrolni sistem oziroma upravne sankcije.

(4) Do pomoči niso upravičeni vlagatelji, ki:

– imajo neporavnane davčne in druge obveznosti v višini 50 eurov ali več,

– so fizične osebe in so v postopku osebnega stečaja ter samostojni podjetniki in pravne osebe, ki so v postopku zaradi insolventnosti oziroma prisilnega prenehanja ali izbrisa iz registra v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja.

46. člen

(pomoč nevladnim in nepridobitnim organizacijam)

(1) Ministrstvo spodbuja delovanje nevladnih in nepridobitnih organizacij, ki delujejo na področju kmetijstva, živilstva in razvoja podeželja.

(2) Ministrstvo financira ali sofinancira delovanje nevladnih in nepridobitnih organizacij iz prejšnjega odstavka, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

– ima aktivne člane oziroma aktivne pravne osebe;

– se financira iz članarin;

– priloži program dela, ki se bo izvajal v obdobju, določenem z javnim razpisom;

– deluje na ožjem, širšem ali celotnem območju Republike Slovenije;

– na dan vložitve vloge nima neporavnanih davčnih obveznosti in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, v višini, ki presega 50 eurov.

(3) Podrobnejše pogoje in merila za dodelitev sredstev iz tega člena predpiše vlada s predpisom iz 44. člena tega zakona.

47. člen

(izvajanje finančnih instrumentov)

(1) Ukrepi kmetijske politike se lahko izvajajo tudi v obliki finančnih instrumentov, ki so namenjeni izboljšanju dostopa do finančnih virov za upravičenca iz 50. člena tega zakona za spodbujanje njihove rasti, razvoja, trajnosti in izboljšanja tekočega poslovanja v skladu s cilji kmetijske politike.

(2) Finančni instrumenti na področju kmetijske politike se izvajajo v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance.

(3) Sredstva za izvajanje finančnih instrumentov se dodelijo upravljavcu finančnega instrumenta neposredno s sporazumom o financiranju v skladu s predpisom, ki ureja javne finance, oziroma v skladu s pravnimi akti EU. Določbe 44. člena tega zakona ter poseben upravni postopek se za izvajanje finančnih instrumentov ne uporabljajo.

(4) Finančni instrumenti se lahko združujejo z drugimi povratnimi ali nepovratnimi sredstvi, pri čemer se upoštevajo predpisi, ki urejajo državno pomoč ali pomoč de minimis.

48. člen

(izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost)

(1) Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost, se izvaja v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost.

(2) Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost, se izvaja po lokalnih akcijskih skupinah na podlagi potrjenih strategij lokalnega razvoja v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo lokalni razvoj. Za lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost z namenom celostnega razvoja lokalnih območij, skrbijo lokalne akcijske skupine.

(3) Lokalna akcijska skupina iz prejšnjega odstavka je lokalno partnerstvo, ki deluje z namenom priprave in izvajanja strategije lokalnega razvoja, uresničevanja ciljev in potreb lokalnega okolja v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo lokalni razvoj.

(4) Podrobnejše izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, predpiše vlada s predpisom iz 44. člena tega zakona.

49. člen

(obveščanje javnosti o dodeljenih sredstvih iz programskih dokumentov skupne kmetijske politike)

(1) Upravičenci do sredstev iz programskih dokumentov skupne kmetijske politike, ki se financirajo iz evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, razen ukrepov, vezanih na površino ali živali, so odgovorni za obveščanje javnosti o podprtih aktivnostih. Obveščanje javnosti se izvaja kot označevanje vira financiranja.

(2) Način obveščanja javnosti iz prejšnjega odstavka podrobneje predpiše minister.

50. člen

(upravičenec)

(1) Upravičenec za ukrepe kmetijske politike je:

– nosilec kmetijskega gospodarstva,

– čebelar,

– fizična, pravna oseba in združenje pravnih oziroma fizičnih oseb, ki opravljajo gospodarsko dejavnost pridelave, prireje in predelave, trgovinsko ali drugo dejavnost.

(2) Upravičenec je odgovoren za stanje na svojem kmetijskem gospodarstvu in za izvajanje ukrepov kmetijske politike, za katere so mu dodeljena sredstva ali upravičenja, ter za osebe, ki v zvezi z njegovim kmetijskim gospodarstvom in ukrepi kmetijske politike izvajajo dela in storitve, kot da bi jih opravil sam.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek je čebelar odgovoren za izvajanje ukrepov kmetijske politike, za katere so mu dodeljena sredstva ali upravičenja.

51. člen

(ukrepi občine)

(1) Občina lahko uvede ukrepe kmetijske politike, ki ne smejo biti v nasprotju s predpisi iz 44. člena tega zakona in pravnimi akti EU.

(2) Sredstva za ukrepe iz tega člena zagotovi občina v svojem proračunu.

3. ODDELEK

KMETIJSKI OBJEKTI IN VRSTE STROŠKOV V KMETIJSTVU

52. člen

(trajnostni kmetijski objekti)

(1) Za izboljšanje trajnosti kmetijske proizvodnje ministrstvo spodbuja graditev kmetijskih objektov, ki upoštevajo dobrobit živali oziroma izkazujejo večjo okoljsko, podnebno in energetsko učinkovitost ali večjo odpornost na podnebne spremembe.

(2) Minister v soglasju z ministrom, pristojnim za prostor, ter ministrom, pristojnim za okolje, podnebje in energijo, predpiše funkcionalne, okoljske in druge zahteve za objekte iz prejšnjega odstavka.

53. člen

(model izračunavanja višine plačil v kmetijstvu)

(1) Ministrstvo je za namen izvajanja ukrepov pristojno za izdelavo modelnih izračunov za določitev višine plačila na enoto površine, živali ali rastline, za katero se izvaja financiranje. Metodologija je objavljena na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(2) Naloga iz prejšnjega odstavka se izvaja kot javno pooblastilo.

(3) Nosilec javnega pooblastila iz tega člena je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki sama ali skupaj z drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, izpolnjuje naslednje pogoje:

– ima zaposlene strokovnjake z znanji in izkušnjami za vsebine, določene v prvem odstavku tega člena, ter strokovnjake z znanji in izkušnjami na področju rastlinske pridelave in živinoreje;

– ni v postopku zaradi insolventnosti oziroma prisilnega prenehanja ali izbrisa iz registra v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja in

– ima poravnane vse davke, prispevke in druge dajatve, določene s predpisi.

(4) Nosilec javnega pooblastila iz tega člena je izbran s postopkom javnega razpisa. Merila za izbor nosilca javnega pooblastila na javnem razpisu so izkazana znanja, reference in delovne izkušnje s področja kmetijske pridelave in predelave, reje živali, naravovarstva, okoljevarstva, podnebnih sprememb in agrarne ekonomike. Podrobnejša merila za izbor predpiše minister. Pri izboru se upošteva na javnem razpisu doseženo najvišje število točk na podlagi meril.

(5) Javno pooblastilo iz tega člena podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje sedmih let. Medsebojna razmerja med nosilcem javnega pooblastila in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(6) Podrobnejše pogoje iz tretjega odstavka tega člena in način oblikovanja cene storitev nalog javnega pooblastila iz tega člena predpiše minister.

(7) Nadzor, razen inšpekcijskega nadzora, nad nosilcem javnega pooblastila, izvaja ministrstvo.

(8) Javno pooblastilo preneha sporazumno ali če nosilec javnega pooblastila preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali pravnimi akti EU, če krši pogodbo ali ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi ministrstvo z odločbo v upravnem postopku.

54. člen

(katalog stroškov)

(1) Vrste stroškov in njihove vrednosti na enoto, na osnovi katerih se izračuna upravičeni znesek podpore v okviru izvajanja ukrepov iz programskega dokumenta skupne kmetijske politike ter vrste kmetijske mehanizacije glede na poseben namen uporabe, se opredelijo s katalogom stroškov.

(2) Način določitve višine upravičenih stroškov, ki niso vključeni v katalog stroškov iz prejšnjega odstavka, se predpiše v predpisih iz 44. člena tega zakona.

(3) Katalog stroškov iz tega člena predpiše minister na temelju metodologije priprave kataloga in se redno posodabljajo. Metodologija se objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

55. člen

(določitev glave velike živine)

(1) Glava velike živine (v nadaljnjem besedilu: GVŽ) je standardna merilna enota za primerjavo med vrstami in kategorijami rejnih živali, ki se uporablja za namene izvedbe ukrepov kmetijske politike ter statističnega in ekonomskega raziskovanja v živinoreji.

(2) Koeficienti GVŽ po posameznih vrstah in kategorijah rejnih živali se izračunajo na podlagi povprečne telesne mase določene vrste in kategorije rejnih živali.

(3) Izhodišče za izračun koeficientov GVŽ je telesna masa žive živali, pri čemer se šteje, da je 500 kg telesne mase živali enako 1 GVŽ.

(4) Podrobnejše izračune koeficientov GVŽ iz drugega odstavka tega člena predpiše minister.

4. ODDELEK

ZDRUŽEVANJE

56. člen

(združevanje)

(1) Za uresničevanje ciljev kmetijske politike iz 3. člena tega zakona se spodbuja prostovoljno proizvodno ali poslovno združevanje nosilcev kmetijskih gospodarstev v zadrugah, skupinah in organizacijah proizvajalcev ter medpanožnih organizacijah.

(2) Pogoji in merila, ki jih morajo izpolnjevati organizacije iz prejšnjega odstavka za uveljavljanje spodbud in podpor organiziranju, usposobljenosti za izvajanje in določanje prednosti pri uveljavljanju ukrepov kmetijske politike, način priznanja ter obveznosti poročanja, se določijo v predpisih in drugih aktih, ki na podlagi tega zakona urejajo ukrepe kmetijske politike.

57. člen

(organizacije proizvajalcev in združenja organizacij proizvajalcev)

(1) Organizacija proizvajalcev je pravna oseba ali njen jasno organizacijsko opredeljeni del pravne osebe, registrirane v skladu z zakonom, ki ureja zadruge, ali zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ki povezuje proizvajalce kmetijskih pridelkov posameznega sektorja, določenega s pravnimi akti EU, ki urejajo skupno tržno ureditev kmetijskih proizvodov.

(2) Člani organizacije proizvajalcev so lahko:

– proizvajalci kmetijskih pridelkov sektorja iz prejšnjega odstavka,

– pravne osebe, registrirane v skladu z zakonom, ki ureja zadruge, ali zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ki združujejo proizvajalce kmetijskih pridelkov sektorja iz prejšnje alineje, in

– osebe, ki niso proizvajalci kmetijskih pridelkov iz sektorja iz prejšnjega odstavka, če je to dovoljeno s pravnimi akti EU, ki urejajo skupno tržno ureditev kmetijskih proizvodov.

(3) Če je član organizacije proizvajalcev pravna oseba iz druge alineje prejšnjega odstavka, se za namen priznanja pri ugotavljanju pogojev glede članstva preverjajo pogoji, ki jih izpolnjujejo posamezni proizvajalci kmetijskih pridelkov, ki jih ta pravna oseba združuje.

(4) Če je organizacija proizvajalcev del pravne osebe, jo zastopa zakoniti zastopnik pravne osebe, imeti pa mora svoje interne akte, ki opredeljujejo samostojno upravljanje organizacije proizvajalcev, obveznosti in pravice članov, njeno financiranje, računovodsko-knjigovodske obveznosti, kadrovske in druge zadeve, potrebne za samostojno delovanje organizacije proizvajalcev znotraj pravne osebe.

(5) Organizacija proizvajalcev se prizna, če izpolnjuje pogoje iz prvega in drugega odstavka tega člena, pogoje glede števila članov, obsega oziroma vrednosti pridelave ter pogoje, za posamezni sektor določene v pravnih aktih EU, ki urejajo skupno tržno ureditev kmetijskih proizvodov.

(6) O priznanju organizacije proizvajalcev na predlog stranke odloči minister. Če organizacija proizvajalcev ne izpolnjuje več pogojev za priznanje, ji minister z odločbo odvzame priznanje.

(7) Za začasni odvzem priznanja organizacije proizvajalcev v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo skupno tržno ureditev kmetijskih proizvodov, je v sektorju sadja in zelenjave pristojen inšpektorat, pristojen za kmetijstvo.

(8) Podrobnejše pogoje iz petega odstavka tega člena predpiše minister.

(9) Združenje organizacij proizvajalcev po tem zakonu je pravna oseba, registrirana v skladu z zakonom, ki ureja zadruge, ali zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ki povezuje priznane organizacije proizvajalcev iz sektorja iz prvega odstavka tega člena.

(10) Ne glede na prejšnji odstavek je združenje organizacij proizvajalcev lahko jasno organizacijsko opredeljeni del pravne osebe, če je to dovoljeno s pravnimi akti EU, ki urejajo skupno tržno ureditev kmetijskih proizvodov.

(11) Člani združenja organizacij proizvajalcev so lahko:

– priznane organizacije proizvajalcev iz sektorja iz prvega odstavka tega člena;

– osebe, ki niso priznane organizacije proizvajalcev iz sektorja iz prvega odstavka tega člena, če je to dovoljeno s pravnimi akti EU, ki urejajo skupno tržno ureditev kmetijskih proizvodov.

(12) Če je združenje organizacij proizvajalcev del pravne osebe, jo zastopa zakoniti zastopnik pravne osebe, imeti pa mora svoje interne akte, ki opredeljujejo samostojno upravljanje združenja organizacij proizvajalcev, obveznosti in pravice članov, njeno financiranje, računovodsko-knjigovodske obveznosti, kadrovske in druge zadeve, potrebne za samostojno delovanje združenja organizacij proizvajalcev znotraj pravne osebe.

(13) Združenje organizacij proizvajalcev se prizna, če izpolnjuje pogoje iz devetega, desetega in enajstega odstavka tega člena, pogoje glede števila članov in pogoje, za posamezni sektor določene v pravnih aktih EU, ki urejajo skupno tržno ureditev kmetijskih proizvodov.

(14) O priznanju združenja organizacij proizvajalcev na predlog stranke odloči minister. Če združenje organizacij proizvajalcev ne izpolnjuje več pogojev za priznanje, mu minister z odločbo odvzame priznanje.

(15) Za začasen odvzem priznanja združenja organizacij proizvajalcev v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo skupno tržno ureditev kmetijskih proizvodov, je v sektorju sadja in zelenjave pristojen inšpektorat, pristojen za kmetijstvo.

(16) Podrobnejše pogoje iz trinajstega odstavka tega člena predpiše minister.

58. člen

(skupine proizvajalcev)

(1) Skupina proizvajalcev je oblika združevanja proizvajalcev v kmetijstvu, gozdarstvu oziroma živilstvu, ki je pravna oseba ali jasno organizacijsko opredeljeni del pravne osebe, registrirane v skladu z zakonom, ki ureja zadruge, ali zakonom, ki ureja gospodarske družbe. Skupina proizvajalcev je namenjena povezovanju za skupni nastop na trgu s ciljem prilagajanja načina in obsega proizvodnje zahtevam trga ter učinkovitejše ekonomike v kmetijskih sektorjih in verigah trženja oziroma pospeševanju organiziranosti verige preskrbe s hrano.

(2) Proizvajalci se lahko združujejo v skupine proizvajalcev posameznih sektorjev za skupno trženje oziroma kratke dobavne verige.

(3) Minister predpiše, v katere skupine proizvajalcev posameznih sektorjev iz prejšnjega odstavka se proizvajalci lahko združujejo. Predpiše tudi podrobnejše pogoje za priznanje teh skupin, pogoje glede števila članov, obsega oziroma vrednosti pridelave in druge pogoje za posamezni sektor ter obveznosti skupine proizvajalcev glede poročanja ministrstvu in upravljanja skupine proizvajalcev.

(4) Člani skupine proizvajalcev so lahko:

– proizvajalci kmetijskih pridelkov,

– pravne osebe, registrirane v skladu z zakonom, ki ureja zadruge, ali zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ki združujejo proizvajalce kmetijskih pridelkov iz prejšnje alineje.

(5) Če je član skupine proizvajalcev pravna oseba iz druge alineje prejšnjega odstavka, se za namen priznanja pri ugotavljanju pogojev glede članstva preverjajo pogoji, ki jih izpolnjujejo posamezni proizvajalci kmetijskih pridelkov, ki jih ta pravna oseba združuje.

(6) O priznanju skupine proizvajalcev na predlog stranke odloči minister. Če skupina proizvajalcev ne izpolnjuje več pogojev za priznanje, ji minister priznanje z odločbo odvzame.

(7) Skupina proizvajalcev se prizna, če izpolnjuje pogoje iz tega člena in pravilnika iz tretjega odstavka tega člena.

(8) Če je skupina proizvajalcev del pravne osebe, jo zastopa zakoniti zastopnik pravne osebe, imeti pa mora svoje interne akte, ki opredeljujejo samostojno upravljanje skupine proizvajalcev, obveznosti in pravice članov, njeno financiranje, računovodsko-knjigovodske obveznosti, kadrovske in druge zadeve, potrebne za samostojno delovanje skupine proizvajalcev znotraj pravne osebe.

59. člen

(medpanožne organizacije)

(1) Medpanožne organizacije po tem zakonu sestavljajo fizične in pravne osebe, ki opravljajo gospodarsko dejavnost pridelave in prireje ter gospodarsko dejavnost iz vsaj ene od naslednjih faz dobavne verige: predelavo pridelkov iz enega ali več sektorjev ali trgovino z njimi, vključno z njihovo distribucijo, za katere je medpanožna organizacija priznana v skladu s pravnimi akti EU, z namenom usklajevanja interesov potrošnikov in članov organizacij. Medpanožne organizacije se same ne ukvarjajo s proizvodnjo, predelavo ali trgovino, razen, če s pravnimi akti EU ni določeno drugače.

(2) Medpanožna organizacija je pravna oseba ali jasno organizacijsko opredeljeni del pravne osebe. Če je medpanožna organizacija del pravne osebe, jo zastopa zakoniti zastopnik pravne osebe, imeti pa mora svoje interne akte, ki opredeljujejo samostojno upravljanje medpanožne organizacije, obveznosti in pravice članov, njeno financiranje, računovodsko-knjigovodske obveznosti, kadrovske in druge zadeve, potrebne za samostojno delovanje medpanožne organizacije znotraj pravne osebe.

(3) Medpanožna organizacija se prizna, če izpolnjuje pogoje iz tega člena, pravilnika iz petega odstavka tega člena in pogoje, ki so za posamezni sektor določeni v pravnih aktih EU, ki urejajo skupno tržno ureditev kmetijskih proizvodov.

(4) O priznanju medpanožne organizacije na predlog organizacije odloča minister. Če medpanožna organizacija ne izpolnjuje več pogojev za priznanje, ji minister priznanje z odločbo odvzame.

(5) Kmetijske sektorje, za katere se lahko prizna medpanožna organizacija, posebne pogoje, ki veljajo za priznanje medpanožne organizacije določenega sektorja in postopek za priznanje medpanožnih organizacij, predpiše minister.

60. člen

(razširitev obveznosti na nečlane)

(1) Na predlog priznane organizacije proizvajalcev ali priznane medpanožne organizacije, ki se šteje za reprezentativno, se določena pravila, vključno z obveznimi finančnimi prispevki, ki jih je sprejela ta

organizacija, s predpisom vlade lahko začasno, najdlje za eno leto, razširijo tudi na druge kmetijske proizvajalce ali nosilce predelave in prodaje določenih kmetijskih pridelkov ali živil, ki niso člani te organizacije, če je to nujno za učinkovito uresničevanje tržne ureditve.

(2) Za reprezentativno organizacijo proizvajalcev ali reprezentativno medpanožno organizacijo se šteje organizacija, ki izpolnjuje predpisane pogoje, zlasti glede obsega proizvodnje, območja delovanja in števila članov.

(3) Podrobnejše pogoje glede reprezentativnosti in razširitve obveznosti na nečlane predpiše vlada.

5. ODDELEK

DRŽAVNA POMOČ V KMETIJSTVU

61. člen

(ukrepi kmetijske politike upravljavcev državne pomoči)

(1) Ukrep kmetijske politike upravljavca državne pomoči v kmetijstvu je državna pomoč v kmetijstvu (v nadaljnjem besedilu: državna pomoč), ki ne sme biti v nasprotju z resolucijo o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva, predpisi iz 44. člena tega zakona in pravnimi akti EU.

(2) Upravljavec državne pomoči je institucionalna enota iz sektorja Država in njegovih podsektorjev, kot je določen v predpisih, ki urejajo standardno klasifikacijo institucionalnih sektorjev.

(3) Upravljavec državne pomoči:

– pripravi vsebino državne pomoči;

– priglasi državno pomoč pristojnemu organu za spremljanje državne pomoči;

– skrbi za pravilno izvajanje državne pomoči;

– poroča o izvajanju državne pomoči pristojnemu organu za spremljanje državne pomoči.

(4) Sredstva za ukrepe iz tega člena zagotovi upravljavec državne pomoči v svojem proračunu.

62. člen

(pristojni organ za spremljanje državne pomoči)

(1) Ministrstvo je pristojno za spremljanje državne pomoči.

(2) Ministrstvo izvaja zlasti naslednje naloge:

– obravnava, ocenjuje in posreduje priglasitev državne pomoči Evropski komisiji;

– obravnava, ocenjuje in daje mnenje o skladnosti državne pomoči po skupinski izjemi v kmetijstvu in pomoči *de minimis* v kmetijstvu;

– zbira, obdeluje in spremlja podatke o dodeljeni državni pomoči in pomoči *de minimis* v kmetijstvu ter vodi evidence iz 187. člena tega zakona;

– pripravi letno poročilo o državni pomoči v skladu s predpisi Republike Slovenije in pravnimi akti EU o pripravi letnega poročila o državni pomoči;

– svetuje upravljavcu državne pomoči.

(3) Podrobnejšo vsebino in postopek spremljanja državne pomoči predpiše vlada.

III. POGLAVJE

POSEBNOSTI UPRAVNEGA POSTOPKA

1. ODDELEK

SKUPNE DOLOČBE

63. člen

(načelo javnosti podatkov)

Podatki iz upravnih odločb o dodelitvi sredstev po tem zakonu so javni, razen davčne številke fizične osebe in enotne matične številke občana (v nadaljnjem besedilu: EMŠO).

64. člen

(oblika vloge)

(1) Vlada lahko s predpisom iz 44. člena tega zakona določi, da se vloge, priloge in druga dokazila vlagajo le v elektronski obliki, pri čemer določi tudi zahtevano raven sredstva elektronske identifikacije in obliko zahtevanega elektronskega podpisa.

(2) Vsebina obrazca za vložitev vloge, prilog in drugih dokazil iz prejšnjega odstavka je določena v informacijskem sistemu agencije, razen če je v predpisu iz 44. člena tega zakona določeno drugače.

(3) Vloge, ki niso vložene v skladu s tem členom, se zavržejo.

65. člen

(pooblastilo)

(1) Šteje se, da je stranka pooblastila pooblaščenca za vložitev ali umik vloge, ki je vložena v elektronski obliki v skladu s prvim odstavkom prejšnjega člena, če je vlogi priložena izpolnjena izjava pooblaščenca o obstoju in sprejemu pooblastila.

(2) Če organ dvomi v obstoj pooblastila iz prejšnjega odstavka, zahteva od stranke ali pooblaščenca, da ga predloži v določenem roku. Stranka in pooblaščenec morata hraniti pooblastilo najmanj pet let od dneva, ko je stranka pridobila sredstva.

66. člen

(posredovanje podatkov prek informacijske rešitve)

(1) Upravičenec lahko podatke, s katerimi dokazuje upravičenost do sredstev, kot so podatki o delovnih opravilih, o uporabi fitofarmacevtskih sredstev, gnojenju ali poslovnih transakcijah, posreduje agenciji tudi preko informacijskih rešitev za kmetijsko proizvodnjo ali za vodenje računovodstva, če te izpolnjujejo vsebinske, tehnične, pravne, varnostne in druge pogoje za integracijo z informacijskim sistemom agencije.

(2) Vrsta podatkov, ki se sporočajo v skladu s prejšnjim odstavkom, se določi s predpisom iz 44. člena tega zakona, s katerim se določi tudi rok in podrobnejši način za posredovanje teh podatkov.

(3) Minister predpiše vsebinske, tehnične, pravne, varnostne in druge pogoje iz prvega odstavka tega člena.

(4) Ministrstvo lahko podatke iz prvega odstavka tega člena uporablja za namen oblikovanja kmetijske politike, če upravičenec za to poda soglasje.

67. člen

(umik zahtevka)

(1) Če stranka v postopku uveljavljanja sredstev iz naslova ukrepov kmetijske politike umakne katerega od že vloženih zahtevkov iz vloge pred potekom roka za oddajo vloge, se sklep o ustavitvi postopka glede tega zahtevka izda hkrati z odločbo o drugih zahtevkih.

(2) Kadar stranka med postopkom, v katerem je položila varščino, umakne zahtevek in pristojni organ sprosti varščino, se šteje, da je postopek ustavljen v trenutku, ko je bila varščina sproščena.

68. člen

(odločbe, izdane s pomočjo umetnointeligenčnega sistema)

(1) Če je bilo dejansko stanje ugotovljeno s pomočjo umetnointeligenčnega sistema, ki je vzpostavljen v skladu z drugim odstavkom 38. člena tega zakona in pravnimi akti EU, obrazložitev odločbe vsebuje navedbo, da je dejansko stanje ugotovljeno s pomočjo umetnointeligenčnega sistema in navedbo, da se stranka lahko prek komunikacijskega orodja Sopotnik iz 77. člena tega zakona seznani z grafičnimi ali drugimi podatki, na katerih temelji ugotovljeno dejansko stanje, določbe predpisov, na katere se opira odločba in razloge, ki glede na ugotovljeno dejansko stanje narekujejo takšno odločbo.

(2) Agencija na svoji spletni strani predstavi temeljne značilnosti umetnointeligenčnega sistema in na jasen in smiseln način pojasni njegovo vlogo v postopku ugotavljanja upravičenosti do sredstev iz naslova ukrepov kmetijske politike.

69. člen

(izdaja odločbe)

(1) Rok, v katerem mora pristojni organ izdati odločbo na prvi stopnji, začne teči od dneva, ko so v skladu s predpisi ugotovljena vsa dejstva in izvedene predpisane kontrole.

(2) Če je vloga nepopolna ali nerazumljiva, mora pristojni organ v treh mesecih od poteka roka za vložitev vloge od stranke zahtevati, da pomanjkljivosti odpravi, in ji določiti rok, v katerem mora vlogo popraviti.

(3) Če je odločba izdelana samodejno z uporabo informacijskega sistema, se na njej navede samo uradna oseba, ki jo izda.

70. člen

(zahteva za odpravo pomanjkljivosti)

(1) Pristojni organ lahko po lastnem preudarku stranko pred pisno zahtevo za odpravo pomanjkljivosti iz prejšnjega člena opozori na pomanjkljivosti po telefonu ali na drug primeren način, če to prispeva k lažjemu uresničevanju pravic strank.

(2) Če stranka odpravi pomanjkljivosti po telefonu, uradna oseba o tem naredi uradni zaznamek.

(3) Če stranka kljub opozorilu iz prvega odstavka tega člena ne odpravi pomanjkljivosti, pristojni organ pisno zahteva od stranke, da pomanjkljivosti odpravi, in ji določi rok, v katerem mora vlogo popraviti.

(4) Stranka mora pomanjkljivosti odpraviti v roku, določenem v pisni zahtevi za odpravo pomanjkljivosti. Pristojni organ morebitne odprave pomanjkljivosti vloge, poslane po roku, pri odločanju ne upošteva.

71. člen

(podatki o transakcijskih računih strank)

(1) Sredstva iz naslova vseh ukrepov kmetijske politike se nakazujejo samo na en transakcijski račun stranke.

(2) Stranki, ki ima v Republiki Sloveniji odprt transakcijski račun, se sredstva nakažejo na račun iz registra transakcijskih računov, ki ga stranka sporoči agenciji. Če stranka transakcijskega računa ne sporoči, se sredstva nakažejo na račun, razviden iz registra transakcijskih računov.

(3) Stranki, ki nima v Republiki Sloveniji odprtega transakcijskega računa, se sredstva nakažejo na račun, odprt v drugi državi članici, ki ga stranka sporoči agenciji. Stranka agenciji predloži pogodbo, sklenjeno z banko v drugi državi članici, ali potrdilo banke v drugi državi članici, ki dokazuje, da ima stranka pri tej banki odprt transakcijski račun, na katerega naj se ji nakažejo sredstva.

(4) Kadar transakcijski račun stranke ni razviden iz registra transakcijskih računov ali stranka ne ravna v skladu s prejšnjim odstavkom, agencija zahteva odpravo pomanjkljivosti. Če stranka v roku iz zahteve za odpravo pomanjkljivosti ne sporoči transakcijskega računa ali ne predloži dokazila iz prejšnjega odstavka, agencija vlogo stranke zavrže.

(5) Za potrebe vodenja postopka iz tega člena in vodenje evidence iz 167. člena tega zakona ima pristojni organ neposredni elektronski dostop do podatkov iz registra transakcijskih računov.

72. člen

(pridobivanje podatkov o poravnanih obveznih dajatvah in drugih denarnih nedavčnih obveznostih)

(1) Upravičenec mora za pridobitev sredstev iz ukrepov kmetijske politike izpolnjevati pogoj poravnanih obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki jih izterjuje davčni organ v skladu s predpisi države, in sicer vrednost teh neplačanih zapadlih obveznosti ne sme znašati 50 eurov ali več.

(2) Davčni organ agenciji, na njeno zahtevo, v postopku odločanja, v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, posreduje podatek o tem, ali ima upravičenec obveznosti iz prejšnjega odstavka poravnane.

Šteje se, da vlagatelj ne izpolnjuje obveznosti iz prejšnjega odstavka tudi, če nima predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja v obdobju petih let pred vložitvijo vloge za uveljavljanje sredstev iz ukrepov kmetijske politike.

(3) Vloga za uveljavljanje sredstev iz ukrepa kmetijske politike vsebuje obvestilo vlagatelju, da agencija v postopku obravnave vloge po uradni dolžnosti pridobi podatek o izpolnjevanju pogoja iz prvega odstavka tega člena.

(4) Če pogoj iz prvega odstavka tega člena ni izpolnjen, agencija vlagatelja pred odločitvijo pozove, da poravna zapadle neporavnane obveznosti iz prvega odstavka tega člena v osmih dneh od poziva in za to predloži dokaze. Če vlagatelj obveznosti iz prvega odstavka tega člena tudi v roku iz prejšnjega stavka ne izpolni oziroma za to ne predloži dokaza, agencija vlogo za pridobitev sredstev zavrne.

73. člen

(upravni pregled in pregled na kraju samem)

(1) Upravni pregled je ugotavljanje dejanskega stanja, ki se izvede s pregledom dokaznih listin, vpogledom v uradne evidence, z uporabo sistema za spremljanje površin ali drugega sistema, ki temelji na tehnologijah umetne inteligence, in drugih dokazil za ugotavljanje dejanskega stanja, ne da bi si uradna oseba neposredno ogledala stanje na kraju, kjer se izvaja dejavnost, ki je predmet financiranja posameznega ukrepa, razen v primeru iz 76. člena tega zakona.

(2) Pregled na kraju samem je ugotavljanje dejanskega stanja, ki se opravi tako, da uradna oseba izvede neposredni ogled stanja na kraju, kjer se izvaja dejavnost, ki je predmet financiranja.

(3) Vlada lahko s predpisi iz 44. člena tega zakona podrobneje predpiše elemente upravnega pregleda in pregleda na kraju samem, način izvedbe pregledov, delež vlog oziroma zahtevkov, ki se preverijo s pregledom na kraju samem ali z določenimi kontrolami upravnega pregleda (vzorec za kontrolo), način izbire, povečanja in zmanjšanja vzorca za kontrolo ter podrobneje opredeli ukrepe, glede katerih se, za vse ali del elementov pregleda, pregled na kraju samem ne izvaja.

(4) Metode merjenja površin, tehnične tolerance meritev in ostale tehnične elemente metodologije meritev, ki se uporabijo v okviru pregledov na kraju samem ali sistema za spremljanje površin, predpiše minister.

74. člen

(strokovna komisija)

(1) Če je za odločanje o upravičenosti do sredstev v okviru posameznega ukrepa kmetijske politike na podlagi predpisa iz 44. člena tega zakona potrebno dodatno strokovno znanje, se lahko imenuje strokovna komisija, ki poda neobvezno in obrazloženo strokovno mnenje.

(2) Minister predpiše sestavo, pogoje za imenovanje, naloge strokovne komisije, način obvladovanja nasprotij interesov, način delovanja komisije, njeno financiranje in druga podrobnejša vprašanja za posamezno strokovno komisijo iz prejšnjega odstavka.

(3) Člane strokovne komisije iz tega člena imenuje s sklepom predstojnik organa, pred katerim se vodi upravni postopek.

75. člen

(sistem za spremljanje površin)

Agencija v skladu s pravnimi akti EU vzpostavi in upravlja umetnointeligenčni sistem za spremljanje površin, ki za potrebe ugotavljanja dejanskega stanja omogoča redno in sistematično opazovanje, sledenje in presojo dejavnosti in praks na kmetijskih in gozdnih zemljiščih v Republiki Sloveniji, z uporabo podatkov satelitov Sentinel programa Copernicus, drugih enakovrednih satelitskih podatkov, podatkov, pridobljenih z daljinskim zaznavanjem, geografsko označenih fotografij in drugih dokazil.

76. člen

(dodatni terenski ogled v okviru sistema za spremljanje površin)

(1) Kadar se z uporabo sistema iz prejšnjega člena in drugimi preveritvami v okviru upravnega pregleda ne da z gotovostjo ugotoviti dejanskega stanja, lahko agencija opravi dodatni terenski ogled. O izvedbi dodatnega terenskega ogleda se stranke predhodno ne obvešča in se izvede brez njene navzočnosti.

(2) Agencija sporoči ugotovitve dodatnega terenskega ogleda stranki prek komunikacijskega orodja Sopotnik iz 77. člena tega zakona.

(3) Stranka lahko po opravljenem dodatnem terenskem ogledu vlogo ali zahtevek spremeni ali umakne v skladu z določbami tega zakona.

(4) Dodatne terenske oglede opravlja agencija oziroma se lahko opravljajo kot javno pooblastilo. Glede postopka izbire izvajalca, podelitve javnega pooblastila, pogojev za opravljanje nalog in statusa kontrolorja se smiselno uporabljajo drugi do sedmi odstavek 78. člena tega zakona.

77. člen

(informacijsko orodje za komunikacijo s strankami)

(1) Agencija vzpostavi in upravlja informacijsko orodje za komunikacijo s strankami Sopotnik (v nadaljnjem besedilu: Sopotnik), ki omogoča elektronsko izmenjavo informacij in dokumentov med agencijo in strankami.

(2) Uporaba Sopotnika je obvezna za komunikacijo med agencijo in strankami, če je tako določeno v predpisih iz 44. člena tega zakona.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka se Sopotnik uporablja za naslednjo komunikacijo:

– seznanitev stranke z dejanskim stanjem, ki ga je agencija ugotovila na podlagi podatkov, pridobljenih z uporabo sistema za spremljanje površin iz 75. člena tega zakona, vključno z ugotovitvami dodatnega terenskega ogleda iz prejšnjega člena;

– podajo izjave stranke o ugotovljenem dejanskem stanju iz prejšnje alineje in predložitev dokazov. Stranka lahko predloži izjavo o ugotovljenem dejanskem stanju iz prejšnje alineje in dokaze v roku, ki se določi v predpisih iz 44. člena tega zakona.

(4) Če agencija v primeru iz prve alineje prejšnjega odstavka na podlagi podatkov, pridobljenih z uporabo sistema za spremljanje površin iz 75. člena tega zakona, ugotovi neskladja, stranko o tem dodatno obvesti na način oziroma po sredstvih komunikacije, ki jih ta opredeli v zbirni vlogi.

(5) Stranka dostopa do uporabniškega računa v Sopotniku s sredstvi identifikacije iz 64. člena tega zakona, ali z uporabniškim imenom in geslom, ki ju dodeli agencija.

(6) Šteje se, da je stranka z informacijo seznanjena osmi dan od objave v Sopotniku.

(7) Podrobnejši način uporabe, način poteka komunikacije preko Sopotnika in način dodatnega obveščanja strank predpiše minister.

(8) Za potrebe delovanja Sopotnika se lahko obdelujejo podatki, prevzeti iz vlog stranke in iz RKG, ter naslednji osebni podatki registriranih uporabnikov: osebno ime, kontaktni podatki, uporabniško ime in prvotno dodeljeno geslo, podatki o uporabniških pravicah posameznega uporabnika in njegov naslov internetnega protokola. Osebni podatki se hranijo največ deset let od zadnje prijave uporabnika.

78. člen

(pregledi na kraju samem)

(1) Preglede na kraju samem, ki so potrebni za ugotavljanje dejstev in okoliščin, pomembnih za odločitev o upravičenosti do zaprošenih ali dodeljenih sredstev oziroma o namenski rabi dodeljenih sredstev po tem zakonu, opravlja agencija oziroma se opravljajo kot javno pooblastilo.

(2) Za opravljanje nalog pregledov na kraju samem mora izbrani izvajalec izpolnjevati strokovne, prostorske, tehnične in organizacijske pogoje.

(3) Izbira izvajalca za izvajanje nalog iz tega člena se opravi na podlagi javnega razpisa.

(4) Agencija izvajalcu, izbranemu v skladu s prejšnjim odstavkom, podeli javno pooblastilo z odločbo v upravnem postopku. V odločbi morajo biti navedene strokovne delavke ali strokovni delavci, ki izvajajo naloge iz tega člena (v nadaljnjem besedilu: kontrolor). Z izvajalci se sklenejo pogodbe, s katerimi se uredijo medsebojna razmerja.

(5) Javno pooblastilo se podeli za določen čas in preneha:

– s potekom časa, za katerega je podeljeno,

– če niso več izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka tega člena ali če se naloge iz tega člena opravljajo v nasprotju s predpisi, kar ugotovi agencija z odločbo v upravnem postopku.

(6) Zoper odločbo iz četrtega in petega odstavka tega člena ni pritožbe, možen pa je upravni spor.

(7) Kontrolor se šteje za uradno osebo po zakonu, ki določa upravni postopek, in ima pooblastilo za opravljanje posameznih dejanj v upravnem postopku.

(8) Kontrolor izkazuje pooblastilo za opravljanje pregledov na kraju samem s službeno izkaznico, ki vsebuje fotografijo kontrolorja, ime in priimek kontrolorja, navedbo agencije ter podpis predstojnika agencije. Če kontrolor izvaja pregled na kraju samem na podlagi javnega pooblastila, vsebuje službena izkaznica poleg podatkov iz prejšnjega stavka tudi naziv izvajalca ter datum podelitve in konca veljavnosti javnega pooblastila.

(9) Službeno izkaznico iz prejšnjega odstavka izda predstojnik agencije.

(10) Obliko službene izkaznice in postopek za njeno izdajo predpiše minister.

(11) Kontrolor pri pregledu na kraju samem postopa v skladu z določbami zakona, ki ureja upravni postopek, in o opravljenem pregledu sestavi zapisnik.

(12) Poleg načina, ki ga za vabilo določa zakon, ki ureja splošni upravni postopek, se lahko pregled na kraju samem stranki ali njenemu pooblaščencu predhodno napove telefonsko, po elektronski pošti ali neposredno ustno, kar se evidentira z uradnim zaznamkom ali v zapisniku o pregledu. S predpisom iz 44. člena tega zakona se določi najdaljši čas, ki lahko preteče od napovedi pregleda na kraju samem do njegove izvedbe, pri čemer ta čas ne sme biti daljši od 14 dni.

(13) Če pregled na kraju samem ni napovedan v skladu s prejšnjim odstavkom, ker bi predhodna napoved lahko ogrozila ugotovitev resničnega dejanskega stanja glede upravičenosti do sredstev, kakor to zahtevajo pravni akti EU, ki urejajo zaščito finančnih interesov EU, kontrolor stranko ali njenega pooblaščenca pred začetkom pregleda neposredno ustno seznani o izvajanju pregleda. Kontrolor mora stranki ali njenemu pooblaščencu omogočiti navzočnost pri pregledu. Če kontrolor stranke ali njenega pooblaščenca ne najde na kraju, kjer je treba izvesti pregled na kraju samem, pregled preloži.

79. člen

(zapisnik o pregledu na kraju samem)

(1) Zapisnik o pregledu na kraju samem se sestavi v fizični ali elektronski obliki. Ne glede na določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, zapisnik, sestavljen v elektronski obliki, in v zapisniku navedene morebitne izjave po opravljenem pregledu na kraju samem potrdi stranka s podpisom z uporabo podpisne tablice, overi pa ga uradna oseba s kvalificiranim elektronskim podpisom.

(2) Če stranka noče podpisati zapisnika ali odide, preden je zapisnik sklenjen, se to vpiše v zapisnik in navede, zakaj ga ni hotela podpisati.

(3) Zapisnik o pregledu na kraju samem, ki je sestavljen v elektronski obliki in podpisan ter overjen v skladu s prvim odstavkom tega člena, se stranki posreduje tako, da se pošlje na elektronski naslov, ki ga stranka navede v zapisnik, če se stranka s tem strinja.

80. člen

(višja sila in izjemne okoliščine)

(1) Za namen izvajanja kmetijske politike so lahko višja sila in izjemne okoliščine, ki začasno ali trajno onemogočajo ali ovirajo izvedbo ukrepov kmetijske politike, priznane zlasti v naslednjih primerih:

1. huda naravna nesreča, hud vremenski dogodek ali izjemna okoliščina, ki resno prizadene kmetijsko gospodarstvo;

2. uničenje poslopij in kmetijske mehanizacije ter objektov za živino na kmetijskem gospodarstvu zaradi nesreče;

3. izbruh bolezni, ki prizadene rejne živali, ali izbruh bolezni ali navzočnost škodljivega organizma rastlin, ki prizadene kmetijske rastline upravičenca;

4. razlastitev celotnega ali velikega dela kmetijskega gospodarstva, če te razlastitve ni bilo mogoče pričakovati na dan predložitve vloge;

5. smrt upravičenca;

6. dolgotrajna nezmožnost upravičenca za delo;

7. izguba ali pogin rejnih živali zaradi napada divjih zveri, kljub izvedbi vseh predpisanih ukrepov;

8. pogin rejnih živali zaradi nesreče (požar, udar strele, električni udar, padci ipd.);

9. škoda na površinah, ki jo povzročijo divje živali;

10. napad bolezni oziroma škodljivcev v čebeljem panju, zaradi katerih je potrebno čebele v tem panju uničiti oziroma nadomestiti z novo čebeljo družino;

11. sprememba obsega kmetijskih zemljišč na kmetijskem gospodarstvu, vrste dejanske rabe ali načina kmetovanja neodvisno od upravičenca.

(2) V predpisih iz 44. člena tega zakona se za primer višje sile ali izjemne okoliščine določijo pogoji glede upravičenj in uporaba upravnih sankcij.

(3) O primerih višje sile ali izjemne okoliščine se agencijo pisno obvesti v 15 delovnih dneh od dneva, ko je upravičenec to zmožen storiti, priložijo pa se tudi ustrezni dokazi. Agencijo se lahko o primeru višje sile ali izjemne okoliščine obvesti tudi prek informacijskega orodja za komunikacijo s strankami iz 77. člena tega zakona, če je tako določeno v predpisu iz 44. člena tega zakona.

(4) Če agencija s svojimi kontrolnimi sistemi, zlasti s sistemom za spremljanje površin ali drugim sistemom za samodejno ugotavljanje dejanskega stanja, zazna okoliščine, ki kažejo na nastanek primera višje sile ali izjemne okoliščine, lahko po uradni dolžnosti izvede postopek ugotavljanja višje sile ali izjemne okoliščine in v primeru ugotovljene višje sile ali izjemne okoliščine o tem obvesti upravičenca v skladu s prvo alinejo tretjega odstavka 77. člena tega zakona.

(5) Šteje se, da upravičenec uveljavlja višjo silo ali izjemno okoliščino, če ugotovitvi višje sile ali izjemne okoliščine iz prejšnjega odstavka ne nasprotuje na način in v roku iz druge alineje tretjega odstavka 77. člena tega zakona.

(6) O višji sili ali izjemni okoliščini agencija odloči z odločbo.

81. člen

(dodelitev podpore po uradni dolžnosti)

(1) Za ukrepe kmetijske politike se odločbe izdajo na podlagi podatkov iz uradnih evidenc, če je za posamezni ukrep tako določeno s predpisom iz 44. člena tega zakona.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka agencija izda odločbo.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek agencija izda zavrnilno odločbo, če ugotovi, da je podatek v uradno evidenco iz prvega odstavka tega člena vnesen na podlagi vloge stranke, ta pa ne izpolnjuje pogojev za izdajo odločbe.

(4) Če stranka ugotovi, da je izračun v odločbi iz drugega odstavka tega člena nepravilen, lahko v 15 dneh od vročitve odločbe vloži ugovor. Agencija preveri navedbe stranke in izda odločbo.

(5) Če stranka zoper odločbo ne ugovarja ali ne poda izjave o odpovedi pravice v skladu z osmim odstavkom tega člena, velja odločba za dokončno odločbo. V tem primeru se šteje, da se je stranka odpovedala pritožbi.

(6) Stranka lahko v 15 dneh od vročitve odločbe iz četrtega odstavka tega člena vloži pritožbo. Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe.

(7) Odločbe in sklepi iz tega člena se vročajo v skladu s 83. členom tega zakona.

(8) Stranka lahko v 15 dneh od prejema odločbe poda nepreklicno pisno izjavo, da se odpoveduje pravicam iz odločbe. Agencija v tem primeru izda odločbo o odpovedi pravici in stranki naloži vračilo morebitnih prejetih izplačil iz tega naslova.

(9) Če agencija izda odločbo iz tega člena, pozivanje stranke k izpolnitvi pogoja iz 72. člena tega zakona ni potrebno.

82. člen

(učinki prenosa kmetijskega gospodarstva na pravice in obveznosti iz ukrepov kmetijske politike)

(1) Ob prenosu kmetijskega gospodarstva v skladu s prvim odstavkom 21. člena tega zakona vse pravice, obveznosti in upravne sankcije, ki se nanašajo na ukrepe kmetijske politike, preidejo na novega nosilca kmetijskega gospodarstva, če izpolnjuje pogoje oziroma obveznosti iz predpisa iz 44. člena tega zakona in vloži vlogo iz petega odstavka tega člena.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek pri ukrepih kmetijske politike, ki so vezani na površino oziroma živali, in so obveznosti večletne, v primeru prenosa kmetijskega gospodarstva, celotnega zemljišča oziroma dela zemljišča v obdobju trajanja obveznosti, obveznost ali njen del, ki ustreza prenesenemu zemljišču, za preostanek obdobja prevzame novi nosilec kmetijskega gospodarstva, če s tem v zvezi izrazi voljo na način kot ga določa predpis iz 44. člena tega zakona, sicer pa obveznost preneha veljati in se od prejšnjega nosilca kmetijskega gospodarstva ne zahteva vračila sredstev za obdobje, v katerem je obveznost veljala.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena ob prenosu kmetijskega gospodarstva zaradi smrti nosilca družinske kmetij v skladu s tretjim in petim odstavkom 21. člena tega zakona vse pravice, obveznosti in upravne sankcije, ki se nanašajo na ukrepe kmetijske politike, preidejo na novega nosilca kmetijskega gospodarstva, če izpolnjuje pogoje oziroma obveznosti, ki se za primer prenosa kmetijskega gospodarstva zaradi smrti nosilca družinske kmetije določijo s predpisom iz 44. člena tega zakona.

(4) Če vloga ni vložena v skladu s petim odstavkom 21. člena tega zakona, agencija izda sklepe o ustavitvi glede vseh odprtih postopkov v zvezi z ukrepi kmetijske politike, neizplačana sredstva pa se vrnejo v proračun.

(5) Novi nosilec kmetijskega gospodarstva iz prvega in tretjega odstavka tega člena po izdani odločbi o pravici do sredstev iz naslova ukrepa kmetijske politike vloži vlogo za uveljavljanje pravic iz ukrepa kmetijske politike ali vlogo za prenos pravic in obveznosti ter predloži dokaze o izpolnjevanju pogojev oziroma obveznosti iz predpisa iz 44. člena tega zakona.

(6) O vlogi iz prejšnjega odstavka agencija odloči z odločbo o pravicah, obveznostih in upravnih sankcijah.

(7) Ne glede na prvi odstavek tega člena ima obveznost vračila sredstev nosilec kmetijskega gospodarstva, na katerega se glasi odločba o vračilu sredstev.

83. člen

(vročitev)

(1) Odločbe in sklepi agencije s področja ukrepov kmetijske politike, razen odločb o vračilu sredstev, se vročajo z navadno vročitvijo. Šteje se, da je vročitev opravljena 20. dan od datuma izdaje odločbe.

(2) Stranka lahko pisno obvesti agencijo, da odločbe ali sklepa ni prejela, v 30 dneh od datuma, do katerega morajo biti izdane odločbe za posamezen ukrep. Datum je določen v predpisih iz 44. člena tega zakona.

(3) Agencija stranki v primerih iz prejšnjega odstavka odločbo ali sklep vroči z osebno vročitvijo.

84. člen

(oblika pritožbe)

Pritožba se vloži pisno.

85. člen

(nesuspenzivni učinek pritožbe)

Pritožba zoper odločbo iz naslova ukrepov kmetijske politike, pritožba zoper odločbo o izbrisu zemljišč iz RKG in pritožba zoper odločbo o zasegu varščine ne zadrži njene izvršitve.

86. člen

(rok organa za odstop pritožbe)

Rok, v katerem mora agencija odstopiti pritožbo z dokumenti o zadevi pristojnemu organu druge stopnje potem, ko preveri, ali je vložena pritožba pravočasna, dovoljena in ali jo je vložila upravičena oseba, pa izpodbijane odločbe ne nadomesti z novo odločbo, je štiri mesece od prejema pritožbe.

87. člen

(rok organa druge stopnje za izdajo odločbe)

(1) Rok, v katerem mora pristojni organ izdati odločbo na drugi stopnji, začne teči od dneva, ko prejme popolno pritožbo in dokumente, ki se tičejo zadeve.

(2) Če o pritožbi stranke ni odločeno v šestih mesecih od vložitve pritožbe, lahko stranka postopa po določbah zakona, ki ureja upravni spor.

88. člen

(upravna sankcija)

(1) Agencija odloči o upravnih sankcijah zaradi neizpolnitve ali kršitev obveznosti v skladu s pravnimi akti EU in tem zakonom.

(2) Upravna sankcija se deli na upravni ukrep in upravno kazen.

89. člen

(upravni ukrep)

(1) Upravni ukrep je:

– delna ali celotna zavrnitev vloge ali zahtevka za izplačilo sredstev;

– vračilo neupravičeno izplačanih sredstev.

(2) Delna ali celotna zavrnitev vloge ali zahtevka za izplačilo sredstev iz prve alineje prejšnjega odstavka pomeni zavrnitev vloge ali zahtevka oziroma dela vloge ali zahtevka, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev, pri čemer v primeru delne zavrnitve ne pride do zmanjšanja odobrenega dela vloge ali zahtevka.

(3) Vračilo sredstev iz druge alineje prvega odstavka tega člena pomeni vračilo neupravičeno izplačanih sredstev največ do višine sredstev, ki so bila v isti upravni zadevi upravičencu že izplačana. V primeru zamude z vračilom se upravičencu zaračunajo tudi zakonske zamudne obresti.

90. člen

(upravna kazen)

(1) Upravna kazen je:

1. delno znižanje odobrenega zneska;

2. znižanje odobrenega zneska v celoti;

3. vračilo sredstev;

4. izključitev iz ukrepa;

5. izguba pravice do izplačila sredstev na podlagi odločbe o pravici do sredstev.

(2) Znižanje odobrenega zneska iz 1. točke prejšnjega odstavka pomeni upravno kazen, s katero se stranki poleg upravnega ukrepa iz 1. točke prvega odstavka prejšnjega člena, za izplačilo zavrne tudi določen del vloge ali zahtevka, ki izpolnjuje predpisane pogoje.

(3) Znižanje odobrenega zneska v celoti iz 2. točke prvega odstavka tega člena pomeni zavrnitev celotne vloge ali zahtevka, ki izpolnjuje predpisane pogoje, čeprav se ugotovljena nepravilnost ali kršitev nanaša na neupravičeni del vloge ali zahtevka, še zlasti v primeru umetno ustvarjenih pogojev, namerne prijave neupravičenih stroškov, uporabe prirejene dokumentacije, preprečitve ali onemogočanje izvedbe vseh vrst pregledov.

(4) Vračilo sredstev iz 3. točke prvega odstavka tega člena pomeni vračilo izplačanih sredstev največ do višine sredstev, ki so bila v isti upravni zadevi upravičencu že izplačana. V primeru zamude z vračilom se upravičencu zaračunajo tudi zakonske zamudne obresti.

(5) Izključitev iz ukrepa iz 4. točke prvega odstavka tega člena pomeni izključitev upravičenca iz možnosti kandidiranja na enega ali več ukrepov kmetijske politike, za koledarsko leto izreka in naslednje koledarsko leto.

91. člen

(neizpolnitev ali kršitev obveznosti)

(1) Če stranka predloži lažne podatke ali če podatkov, pomembnih za odločitev, zaradi malomarnosti ne razkrije, pristojni organ vlogo ali zahtevek v celoti zavrne.

(2) Če stranka stori kršitev, zaradi katere je onemogočeno doseganje ciljev ukrepa, kot na primer uporaba sredstev v nasprotju z namenom, za katerega so bila dodeljena, in nedokončanje projekta, razen v primeru višje sile, se stranki izda odločba, s katero se zahteva vračilo izplačanih sredstev in določi rok vračila izplačanih sredstev. Pritožba zoper tako odločbo ne zadrži izvršitve. Če stranka teh sredstev ne vrne v roku, določenem s to odločbo, se ji zaračunajo zakonite zamudne obresti.

(3) Če stranka prepreči izvedbo pregleda na kraju samem tako, da pregleda ne dovoli ali ga ne omogoči, pristojni organ vlogo ali zahtevek zavrne in zahteva vračilo izplačanih sredstev v skladu s prejšnjim odstavkom.

(4) V primerih iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena se stranko izključi iz istega ukrepa za koledarsko leto izreka in naslednje koledarsko leto.

(5) V primeru neizpolnjevanja drugih obveznosti, ki izhajajo iz predpisa iz 44. člena tega zakona, se stranki določijo upravne sankcije iz 88., 89. in 90. člena tega zakona v skladu s predpisom iz 44. člena tega zakona. V predpisu iz 44. člena tega zakona se lahko določi, da se upravna sankcija za kršitev določenih obveznosti lahko uporabi šele po prehodnem opozorilu stranki, da bo taka sankcija uporabljena, če v določenem roku ne bo odpravila kršitve obveznosti ali bo ponovila kršitev obveznosti iz odločbe o pravici do sredstev.

(6) Ne glede na drugi, tretji in peti odstavek tega člena se v primeru neizpolnjevanja ali kršitev obveznosti stranki ne izda odločba o vračilu sredstev oziroma se ji ne določijo upravne kazni, če je neizpolnjevanje ali kršitev obveznosti posledica napake pristojnega ali drugega organa in kadar ni razumno pričakovati, da bi stranka napako lahko odkrila.

92. člen

(namerna neskladnost s pravili za dodelitev ali izplačilo sredstev)

(1) Za namen preverjanja spoštovanja pravil za dodelitev ali izplačilo sredstev iz ukrepov kmetijskih politik se za namerno neskladnost šteje neskladnost, pri kateri iz okoliščin očitno izhaja, da se je zavezanec zavedal, da bo imelo njegovo ravnanje ali opustitev za posledico neskladnost, vendar je vseeno hotel nastanek te posledice ali je vsaj privolil v nastanek te posledice.

(2) Vlada s predpisom iz 44. člena tega zakona predpiše ukrepe kmetijske politike, kjer se ugotavlja namerna neskladnost, in upravne sankcije iz 88., 89. in 90. člena tega zakona.

(3) Če zavezanec, v okviru pravil pogojenosti ali socialne pogojenosti, ponovi neskladnost, za katero mu je agencija dvakrat v treh zaporednih letih določila upravno sankcijo, se ta neskladnost šteje za namerno neskladnost v skladu s pravnimi akti EU .

93. člen

(posebni primeri odprave odločbe prve stopnje)

(1) Kadar je odločba izdelana samodejno z uporabo informacijskega sistema in je v njej nepravilno ugotovljeno dejansko stanje ali napačno uporabljen materialni predpis, agencija v enem letu po vročitvi odločbe stranki tako odločbo odpravi in izda novo odločbo. Kot datum izdaje nove odločbe se šteje datum na odločbi.

(2) Kadar pristojni organ na podlagi dokončnega poročila ali drugega končnega akta pristojnega nadzornega ali revizijskega organa ugotovi, da so bila sredstva dodeljena ali izplačana v nasprotju s predpisi ali predpisi niso bili v celoti pravilno uporabljeni, pristojni organ svojo odločbo v petih letih od dokončnosti odločbe odpravi in jo nadomesti z novo odločbo.

(3) Kadar pristojni organ ugotovi, da je v odločbi ugotovljeno dejansko stanje nepravilno ali nepopolno ugotovljeno, ker je stranka predložila lažne podatke ali ker stranka podatkov, pomembnih za odločitev, zaradi malomarnosti ni razkrila, svojo odločbo v petih letih od dokončnosti odločbe odpravi in jo nadomesti z novo odločbo.

(4) Pristojni organ v odločbi iz prejšnjega odstavka odloči tudi, da se stranka izključi iz istega ukrepa za koledarsko leto izreka in naslednje koledarsko leto.

(5) Pristojni organ v odločbi iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena zahteva tudi vračilo izplačanih sredstev in določi rok vračila izplačanih sredstev. Če stranka teh sredstev ne vrne v roku, določenem s to odločbo, se ji zaračunajo zakonite zamudne obresti.

(6) Zoper novo odločbo po prvem, drugem in tretjem odstavku tega člena je dovoljena pritožba, razen v primerih, ko v skladu z določbami tega zakona zoper odpravljeno odločitev agencije pritožba ni dovoljena.

94. člen

(odprava odločbe po nadzorstveni pravici)

(1) Organ, pristojen za nadzor, lahko po nadzorstveni pravici, poleg primerov iz zakona, ki ureja upravni postopek, odpravi odločbo pod pogoji, v roku in iz razlogov, določenih v pravnem aktu EU ali državnem predpisu, ki določa obveznost vračila strankam, kadar jim je bilo z odločbo odobrenih preveč sredstev ali upravičenj.

(2) Če predpis roka iz prejšnjega odstavka ne določa drugače, lahko pristojni organ odločbo odpravi v petih letih od vročitve odločbe.

95. člen

(enotna odločba)

(1) Kadar je pri organu druge stopnje vloženih več kot pet pritožb zoper odločbe prve stopnje ali predlogov za odpravo po nadzorstveni pravici in se pravice ali obveznosti opirajo na isto ali podobno dejansko stanje in isto pravno podlago ter pristojni organ druge stopnje ugotovi, da so pritožbe ali predlogi utemeljeni, lahko izda enotno odločbo.

(2) Z enotno odločbo organ odpravi odločbe v delu, ki je nepravilen, in vrne zadeve agenciji v ponovni postopek. Organ druge stopnje je dolžan s svojo enotno odločbo opozoriti organ prve stopnje, glede česa je treba dopolniti postopek, organ prve stopnje pa mora vseskozi ravnati po tej odločbi.

(3) Sestavni del enotne odločbe je seznam z imeni strank in njihovih zakonitih zastopnic ali zakonitih zastopnikov ali pooblaščenk ali pooblaščencev ter označba prvostopne odločbe.

(4) Enotna odločba se pošlje agenciji, ki mora brez odlašanja, najpozneje pa v 30 dneh od prejema zadeve, izdati nove odločbe. Strankam se kopija enotne odločbe brez posebnega seznama vroči skupaj z novo odločbo. Zoper novo odločbo je dovoljena pritožba.

96. člen

(obnova postopka)

(1) Postopek, ki je končan z odločbo, zoper katero v upravnem postopku ni rednega pravnega sredstva, se poleg razlogov iz zakona, ki ureja splošni upravni postopek, obnovi tudi, če:

– odločba temelji na upravni odločbi, ki je bila pravnomočno spremenjena, razveljavljena ali odpravljena;

– če za obnovo postopka pristojni organ na podlagi pravnomočne odločbe drugega pristojnega organa izve za nova dejstva, ki bi lahko sama zase ali v zvezi z že ugotovljenimi dejstvi pripeljala do drugačne odločbe, če bi bila ta dejstva upoštevana v prejšnjem postopku.

(2) Stranka lahko predlaga obnovo iz vseh obnovitvenih razlogov v treh mesecih. Rok začne teči v skladu z določbami zakona, ki ureja upravni postopek, v primerih iz prejšnjega odstavka pa od dneva, ko je stranka izvedela za pravnomočno odločbo.

(3) Pristojni organ lahko začne postopek obnove po uradni dolžnosti iz vseh obnovitvenih razlogov v petih mesecih. Rok začne teči v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek; v primeru iz prve alineje prvega odstavka tega člena od dneva, ko je odločba postala pravnomočna, v primeru iz druge alineje prvega odstavka tega člena pa od dneva, ko je pristojni organ izvedel za pravnomočno odločbo drugega pristojnega organa.

(4) Sklep o dovolitvi obnove ali sklep o obnovi se izda skupaj z odločbo.

(5) Po preteku petih let od dokončnosti odločbe se obnova ne more več predlagati niti ne uvesti po uradni dolžnosti, razen glede obnovitvenih razlogov, za katere zakon, ki ureja splošni upravni postopek, določa daljši rok.

97. člen

(poračunavanje in vračilo neupravičeno izplačanih sredstev)

(1) Sredstva, ki jih mora stranka na podlagi izvršljive odločbe vrniti, lahko pristojni organ poračuna s sredstvi, ki stranki še niso bila izplačana, in sicer iz katerega koli ukrepa kmetijske politike, če pravni akti EU ne določajo drugače, sicer mora pristojni organ takoj zahtevati vračilo v proračun.

(2) Če stranka, ki mora vrniti sredstva, poleg glavnice dolguje tudi obresti in stroške, se ti vračunavajo tako, da se najprej odplača glavnica, nato obresti in končno stroški.

98. člen

(obročno plačilo dolga in odlog plačila)

(1) Stranka lahko pred iztekom z odločbo določenega roka za vračilo sredstev pri agenciji vloži vlogo za obročno plačilo dolga iz naslova ukrepov kmetijske politike.

(2) Najnižji skupni znesek dolga stranke, za katerega se dovoli obročno plačilo, je 500 eurov.

(3) Na podlagi vloge stranke se lahko dovoli obročno plačilo dolga v treh trimesečnih obrokih. V tem primeru se nominalni znesek dolga razdeli na tri enake dele ali obroke, pri katerih se določi tudi datum njihove zapadlosti.

(4) Če stranka zamudi s plačilom za kateri koli posamezni obrok, se dolg takoj izterja v celoti. Agencija v odločbi, s katero dovoli obročno plačilo dolga, stranko opozori na posledice zamude. Zakonske zamudne obresti se obračunajo od dneva zapadlosti posameznega obroka do dneva plačila, če pravni akti EU ne določajo drugače.

(5) Vloga za obročno plačilo dolga mora biti vložena na obrazcu, ki je objavljen na spletni strani agencije.

(6) Odlog plačila dolga iz naslova ukrepov skupne kmetijske politike ni mogoč.

99. člen

(neupravičeno izplačana sredstva pod določenim zneskom)

(1) O vračilu neupravičeno izplačanih sredstev ali odvzemu neutemeljeno dodeljenih upravičenj, ki ne presegajo zneska, določenega za opustitev izterjave v zakonu, ki ureja izvrševanje proračuna Republike Slovenije, se odločba ne izda.

(2) Če zakon iz prejšnjega odstavka ne določa najnižjega zneska, določenega za opustitev izterjave, znesek za opustitev izterjave, brez obresti, znaša 50 eurov.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se izda odločba v primeru, če:

– se zahteva vračilo neupravičenih izplačanih sredstev na podlagi odločbe, s katero se odloči o delnem ali celotnem zasegu varščine;

– v skladu s predpisi razlog, zaradi katerega bi bilo treba zahtevati vračilo podpore, v drugih postopkih vpliva na pravico do prejema podpore.

100. člen

(rok za odločitev o vračilu sredstev)

(1) Kadar je v zapisniku o pregledu na kraju samem, s pravnomočno odločbo drugega pristojnega organa, z dokončnim poročilom ali drugim končnim aktom pristojnega nadzornega ali revizijskega organa, ali z drugim dokumentom ugotovljeno, da stranka ne izpolnjuje ali krši obveznosti oziroma da so ji bila sredstva neupravičeno izplačana zaradi nepravilnosti, agencija odloči o vračilu sredstev, če ugotovi, da so za to izpolnjeni pogoji. Agencija izda odločbo za vračilo sredstev v 18 mesecih od datuma prejema zapisnika o pregledu na kraju samem, pravnomočne odločbe drugega pristojnega organa, dokončnega poročila ali drugega končnega akta pristojnega nadzornega ali revizijskega organa ali drugega dokumenta drugega organa ali tretje osebe oziroma od datuma nastanka drugega dokumenta agencije.

(2) Postopki v skladu s prejšnjim odstavkom se začnejo ali nadaljujejo tudi po poteku roka iz prejšnjega odstavka.

2. ODDELEK

POSTOPEK ZA IZVAJANJE UKREPOV KMETIJSKE POLITIKE NA PODLAGI JAVNEGA RAZPISA

101. člen

(uporaba postopka)

Pri izvajanju ukrepov na podlagi javnega razpisa se uporabljajo določbe 63. do 100. člena tega zakona, razen določb 67. člena, prvega, drugega in tretjega odstavka 70. člena za vloge na podlagi odprtega javnega razpisa iz prve alineje prvega odstavka 103. člena tega zakona ter določb 76., 77. in 83. člena tega zakona.

102. člen

(čas in način vložitve vloge)

(1) Če stranka vlogo pošlje po pošti, jo mora poslati s priporočeno pošiljko. Pri vlogi, ki je poslana s priporočeno pošiljko, se za čas vložitve šteje čas oddaje pošiljke na pošti. Kadar na priporočeni pošiljki čas oddaje pošiljke ni ugotovljen kljub poizvedbi na pošti, se šteje, da je vloga vložena kot zadnja na dan, ko je bila pošiljka oddana na pošti. Vloga, poslana po pošti kot navadna pošiljka, se zavrže.

(2) Kadar vlogo izroči stranka neposredno pri pristojnem organu, se za čas vložitve šteje čas prejema pošiljke v glavni pisarni pristojnega organa.

(3) Vloga, ki se vloži v elektronski obliki, se šteje za vloženo takrat, ko njen sprejem samodejno evidentira informacijski sistem agencije za sprejem vlog.

(4) Če sta dve ali več vlog vloženi istočasno in je vrstni red pomemben za dodelitev sredstev, se vrstni red prispelih vlog določi na podlagi objektivnega merila, določenega v predpisu iz 44. člena tega zakona.

103. člen

(obliki javnih razpisov)

(1) Vlada s predpisom iz 44. člena tega zakona predpiše vrsto javnega razpisa:

– odprt javni razpis, kjer se vloge odpirajo in obravnavajo po vrstnem redu oddaje vlog, ali;

– zaprt javni razpis, kjer se vloge odpirajo in obravnavajo sočasno.

(2) Vloga za posamezni javni razpis se odobri:

– v odprtih javnih razpisih: po vrstnem redu prejema popolnih vlog, ki izpolnjujejo predpisane pogoje in dosežejo minimalni prag točk pri merilih za izbor, če so ta določena, do porabe sredstev;

– v zaprtih javnih razpisih: na podlagi prejema popolnih vlog, ki dosežejo minimalni prag točk pri merilih za izbor po vrstnem redu od najvišje do najnižje točkovane vloge, za katero so razpisana sredstva v celoti še na voljo in izpolnjujejo predpisane pogoje.

(3) S predpisom iz 44. člena tega zakona se lahko določi, da se, ne glede na drugo alinejo prejšnjega odstavka, prva vloga na javni razpis po vrstnem redu točkovanja, ki še izpolnjuje predpisane pogoje in dosega zadostno število točk, vendar razpoložljiva sredstva ne zadoščajo več za dodelitev sredstev v celoti, lahko odobri do višine razpoložljivih sredstev, če se stranka s tem strinja in pred odobritvijo vloge na javni razpis izkaže, da bo tudi z dodelitvijo razpoložljivih sredstev izpolnjen namen, za katerega ji bodo odobrena sredstva na javnem razpisu. V predpisu iz 44. člena tega zakona se opredelijo dokazila glede izkazovanja namena dodelitve sredstev iz tega odstavka.

(4) Če gre za javni razpis iz druge alineje prvega odstavka tega člena, se sredstva na posameznem javnem razpisu lahko dodelijo po sklopih glede na merila, ki se določijo s predpisom iz 44. člena tega zakona. V primeru iz prejšnjega stavka se lahko ne glede na drugo alinejo drugega odstavka tega člena odobri le ena vloga, ki je popolna, je pri ocenjevanju na podlagi meril za izbor vlog prejela najvišje število točk in izpolnjuje predpisane pogoje.

(5) Ne glede na drugo alinejo drugega odstavka tega člena se v predpisu iz 44. člena tega zakona lahko pri zaprtih javnih razpisih določi, da se sredstva razdelijo proporcionalno glede na delež doseženih točk od skupnega števila točk, glede na razpisana sredstva in glede na skupno vrednost zaprošenih sredstev.

(6) Če gre za javni razpis iz druge alineje prvega odstavka tega člena in imata po ocenitvi vlog na podlagi meril za izbor dve ali več vlog enako število točk, razpisana sredstva pa ne zadoščajo za odobritev teh

vlog v celoti, se vlogam z enakim številom točk sredstva dodelijo po vrstnem redu prejema popolnih vlog do porabe sredstev.

104. člen

(odobritev vlog v okviru lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost)

Ne glede na prejšnji člen, o odobritvi vloge, ki jo na podlagi pravnih aktov EU, ki urejajo lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost, vloži lokalna akcijska skupina, odloča agencija v upravnem postopku, pri čemer se smiselno uporabljajo določbe tega zakona.

105. člen

(razveljavitev javnega razpisa)

(1) Javni razpis, za katerega se izkaže, da je v nasprotju s pravnimi akti EU ali predpisi za njihovo izvrševanje, se razveljavi.

(2) Vloge, o katerih do razveljavitve javnega razpisa še ni odločeno, se s sklepom zavržejo.

106. člen

(vloga)

(1) Pri odprtem javnem razpisu se upošteva dopolnitev vloge, ne da bi bila stranka na dopolnitev pozvana, do zaprtja javnega razpisa, objavljenega na spletni strani ministrstva. Šteje se, da je bila vloga vložena takrat, ko je bila dopolnjena.

(2) Pri zaprtem javnem razpisu se upoštevajo vsebinske spremembe vlog, ki so, ne da bi bila stranka na dopolnitev pozvana, poslane do zaprtja javnega razpisa.

(3) Vloga, pri kateri obstaja sum na nepravilnost, kot to določajo pravni akti EU, ki urejajo zaščito finančnih interesov EU, se ne obravnava sočasno z ostalimi vlogami ali po vrstnem redu oddaje vlog, sredstva, zaprošena s to vlogo, pa se štejejo za porabljena na tem javnem razpisu. Če se sum izkaže za neutemeljen, se vloga odobri, če so izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka 107. člena tega zakona. Pristojni organ sum na nepravilnosti preveri najpozneje v enem letu od vložitve popolne vloge.

(4) Uradna oseba o razlogih za sum iz prejšnjega odstavka napiše uradni zaznamek z utemeljitvijo. O obravnavi vloge po prejšnjem odstavku se stranka obvesti z obvestilom.

(5) Stranka nima pravice do vpogleda v dokumente, ki so v zvezi s postopkom razjasnjevanja suma iz tretjega odstavka tega člena, če bi njihovo razkritje škodovalo izvedbi postopka razjasnjevanja tega suma.

(6) Vloga, pri kateri je treba postopek obravnave prekiniti zaradi rešitve predhodnega vprašanja ali smrti stranke, se ne obravnava sočasno z ostalimi vlogami ali po vrstnem redu oddaje vlog, sredstva, zaprošena s to vlogo, pa se štejejo za porabljena na tem javnem razpisu.

(7) S predpisom iz 44. člena tega zakona se lahko določijo obvezne priloge, brez katerih se vloga zavrže brez pozivanja na dopolnitev, in podrobnejši postopki za obravnavo vlog.

(8) V javnem razpisu se določijo dokazila glede meril za izbor vlog, brez katerih se vloga pri posameznem merilu oceni z nič točkami brez pozivanja na dopolnitev, in podrobnejši postopek za ocenjevanje vlog.

(9) Stranka, ki je fizična oseba, na dan vložitve vloge na javni razpis ne sme biti v postopku osebnega stečaja. Stranka, ki je samostojni podjetnik posameznik ali pravna oseba, na dan vložitve vloge na javni razpis ne sme biti v postopku zaradi insolventnosti oziroma prisilnega prenehanja ali izbrisa iz registra v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja.

107. člen

(odločba o pravici do sredstev)

(1) Strankam, katerih vloge izpolnjujejo predpisane pogoje iz predpisov in javnega razpisa in so za ta namen zagotovljena sredstva, pristojni organ izda odločbo o pravici do sredstev.

(2) Strankam, ki ne izpolnjujejo pogojev iz prejšnjega odstavka, se izda zavrnilna odločba.

(3) Ne glede na določbo 110. člena tega zakona se s predpisom iz 44. člena tega zakona lahko določi, da se za posamezen ukrep stranki sredstva izplačajo na podlagi odločbe iz prvega odstavka tega člena.

108. člen

(sprememba obveznosti o pravici do sredstev)

(1) Po izdaji odločbe o pravici do sredstev in pred potekom roka za izpolnitev obveznosti iz predpisov, javnega razpisa in odločbe o pravici do sredstev, lahko stranka vloži obrazloženi zahtevek za spremembo obveznosti, določenih v odločbi o pravici do sredstev. Če bi bile tudi s spremembo obveznosti izpolnjene vse zahteve iz predpisov in javnega razpisa ter dosežen namen, za katerega je bila stranki dodeljena pravica do sredstev, pristojni organ strankinemu zahtevku za spremembo ugodi.

(2) Pristojni organ v primeru iz prejšnjega odstavka izda odločbo, s katero določi, da se spremeni obveznost.

(3) V primeru, da pristojni organ ugotovi, da ni dosežen namen iz prvega odstavka tega člena, z odločbo strankin zahtevek za spremembo obveznosti zavrne.

(4) Obrazložen zahtevek za spremembo obveznosti iz prvega odstavka tega člena lahko stranka vloži dvakrat. Če ima v odločbi o pravici do sredstev predvidenih več zahtevkov za izplačilo sredstev, pa največ tolikokrat, kot je v odločbi o pravici do sredstev predvidenih zahtevkov za izplačilo sredstev.

(5) Podrobnejši pogoji za spremembo obveznosti o pravici do sredstev se lahko določijo s predpisom iz 44. člena tega zakona.

109. člen

(odrek pravici do sredstev)

(1) Če se stranka odreče pravici do sredstev iz odločbe iz prvega odstavka 107. člena tega zakona, o tem pisno obvesti pristojni organ v roku, ki se določi s predpisom iz 44. člena tega zakona in ne sme biti krajši od 60 dni od vročitve odločbe.

(2) Umik obvestila iz prejšnjega odstavka ni mogoč.

(3) Pristojni organ v primeru iz prvega odstavka tega člena izda odločbo o odreku pravici do sredstev.

(4) Z odločbo iz prejšnjega odstavka se stranko izključi iz istega ukrepa kmetijske politike, za koledarsko leto ugotovitve in naslednje koledarsko leto.

(5) Če so bila stranki sredstva že izplačana, pristojni organ v odločbi iz tretjega odstavka tega člena zahteva vračilo izplačanih sredstev in določi rok vračila izplačanih sredstev. Stranki se v primeru iz prejšnjega stavka zaračunajo zakonske zamudne obresti, ki tečejo od dneva izplačila sredstev do dneva izdaje odločbe.

110. člen

(zahtevek za izplačilo sredstev)

(1) Za izplačilo sredstev, ki so bila odobrena z odločbo iz prvega odstavka 107. člena tega zakona, stranke vlagajo zahtevke, razen v primeru iz tretjega odstavka 107. člena tega zakona.

(2) Zahtevek, ki izpolnjuje pogoje iz predpisov, javnega razpisa in odločbe o pravici do sredstev, organ odobri in sredstva izplača na strankin transakcijski račun. Nakazilo na račun stranke šteje, da je bilo zahtevku za izplačilo v celoti ugodeno.

(3) Če zahtevku stranke ni v celoti ugodeno, pristojni organ o zahtevku odloči z odločbo.

(4) Zahtevek, ki je v nasprotju z zahtevami iz predpisov, javnega razpisa ali odločbe o pravici do sredstev, organ z odločbo zavrne.

(5) Če pristojni organ v primeru iz tretjega odstavka tega člena zavrne znesek, ki znaša do največ dva odstotka celotne vrednosti zahtevka ali zavrnjen znesek ne presega 50 eurov, lahko izda odločbo s skrajšano obrazložitvijo, ki vsebuje samo kratko obrazložitev strankinega zahtevka, sklicevanje na predpise, na podlagi katerih je bilo o zahtevku odločeno, in pravni pouk. V pravnem pouku pristojni organ stranko pouči o pravici do vložitve ugovora zoper tako odločbo in posledicah, če ugovora ne vloži, roku in organu za vložitev ugovora. Prav tako jo pouči, da bo v primeru, če ugovoru ne bo ugodeno, izdana odločba s polno obrazložitvijo.

(6) Stranka lahko v primeru iz prejšnjega odstavka pri pristojnem organu, ki je odločil o zahtevku, vloži ugovor v petnajstih dneh od vročitve odločbe s skrajšano obrazložitvijo. Pristojni organ preveri navedbe stranke iz ugovora in izda odločbo.

(7) Zoper odločbo, izdano na ugovor stranke, je dopustna pritožba. Rok za vložitev pritožbe začne teči od vročitve odločbe, s katero je bilo odločeno o ugovoru stranke. Če stranka ugovora ne vloži, postane odločba s skrajšano obrazložitvijo dokončna in pravnomočna.

(8) Zahtevek lahko stranka kadar koli v celoti ali delno pisno umakne, razen če je pristojni organ stranko že obvestil o kakršnih koli primerih neskladnosti ali da namerava opraviti pregled na kraju samem.

(9) V predpisu iz 44. člena tega zakona se lahko predpiše upravna kazen v obliki znižanja izplačila sredstev v primeru, ko pristojni organ ugotovi razliko med upravičenimi in zaprošenimi sredstvi, ki jih stranka uveljavlja z zahtevkom.

(10) Stranka, ki je fizična oseba, na dan vložitve zahtevka za izplačilo sredstev in na dan odločanja o zahtevku za izplačilo sredstev ne sme biti v postopku osebnega stečaja. Stranka, ki je samostojni podjetnik posameznik ali pravna oseba, na dan vložitve zahtevka za izplačilo sredstev in na dan odločanja o zahtevku za izplačilo sredstev ne sme biti v postopku zaradi insolventnosti oziroma prisilnega prenehanja ali izbrisa iz registra v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja.

111. člen

(pridobivanje podatkov zaradi kontrole)

Zaradi kontrole upravičenosti izplačil mora davčni organ na pisno zahtevo agencije v treh mesecih pridobiti in posredovati podatke iz poslovnih knjig, davčnih evidenc, knjigovodskih listin in druge dokumentacije upravičenca ali tretje osebe v zvezi z izvedbo sofinancirane dejavnosti.

IV. POGLAVJE

SISTEM ZNANJA IN INOVACIJ V KMETIJSTVU

1. ODDELEK

SKUPNE DOLOČBE

112. člen

(sistem znanja in inovacij v kmetijstvu)

(1) Sistem znanja in inovacij v kmetijstvu (v nadaljnjem besedilu: sistem AKIS) pomeni organiziran pretok znanja in inovacij med deležniki sistema AKIS iz drugega odstavka tega člena, ki ustvarjajo, izmenjujejo in uporabljajo znanje v kmetijstvu, živilstvu, gozdarstvu, prehrani in na sorodnih področjih. Cilj sistema AKIS je krepitev povezovanja in sodelovanja deležnikov sistema AKIS ter večja uporaba znanja, novih tehnologij, praks in inovacij.

(2) Deležniki sistema AKIS so fizične in pravne osebe javnega in zasebnega sektorja, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, živilstvom, gozdarstvom, prehrano in drugimi sorodnimi vsebinskimi področji, izobraževanjem, raziskovanjem, strokovnimi nalogami in svetovanjem.

(3) Za usklajeno delovanje sistema AKIS, sodelovanje deležnikov sistema, skrb za mrežo deležnikov iz drugega odstavka tega člena ministrstvo vzpostavi koordinacijsko telo sistema AKIS.

(4) Minister lahko imenuje delovne skupine za koordinacijo deležnikov po posameznih vsebinskih področjih sistema AKIS.

(5) Za izmenjavo in prenos znanja ministrstvo vzpostavi in upravlja portal znanja, ki je enotno spletno mesto za dostop do informacij, gradiv in rezultatov projektov za vse deležnike sistema AKIS.

2. ODDELEK

IZOBRAŽEVALNA, ZNANSTVENORAZISKOVALNA IN INOVACIJSKA DEJAVNOST V KMETIJSTVU

113. člen

(izobraževanje in usposabljanje)

(1) Ministrstvo predlaga in daje pobude za različne oblike izobraževanja in usposabljanja za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja, živilstva in prehrane v sodelovanju z deležniki sistema AKIS.

(2) Ministrstvo sofinancira ukrepe za vzpostavitev ugodnih razmer za izvajanje formalnega izobraževanja in usposabljanja.

(3) Podrobnejše pogoje in merila za dodelitev sredstev iz tega člena predpiše vlada s predpisom iz 44. člena tega zakona.

114. člen

(znanstvenoraziskovalna in inovacijska dejavnost)

Ministrstvo v skladu s strateškimi usmeritvami razvoja slovenskega kmetijstva, živilstva in prehrane samostojno ali v sodelovanju z drugimi organi financira ali sofinancira raziskovalne, razvojne in inovacijske projekte ter raziskovalno in razvojno infrastrukturo v okviru raziskovalnih in inovacijskih programov ter instrumentov oziroma ukrepov na nacionalni ravni in na ravni EU.

115. člen

(demonstracijsko kmetijsko gospodarstvo)

(1) Z namenom krepitve sistema znanja in inovacij v kmetijstvu in demonstracijskih dejavnosti se določi demonstracijsko kmetijsko gospodarstvo.

(2) Demonstracijsko kmetijsko gospodarstvo je kmetijsko gospodarstvo, na katerem se izvajajo: razvoj, preizkušanje, uvajanje, prikaz ali razširjanje novih sort, pasem, procesov, praks in tehnologij, strojev in opreme v pridelavi kmetijskih rastlin, reji živali in predelavi ter druge aktivnosti povezane s kmetijstvom, za potrebe:

– izmenjave znanja, zlasti med nosilci kmetijskih gospodarstev;

– javnih služb oziroma javnih pooblastil v kmetijstvu;

– formalnega izobraževanja v skladu z zakonodajo na področju šolstva in neformalnega izobraževanja ter usposabljanja na področju kmetijstva;

– raziskav in poskusov na področju kmetijstva ter

– ostale zainteresirane javnosti.

(3) Dejavnosti iz prejšnjega odstavka izvaja nosilec kmetijskega gospodarstva sam, s člani družinske kmetije oziroma zaposlenimi na družinski kmetiji v sodelovanju z drugim nosilcem kmetijskega gospodarstva, člani druge družinske kmetije ali zaposlenimi na drugi družinski kmetiji, izvajalcem javne službe v kmetijstvu, izobraževalno, raziskovalno oziroma svetovalno organizacijo.

(4) Status demonstracijskega kmetijskega gospodarstva lahko nosilec kmetijskega gospodarstva na podlagi vloge pridobi z odločbo ministrstva, če izpolnjuje naslednja pogoja:

– opravlja kmetijsko dejavnost v skladu s tem zakonom in

– zagotavlja ustrezne kadrovske, materialne, tehnične in druge pogoje za izvajanje demonstracijskih dejavnosti iz drugega odstavka tega člena.

(5) Demonstracijsko kmetijsko gospodarstvo lahko uporablja oznako demonstracijskega kmetijskega gospodarstva.

(6) Minister predpiše podrobnejše kadrovske, materialne, tehnične in druge pogoje, ki jih mora izpolnjevati demonstracijsko kmetijsko gospodarstvo, podrobnejše vrste demonstracijskih dejavnosti,

podrobnejšo obliko in uporabo oznake ter način označevanja demonstracijskega kmetijskega gospodarstva.

(7) Če demonstracijsko kmetijsko gospodarstvo preneha izpolnjevati pogoj iz tega člena, minister določi rok, v katerem mora demonstracijsko kmetijsko gospodarstvo izpolniti zahtevani pogoj. Če pogoj ni izpolnjen, minister po uradni dolžnosti izbriše demonstracijsko kmetijsko gospodarstvo iz evidence demonstracijskih kmetijskih gospodarstev iz 185. člena tega zakona. Nosilec kmetijskega gospodarstva lahko vloži vlogo za prenehanje statusa demonstracijskega kmetijskega gospodarstva.

3. ODDELEK

JAVNE SLUŽBE V KMETIJSTVU

116. člen

(opredelitev)

(1) Javna služba na področju kmetijstva je s tem zakonom ali z zakonom, ki ureja posamezna področja javnih služb v kmetijstvu, določena dejavnost, pri izvajanju katere ima izvajalec v javnem interesu posebne obveznosti (v nadaljnjem besedilu: obveznosti javne službe).

(2) Za javne službe na področju kmetijstva se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske javne službe, če ta ali drug poseben zakon ne določa drugače.

(3) Kadar je izvajanje javne službe na področju kmetijstva povezano tudi z razmerji javno-zasebnega partnerstva, se za ta razmerja uporabljajo določbe zakona, ki ureja javno-zasebno partnerstvo.

(4) Način izvajanja posamezne javne službe na področju kmetijstva predpiše vlada v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja posamezna področja javnih služb v kmetijstvu, zakonom, ki ureja gospodarske javne službe, in predpisi EU o državnih pomočeh.

(5) Za javne službe, ki se izvajajo na podlagi mednarodnih pogodb ali drugih aktov, ki jih je sprejela ali k njim pristopila Republika Slovenija, predpiše vlada način izvajanja teh javnih služb tudi v skladu s temi mednarodnimi akti.

117. člen

(obveznosti javne službe)

(1) Obveznosti javne službe na področju kmetijstva so:

1. trajno in nepretrgano opravljanje dejavnosti in izvajanje storitev;

2. omogočanje storitev za vsako fizično ali pravno osebo, ki se ukvarja s kmetijsko dejavnostjo po tem zakonu ali izkaže pravni interes;

3. izvajanje dejavnosti in storitev po letnem programu dela javne službe iz 125. člena tega zakona;

4. izvajanje storitev po določeni ceni;

5. zagotavljanje transparentnega in javnega delovanja;

6. zagotavljanje ločenega evidentiranja dejavnosti in storitev ter morebitnih drugih dejavnosti, ki jih izvaja ista pravna oseba;

7. hramba dokumentacije;

8. opravljanje dejavnosti in storitev do izbire novega izvajalca javne službe.

(2) Zakon lahko predpiše tudi druge obveznosti javne službe.

(3) Vlada predpiše podrobnejše obveznosti posamezne javne službe.

(4) Če izvajalec javne službe ne zagotovi storitve javne službe osebi, kateri jo je dolžan zagotoviti, ali ne zagotovi storitev po predpisani ceni in drugih predpisanih pogojih, lahko uporabnik storitve od ministrstva zahteva, da odloči o uporabnikovi pravici z odločbo v upravnem postopku in z njo izvajalcu javne službe naloži ustrezno ravnanje.

118. člen

(izvajalci javnih služb)

(1) Javne službe na področju kmetijstva lahko izvajajo javni zavodi, katerih ustanoviteljica je Republika Slovenija, KGZS ali občina, lahko pa jih izvaja tudi KGZS ali se za njihovo izvajanje podeli koncesija v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe.

(2) Izvajalci javnih služb iz prejšnjega odstavka lahko imajo za nalogo posamezne javne službe enega ali več podizvajalcev, pri čemer je lahko podizvajalec izvajalca iz 120. člena tega zakona le javni zavod.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek lahko izvajalec državne javne službe na osuševalnih in namakalnih sistemih za opravljanje nalog upravljanja izbere podizvajalca po predpisih o javnem naročanju, vendar največ za 20 % predvidenih letnih ur v okviru nalog upravljanja. Za opravljanje rednega in investicijskega vzdrževanja osuševalnih in namakalnih sistemov, se podizvajalec izbere v skladu s predpisi o javnem naročanju.

119. člen

(izbira izvajalcev javne službe z javnim razpisom)

(1) Izvajalec javne službe na področju kmetijstva se izbere z javnim razpisom za obdobje najmanj treh let in največ sedmih let.

(2) O izbiri izvajalca javne službe odloči minister z odločbo.

(3) Z izvajalcem javne službe sklene minister pogodbo, s katero se uredijo medsebojna razmerja.

120. člen

(neposredno imenovanje izvajalcev javnih služb)

(1) Ne glede na prejšnji člen javni razpis ni potreben za:

– področje javne službe kmetijskega svetovanja, ki jo opravlja KGZS z javnimi zavodi, katerih ustanoviteljica je,

– področja javnih služb strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin in nalog rastlinske genske banke ter za področje državne javne službe na osuševalnih in namakalnih sistemih, za katera so ustanovljeni javni zavodi.

(2) Izvajalec javne službe iz prejšnjega odstavka mora izpolnjevati naslednje pogoje:

– njegovi strateški cilji so enaki ciljem javne službe;

– pri opravljanju javne službe upošteva javni interes;

– na trgu izvaja manj kot 20 odstotkov dejavnosti, ki je predmet javne službe.

(3) Ministrstvo pozove izvajalce iz prvega odstavka tega člena k predložitvi vloge in pred imenovanjem poleg pogojev iz prejšnjega odstavka preveri tudi izpolnjevanje pogojev in usposobljenost za izvajanje javne službe iz 116., 117., 127. in 128. člena tega zakona.

(4) Če so izpolnjeni pogoji iz drugega in tretjega odstavka tega člena, minister z odločbo imenuje izvajalca javne službe za obdobje najmanj treh let in največ sedmih let ter z njim sklene pogodbo, s katero se uredijo medsebojna razmerja in financiranje v določenem obdobju.

(5) Če izvajalec javne službe ne izpolnjuje več pogojev iz drugega in tretjega odstavka tega člena, minister določi rok, v katerem mora izvajalec izpolniti zahtevane pogoje. Če izvajalec teh pogojev še vedno ne izpolni, minister prekliče imenovanje. Minister prekliče imenovanje tudi v primerih hujših kršitev določb pogodbe iz prejšnjega odstavka ali goljufije.

(6) Imenovanje lahko preneha tudi sporazumno, kadar s tem soglašata minister in izvajalec javne službe.

121. člen

(financiranje javne službe)

(1) Javna služba na področju kmetijstva se lahko financira iz:

– delnega ali celotnega plačila cene za opravljeno storitev;

– proračuna Republike Slovenije in občin;

– prispevkov v obliki javne dajatve;

– drugih virov.

(2) Republika Slovenija financira ali subvencionira posamezne storitve javne službe v kmetijstvu v skladu s programom te javne službe in predpisi EU o državnih pomočeh.

(3) Izvajalci javnih služb morajo sredstva iz proračuna Republike Slovenije za financiranje programa javnih služb nameniti le za izvajanje programa javne službe.

122. člen

(cene storitev javne službe)

(1) Uporabniki storitev javne službe na področju kmetijstva v celoti plačujejo ceno posamezne storitve, lahko pa se cene za posamezne storitve za uporabnike tudi subvencionirajo tako, da uporabniki plačujejo del cene ali da so za uporabnike storitve brezplačne.

(2) Minister predpiše cene storitev posamezne javne službe na področju kmetijstva ter višino in vir za subvencioniranje cen iz prejšnjega odstavka v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe, in tem zakonom.

(3) Cene storitev javne službe so lahko nižje ali enake cenam primerljivih storitev na trgu.

123. člen

(financiranje javne službe strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin na področju hmeljarstva)

(1) Uporabniki javne službe strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin na področju hmeljarstva za strokovni nalogi v proizvodnji kmetijskih rastlin žlahtnjenje in tehnologija pridelave in predelave hmelja so nosilci kmetijskih gospodarstev, vpisanih v evidenco iz tega zakona, ki v posameznem koledarskem letu pridelujejo hmelj na hmeljiščih na območju Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: hmeljarji).

(2) Uporabniki iz prejšnjega odstavka so dolžni plačati prispevek za del stroškov izvajanje javne službe iz prejšnjega odstavka (v nadaljnjem besedilu: prispevek). Preostali del sredstev, do polne vrednosti stroškov izvajanja javne službe iz prejšnjega odstavka, se financira iz proračuna Republike Slovenije.

(3) S sredstvi, zbranimi na podlagi prispevka, razpolaga izvajalec javne službe v hmeljarstvu.

(4) Osnova za prispevek v posameznem letu je vrednost strokovnih nalog iz prvega odstavka tega člena iz letnega finančnega načrta iz 125. člena tega zakona.

(5) Stopnja skupnega zneska prispevka vseh hmeljarjev v obdobju 2030 – 2040, ob predvidenem letnem pridelku hmelja 2.500 ton za javno službo iz prvega odstavka tega člena za strokovno nalogo v proizvodnji kmetijskih rastlin žlahtnjenje hmelja je 23,94 %, stopnja prispevka za javno službo iz prvega odstavka tega člena za strokovno nalogo v proizvodnji kmetijskih rastlin tehnologija pridelave in predelave hmelja pa je 12,91 %.

(6) Znesek prispevka posameznega hmeljarja se določi sorazmerno, pri čemer se upošteva pridelek hmelja posameznega hmeljarja na območju Republike Slovenije v posameznem koledarskem letu v razmerju do skupne količine certificiranega pridelka hmelja v Republiki Sloveniji v posameznem koledarskem letu.

(7) V soglasju z vlado lahko izvajalec javne službe stopnjo prispevka iz prejšnjega odstavka poviša ali zniža za največ 20 % glede na obseg izvajanja javne službe iz prvega odstavka tega člena in ob upoštevanju predvidenega letnega pridelka hmelja 2.500 ton.

(8) Minister lahko podrobneje predpiše način ugotavljanja višine zneska prispevka ob upoštevanju meril iz tega člena.

124. člen

(plačilo prispevka javne službe strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin na področju hmeljarstva)

(1) Izvajalec javne službe iz prvega odstavka prejšnjega člena uporabnikom nalog javne službe iz prejšnjega člena (v nadaljnjem besedilu: zavezanec za plačilo prispevka) odmeri prispevek.

(2) Nalogo iz prejšnjega odstavka izvajalec javne službe iz prvega odstavka prejšnjega člena opravlja kot javno pooblastilo.

(3) Prispevek nosilec javnega pooblastila iz prejšnjega odstavka odmeri z odločbo, izdano v upravnem postopku. O pritožbi zoper odločbo o odmeri prispevka odloča ministrstvo.

(4) Rok za plačilo prispevka je 30 dni.

(5) Od prispevkov, ki jih zavezanec za plačilo prispevka ni plačal v roku iz prejšnjega odstavka, se zaračunajo zamudne obresti po obrestni meri, kot jo določa zakon, ki ureja predpisano obrestno mero zamudnih obresti.

(6) Od zamudnih obresti, ki jih zavezanec za plačilo prispevka ni plačal, in od stroškov postopka izterjave, se zamudne obresti ne zaračunavajo.

(7) Pravica do odmere prispevka zastara v dveh letih od 31. decembra tistega leta, v katerem bi bilo treba prispevek odmeriti.

(8) Izvajalec javne službe iz prvega odstavka prejšnjega člena lahko na podlagi vloge zavezanca za plačilo prispevka, ki priloži dokazila o svojih dohodkih in premoženjskem stanju, dovoli:

– odlog dolga, nastalega z odmero plačila prispevka, ali plačilo dolga, nastalega z odmero plačila prispevka, v največ šestih mesečnih obrokih, če bi se s plačilom lahko ogrozilo preživljanje zavezanca za plačilo prispevka, ali

– odpis dolga, nastalega z odmero prispevka, v delu ali celoti, če bi se s plačilom dolga lahko ogrozilo preživljanje zavezanca za plačilo prispevka.

(9) Natančnejša merila za odlog plačila dolga, plačilo dolga v obrokih ali odpis dolga, nastalega z odmero prispevka, določi izvajalec javne službe iz prvega odstavka prejšnjega člena.

125. člen

(usmeritve in cilji ter letni program dela javne službe)

(1) Vlada v skladu s cilji kmetijske politike predpiše podrobnejše usmeritve in cilje javne službe za obdobje najmanj treh let in največ sedmih let, če ni drugače določeno z drugim zakonom.

(2) Ministrstvo pošlje izvajalcu javne službe izhodišča za pripravo letnega finančnega načrta oziroma letnega programa dela javne službe, ki morajo biti za posamezno javno službo v skladu z večletnim vsebinskim programom iz četrtega odstavka 131. člena tega zakona, četrtega odstavka 133. člena tega zakona, tretjega odstavka 134. člena tega zakona in drugega odstavka 137. člena tega zakona, če ni drugače določeno z drugim zakonom.

(3) Če z zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna Republike Slovenije, ni določeno drugače, se v letnem programu dela javne službe, na katerega da soglasje ministrstvo, določijo zlasti:

– vrsta in obseg storitev, ki se izvajajo v okviru nalog javne službe;

– način izvajanja storitev javne službe, v skladu z določbami iz 119. in 120. člena tega zakona;

– način spremljanja rezultatov storitev javne službe;

– obseg in način financiranja ali subvencioniranja posameznih storitev javne službe.

(4) Če posamezne naloge izvaja podizvajalec iz drugega in tretjega odstavka 118. člena tega zakona, morata biti iz letnega programa iz prejšnjega odstavka razvidna vrsta in obseg storitve javne službe iz prve alineje prejšnjega odstavka ter obseg in način financiranja ali subvencioniranja iz četrte alineje prejšnjega odstavka za posameznega podizvajalca.

(5) Če minister do začetka tekočega leta ne izda soglasja k letnemu programu dela se financiranje javne službe začasno nadaljuje na podlagi sklepa ministra glede na letni program dela javne službe iz preteklega leta, če ni drugače določeno z drugim zakonom.

(6) Če se med izvajanjem letnega programa dela javne službe iz tretjega odstavka tega člena pojavijo odstopanja pri vrstah in obsegu storitev javne službe iz prve alineje tretjega odstavka tega člena je potrebna sprememba letnega programa dela javne službe.

(7) Ne glede na prejšnji odstavek sprememba letnega programa dela javne službe iz tretjega odstavka tega člena ni potrebna, če se vrsta in obseg storitev javne službe iz prve alineje tretjega odstavka tega člena spremeni do višine 10 %, pri čemer vrednost skupnih sredstev v finančnem načrtu ostane nespremenjena.

126. člen

(nadzor nad izvajanjem javne službe)

(1) Strokovni nadzor nad vsebino izvajanja javne službe in nadzor nad izvajanjem programa ter nadzor nad porabo javnih sredstev pri izvajanju javne službe opravlja ministrstvo.

(2) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem javne službe opravlja inšpektorat, pristojen za kmetijstvo.

(3) Ministrstvo nadzoruje delo izvajalca javne službe tako, da zahteva poročila, podatke in druge dokumente v zvezi z opravljanjem dela javne službe. Za izvedbo nadzora nad izvajalcem javne službe lahko minister imenuje komisijo.

(4) Predstojnik izvajalca javne službe mora ministrstvu redno in tudi na njegovo posebno zahtevo poročati o delu javne službe.

(5) Če je za opravljanje javne službe imenovan izvajalec v skladu s 120. členom tega zakona, se javna služba izvaja v posebni notranji organizacijski enoti, razen če na trgu ne izvaja dejavnosti, ki je predmet javne službe, in:

– izvaja naloge v skladu z zakonom in drugimi predpisi, programom dela in finančnim načrtom,

– pripravi osnutek programa dela v skladu z izhodišči, ki mu jih posreduje ministrstvo,

– ministrstvu poroča o izvajanju programa in finančnega načrta ter drugih vprašanjih, ki se nanašajo na delo javne službe,

– sodeluje z ministrstvom in drugimi izvajalci javnih služb, razvojno-strokovnih nalog ali raziskovalnega dela, če je to opredeljeno v programih dela oziroma jim je z obveznim navodilom ministra naloženo, da skupno opravijo določeno nalogo.

127. člen

(pogoji za opravljanje javne službe)

Minister predpiše za posamezno javno službo na področju kmetijstva pogoje glede prostorov, opremljenosti in kadrov ter merila, postopke in metode nalog, ki jih mora zagotavljati izvajalec javne službe.

128. člen

(osebe, ki izvajajo naloge javne službe)

(1) Strokovno delo pri izvajanju storitev javne službe na področju kmetijstva lahko opravljajo le osebe, ki imajo ustrezno strokovno izobrazbo, so strokovno usposobljene za opravljanje dela na določenem delovnem mestu in izpolnjujejo druge pogoje, določene s predpisi.

(2) V izvajanje storitev javne službe na področju kmetijstva je lahko vključen pripravnik. Pripravnik je oseba, ki prvič sklene delovno razmerje, ki ustreza njegovi smeri in ravni strokovne izobrazbe ter se

usposablja za samostojno delo. Pripravnik se sprejme v delovno razmerje za določen čas trajanja pripravniške dobe.

(3) Podrobnejše pogoje glede strokovne izobrazbe in drugih zahtev, ki jih mora izpolnjevati oseba, da lahko opravlja strokovno delo pri izvajanju javne službe na področju kmetijstva, predpiše minister.

(4) Oseba, ki opravlja strokovno delo pri izvajanju storitev javne službe v neposrednem stiku z uporabniki storitev javne službe, mora obvladati in uporabljati slovenski jezik, na dvojezičnih območjih pa tudi jezik narodnosti.

(5) Osebi, ki pri opravljanju strokovnega dela v okviru izvajanja storitev javne službe pride v stik z okuženo živaljo, rastlino ali drugimi predmeti, s katerimi se lahko prenese kužno obolenje ali zastrupitev, se prizna morebitna okužba s to boleznijo za poklicno obolenje, če gre za dokazano trajno obolenje zaradi stika s to živaljo, rastlino ali drugimi predmeti.

129. člen

(področja javnih služb in podporne naloge)

(1) Javne službe na področju kmetijstva po tem zakonu so:

1. kmetijsko svetovanje;

2. strokovne naloge v proizvodnji kmetijskih rastlin;

3. strokovne naloge v živinoreji;

4. strokovne naloge na področju tehnologij reje živali;

5. naloge rastlinske genske banke;

6. naloge genske banke v živinoreji;

7. državna javna služba na osuševalnih in namakalnih sistemih in

8. svetovanje v čebelarstvu.

(2) Javne službe na področju kmetijstva lahko poleg nalog iz 130., 131., 132., 133., 134.,135., 136. in 137. člena tega zakona vključujejo tudi naslednje podporne naloge:

– strokovno-tehnična koordinacija,

– sodelovanje z drugimi ministrstvi, ostalimi izvajalci javnih služb ali raziskovalnega dela, nosilci javnih pooblastil iz tega zakona ter drugimi deležniki sistema AKIS in sodelovanje v strokovnih delovnih skupinah za posamezna področja v kmetijstvu,

– administrativno-tehnične naloge in usposabljanje zaposlenih, ki izvajajo naloge iz tega odstavka,

– mednarodno sodelovanje ter druge tehnične in organizacijske naloge.

130. člen

(kmetijsko svetovanje)

(1) Naloge na področju kmetijskega svetovanja so:

1. izobraževanje, informiranje in svetovanje v zvezi s tehnološkim, gospodarskim, podnebno-okoljskim in družbenim področjem opravljanja kmetijske dejavnosti in s kmetijstvom povezanih dejavnosti;

2. izobraževanje, informiranje, svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov za kmetijska gospodarstva;

3. izobraževanje, informiranje, svetovanje in pomoč pri uveljavljanju ukrepov kmetijske politike in drugih za kmetijstvo in razvoj podeželja pomembnih politik;

4. izobraževanje, informiranje, svetovanje in pomoč pri organizaciji in delovanju rejskih organizacij, organizacij pridelovalcev in drugih oblik proizvodnega združevanja kmetijskih pridelovalcev;

5. izobraževanje, informiranje in svetovanje na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov;

6. izobraževanje v zvezi s pridobitvijo usposobljenosti in znanj izvajalcev javne službe kmetijskega svetovanja na področju kmetijstva in s kmetijstvom povezanih področij;

7. spremljanje in poročanje o stanju kmetijske proizvodnje.

(2) Vlada predpiše podrobnejše naloge iz prejšnjega odstavka.

131. člen

(strokovne naloge v proizvodnji kmetijskih rastlin)

(1) Strokovne naloge v proizvodnji kmetijskih rastlin so:

1. selekcija;

2. žlahtnjenje;

3. introdukcija;

4. primernost vrst in sort kmetijskih rastlin za različna območja pridelave;

5. zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala kmetijskih rastlin;

6. tehnologije pridelave in tehnološka navodila;

7. ugotavljanje vrednosti kmetijskih rastlin za predelavo.

(2) Vlada predpiše podrobnejše strokovne naloge iz prejšnjega odstavka.

(3) Strokovne naloge iz prvega odstavka tega člena se lahko opravljajo po sektorjih v proizvodnji kmetijskih rastlin v skladu z večletnim vsebinskim programom iz četrtega odstavka tega člena.

(4) Za večletno obdobje iz prvega odstavka 125. člena tega zakona, minister s sklepom sprejme večletni vsebinski program strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin po sektorjih iz prejšnjega odstavka tega člena, ki vsebuje:

– uvod in stanje na področju strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin;

– namen in način izvedbe strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin v skladu z usmeritvami in cilji vlade iz prvega odstavka 125. člena tega zakona;

– podrobnejši opis posamezne strokovne naloge v proizvodnji kmetijskih rastlin, ki vključuje zlasti pregled stanja, cilje strokovne naloge, metode dela in kazalnike za doseganje ciljev;

– podrobnejši opis podpornih nalog iz drugega odstavka 129. člena tega zakona, ki vključuje pregled stanja, cilje podpornih nalog, metode dela in kazalnike za doseganje ciljev.

132. člen

(strokovne naloge v živinoreji)

Strokovne naloge v živinoreji so:

1. reprodukcija;

2. selekcija;

3. ocenjevanje plemenske vrednosti;

4. ugotavljanje proizvodnih oziroma delovnih sposobnosti;

5. rodovništvo;

6. izvajanje skupnega temeljnega rejskega programa;

7. razvojno-raziskovalne naloge s področja izvajanja rejskih programov za potrebe skupnega temeljnega programa;

8. ugotavljanje delovnih sposobnosti kopitarjev na tekmovanjih;

9. širjenje genetskega napredka.

133. člen

(strokovne naloge na področju tehnologij reje živali)

(1) Strokovne naloge na področju tehnologij reje živali so:

1. razvoj in preizkušanje različnih tehnologij reje živali v podporo trajnostnemu razvoju živinoreje;

2. ocenjevanje učinkov različnih tehnologij reje živali na proizvodne lastnosti živali in gospodarnost reje, zdravje in dobrobit živali ter na okolje in podnebje;

3. usklajevanje in priprava tehnoloških navodil na področju tehnologij reje živali in

4. zbiranje, obdelava in analiza podatkov s področja tehnologij reje živali ter presoja učinkovitosti in priprava strokovnih predlogov za ukrepe kmetijske politike v smeri spodbujanja trajnostnega razvoja živinoreje.

(2) Vlada predpiše podrobnejše strokovne naloge iz prejšnjega odstavka.

(3) Strokovne naloge iz prvega odstavka tega člena se lahko opravljajo po sektorjih reje živali v skladu z večletnim vsebinskim programom iz četrtega odstavka tega člena.

(4) Za večletno obdobje iz prvega odstavka 125. člena tega zakona minister s sklepom sprejme večletni vsebinski program strokovnih nalog na področju tehnologij reje živali, ki vsebuje:

– uvod in stanje na področju tehnologij reje živali;

– namen in način izvedbe strokovnih nalog na področju tehnologij reje živali v skladu z usmeritvami vlade iz prvega odstavka 125. člena tega zakona;

– opis nalog na področju tehnologij reje živali, ki vključuje pregled stanja, cilje strokovne naloge, metode dela in kazalnike za doseganje ciljev;

– opis podpornih nalog iz drugega odstavka 129. člena, ki vključuje pregled stanja, cilje podpornih nalog, metode dela in kazalnike za doseganje ciljev.

134. člen

(naloge rastlinske genske banke)

(1) Naloge rastlinske genske banke za ohranjanje in trajnostno rabo rastlinskih genskih virov za prehrano in kmetijstvo so:

1. zbiranje, evidentiranje in ohranjanje avtohtonega genskega materiala za prehrano in kmetijstvo, vključno z lokalnimi in opuščenimi lokalnimi sortami in populacijami kmetijskih rastlin ter divjimi sorodniki kmetijskih rastlin in divjimi rastlinami za prehrano;

2. opisovanje in vrednotenje rastlinskih genskih virov za prehrano in kmetijstvo po mednarodnih deskriptorjih;

3. razmnoževanje in zagotavljanje trajnostne rabe rastlinskih genskih virov za prehrano in kmetijstvo.

(2) Vlada predpiše podrobnejše naloge iz prejšnjega odstavka.

(3) Za večletno obdobje iz prvega odstavka 125. člena tega zakona, minister s sklepom sprejme večletni vsebinski program na področju ohranjanja in trajnostne rabe rastlinskih genskih virov za prehrano in kmetijstvo, ki vsebuje:

– uvod in stanje na področju nalog ohranjanja in trajnostne rabe rastlinskih genskih virov za prehrano in kmetijstvo,

– namen in način izvedbe nalog ohranjanja in trajnostne rabe rastlinskih genskih virov za prehrano in kmetijstvo v skladu z usmeritvami vlade iz prvega odstavka 125. člena tega zakona,

– podrobnejši opis nalog ohranjanja in trajnostne rabe rastlinskih genskih virov za prehrano in kmetijstvo, ki vključuje pregled stanja, cilje naloge, metode dela in kazalnike za doseganje ciljev,

– podrobnejši opis podpornih nalog iz drugega odstavka 129. člena tega zakona, ki vključuje pregled stanja, cilje podpornih nalog, metode dela in kazalnike za doseganje ciljev.

135. člen

(naloge genske banke v živinoreji)

Naloge genske banke v živinoreji so:

– zbiranje in evidentiranje avtohtonega genskega materiala, vključno s starimi domačimi ali udomačenimi pasmami živali;

– ocenjevanje in vrednotenje zbranega genskega materiala;

– razmnoževanje in trajnostna raba genskega materiala.

136. člen

(naloge državne javne službe na osuševalnih in namakalnih sistemih)

(1) Naloge državne javne službe na osuševalnih in namakalnih sistemih so:

– načrtovanje in izvajanje upravljanja;

– izvedba vzdrževanja in nadzor nad izvedbo vzdrževalnih del;

– posodabljanje podatkov za vodenje evidenc na področju osuševalnih in namakalnih sistemov;

– dajanje strokovnih mnenj ministrstvu v postopkih poseganja v prostor na osuševalnih in namakalnih sistemih, ki so predmet te javne službe.

(2) Vlada predpiše podrobnejše naloge iz prejšnjega odstavka.

137. člen

(svetovanje v čebelarstvu)

(1) Naloge svetovanja v čebelarstvu so:

1. informiranje, izobraževanje in svetovanje na področju tehnologije, ekonomike in varne hrane;

2. informiranje, izobraževanje in svetovanje pri izdelavi razvojnih načrtov čebelarstva;

3. informiranje, izobraževanje in svetovanje pri uveljavljanju ukrepov skupne kmetijske politike s področja čebelarstva;

4. informiranje, izobraževanje in svetovanje pri organizaciji in delovanju organizacij proizvajalcev iz tega zakona ali skupin proizvajalcev iz tega zakona;

5. informiranje, izobraževanje in svetovanje pri pripravi predpisov s področja čebelarstva;

6. sodelovanje pri pripravi razvojnih programov v čebelarstvu;

7. ozaveščanje mladine in širše javnosti o pomenu čebelarstva;

8. spremljanje in napovedi medenja v čebelarstvu;

9. vodenje katastra čebelje paše.

(2) Za večletno obdobje iz prvega odstavka 125. člena tega zakona, minister s sklepom sprejme večletni vsebinski program na področju svetovanja v čebelarstvu, ki vsebuje:

– uvod in stanje na področju svetovanja v čebelarstvu,

– namen in način izvedbe nalog svetovanja v čebelarstvu v skladu z usmeritvami vlade iz prvega odstavka 125. člena tega zakona,

– podrobnejši opis nalog svetovanja v čebelarstvu, ki vključuje pregled stanja, cilje naloge, metode dela in kazalnike za doseganje ciljev,

– podrobnejši opis podpornih nalog iz drugega odstavka 129. člena tega zakona, ki vključuje pregled stanja, cilje podpornih nalog, metode dela in kazalnike za doseganje ciljev.

V. POGLAVJE

CERTIFICIRANJE PRIDELKA HMELJA IN HMELJNIH PROIZVODOV

138. člen

(organizacija za kontrolo in certificiranje pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov)

(1) Organizacija za kontrolo in certificiranje pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: organizacija za certificiranje hmelja) je pristojni organ za kontrolo in certificiranje v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo certificiranje pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov.

(2) Za priznanje organizacije za certificiranje hmelja mora vlagatelj vložiti vlogo na Upravo Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljnjem besedilu: UVHVVR) z dokazili o izpolnjevanju tehničnih in organizacijskih pogojev iz tega člena. Kadar pravni akti EU tako določajo, mora vlagatelj k vlogi predložiti akreditacijsko listino, ki jo je izdala Slovenska akreditacija ali akreditacijska služba druge države članice, ki ima z Evropsko akreditacijo sklenjen sporazum o medsebojnem priznavanju akreditacij.

(3) O vlogi iz prejšnjega odstavka odloči predstojnik UVHVVR z odločbo za obdobje desetih let. Medsebojna razmerja med UVHVVR in organizacijo za kontrolo in certificiranje se uredijo s pogodbo.

(4) Če organizacija za certificiranje hmelja ne izpolnjuje več predpisanih pogojev ali če ravna v nasprotju s predpisi, predstojnik UVHVVR izda odločbo o prenehanju opravljanja kontrole in certificiranj hmelja in hmeljnih proizvodov.

(5) Minister predpiše tehnične in organizacijske pogoje, ki jih mora izpolnjevati organizacija za certificiranje hmelja, če niso določeni s pravnimi akti EU.

139. člen

(kontrola in certificiranje pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov)

(1) Kontrola in certificiranje pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov se izvaja v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo certificiranje pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov.

(2) Organizacija za certificiranje hmelja poleg kontrole in certificiranja pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov iz prejšnjega člena kot javno pooblastilo opravlja še naslednje naloge:

– odobri in kontrolira centre za kontrolo in certificiranje pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: center za certificiranje hmelja);

– imenuje osebe, ki izvajajo kontrolo in certificiranje pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: oseba, ki izvaja certificiranje hmelja);

– vodi evidenci iz 163. in 164. člena tega zakona.

(3) Organizacija za certificiranje hmelja odobri centre za certificiranje hmelja iz prve alineje prejšnjega odstavka na podlagi vloge pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, ki izpolnjuje organizacijske, tehnične in kadrovske pogoje za obdobje desetih let. Odobritev se odvzame, če center za certificiranje hmelja ne izpolnjuje več organizacijskih, tehničnih in kadrovskih pogojev, ravna v nasprotju s predpisi ali na zahtevo centra za certificiranje hmelja, kar ugotovi organizacija za certificiranje hmelja z odločbo.

(4) Organizacija za certificiranje hmelja na podlagi vloge centra za certificiranje hmelja z odločbo za obdobje desetih let, imenuje osebe, ki izvajajo certificiranje hmelja, če osebe izpolnjujejo predpisane pogoje glede usposobljenosti. Imenovanje se odvzame, če oseba ne izpolnjuje več predpisanih pogojev, ravna v nasprotju s predpisi ali na zahtevo te osebe, kar ugotovi organizacija za certificiranje hmelja z odločbo.

(5) Če je organizacija za certificiranje hmelja hkrati pridelovalec hmelja, izvede certificiranje njenega pridelka hmelja vsako leto drugi center za certificiranje hmelja v prisotnosti pristojne inšpekcijske službe.

(6) Če je center za certificiranje hmelja hkrati pridelovalec hmelja, izvede certificiranje njegovega pridelka hmelja vsako leto drug center za certificiranje hmelja.

(7) Oseba, ki izvaja certificiranje hmelja, ne sme opravljati posameznih opravil v postopku kontrole in certificiranja pridelka hmelja, ki ga je pridelala družinska kmetija, na kateri je vpisan kot nosilec ali član družinske kmetije, ali pa so ga pridelali sorodniki v ravni črti ali sorodniki v stranski črti do vključenega drugega kolena.

(8) Ceno kontrole in certificiranja pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov nosijo pridelovalci hmelja, stroške odobritve centrov za certificiranje hmelja pa centri za certificiranje hmelja.

(9) Minister predpiše organizacijske, tehnične in kadrovske pogoje za centre za certificiranje hmelja, pogoje glede usposobljenosti za osebe, ki izvajajo certificiranje hmelja, podrobnejše določbe glede postopkov za odobritev ali odvzem odobritve centrov za certificiranje hmelja in imenovanje oseb, ki izvajajo certificiranje hmelja in način oblikovanja cene kontrole in certificiranja pridelkov hmelja in hmeljnih proizvodov ter stroškov odobritve centrov za certificiranje hmelja.

VI. POGLAVJE

PODNEBNE SPREMEMBE V KMETIJSTVU IN KMETIJSKA TLA

1. ODDELEK

BLAŽENJE IN PRILAGAJANJE PODNEBNIM SPREMEMBAM V KMETIJSTVU

140. člen

(obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu v zvezi z rabo zemljišč in spremembo rabe zemljišč)

(1) Ministrstvo za namen izvajanja pravnih aktov EU, ki urejajo obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč in spremembo rabe zemljišč, spremlja:

1. vsebnost organske snovi v tleh;

2. odmrli les;

3. lesno biomaso;

4. rastlinski opad;

5. fizikalno-kemijske lastnosti tal v kmetijskih rabah, ki se nanašajo na:

a) suho snov,

b) vsebnost vode,

c) pH,

č) skupni dušik,

d) organski ogljik,

e) teksturo tal (delež peska, melja, gline) in

f) navidezno specifično težo ter

6. način rabe kmetijskih zemljišč, ki so kmetijska zemljišča v skladu s 183. členom tega zakona.

(2) Ministrstvo je pristojno tudi za:

1. zbiranje in analiziranje podatkov iz prejšnjega odstavka ter vodenje zbirke podatkov iz 173. člena tega zakona,

2. spremljanje, svetovanje, zbiranje in analiziranje podatkov iz ukrepov kmetijske politike na kmetijskih zemljiščih, ki ohranjajo ali povečujejo vsebnost organske snovi v tleh, vključno z oceno učinkovitosti ukrepov kmetijske politike,

3. pripravo poročil, informacij in drugih aktivnosti za izvajanje pravnih aktov EU, ki urejajo obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč in spremembo rabe zemljišč,

4. spremljanje dinamike zaloge ogljika na kmetijskih zemljiščih, v kmetijskih tleh in kmetijsko–gozdarskih sistemih,

5. spodbujanje in spremljanje učinkovitosti kmetijsko-gozdarskih sistemov na kmetijskih zemljiščih,

6. izboljšanje kakovosti prostorskih podatkov o rabi in spremembi rabe kmetijskih zemljišč,

7. sodelovanje pri pripravi in posodabljanju vsebine, spremljanju in poročanju o izvajanju ukrepov iz NEPN ali drugih nacionalnih dokumentov in programov na področju vsebin iz tega člena,

8. sodelovanje pri pripravi poročila o blaženju podnebnih sprememb iz zakona, ki ureja podnebje za področje kmetijstva in pri pripravi podnebnega poročila o stanju v kmetijstvu, vključno z obravnavo rezultatov in oblikovanjem strokovnih priporočil za nadgradnjo tega poročila, in

9. priprava strokovnih mnenj v zvezi z vsebinami javnega pooblastila iz tega člena ter sodelovanje z organizacijami s tega področja, drugimi nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb v kmetijstvu.

(3) Način in pogostost vzorčenja, kriterije za vzorčenje tal, nadzemne in lesne biomase na kmetijskih zemljiščih, parametre in metode laboratorijskih analiz, zagotavljanje kakovosti vzorčenja in način vodenja rezultatov analiz v zbirki podatkov iz 173. člena tega zakona predpiše minister.

(4) Naloge iz prvega in drugega odstavka tega člena se izvajajo kot javno pooblastilo.

(5) Nosilec javnega pooblastila iz prejšnjega odstavka je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki sama ali skupaj z drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, izpolnjuje naslednje pogoje:

– ima zaposlene strokovnjake z znanji in izkušnjami za vsebine iz prvega odstavka tega člena,

– je ustrezno tehnično opremljena,

– ima laboratorij, akreditiran v skladu z evropskimi in mednarodnimi priznanimi standardi, za izvajanje analiz iz prvega odstavka tega člena,

– ni v postopku zaradi insolventnosti oziroma prisilnega prenehanja ali izbrisa iz registra v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja in

– ima poravnane vse davke, prispevke in druge dajatve, določene s predpisi.

(6) Merila za izbor nosilca javnega pooblastila na javnem razpisu so izkazana znanja, reference in delovne izkušnje s področja rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in kmetijske pridelave na področju emisij in odvzemov toplogrednih plinov ter poznavanje zahtev za potrebe poročanja v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč in spremembo rabe zemljišč. Podrobnejša merila predpiše minister. Pri izboru se upošteva na javnem razpisu doseženo najvišje število točk na podlagi meril.

(7) Javno pooblastilo iz četrtega odstavka tega člena podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje desetih let. Medsebojna razmerja med nosilcem javnega pooblastila in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(8) Nosilec javnega pooblastila mora ministrstvu predložiti v potrditev letni program dela nosilca javnega pooblastila za izvajanje nalog iz tega člena do konca januarja za tekoče leto.

(9) Podrobnejše pogoje iz petega odstavka tega člena in način oblikovanja cene nalog javnega pooblastila iz tega člena predpiše minister.

(10) Nadzor, razen inšpekcijskega nadzora nad nosilcem javnega pooblastila, izvaja ministrstvo.

(11) Javno pooblastilo preneha sporazumno ali če nosilec javnega pooblastila preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali pravnimi akti EU, krši pogodbo ali ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi ministrstvo z odločbo v upravnem postopku.

141. člen

(izdelava ocen emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu)

(1) Ministrstvo za izvajanje pravnih aktov EU, ki urejajo upravljanje energetske unije in podnebnih ukrepov, ter za izvajanje ukrepov kmetijske politike zbira, obdeluje in spremlja podatke, potrebne za oceno uspešnosti ukrepov na področju zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka, ki jih ureja predpis o nacionalnih emisijah onesnaževal zunanjega zraka, v kmetijstvu ter obdeluje in spremlja analize in napredek na področju kakovosti voluminozne krme za namen ocene zmanjševanja emisij toplogrednih plinov in amonijaka v kmetijstvu.

(2) Naloge iz prejšnjega odstavka se izvajajo kot javno pooblastilo.

(3) Naloge nosilca javnega pooblastila iz tega člena so:

1. priprava ocene prispevka in učinkovitosti ukrepov kmetijske politike k zmanjšanju neposrednih in posrednih emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz kmetijstva, po virih in sektorjih, priprava strokovnih predlogov in projekcij glede zmanjšanja emisij na področjih iz prvega odstavka tega člena ter priprava priporočil za izboljšanje učinkovitosti ukrepov kmetijske politike;

2. izboljševanje metod za oceno ukrepov za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz kmetijstva;

3. pridobivanje specifičnih podatkov za oceno emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz kmetijstva;

4. interpretacija trendov emisij in priprava podatkov o emisijah toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz kmetijstva za vnos v zbirko podatkov iz 173. člena tega zakona;

5. izvajanje usposabljanj, prispevek k poročanju na državni in mednarodni ravni ter informiranje javnosti na področju emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz kmetijstva;

6. priprava poročil o opravljenih aktivnostih na področju zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz kmetijstva;

7. preučevanje in uvajanje novejših metod za neposredno in posredno merjenje emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu;

8. redno izvajanje, spremljanje in poročanje o izvajanju sprejetih ukrepov v kmetijstvu iz NEPN in drugih nacionalnih dokumentov in programov s področja emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz kmetijstva;

9. sodelovanje pri pripravi poročila o blaženju podnebnih sprememb iz zakona, ki ureja podnebje in poročila o zmanjšanju nacionalnih emisij onesnaževal zraka, ki ga ureja predpis o nacionalnih emisijah onesnaževal zunanjega zraka, za področje kmetijstva ter podnebnega poročila o stanju v kmetijstvu, vključno z obravnavo rezultatov in oblikovanjem strokovnih priporočil za nadgradnjo tega poročila;

10. obdelava podatkov rezultatov analiz voluminozne krme za namen ocene zmanjševanja emisij toplogrednih plinov in amonijaka v kmetijstvu in

11. priprava strokovnih mnenj v zvezi z vsebinami javnega pooblastila iz tega člena ter sodelovanje z organizacijami s tega področja, drugimi nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb v kmetijstvu.

(4) Minister za obdelavo podatkov iz analiz voluminozne krme iz 10. točke prejšnjega odstavka predpiše obseg ter metodologijo analiziranja voluminozne krme in vsebino poročila o izvedenih analizah voluminozne krme.

(5) Nosilec javnega pooblastila iz tega člena je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki sama ali skupaj z drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, izpolnjuje naslednje pogoje:

– ima zaposlene strokovnjake z izkazanimi znanji in izkušnjami za vsebine iz prvega odstavka tega člena ter strokovnjake z izkazanimi znanji in izkušnjami rastlinske pridelave in živinoreje;

– ni v postopku zaradi insolventnosti oziroma prisilnega prenehanja ali izbrisa iz registra v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja ter

– ima poravnane vse davke, prispevke in druge dajatve, določene s predpisi.

(6) Merila za izbor nosilca javnega pooblastila iz tega člena na javnem razpisu so izkazana znanja, reference in delovne izkušnje s področja emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz kmetijstva, izkušnje spremljanja analiz voluminozne krme za namen zmanjševanja emisij toplogrednih plinov in amonijaka v kmetijstvu ter poznavanje metodike za potrebe poročanja o emisijah v skladu s pravnimi akti EU. Podrobnejša merila predpiše minister. Pri izboru se upošteva na javnem razpisu doseženo najvišje število točk na podlagi meril.

(7) Javno pooblastilo iz tega člena podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje desetih let. Medsebojna razmerja med nosilcem javnega pooblastila in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(8) Nosilec javnega pooblastila mora ministrstvu predložiti v potrditev letni program dela nosilca javnega pooblastila za izvajanje nalog iz tretjega odstavka tega člena do konca januarja za tekoče leto.

(9) Podrobnejše pogoje iz četrtega odstavka tega člena in način oblikovanja cene storitev nalog javnega pooblastila iz tega člena predpiše minister.

(10) Nadzor, razen inšpekcijskega nadzora nad nosilcem javnega pooblastila, izvaja ministrstvo.

(11) Javno pooblastilo preneha sporazumno ali če nosilec javnega pooblastila preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali pravnimi akti EU, krši

pogodbo ali ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi ministrstvo z odločbo v upravnem postopku.

142. člen

(spremljanje energije v kmetijstvu)

(1) Ministrstvo za izvajanje pravnih aktov EU, ki urejajo upravljanje energetske unije in podnebnih ukrepov ter za izvajanje ukrepov kmetijske politike, sistematično spremlja rabo energije in proizvodnjo energije iz obnovljivih virov (v nadaljnjem besedilu: OVE) v kmetijstvu.

(2) Za namen spremljanja rabe energije in proizvodnje OVE v kmetijstvu ministrstvo:

1 zbira, obdeluje in analizira podatke, potrebne za celovito oceno porabe energije v kmetijstvu, pri čemer upošteva posamezne kmetijske panoge ter specifične energetske potrebe različnih vrst kmetijskih gospodarstev;

2. zbira, obdeluje in analizira podatke, potrebne za izdelavo ocene proizvodnega potenciala za OVE, omejitev za proizvodnjo OVE ter vplivov uvajanja OVE na kmetijska gospodarstva;

3. spremlja trende in pripravlja oceno prispevka kmetijskega sektorja in ukrepov kmetijske politike k nacionalnim podnebnim in energetskim ciljem ter razvija ter izboljšuje metodologijo za presojo učinkovitosti teh ukrepov po posameznih vrstah virov energije, kmetijskih panogah ter vrstah kmetijskih gospodarstev iz 18. člena tega zakona;

4. pripravlja strokovne predloge za ukrepe s področja trajnostne in učinkovite rabe energije ter proizvodnje OVE za NEPN in druge evropske in nacionalne strateške dokumente ter spremlja in poroča o izvajanju in učinkovitosti teh ukrepov ter predlaga priporočila za izboljšavo teh ukrepov;

5. pripravlja prikaz stanja in aktivnosti ministrstva na področju učinkovite rabe energije in OVE v kmetijstvu ter pripravlja strokovne predloge izboljšav vsebine podnebnega poročila o stanju v kmetijstvu;

6. zbira, obdeluje in analizira podatke o razvoju in napredku tehnologij za napovedovanje trendov rabe energije in proizvodnje OVE v kmetijstvu ter pripravlja priporočila za izboljšanje energetske učinkovitosti kmetijskega sektorja;

7. zbira, obdeluje in analizira podatke iz projektov s področja učinkovite rabe energije in OVE v kmetijstvu (npr. agrofotovoltaike, fotovoltaike, bioplina, geotermalne energije) z namenom ocene tehnološke ustreznosti in možnosti širše implementacije tovrstnih sistemov v kmetijski proizvodnji ter njihovega vpliva na energetsko samooskrbo v kmetijstvu ter prispevka kmetijstva k doseganju nacionalnih podnebno-energetskih ciljev;

8. pripravlja poročila in zagotavlja podatke za pristojne institucije ter mednarodne organizacije o ključnih kazalcih energetske učinkovitosti in OVE v kmetijstvu;

9. pripravlja strokovna mnenja v zvezi z vsebinami javnega pooblastila iz tega člena ter sodeluje z organizacijami s tega področja, drugimi nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb v kmetijstvu in

10. vodi evidenco iz 175. člena tega zakona in pripravlja strokovne predloge za njeno izboljšavo.

(3) Naloge iz prejšnjega odstavka se izvajajo kot javno pooblastilo.

(4) Minister podrobneje predpiše parametre za izračun porabe energije in proizvodnje OVE v kmetijstvu ter izvedbo nalog iz drugega odstavka tega člena.

(5) Nosilec javnega pooblastila iz tega člena je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki skupaj z najmanj eno drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, izpolnjuje naslednje pogoje:

– ima zaposlene strokovnjake z izkazanimi znanji in izkušnjami za vsebine iz drugega odstavka tega člena ter strokovnjake z izkazanimi znanji in izkušnjami s področja energetike in poznavanjem kmetijske dejavnosti, tehnologij pridelave in prireje ter graditve kmetijskih objektov;

– ni v postopku zaradi insolventnosti oziroma prisilnega prenehanja ali izbrisa iz registra v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja ter

– ima poravnane vse davke, prispevke in druge dajatve, določene s predpisi.

(6) Merila za izbor nosilca javnega pooblastila iz tega člena na javnem razpisu so izkazana znanja, reference in delovne izkušnje s področja spremljanja energije v kmetijstvu, energetske učinkovitosti in OVE, ki se porabljajo v kmetijstvu, ter poznavanje metodike za potrebe poročanja v skladu s pravnimi akti EU. Podrobnejša merila predpiše minister. Pri izboru se upošteva na javnem razpisu doseženo najvišje število točk na podlagi meril.

(7) Javno pooblastilo iz tega člena podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje desetih let. Medsebojna razmerja med nosilcem javnega pooblastila in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(8) Nosilec javnega pooblastila mora ministrstvu predložiti v potrditev letni program dela nosilca javnega pooblastila za izvajanje nalog iz tretjega odstavka tega člena do konca januarja za tekoče leto.

(9) Podrobnejše pogoje iz petega odstavka tega člena in način oblikovanja cene storitev nalog javnega pooblastila iz tega člena predpiše minister.

(10) Nadzor, razen inšpekcijskega nadzora nad nosilcem javnega pooblastila, izvaja ministrstvo.

(11) Javno pooblastilo preneha sporazumno ali če nosilec javnega pooblastila preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali pravnimi akti EU, krši pogodbo ali ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi ministrstvo z odločbo v upravnem postopku.

143. člen

(prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam)

(1) Namen prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam je obvladovanje podnebnih tveganj v kmetijstvu ter doseganje stalnega napredka na področju prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam na način, ki je stroškovno učinkovit in upošteva možne priložnosti ter vključuje na naravi temelječe rešitve za prilagajanje, kjer je to mogoče.

(2) Cilj prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam je z načrtnim zmanjševanjem ranljivosti in večanjem prilagoditvene sposobnosti, učinkovito obvladovati podnebna tveganja in krepiti podnebno odpornost kmetijstva ter s tem zmanjšati možne neugodne posledice in škode v kmetijstvu zaradi trenutnih in pričakovanih vplivov podnebnih sprememb.

(3) Za doseganje ciljev na področju prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam ministrstvo na podlagi tega in zakona, ki ureja podnebje, izvaja naslednje naloge:

1. načrtuje in izvaja ukrepe kmetijske politike za doseganje ciljev prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam;

2. spremlja in vrednoti ukrepe kmetijske politike na področju prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam, kar vključuje zlasti pripravo analize učinkovitosti preteklih ukrepov prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam, pripravo ocene uspešnosti, učinkovitosti, ustreznosti in usklajenosti ukrepov kmetijske politike ter njihove dodane vrednosti in vpliva glede prispevka k ciljem podnebne politike na področju prilagajanja podnebnim spremembam;

3. pripravlja strokovne predloge ukrepov kmetijske politike s področja prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam ter priporočila za nadgradnjo teh ukrepov;

4. pripravlja in posodablja oceno podnebne ranljivosti in tveganj za kmetijstvo ter pripravlja strokovne predloge izboljšav metodologije za oceno podnebne ranljivosti in tveganj za kmetijstvo;

5. na osnovi ocene podnebne ranljivosti in tveganj za kmetijstvo pripravi strokovne predloge za posodobitev ciljev in usmeritev prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam za strategijo prilagajanja podnebnim spremembam iz zakona, ki ureja podnebje;

6. pripravlja strokovne predloge in sodeluje pri pripravi in posodobitvah dolgoročne podnebne strategije ter strategije prilagajanja podnebnim spremembam iz zakona, ki ureja podnebje za področje kmetijstva;

7. sodeluje pri pripravi in posodobitvah ter daje soglasje na regionalne akcijske načrte prilagajanja podnebnim spremembam iz zakona, ki ureja podnebje za področje kmetijstva;

8. pripravlja strokovne predloge ter sodeluje pri pripravi poročila o prilagajanju podnebnim spremembam, obravnavi rezultatov in oblikovanju priporočil iz zakona, ki ureja podnebje za področje kmetijstva;

9. pripravlja strokovne predloge izboljšav vsebine podnebnega poročila o stanju v kmetijstvu iz 11. člena tega zakona ter pripravi prikaz stanja in aktivnosti na področju prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam za to poročilo;

10. pripravlja strokovne predloge za ukrepe s področja prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam za NEPN ali drugih nacionalnih dokumentov in programov na področju vsebin iz tega člena ter pripravlja informacije o ciljih, politikah in ukrepih za prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam za NEPN;

11. sodeluje pri pripravi in posodobitvah NEPN v delu za prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam ter izvaja sprejete ukrepe iz NEPN iz tega dela;

12. redno spremlja in pripravlja poročila o izvajanju sprejetih ukrepov iz NEPN za področje prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam;

13. redno posodablja in izboljšuje modele primernosti kmetijskih zemljišč v Sloveniji za kmetijsko pridelavo z upoštevanjem podnebnih scenarijev, prostorsko prikazanih agroklimatskih kazalcev in druge modele s področja prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam;

14. vodi zbirko podatkov iz 176. člena tega zakona, analizira podatke ter pripravlja strokovne predloge za njeno izboljšavo in dopolnitev;

15. spremlja in pripravlja strokovne predloge ukrepov s področja uvajanja naprednih tehnologij v kmetijstvu, kar vključuje tudi na naravi temelječe rešitve, z namenom hitrejšega in učinkovitejšega prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam;

16. spremlja in pripravlja strokovne predloge ukrepov in priporočil s področja trajnostne rabe in upravljanja vodnih virov za potrebe kmetijstva z namenom hitrejšega in učinkovitejšega prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam;

17. spremlja in pripravlja strokovne predloge ukrepov in priporočil s področja trajnostne rabe in upravljanja s kmetijskimi tlemi z namenom hitrejšega in učinkovitejšega prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam;

18. pripravlja strokovna mnenja v zvezi z vsebinami javnega pooblastila iz tega člena ter sodeluje z organizacijami s tega področja, drugimi nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb v kmetijstvu in

19. obvešča, izobražuje, ozavešča in svetuje nosilcem kmetijskih gospodarstev in drugi zainteresirani in splošni javnosti o podnebnih nevarnostih v kmetijstvu, izvedenih prilagoditvah, ukrepih prilagajanja in povečanja odpornosti kmetijstva podnebnim spremembam ter o ukrepih za obvladovanje podnebnih tveganj v kmetijstvu.

(4) Naloge iz prejšnjega odstavka, razen nalog iz 1., 7., 11., in 19. točke prejšnjega odstavka, se izvajajo kot javno pooblastilo.

(5) Nosilec javnega pooblastila za izvajanje nalog iz prejšnjega odstavka je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki skupaj z najmanj eno drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, izpolnjuje naslednje pogoje:

1. je registrirana za opravljanje znanstvenoraziskovalne dejavnosti;

2. je usposobljena za izvajanje strokovnih nalog s področja kmetijstva v povezavi s podnebnimi spremembami, varstvom okolja in narave;

3. ima zaposlene strokovnjake z znanji na naslednjih področjih:

a) prilagajanja podnebnim spremembam;

b) ocene podnebne ranljivosti in tveganj;

c) upravljanja s podnebnimi tveganji;

č) rastlinske pridelave in živinoreje;

d) naprednih tehnologij v kmetijstvu za področje prilagajanja podnebnim spremembam;

e) modeliranja in analiziranja podatkov ter prostorskega modeliranja in analiz;

f) načrtovanja, spremljanja in vrednotenja izvajanja ukrepov prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam;

g) upravljanja z vodnimi viri in kmetijskimi tlemi;

4. ni v postopku zaradi insolventnosti oziroma prisilnega prenehanja ali izbrisa iz registra v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja in

5. ima poravnane vse davke, prispevke in druge dajatve, določene s predpisi.

(6) Podrobnejše pogoje iz prejšnjega odstavka in način oblikovanja cene storitve nalog javnega pooblastila iz tega člena predpiše minister.

(7) Merila za izbor nosilca javnega pooblastila za izvajanje nalog iz četrtega odstavka tega člena na javnem razpisu so reference in delovne izkušnje s področja prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam. Podrobnejša merila predpiše minister. Pri izboru se upošteva na javnem razpisu doseženo najvišje število točk na podlagi meril.

(8) Javno pooblastilo podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje desetih let. Medsebojna razmerja med nosilcem javnega pooblastila in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(9) Nosilec javnega pooblastila mora ministrstvu predložiti v potrditev letni program dela nosilca javnega pooblastila za izvajanje nalog iz četrtega odstavka tega člena do konca januarja za tekoče leto.

(10) Nadzor, razen inšpekcijskega nadzora nad nosilcem javnega pooblastila, izvaja ministrstvo.

(11) Javno pooblastilo preneha sporazumno ali če nosilec javnega pooblastila preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali pravnimi akti EU, krši pogodbo ali ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi ministrstvo z odločbo v upravnem postopku.

144. člen

(spremljanje sodobnih tehnik žlahtnjenja v kmetijstvu)

(1) Ministrstvo spremlja uporabo sodobnih tehnik žlahtnjenja v kmetijstvu.

(2) Naloge iz prejšnjega odstavka se izvajajo kot javno pooblastilo.

(3) Naloge nosilca javnega pooblastila iz drugega odstavka tega člena so:

1. spremljanje razvoja, interpretacija in vrednotenje sodobnih tehnik žlahtnjenja, primernih za kmetijstvo, vključno s prilagajanjem kmetijstva podnebnim spremembam,

2. strokovna podpora v zvezi s tehnološkim in podnebno-okoljskim področjem,

3. strokovna podpora pri izdelavi predlogov rešitev na področju sodobnih tehnik žlahtnjenja,

4. strokovna podpora pri uveljavljanju ukrepov kmetijske politike na področju javnega pooblastila,

5. strokovna podpora pri oceni primernosti pridelave in predelave kmetijskih rastlin, pridobljenih s pomočjo sodobnih tehnik žlahtnjenja,

6. priprava strokovnih mnenj v zvezi z vsebinami javnega pooblastila iz tega člena ter sodelovanje z organizacijami s tega področja, drugimi nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb v kmetijstvu,

7. zbiranje, evidentiranje sodobnih tehnik žlahtnjenja, primernih za kmetijstvo,

8. strokovno izobraževanje in usposabljanje ter ozaveščanje javnosti in

9. priprava poročil o opravljenih aktivnostih tega odstavka na področju izdelave predlogov rešitev na področju sodobnih tehnik žlahtnjenja za potrebe odločanja v kmetijstvu.

(4) Nosilec javnega pooblastila iz prejšnjega odstavka je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki sama ali skupaj z drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, izpolnjuje naslednje pogoje:

– ima zaposlene strokovnjake z izkazanimi znanji in izkušnjami za vsebine iz prvega odstavka tega člena ter strokovnjake z izkazanimi znanji in izkušnjami na področju sodobnih tehnik žlahtnjenja za potrebe odločanja v kmetijstvu;

– ni v postopku zaradi insolventnosti oziroma prisilnega prenehanja ali izbrisa iz registra v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja ter

– ima poravnane vse davke, prispevke in druge dajatve, določene s predpisi.

(5) Merila za izbor nosilca javnega pooblastila na javnem razpisu so izkazana znanja, reference in delovne izkušnje s področja sodobnih tehnik žlahtnjenja za potrebe odločanja v kmetijstvu. Podrobnejša merila predpiše minister. Pri izboru se upošteva na javnem razpisu doseženo najvišje število točk na podlagi meril.

(6) Javno pooblastilo iz drugega ostavka tega člena podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje desetih let. Medsebojna razmerja med nosilcem javnega pooblastila in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(7) Nosilec javnega pooblastila mora ministrstvu predložiti v potrditev letni program dela nosilca javnega pooblastila za izvajanje nalog iz tretjega odstavka tega člena do konca januarja za tekoče leto.

(8) Podrobnejše pogoje iz petega odstavka tega člena in način oblikovanja cene storitev nalog javnega pooblastila iz tega člena predpiše minister.

(9) Nadzor, razen inšpekcijskega nadzora, nad nosilcem javnega pooblastila izvaja ministrstvo.

(10) Javno pooblastilo preneha sporazumno ali če nosilec javnega pooblastila preneha izpolnjevati pogoje, določen s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali pravnimi akti EU, krši pogodbo ali ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi ministrstvo z odločbo v upravnem postopku.

145. člen

(raba naprednih tehnologij v kmetijstvu)

(1) Ministrstvo spodbuja uvajanje naprednih tehnologij v kmetijstvu, zlasti na področju digitalizacije in kmetijske robotike, z namenom pospeševanja in učinkovitejšega blaženja in prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam.

(2) Z namenom širše uporabe novih tehnologij v kmetijstvu ministrstvo:

1. spodbuja uporabo robotov, avtonomnih strojev ali brezpilotnih zrakoplovov za avtomatizacijo delovnih procesov, kot so sejanje, gnojenje, škropljenje in pršenje oziroma spravilo pridelka, kar omogoča večjo natančnost in zmanjšano porabo virov;

2. podpira razvoj in integracijo interneta stvari za vzpostavitev pametnih kmetijskih sistemov, ki omogočajo spremljanje in upravljanje kmetijskih procesov v realnem času s povezovanjem senzorjev, naprav in aplikacij;

3. spodbuja uporabo brezpilotnih zrakoplovov za spremljanje rasti in zdravstvenega stanja rastlin, cvetenja in medenja rastlin, ugotavljanje stanja kmetijskih tal in zaznavanje škodljivcev, kar omogoča hitrejše in bolj ciljno ukrepanje;

4. vzpostavlja podatkovne platforme za zbiranje, obdelavo in analizo podatkov, pridobljenih z digitalnimi tehnologijami, z namenom optimizacije proizvodnih procesov in podpore pri odločanju za nosilce kmetijskih gospodarstev;

5. spodbuja uporabo tehnologij umetne inteligence za napovedovanje vremenskih pogojev za optimalno rast rastlin in rejo rejnih živali, za izboljšanje ali ohranjanje kakovosti tal, optimizacijo pridelovalnih ciklov, izboljšanje učinkovitosti in trajnosti kmetijstva, učinkovitega prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam ter povečanja konkurenčnosti slovenskega kmetijstva in

6. spodbuja raziskave in uporabo drugih naprednih tehnologij, kot je na primer uporaba nanotehnologije v kmetijstvu, biotehnologije in na naravi temelječih rešitev.

(3) Ministrstvo sodeluje z raziskovalnimi institucijami, tehnološkimi podjetji in mednarodnimi organizacijami ter drugimi deležniki pri razvoju in implementaciji novih tehnologij v kmetijstvu, ki prispevajo k blaženju in prilagajanju kmetijstva podnebnim spremembam.

146. člen

(spremljanje rabe in dostopa do vode ter uporaba vode za potrebe kmetijstva)

(1) Ministrstvo sistematično spremlja rabo in dostop do vode za potrebe prilagajanja kmetijske pridelave in prireje na zaznane in pričakovane vplive podnebnih sprememb ter z namenom izboljšanja trajnosti in učinkovitosti rabe vode za doseganje večje dolgoročne trajnosti kmetijstva.

(2) Naloge iz prejšnjega odstavka se izvajajo kot javno pooblastilo.

(3) Naloge nosilca javnega pooblastila iz prejšnjega odstavka so:

1. spremljanje in vrednotenje rabe vode ter dostopa do vode za potrebe kmetijstva;

2. zagotavljanje strokovne podpore na področju tehnologij in podnebno–okoljskih vidikov rabe vode v kmetijstvu;

3. sodelovanje pri pripravi predlogov rešitev za bolj trajnostno in učinkovito rabo vode v kmetijstvu ter izboljšanje dostopa do vode za potrebe kmetijstva;

4. spremljanje in vrednotenje ukrepov in zahtev kmetijske politike in drugih politik na področju dostopa do vode za potrebe kmetijstva ter učinkovitosti in trajnosti rabe voda v kmetijstvu;

5. nudenje strokovne podpore pri pripravi sistemskih rešitev in pri oblikovanju vsebine ukrepov kmetijske politike in ukrepov ter rešitev drugih politik, vključno s priporočili za nadgradnjo ukrepov in rešitev;

6. priprava ocen, modelov in trendov na področju dostopa do vode za potrebe kmetijstva ter učinkovitosti in trajnosti rabe voda v kmetijstvu;

7. priprava strokovnih podlag, ocen in stališč do nacionalnih, evropskih in mednarodnih dokumentov ter zakonodajnih in drugih predlogov s področja vsebine tega javnega pooblastila;

8. zbiranje in evidentiranje primerov dobrih praks s področja dostopa do vode za potrebe kmetijstva ter učinkovitosti in trajnosti rabe voda v kmetijstvu;

9. sodelovanje pri pripravi in posodobitvah podnebnega poročila o stanju v kmetijstvu iz 11. člena tega zakona z vidika priprave prikaza stanja in aktivnosti na področju rabe in dostopa do vode za potrebe kmetijstva ter priprava strokovnih predlogov za izboljšavo vsebine tega poročila,

10. sodelovanje pri pripravi in posodobitvah poročil s področja prilagajanja podnebnim spremembam iz zakona, ki ureja podnebje,

11. priprava poročil o opravljenih nalogah in rezultatih na področju rabe in dostopa do vode za potrebe kmetijstva in

12. priprava strokovnih mnenj v zvezi z vsebinami javnega pooblastila iz tega člena ter sodelovanje z organizacijami s tega področja, drugimi nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb v kmetijstvu.

(4) Ministrstvo v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za vode, pripravi smernice za učinkovito in trajnostno rabo vode v kmetijstvu ter jih objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(5) Nosilec javnega pooblastila iz tretjega odstavka tega člena je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki sama ali skupaj z drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, izpolnjuje naslednje pogoje:

– ima zaposlene strokovnjake z izkazanimi znanji in izkušnjami za vsebine iz prvega odstavka tega člena ter strokovnjake z izkazanimi znanji in izkušnjami na področju upravljanja voda, podnebnih sprememb ter tehnologij kmetijske pridelave in prireje;

– ni v postopku zaradi insolventnosti oziroma prisilnega prenehanja ali izbrisa iz registra v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja ter

– ima poravnane vse davke, prispevke in druge dajatve, določene s predpisi.

(6) Merila za izbor nosilca javnega pooblastila na javnem razpisu so izkazana znanja, reference in delovne izkušnje s področja trajnostne rabe vode in dostopa do vode za potrebe kmetijstva glede na podnebne spremembe v kmetijstvu, ter poznavanje pridelave rastlin in prireje živali. Podrobnejša merila predpiše minister. Pri izboru se upošteva na javnem razpisu doseženo najvišje število točk na podlagi meril.

(7) Javno pooblastilo iz drugega ostavka tega člena podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje desetih let. Medsebojna razmerja med nosilcem javnega pooblastila in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(8) Nosilec javnega pooblastila mora ministrstvu predložiti v potrditev letni program dela nosilca javnega pooblastila za izvajanje nalog iz tretjega odstavka tega člena do konca januarja za tekoče leto.

(9) Podrobnejše pogoje iz petega odstavka tega člena in način oblikovanja cene storitev nalog javnega pooblastila iz tega člena predpiše minister.

(10) Nadzor, razen inšpekcijskega nadzora, nad nosilcem javnega pooblastila izvaja ministrstvo.

(11) Javno pooblastilo preneha sporazumno ali če nosilec javnega pooblastila preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali pravnimi akti EU, krši pogodbo ali ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi ministrstvo z odločbo v upravnem postopku.

2. ODDELEK

SPREMLJANJE STANJA KMETIJSKIH TAL

147. člen

(spremljanje stanja kmetijskih tal)

(1) Spremljanje stanja kmetijskih tal z namenom trajnega ohranjanja rodovitnosti kmetijskih tal in varstva pred onesnaženjem obsega spremljanje osnovnih pedoloških parametrov, ki opredeljujejo glavne kemijske in fizikalne lastnosti horizonta ali sloja tal, in so:

1. vsebnost talnega organskega ogljika in izračun vsebnosti organske snovi v tleh,

2. kislost,

3. skupni dušik,

4. rastlinam dostopna fosfor in kalij,

5. zrnavost tal (tekstura),

6. kationska izmenjalna kapaciteta ter

7. prostorninska gostota tal.

(2) Zaradi ugotavljanja degradacije kmetijskih tal in izračun nekaterih talnih lastnosti, spremljanje stanja kmetijskih tal poleg osnovnih pedoloških parametrov iz prejšnjega odstavka obsega tudi spremljanje:

1. spremembe rabe kmetijskih zemljišč, ki so kmetijska zemljišča v skladu s tem zakonom.

2. biotskih lastnosti tal,

3. erozije tal,

4. zbitosti tal,

5. zakisanja tal,

6. primesi antropogenega izvora v tleh,

7. vsebnosti težkih kovin in drugih onesnaževal.

(3) Zaradi neposrednega vpliva kmetijskih tal na prilagajanje in blaženje podnebnih sprememb se ob parametrih iz prvega in drugega odstavka tega člena zbira in spremlja stanje kmetijskih tal s pomočjo naslednjih aktivnosti:

1. določanje priporočenih vsebnost hranil, organske snovi in njenih zalog v kmetijskih tleh, vključno z izračunom bilančnega presežka dušika in fosforja v kmetijstvu na nacionalni ravni,

2. zbiranje, obdelovanje in priprava poročil pedoloških podatkov iz kmetijskih zemljišč za posodobljenje digitalne Pedološke karte Slovenije,

3. zbiranje, harmonizacija in sinteza podatkov vzorčenj tal izvedenih iz raziskovalnih projektov in strokovnih nalog katerih naročnik je ministrstvo v enotni relacijski podatkovni zbirki,

4. zbiranje, harmonizacija, obdelovanje in priprava poročil za namen razvrščanja in določanja primernosti kmetijskih zemljišč za različne vrste kmetijske pridelave,

5. spremljanje, skrb za pravilnost in obdelava laboratorijskih analiz tal ter pedoloških podatkov iz kmetijskih tal posodabljanje digitalnih tematskih kart lastnosti tal,

6. določanje in spremljanje vodozadrževalnih lastnosti kmetijskih tal,

7. spremljanje in modeliranje prostorsko ovrednotenih zaznanih in pričakovanih sprememb rastnih razmer za kmetijske rastline,

8. spodbujanje in spremljanje učinkovitosti praks in ukrepov kmetijske politike za ohranjanje oziroma povečanje zalog ogljika v kmetijskih tleh, na kmetijskih zemljiščih ter v kmetijsko–gozdarskih sistemih,

9. spodbujanje in spremljanje učinkovitosti kmetijsko-gozdarskih sistemov na kmetijskih zemljiščih,

10. redno izvajanje, spremljanje in poročanje o izvajanju ukrepov iz NEPN ali drugih nacionalnih dokumentov na področju vsebin iz tega člena v skladu z zakonom, ki ureja podnebje,

11. vzorčenje in interpretacija analiz tal na zemljiščih, kjer se izvaja javna služba strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin in

12. priprava strokovnih mnenj v zvezi z vsebinami javnega pooblastila iz tega člena ter sodelovanje z organizacijami s tega področja, drugimi nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb v kmetijstvu.

(4) Pedološka karta iz prejšnjega odstavka je geokodirana, grafična in opisna zbirka podatkov o tleh, ki vsebuje zlasti kartografski prikaz talnih tipov in podatke o pedoloških profilih in analizah.

(5) Naloge spremljanja stanja kmetijskih tal iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena kot javno pooblastilo izvaja nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal iz tega zakona. Naloge spremljanja stanja kmetijskih tal iz prvega odstavka tega člena kot javno pooblastilo izvaja nosilec javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal iz tega zakona.

(6) Minister za spremljanje stanja kmetijskih tal iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena predpiše obseg in način vzorčenja kmetijskih tal, nabor parametrov, metodologijo vzorčenja tal in analiziranja vzorcev tal, ter pogostost vzorčenja pedološkega profila tal, opis priporočenih praks za ohranjanje oziroma izboljšanje stanja kmetijskih tal, način zagotavljanja kakovosti in vsebino poročila o stanju kmetijskih tal.

(7) Poleg podatkov iz prvega in drugega odstavka tega člena se kot podatki o spremljanju stanja kmetijskih tal štejejo tudi podatki iz tega zakona in podatki o kakovosti tal, pridobljeni v skladu s predpisom, ki ureja kakovost tal.

(8) Za dostop do zemljišča, na katerem se izvaja spremljanje stanja kmetijskih tal iz tega člena, je treba predhodno pridobiti soglasje lastnika oziroma uporabnika kmetijskega zemljišča.

(9) Ministrstvo objavi seznam nosilcev javnih pooblastil iz 148. in 149. člena tega zakona na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

148. člen

(nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal)

(1) Nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal je lahko pravna oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. registrirana je za opravljanje tehničnega svetovanja ali tehničnega preizkušanja ali analiziranja;

2. razpolaga z ustrezno opremo za spremljanje stanja kmetijskih tal;

3. usposobljena je za izvajanje spremljanja kmetijskih tal in ima akreditacijsko listino za laboratorij za analizo tal, ki jo izda Slovenska akreditacija ali akreditacijska služba druge države članice, ki ima z Evropsko akreditacijo sklenjen sporazum o medsebojnem priznavanju akreditacij;

4. sodeluje v mednarodni primerjalni laboratorijski shemi za zagotavljanje kakovosti in primerljivost laboratorijev;

5. ima zaposlene strokovnjake z znanji s področja pedologije in izkušnjami, ki se nanašajo na pedološki opis značilnosti tal, vzorčenje in oceno kakovosti kmetijskih tal;

6. ni v postopku zaradi insolventnosti oziroma prisilnega prenehanja ali izbrisa iz registra v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja in

7. ima poravnane vse davke, prispevke in druge dajatve, določene s predpisi.

(2) Podrobnejše pogoje iz prejšnjega odstavka in način oblikovanja cene nalog javnega pooblastila iz tega člena predpiše minister.

(3) Naloge nosilca javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal so:

1. vzorčenje tal, pedološki opis značilnosti tal na kmetijskem zemljišču in ocena kakovosti kmetijskih tal;

2. izvajanje laboratorijskih analiz vzorcev tal;

3. interpretacija analiz in priprava podatkov o stanju kmetijskih tal za vnos v zbirko podatkov iz tega zakona;

4. organizacija oziroma izvajanje primerjalnih laboratorijskih testov za zagotavljanje kakovosti in primerljivosti laboratorijev nosilcev javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal;

5. izvajanje usposabljanja vzorčenja tal in pedološkega opisovanja tal na kmetijskih zemljiščih;

6. priprava poročil o opravljenih aktivnostih na področju spremljanja stanja kmetijskih tal;

7. spremljanje učinkovitosti ukrepov kmetijske politike na področju zdravja tal in priprava priporočil za izboljšanje teh ukrepov;

8. sodelovanje pri pripravi podnebnega poročila o stanju v kmetijstvu, obravnavi rezultatov in oblikovanju strokovnih priporočil za nadgradnjo tega poročila in

9. priprava strokovnih mnenj v zvezi z vsebinami javnega pooblastila iz tega člena ter sodelovanje z organizacijami s tega področja, drugimi nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb v kmetijstvu.

(4) Merila za izbor nosilca javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal na javnem razpisu so reference in delovne izkušnje s področja spremljanja stanja kmetijskih tal, pedologije kmetijskih tal, laboratorijskih analiz kmetijskih tal in vzorčenja kmetijskih tal. Podrobnejša merila predpiše minister. Pri izboru se upošteva na javnem razpisu doseženo najvišje število točk na podlagi meril.

(5) Javno pooblastilo podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje desetih let. Medsebojna razmerja med nosilcem javnega pooblastila in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(6) Podrobnejše pogoje iz četrtega odstavka tega člena in način oblikovanja cene storitev nalog javnega pooblastila iz tega člena predpiše minister.

(7) Nosilec javnega pooblastila mora ministrstvu predložiti v potrditev letni program dela nosilca javnega pooblastila za izvajanje nalog iz tretjega odstavka tega člena do konca januarja za tekoče leto.

(8) Nadzor, razen inšpekcijskega nadzora nad nosilcem javnega pooblastila, izvaja ministrstvo.

(9) Javno pooblastilo preneha veljati sporazumno ali če nosilec javnega pooblastila preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali pravnimi akti EU, če krši pogodbo ali če ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi ministrstvo z odločbo v upravnem postopku.

149. člen

(nosilec javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal)

(1) Nosilec javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če izpolnjuje naslednje pogoje:

1. registriran je za opravljanje tehničnega svetovanja ali tehničnega preizkušanja ali analiziranja;

2. razpolaga z ustrezno opremo za spremljanje stanja kmetijskih tal;

3. usposobljen je za izvajanje spremljanja kmetijskih tal;

4. ima vzpostavljen sistem notranje kontrole kakovosti v skladu z načeli standardov za izvajanje laboratorijskega dela;

5. ima ustrezne strokovne izkušnje glede spremljanja kmetijskih tal;

6. udeležuje se primerjalnih laboratorijskih testov za zagotavljanje kakovosti in primerljivosti laboratorijev, ki jih organizira nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal;

7. ni v postopku zaradi insolventnosti oziroma prisilnega prenehanja ali izbrisa iz registra v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja in

8. ima poravnane vse davke, prispevke in druge dajatve, določene s predpisi.

(2) Podrobnejše pogoje iz prejšnjega odstavka predpiše minister.

(3) Naloge nosilca javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal so:

– vzorčenje tal in pedološki opis značilnosti tal na kmetijskem zemljišču;

– izvajanje laboratorijskih analiz vzorcev tal;

– priprava poročil o rezultatih vzorčenja, pedološkem opisu in analizah tal ter

– priprava podatkov o vzorčenju, pedološkem opisu in analizah tal za vnos v zbirko podatkov iz 173. člena tega zakona.

(4) Za pridobitev javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal vlagatelj na ministrstvo vloži vlogo z dokazili o izpolnjevanju pogojev iz prvega odstavka tega člena. Javno pooblastilo podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje desetih let. Medsebojna razmerja med nosilcem javnega pooblastila in ministrstvom se uredijo s pogodbo. Seznam nosilcev javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal vodi ministrstvo in je javno dostopen.

(5) Nadzor, razen inšpekcijskega nadzora nad nosilcem javnega pooblastila, izvaja ministrstvo.

(6) Javno pooblastilo preneha veljati sporazumno ali če nosilec javnega pooblastila preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali pravnimi akti EU, če krši pogodbo ali če ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi ministrstvo z odločbo v upravnem postopku.

150. člen

(gnojenje kmetijskih zemljišč)

(1) Gnojenje je agrotehnični ukrep, ki zagotavlja trajnostno rabo in rodovitnost kmetijskih tal, zagotavlja primerno vsebnost hranil v tleh in vzdrževanje ali izboljšanje fizikalno-kemijskih in biotskih lastnosti tal, ter se izvaja v skladu s potrebami rastlin.

(2) Za gnojenje na kmetijskih zemljiščih se lahko uporabljajo:

– sredstva za gnojenje v skladu s pravnimi akti EU in nacionalnimi predpisi, ki urejajo sredstva za gnojenje;

– organska gnojila v skladu s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov, oziroma

– ostanki kmetijske pridelave in predelave.

(3) Gnojenje tal se izvaja na podlagi gnojilnega načrta, ki se pripravi na podlagi analize tal. Pri tem se upoštevajo določbe predpisov s področja varstva okolja in smernice za strokovno utemeljeno gnojenje, ki jih pripravi ministrstvo in jih objavi na osrednjem spletnem mestu države. Smernice za strokovno utemeljeno gnojenje se posodobijo najmanj vsakih deset let.

(4) Zavezanci za zagotovitev gnojilnega načrta so upravičenci, ki uveljavljajo ukrepe kmetijske politike, pri katerih se zahteva gnojilni načrt.

(5) Vzorčenje tal za analizo tal in analize tal se izvedejo v skladu s predpisom iz šestega odstavka 147. člena tega zakona in jih izvajajo nosilci javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal iz tega zakona in nosilci javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal iz tega zakona.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek lahko vzorčenje tal za svoje potrebe izvedejo uporabniki kmetijskih zemljišč v skladu s smernicami za strokovno utemeljeno gnojenje.

(7) Gnojilni načrt je načrt gnojenja kmetijskih zemljišč, ki ga zagotovi uporabnik kmetijskega zemljišča in mora biti pripravljen v skladu s predpisom iz devetega odstavka tega člena. Za izdelavo gnojilnega načrta se lahko uporablja programsko orodje za izdelavo gnojilnega načrta, ki ga na osrednjem spletnem mestu državne uprave vzpostavi ministrstvo ali drugo programsko orodje, ki izpolnjuje predpisane zahteve iz devetega odstavka tega člena. Za programsko orodje, ki ga vzpostavi ministrstvo, se zagotavlja dostop do podatkov iz zbirke podatkov o tleh iz tega zakona.

(8) Vlada za posamezno vrsto ostankov kmetijske pridelave in predelave iz tretje alineje drugega odstavka tega člena predpiše podrobnejše pogoje za njihovo skladiščenje, ravnanje in uporabo.

(9) Minister predpiše:

– podrobnejše pogoje za skladiščenje, ravnanje in uporabo sredstev za gnojenje iz prve alineje ter organskih gnojil iz druge alineje drugega odstavka tega člena ter

– vsebino in zahteve za pripravo gnojilnega načrta.

VII. POGLAVJE

OHRANJANJE IN RAZVOJ KMETIJSTVA V ZAMEJSTVU

151. člen

(ohranjanje in razvoj kmetijstva v zamejstvu)

(1) Ministrstvo financira izvajanje aktivnosti kmetijskih, razvojnih in izobraževalnih organizacij Slovencev v zamejstvu, ki povezujejo kmete in društva slovenske skupnosti, za spodbujanje in ohranjanje kmetijstva za razvoj slovenske identitete v zamejstvu.

(2) Ministrstvo financira izvajanje letnih programov aktivnosti, ki izhajajo iz večletnih programov aktivnosti organizacij iz prvega odstavka tega člena, in so pripravljeni na podlagi izhodišč iz desetega odstavka tega člena.

(3) Ministrstvo v Uradnem listu Republike Slovenije objavi javni razpis za izbor organizacij in pripravo večletnih programov aktivnosti organizacij iz prvega odstavka tega člena.

(4) Na javni razpis se lahko prijavijo organizacije iz prvega odstavka tega člena.

(5) Minister imenuje komisijo za pregled in ocenitev vlog, prejetih na javni razpis ter pregled večletnih programov aktivnosti iz tretjega odstavka tega člena, ki jo sestavljajo predstavniki ministrstva in Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

(6) Finančno podporo lahko prejme organizacija iz prvega odstavka tega člena, če izpolnjuje pogoje za finančno podporo iz zakona, ki ureja odnose Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja in, ki je v zadnjih dvanajstih mesecih pred oddajo vloge na javni razpis izvajala aktivnosti, ki so prispevale k celovitemu razvoju zamejske skupnosti na področju kmetijstva, kar se dokazuje z letnim programom dela, pogodbami, poročili o izvedenih aktivnostih ali drugimi ustreznimi dokazili.

(7) Merili za izbiro organizacij iz prvega odstavka tega člena sta:

– število aktivnosti na področju spodbujanja in ohranjanja kmetijstva v zamejstvu;

– obdobje delovanja organizacij iz prvega odstavka tega člena na področju strokovnega svetovanja in usposabljanja v zamejstvu.

(8) Merili za izbiro večletnega programa aktivnosti iz tretjega odstavka tega člena sta:

– število predvidenih strokovnih svetovanj in usposabljanj na področju kmetijstva;

– število predvidenih aktivnosti s sorodnimi organizacijami iz matične države Republike Slovenije na področju kmetijstva.

(9) Na podlagi predloga komisije iz petega odstavka tega člena minister izda odločbo o izboru organizacije iz prvega odstavka tega člena in potrditvi večletnega programa iz tretjega odstavka tega člena. Medsebojna razmerja med organizacijo iz prvega odstavka tega člena in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(10) Organizacije iz prvega odstavka tega člena na podlagi letnih finančnih izhodišč ministrstva pripravijo letni program aktivnosti.

(11) Komisija iz petega odstavka tega člena pregleda tudi letne programe aktivnosti in poda mnenje glede skladnosti z izhodišči ministrstva iz prejšnjega odstavka ter večletnim programom aktivnosti iz tretjega odstavka tega člena. Po izvedenem letnem programu aktivnosti pa pregleda izvedbo aktivnosti ter poročila, ki jih pripravijo organizacije iz prvega odstavka tega člena, in poda mnenje o ustreznosti izvedbe aktivnosti.

(12) Na podlagi mnenja komisije o letnem programu aktivnosti minister izda odločbo o potrditvi letnega programa aktivnosti. Medsebojna razmerja med organizacijo iz prvega odstavka tega člena in ministrstvom se uredijo s pogodbo o financiranju letnega programa aktivnosti.

(13) Sredstva za izvajanje letnih programov aktivnosti organizacij iz prvega odstavka tega člena zagotovi ministrstvo na podlagi mnenja komisije o izvedenih aktivnostih v skladu s sprejetim proračunom Republike Slovenije.

(14) Vlada podrobneje predpiše vsebino večletnih in letnih programov aktivnosti, sestavo, način odločanja in način dela komisije, vsebino javnega razpisa, upravičene aktivnosti, ki se financirajo, merila in točkovnik za ocenjevanje vlog ter pogoje za pridobitev finančne podpore.

VIII. POGLAVJE

ZBIRKE PODATKOV

1. ODDELEK

SPLOŠNE DOLOČBE

152. člen

(upravljanje in vodenje zbirk podatkov ter obveznost posredovanja podatkov)

(1) Ministrstvo upravlja in vodi zbirke podatkov iz tega zakona, če ni s tem zakonom določeno drugače.

(2) Upravljanje zbirk podatkov pomeni določanje enotnih postopkov in kontrol za vodenje zbirk podatkov ter vzpostavitev in izvajanje sistema upravljanja informacijske varnosti.

(3) Vodenje zbirk podatkov pomeni vodenje postopkov za vpis, spreminjanje in izbris individualnih podatkov ter odločanje v teh postopkih.

(4) Zbirke podatkov po tem zakonu se vodijo elektronsko.

(5) Podatki v zbirkah podatkov iz tega zakona se hranijo trajno, vključno z identifikacijsko številko subjekta, razen osebnih podatkov, ki se hranijo le toliko časa, dokler je to potrebno za dosego namena, zaradi katerega so se zbirali ali nadalje obdelovali, ter podatkov iz evidence iz 168. člena tega zakona, ki se hranijo deset let.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek se osebni podatki iz 157. člena tega zakona hranijo trajno, ker so opredeljeni kot arhivsko gradivo iz predpisa, ki ureja arhivsko gradivo.

(7) Zavezanci za vpis v zbirke podatkov po tem zakonu morajo posredovati resnične podatke.

153. člen

(ponovna uporaba javnih podatkov)

Ponovna uporaba javnih podatkov se izvaja skladno z določbami zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja.

2. ODDELEK

EVIDENCA SUBJEKTOV

154. člen

(evidenca subjektov)

(1) V evidenci subjektov se enotno vodijo podatki o subjektih iz drugega odstavka tega člena. Vodijo se z namenom priprave ali izvedbe ukrepov kmetijske politike, za izvajanje aktivnosti v okviru mreže za podeželje, ali za namene, opredeljene z zakoni iz drugega odstavka tega člena.

(2) V evidenco subjektov se vpisujejo subjekti iz zbirk podatkov iz tega zakona ter iz zbirk podatkov iz zakonov, ki urejajo hrano, krmo, veterinarstvo, veterinarska zdravila, zaščito živali, varstvo rastlin, rastlinski semenski material in fitofarmacevtska sredstva, vino, agrarne skupnosti, promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov, morsko ribištvo, živinorejo in gozdni reprodukcijski material.

(3) V evidenci subjektov se vodijo:

1. identifikacijska številka subjekta;

2. za fizične osebe podatki iz Centralnega registra prebivalstva (v nadaljnjem besedilu: CRP) iz 3. točke prvega odstavka 188. člena tega zakona ter podatki iz 17. točke prvega odstavka 188. člena tega zakona;

3. za poslovne subjekte podatki iz 6. točke prvega odstavka 188. člena tega zakona;

4. za agrarne skupnosti podatki iz registra agrarnih skupnosti v skladu z zakonom, ki ureja agrarne skupnosti;

5. za pašne skupnosti podatki iz registra pašnih skupnosti iz 179. člena tega zakona;

6. kontaktni podatki, iz 3. točke prvega odstavka 188. člena tega zakona, ter podatki zbrani v RKG;

7. fiktivni naslovi in

8. podatki o osebah, ki niso vpisane v CRP.

(4) V evidenco subjektov se prevzemajo:

1. za fizične osebe podatki iz CRP iz 3. točke prvega odstavka 188. člena tega zakona;

2. za poslovne subjekte podatki iz PRS iz 6. točke prvega odstavka 188. člena tega zakona;

3. podatki o agrarni skupnosti iz registra agrarnih skupnosti v skladu z zakonom, ki ureja agrarne skupnosti;

4. podatki o pašni skupnosti iz registra pašnih skupnosti iz 179. člena tega zakona.

(5) Podatki o osebah iz 8. točke tretjega odstavka tega člena, se pridobijo iz uradnih osebnih dokumentov ob identifikaciji.

(6) Identifikacijsko številko subjekta določi ministrstvo ob prvem vpisu subjekta v evidenco subjektov. Identifikacijska številka subjekta se uporablja za povezovanje med zbirkami podatkov iz drugega odstavka tega člena.

(7) V evidenci subjektov se podatki zbirajo, obdelujejo, vpogledujejo, prevzemajo, posodabljajo in povezujejo z zbirkami iz drugega odstavka tega člena.

(8) Ministrstvo z organi v sestavi lahko obdelujejo kontaktne podatke subjektov (telefonska številka in naslov elektronske pošte) za namen njihovega obveščanja v zvezi z izvajanjem ukrepov kmetijske politike in za kontaktiranje v zvezi z vodenjem zbirk podatkov.

(9) Javni so podatki o vpisu v evidenco za poslovne subjekte, za agrarne in pašne skupnosti .

3. ODDELEK

REGISTER KMETIJSKIH GOSPODARSTEV

155. člen

(namen in pogoji za vpis v RKG)

(1) V RKG so vpisana kmetijska gospodarstva na območju Republike Slovenije, ki izpolnjujejo pogoje za vpis iz tega člena.

(2) Podatki iz RKG se uporabljajo za izvajanje ukrepov kmetijske politike, spremljanje stanja kmetijstva, obveščanje v zvezi z vpisanimi podatki in ukrepi kmetijske politike, načrtovanje kmetijske politike, izvajanje ukrepov v skladu z zakonom, ki ureja promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov, ter za druge namene, če je tako določeno z zakonom.

(3) V RKG se vpiše nosilec kmetijskega gospodarstva, ki opravlja kmetijsko dejavnost in izpolnjuje vsaj enega izmed naslednjih pogojev:

1. kmetijsko gospodarstvo obsega:

a) najmanj 1 ha zemljišč, ki po evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč sodijo med kmetijska zemljišča,

b) najmanj 0,1 ha oljčnikov,

c) najmanj 0,2 ha intenzivnega sadovnjaka ali 0,1 ha jagodičja,

č) najmanj 0,05 ha vinograda,

d) najmanj 0,01 ha rastlinjaka, ali

e) najmanj 0,0025 ha hmeljišča;

2. goji rejne živali, razen prašičev v nekomercialnih obratih in živali, vzrejenih za kulturne, zgodovinske, rekreativne, znanstvene ali športne namene;

3. trži pridelke, ki jih pridelujejo, razen majhnih količin v skladu z zakonom, ki ureja varno hrano in krmo.

156. člen

(KMG-MID)

(1) KMG-MID je enotna in neponovljiva identifikacijska številka kmetijskega gospodarstva, ki je osnova za vodenje RKG in njegovo povezovanje z drugimi zbirkami podatkov ter jo določi ministrstvo ob vpisu kmetijskega gospodarstva v RKG. Uporaba je obvezna v vseh zbirkah podatkov ministrstva v zvezi s kmetijskim gospodarstvom, katerega nosilec je zavezanec za vpis v RKG.

(2) Pri prenosu kmetijskega gospodarstva se KMG-MID ohrani.

(3) Upravna enota kmetijsko gospodarstvo v RKG označi kot izbrisano:

– na zahtevo nosilca kmetijskega gospodarstva, če kmetijsko gospodarstvo nima več pravic, neporavnanih obveznosti oziroma sankcij v skladu s tem zakonom;

– po uradni dolžnosti, če niso izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka prejšnjega člena,

– po uradni dolžnosti, če ni aktivnosti na kmetijskem gospodarstvu vsaj pet let in ni aktivnih vpisov v povezanih zbirkah podatkov, ali

– po uradni dolžnosti, če kmetijsko gospodarstvo, ki je organizirano kot samostojni podjetnik posameznik ali pravna oseba, preneha s kmetijsko dejavnostjo ali se pašna skupnost oziroma agrarna skupnost izbriše iz registra agrarnih oziroma pašnih skupnosti.

157. člen

(podatki)

(1) V RKG se za posamezno kmetijsko gospodarstvo vodijo ali prevzemajo naslednji podatki:

1. osnovni podatki o kmetijskem gospodarstvu:

a) KMG-MID;

b) naslov ali sedež kmetijskega gospodarstva, ki opredeljuje lokacijo, kjer je večina objektov, namenjenih kmetijski dejavnosti, oziroma kmetijskih zemljišč;

c) domače ime kmetijskega gospodarstva, če ga ima;

č) kmetijska zemljišča ter stavbe ali deli stavb, ki so v katastru nepremičnin evidentirane s kmetijsko rabo iz 4. točke prvega odstavka 188. člena tega zakona, za nosilca oziroma člane družinske kmetije, v primeru solastnine se vpiše lastniški delež nepremičnin;

d) motorna vozila in priklopna vozila za kmetijsko rabo iz evidence registriranih vozil iz 23. točke prvega odstavka 188. člena tega zakona, ter naprave za nanašanje fitofarmacevtskih sredstev za nosilca oziroma člane družinske kmetije iz evidence naprav za nanašanje fitofarmacevtskih sredstev;

e) obrat ter število, vrste in kategorije rejnih živali iz zbirke podatkov o gojenih kopenskih živalih, ki se vodi v skladu z zakonom o zdravju živali;

f) razvrstitev iz 18. člena tega zakona;

2. o subjektih na kmetijskem gospodarstvu se obdelujejo vsi podatki iz 154. člena tega zakona, v RKG pa vpišejo podatki o:

– nosilcu kmetijskega gospodarstva: identifikacijska številka subjekta, ime, priimek oziroma naziv, naslov, kontaktni podatki,

– članih družinske kmetije: identifikacijska številka subjekta, ime, priimek, naslov,

– zaposlenih na družinski kmetiji: identifikacijska številka subjekta, ime, priimek, naslov;

3. o zemljiščih kmetijskega gospodarstva:

– kmetijska zemljišča v uporabi s podatki iz 158. člena tega zakona;

– planine, ki ležijo v območju iz 182. člena tega zakona in skupni pašniki;

– dovoljenja za zasaditev vinske trte v skladu s predpisom, ki ureja sistem dovoljenj za zasaditev vinske trte;

4. o vpisih v evidence:

– o standardnem prihodku kmetijskega gospodarstva iz 160. člena tega zakona;

– pridelovalcev zelenjave in zelišč iz 161. člena tega zakona;

– obratov, nosilcev živilske dejavnosti in dejavnostih, ki jih izvaja obrat iz registra obratov iz zakona, ki ureja varno hrano in krmo;

– organizacij proizvajalcev in skupin proizvajalcev;

– ekološke ali integrirane pridelave in drugih shem kakovosti po zakonu, ki ureja hrano.

5. podatki iz zbirne vloge.

(2) Nosilec kmetijskega gospodarstva upravni enoti sporoči podatke o: naslovu ali sedežu in morebitnem domačem imenu kmetijskega gospodarstva, o nosilcu kmetijskega gospodarstva in v primeru družinske kmetije o članih družinske kmetije in zaposlenih na družinski kmetiji, o zemljiščih v uporabi kmetijskega gospodarstva.

(3) Nosilec kmetijskega gospodarstva spremembe podatkov iz prejšnjega odstavka sporoči upravni enoti v 30 dneh po nastali spremembi, razen sprememb iz osmega odstavka tega člena.

(4) V primeru smrti nosilca družinske kmetije podatke sporočijo osebe, ki so po splošnih predpisih poklicane k dedovanju oziroma osebe, ki imajo zakonito pravico do uporabe zemljišč.

(5) Podatek o KMG-MID številki vpiše upravna enota po uradni dolžnosti.

(6) Podatki iz 4. in 5. točke prvega odstavka tega člena se v RKG prevzemajo ali določijo na podlagi prevzetih podatkov tako, da se RKG povezuje z drugimi evidencami z delovnega področja ministrstva ali drugih državnih organov.

(7) V RKG se za posamezno kmetijsko gospodarstvo vodijo ali prevzemajo tudi naslednji podatki o:

1. dopolnilni dejavnosti na družinski kmetiji iz tega zakona;

2. pridelku oljk in oljčnega olja ter namiznih oljk in zaloge oljčnega olja za nosilca kmetijskega gospodarstva, ki ima skupaj 0,1 ha oljčnika;

3. pridelku sadja in o količinah sadja, skladiščenega v hladilnicah, ločeno po sadnih vrstah in letniku pridelave, za nosilca kmetijskega gospodarstva, ki ima skupaj najmanj 0,5 ha kmetijskih površin z vrstami rabe: intenzivni sadovnjak, jagode na njivi oziroma rastlinjak s sadnimi rastlinami;

4. razvrstitvi kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost ter izračun točk v skladu s predpisom, ki ureja razvrstitev kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost;

5. kontrolnih in inšpekcijskih pregledih iz predpisa o izvedbi ukrepov kmetijske politike;

6. omejitvah na kmetijskem gospodarstvu ali omejitvah pri spreminjanju podatkov v RKG;

7. neusklajenosti podatkov z določbami tega zakona;

8. dokazilih, pogodbah in drugih dokumentih v povezavi s kmetijskim gospodarstvom.

(8) Podatke iz 2. točke prejšnjega odstavka nosilec kmetijskega gospodarstva, ki ima oljčnike, sporoči upravni enoti enkrat letno, najpozneje do 15. februarja leta, ki sledi letu obiranja oljk.

(9) Podatke iz 3. točke sedmega odstavka nosilec kmetijskega gospodarstva, ki prideluje sadje, sporoči upravni enoti enkrat letno, najpozneje do 1. decembra v letu pridelave sadja.

(10) Podatek o dopolnilni dejavnosti vpiše upravna enota po uradni dolžnosti.

(11) RKG vodijo upravne enote v opisni in grafični obliki.

(12) Zaradi pozicijskega zamika oziroma neažurnosti parcel v katastru nepremičnin na kmetijskih in gozdnih zemljiščih je dovoljeno pozicijsko odstopanje med parcelami in vrisano grafično enoto rabe kmetijskega gospodarstva (v nadaljnjem besedilu: GERK) v skladu z dejanskim stanjem v naravi. Ob sporih glede pozicijskih zamikov upravna enota pridobi mnenje državne geodetske službe oziroma nove uradne izmere. Upravna enota lahko kadar koli preveri pravico do uporabe zemljišč po uradni dolžnosti.

(13) Upravna enota ob vpisu v RKG ali vnosu sprememb nosilcu kmetijskega gospodarstva izda izpis, ki šteje kot potrdilo. Če upravna enota vpis v RKG ali spremembo podatkov v RKG, zavrne, o tem izda odločbo.

(14) Izpis, ki se lahko izda v elektronski obliki, vsebuje elektronski podpis uradne osebe, ki je v skladu s predpisi, ki urejajo elektronski podpis, enakovreden lastnoročnemu podpisu. Zapisnik in izjave stranka lahko podpiše z elektronskim podpisom, podpis overi upravna enota z elektronskim podpisom uradne osebe, ki je v skladu s predpisi, ki urejajo elektronski podpis, enakovreden lastnoročnemu podpisu.

(15) Ugotovitve kontrol ukrepov kmetijske politike ali inšpekcijskega nadzora, ki se nanašajo na podatke iz RKG, kontrolorji ali inšpektorji posredujejo v RKG in so podlaga za spremembo podatkov v RKG po uradni dolžnosti, ki jo izvede upravna enota.

(16) Spremembe podatkov v RKG izvede ministrstvo po uradni dolžnosti in o njih stranke obvesti na osrednjem spletnem mestu državne uprave:

– ob spremembah, ugotovljenih s sistemom za spremljanje površin, za katere je nosilec kmetijskega gospodarstva obveščen preko Sopotnika,

– ob popravkih zbirne vloge, ki jih naredi nosilec kmetijskega gospodarstva in vplivajo na spremembo vrste rabe, meje oziroma pozicije GERK, kadar spremembe ne posegajo izven območja prijavljenih površin v RKG,

– kadar so spremembe take, da bistveno ne spreminjajo prijavljenih podatkov,

– o spremembah iz letne uskladitve podatkov z drugimi evidencami, ali

– ob večjih sistemskih spremembah po uradni dolžnosti.

(17) Pritožba zoper odločbo o izbrisu zemljišč kmetijskega gospodarstva iz RKG ne zadrži njene izvršitve.

(18) Zemljišča v uporabi kmetijskih gospodarstev iz 158. člena tega zakona vpisana v RKG, so javno objavljena, da se zagotovi pravna varnost lastnikov zemljišč.

(19) Za uveljavljanje ukrepov kmetijske politike morajo biti podatki v RKG usklajeni z določbami tega zakona.

(20) Podatki iz tega člena, ki jih nosilec kmetijskega gospodarstva sporoči upravni enoti, se lahko posredujejo na elektronski način skladno z Zakonom o splošnem upravnem postopku preko preko državnega portala eUprava ali SPOT.

(21) Kontaktne podatke nosilcev kmetijskih gospodarstev (telefonska številka in naslov elektronske pošte) se uporablja za namen vodenja postopkov vezanih na RKG, njihovega obveščanja v zvezi z izvajanjem ukrepov kmetijske politike, o dogodkih, izobraževanjih ter posredovanjem anket s področja ukrepov skupne kmetijske politike.

(22) Podatki o KMG-MID, naslovu oziroma sedežu kmetijskega gospodarstva, domačem imenu kmetijskega gospodarstva, imenu in priimku oziroma nazivu nosilca kmetijskega gospodarstva, dopolnilnih dejavnostih in vpisih v evidence iz tega člena ter zemljiščih iz 158. člena tega zakona so javni.

158. člen

(identifikacijski sistem za zemljišča)

(1) Referenčna parcela identifikacijskega sistema za prijavo kmetijskih zemljišč v RKG je blok. Blok je strnjena površina kmetijskih zemljišč, ki so v kmetijski rabi enega kmetijskega gospodarstva in pripadajoče krajinske značilnosti.

(2) GERK je strnjena površina kmetijskega zemljišča z enako vrsto rabe GERK znotraj posameznega bloka. Nosilci kmetijskih gospodarstev prijavljajo svoja zemljišča v obliki GERK.

(3) V RKG se prijavijo tudi grafične enote krajinskih značilnosti (v nadaljnjem besedilu: KRZ), pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti. KRZ se pripiše k posameznemu GERK.

(4) V blok se združujejo soležni GERK s pripadajočimi KRZ, razen izjem, opredeljenih v predpisu iz 159. člena tega zakona.

(5) Za blok se v RKG vodijo, prevzemajo in obdelujejo naslednji podatki:

1. identifikacijska oznaka: Blok-ID;

2. KMG-MID;

3. grafična površina in obseg;

4. največja upravičena površina;

5. umestitev v prostor s koordinatami točk v državnem koordinatnem sistemu;

6. datum in vrsta spremembe;

7. država;

8. drugi podatki, ki jih predpiše minister.

(6) Za GERK se v RKG vodijo, prevzemajo in obdelujejo naslednji podatki:

1. identifikacijska oznaka: GERK-PID;

2. identifikacijska oznaka bloka;

3. KMG-MID;

4. domače ime;

5. vrsta rabe GERK;

6. grafična površina in obseg;

7. največja upravičena površina;

8. nagib, usmerjenost (ekspozicija) in nadmorska višina;

9. za trajne nasade podatki o trajnih nasadih, sadilnem materialu in pridelku;

10. identifikacijska oznaka planine ali skupnega pašnika;

11. umestitev v prostor s koordinatami točk v državnem koordinatnem sistemu;

12. datum in vrsta spremembe;

13. država;

14. drugi podatki, ki jih predpiše minister.

(7) Za KRZ se v RKG vodijo, prevzemajo in obdelujejo naslednji podatki:

1. identifikacijska oznaka KRZ: GERK-PID;

2. GERK-PID, ki mu KRZ pripada;

3. vrsta rabe GERK, ki mu KRZ pripada;

4. Blok-ID;

5. KMG-MID;

6. vrsta krajinske značilnosti;

7. grafična površina in obseg;

8. največja upravičena površina KRZ;

9. umestitev v prostor s koordinatami točk v državnem koordinatnem sistemu;

10. datum in vrsta spremembe;

11. država;

12. drugi podatki, ki jih predpiše minister.

(8) Uporaba bloka je obvezna pri vodenju podatkov o zemljiščih v vseh zbirkah podatkov v pristojnosti ministrstva.

(9) Če v postopku prijave kmetijskega zemljišča ali spremembe že vpisanega zemljišča pride do prekrivanja površin drugega ali drugih kmetijskih gospodarstev, upravna enota o tem obvesti vse nosilce kmetijskih gospodarstev, pri katerih je ugotovljeno prekrivanje, in jih pozove k uskladitvi. Če v postopku ni mogoče ugotoviti, kateri nosilec kmetijskega gospodarstva je upravičen do vpisa površin, pristojna upravna enota izda odločbo o prekrivajoči površini.

(10) Prekrivajoče površine iz prejšnjega odstavka niso del identifikacijskega sistema za vodenje zemljišč in se ne upoštevajo pri uveljavljanju ukrepov kmetijske politike.

159. člen

(predpis ministra)

Minister predpiše način vodenja RKG, podrobnejše podatke, vrste dejavnosti, način posredovanja podatkov, način posredovanja sprememb in vsebino odločb iz RKG ter obseg in vrste sprememb, ki bistveno ne spreminjajo prijavljenih podatkov.

4. ODDELEK

DRUGE ZBIRKE PODATKOV

160. člen

(evidenca standardnega prihodka kmetijskih gospodarstev)

(1) Evidenca standardnega prihodka kmetijskih gospodarstev je namenjena izvajanju kmetijske politike, spremljanju ekonomskega stanja in strukturnih sprememb z vidika ekonomske velikosti kmetijskih gospodarstev in tipa kmetovanja, razporejanju posameznih kmetijskih gospodarstev v ekonomske velikostne razrede in statistični obdelavi, mreži FSDN ter analizam.

(2) Standardni prihodek kmetijskega gospodarstva je povprečna vrednost proizvodnje, ki jo lahko pričakuje kmetijsko gospodarstvo ob svoji strukturi proizvodnje. Izračunan je iz povprečne bruto vrednosti kmetijske proizvodnje na enoto na ravni države in proizvodnih kazalcev posameznega kmetijskega gospodarstva. Pri izračunu se upoštevajo povprečni pridelki in povprečne cene v Sloveniji ter podatki o posameznem kmetijskem gospodarstvu.

(3) V evidenci se za vsa kmetijska gospodarstva, ki so vpisana v RKG, vodijo ali vanjo prevzemajo ter obdelujejo naslednji podatki:

1. KMG-MID, domače ime družinske kmetije, ime, priimek oziroma naziv nosilca kmetijskega gospodarstva, naslov oziroma sedež nosilca kmetijskega gospodarstva iz prvega odstavka 157. člena tega zakona;

2. o površinah in vrsti zelenjave in zelišč iz evidence zelenjave in zelišč iz 161. člena tega zakona;

3. podatki iz zbirnih vlog po posameznem kmetijskem gospodarstvu iz tretjega odstavka 167. člena tega zakona;

4. o rejnih živalih iz zbirke podatkov o gojenih kopenskih živalih, v skladu z zakonom, ki ureja zdravje živali;

5. o številu živali iz 1. točke pod e) prvega odstavka 157. člena tega zakona;

6. o zemljiščih iz 3. točke prvega odstavka 157. člena tega zakona;

7. o pridelku grozdja in vina iz registra pridelovalcev grozdja in vina iz zakona, ki ureja vino;

8. iz zbirk podatkov s področja živinoreje iz 172. člena tega zakona;

9. o statistični regiji;

10. o standardnem prihodku kmetijskega gospodarstva;

11. o tipu kmetovanja;

12. o razredu ekonomske velikosti.

(4) Javni so podatki o imenu, priimku oziroma nazivu nosilca kmetijskega gospodarstva in naslovu oziroma sedežu nosilca kmetijskega gospodarstva, statistični regiji, standardnemu prihodku kmetijskega gospodarstva, tipu kmetovanja, razredu ekonomske velikosti.

(5) Vpogled v podroben izračun standardnega prihodka na kmetijskem gospodarstvu nosilcu kmetijskega gospodarstva ni dostopen v skladu s predpisom, ki ureja državno statistiko. Vpogled v podroben izračun standardnega prihodka na kmetijskem gospodarstvu pa je dostopen revizorjem v skladu s predpisom, ki ureja financiranje, upravljanje in spremljanje skupne kmetijske politike.

(6) Podrobnejša pravila za izračun standardnega prihodka kmetijskih gospodarstev predpiše minister.

161. člen

(evidenca pridelovalcev zelenjave in zelišč)

(1) Evidenca pridelovalcev zelenjave in zelišč je namenjena načrtovanju kmetijske politike, izvajanju ukrepov kmetijske politike, analizam in statistični obdelavi podatkov, povezovanju in kontroli podatkov shem kakovosti, priznavanju organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev za skupno trženje in skupin proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti, izvajanju zakona, ki ureja promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov, posredovanju podatkov v evidenco posebnih kultur ter poročanju v skladu s predpisi EU.

(2) Zavezanec za vpis v evidenco pridelovalcev zelenjave in zelišč je nosilec kmetijskega gospodarstva, ki v tekočem koledarskem letu na kmetijskem gospodarstvu prideluje zelenjavo oziroma zelišča na vsaj:

– 0,1 ha njivskih površin na prostem ali,

– 0,02 ha v rastlinjaku oziroma na njivskih površinah, kjer pridelava ni v tleh.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek je zavezanec za vpis v evidenco pridelovalcev zelenjave in zelišč tudi nosilec kmetijskega gospodarstva, ki pridelano zelenjavo oziroma zelišča trži oziroma je vključen v sheme kakovosti.

(4) V evidenci pridelovalcev zelenjave in zelišč se za zavezanca in njegovo kmetijsko gospodarstvo prevzemajo in vodijo naslednji podatki:

1. KMG-MID številka, identifikacijska številka subjekta in podatki o imenu in priimku ali nazivu ter naslovu ali sedežu nosilca kmetijskega gospodarstva iz 157. člena tega zakona ;

2. vključenost v kontrolo ekološke pridelave iz evidence v skladu z zakonom, ki ureja hrano;

3. vključenost v kontrolo integrirane pridelave iz evidence v skladu z zakonom, ki ureja hrano;

4. vključenost v sheme kakovosti iz evidence v skladu z zakonom, ki ureja hrano;

5. vključenost v organizacijo proizvajalcev, skupino proizvajalcev iz 166. člena tega zakona;

6. o površini posamezne vrste zelenjave oziroma zelišč, ki se prideluje na posameznem GERK v tekočem koledarskem letu in ki je zbrana ob oddaji zbirne vloge;

7. o oceni letnega pridelka za posamezne vrste zelenjadnic in zelišč v skladu z metodologijo, ki je določena v predpisu, ki ureja evidenco iz tega člena.

(5) Ministrstvo objavi povprečno oceno pridelka za posamezne vrste zelenjadnic in zelišč na osrednjem spletnem mestu državne uprave. Podatki se posodabljajo v mesecu novembru in veljajo za tekoče koledarsko leto.

(6) Zavezanec za vpis v evidenco iz tega člena sporoča podatke iz 6. točke četrtega odstavka tega člena ob oddaji zbirne vloge v roku in na način, ki je določen za oddajo zbirne vloge v skladu s predpisi, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike za tekoče koledarsko leto, in predpisom iz sedmega odstavka tega člena.

(7) Podatki o zavezancih iz četrtega odstavka tega člena: ime in priimek oziroma naziv nosilca, sedež kmetijskega gospodarstva, vključenost v organizacijo ali skupino proizvajalcev za skupno trženje, vključenost v skupino proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti, podatki o izdanih certifikatih, podatki o vrstah zelenjave in zelišč ter podatki o vrsti predelave, so javni.

(8) Podrobnejšo vsebino in postopke vodenja evidence iz tega člena predpiše minister.

162. člen

(evidenca o delovnih opravilih)

(1) Evidenca o delovnih opravilih je namenjena izvajanju in kontroli ukrepov kmetijske politike, analiziranju in statistični obdelavi podatkov in poročanju v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo upravljanje energetske unije in podnebnih ukrepov.

(2) Zavezanec za izpolnjevanje evidence o delovnih opravilih je nosilec kmetijskega gospodarstva, ki odda zbirno vlogo, v skladu s predpisom, ki ureja izvedbo intervencij skupne kmetijske politike za tekoče koledarsko leto in je vključen v intervencije skupne kmetijske politike, ki zahtevajo izpolnjevanje evidenc o delovnih opravilih.

(3) Intervencije, za katere je treba izpolnjevati evidence o delovnih opravilih se podrobneje opredelijo v predpisih, ki urejajo te intervencije.

(4) V evidenci o delovnih opravilih se za zavezanca in njegovo kmetijsko gospodarstvo prevzemajo in vodijo zlasti naslednji podatki:

– identifikacijska številka subjekta, EMŠO ali matična številka, davčna številka, ime in priimek ali firma, naslov oziroma sedež iz 154. člena tega zakona;

– KMG-MID, domače ime družinske kmetije, naslov ali sedež kmetijskega gospodarstva, podatki iz prvega odstavka 157. člena tega zakona;

– delovna opravila iz sedmega odstavka tega člena.

(5) Evidenco o delovnih opravilih vodi in upravlja agencija.

(6) Za namene poročanja v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo upravljanje energetske unije in podnebnih ukrepov, agencija posreduje na zahtevo ministrstva statistično in prostorsko obdelane podatke po vrsti delovnih opravil.

(7) Podrobnejšo vsebino in način izpolnjevanja evidence o delovnih opravilih predpiše minister.

163. člen

(evidenca centrov za certificiranje hmelja)

(1) Evidenca centrov za certificiranje hmelja je namenjena ugotavljanju izpolnjevanja pogojev za opravljanje dejavnosti centrov za certificiranje hmelja, za kontrolo centrov za certificiranje hmelja in za poročanje v skladu s pravnimi akti EU.

(2) Evidenca centrov za certificiranje hmelja obsega naslednje podatke:

1. o zavezancu: identifikacijska številka subjekta, EMŠO ali matična številka, davčna številka, ime in priimek ali firma, naslov oziroma sedež iz 154. člena tega zakona;

2. identifikacijska številka centra za certificiranje hmelja;

3. KMG-MID, če je center za certificiranje hmelja hkrati tudi pridelovalec hmelja;

4. opremljenost centra za certificiranje hmelja;

5. dejavnost centra za certificiranje hmelja;

6. ime oseb, ki izvajajo naloge certificiranja hmelja;

7. številka in datum listine o dodelitvi ali odvzemu priznanja centra za certificiranje hmelja.

(3) Podatki iz 2. do 7. točke prejšnjega odstavka se vpišejo v evidenco centrov za certificiranje hmelja na podlagi odločbe o odobritvi ali odvzemu odobritve centra za certificiranje hmelja, vlog za odobritev centra za certificiranje hmelja ter zapisnikov o opremljenosti centra za certificiranje, ki jih pripravi organizacija za certificiranje hmelja.

(4) Evidenco vodi organizacija za certificiranje hmelja.

(5) Podrobnejšo vsebino in postopke vodenja evidence iz tega člena predpiše minister.

164. člen

(evidenca pridelka hmelja)

(1) Evidenca pridelka hmelja je namenjena izvajanju ukrepov kmetijske politike na področju hmeljarstva in za spremljanje in kontrolo certificiranja hmelja in hmeljnih proizvodov.

(2) Evidenca pridelka hmelja obsega podatke:

– KMG-MID, naslov ali sedež kmetijskega gospodarstva iz 157. člena tega zakona ter ime in priimek ali firma iz 154. člena tega zakona;

– o količini pridelanega hmelja na posameznem kmetijskem gospodarstvu, ločeno po sortah in letniku pridelave;

– o certificiranju in naknadnem certificiranju po posameznem naročniku certificiranja in pridelanem hmelju iz prejšnje alineje, ki izhajajo iz listin, vloženih in izdanih v postopku certificiranja hmelja.

(3) Nosilci kmetijskih gospodarstev sporočajo podatke iz druge alineje prejšnjega odstavka organizaciji iz četrtega odstavka tega člena najpozneje do 30. oktobra v letu pridelave hmelja, podatki iz tretje alineje prejšnjega odstavka pa se vpišejo v evidenco pridelka hmelja na podlagi listin, ki se vložijo in izdajajo v postopku certificiranja pridelka.

(4) Evidenco pridelka hmelja vodi organizacija za certificiranje hmelja.

(5) Podrobnejšo vsebino in postopke vodenja evidence iz tega člena predpiše minister.

165. člen

(evidenca podatkov o trajnostnosti kmetijskih gospodarstev FSDN)

(1) Evidenca podatkov o trajnostnosti kmetijskih gospodarstev (v nadaljnjem besedilu: evidenca mreže FSDN) je namenjena obdelavi podatkov za pomoč pri upravljanju kmetijskih gospodarstev, spremljanju doseganja ciljev trajnostnosti in izboljšanju prehranskih sistemov ter spremljanju rezultatov in učinkov kmetijskih politik, skladno s pravnimi akti EU. Podatki v evidenci mreže FSDN, kakor tudi drugi podatki, ki nastanejo pri in za delovanje mreže FSDN, so last Republike Slovenije.

(2) V evidenci mreže FSDN se vodijo podatki o nosilcih kmetijskih gospodarstev, ki so vključeni v mrežo FSDN in njihovih kmetijskih gospodarstvih v skladu s pravnimi akti EU. Po preteku obveznosti ali v primeru kršitve pravil vodenja kmetijskega knjigovodstva se podatki o nosilcih kmetijskih gospodarstev ne vodijo več.

(3) Z dnem vpisa v evidenco mreže FSDN se za namen anonimizacije pri obdelavi in poročanju podatkov za nosilca kmetijskega gospodarstva določi šifra FSDN. Ta se sporoči nosilcu kmetijskega gospodarstva, povezava šifre FSDN z nosilcem kmetijskega gospodarstva je poznana samo ministrstvu.

(4) V evidenci mreže FSDN se za vsakega nosilca kmetijskega gospodarstva in njegovo kmetijsko gospodarstvo, ki je vključeno v mrežo FSDN, vodijo naslednji podatki:

1. davčna številka, priimek, ime oziroma naziv in naslov oziroma sedež nosilca kmetijskega gospodarstva iz 2. in 3. točke tretjega odstavka 154. člena tega zakona;

2. iz 157. člena tega zakona:

a) KMG-MID,

b) naslov ali sedež kmetijskega gospodarstva,

c) nosilec kmetijskega gospodarstva in za družinsko kmetijo tudi podatki o članih kmetije in zaposlenih s podatki iz 154. člena tega zakona,

č) dopolnilna dejavnost na družinski kmetiji iz tega zakona,

d) kmetijska zemljišča v uporabi iz RKG,

e) kmetijska zemljišča v uporabi s podatki iz 158. člena tega zakona,

f) o standardnem prihodku kmetijskega gospodarstva iz 160. člena tega zakona,

g) evidence pridelovalcev zelenjave in zelišč iz 161. člena tega zakona,

h) razvrstitev kmetijskega gospodarstva v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost ter izračun točk v skladu s predpisom, ki ureja razvrstitev kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost,

i) članstvo nosilca kmetijskega gospodarstva v organizacijah proizvajalcev in skupinah proizvajalcev za skupno trženje in skupinah proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti iz 166. člena tega zakona,

j) vključenost nosilca kmetijskega gospodarstva v ekološko ali integrirano pridelavo in druge sheme kakovosti iz zakona, ki ureja hrano;

3. o krajinskih značilnostih iz evidence, ki ureja krajinske značilnosti iz 184. člena tega zakona;

4. o lastništvu gozdov iz 4. točke prvega odstavka 188. člena tega zakona;

5. o spremembah gozdnih zemljišč v druga zemljišča in njihovih površinah iz 183. člena tega zakona;

6. o glavnem proizvodnem tipu in razredu ekonomske velikosti kmetijskega gospodarstva iz 160. člena tega zakona;

7. o delovnih opravilih iz drugega odstavka 162. člena tega zakona;

8. o finančnih pomočeh posameznega kmetijskega gospodarstva iz 167. člena tega zakona, vključno s podatkom o TRR nosilca kmetijskega gospodarstva za potrebe priprave in sklepanja pogodb za kmetijsko knjigovodstvo;

9. o izvedenih produktih iz druge alineje drugega odstavka 168. člena tega zakona;

10. iz 173. člena tega zakona: o vzorčenju tal in analizi tal in o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov, amonijaka in nekaterih onesnaževal v kmetijstvu;

11. o analizah voluminozne krme po posameznem zavezancu iz tretje točke tretjega odstavka 174. člena tega zakona;

12. o udeležbi nosilcev kmetijskih gospodarstev na izobraževanjih iz 177. člena tega zakona;

13. o prireji in trženju mleka iz 178. člena tega zakona;

14. o prijavljeni površini posebnih kultur za tekoče leto iz druge alineje tretjega odstavka 180. člena tega zakona;

15. o porabi energije na kmetijskem gospodarstvu iz 175. člena tega zakona;

16. o prilagajanju kmetijstva podnebnim spremembam 176. člena tega zakona;

17. o kmetijskih pridelkih in živilih iz evidenc, iz zakona, ki ureja hrano;

18. o antimikrobikih iz evidenc, ki iz zakona, ki ureja zdravila;

19. o rejnih živalih iz zbirke podatkov o gojenih kopenskih živalih, v skladu z zakonom, ki ureja zdravje živali;

20. o fitofarmacevtskih sredstvih iz evidenc iz zakona, ki ureja fitofarmacevtska sredstva;

21. o vseh ostalih za SKP pomembnih evidencah;

22. računovodski podatki iz računovodskega sistema in drugi podatki kmetijskih gospodarstev, ki so vključena v mrežo FSDN in so predmet poročanja računovodski pisarni v skladu s pravnimi akti EU (poročila kmetijskih gospodarstev, ki so vključena v mrežo FSDN).

(5) Podatki iz evidence mreže FSDN so javno dostopni v anonimizirani obliki oziroma na način, ki preprečuje razkritje posameznega nosilca kmetijskega gospodarstva.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek se podatki iz tega člena lahko posredujejo Statističnemu uradu Republike Slovenije za statistični namen.

(7) Izvajalci javne službe kmetijskega svetovanja imajo dostop do podatkov posameznega kmetijskega gospodarstva na podlagi pooblastila nosilca kmetijskega gospodarstva.

(8) Podatki se v evidenci mreže FSDN, ki jo upravlja ministrstvo, hranijo trajno.

166. člen

(evidenca organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev in medpanožnih organizacij)

(1) Evidenca organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev in medpanožnih organizacij je namenjena izvajanju ukrepov kmetijske politike in izvajanju zakona, ki ureja promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov.

(2) Zavezanci za vpis v evidenco organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev in medpanožnih organizacij so organizacije proizvajalcev, združenja organizacij proizvajalcev, skupine proizvajalcev in medpanožne organizacije, priznane v skladu s tem zakonom ter skupine proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti, priznane v skladu z zakonom, ki ureja hrano.

(3) V evidenci organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev in medpanožnih organizacij se vodijo ali vanjo prevzemajo ter obdelujejo naslednji podatki:

1. za organizacije proizvajalcev, združenja organizacij proizvajalcev in njihove člane iz tega zakona:

a) enotna in neponovljiva identifikacijska številka organizacije proizvajalcev ali združenja organizacij proizvajalcev, ki jo dodeli ministrstvo,

b) identifikacijska številka subjekta, ime, priimek, naslov, davčna številka, naziv in sedež pravne osebe, matična številka za člane organizacij proizvajalcev, organizacije proizvajalcev in združenja organizacij proizvajalcev iz 166. člena tega zakona,

c) KMG-MID, naslov ali sedež kmetijskega gospodarstva in nosilec kmetijskega gospodarstva iz 157. člena tega zakona za člane organizacij proizvajalcev,

č) količina pridelanega hmelja na posameznem kmetijskem gospodarstvu, ločeno po sortah in letniku pridelave iz 164. člena tega zakona za člane organizacij proizvajalcev hmelja,

d) o rejnih živalih iz 157. člena tega zakona,

e) nosilec kmetijskega gospodarstva, ki mleko proizvaja in trži, podatki o oddani oziroma prodani količini mleka iz 178. člena tega zakona za člane organizacij proizvajalcev mleka in mlečnih izdelkov,

f) matična številka, davčna številka, datum vpisa in izbrisa iz PRS, pravnoorganizacijska oblika subjekta, šifra in naziv glavne dejavnosti in preostalih dejavnosti po standardni klasifikaciji dejavnosti, podatki o družbenikih, njihovih identifikacijskih številkah, poslovnih deležih in osebah, pooblaščenih za zastopanje, oziroma ustanoviteljih in zastopnikih ter podatki o številki transakcijskega računa iz 6. točke prvega odstavka 188. člena tega zakona za pravne osebe,

g) podatek o številu članov organizacij proizvajalcev,

h) podatki o obsegu in vrednosti tržne proizvodnje za organizacije proizvajalcev in njihove člane ter o strukturi in dejavnosti organizacije proizvajalcev, če je to določeno v predpisu, ki ureja priznanje organizacij proizvajalcev oziroma združenj organizacij proizvajalcev,

i) podatki iz operativnih programov in poročil o izvajanju operativnih programov za organizacije proizvajalcev za namene spremljanja uspešnosti izvajanja operativnih programov,

j) številka in datum odločbe o priznanju ali odvzemu priznanja organizacije proizvajalcev, odločbe, ki učinkuje kot začasni odvzem statusa organizacije proizvajalcev v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo skupno ureditev kmetijskih proizvodov, dokumentov, ki učinkujejo kot opozorilno pismo v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo skupno ureditev kmetijskih proizvodov;

2. za skupine proizvajalcev za skupno trženje iz tega zakona:

a) identifikacijska številka subjekta, ime, priimek, naslov, davčna številka, naziv in sedež pravne osebe, matična številka za skupine in člane skupin proizvajalcev, iz 154. člena tega zakona,

b) KMG-MID, naslov ali sedež kmetijskega gospodarstva in nosilec kmetijskega gospodarstva iz 157. člena tega zakona za člane skupin proizvajalcev,

c) o rejnih živalih iz 157. člena tega zakona,

č) nosilec kmetijskega gospodarstva, ki mleko proizvaja in trži, podatki o oddani oziroma prodani količini mleka iz 178. člena tega zakona za člane skupin proizvajalcev mleka in mlečnih izdelkov,

d) podatki o prostorskih enotah, parcelah, vključno s podatki o lastniku in upravljavcu iz 4. in 5. točke prvega odstavka 188. člena tega zakona za člane skupin proizvajalcev iz sektorja gozdarstva,

e) podatki iz centralnega registra čebelnjakov za člane skupin proizvajalcev iz sektorja čebelarstva,

f) o pridelku grozdja in vina iz registra pridelovalcev grozdja in vina iz zakona, ki ureja vino,

g) podatek o številu članov skupine proizvajalcev za skupno trženje,

h) podatki o obsegu in vrednosti tržne proizvodnje za skupine proizvajalcev in njihove člane,

i) številka in datum odločbe o priznanju ali odvzemu priznanja skupine proizvajalcev;

3. za skupine proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti iz zakona, ki ureja hrano:

a) podatki iz drugega in tretjega odstavka 154. člena tega zakona za priznane skupine proizvajalcev (naziv, naslov, matična številka, davčna številka) in člane (ime, priimek, naslov, davčna številka ter KMG-MID, v kolikor ta obstaja, iz točke a) pod 1. prvega odstavka 157. člena tega zakona,

b) podatki o vrsti sheme kakovosti in kmetijskega pridelka oziroma živila iz shem kakovosti,

c) podatek o številu članov skupine proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti,

č) podatek o skupnem obsegu in skupni vrednosti tržne proizvodnje skupine proizvajalcev,

d) številka in datum odločbe o priznanju ali odvzemu priznanja skupine proizvajalcev;

4. za medpanožne organizacije iz tega zakona:

a) podatek o številu članov medpanožne organizacije in gospodarskih dejavnostih, ki jih člani predstavljajo,

b) identifikacijska številka subjekta, ime, priimek, naslov, EMŠO, naziv in sedež pravne osebe, matična številka iz 154. člena tega zakona,

c) KMG-MID, naslov ali sedež kmetijskega gospodarstva in nosilec kmetijskega gospodarstva iz 157. člena tega zakona za člane medpanožnih organizacij,

č) matična številka, davčna številka, datum vpisa in izbrisa iz PRS, pravnoorganizacijska oblika subjekta, šifra in naziv glavne dejavnosti in preostalih dejavnosti po standardni klasifikaciji dejavnosti, podatki o družbenikih, njihovih identifikacijskih številkah, poslovnih deležih in osebah, pooblaščenih za zastopanje, oziroma ustanoviteljih in zastopnikih ter podatki o številki transakcijskega računa iz 6. točke prvega odstavka 188. člena tega zakona za pravne osebe,

d) pisni dogovor oziroma pogodbo o sodelovanju med člani medpanožne organizacije;

e) podatki o strukturi in dejavnosti medpanožne organizacije,

f) podatki o obsegu in vrednosti tržne proizvodnje medpanožne organizacije v sektorju oljčnega olja in namiznih oljk,

g) podatek o sektorju, za katerega je medpanožna organizacija priznana,

h) poročila o izvedenih aktivnostih medpanožne organizacije,

i) številka in datum odločbe o priznanju ali odvzemu priznanja medpanožne organizacije.

(4) Rok za sporočanje podatkov iz tega člena je 20. marec tekočega leta za predhodno leto, razen če ni s pravnimi akti EU, ki urejajo skupno ureditev kmetijskih proizvodov, določeno drugače.

(5) Javni so podatki o imenu in priimku oziroma nazivu nosilca kmetijskega gospodarstva, naslovu oziroma sedežu kmetijskega gospodarstva, vključenost v skupino ali organizacijo proizvajalcev oziroma medpanožno organizacijo ter ime skupine, organizacije proizvajalcev ali medpanožne organizacije.

(6) Podrobnejšo vsebino in način sporočanja podatkov v evidenco iz tega člena predpiše minister.

167. člen

(evidenca o ukrepih kmetijske politike)

(1) Evidenca o ukrepih kmetijske politike je namenjena spremljanju, izvedbi in kontroli ukrepov kmetijske politike na državni in občinski ravni ter vodenju in upravljanju zbirk podatkov iz tega zakona. Kontaktni podatki iz 6. točke tretjega odstavka 154. člena tega zakona se lahko uporabljajo za preverjanje in posodabljanje kontaktnih podatkov v posameznih zbirkah podatkov.

(2) Vsebina evidence o ukrepih kmetijske politike so podatki, ki jih subjekti iz 154. člena tega zakona posredujejo ministrstvu za namene iz prvega odstavka 154. člena tega zakona, in podatki, ki jih agencija kot izvajalec ukrepov kmetijske politike pridobi sama iz registrov in drugih evidenc v zvezi z opravljanjem svojih pristojnosti in nalog.

(3) Evidenca o ukrepih kmetijske politike vsebuje poleg podatkov o subjektih iz 154. in 157. člena tega zakona tudi podatke iz zbirnih vlog, iz drugih vlog in zahtevkov za ukrepe kmetijske politike, zlasti vrsto ukrepa, odobrena in izplačana sredstva in omejitve, ter podatke fizičnih oseb o načinu ugotavljanja davčne osnove za dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, druge kmetijske dejavnosti ali dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji (v nadaljnjem besedilu: davčni status), o rezidentskem statusu in transakcijskem računu ter podatke iz drugih evidenc, ki jih agencija vodi na podlagi veljavnih predpisov.

(4) Agencija podatke o davčnem in rezidentskem statusu pridobi iz davčnih evidenc, podatke o transakcijskem računu pa iz registra transakcijskih računov.

(5) Podatki iz te evidence niso javni, razen v kolikor zakon drugje določa javnost posameznih podatkov.

(6) Agencija in ministrstvo lahko obdelujeta kontaktne podatke upravičencev (telefonska številka in naslov elektronske pošte) za namen njihovega obveščanja v zvezi z:

– izvajanjem ukrepov kmetijske politike, v katere so vključeni,

– dogodki, izobraževanji ter ukrepi skupne kmetijske politike s področja zmanjševanja izgub hrane in količin odpadne hrane, AKIS ter blaženja in prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam,

– posredovanjem anket s področja ukrepov skupne kmetijske politike.

(7) Evidenco vodi in upravlja agencija.

168. člen

(evidenca podatkov, pridobljenih z uporabo sistema za spremljanje površin)

(1) Evidenca podatkov, pridobljenih z uporabo sistema za spremljanje površin, je namenjena:

1. ugotavljanju, dokazovanju in razlagi dejanskega stanja v okviru pregledov za izvajanje ukrepov kmetijske politike,

2. načrtovanju in spremljanju kmetijske politike,

3. spremljanju, vrednotenju in izvajanju poročanja o stanju kmetijskih in gozdnih zemljišč ter kmetijskih kultur v skladu z veljavnimi predpisi,

4. uskladitvam zemljišč, vpisanih v RKG,

5. kot pomoč pri določanju evidence dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč ter

6. raziskovanju, statističnim obdelavam in drugim uporabnikom.

(2) V evidenci se za vsa kmetijska gospodarstva, ki so vpisana v RKG in uveljavljajo zahtevke iz ukrepov kmetijske politike, poleg KMG-MID vodijo, prevzemajo in obdelujejo podatki, ki so pridobljeni ali ustvarjeni z uporabo sistema za spremljanje površin iz tega zakona, zlasti o:

– časovni vrsti statistike signalov konstelacij satelitov za opazovanje zemlje, pridobljenih z uporabo podatkov satelitov Sentinel programa Copernicus in drugih enakovrednih satelitskih podatkov, na področju posameznega kmetijskega in gozdnega zemljišča, ki ne omogočajo določljivosti fizične osebe ter

– izvedenih produktih postopka fotointerpretacije ali interpretacije drugih podatkov, zlasti grafični in tabelarični identifikatorji dogajanja na kmetijskih zemljiščih, kot so identifikatorji opažanj košnje, gole zemlje, klasifikacije skupin rastlin, klasifikacije skupin rab, homogenosti in drugi.

(3) Evidenca je javna in se lahko povezuje z drugimi zbirkami podatkov, ki ne vsebujejo osebnih podatkov.

(4) Evidenco upravlja in vodi agencija.

169. člen

(evidenca komasacij)

(1) Evidenca komasacij je namenjena izvedbi komasacij in izvajanju drugih ukrepov, ki se navezujejo na komasacijska območja.

(2) Evidenca komasacij je temeljna in enotna evidenca o komasacijah kmetijskih zemljišč. V evidenci komasacij se vodi grafični in pisni del.

(3) Grafični del vsebuje zlasti podatke o komasacijskih območjih in parcelah, vključenih v komasacijska območja

(4) Pisni del vsebuje zlasti:

1. ime komasacijskih območij;

2. površino komasacijskih območij;

3. seznam parcel, vključenih v komasacijska območja;

4. podatke o izdanih upravnih aktih, ki se nanašajo na komasacijsko območje;

5. podatke o komasacijskih udeleženkah ali udeležencih: davčna številka, priimek, ime, stalno prebivališče v Sloveniji, začasno prebivališče v Sloveniji, prebivališče v tujini, naslov za vročanje iz 154. člena tega zakona;

6. podatke o izvajalcih in investitorjih komasacij: davčna številka, naziv ali ime in priimek ter sedež ali naslov izvajalcih in investitorjih komasacij iz 154. člena tega zakona.

(5) Evidenca komasacij se vzpostavi na podlagi podatkov o posameznih fazah postopka komasacij in pravnomočnih odločb o novi dodelitvi zemljišč v postopkih komasacije.

(6) Ime in območje komasacije ter seznam parcel, vključenih v komasacijska območja, so javni podatki.

(7) Podrobno vsebino evidence komasacij, način vodenja in postopek vpisa komasacijskih območij predpiše minister.

170. člen

(evidenca osuševalnih in namakalnih sistemov)

(1) Evidenca iz tega člena je namenjena upravljanju osuševalnih in namakalnih sistemov.

(2) Evidenca osuševalnih in namakalnih sistemov je temeljna in enotna evidenca o osuševalnih in namakalnih sistemih, ki vsebuje grafični in pisni del

(3) Grafični del vsebuje zlasti naslednje podatke:

– ustrezen enolični identifikator območja osuševalnega oziroma namakalnega sistema ter

– parcele, vključene v območja osuševalnega oziroma namakalnega sistema.

(4) Pisni del vsebuje zlasti naslednje podatke o posameznem osuševalnem oziroma namakalnem sistemu:

– ime osuševalnega oziroma namakalnega sistema,

– katastrske občine in parcelne številke,

– podatke o izdanih upravnih aktih,

– stanje osuševalnega oziroma namakalnega sistema,

– podatke o delovanju in vzdrževanju osuševalnega oziroma namakalnega sistema.

(5) Ime in območje osuševalnega oziroma namakalnega sistema ter parcele, vključene v območja osuševalnega oziroma namakalnega sistema, so javni podatki..

(6) Podrobno vsebino evidence iz tega člena, način vodenja in postopek vpisa v evidenco predpiše minister.

171. člen

(zbirka podatkov rastlinske genske banke)

(1) Zbirka podatkov rastlinske genske banke, je namenjena ohranjanju in trajnostni rabi rastlinskih genskih virov (v nadaljnjem besedilu: RGV) in zagotavljanju dostopa do RGV, ki se hranijo v rastlinski genski banki.

(2) Zbirka podatkov rastlinske genske banke je seznam vseh RGV, ki imajo dejansko ali potencialno vrednost za prehrano in kmetijstvo in se hranijo v rastlinski genski banki.

(3) Evidenca vsebuje osnovne podatke o posameznem RGV, zlasti:

1. kodo in ime institucije, ki hrani RGV,

2. neponovljivo številko RGV,

3. kodo in ime zbirateljske institucije,

4. latinsko ime rodu, vrste in drugih taksonomskih enot, ki jim pripada RGV,

5. slovensko ime vrste, ki ji pripada RGV,

6. ime RGV,

7. datum vključitve RGV v rastlinsko gensko banko,

8. državo izvora RGV,

9. lokacijo in datum nabiranja RGV,

10. biološki status RGV ter

11. način hranjenja RGV.

(4) Zbirko podatkov iz tega člena vodijo izvajalci javne službe nalog rastlinske genske banke.

(5) Podatki iz tretjega odstavka tega člena so javni in dostopni na spletnih straneh ministrstva in izvajalcev javne službe nalog rastlinske genske banke.

172. člen

(zbirke podatkov s področja živinoreje)

(1) Zbirke podatkov s področja živinoreje se vodijo in upravljajo za namen izvajanja javne službe strokovnih nalog v živinoreji in javne službe nalog genske banke v živinoreji, zagotavljanja zadostne prireje živalskih proizvodov in kakovosti živalskih proizvodov ter načrtovanja in izvajanja ukrepov zootehnike in kmetijske politike.

(2) Zbirke podatkov s področja živinoreje vodijo in upravljajo izvajalci javnih služb v živinoreji. Zbirke podatkov s področja živinoreje so last Republike Slovenije.

(3) Rejci živali, rejske organizacije in izvajalci javnih služb v živinoreji po tem zakonu in zakonu, ki ureja živinorejo, morajo voditi predpisane evidence, registre in druge zbirke podatkov, ki so povezane v informacijski sistem na področju živinoreje.

(4) Ministrstvo zagotavlja povezanost in dostop do podatkov iz drugih zbirk podatkov v kmetijstvu z zbirkami podatkov v živinoreji. Izvajalci javnih služb v živinoreji dostopajo do podatkov iz šestega. odstavka tega člena z neposredno elektronsko povezavo na podlagi povezovalnih znakov, če tehnične možnosti to omogočajo.

(5) V zbirkah podatkov s področja živinoreje se vodijo podatki:

1. o proizvodnih in neproizvodnih lastnostih rejnih živali;

2. o izračunih in napovedih plemenskih vrednosti ter oceni genetskih vrednosti rejnih živali;

3. o poreklu rejnih živali;

4. za potrebe vodenja rodovniških knjig in registrov;

5. o označevanju in registraciji plemenskih živali za vpis v rodovniške knjige in registre;

6. o razmnoževanju rejnih živali;

7. o zdravju in zdravljenju rejnih živali in njihovih genetskih napakah;

8. za namene vodenja evidence pasem z zootehniško oceno ter in situ in ex situ, genetskih rezervah v živinoreji;

9. potrebni za izvajanje ukrepov skupne kmetijske politike;

10. določeni z zakonom, ki ureja živinorejo.

(6) Za vodenje zbirk podatkov s področja živinoreje izvajalci javnih služb prevzemajo in obdelujejo naslednje podatke:

– o subjektih, ki so vključeni v zbirke podatkov s področja živinoreje: ID-subjekta, ime, priimek, naslov, naziv in sedež pravne osebe, matična številka, davčna številka iz 154. člena tega zakona;

– o kmetijskem gospodarstvu: KMG-MID, domače ime družinske kmetije, naslov ali sedež kmetijskega gospodarstva, nosilec kmetijskega gospodarstva iz prvega odstavka 157. člena tega zakona;

– podatke, ki se vodijo v okviru registrov obratov za vrste rejnih živali: govedo, enoprsti kopitarji, prašiči, ovce, koze in čebele iz zakona, ki ureja zdravje živali.

(7) Ne glede na prejšnji odstavek, izvajalci javnih služb v živinoreji prevzemajo in obdelujejo podatke iz prve in druge alineje prejšnjega odstavka le za rejce, ki so svoje živali vključili v rejske programe, ki jih je na območju Republike Slovenije odobril pristojni organ v skladu s predpisi s področja živinoreje, razen če z drugimi predpisi ni določeno drugače.

(8) Način zbiranja in vsebino podatkov, uporabo zbranih podatkov in druge pogoje delovanja informacijskih sistemov s področja živinoreje ter podrobnejše pogoje vodenja rodovniških knjig, registrov in drugih evidenc s področja živinoreje predpiše minister.

(9) Podatki iz zbirk podatkov iz tega člena niso javni, razen če ta ali drug zakon tako določa.

173. člen

(zbirka podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu in spremljanju stanja kmetijskih tal ter podatkov emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu, ter pedološki podatki kmetijskih zemljišč v pedološki karti Slovenije)

(1) Zbirka podatkov iz tega člena je namenjena spremljanju emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu, spremljanju stanja kmetijskih tal, obračunavanju emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal iz kmetijstva za izvajanje, kontrolo in spremljanje učinkov ukrepov kmetijske politike ter drugim aktivnostim, ki prispevajo k zagotavljanju trajne rodovitnosti kmetijskih tal in k primerni prehranski varnosti Republike Slovenije.

(2) V zbirki podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu in o spremljanju stanja kmetijskih tal ter podatkov emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu ter o pedoloških podatkih kmetijskih zemljišč v pedološki karti Slovenije se vodijo ali prevzemajo ter obdelujejo naslednji podatki:

1. iz 154. člena tega zakona o zavezancih, ki na svojih površinah dovolijo opravljanje vzorčenja na podlagi tega zakona (identifikacijska številka subjekta, ime, priimek, naslov, EMŠO, naziv in sedež pravne osebe, matična številka);

2. iz 1. točke prvega odstavka 157. člena tega zakona;

3. o dejanski rabi zemljišč iz 183. člena tega zakona;

4. o letnih spremembah dejanske rabe zemljišč;

5. o vzorčenju tal in analizi tal iz tega zakona;

6. o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov, amonijaka in nekaterih onesnaževal v kmetijstvu iz tega zakona;

7. iz zbirne vloge iz predpisa o izvedbi ukrepov kmetijske politike, ki so potrebni za obračunavanje podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu in spremljanju stanja kmetijskih tal ter spremljanju in obračunavanju emisij toplogrednih plinov in amonijaka v živinoreji in iz kmetijskih tal iz 173. člena tega zakona;

8. o rejnih živalih iz 157. člena tega zakona;

9. iz evidence imetnikov rejnih živali in evidenci rejnih živali iz zakona, ki ureja zdravje živali;

10. iz evidence komasacij iz 169. člena tega zakona;

11. iz evidence osuševalnih in namakalnih sistemov iz 170. člena tega zakona;

12. o proizvodnih in drugih lastnostih živali iz 172. člena tega zakona;

13. iz drugega odstavka 178. člena tega zakona in

14. podatki iz vseh drugih za SKP pomembnih evidenc iz 165. člena tega zakona.

(3) Zbirko podatkov iz tega člena vodijo nosilci javnega pooblastila iz tega zakona. Vsak nosilec javnega pooblastila iz tega zakona je odgovoren za pravilnost podatkov s svojega področja.

(4) Podatki iz te evidence niso javni, razen če ta ali drug zakon tako določa.

(5) Podrobnejšo vsebino vnosa podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu in o spremljanju stanja kmetijskih tal ter podatkov emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih

onesnaževal zraka v kmetijstvu, obdelavo teh podatkov in način vodenja zbirke podatkov iz tega člena predpiše minister.

174. člen

(evidenca o analizah voluminozne krme za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja)

(1) Evidenca iz tega člena je namenjena izvajanju, spremljanju in načrtovanju ukrepov kmetijske politike, analizam in statistični obdelavi podatkov, preverjanju izpolnjevanja ciljev in poročanju v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo upravljanje energetske unije in podnebnih ukrepov.

(2) Evidenco o analizah voluminozne krme za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja vodi agencija.

(3) Zavezanec za izpolnjevanje evidence iz tega člena je nosilec kmetijskega gospodarstva, ki odda zbirno vlogo v skladu s predpisom, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike za tekoče koledarsko leto in je vključen v ukrepe kmetijske politike, ki zahtevajo izvajanje teh analiz. Zavezanec za izpolnjevanje evidenc iz tega člena lahko pooblasti laboratorij za vpis v evidenco analiz voluminozne krme.

(4) V evidenci iz tega člena se za zavezanca in njegovo kmetijsko gospodarstvo prevzemajo in vodijo naslednji podatki:

– o zavezancu iz 154. člena tega zakona (identifikacijska številka subjekta, EMŠO ali matična številka, davčna številka, ime in priimek ali firma, naslov oziroma sedež);

– o kmetijskem gospodarstvu zavezanca iz 1. točke prvega odstavka 157. člena tega zakona;

– o analizah voluminozne krme po posameznem zavezancu in

– iz vseh drugih za SKP pomembnih evidenc iz 165. člena tega zakona.

(5) Nosilec javnega pooblastila iz tega zakona za zbiranje, obdelavo podatkov in izdelavo ocen emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu ima za namen izračunov za izdelavo ocen emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu ter spremljanja analiz voluminozne krme za namen zmanjševanja emisij toplogrednih plinov in amonijaka v kmetijstvu, dostop do podatkov iz te evidence.

(6) Podatki iz te evidence niso javni, razen če ta ali drug zakon tako določa.

(7) Podrobnejšo vsebino in postopke vodenja evidence iz tega člena predpiše minister.

175. člen

(evidenca o energiji v kmetijstvu)

(1) Evidenca o porabi energije in proizvodnji energije iz OVE za vsa kmetijska gospodarstva vpisana v RKG (v nadaljnjem besedilu: evidenca o energiji v kmetijstvu) je vzpostavljena z namenom sistematičnega spremljanja, analiziranja porabe in proizvodnje energije v kmetijskem sektorju. Uporablja se za analize, modeliranje tipologij, izračunavanje trendov, pripravo poročil in vrednotenje učinkovitosti ukrepov kmetijske politike na nacionalne podnebno-energetske cilje.

(2) V evidenci o energiji v kmetijstvu se vodijo ali se vanjo prevzemajo ter obdelujejo naslednji podatki:

1. iz 154. člena tega zakona o upravičencih, ki pri oddaji vloge, zahtevkov za izplačilo sredstev ali poročil v okviru ukrepov kmetijske politike posredujejo podatke o rabi in proizvodnji energije na kmetijskem gospodarstvu, vključno z identifikacijsko številko subjekta, osebnimi podatki nosilca kmetijskega gospodarstva (ime, priimek, naslov, EMŠO) ter podatki o pravni osebi (naziv, sedež, matična številka), v skladu z določbami tega zakona;

2. iz 1. in 3. točke prvega odstavka 157. člena tega zakona;

3. o delovnih opravilih iz tretje alineje petega odstavka 162. člena tega zakona;

4. iz evidence pridelka hmelja iz 164. člena tega zakona;

5. iz vseh drugih za SKP pomembnih evidenc iz 165. člena tega zakona;

6. iz tretjega odstavka 167. člena tega zakona o podatkih iz zbirnih vlog, iz drugih vlog in zahtevkov za ukrepe kmetijske politike, zlasti vrsto ukrepa, zemljiščih odobrena in izplačana sredstva ter podatke, relevantne za oceno porabe in proizvodnje energije na kmetijskem gospodarstvu;

7. iz tretjega in četrtega odstavka 170. člena tega zakona;

8. o projektih na KMG s področja učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije v kmetijstvu (npr. agrofotovoltaike, fotovoltaike, bioplina iz kmetijstva, geotermalne energije) z namenom ocene tehnološke ustreznosti rešitev in možnosti širše implementacije tovrstnih sistemov v kmetijski proizvodnji ter njihovega vpliva na energetsko samooskrbo v kmetijstvu ter prispevka kmetijstva k doseganju nacionalnih podnebno-energetskih ciljev;

9. o letni količini prodanega goriva za kmetijstvo, ki jih pridobi od Finančne uprave Republike Slovenije;

10. iz drugega odstavka 178. člena tega zakona in

11. o rejnih živalih iz 157. člena tega zakona.

(3) Zbirko podatkov iz tega člena vodi nosilec javnega pooblastila iz tega zakona. Nosilec javnega pooblastila iz tega zakona je odgovoren za pravilnost podatkov s svojega področja.

(4) Podatki iz te evidence niso javni, razen če ta ali drug zakon tako določa.

(5) Podatki iz te evidence se uporabljajo izključno za potrebe ministrstva na področju trajnostne rabe energije, načrtovanje ukrepov kmetijske politike in pripravo poročil.

(6) Podatki iz evidence o energiji v kmetijstvu se lahko povezujejo z drugimi sorodnimi evidencami, vzpostavljenimi za spremljanje energetske učinkovitosti in trajnostne rabe virov v kmetijstvu, pri čemer se zagotavlja skladnost z varstvom osebnih podatkov in drugimi relevantnimi predpisi.

(7) Minister predpiše način vodenja, zbiranja in obdelovanja podatkov iz drugega odstavka tega člena.

176. člen

(zbirka podatkov o prilagajanju kmetijstva podnebnim spremembam)

(1) Zbirka podatkov o prilagajanju kmetijstva podnebnim spremembam je namenjena za izvajanje nalog iz 143. člena tega zakona ter sistematičnemu zbiranju, spremljanju in analiziranju podatkov iz tega področja.

(2) V zbirki podatkov o prilagajanju kmetijstva podnebnim spremembam se za vsa kmetijska gospodarstva, vpisana v RKG, vodijo ali prevzemajo podatki o:

1. ocenah podnebne ranljivosti in podnebnih tveganjih v kmetijstvu na posameznih kmetijskih zemljiščih ali območjih kmetijskih zemljišč,

2. posebnih stanjih kmetijskih rastlin na reprezentativnih lokacijah kmetijskih zemljišč in na območjih kmetijskih zemljišč za določitev poškodovanosti kmetijskih kultur,

3. ocenah škode v kmetijstvu (na primer ocena škode na kmetijskih pridelkih, kmetijskih zemljiščih) ob škodnem dogodku na posameznih kmetijskih zemljiščih ali območjih kmetijskih zemljišč (na primer: poplava, pozeba, suša, neurja s točo) ter o takratnem stanju rastlin po pomembnejših fenofazah,

4. primernosti kmetijskih zemljišč v Sloveniji za kmetijsko pridelavo z upoštevanjem podnebnih scenarijev,

5. prostorsko prikazanih agroklimatskih kazalcev,

6. subjektih (identifikacijska številka subjekta, ime, priimek, naslov, naziv in sedež pravne osebe, EMŠO ali matična številka, davčna številka) iz 154. člena tega zakona,

7. kmetijskem gospodarstvu (KMG-MID, domače ime kmetije, naslov ali sedež kmetijskega gospodarstva, nosilec kmetijskega gospodarstva) iz 157. člena tega zakona,

8. blokih, GERK in KRZ iz 158. člena tega zakona,

9. delovnih opravilih iz tretje alineje četrtega odstavka 162. člena tega zakona,

10. vrsti ukrepa za področje prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam in lokaciji izvedbe ukrepa, izplačanih sredstvih in omejitvah iz zbirnih vlog, iz drugih vlog in zahtevkov za ukrepe kmetijske politike iz 167. člena tega zakona,

11. osuševalnih in namakalnih sistemih iz tretjega in četrtega odstavka 170. člena tega zakona,

12. območjih znatne omejitve rabe zemljišč na območij z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost ter razvrstitvi kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost iz 181. člena tega zakona,

13. dejanski rabi kmetijskih zemljišč iz 183. člena tega zakona,

14. demonstracijskih kmetijskih gospodarstvih za področje prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam iz drugega odstavka 185. člena tega zakona,

15. o rejnih živalih iz 157. člena tega zakona in

16. iz vseh drugih za SKP pomembnih evidenc iz 188. člena tega zakona.

(3) Zbirka podatkov o prilagajanju kmetijstva podnebnim spremembam se povezuje z zbirkami podatkov iz prvega odstavka 188. člena tega zakona. V zbirki podatkov o prilagajanju kmetijstva podnebnim spremembam se pridobivajo, prevzemajo, uporabljajo in obdelujejo sledeči podatki:

1. 10. točke (zbirka podatkov Agencije Republike Slovenije za okolje: podatki o podnebnih tipih v Sloveniji, podatki o scenarijih podnebnih sprememb ter agrometeorološki, hidrometeorološki in meteorološki podatki),

2. 11. točke (zbirk podatkov o vodah Direkcije Republike Slovenije za vode: razpoložljivosti vode, količini vode uporabljene za namakanje in oroševanje po vodnih virih),

3. 16. točke (zbirk podatkov o zavarovanih in drugih območjih, ki so pomembna za izvajanje ukrepov ministrstva),

4. 17. točke (zbirk podatkov iz prostorskega informacijskega sistema, ki se vodijo v skladu s predpisi o prostorskem načrtovanju),

5. 19. točke (zbirk podatkov s področja regionalne politike), in

6. 28. točke (zbirk podatkov o naravnih nesrečah v kmetijstvu in oceno škode pri posamezni nesreči, vpisanih v evidenco naravnih in drugih nesreč iz zakona, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami).

(4) Zbirko podatkov iz tega člena vodi nosilec javnega pooblastila iz 143. člena tega zakona in je odgovoren za pravilnost podatkov s svojega področja.

(5) Podatki iz te evidence niso javni, razen če ta ali drug zakon tako določa.

(6) Podrobnejšo vsebino vnosa podatkov v zbirko podatkov o prilagajanju kmetijstva podnebnim spremembam, obdelavo teh podatkov in način vodenja zbirke podatkov iz tega člena predpiše minister.

177. člen

(evidenca o izobraževanju, usposabljanju in svetovanju za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja)

(1) Evidenca o izobraževanju je namenjena kontroli izpolnjevanja pogojev za potrebe ukrepov kmetijske politike in spremljanje sistema AKIS.

(2) Evidenco o izobraževanju, usposabljanju in svetovanju za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja (v nadaljnjem besedilu: evidenca o izobraževanju) upravlja in vodi ministrstvo, vpis podatkov v evidenco o izobraževanju pa opravijo izvajalci izobraževanja, usposabljanja oziroma svetovanja na podlagi podatkov o opravljenem izobraževanju, usposabljanju oziroma svetovanju. Za točnost in ažurnost vnesenih podatkov v evidenco o izobraževanju so odgovorni izvajalci izobraževanja, usposabljanja oziroma svetovanja.

(3) Evidenca o izobraževanju vsebuje naslednje podatke:

1. ime in priimek ali naziv, naslov ali sedež o udeležencu izobraževanja, usposabljanja oziroma svetovanja iz 154. člena tega zakona;

2. KMG-MID kmetijskega gospodarstva udeleženca izobraževanja, usposabljanja oziroma svetovanja iz 157. člena tega zakona;

3. EMŠO ali matična številka poslovnega subjekta za udeleženca izobraževanja ali usposabljanja na področju gozdarstva, ki jo posreduje udeleženec;

4. vsebinski podatki o izobraževanjih oziroma usposabljanjih: tema usposabljanja, število ur izobraževanja oziroma usposabljanja;

5. datum in lokacija opravljenega izobraževanja oziroma usposabljanja ;

6. izpolnjevanje pogojev za posamezne intervencije;

7. izvajalec izobraževanja, usposabljanja oziroma svetovanja.

178. člen

(evidenca za sektor mleka)

(1) Evidenca je namenjena izvajanju tržno informacijskega sistema za trg mleka in mlečnih izdelkov, ukrepov kmetijske politike, izračun toplogrednih plinov in porabi energije na kmetijskem gospodarstvu ter zakona, ki ureja promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov.

(2) V evidenci za sektor mleka se vodijo podatki:

1. o nosilcu kmetijskega gospodarstva, ki mleko proizvaja in trži, o prvem kupcu mleka iz 154. člena tega zakona ter o predelovalnih obratih, ki mleko predelujejo;

2. KMG-MID iz 157. člena tega zakona;

3. o odkupljenih količinah mleka, ki jih sporočajo prvi kupci mleka in predelovalni obrati, ki so mleko odkupili;

4. o oddanih količinah mleka prvemu kupcu mleka zunaj Republike Slovenije, ki jih sporočajo nosilci kmetijskih gospodarstev;

5. o prodani količini mleka zunaj Republike Slovenije, ki jih sporočajo predelovalni obrati;

6. o letnih količinah neposredno prodanega mleka in mlečnih izdelkov, ki jih sporočajo nosilci kmetijskih gospodarstev;

7. ugotovitve inšpekcijskega nadzora.

(3) Zavezanci za vpis v evidenco za sektor mleka so nosilci kmetijskega gospodarstva, ki mleko proizvajajo z namenom oddaje oziroma prodaje, prvi kupci mleka ter predelovalni obrati.

(4) Evidenco za sektor mleka vodi in upravlja agencija.

(5) Podrobnejšo vsebino in postopek za vpis v evidenco iz tega člena predpiše minister.

179. člen

(register pašnih skupnosti)

(1) Register pašnih skupnosti je namenjen izvajanju ukrepov kmetijske politike.

(2) Register pašnih skupnosti vsebuje:

1. ime pašne skupnosti;

2. naslov pašne skupnosti;

3. transakcijski račun pašne skupnosti;

4. podatke o predsedniku, namestniku predsednika in članih pašne skupnosti iz CRP (EMŠO, priimek, ime, stalno prebivališče v Sloveniji, začasno prebivališče v Sloveniji, naslov v tujini, naslov za vročanje, elektronski naslov za vročanje);

5. identifikacijsko številko pašne skupnosti;

6. seznam zemljiških parcel skupnega pašnika oziroma planine;

7. datum pravnomočnosti odločbe o vpisu v register pašnih skupnosti ali izbrisu iz njega.

(3) Vlogo za vpis pašne skupnosti v register pašnih skupnosti poda predsednik pašne skupnosti. O vlogi odloči krajevno pristojna upravna enota, v kateri bo pašna skupnost izvajala pašo.

(4) Spremembe podatkov, ki se vodijo v registru, mora predsednik pašne skupnosti sporočiti upravni enoti najpozneje v 30 dneh od nastale spremembe

(5) Register pašnih skupnosti vodijo upravne enote in pošljejo podatke PRS.

(6) Podatki iz te evidence niso javni, razen če ta ali drug zakon ne določa drugače.

180. člen

(evidenca posebnih kultur)

(1) Evidenca posebnih kultur je namenjena izvajanju kmetijske politike in ugotavljanju katastrskega dohodka v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino.

(2) Zavezanec za vpis v evidenco iz tega člena je nosilec družinske kmetije, na kateri se pridelujejo posebne kulture, ki so določene z zakonom, ki ureja ugotavljanje katastrskega dohodka, če se te pridelujejo najmanj na 0,1 hektarja skupne površine, oziroma tudi manjši površini, če se pridelujejo z namenom prodaje.

(3) V evidenci iz tega člena se vodijo:

– KMG-MID številka in podatki o imenu in priimku ali nazivu, davčni številki ter naslovu ali sedežu nosilca družinske kmetije iz 157. člena tega zakona;

– podatki o prijavljeni površini posebnih kultur za tekoče leto iz zbirne vloge za tekoče leto.

(4) Zavezanec za vpis v evidenco iz tega člena sporoča podatke iz druge alineje prejšnjega odstavka ob oddaji zbirne vloge v roku in na način, ki je določen za oddajo zbirne vloge v skladu s predpisi, ki urejajo izvedbo ukrepov kmetijske politike.

(5) Podrobnejšo vsebino evidence iz tega člena in način zbiranja podatkov predpiše minister.

(6) Evidenco iz tega člena vodi agencija.

181. člen

(evidenca območij z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost)

(1) Evidenca območij z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost je prostorska evidenca, ki vsebuje območja znatne omejitve rabe zemljišč na gorskih območjih, na območjih z naravnimi omejitvami in na območjih s posebnimi omejitvami, ki so določena na podlagi pravnih aktov EU.

(2) Razvrstitev kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost predpiše minister.

182. člen

(evidenca območij planin)

(1) Evidenca območij planin je javna prostorska evidenca, ki vsebuje območja planinskih pašnikov na gorskih območjih.

(2) Evidenca se uporablja za pripis planin k zemljiščem, prijavljenim v RKG, za spremljanje in izvajanje ukrepov kmetijske politike.

(3) Evidenco vzpostavi ministrstvo s pomočjo topografskih kart in presoje naslednjih pogojev:

– da gre za sklenjeno geografsko območje nad območjem stalne poselitve s tradicionalno poletno pašo živali;

– da leži območje praviloma nad 750 m nadmorske višine, izjemoma nižje, če gre za izkazano zgodovinsko rabo planin;

– da so na območju že delovale pašne ali agrarne skupnosti s poletno planinsko pašo ali se na območju tako delovanje vzpostavlja.

183. člen

(evidenca dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč)

(1) Evidenca dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (v nadaljnjem besedilu: evidenca rabe) je enotna državna evidenca o dejanski rabi kmetijskih in gozdnih zemljišč. Poligon dejanske rabe je strnjena površina kmetijskega ali gozdnega zemljišča z isto vrsto dejanske rabe. V evidenci rabe se vodijo naslednje skupine vrst dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč:

– njive in vrtovi;

– travniške površine;

– trajni nasadi;

– druge kmetijske površine;

– gozd.

(2) Podrobnejše vrste dejanskih rab kmetijskih in gozdnih zemljišč ter način njihovega določanja in obnavljanja predpiše minister.

(3) V evidenci rabe se za posamezni poligon dejanske rabe vodijo zlasti naslednji podatki:

– identifikacijska oznaka;

– vrsta dejanske rabe;

– površina;

– umestitev v prostor v državnem koordinatnem sistemu;

– datum spremembe.

(4) Posodabljanje podatkov v evidenci rabe se izvede najmanj vsakih pet let.

(5) Podatke iz evidence rabe ministrstvo posreduje Geodetski upravi Republike Slovenije.

(6) Način prenosa in vpisa podatkov iz evidence rabe v kataster nepremičnin predpiše minister, pristojen za prostor, v soglasju z ministrom.

(7) Evidenca je namenjena ugotavljanju dejanskega stanja rabe zemljišč kot pogoja za izvajanje ukrepov kmetijske politike.

184. člen

(krajinske značilnosti za pogojenost in ukrepe kmetijske politike)

(1) Krajinske značilnosti, pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, so podlaga za določitev, razvrstitev in ureditev krajinskih značilnosti za namen izvajanja pogojenosti in ukrepov kmetijske politike (v nadaljnjem besedilu: krajinske značilnosti).

(2) Krajinske značilnosti se opredelijo kot grafične površine na zemljiščih in se vodijo v evidenci krajinskih značilnosti za pogojenost in ukrepe kmetijske politike.

(3) Evidenca iz tega člena je namenjena ugotavljanju dejanskega stanja krajinskih značilnosti kot pogoja za pripis v RKG v skladu s tretjim odstavkom 158. člena tega zakona.

(4) V evidenci iz tega člena se vodijo ali vanjo prevzemajo ter obdelujejo zlasti naslednji podatki:

– o vrstah krajinskih značilnosti, zlasti: skupina dreves oziroma grmičevja, mejica, obvodna vegetacija, posamezno drevo, drevesa v vrsti, vodna prvina, suhozid, ki se jih lahko pridobi tudi iz evidence, ki ureja krajinske značilnosti, pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, ki se vodi na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave;

– o grafični površini iz drugega odstavka tega člena;

– identifikacijska oznaka krajinske značilnosti;

– umestitev v prostor v državnem koordinatnem sistemu;

– datum in vrsta spremembe krajinske značilnosti;

– območja za izvajanje pogojenosti;

– območja, v katerih se določene krajinske značilnosti lahko vključujejo v posamezne ukrepe kmetijske politike.

(5) Podatke v evidenci iz tega člena ministrstvo posodablja najmanj enkrat letno po uradni dolžnosti.

(6) Posodobitev podatkov iz prejšnjega odstavka vključuje spremembe krajinskih značilnosti, ki jih s terenskim ogledom ali s pomočjo ortofoto in podobnih posnetkov ali na podlagi predloga nosilca kmetijskega gospodarstva ugotovi ministrstvo, agencija ali pristojni inšpektor, oziroma so posodobljene v evidenci, ki ureja krajinske značilnosti, pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, ki se vodi na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave.

(7) Način določitve, razvrstitve in ureditve krajinskih značilnosti ter podrobnejšo vsebino evidence iz tega člena predpiše minister.

185. člen

(evidenca demonstracijskih kmetijskih gospodarstev)

(1) Evidenca demonstracijskih kmetijskih gospodarstev zakona je namenjena deležnikom sistema AKIS iz drugega odstavka 112. člena tega zakona za krepitev medsebojnega sodelovanja in povezovanja ter izvajanju ukrepov kmetijske politike.

(2) V evidenci demonstracijskih kmetijskih gospodarstev se prevzemajo ali vodijo naslednji podatki o kmetijskih gospodarstvih:

1. KMG-MID, naslov ali sedež kmetijskega gospodarstva, domače ime družinske kmetije, če ga ima, podatki o nosilcu kmetijskega gospodarstva in za družinsko kmetijo tudi podatki o članih in zaposlenih na družinski kmetiji iz 1. in 2. točke prvega odstavka 157. člena tega zakona ter dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji iz 1. točke sedmega odstavka 157. člena tega zakona;

2. podatki o GERK: identifikacijska oznaka: GERK-PID, vrsta rabe GERK, grafična površina in obseg ter največja upravičena površina iz 1., 5., 6. in 7. točke šestega odstavka 158. člena tega zakona ter vrsta krajinske značilnosti in grafična površina in obseg iz 6. in 7. točke sedmega odstavka 158. člena tega zakona;

3. statistična regija, tip kmetovanja in razred ekonomske velikosti iz 7., 9. in 10. točke tretjega odstavka 160. člena tega zakona;

4. podatek o vrsti ukrepov na kmetijskem gospodarstvu iz tretjega odstavka 167. člena tega zakona;

5. rejne živali iz 157. člena tega zakona in

6. podatek o vrstah demonstracijskih dejavnosti, ki se opravljajo na demonstracijskem kmetijskem gospodarstvu.

(3) Javni so podatki o imenu in priimku oziroma nazivu, naslovu oziroma sedežu nosilca kmetijskega gospodarstva, domačem imenu kmetijskega gospodarstva, če ga ima, statistični regiji, tipu kmetovanja in razredu ekonomske velikosti ter vrstah demonstracijskih dejavnosti, ki se opravljajo na demonstracijskem kmetijskem gospodarstvu.

(4) Podrobnejšo vsebino evidence iz tega člena in način zbiranja podatkov predpiše minister.

186. člen

(register pridelovalcev konoplje za prehrambene in industrijske namene)

(1) Register pridelovalcev konoplje za prehrambene in industrijske namene je namenjen izvajanju nadzora nad pridelavo konoplje za prehrambene in industrijske namene in izvajanju ukrepov kmetijske politike.

(2) Zavezanec za vpis v register iz tega člena je nosilec kmetijskega gospodarstva, na katerem se prideluje industrijska konoplja.

(3) Register pridelovalcev konoplje za prehrambene in industrijske namene vsebuje:

– ime in priimek ali naziv nosilca kmetijskega gospodarstva;

– KMG-MID številko kmetijskega gospodarstva

– GERK-PID številko parcele na kateri se prideluje konoplja in površina konoplje;

– sorta konoplje.

(4) Zavezanec za vpis v register iz tega člena mora hraniti deklaracijo o podatku iz četrte alineje prejšnjega odstavka kot dokazilo še pet let od dne, ko je sporočil podatek v register.

(5) Zavezanec za vpis v register iz tega člena sporoča podatke iz tretjega odstavka tega člena ob oddaji zbirne vloge v roku in na način, ki je določen za oddajo zbirne vloge v skladu s predpisi, ki urejajo izvedbo ukrepov kmetijske politike.

(6) Register iz tega člena vodi agencija.

(7) Podrobnejšo vsebino registra iz tega člena in način zbiranja podatkov predpiše minister.

187. člen

(evidence s področja državne pomoči)

(1) Evidence s področja državne pomoči so:

– evidenca priglašene državne pomoči;

– evidenca priglašene pomoči *de minimis* v kmetijstvu;

– evidenca dodeljene državne pomoči;

– evidenca dodeljene pomoči *de minimis* v kmetijstvu.

(2) Podatki v evidencah iz prejšnjega odstavka se zbirajo za spremljanje državne pomoči in pomoči *de minimis* v kmetijstvu v skladu z zakonom in akti EU, ki urejajo spremljanje državne pomoči in pomoči *de minimis* v kmetijstvu.

(3) Evidenci iz prve in druge alineje prvega odstavka tega člena vsebujeta naslednje podatke:

1. naziv pomoči;

2. številko uradne priglasitve pomoči, ki jo dodeli ministrstvo;

3. vrsto pomoči;

4. opredelitev, ali gre za shemo pomoči, individualno pomoč na podlagi sheme pomoči ali *ad hoc* pomoč;

5. trajanje pomoči;

6. naslov pravne podlage pomoči;

7. spletno povezavo do pravne podlage načrta pomoči;

8. naziv upravljavca pomoči;

9. identifikacijsko številko državne pomoči, ki jo dodeli Evropska komisija.

(4) Evidenca iz tretje alineje prvega odstavka tega člena vsebuje naslednje podatke:

1. naziv upravljavca pomoči;

2. matično številko upravljavca pomoči;

3. identifikacijsko številko državne pomoči, ki jo dodeli Evropska komisija;

4. naziv državne pomoči;

5. matično številko upravičenca ali izvajalca subvencionirane storitve;

6. davčno številko upravičenca ali izvajalca subvencionirane storitve;

7. ime in priimek ali naziv ter naslov upravičenca ali izvajalca subvencionirane storitve;

8. KMG-MID upravičenca;

9. šifro občine, v kateri ima upravičenec ali izvajalec subvencionirane storitve svoj sedež ali stalno prebivališče;

10. datum dodelitve pomoči upravičencu ali datum izbire izvajalca subvencionirane storitve;

11. datum nakazila pomoči upravičencu ali izvajalcu subvencionirane storitve;

12. šifro instrumenta pomoči;

13. šifro namena pomoči;

14. naslov pravne podlage pomoči;

15. naslov, številko in datum pravnega akta, s katerim je upravičencu pomoč dodeljena ali s katerim je bil izbran izvajalec subvencionirane storitve;

16. vrednost celotne naložbe, če je pomoč dodeljena za naložbo;

17. znesek upravičenih stroškov;

18. znesek pomoči, ki predstavlja osnovo za določitev višine pomoči (bruto znesek);

19. znesek pomoči (neto znesek);

20. število upravičencev, kadar je pomoč dodeljena v obliki subvencionirane storitve;

21. šifra gospodarske dejavnosti, ki prejme pomoč.

(5) Evidenca iz četrte alineje prvega odstavka tega člena vsebuje naslednje podatke:

1. naziv upravljavca pomoči;

2. matično številka upravljavca pomoči;

3. številko priglasitve pomoči *de minimis*, ki jo dodeli ministrstvo;

4. naziv pomoči *de minimis*;

5. matično številko upravičenca;

6. davčno številko upravičenca;

7. ime in priimek ali naziv ter naslov upravičenca;

8. KMG-MID upravičenca;

9. šifro občine, v kateri ima upravičenec svoj sedež ali stalno prebivališče;

10. datum dodelitve pomoči upravičencu;

11. datum nakazila pomoči upravičencu;

12. šifro instrumenta pomoči;

13. šifro namena pomoči;

14. naslov pravne podlage pomoči *de minimis*;

15. naslov, številko in datum pravnega akta, s katerim je upravičencu pomoč dodeljena;

16. znesek upravičenih stroškov;

17. znesek pomoči, ki predstavlja osnovo za določitev višine pomoči (bruto znesek);

18. znesek pomoči (neto znesek).

(6) Zavezanci za predložitev podatkov iz tega člena so upravljavci pomoči.

(7) Podatki iz tega člena se hranijo deset let od dneva dodelitve pomoči.

(8) Podatki iz evidenc iz tega člena niso javni, razen, če ta ali drug zakon tako določa.

(9) Upravljavci pomoči lahko dostopajo do podatkov iz evidenc iz tretje in četrte alineje prvega odstavka tega člena z namenom spoštovanja obveznosti, ki jih predpisujejo zakon ali akti EU, ki urejajo spremljanje državne pomoči in pomoči *de minimis* v kmetijstvu.

(10) Podrobnejšo vsebino in postopek za predložitev podatkov iz tega člena predpiše vlada.

5. ODDELEK

PRIDOBIVANJE IN UPORABA PODATKOV, POVEZOVANJE, FINANCIRANJE, DOSTOP IN POSREDOVANJE PODATKOV

188. člen

(pridobivanje in uporaba podatkov)

(1) Za namen priprave in izvedbe ukrepov kmetijske politike in zagotavljanje varnosti, kakovosti in pravilnosti označevanja živil ter za namene, opredeljene z zakoni iz drugega odstavka 154. člena tega zakona lahko ministrstvo in organi v sestavi pridobivajo, uporabljajo in obdelujejo podatke, vključno z osebnimi podatki, iz naslednjih predpisanih zbirk podatkov, ki jih upravljajo državni organi, javni zavodi in agencije, koncesionarji ali občine ter drugi pooblaščeni organi in nosilci javnih pooblastil:

1. sistema za posredovanje podatkov o postopkih zaradi insolventnosti v informatizirani obliki, ki ga po zakonu, ki ureja postopke zaradi insolventnosti, upravlja Center za informatiko na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije (podatek o začetku postopka zaradi insolventnosti); povezovalni znak je EMŠO ali matična številka;

2. davčnega registra in evidence o davkih (davčna številka za subjekte iz 154. člena tega zakona, davčni in rezidenčni status, firmo ali ime in priimek ter sedež ali naslov zakupnika oziroma dejanskega uporabnika kmetijskih in gozdnih zemljišč, identifikacijska oznaka parcele zakupljenih zemljišč) ter knjigovodske evidence (podatek o izpolnjevanju pogoja poravnanih obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti iz tega zakona); za povezovanje se uporablja davčna številka;

3. CRP (EMŠO in davčna številka, spol, datum rojstva, datum smrti, priimek, ime, stalno prebivališče v Sloveniji, začasno prebivališče v Sloveniji, naslov v tujini, naslov za vročanje, elektronski naslov za vročanje, kontaktni podatki, državljanstvo, oče, mati, zakonec oziroma zunajzakonski partner, otroci, generalni status, status prebivališča, indikator začasnega bivanja v tujini in EMŠO v primeru zamenjave, podatek o skrbniku in vrnitvi poslovne sposobnosti). Za povezovanje evidence se uporablja EMŠO ali davčna številka, če tega podatka ni na voljo, pa hkrati dva izmed naslednjih podatkov: ime in priimek, stalni ali začasni naslov ali sorodstvene vezi (EMŠO očeta, matere, zakonca oziroma zunajzakonskega partnerja, otrok, skrbnika oziroma matična številka skrbnika);

4. katastra nepremičnin, ki ga upravlja Geodetska uprava Republike Slovenije:

– na podlagi povezovalnega znaka parcelna številka, številka stavbe ali številka dela stavbe podatke o prostorskih enotah, hišnih številkah, parcelah, stavbah in delih stavb, ki se vodijo v skladu z zakonom, ki ureja kataster nepremičnin, vključno s podatki o lastniku in upravljavcu (EMŠO ali matična številka, ime in priimek oziroma firma ali ime, naslov stalnega prebivališča oziroma naslov sedeža);

– na podlagi povezovalnega znaka EMŠO ali matična številka posameznega lastnika ali upravljavca vpisanega v RKG podatke o nepremičninah s kmetijsko ali gozdno rabo, ki se vodijo v skladu z zakonom, ki ureja kataster nepremičnin: parcelna številka, številka stavbe ali številka dela stavbe, podatke o prostorskih enotah, hišnih številkah, parcelah, stavbah in delih stavb, dejanska raba nepremičnine;

5. evidence o zavarovanih osebah obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki jo vodi Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (podatek o šifri zavarovalne podlage, datum pričetka in prenehanja zavarovanja, zavarovalni čas zavarovane osebe); povezovalni znak je EMŠO ali davčna številka;

6. informatizirane glavne knjige zemljiške knjige (podatke o lastniku ali zakupniku zemljiške parcele, in sicer za pravne osebe podatek o firmi oziroma naslovu, sedežu in matični številki, za fizične osebe podatek o imenu in priimku, naslovu stalnega prebivališča in EMŠO, podatek o zaznambi agrarne skupnosti, podatek o deležu lastništva, podatek o datumu začetka učinkovanja vpisa pridobitve stvarne pravice; zaznamba izvršbe na nepremičnini); za pridobivanje podatkov iz zemljiške knjige se uporabi povezovani znak identifikacijska oznaka stavbe ali identifikacijska oznaka parcele;

7. PRS in registra transakcijskih računov in zbirke letnih poročil (matična številka, davčna številka, datum vpisa in izbrisa, pravnoorganizacijska oblika subjekta, naziv (polno ime, kratko ime), naslov oziroma sedež, šifra in naziv glavne dejavnosti in preostalih dejavnosti po standardni klasifikaciji dejavnosti, podatki o družbenikih, njihovih identifikacijskih številkah, poslovnih deležih in osebah, pooblaščenih za zastopanje, oziroma ustanoviteljih in zastopnikih, podatki o številki transakcijskega računa, povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur, letno poročilo, stroški); povezovalni znak je matična ali davčna številka;

8. zbirk carinskih podatkov o uvozu in izvozu kmetijskih pridelkov ali živil;

9. zbirk podatkov Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (podatki o zemljiščih, ki so v lasti Republike Slovenije, površina v lasti sklada in v najemu, firmo ali ime in priimek, EMŠO ali matična številka ter sedež ali naslov zakupnika teh zemljišč, številka pogodbe, podatek o poravnanih obveznostih do sklada); povezovalni znak je matična številka ali EMŠO ali katastrska parcela;

10. zbirk podatkov Agencije Republike Slovenije za okolje;

11. zbirk podatkov o vodah Direkcije Republike Slovenije za vode;

12. vodne knjige Direkcije Republike Slovenije za vode (šifra rabe vode, naziv rabe vode, številka in datum odločbe, tip odločbe, oseba, na katero se odločba nanaša, skupna površina namakanja, podatki o namakanju); povezovalni znak je šifra rabe vode;

13. zbirk podatkov o ekološko pomembnih območjih;

14. zbirk podatkov o onesnaženosti zemljišč in vod;

15. zbirk podatkov o okolju, naravi in habitatih;

16. zbirk podatkov o zavarovanih in drugih območjih, ki so pomembna za izvajanje ukrepov ministrstva;

17. zbirk podatkov iz prostorskega informacijskega sistema, ki se vodijo v skladu s predpisi o prostorskem načrtovanju;

18. zbirk podatkov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (iz registra zavezancev: ime in priimek, naslov in EMŠO ter davčna številka oziroma naziv, sedež, matična ali davčna številka zavarovanca in zavezanca, datum začetka in prenehanja zaposlitve ali drugih oblik dela, število ur delovnega časa zavarovanca, število zaposlenih zavezanca; iz matične evidence zavarovancev: ime in priimek, naslov in EMŠO, datum začetka in konca zavarovanja, podlaga za zavarovanje, število ur zavarovalnega časa na teden); povezovalni znak je matična številka ali EMŠO;

19. zbirk podatkov s področja regionalne politike;

20. evidence pravnih režimov varstva kulturne dediščine, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za kulturo, iz katere se pridobijo podatki: enotna identifikacija dediščine iz registra kulturne dediščine (EID), naziv enote nepremične dediščine, pravni režim in podrežim, pravni akt in pristojna območna enota Zavoda za varstvo kulturne dediščine na podlagi geolokacije ali EID;

21. evidence socialnih podjetij, registra invalidskih podjetij in razvida zaposlitvenih centrov (firma, naslov, zastopnik, matična številka, pravnoorganizacijska oblika, glavna dejavnost, datum vpisa in izbrisa);

22. zbirk podatkov Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (podatki iz evidence izvajalcev raziskovalne dejavnosti in razvojne dejavnosti: ime in priimek, številka evidence raziskovalne dejavnosti, šifra dejavnosti zaposlitev);

23. evidence državnih pomoči, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za finance;

24. iz evidence registriranih vozil (motorna vozila in priklopna vozila za kmetijsko rabo) podatke o posameznem vozilu (znamka, tip in identifikacijska številka vozila VIN), lastniku vozila in osebi, na katero je vozilo registrirano; povezovalni znak je EMŠO ali matična številka;

25. evidence imetnikov certifikatov, ki se vodi v nacionalnem informacijskem središču za poklicne kvalifikacije pri Centru Republike Slovenije za poklicno izobraževanje (ime in priimek, EMŠO, datum izdaje certifikata, poklicna kvalifikacija); povezovalni znak je EMŠO;

26. evidenčnega in analitskega informacijskega sistema visokega šolstva v Republiki Sloveniji (podatke o diplomantih: EMŠO, datum diplomiranja, podatke o končanem študijskem programu in visokošolskem zavodu, ki ga je izvajal). Povezovalni znak je EMŠO;

27. zbirke podatkov o naravnih nesrečah v kmetijstvu in ocenah škode pri posamezni nesreči, vpisanih v evidenco naravnih in drugih nesreč iz zakona, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(2) Za vodenje in upravljanje zbirk podatkov lahko ministrstvo uporablja tudi temeljne topografske načrte, zbirko topografskih podatkov, topografske karte, pregledne karte, ortofoto, podatke digitalnega modela reliefa in druge prostorske podatke.

(3) Upravljavci načrtov, kart, ortofotov, podatkov digitalnega modela reliefa in drugih prostorskih podatkov iz prejšnjega odstavka posredujejo ministrstvu podatke brezplačno.

(4) Ministrstvo dostopa do pisnih in grafičnih podatkov iz zbirk podatkov iz prvega in drugega odstavka tega člena z neposredno elektronsko povezavo na podlagi povezovalnih znakov, če tehnične možnosti to omogočajo.

(5) Za vodenje in upravljanje zbirk podatkov lahko ministrstvo v evidence z delovnega področja ministrstva prevzame podatke iz evidenc iz tega člena za osebe, ki se v evidence vpisujejo po lastni volji ali so se dolžne vanje vpisati v skladu z zakonom ali pa so v evidence vpisane po uradni dolžnosti.

(6) V skladu s predpisi, ki urejajo pravila socialne pogojenosti, inšpekcijske službe, ki so pristojne za preverjanje skladnosti ravnanja upravičencev v zvezi z veljavnimi delovnimi in zaposlitvenimi pogoji ali obveznostmi delodajalca iz naslova socialne pogojenosti, obvestijo agencijo o primerih neskladnosti.

(7) Ministrstvu oziroma izvajalcem javnih pooblastil po tem zakonu se omogoči za potrebe upravljanja in vodenja zbirk podatkov s področja podnebnih sprememb v kmetijstvu in kmetijskih tal, ki jih skladno s tem zakonom potrebujejo za izvajanje svojih pooblastil, pridobivanje podatkov iz zbirk podatkov v upravljanju ministrstev in organov v sestavi na področju okolja, podnebja, energije in narave.

189. člen

(povezovanje zbirk podatkov)

(1) Za izvajanje nalog z delovnega področja ministrstva in organov v sestavi se zbirke podatkov in evidence z delovnega področja ministrstva in organov v sestavi povezujejo med seboj in z evidencami iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena in medsebojno obdelujejo.

(2) Posebne vrste osebnih podatkov iz evidenc iz prejšnjega člena se lahko obdelujejo in povezujejo z naslednjimi evidencami iz tega zakona:

– podatki iz 2. točke prvega odstavka prejšnjega člena, se povezujejo z evidenco subjektov iz 154.člena tega zakona,

– podatki iz 4. točke prvega odstavka prejšnjega člena o nepremičninah s kmetijsko rabo posameznika na podlagi EMŠO ali matične številke se vpisujejo in obdelujejo v RKG. Nepremičnine z gozdno rabo se vpisujejo in obdelujejo v evidencah iz 165. in 166. člena tega zakona. Podatki, ki se pridobivajo na podlagi identifikatorja nepremičnine se uporabljajo in obdelujejo za preveritev pravice do uporabe za vpis v RKG, za vpis teh podatkov v RKG in v evidenco iz 169. in 170. člena tega zakona,

– podatki iz 17. točke prvega odstavka prejšnjega člena se uporabljajo za povezovanje z evidenco subjektov iz 154. člena tega zakona.

(3) Za medsebojno povezovanje evidenc z delovnega področja ministrstva in organov v sestavi se za subjekte uporablja identifikacijska številka subjekta, za kmetijska gospodarstva pa KMG-MID ali s povezovalnimi znaki: lokacija v državnem koordinatnem sistemu, BLOK-ID, GERK-ID, parcelna številka.

(4) Za povezovanje evidenc z delovnega področja ministrstva in organov v sestavi z evidencami iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena se za osebne podatke uporablja davčna številka ali EMŠO ali matična številka poslovnega subjekta.

190. člen

(financiranje zbirk podatkov)

Ministrstvo z organi v sestavi zagotovi sredstva za financiranje zbirk podatkov iz tega zakona.

191. člen

(dostop in posredovanje podatkov iz zbirk podatkov tega zakona)

(1) Ministrstvo in organi v sestavi posredujejo podatke iz zbirk tega zakona pooblaščenim organizacijam, izvajalcem javnih služb, nosilcem javnih pooblastil in izvajalcem ukrepov kmetijske politike, če jih ti potrebujejo za izvajanje nalog iz delovnega področja ministrstva ter drugim državnim organom in občinam, če jih ti potrebujejo za izvajanje zakonsko določenih nalog.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek, ministrstvo in organi v sestavi za potrebe upravljanja in vodenja zbirk podatkov s področja živinoreje, ki jih skladno s tem zakonom upravljajo in vodijo izvajalci javnih služb v živinoreji, omogoči pridobivanje podatkov iz zbirk podatkov v upravljanju ministrstva in organov v sestavi.

(3) Ministrstvo in organi v sestavi omogočijo dostop do zbirk podatkov iz tega zakona osebam, ki opravljajo naloge v pooblaščenih organizacijah, pri izvajalcih javnih služb, pri nosilcih javnih pooblastil in izvajalcih ukrepov kmetijske politike, če jih te osebe potrebujejo za izvajanje nalog iz delovnega področja ministrstva, ter osebam v drugih državnih organih in občinah, če jih te osebe potrebujejo za izvajanje zakonsko določenih nalog.

(4) Ministrstvo omogoči pregled podatkov o organizacijah proizvajalcev oziroma skupinah proizvajalcev iz 166. člena tega zakona odgovornim osebam organizacije oziroma skupine proizvajalcev.

192. člen

(podatkovne zbirke za upravne preglede in preglede na kraju samem)

(1) Za namene izvajanja ukrepov kmetijske politike ministrstvo vzpostavi digitalne zbirke podatkov (kontrolni sloji), ki vsebujejo specifične podatke za preverjanje izpolnjevanja posameznih zahtev za izvajanje ali skupin pogojev oziroma meril upravičenosti ter uporabo upravnih sankcij, kot jih določajo predpisi iz 44. člena tega zakona.

(2) Za isti namen za področja, za katera so pristojna druga ministrstva, organi javne uprave ali nosilci pooblastil, ministrstvo prevzame digitalne zbirke podatkov (kontrolne sloje), v izvirni ali prilagojeni obliki, od pristojnih ministrstev, organov javne uprave ali nosilcev javnih pooblastil.

(3) Vrsto, obliko, ureditev, vire vhodnih podatkov in ostale zahteve za posamezno digitalno zbirko podatkov (kontrolni sloji) se predpiše s predpisi iz 44. člena tega zakona.

(4) Podatkovne zbirke iz prvega in drugega odstavka tega člena se vodijo in upravljajo znotraj integriranega administrativnega kontrolnega sistema.

(5) Podatki iz prvega in drugega odstavka tega člena so javni, razen če zakon določa drugače.

193. člen

(omogočanje pridobivanja podatkov zavarovalnicam)

(1) Agencija zavarovalnicam, ki opravljajo zavarovalne posle v skladu z zakonom, ki ureja zavarovalništvo, za namen opravljanja teh poslov v primeru, ko upravičenci uveljavljajo pravice iz naslova ukrepov kmetijske politike, ki se nanašajo na sofinanciranje zavarovanja, omogoči pridobivanje podatkov iz zbirne vloge iz predpisa, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike, ki se nanašajo na upravičenca in ki jih zavarovalnica potrebuje za sklenitev zavarovalne pogodbe.

(2) Agencija posreduje podatke iz prejšnjega odstavka na podlagi izrecnega pisnega soglasja upravičenca za posredovanje podatkov, ki ga lahko upravičenec kadarkoli umakne s pisno izjavo. Vlagatelj zahteve za pridobitev podatkov iz prejšnjega odstavka mora zahtevi priložiti izjavo upravičenca, da vlagatelju izrecno dovoljuje pridobivanje njegovih podatkov od agencije, in sicer za namen uveljavljanja pravice iz naslova ukrepov kmetijske politike, ki se nanašajo na sofinanciranje zavarovanja.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek lahko zavarovalnice, ki opravljajo zavarovalne posle v skladu z zakonom, ki ureja zavarovalništvo, za namen opravljanja teh poslov v primeru, ko upravičenci uveljavljajo pravice iz ukrepov kmetijske politike, ki se nanašajo na sofinanciranje zavarovanja, dostopajo do podatkov zavarovanca o zemljiščih in živalih iz zbirk podatkov iz 157. tega zakona ter do podatkov zavarovanca o zemljiščih in živalih iz zbirne vloge iz predpisa, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike.

(4) Agencija ne odgovarja za pravilnost podatkov, ki jih zavarovalnice pridobijo na podlagi tega člena.

6. ODDELEK

TRŽNO INFORMACIJSKI SISTEM

194. člen

(tržno informacijski sistem)

(1) Tržno informacijski sistem obsega zbiranje, obdelavo in objavljanje podatkov o količinah oziroma cenah določenih kmetijskih pridelkov ali živil in kmetijskih zemljišč ter gozdov na reprezentativnih trgih.

(2) Zavezanec za sporočanje podatkov v evidenco iz tega člena je fizična oziroma pravna oseba, ki deluje na reprezentativnem trgu kmetijskih pridelkov ali živil in kmetijskih zemljišč ter gozdov.

(3) Evidenca iz tega člena vsebuje tudi naslednje podatke:

– ime in priimek oziroma naziv ter naslov oziroma sedež zavezanca,

– davčna številka zavezanca,

– kontaktni podatki zavezanca (telefonska številka in elektronski naslov).

(4) Minister predpiše reprezentativne trge kmetijskih pridelkov ali živil in kmetijskih zemljišč ter gozdov, fizične in pravne osebe, ki morajo posredovati podatke, in predpiše vrsto, obseg in pogostnost zbiranja podatkov.

(5) Tržno informacijski sistem vodi agencija.

IX. POGLAVJE

NADZOR NAD IZVAJANJEM DOLOČB TEGA ZAKONA

195. člen

(inšpekcijski nadzor)

(1) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ter predpisov EU s področja kmetijstva opravljajo, če ta zakon ne določa drugače, kmetijski inšpektorji ali drugi pristojni inšpektorji inšpektorata, pristojnega za kmetijstvo, in inšpektorji, ki delujejo v okviru UVHVVR, pooblaščeni za nadzor po tem zakonu ali drugih predpisih.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek nadzor nad kakovostjo hmelja in hmeljnih proizvodov opravljajo inšpektorji za hrano.

(3) Kadar onesnaževanja v primarni pridelavi kmetijskih pridelkov in živil rastlinskega izvora izhajajo iz okolja in niso posledica ravnanja nosilca dejavnosti, njihov izvor ugotavljata inšpektor, pristojen za okolje, in kmetijski inšpektor v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja.

(4) Nadzor nad dopolnilnimi dejavnostmi na družinski kmetiji, ki se nanašajo na gozdarske dejavnosti, in izvajanjem storitev z gozdarsko mehanizacijo v okviru strojnih krožkov, opravlja gozdarski inšpektor.

(5) Pravne in fizične osebe morajo pristojnemu inšpektorju omogočiti nemoteno opravljanje inšpekcijskega nadzora in ga pri tem ne smejo ovirati ter mu morajo dati zahtevane listine, podatke, pojasnila ali potrebne predmete. Pravne in fizične osebe morajo v določenem roku ravnati v skladu z izvršljivo odločbo, s katero je pristojni inšpektor odredil izvršitev ukrepov, ki jih določa ta zakon.

(6) Nadzor nad izvajanjem začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu iz tega zakona opravlja inšpektorat, pristojen za delo. Za ta namen imajo inšpektorji, pristojni za delo, dostop do RKG.

(7) Ne glede na določbi 28. in 29. člena Zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami (Uradni list RS, št. 108/99, 44/00, 2/04 – ZZdrl-A in 47/04 − ZdZPZ) nadzor nad predpisom, izdanim na podlagi drugega odstavka 9. člena Zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami (Uradni list RS, št. 108/99, 44/00, 2/04 – ZZdrl-A in 47/04 − ZdZPZ), opravlja inšpektorat, pristojen za kmetijstvo.

196. člen

(pooblastila)

(1) Kmetijski inšpektor ima poleg pooblastil, ki jih ima po drugih predpisih s področja kmetijstva in splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

1. pregledovati kmetijska zemljišča, poslovne in proizvodne prostore, objekte, naprave, predmete, blago ter poslovanje in dokumentacijo državnih organov ter fizičnih in pravnih oseb, ki opravljajo kmetijsko dejavnost, dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji ali druge dejavnosti, če gre za izvajanje ukrepov kmetijske politike;

2. pregledovati prostore, v katerih se opravlja kmetijska ali dopolnilna dejavnost ali druge dejavnosti, če gre za izvajanje ukrepov kmetijske politike;

3. odvzeti vzorce za potrebe inšpekcijskega nadzora;

4. ugotavljati nezakonito pridobitev ali nenamensko porabo sredstev po tem zakonu;

5. ugotavljati, ali izvajalci javnih služb in nosilci javnih pooblastil po tem zakonu izpolnjujejo predpisane pogoje;

6. nadzirati izvajanje nalog javnih služb;

7. dostopati do zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje nadzora;

8. nadzirati pravilnost podatkov v zbirkah podatkov po tem zakonu;

9. predlagati pristojnemu organu izbris iz zbirk podatkov po tem zakonu;

10. predlagati pristojnemu organu, da zahteva vračilo nezakonito ali nenamensko porabljenih sredstev;

11. predlagati pristojnemu organu zadržanje izplačila sredstev;

12. nadzirati izpolnjevanje pogojev za priznanje skupin proizvajalcev, organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev in medpanožnih organizacij;

13. nadzirati izpolnjevanje pogojev za opravljanje dopolnilnih dejavnostih na družinski kmetiji;

14. nadzirati neupravičeno oviranje kmetijskih opravil.

(2) Inšpektor za hrano ima poleg pooblastil, ki jih ima po splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

– nadzirati označevanje hmelja in hmeljnih proizvodov ter preverjati skladnost označb hmelja in hmeljnih proizvodov s predpisanimi zahtevami.

(3) Gozdarski inšpektor ima poleg pooblastil, ki jih ima po splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

– dostopati do zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje nadzora;

– nadzirati izpolnjevanje pogojev za opravljanje dopolnilnih dejavnostih na družinski kmetiji;

– nadzirati izvajanje storitev z gozdarsko mehanizacijo v okviru strojnih krožkov.

197. člen

(ukrepi)

(1) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko kmetijski inšpektor poleg ukrepov, ki jih ima po splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, odredi še naslednje ukrepe:

1. delno ali v celoti prepove uveljavljanje ali izvajanje ukrepov po tem zakonu, če ugotovi kršitve predpisov;

2. odredi ukrepe, da se nepravilnosti in pomanjkljivosti po tem zakonu in predpisih, izdanih na njegovi podlagi, odpravijo v roku, ki ga določi;

3. odredi odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri izvajanju nalog računovodskih pisarn iz tega zakona;

4. prepove izvajanje storitev s kmetijsko mehanizacijo v okviru strojnih krožkov;

5. prepove opravljanje dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji, če dopolnilna dejavnost na družinski kmetiji ni vpisana v RKG;

6. prepove opravljanje dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji, če je nosilec ali član družinske kmetije samostojni podjetnik posameznik, registriran za istovrstno dejavnost, ali zakoniti zastopnik pravne osebe ali ima večinski delež v pravni osebi, registrirani za istovrstno dejavnost;

7. predlaga pristojni upravni enoti izbris posamezne vrste dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji iz RKG, če niso izpolnjeni pogoji iz tega zakona ali iz predpisa sprejetega na njegovi podlagi ali iz predpisa, ki ureja posamezno vrsto dejavnosti;

8. odredi izbris, ukinitev spletne strani ali označitev spletne strani kot zavajajoče;

9. organizaciji proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave izda odločbo, ki učinkuje kot začasni odvzem statusa organizacije proizvajalcev v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo skupno ureditev kmetijskih proizvodov;

10. predlaga ministrstvu, da skupini proizvajalcev, organizaciji proizvajalcev, združenju organizacij proizvajalcev in medpanožni organizaciji odvzame status, če ne izpolnjujejo predpisanih pogojev;

11. predlaga ministrstvu, da demonstracijskemu kmetijskemu gospodarstvu odvzame status, če ne izpolnjujejo predpisanih pogojev;

12. prepove uporabo oznake demonstracijskega kmetijskega gospodarstva, če nima statusa demonstracijskega kmetijskega gospodarstva;

13. odredi odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri izvajanju javne službe ali javnega pooblastila;

14. do odločitve pristojnega organa prepove opravljanje javne službe izvajalcem javnih služb, če ne izpolnjujejo predpisanih pogojev;

15. predlaga ministrstvu, da izvajalcu javne službe ali nosilcu javnega pooblastila odvzame javno službo ali javno pooblastilo, če ne izpolnjuje predpisanih pogojev;

16. odredi odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti pri odvzemu vzorca tal, če vzorec kmetijskih tal ni odvzet v skladu s tem zakonom ali s predpisi sprejetimi na njegovi podlagi ali s predpisi, ki urejajo vzorčenje kmetijskih tal;

17. odredi odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti pri izvajanju gnojenja kmetijskih zemljišč, če gnojenje ni izvedeno v skladu s tem zakonom ali s predpisi sprejetimi na njegovi podlagi ali s predpisi, ki urejajo gnojenje kmetijskih zemljišč;

18. odredi vpis, spremembo oziroma izbris podatkov v zbirkah podatkov iz tega zakona v skladu z ugotovljenim stanjem;

19. v nujnih primerih lahko odredi ukrepe z ustno odločbo na zapisnik.

(2) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko inšpektor za hrano poleg ukrepov, ki jih ima po splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, odredi prepoved prometa s hmeljem in hmeljnimi proizvodi, ki niso skladna s predpisanimi zahtevami kakovosti ali deklariranimi lastnostmi.

(3) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko gozdarski inšpektor poleg ukrepov, ki jih ima po splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, odredi še naslednje ukrepe:

– prepove opravljanje dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji, če dopolnilna dejavnost na družinski kmetiji ni vpisana v RKG;

– prepove opravljanje dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji, če je nosilec ali član družinske kmetije samostojni podjetnik posameznik, registriran za istovrstno dejavnost, ali zakoniti zastopnik pravne osebe ali ima večinski delež v pravni osebi, registrirani za istovrstno dejavnost;

– predlaga izbris posamezne vrste dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji iz RKG, če niso izpolnjeni pogoji iz tega zakona ali iz predpisa sprejetega na njegovi podlagi ali iz predpisa, ki ureja posamezno vrsto dejavnosti;

– prepove izvajanje storitev z gozdarsko mehanizacijo v okviru strojnih krožkov iz tega zakona.

X. POGLAVJE

KAZENSKE DOLOČBE

198. člen

(1) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:

1. neupravičeno ovira ali omejuje opravljanje kmetijskih opravil iz tega zakona (tretji odstavek 22. člena);

2. sodeluje ali je sodelovala v mreži kmetijskega knjigovodstva oziroma mreži FSDN in izda katere koli individualne računovodske podatke ali katerekoli druge individualne podrobnosti, s katerimi se je seznanila pri opravljanju svojih dolžnosti ali drugače naključno v okviru tega dela (25. člen);

3. osebe, ki opravljajo strokovno delo pri izvajanju storitev javne službe na področju kmetijstva, nimajo ustrezne strokovne izobrazbe, niso strokovno usposobljene za opravljanje dela na določenem delovnem mestu in ne izpolnjujejo drugih pogojev, določenih s predpisi (128. člen);

4. za gnojenje uporablja sredstva za gnojenje, organska gnojila, ostanke kmetijske pridelave in predelave, ki se ne uporabljajo za gnojenje kmetijskih zemljišč (drugi odstavkom 150. člena);

5. ne izvaja gnojenja na podlagi gnojilnega načrta in je zavezanec za zagotovitev gnojilnega načrta (tretji in četrti odstavek 150. člena);

6. ne posreduje resničnih podatkov v zbirke podatkov po tem zakonu (šesti odstavek 152. člena);

7. nepooblaščeno trži javne podatke iz tega zakona (drugi odstavek 153. člena).

8. se ne vpiše v RKG, če opravlja kmetijsko dejavnost in izpolnjuje pogoje iz tega zakona (tretji odstavek 155. člena);

9. ne sporoči podatkov o pridelku oljk in oljčnega olja ter namiznih oljk in zalogi oljčnega olja kmetijskega gospodarstva v predpisanem roku (osmi odstavek 157. člena);

10. ne sporoči podatkov o skupni količini pridelanega sadja na posameznem kmetijskem gospodarstvu v predpisanem roku (tretji odstavek 162. člena);

11. ne sporoči podatkov o količini pridelanega hmelja na posameznem kmetijskem gospodarstvu v predpisanem roku (tretji odstavek 164. člena);

12. ne sporoči podatkov o številu članov, vrednosti tržne proizvodnje in podatke iz operativnih programov in poročil o izvajanju operativnih programov v predpisanem roku (166. člena);

13. se ne vpiše v evidenco za sektor mleka, če mleko proizvaja z namenom oddaje oziroma prodaje, in je nosilec kmetijskega gospodarstva, prvi kupec mleka oziroma predelovalni obrati (178. člen);

14. ne sporoči podatkov o količini mleka (178. člena);

15. ne hrani deklaracije o sorti konoplje (četrti odstavek 186. člena);

16. ne sporoči podatkov iz tretjega odstavka 186. člena tega zakona (peti odstavek 186. člena).

(2) Z globo od 800 do 5.000 eurov se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik, če stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 600 do 1.500 eurov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 200 do 1.000 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če:

– stori prekršek iz prvega odstavka tega člena;

– opravlja storitve v okviru strojnega krožka v nasprotju s 27. členom tega zakona.

199. člen

(1) Z globo od 6.000 do 18.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:

– trži pridelke, ki jih prideluje, in ni vpisana v RKG (3. točka tretjega odstavka 155. člena);

– pristojnemu inšpektorju ne omogoči nemotenega opravljanja inšpekcijskega nadzorstva ali ga pri tem ovira ali če mu ne da zahtevanih listin, podatkov, pojasnil ali potrebnih predmetov ali če v določenem roku ne ravna v skladu z izvršljivo odločbo, s katero je pristojni inšpektor odredil izvršitev ukrepov, ki jih določa ta zakon.

(2) Z globo od 1.500 do 9.000 eurov se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik, če stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 600 do 2.000 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 200 do 1.800 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če:

– stori prekršek iz prvega odstavka tega člena;

– opravlja dopolnilno dejavnost, ki ni vpisana v RKG (29. člen).

200. člen

(1) Z globo od 6.000 do 18.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:

– omogoči opravljanje večjega števila dni začasnega ali občasnega dela, kot to določa ta zakon (32. člen);

– ne vodi oziroma ne hrani evidence o opravljenem začasnem ali občasnem delu v kmetijstvu iz tega zakona (33. člen).

(2) Z globo od 1.500 do 9.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 600 do 2.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 200 do 1.800 eurov se kaznuje posameznik, posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če:

– stori prekršek iz prvega odstavka tega člena;

– če opravi večje število dni začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu kot to določa ta zakon (32. člen).

201. člen

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

XI. POGLAVJE

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

202. člen

(svet za kmetijstvo in podeželje)

Svet za kmetijstvo in podeželje ustanovljen na podlagi Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) preneha z delovanjem z dnem uveljavitve tega zakona.

203. člen

(programski dokumenti SKP, organ upravljanja in odbor za spremljanje)

(1) V programskem obdobju skupne kmetijske politike 2023-2027 predlog strateškega načrta skupne kmetijske politike (v nadaljnjem besedilu: SN SKP) pripravi ministrstvo. SN SKP potrdi vlada za predložitev Evropski komisiji za izvajanje Uredbe 2021/2115/EU.

(2) Organ upravljanja za SN SKP iz 123. člena Uredbe 2021/2115/EU je ministrstvo.

(3) Odbor za spremljanje iz 124. člena Uredbe 2021/2115/EU je odbor za spremljanje izvajanja SN SKP, ki ga ustanovi vlada z odlokom, s katerim določi njegove naloge, sestavo in način delovanja.

(4) Pristojni organ iz 8. člena Uredbe 2021/2116/EU je ministrstvo.

(5) Akreditirana plačilna agencija iz 9. člena Uredbe 2021/2116/EU je agencija, ki ji pristojni organ iz prejšnjega odstavka podeli akreditacijo s sklepom na podlagi pogojev in meril iz 9. člena Uredbe 2021/2116/EU.

(5) Certifikacijski organ iz 12. člena Uredbe 2021/2116/EU je organ, določen v zakonu, ki ureja javne finance.

204. člen

(dokončanje postopkov)

(1) Zadeva, glede katere ob uveljavitvi tega zakona teče upravni postopek ali glede katere je bila ob uveljavitvi tega zakona že vložena zahteva ali pravno sredstvo, se konča po tem zakonu.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se postopek, začet na podlagi javnega razpisa, ki je bil objavljen pred uveljavitvijo tega zakona, konča po Zakonu o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23).

205. člen

(sklenjene pogodbe)

Pogodbe, sklenjene na podlagi Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23), ostanejo v veljavi do izteka veljavnosti.

206. člen

(dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji)

Dovoljenja za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji izdana na podlagi Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) ostanejo v veljavi in uskladijo z določbami tega zakona v dveh letih od uveljavitve tega zakona.

207. člen

(zavezanci za vpis v evidence)

Zavezanci za vpis v evidence po Zakonu o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) ostanejo vpisani v evidence po tem zakonu.

208. člen

(vpis v RKG in kmetijsko gospodarstvo)

(1) Nosilec kmetijskega gospodarstva, član kmetije in zaposlen, vpisani v RKG v skladu z Zakonom o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23), je vpisan v RKG iz 157. člena tega zakona.

(2) Agrarne skupnosti, ki niso registrirane v skladu z Zakonom o agrarnih skupnosti (Uradni list RS, št. 74/15), ampak so vzpostavljene v skladu z Zakonom o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti ter vrnitvi njihovega premoženja in pravic (Uradni list RS, št. 5/94, 38/94, 69/95, 22/97, 56/99, 72/00, 87/11, 14/15 – ZUUJFO in 74/15 – ZAgrS), ostanejo vpisane v evidenci subjektov in RKG kot nosilke kmetijskih gospodarstev do konca finančne perspektive za izvajanje ukrepov kmetijske politike v letih 2023–2027.

(3) Pašne skupnosti, ki niso registrirane v skladu s tem zakonom, ampak so vzpostavljene v skladu z Zakonom o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12 in 27/16), ostanejo vpisane v evidenci subjektov in RKG kot nosilke kmetijskih gospodarstev do konca finančne perspektive za izvajanje ukrepov kmetijske politike v letih 2023–2027.

(4) Določbe druge in tretje alineje drugega odstavka 19. člena tega zakona, in iz 1. točke pod č.) in d.) prvega odstavka 157. člena tega zakona se začnejo uporabljati 1. januarja 2027.

209. člen

(skupine in organizacije proizvajalcev)

(1) Skupine in organizacije proizvajalcev priznane v skladu z Zakonom o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) ohranijo priznanje do konca programskega obdobja skupne kmetijske politike 2023-2027.

(2) Organizacije in skupine proizvajalcev iz prejšnjega odstavka, razen skupin proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti, se morajo uskladiti z novim 57. oziroma 58. členom tega zakona najpozneje pred začetkom novega programskega obdobja skupne kmetijske politike.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek se morajo organizacije in skupine proizvajalcev iz prvega odstavka tega člena, ki so prejele sredstva iz naslova ukrepov kmetijske politike, uskladiti z novim 57. oziroma 58. členom tega zakona v 60 dneh po izteku obveznosti iz odločbe o pravici do sredstev.

210. člen

(izvajalci javnih služb)

(1) Naloge javnih služb iz tega zakona opravljajo dosedanji izvajalci javnih služb do izteka veljavnih pogodb.

(2) Javna služba iz 133. člena tega zakona se začne izvajati s 1. januarjem 2028.

211. člen

(podnebno poročilo o stanju v kmetijstvu)

(1) Dosedanji izvajalec javnega pooblastila iz 13.a člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) opravlja vse naloge priprave podnebnega poročila o stanju v kmetijstvu, iz 11. člena tega zakona, vendar ne dlje kot do 31. marca 2028, če izpolnjuje predpisane pogoje.

(2) Javno pooblastilo iz 11. člena tega zakona se ne glede na šesti odstavek 11. člena tega zakona, prvič podeli za obdobje od 1. aprila 2028 do 31. decembra 2038.

212. člen

(obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu v zvezi z rabo zemljišč in spremembo rabe zemljišč)

Dosedanji izvajalec javnega pooblastila iz 28.a člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) opravlja naloge spremljanja vsebnosti organske snovi v tleh, odmrle nadzemne biomase, lesne biomase, fizikalno-kemijskih lastnosti kmetijskih tal ter naloge spremljanja načina rabe kmetijskih zemljišč, in sicer za oceno emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembe rabe zemljišč, iz 140. člena tega zakona, vendar ne dlje kot do 31. decembra 2028, če izpolnjuje predpisane pogoje.

213. člen

(izdelava ocen emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu)

(1) Dosedanji izvajalec javnega pooblastila iz a28.a člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) opravlja naloge za zbiranje, obdelavo podatkov in izdelavo ocen emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu, iz 141. člena tega zakona, vendar ne dlje kot do 31. marca 2028, če izpolnjuje predpisane pogoje.

(2) Javno pooblastilo iz 141. člena tega zakona se ne glede na sedmi odstavek 141. člena tega zakona, prvič podeli za obdobje od 1. aprila 2028 do 31. decembra 2038.

214. člen

(nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal)

Dosedanji izvajalec javnega pooblastila iz b28.b člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) opravlja vse naloge krovnega spremljanja stanja kmetijskih tal, iz 148. člena tega zakona, vendar ne dlje kot do 31. decembra 2027, če izpolnjuje predpisane pogoje.

215. člen

(nosilec javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal)

Dosedanji izvajalec javnega pooblastila iz c28.b člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) opravlja vse naloge spremljanja stanja kmetijskih tal, iz 149. člena tega zakona, do izteka veljavnosti odločb o podelitvi javnega pooblastila.

216. člen

(kontrola in certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov)

(1) Dosedanja organizacija za certificiranje hmelja iz 92.a člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) opravlja vse naloge kontrole in certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov, iz 138. člena tega zakona, do izteka veljavnosti odločb, vendar ne dlje kot do 31. decembra 2027.

(2) Dosedanji centri za certificiranje hmelja in osebe, ki izvajajo certificiranje hmelja iz 92.a člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) opravljajo vse naloge certificiranja hmelja in hmeljnih proizvodov, iz 139. člena tega zakona, do izteka veljavnosti odločb, vendar ne dlje kot do 31. decembra 2027.

217. člen

(dodatni terenski ogledi in pregledi na kraju samem)

Dodatni terenski ogledi iz 76. člena tega zakona in pregledi na kraju samem iz 78. člena tega zakona se do podelitve novega javnega pooblastila na podlagi tega zakona izvajajo na podlagi 36. in a36.b člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23). Šteje se, da lahko naloge za izvajalca javnega pooblastila še naprej izvajajo vsi strokovni delavci, ki so izpolnjevali zahtevane pogoje za izvajanje nalog na dan uveljavitve tega zakona.

218. člen

(evidenca podatkov o trajnostnosti kmetijskih gospodarstev FSDN)

Podatki iz evidence kmetijskega knjigovodstva iz 151. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) se prenesejo v evidenca podatkov o trajnostnosti kmetijskih gospodarstev FSDN iz 165. člena tega zakona v enem letu od začetka veljavnosti tega zakona.

219. člen

(evidenca o delovnih opravilih)

(1) Evidenca iz 162. člena tega zakona se vzpostavi po zaključku izvajanja finančne perspektive za izvajanje ukrepov kmetijske politike v letih 2023–2027.

(2) Ne glede na četrti odstavek 152. člena tega zakona zavezanci izpolnjujejo evidenco iz 162. člena tega zakona v pisni obliki v obdobju izvajanja finančne perspektive za izvajanje ukrepov kmetijske politike v letih 2023–2027.

220. člen

(prenehanje veljavnosti in podaljšanje uporabe dosedanjih predpisov)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati naslednji podzakonski predpisi, izdani na podlagi Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23):

1. Pravilnik o označevanju vira sofinanciranja iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 28/25),

2. Pravilnik o strokovni komisiji za izvajanje intervencije konzorciji institucij znanja v podporo prehodu kmetijstva v zeleno, digitalno in podnebno nevtralno iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 26/25),

3. Pravilnik o vpisu v evidenco osuševalnih in namakalnih sistemov (Uradni list RS, št. 72/24),

4. Pravilnik o evidenci organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev za skupno trženje, skupin proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti in medpanožnih organizacij (Uradni list RS, št. 63/24),

5. Pravilnik o tržno informacijskem sistemu za trg žit, oljnic in uradno potrjenega semena (Uradni list RS, št. 49/24),

6. Pravilnik o priznanju organizacij proizvajalcev in združenj organizacij proizvajalcev v sektorjih sadje in zelenjava, oljčno olje in namizne oljke ter hmelj (Uradni list RS, št. 43/24),

7. Pravilnik o priznanju skupin proizvajalcev za skupno trženje (Uradni list RS, št. 42/24),

8. Pravilnik o priznanju medpanožnih organizacij v kmetijskih sektorjih (Uradni list RS, št. 36/24),

9. Pravilnik o priznanju organizacij proizvajalcev in združenj organizacij proizvajalcev v sektorjih žita, sladkor, lan in konoplja, goveje in telečje meso, ovčje in kozje meso, jajca, perutninsko meso, čebelarski proizvodi, vino, živo drevje in druge rastline, čebulice, korenine in podobno, rezano cvetje in okrasno listje ter drugi proizvodi (Uradni list RS, št. 32/24 in 66/24),

10. Pravilnik o zbirki podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu in spremljanju stanja kmetijskih tal ter podatkov emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu (Uradni list RS, št. 24/24),

11. Pravilnik o evidenci o analizah voluminozne krme za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja (Uradni list RS, št. 24/24),

12. Uredba o finančni podpori za izvajanje aktivnosti kmetijskih, razvojnih in izobraževalnih organizacij Slovencev v zamejstvu (Uradni list RS, št. 121/23),

13. Pravilnik o metodah merjenja zemljišč in o tehničnih tolerancah meritev (Uradni list RS, št. 78/23),

14. Pravilnik o evidenci krajinskih značilnosti za pogojenost in ukrepe kmetijske politike (Uradni list RS, št. 39/23, 24/24 in 18/25),

15. Pravilnik o razvrstitvi kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost(Uradni list RS, št. 34/23),

16. Pravilnik o integrirani pridelavi poljščin, zelenjave, hmelja, sadja in oljk ter grozdja (Uradni list RS, št. 31/23, 67/23 in 56/24),

17. Pravilnik o evidenci pridelovalcev zelenjave in zelišč (Uradni list RS, št. 21/23),

18. Pravilnik o izračunu standardnega prihodka kmetijskih gospodarstev (Uradni list RS, št. 21/23, 32/24 in 18/25),

19. Pravilnik o podnebnem poročilu o stanju v kmetijstvu (Uradni list RS, št. 14/23),

20. Pravilnik o pogojih, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za pripravo podnebnega poročila o stanju v kmetijstvu (Uradni list RS, št. 14/23),

21. Pravilnik o pogojih, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za zbiranje, obdelavo podatkov in izdelavo ocen emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu (Uradni list RS, št. 14/23),

22. Pravilnik o pogojih, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za opravljanje nalog spremljanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu (Uradni list RS, št. 11/23),

23. Pravilnik o registru kmetijskih gospodarstev (Uradni list RS, št. 7/23 in 15/24),

24. Pravilnik o načinu uporabe in načinu poteka komunikacije prek Sopotnika ter načinu dodatnega obveščanja strank (Uradni list RS, št. 156/22),

25. Pravilnik o kadrovskih in tehničnih pogojih za izvajanje neformalnega izobraževanja na področju čebelarstva ter o programu neformalnega izobraževanja na področju čebelarstva za obdobje od 1. januarja 2023 do 31. decembra 2025 (Uradni list RS, št. 135/22),

26. Pravilnik o certificiranju pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov (Uradni list RS, št. 108/22),

27. Pravilnik o evidencah s področja ekološke pridelave in predelave kmetijskih pridelkov in živil (Uradni list RS, št. 105/22),

28. Pravilnik o načinu vzorčenja, zagotavljanju kakovosti in metodologiji laboratorijskega analiziranja organske snovi in hranil na kmetijskih zemljiščih za namen spremljanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu (Uradni list RS, št. 103/22),

29. Pravilnik o pogojih, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal (Uradni list RS, št. 103/22),

30. Pravilnik o pogojih, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal (Uradni list RS, št. 103/22),

31. Pravilnik o spremljanju stanja kmetijskih tal (Uradni list RS, št. 103/22),

32. Uredba o uporabi oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje (Uradni list RS, št. 10/22),

33. Pravilnik o podrobnejših pogojih za izvajanje javne svetovalne službe v čebelarstvu za obdobje od 1. januarja 2022 do 31. decembra 2028 (Uradni list RS, št. 174/21),

34. Pravilnik o nalogah, pogojih in cenah storitev opravljanja javne službe v hmeljarstvu (Uradni list RS, št. 41/21),

35. Pravilnik o tržno informacijskem sistemu za trge prašičjega mesa, ovčjega mesa ter perutninskega mesa in jajc (Uradni list RS, št. 191/20),

36. Pravilnik o priznanju organizacij proizvajalcev v sektorju mleka in mlečnih proizvodov (Uradni list RS, št. 110/20),

37. Pravilnik o tržno informacijskem sistemu za trg govejega mesa (Uradni list RS, št. 91/20),

38. Pravilnik o organizacijah proizvajalcev v sektorju prašičjega mesa (Uradni list RS, št. 56/20),

39. Pravilnik o določitvi cen storitev javne službe kmetijskega svetovanja, ki so za uporabnike plačljive (Uradni list RS, št. 11/18 in 10/19),

40. Pravilnik o evidenci posebnih kultur (Uradni list RS, št. 1/18 in 42/23),

41. Pravilnik o evidenci za sektor mleka in o tržno informacijskem sistemu za trg mleka in mlečnih izdelkov (Uradni list RS, št. 66/17),

42. Pravilnik o pogojih glede prostorov, opremljenosti in kadrov, ki jih mora izpolnjevati izvajalec javne službe kmetijskega svetovanja (Uradni list RS, št. 63/17),

43. Pravilnik o merilih, postopkih in metodah za ohranjanje in trajnostno rabo rastlinskih genskih virov za prehrano in kmetijstvo ter o pogojih za opravljanje javne službe nalog rastlinske genske banke (Uradni list RS, št. 62/17),

44. Pravilnik o pogojih glede prostorov, opremljenosti in kadrov za opravljanje javne službe strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin (Uradni list RS, št. 60/17),

45. Pravilnik o tržno informacijskem sistemu za trg s svežim sadjem (Uradni list RS, št. 83/16),

46. Pravilnik o evidenci komasacij (Uradni list RS, št. 36/16),

47. Pravilnik o seznamu kmetijske in gozdarske mehanizacije ter katalogu stroškov kmetijske in gozdarske mehanizacije (Uradni list RS, št. 7/16, 31/19, 157/21 in 94/24),

48. Pravilnik o katalogu stroškov in najvišjih priznanih vrednosti (Uradni list RS, št. 7/16, 38/16, 73/17, 31/19, 82/22 in 15/24),

49. Pravilnik o skupinah kmetijskih pridelkov (Uradni list RS, št. 4/16),

50. Uredba o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji (Uradni list RS, št. 57/15, 36/18, 151/22 in 4/25),

51. Pravilnik o izbiri izvajalcev kontrol na kraju samem (Uradni list RS, št. 30/15),

52. Pravilnik o določitvi majhnih količin živil, pogojih za njihovo pridelavo ter o določitvi nekaterih odstopanj za obrate na področju živil živalskega izvora (Uradni list RS, št. 96/14),

53. Pravilnik o registraciji in odobritvi obratov na področju živil (Uradni list RS, št. 96/14),

54. Pravilnik o podrobnejših pogojih za izvajanje javne službe upravljanja in vzdrževanja hidromelioracijskih sistemov (Uradni list RS, št. 85/14),

55. Pravilnik o delovanju mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev, ki vodijo kmetijsko knjigovodstvo po metodologiji FADN (Uradni list RS, št. 76/14 in 43/19),

56. Pravilnik o embalaži in tržno informacijskem sistemu za oljčno olje (Uradni list RS, št. 60/12),

57. Pravilnik o izdaji dovoljenja za uvoz konopljinega semena iz tretjih držav (Uradni list RS, št. 65/11),

58. Pravilnik o metodah inšpekcijskega nadzora, ki se uporabljajo za preverjanje skladnosti svežega sadja in zelenjave s tržnimi standardi v maloprodaji (Uradni list RS, št. 30/11),

59. Uredba o izvajanju sistema izvoznih nadomestil v okviru prava Skupnosti za skupno ureditev kmetijskih trgov (Uradni list RS, št. 79/09 in 84/09 – popr.),

60. Uredba o izvajanju sistema varščin za izpolnitev obveznosti, povezanih z ukrepi kmetijske tržno-cenovne politike (Uradni list RS, št. 52/09),

61. Uredba o izvajanju sistema uvoznih in izvoznih dovoljenj, potrdil in listin o nadzoru za kmetijske proizvode (Uradni list RS, št. 34/09)

62. Uredba o ureditvi trga s hmeljem (Uradni list RS, št. 20/09, 60/10, 88/11 in 50/15),

63. Pravilnik o evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (Uradni list RS, št. 122/08, 4/10 in 110/10),

64. Pravilnik o certificiranju pridelka hmelja in prometu s hmeljem (Uradni list RS, št. 98/08, 63/10 in 67/12).

(2) Predpisi iz prejšnjega odstavka se uporabljajo do uveljavitve podzakonskih predpisov po tem zakonu, če niso v nasprotju s tem zakonom.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek se predpisi iz 34., 39., 42., 43., 44., 54. in 62. točke prvega odstavka tega člena uporabljajo do 31. decembra 2025.

221. člen

(podaljšanje veljavnosti predpisov)

(1) Kot predpisi, izdani na podlagi prvega odstavka 44. člena tega zakona, še naprej veljajo predpisi izdani na podlagi 10., 11., 11.a in 12. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23):

1. Uredba o izvajanju intervencije naložbe v prilagoditev kmetijskih gospodarstev izvajanju nadstandardnih zahtev s področja dobrobiti rejnih živali iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 20/25),

2. Uredba o izvajanju intervencije naložbe v sanacijo in obnovo gozdov po naravnih nesrečah in neugodnih vremenskih razmerah iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 14/25),

3. Uredba o izvajanju intervencije naložbe v dvig produktivnosti in tehnološki razvoj, vključno z digitalizacijo kmetijskih gospodarstev, ter intervencije naložbe v prilagoditev na podnebne spremembe pri trajnih nasadih iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 14/25),

4. Uredba o izvajanju intervencij v sektorju sadja in zelenjave iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 109/24),

5. Uredba o pravilih socialne pogojenosti iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 109/24),

6. Uredba o izvajanju intervencije testiranje naravovarstvenih ukrepov na zavarovanih območjih iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 98/24),

7. Uredba o izvajanju intervencije naložbe v učinkovito rabo dušikovih gnojil, intervencije naložbe v nakup kmetijske mehanizacije in opreme za optimalno uporabo hranil in trajnostno rabo FFS ter intervencije naložbe v nakup kmetijske mehanizacije in opreme za upravljanje traviščnih habitatov iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 95/24),

8. Uredba o intervenciji ohranjanje, trajnostna raba in razvoj rastlinskih genskih virov v kmetijstvu iz Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 70/24),

9. Uredba o izvajanju intervencije konzorciji institucij znanja v podporo prehodu kmetijstva v zeleno, digitalno in podnebno nevtralno iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 60/24 in 89/24),

10. Uredba o izvajanju intervencije podpora za projekte evropskega partnerstva za inovacije za kmetijsko produktivnost in trajnostnost iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 60/24),

11. Uredba o izvajanju intervencije regijski pristop povezovanja lokalnih proizvodov s poudarkom na ekoloških proizvodih iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 60/24),

12. Uredba o izvajanju intervencije izmenjava znanja in prenos informacij ter usposabljanje svetovalcev iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 57/24 in 109/24),

13. Uredba o podpori vinskemu sektorju na ciljnih trgih (Uradni list RS, št. 49/24),

14. Uredba o ukrepih kmetijske strukturne politike in kmetijske politike razvoja podeželja (Uradni list RS, št. 44/24),

15. Uredba o izvajanju intervencije podpora za dejavnosti informiranja in promocije proizvodov iz shem kakovosti iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 43/24),

16. Uredba o izvajanju intervencije naložbe v dvig produktivnosti in tehnološki razvoj, vključno z digitalizacijo kmetijskih gospodarstev, ter intervencije naložbe v prilagoditev na podnebne spremembe pri trajnih nasadih, iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 39/24),

17. Uredba o plačilih za okoljske in podnebne obveznosti ter naravne ali druge omejitve iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 30/24, 78/24 in 2/25),

18. Uredba o izvajanju gozdarskih intervencij iz strateškega načrta Republike Slovenije za obdobje 2023–2027 (Uradni list RS, št. 22/24 in 2/25),

19. Uredba o izvajanju podintervencije podpora za ustanovitev in začetno delovanje kolektivnih oblik sodelovanja v kmetijskem in gozdarskem sektorju iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 18/24),

20. Uredba o pravilih pogojenosti (Uradni list RS, št. 2/24, 30/24 in 109/24),

21. Uredba o izvajanju intervencij s področja zemljiških operacij iz Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 132/23),

22. Uredba o izvajanju intervencij v vinskem sektorju (Uradni list RS, št. 132/23 in 85/24),

23. Uredba o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v obdobju do leta 2027 (Uradni list RS, št. 132/23 in 57/24),

24. Uredba o izvajanju intervencije podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 124/23 in 98/24),

25. Uredba o izvajanju intervencij podpora za vzpostavitev gospodarstev mladih kmetov in medgeneracijski prenos znanja iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 88/23, 12/24, 43/24 in 13/25),

26. Uredba o skupnih določbah za izvajanje intervencij razvoja podeželja, ki niso vezane na površino ali živali, iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 77/23, 19/24, 52/24 in 9/25),

27. Uredba o sofinanciranju zavarovalnih premij za zavarovanje primarne kmetijske proizvodnje (Uradni list RS, št. 64/23),

28. Uredba o izvajanju intervencij v sektorju čebelarskih proizvodov iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 17/23),

29. Uredba o neposrednih plačilih iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 17/23, 63/23, 113/23, 2/24, 30/24, 83/24, 2/25 in 36/25),

30. Uredba o izvajanju ukrepa izredna začasna podpora kmetom ter MSP, ki jih je vpliv ruske invazije na Ukrajino še posebej prizadel iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 17/23),

31. Uredba o delovanju lokalnih akcijskih skupin in potrditvi strategij lokalnega razvoja za programsko obdobje do leta 2027 (Uradni list RS, št. 161/22 in 61/23),

32. Uredba o sofinanciranju izvedbe praktičnega pouka v kmetijstvu in za usposobitev zavodov in razvojnih centrov v kmetijstvu (Uradni list RS, št. 20/22 in 42/23),

33. Uredba o izvajanju podukrepa Ustanavljanje skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem in gozdarskem sektorju iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 28/18, 46/19, 129/20, 61/21 in 140/21),

34. Uredba o izvajanju ukrepa Sodelovanje iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 68/17, 71/18, 36/19, 108/20, 163/21, 137/22 in 61/23),

35. Uredba o izvajanju podukrepa pomoč za zagon dejavnosti, namenjene razvoju majhnih kmetij, iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 47/17, 67/19, 74/21 in 135/21),

36. Uredba o izvajanju ukrepa Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 67/16, 68/17, 71/18, 157/20 in 61/21),

37. Uredba o ukrepih kmetijsko-okoljska-podnebna plačila, ekološko kmetovanje in plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 16/16, 51/16, 84/16, 15/17, 63/17, 68/17, 5/18, 65/18, 81/18, 10/19, 76/19, 7/20, 61/20, 78/20, 26/21, 197/21, 20/22, 157/22, 34/23, 118/23 in 32/24),

38. Uredba o izvajanju ukrepa naložbe v osnovna sredstva in podukrepa podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdarskih proizvodov iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 104/15, 32/16, 66/16, 14/17, 38/17, 40/17 – popr., 19/18, 82/18, 89/20, 152/20, 121/21, 11/22, 155/22, 12/23, 50/23, 103/23, 13/24 in 39/24),

39. Uredba o navzkrižni skladnosti (Uradni list RS, št. 97/15, 18/16, 84/16, 5/18, 81/18, 38/19 in 184/21),

40. Uredba o izvajanju podukrepa pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 55/15, 38/16, 84/16, 19/17, 66/18, 50/19, 4/20, 6/22 in 32/24),

41. Uredba o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014–2020 (Uradni list RS, št. 42/15, 28/16, 73/16, 72/17, 23/18, 68/18, 68/19, 157/20, 163/21, 181/21, 92/23 in 2/25).

(2) Kot predpis, izdan na podlagi 54. člena tega zakona, še naprej velja Pravilnik o katalogu stroškov in njihovih vrednostih na enoto (Uradni list RS, št. 34/24 in 95/24), izdan na podlagi 18.b člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23).

(3) Kot predpis, izdan na podlagi četrtega odstavka 116. člena, tretjega odstavka 117. člena in prvega odstavka 125. člena tega zakona, še naprej velja Uredba o izvajanju javne svetovalne službe v čebelarstvu za obdobje od 1. januarja 2022 do 31. decembra 2028 (Uradni list RS, št. 172/21 in 83/24), izdan na podlagi četrtega odstavka 113. člena, tretjega odstavka 114. člena in prvega odstavka 118. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23).

(4) Predpisi iz tega člena se uskladijo z določbami tega zakona v roku dveh let od uveljavitve tega zakona.

222. člen

(sredstva za gnojenje)

Uredba o izvajanju uredbe (EU) o določitvi pravil o omogočanju dostopnosti sredstev za gnojenje EU na trgu (Uradni list RS, št. 30/23) se uporablja do uveljavitve zakona, ki bo uredil področje sredstev za gnojenje.

223. člen

(veriga preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi)

Členi od 61.b do 61.o Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) se uporabljajo do uveljavitve zakona, ki bo uredil področje verige preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi.

224. člen

(varnost živil)

Člena 62. in 63. Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) se uporabljata do uveljavitve zakona, ki bo uredil področje varnosti živil.

225. člen

(kakovost in označevanje kmetijskih pridelkov in živil, varstvo interesov potrošnikov in sheme kakovosti)

Členi od 64. do 88. Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) se uporabljajo do uveljavitve zakona, ki bo uredil področje kakovosti in označevanja kmetijskih pridelkov in živil, varstva interesov potrošnikov in sheme kakovosti.

226. člen

(doniranje hrane)

Člena 89.a in 89.b Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) se uporabljata do uveljavitve zakona, ki bo uredil področje doniranja hrane.

227. člen

(ugotavljanje skladnosti)

Členi 90., 91., 92. in od 93. do 98. Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) se uporabljajo do uveljavitve zakona, ki bo uredil področje ugotavljanja skladnosti.

228. člen

(dovoljenja za zasaditev vinske trte)

Uredba o sistemu dovoljenj za zasaditev vinske trte (Uradni list RS, št. 4/16, 23/17, 22/24 in 70/24) se uporablja do uveljavitve zakona, ki bo uredil področje vina in vinskih proizvodov.

229. člen

(rok za sprejem podzakonskih predpisov)

Minister oziroma vlada sprejme predpise iz tega zakona v dveh letih od uveljavitve tega zakona.

230. člen

(prenehanje določb zakona o živinoreji)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati 12., 15., 17., 18., 20., 21., 23., 24., 25. in 26. člen Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15).

231. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23).

232. člen

(uveljavitev)

Ta zakon začne veljati 1. septembra 2025.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Ta člen ureja vsebino zakona in navaja predpise EU, ki se izvajajo s tem zakonom.

K 2. členu

Ta člen ureja izraze, ki so uporabljeni v zakonu.

Čebelar je oseba, ki je vpisana v register čebelnjakov kot odgovorna oseba za vzrejo čebel.

Nosilec je kmet v skladu z Uredbo 2021/2115/EU.

Kmetijska dejavnost je gospodarska panoga, ki obsega pridelovanje kmetijskih rastlin oziroma živinorejo ter storitve za rastlinsko pridelavo oziroma živinorejo, razen veterinarskih storitev, in zajema dejavnosti, ki so v predpisih, ki urejajo standardno klasifikacijo dejavnosti, navedene pod »01.1 Pridelovanje netrajnih rastlin«, »01.2 Gojenje trajnih nasadov«, »01.3 Razmnoževanje rastlin«, »01.4 Živinoreja«, »01.5 Mešano kmetijstvo« in »01.6 Storitve za kmetijsko proizvodnjo, priprava pridelkov«.

Kmetijski pridelki so živalski in rastlinski pridelki, za uveljavljanje ukrepov skupne kmetijske politike pa kmetijski proizvodi iz Priloge I Pogodbe o delovanju Evropske unije (Prečiščena različica Pogodbe o delovanju Evropske unije, UL C št. 202 z dne 7. 6. 2016, str. 47), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU, Euratom) 2024/2019 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o spremembi Protokola št. 3 o Statutu Sodišča Evropske unije (UL L št. 2024/2019 z dne 12. 8. 2024).

Trajnostni kmetijsko-prehranski sistem je celovit in sklenjen sistem pridelave in reje, predelave, priprave kmetijskih proizvodov in živil za trg, distribucije, potrošnje hrane in ravnanja z odpadno hrano, ki v vseh delih tega sistema sočasno zagotavlja gospodarske, okoljsko-podnebne in družbene vidike trajnosti za zagotavljanje prehranske varnosti in suverenosti za sedanjo in prihodnje generacije.

K 3. členu

S 3. členom se določijo cilji kmetijske politike. Cilji odražajo večnamensko vlogo, ki jo vrši kmetijstvo. Kmetijstvo je gospodarski sektor, a hkrati tudi velik upravljavec prostora, zato vrši pomembne ekosistemske funkcije. Hkrati preko zagotavljanja varne, kakovostne, zdrave hrane uresničuje za družbo relevantne potrebe.

Temeljni cilj kmetijske politike je zagotavljanje prehranske varnosti in prehranske suverenosti ter čim višje ravni samooskrbe. Na ta način se prvič v slovenski kmetijski zakonodaji prepoznava vlogo kmetijstva pri uresničevanju prehranske varnosti in prehranske suverenosti. Z vidika nedavnih kriz (energetske, zdravstvene) in zaostrenih geopolitičnih razmer v neposredni bližini EU ter naraščajoče podnebne nestabilnosti postaja hrana pomembna strateška dobrina. Vizija Evropske komisije o kmetijstvu in hrani[1] postavlja pridelavo hrane na vrh politične agende, kjer si tudi EU želi doseči večjo strateško avtonomijo. Kmetijstvo in hrana sta za EU strateška sektorja. V okviru tega temeljnega cilja je posebej izpostavljeno varstvo kmetijskih zemljišč pred pozidavo, zaraščanjem in drugimi oblikami degradacije. Kmetijska zemljišča oziroma kmetijska tla so v Sloveniji izrazito omejen naravni vir, zato se z vsakršno izgubo kmetijskih zemljišč, zlasti s pozidavo, spodkopavajo temelji prehranske varnosti in suverenosti ter samooskrbe. Znotraj tega cilja je izpostavljen tudi pomen ekonomske trajnosti v

[1] Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Vizija za kmetijstvo in prehrano Skupno oblikovanje kmetijskega in živilskega sektorja, ki bo privlačen za prihodnje generacije (2025). Dostopna na: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?Uri=CELEX%3A52025DC0075

kmetijstvu. Brez ekonomske trajnosti, torej stabilne, konkurenčne pridelave, ki zagotavlja dostojne dohodke v kmetijskem sektorju, ki privablja mlajše generacije, da se zaposlijo v kmetijskem sektorju in brez krepitve sodelovanja vzdolž celotne verige oskrbe s hrano ter sistematičnega in učinkovitega vlaganja v sistem znanja in inovacij v kmetijstvu ne bo mogoče doseči preostalih vidikov trajnosti.

Poleg temeljne naloge pridelave hrane se kmetijstvu kot pomembnemu upravljavcu prostora prepoznava pomembno vlogo pri varovanju ekosistemov. S tem namenom je kot cilj kmetijske politike opredeljeno uresničevanje ekosistemskih storitev kmetijstva v povezavi z varovanjem zdravja tal, okolja, narave ter ohranjanjem genskih virov. Ker je kmetijstvo na eni strani vir emisij toplogrednih plinov, hkrati pa je zaradi narave svoje dejavnosti pod izrazitim vplivom podnebnih sprememb, je med ključnimi cilji kmetijske politike opredeljeno blaženje podnebnih sprememb na eni strani in prilagajanje kmetijstva na zaznane in pričakovane vplive podnebnih sprememb na drugi strani. Temu cilju je namenjeno kasneje tudi celotno novo VI. poglavje tega zakona.

Kmetijstvo izpolnjuje tudi naraščajoče zahteve družbe, zato je med cilji kmetijske politike navedeno izboljšanja dobrobiti in zdravja živali. Hkrati kmetijstvo uresničuje tudi druge družbene-relevantne funkcije, povezane z ohranjanjem podobe slovenskega podeželja oziroma kmetijske krajine ter vitalnosti in poseljenosti slovenskega podeželja.

S tem členom je prepoznano tudi, da ključnih vprašanj s področja hrane ni mogoče obravnavati le preko kmetijstva, temveč, da je pomembno nasloviti celoten kmetijsko–prehranski sistem, ki pomeni sklenjen sistem od pridelave do potrošnje hrane. Kmetijstvo je inherentni del kmetijsko–prehranskega sistema. A zgolj s spremembami na ravni kmetijske pridelave ne bo mogoče doseči celovitega, sistemskega prehoda v bolj odporen, trajnosten, vključujoč in pravičen kmetijsko–prehranski sistem. Zato bi si kmetijska politika skupaj z ostalimi politikami morala prizadevati za sistemsko ukrepanje, ki bo celovito osredotočeno na izzive od »vil do vilic«. V primerjavi z dosedanjo opredelitvijo so cilji kmetijske politike nadgrajeni, urejeni celoviteje ter usklajeni s strateškimi dokumenti na ravni EU in države.

Člen kot enega izmed ciljev kmetijske politike določa tudi ohranjanje kranjske čebele (Apis Mellifera carnica) kot edine dovoljene za rejo in promet na območju Republike Slovenije.

K 4. členu

Ta člen na novo opredeli trajnostno kmetijstvo. Dosedanja opredelitev trajnostnega kmetijstva se je osredotočala izključno na okoljsko dimenzijo trajnosti, kar je pomanjkljivo. S predlagano novo opredelitvijo trajnostnega kmetijstva se prepozna, da se s trajnostnim kmetijstvom stremi k uravnoteženju vseh treh dimenzij trajnosti: ekonomske, podnebno–okoljske in družbene. Sistemske rešitve v kmetijstvu bi morale biti oblikovane na način, da bi kar v največji možni meri upoštevale vse tri dimenzije trajnosti.

Trajnostno kmetijstvo mora kmetom zagotoviti spodbudne, varne, stabilne in dostojne pogoje za opravljanje kmetijske dejavnosti. Brez ekonomske trajnosti bo kmetij v Sloveniji vedno manj, zlasti na odročnih območjih, območjih s težjimi pogoji kmetovanja ali območjih z omejitvami. Zaradi nižjih dohodkov v kmetijstvu in težjih pogojev dela se mlajše generacije vse težje odločajo za poklic kmeta, zato je ekonomska trajnost pogosto neupravičeno spregledan vidik trajnostnega kmetijstva. Z novo opredelitvijo trajnostnega kmetijstva se temu vidiku namenja ustreznejši poudarek. Hkrati je poudarjena tudi okoljsko–podnebna dimenzija trajnosti. Trajnostno kmetijstvo mora biti odgovorno do naravnih virov (voda, tal, zraka, biotske raznovrstnosti), prispevati k blaženju in prilagajanju podnebnim spremembam ter naslavljati utemeljena pričakovanja družbe (na primer glede dostopa do varne, zdrave, kakovostne hrane za vse prebivalce, manjše uporabe protimikrobnih zdravil in fitofarmacevtskih sredstev, večje dobrobiti in zdravja živali).

K 5. členu

Ta člen vzpostavlja pravno podlago za sprejem strateških razvojnih dokumentov na področju kmetijstva, živilstva in drugih vidikov kmetijsko–prehranskega sistema ter podlago za sprejem izvedbenih strategij in akcijskih načrtov za uresničevanje strateških razvojnih dokumentov.

K 6. členu

S členom se vzpostavlja pravna podlaga za sprejem resolucije o zaščiti kranjske čebele. Resolucija predstavlja akt političnega pomena brez pravno zavezujočih norm, s katerim zakonodajalec daje priznanje posebnostim kranjske sivke, kot avtohtone čebelje vrste v Republiki Sloveniji. V prvem odstavku člena je določena okvirna vsebina resolucije, to pa je ocena stanja na področju čebelarstva, opredeljeni so cilji in ukrepi za ohranitev avtohtone populacije kranjske čebele in njene diverzitete ter ohranitev enakomerne in zadostne poseljenosti ozemlja Republike Slovenije s čebeljimi družinami. Nadalje so z resolucijo opredeljene tudi prednostne naloge, usmeritve za razvoj čebelarstva in javnih služb s področja čebelarstva, podana je ocena potrebnih sredstev za izvedbo programa, opredeljeni pa so tudi viri teh sredstev. Z določbo prvega odstavka je določeno tudi, da pri pripravi resolucije sodelujejo strokovnjaki s področja čebelarstva. V drugem odstavku člena je določeno, da resolucijo sprejme Državni zbor na predlog Vlade RS.

K 7. členu

Akcijski načrt za delo z mladimi kmeti in medgeneracijsko sodelovanje je seznam dejavnosti, ki se bodo do leta 2030 izvajale na nacionalni ravni, da se izboljšajo razmere in pogoji za kmetovanje, predvsem mladih kmetov. Sočasno se bodo izvajale intervencije SN SKP, izvedba katerih se financira iz sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada ter sredstev proračuna Republike Slovenije. Namen dejavnosti akcijskega načrta je izboljšanje starostne strukture nosilcev kmetijskih gospodarstev v Republiki Sloveniji.

Generacijska pomladitev je eden od ključnih predpogojev hitrejšega prestrukturiranja in povečanja konkurenčnosti slovenskega kmetijstva. Mlajši nosilci kmetijskih gospodarstev so bolj izobraženi in usposobljeni za delo v kmetijstvu. Cilj je spodbuditi mlade, da se odločijo za zagon kmetije in da si na kmetiji ustvarijo delovno mesto za polni delovni čas. Izobrazbena struktura mlajših kmetov je višja, posledično so bolje usposobljeni za delo na kmetiji. Mladi kmetje so bolj podjetniško naravnani in so motivirani za uvajanje tehnoloških, proizvodnih in organizacijskih, trženjskih sprememb in inovacij. Zaradi pomanjkanja lastnega kapitala težje dostopajo do finančnih virov, ki jih potrebujejo v najbolj zgodnji fazi zagona.

K 8. členu

V zadnjih letih je ekološko kmetijstvo pridobivalo pomen, zlasti zaradi hitrega naraščanja povpraševanja po ekoloških živilih in ozaveščenosti o pomenu pridelave zdrave hrane, varovanja okolja in narave. Tako danes ekološko kmetijstvo stopa v ospredje, kot pomembna oblika kmetijstva. Ekološko kmetijstvo zagotavlja zdravo hrano ter je okolju in naravi ena od najprijaznejših oblik kmetijstva. Hkrati izpolnjuje cilje trajnostnega razvoja in je vzorčen primer zelenega oziroma krožnega gospodarstva.

Akcijski načrt za razvoj ekološkega kmetijstva analizira stanje ekološkega kmetijstva v Sloveniji, postavlja strateške cilje in vizijo razvoja ekološkega kmetijstva. Analiza stanja obravnava prednostna področja pridelave in predelave ekoloških pridelkov, prenosa znanja na področju ekološkega kmetijstva, nadalje obravnava ekološko semenarstvo, povezovanje ekoloških kmetov in njihov skupni nastop na

trgu, ekološka živila v sistemu javnega naročanja, promocijo in trženje ekoloških pridelkov, raziskave in razvoj novih tehnologij in ekološko kmetovanje v povezavi z okoljem in podnebnimi spremembami.

Akcijski načrt opredeli potrebe, cilje in ukrepe po navedenih prednostnih področjih.

K 9. členu

Člen vzpostavlja pravno podlago za sprejetje akcijskega načrta za razvoj območij z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (območja OMD), s čimer se priznava vloga, posebnosti in pomen teh območij za kmetijstvo. S prvim odstavkom člena je določena okvirna vsebina akcijskega načrta, iz katere izhaja opredelitev stanja na področju kmetijstva na območjih OMD, opredeljene pa so tudi potrebe, cilji in ukrepi za večletni razvoj kmetijstva na teh območjih. Z drugim odstavkom člena je nadalje določeno, da akcijski načrt sprejme vlada na predlog ministrstva, pristojnega za kmetijstvo.

K 10. členu

Člen o poročilu o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v nekoliko preoblikovani obliki ohranja vse elemente dosedanje ureditve iz ZKme-1. Določa pogostost priprave poročila, namen poročila in Kmetijski inštitut Slovenije kot pripravljavca tega poročila. Kmetijski inštitut Slovenije kot javno pooblastilo za ministrstvo izvede analize, zlasti: kmetijske pridelave, cen v kmetijstvu, gozdarstvu, ribištvu in živilski dejavnosti, ekonomskih rezultatov kmetijstva, gozdarstva, ribištva in živilske dejavnosti, stanja v živilski dejavnosti. zunanje trgovine z agroživilskimi proizvodi, ki so proizvodi rastlinskega ali živalskega izvora, vključno s proizvodi iz ribištva, akvakulture ali gozdarstva, ki so pridelani ali predelani za namen prehrane ljudi ali živali, in vključujejo tako surove kot predelane oblike, nastale v okviru kmetijske dejavnosti ali živilsko-predelovalne industrije

K 11. členu

Ta člen ureja podnebno poročilo o stanju v kmetijstvu. Gre za že uveljavljeno zakonsko ureditev, vpeljano s spremembo in dopolnitvijo ZKme-1 leta 2021, ki se prenaša v predlog zakona. Člen določa vsebino in pripravo podnebnega poročila ter način izvedbe preko podelitve javnega pooblastila usposobljeni, strokovni instituciji. Z vidika stanja izpustov TGP poročilo celovito naslavlja vse emisije, povezane s kmetijskim sektorjem, po uveljavljeni mednarodni metodologiji. Poseben poudarek je namenjen tudi kmetijskim tlem in energiji v kmetijstvu. Na področju prilagajanja so predstavljeni ukrepi in proračunska izplačila zanje.

Podnebno poročilo o stanju v kmetijstvu vsebuje tudi vsebino, ki je potrebna za pripravo poročil v skladu z zahtevami NEPN in Uredbe (EU) 2018/1999 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, vključno s kazalci in metodologijami, potrebnimi za poročanje Evropski komisiji.

Prvo podnebno poročilo o stanju v kmetijstvu je bilo pripravljeno leta 2024 za leto 2023 in je bilo v strokovni javnosti pozitivno sprejeto, saj celovito in objektivno predstavi stanje in trende ter ukrepanje na področju izpustov TGP, povezanih s kmetijskim sektorjem ter prizadevanja glede prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam.

Uveljavljena ureditev tega poročila se torej prenaša v nov zakon in se vsebinsko nadgrajuje z vsebinami, za katere je bilo ocenjeno, da bi jih takšno poročilo moralo dodatno nasloviti, in sicer gre za vsebine s področja rabe vode v kmetijstvu, krožnega in biogospodarstva, na naravi temelječih rešitev za blaženje in prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam. Prav tako je predviden prikaz stanja na podlagi kazalcev podnebja in okolja za kmetijstvo.

S podnebnim poročilom so sedaj na enem mestu sistematično zbirani in vsako leto posodobljeni vsi dostopni podatki za kmetijstvo ter priporočila za izboljšanje ukrepanja. Zagotovljena je tudi transparentnost teh podatkov, saj gre za podatke, ki so relevantni za strokovno javnost in družbo kot celoto. Z nadaljnjo nadgradnjo in konstantnim vsebinskim izboljšanjem tega poročila skozi čas bi to poročilo moralo predstavljati osnovo za bolj ciljno in učinkovito usmerjanje ukrepov in sredstev kmetijske politike, ki bo bolj utemeljeno na objektivnih, preverljivih in transparentnih podatkih. S tem pa se tudi sledi priporočilom Računskega sodišča RS iz leta 2023, ki je kmetijskemu ministrstvu naložilo sistematično spremljavo vpliva podnebnih sprememb na kmetijstvo in učinkovitosti ukrepov. Poleg tega bo to podnebno poročilo pomemben vir informacij za potrebe vseh poročanj, opredeljenih v osnutku Podnebnega zakona. Z vidika resnosti podnebnih izzivov in nujnosti trajnega, sistematičnega spremljanja podatkov in trendov se predlaga podaljšanje trajanja javnega pooblastila za pripravo takšnega poročila s petih let, kot je uzakonjeno po trenutni ureditvi, na deset let.

K 12. členu

Predlog člena določa vzpostavitev sveta za kmetijstvo in podeželje kot krovnega strateškega posvetovalnega telesa ministra, v katerem so zastopane nevladne organizacije s področja celotne verige preskrbe s hrano. To posvetovalno telo ima nalogo svetovati ministru glede vsebin, glede katerih minister potrebuje posvetovanje. Svet vodi in sklicuje minister. V primerjavi z veljavno ureditvijo se sestava tega sveta širi tako, da je ob kmetijstvu zajeta celotna veriga preskrbe s hrano od pridelave, predelave, distribucije, trgovine in potrošnikov. Vključene so tudi nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu na področju varstva potrošnikov, dobrobiti živali, podnebja ter okolja ali varstva narave.

S tem se odpira polje za vključujočo razpravo o razvoju kmetijstva v kontekstu prehoda v trajnosten, vključujoč, odporen in pravičen kmetijsko–prehranski sistem. Hkrati se sledi zagotavljanju uravnoteženosti pogledov in interesov. Izhajajoč iz temeljnih ciljev kmetijske politike in opredelitve trajnostnega kmetijstva v 3. in 4. členu tega predloga zakona, se tudi s sestavo sveta sledi temu, da so v razpravah o prihodnosti kmetijstva zastopani vsi trije vidiki trajnosti: ekonomska, podnebno–okoljska in družbena.

Člen vzpostavlja tudi pravno podlago za imenovanje specifičnih svetovalnih teles za posamezna področja.

K 13. členu

Predlog člena določa vzpostavitev znanstveno–strokovnega telesa, ki ministru nudi neodvisna in strokovna mnenja v zvezi s ključnimi področji razvoja kmetijstva, opredeljenimi v 3. in 4. členu tega zakona. Namen tega Sveta je krepiti vlogo stroke pri oblikovanju kmetijske politike, temelječe na podatkih in raziskavah.

K 14. členu

Člen določa pravno podlago, da lahko vlada oziroma minister izdaja podzakonske predpise, predvidene v določbah tega zakona, ter druge predpise, potrebne za izvajanje tega zakona in predpisov EU.

K 15. členu

Člen opredeljuje v kakšnih organizacijskih oblikah se lahko pojavi subjekt – nosilec kmetijskega gospodarstva.

Člen določa tudi pravilo, da je posamezna oseba lahko nosilec samo enega kmetijskega gospodarstva. To velja tudi v primeru, da se s kmetijstvom ukvarja tako kot poslovni subjekt (samostojni podjetnik posameznik) in kot fizična oseba, ki ni poslovni subjekt - ista davčna številka nosilca se lahko v registru kmetijskih gospodarstev (v nadaljnjem besedilu: RKG) pojavi samo enkrat.

Člen kot nosilca kmetijskega gospodarstva določa:

– fizična oseba, s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki ni vpisana v poslovni register Slovenije (v nadaljnjem besedilu: PRS) za opravljanje kmetijske dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: nosilec družinske kmetije);

– fizična oseba brez stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, ki ni vpisana v PRS za opravljanje kmetijske dejavnosti;

– samostojni podjetnik posameznik, registriran za opravljanje kmetijske dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: samostojni podjetnik posameznik);

– pravna oseba, registrirana za opravljanje kmetijske dejavnosti;

– pašna skupnost, registrirana v skladu s tem zakonom;

– agrarna skupnost, registrirana v skladu z Zakonom o agrarnih skupnostih (Uradni list RS, št. 74/15, 44/22 in 38/24).

K 16. členu

Ta člen določa kaj je pašna skupnost, kako se ustanovi in registrira. V členu je tudi opredeljeno, da se prva faza predelave mleka šteje za kmetijsko dejavnost, saj zaradi same tradicije kot tudi oddaljenosti od naselij, je to nujno oziroma potrebno. Predsedniku pašne skupnosti se tudi omogoča, da pastir opravlja svoje delo kot osebno dopolnilno delo.

K 17. členu

Nosilec kmetijskega gospodarstva upravlja kmetijsko gospodarstvo in je odgovoren za izvajanje kmetijske dejavnosti na kmetijskem gospodarstvu, vlaga vloge iz naslova ukrepov kmetijske politike, opravljati druga procesna dejanja v postopku v zvezi z vlogo in je dolžan posredovati podatke v evidence z delovnega področja ministrstva. Poleg pravic in obveznosti nosilca kmetijskega gospodarstva, ta člen določa tudi, da lahko nosilec družinske kmetije v RKG vpiše člana družinske kmetije z njegovo privolitvijo.

Nosilec in član družinske kmetije je lahko kmečko zavarovan, opravlja dopolnilno dejavnost na družinski kmetiji in dela na družinski kmetiji.

Član družinske kmetije je lahko oseba, starejša od 15 let, s stalnim prebivališčem v RS, ki:

– živi na istem naslovu kot nosilec družinske kmetije oziroma

– je nosilčev zakonec, zunajzakonski partner ali oseba, s katero je v sorodstvu v ravni vrsti, v sorodstvu v stranski vrsti do vštetega drugega kolena oziroma v sorodstvu po svaštvu v prvem kolenu s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: član družinske kmetije). S prenehanjem svaštva zaradi smrti nosilca družinske kmetije se lahko s soglasjem novega nosilca družinske kmetije ohrani dotedanji član družinske kmetije, ki je bil sorodnik v ravni vrsti v prvem kolenu prejšnjega nosilca družinske kmetije.

Poleg tega je urejeno, da lahko po smrti nosilca, ob podanem soglasju, ostanejo pri novem nosilcu pripisani člani umrlega nosilca, če gre za sorodnike po svaštvu v ravni vrsti v prvem kolenu prejšnjega nosilca družinske kmetije (njegove starše oziroma posvojitelje ali otroke oziroma posvojence). Pogoj za nastanek sorodstva v svaštvu je sklenjena zakonska zveza. Zunajzakonska zveza ne ustvarja sorodstva v svaštvu. S tem se zagotovi kontinuiteta morebitnega nadaljevanja kmečkega zavarovanja teh članov, opravljanja dopolnilnih dejavnosti in dela na kmetiji.

Posamezna oseba je lahko v RKG vpisana samo enkrat, razen zaposlenih na kmetiji. S tem je onemogočeno, da bi se oseba, ki je vpisana kot član družinske kmetije, hkrati vpisala v RKG še kot nosilec kmetijskega gospodarstva in obratno.

K 18. členu

V členu je določena razvrstitev kmetijskega gospodarstva glede na standardni prihodek gospodarstva dosežen v zadnjih treh letih. Standardni prihodek je pomemben pokazatelj ekonomske moči kmetijskega gospodarstva, ker daje primerljiv rezultat med vsemi kmetijskimi gospodarstvi v posameznih državah članicah EU, saj je izračunan po enotni metodologiji, ki določa ekonomsko velikost kmetijskega gospodarstva, na podlagi Pravilnika o izračunu standardnega prihodka kmetijskih gospodarstev (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23, 78/23, 32/24 in 18/25) ter izražen v evrih. Standardni prihodek temelji na povprečnih vrednostih v petletnem referenčnem obdobju. Na podlagi takšne razdelitve bo možno oblikovati ciljno usmerjene ukrepe kmetijske politike, s katerimi bo RS oziroma ministrstvo spodbujalo razvoj kmetijskih gospodarstev in uresničevalo druge cilje kmetijske politike (prehranska suverenost, izboljšanje dohodkovne ravni kmetijskih gospodarstev, ohranjanje biodiverzitete, ohranjanje krajine, spodbujanje pomlajevanja kmetij, ipd.).

Standardni prihodek kmetijskih gospodarstev je edini med seboj primerljiv podatek prihodka iz izključno kmetijske dejavnost med kmetijskimi gospodarstvi. Če bi se pri razvrstitvi kmetijskih gospodarstev uporabljalo tudi druge prihodke za ugotavljanje ekonomske moči kmetijskega gospodarstva, obstaja nevarnost, da bi s sredstvi SKP napačno podprli kmetijsko dejavnost, ki poteka v zelo majhnem obsegu; npr. kmetijsko gospodarstvo z 1 ha obdelovalnih površin, bi lahko kandidiralo na razpis za mehanizacijo, ki je primerna za obdelavo nad 100 ha površin, zaradi velikega dohodka iz gozda in dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji.

Razrede in velikost posameznega razreda bo določila vlada na podlagi podrobnejših analiz.

Da bi v določenem letu dosegli čim bolj učinkovito podporo posameznemu kmetijskemu gospodarstvu in glede na dejstvo, da je standardni prihodek določen na povprečni vrednosti petletnega referenčnega obdobja, bo vsaka kmetijsko gospodarstvo svoje dejansko stanje oziroma ekonomski razred v času vstopa v določen ukrep kmetijske politike lahko spremenilo in spremembo dokazalo s knjigovodskimi podatki, kar določa 44. člen predloga zakona.

K 19. členu

Kmetijsko gospodarstvo sestavljajo kmetijska zemljišča, stavbe ali deli stavb s kmetijsko rabo, registrirana motorna vozila, priklopna vozila s kmetijsko rabo, naprave za nanašanje fitofarmacevtskih sredstev in rejne živali.

Posebna oblika kmetijskega gospodarstva je družinska kmetija. Družinska kmetija je kmetijsko gospodarstvo, ki jo upravlja fizična oseba, s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki ni poslovni subjekt - nosilec družinske kmetije.

V RKG se bo za nosilca kmetijskega gospodarstva in v primeru družinske kmetije tudi za člane prevzelo lastniške podatke:

– parcele, stavbe in dele stavb s kmetijsko rabo iz katastra nepremičnin,

– motorna vozila in priklopna vozila s kmetijsko rabo, kot so: traktorji, traktorski priklopniki, zamenljivi vlečene stroje in gosenične traktorje, iz evidence registriranih vozil,

– naprave za nanašanje fitofarmacevtskih sredstev iz evidence naprav za nanašanje fitofarmacevtskih sredstev in

– rejne živali iz zbirke podatkov gojenih kopenskih živali.

S temi podatki se bo bolj celovito popisalo osnovna sredstva kmetijskega gospodarstva, kar je osnova za spremljanje stanja in usmerjanje ukrepov kmetijske politike ter za presojo v postopkih vpisa in vodenja RKG, npr. ali kmetijsko gospodarstvo kot objekt sploh obstaja.

Zemljišča kmetijskega gospodarstva se bodo v RKG še vedno prijavljala kot GERK, BLOK in KRZ, kar je temelj identifikacijskega sistema zemljišč, ki se ga zahteva od držav članic EU za namen izvajanja SKP.

Dodatno je določeno, da sme na družinski kmetiji, kmetijske pridelke pridelane na tej družinski kmetiji, neposredno prodajati končnemu potrošniku nosilec, člani in zaposleni na družinski kmetiji, in druge osebe, ki opravljajo delo na družinski kmetiji na način in pod pogoji, določenimi v predpisih, ki urejajo delovno pravo in pogodbena razmerja.

K 20. členu

V členu se opredeljuje pravica do uporabe osnovnih sredstev kmetijskega gospodarstva. Določeno je, kaj pomeni pravica uporabe kmetijskega zemljišča, ki se vrisuje v RKG kot del identifikacijskega sistema za zemljišča in izjemni primeri, v katerih nosilec kmetijskega gospodarstva ne more zagotoviti primernih dokazil.

Člen določa, da se v primeru družinskih kmetij, enako kot za nosilca družinske kmetije, podatke iz uradnih evidenc prevzema tudi za člane družinske kmetije, ki so za vpis v RKG podali soglasje. V tem primeru nosilcu družinske kmetije ni potrebno dokazovati pravice do uporabe za zemljišča v lasti članov družinske kmetije.

K 21. členu

Člen ureja prenos kmetijskega gospodarstva, ki je dovoljen pod pogojem, da novi nosilec postane lastnik ali zakupnik kmetijskih zemljišč ali sklene drug pravni posel z enotami, ki se uporabljajo za kmetijsko dejavnost, oziroma v primeru družinske kmetije sklene pravni posel, s katerim pridobi pravico do uporabe vseh kmetijskih zemljišč v lasti članov družinske kmetije za najmanj pet let. Prenosnik lahko zadrži pravico do uporabe kmetijskih zemljišč le v obsegu, ki ne dosega pogojev za vpis v RKG. Na ta način se zagotavlja, da je nosilec tisti, ki v praksi zares upravlja kmetijsko gospodarstvo, ima pravico sprejemati odločitve, pravico do uporabe proizvodnih virov in s tem dejanski nadzor in odgovornost za oziroma nad kmetijsko dejavnostjo. Novi nosilec se vpiše v RKG in z dnem vpisa postane novi nosilec.

Člen ureja tudi prenos kmetijskega gospodarstva v primeru smrti nosilca družinske kmetije. Do pravnomočnosti sklepa o dedovanju oziroma najpozneje do poteka 30 dni od pravnomočnosti sklepa o dedovanju družinska kmetija preide na novega nosilca družinske kmetije s soglasjem večine oseb, ki so poklicane k dedovanju oziroma lastnikov družinske kmetije. Šteje se, da ima novi nosilec družinske kmetije pravico do uporabe zemljišč v lasti prejšnjega nosilca družinske kmetije do pravnomočnosti sklepa o dedovanju. Novi nosilec mora vložiti vlogo za vpis v RKG v roku 30 dni od pravnomočnosti sklepa o dedovanju.

K 22. členu

Člen določa, da ne sme nihče neupravičeno ovirati ali omejevati opravljanja kmetijskih opravil. Kot kmetijsko opravilo se šteje delovni proces ali vsakršna dejavnost, katere namen je opravljanje kmetijske dejavnosti in pripravljalna dela za kmetijsko dejavnost; zlasti: obdelava kmetijskih površin v kmetijske namene, skladiščenje pridelkov, gnojenje, shranjevanje in obdelava organskih gnojil, uporaba fitofarmacevtskih sredstev za kmetijske namene, delo s kmetijsko mehanizacijo in rejnimi živalmi ter njihovi premiki, obratovanje in vzdrževanje naprav za kmetijske namene, obratovanje in vzdrževanje namakalnih sistemov in njihovih črpalk, reja in oskrba rejnih živali, ter druga opravila v živinoreji, ki so potrebna za zaščito rejnih živali in uspešnost reje, gonjenje in paša rejnih živali, postavitev in vzdrževanje pašnih sistemov v primeru nenadzorovane paše rejnih živali. Člen določa tudi, da se lahko kmetijska opravila, če to nujno terja vrsta delovnega procesa, vremenske razmere, višja sila ali izredne okoliščine, opravljajo ob vsakem času.

K 23. členu

Člen določa, da kmetijsko opravilo, ki se izvaja v skladu s predpisi, ki urejajo kmetovanje, živinorejo, veterinarstvo, zaščito živali, gozdove, kmetijska zemljišča, divjad in lovstvo ter varstvo okolja, podnebja in ohranjanje narave ne predstavlja nedovoljenih motenj, nedopustnega vznemirjanja, prepovedanih imisij in emisij oziroma nedovoljenih posegov v prostor.

K 24. členu

V členu je določeno, da morajo občine v predpisih in drugih aktih iz svoje pristojnosti upoštevati prepoved neupravičenega oviranja ali omejevanja opravljanja kmetijskih opravil in v ta namen določati pogoje, ki omogočajo opravljanje teh opravil na vseh kmetijskih zemljiščih in objektih, namenjenih opravljanju kmetijske dejavnosti znotraj območja občin.

K 25. členu

Člen določa, da je mreža FSDN sistem organizacije za zbiranje, obdelovanje in sporočanje podatkov o poslovanju kmetijskih gospodarstev v skladu s pravnimi akti EU. Mreža FSDN je s tem namenjena pomoči pri upravljanju in izboljšanju poslovanja kmetijskih gospodarstev, spremljanju doseganja ciljev trajnostnosti in izboljšanju prehranskih sistemov. Mreža FSDN omogoča tudi spremljanje rezultatov in učinkov ukrepov kmetijskih politik. Člen opredeljuje kdo, in pod kakšnimi pogoji lahko sodeluje v mreži FSDN ter kakšne naloge in pristojnosti ima pri tem ministrstvo.

K 26. členu

Člen opredeljuje naloge in obveznosti, ki jih na javnem razpisu v obliki javnega pooblastila podeli ministrstvo. V tem členu, ki določa vsebinske obveznosti države članice v zvezi s FSDN, je opredeljena glede kvalitete zbranih podatkov izenačenost dajalcev podatkov (tako imenovani "vzorčniki" in "obvezniki"). Oboji dobijo v podpis pogodbo v kateri so jasno opredeljene obveznosti in pravice. Nadomestila so predvidena za "vzorčnike", ne pa tudi za "obveznike", računovodska pisarna zbira,

kontrolira in ureja podatke od obeh skupin ter za to prejme tudi ustrezno nadomestilo. Člen določa tudi financiranje oziroma spodbude za člane mreže FSDN iz sredstev, ki jih zagotavlja EU.

K 27. členu

Ta člen ureja vzpostavitev strojnih krožkov, ki so namenjeni učinkovitejši rabi kmetijske in gozdarske mehanizacije ter opreme, delovne sile in drugih proizvodnih zmogljivosti. Majhna kmetijska gospodarstva ter razdrobljena agrarna struktura ne omogočata polne izkoriščenosti rabe kmetijske in gozdarske mehanizacije. Ker so stroški investicij v tovrstno mehanizacijo visoki, se z vzpostavitvijo strojnih krožkov optimizira učinkovitejša raba kmetijske mehanizacije, ki jo je mogoče doseči z opravljanjem storitev drugim v okviru med sosedske pomoči (strojnih krožkov). Strojne krožke lahko ustanovijo nosilci kmetijskih gospodarstev ter nosilci ali člani družinske kmetije in lastniki gozdov. Organizacija opravljanja storitev delovanja strojnih krožkov je ena od bolj učinkovitih oblik organiziranosti kmetijskih gospodarstev, ki posredno prispeva h gospodarni rabi javnih sredstev.

Strojni krožek se ustanovi na podlagi zakona, ki ureja društva, ki pri storitvah s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo opravlja predvsem informiranje, spodbujanje izvajanja storitev ter povezovanje izvajalcev in naročnikov storitev. O storitvah posameznega člana strojnega krožka se vodi evidenca na nivoju strojnega krožka.

Podrobnejši seznam kmetijske in gozdarske mehanizacije za učinkovito rabo kmetijske in gozdarske mehanizacije ter opreme se določi s podzakonskim aktom, ki ga predpiše minister. Omenjeni seznam opredeljuje mehanizacijo in opremo, ki se uporablja pri opravljanju kmetijske in gozdarske dejavnosti ter se lahko uporabi tudi za izvajanje drugih predpisov.

K 28. členu

Opravljanje dopolnilnih dejavnosti na družinski kmetiji je celovito zakonsko urejeno že od leta 2000 dalje v Zakonu o kmetijstvu.

Ta člen ureja temeljne pogoje za izvajanje dopolnilnih dejavnosti na družinski kmetiji in predstavlja sistemsko rešitev za izboljšanje ekonomske vzdržnosti kmetijstva, s poudarkom na območjih z omejenimi dejavniki. Dopolnilna dejavnost je definirana kot dejavnost, ki racionalno izkorišča obstoječe proizvodne zmogljivosti kmetije in delovno silo, z namenom ustvarjanja dodatnega dohodka, ne da bi izgubila značaj pomožne dejavnosti.

Z zakonom je opredeljena tudi povezanost dopolnilnih dejavnosti na družinskih kmetijah s kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo, v okviru katerih se lahko opravljajo zlasti naslednje dopolnilne dejavnosti:

– predelava primarnih kmetijskih pridelkov;

– predelava gozdnih lesnih sortimentov;

– prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov s kmetij;

– vzreja in predelava vodnih organizmov;

– turizem na kmetiji;

– dejavnost, povezana s tradicionalnimi znanji na kmetiji, storitvami oziroma izdelki;

– predelava rastlinskih odpadkov ter proizvodnja in prodaja energije iz obnovljivih virov;

– storitve s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo in opremo ter ročna dela;

– svetovanje in usposabljanje v zvezi s kmetijsko, gozdarsko in dopolnilno dejavnostjo;

– socialno varstvo.

Dopolnilne dejavnosti so ključni element za ohranjanje vitalnosti podeželja, saj omogočajo:

– boljše izkoriščanje virov kmetije,

– večjo ekonomsko varnost družinskih kmetij,

– varovanje kulturne in naravne dediščine,

– trajnostni razvoj podeželskih skupnosti.

Za izvajanje dopolnilne dejavnosti je kot nosilec dopolnilne dejavnosti lahko imenovan bodisi nosilec družinske kmetije bodisi njen član, vendar pod pogojem, da slednji pridobi izrecno soglasje nosilca družinske kmetije. Ta določba je pomembna z vidika notranje organizacije pravic in obveznosti znotraj družinske kmetije.

Poseben pomen ima določitev maksimalnega dovoljenega letnega dohodka iz dopolnilnih dejavnosti. Zakon določa omejitev na tri povprečne letne plače oziroma pet na območjih z omejenimi dejavniki, kar pomeni, da dopolnilna dejavnost ostaja zamejena v okvir pomožne dejavnosti in ne postane osrednja gospodarska dejavnost na kmetiji.

Četrti in peti odstavek podrobneje določata način izračuna dohodka za namene nadzora nad višino prihodkov. Pomembno je, da se dohodek določa brez upoštevanja davčnih olajšav, kar pomeni realnejšo oceno obsega dejavnosti. Če se nosilec dopolnilne dejavnosti opravlja skupaj z drugimi dejavnostmi, se dohodek dopolnilne dejavnosti ugotavlja sorazmerno glede na prihodke posameznih dejavnostih.

Sedmi odstavek uvaja prepoved izvajanja istovrstne dopolnilne dejavnosti, če je nosilec družinske kmetije ali družinski član že registriran za enako dejavnost kot samostojni podjetnik, zakoniti zastopnik ali večinski lastnik pravne osebe. S tem zakonodajalec preprečuje zlorabo statusa dopolnilne dejavnosti, ki ima praviloma ugodnejšo davčno in administrativno obravnavo.

Osmi odstavek daje vladi pooblastilo za določitev vrst dopolnilnih dejavnosti, obsega in pogojev ter definicije istovrstnosti dejavnosti, kar omogoča operativno prilagajanje zakonodaje dejanskemu stanju in potrebam na družinskih kmetijah.

K 29. členu

Ta člen vzpostavlja obveznost registracije dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji pred začetkom njenega izvajanja v RKG. Na ta način je zagotovljena preglednost in pravna sledljivost opravljanja omenjene dejavnosti. Ob tem se posebej ureja položaj, ko dopolnilno dejavnost izvaja član družinske kmetije in ne nosilec – v takem primeru je pogoj, da k izvajanju dopolnilne dejavnosti družinske kmetije pridobi soglasje nosilca družinske kmetije. Določa se tudi, da je za vodenje postopka vpisa dopolnilne dejavnosti na kmetiji krajevno pristojna tista upravna enota, ki je pristojna glede na lokacijo kmetijskega gospodarstva.

Upravna enota vodi vpis in obvešča ključne organe (Finančno upravo RS in AJPES), kar vzpostavlja medinstitucionalno povezanost evidenc. Če je prijava nepopolna, mora vlagatelj dopolniti vlogo, sicer se prijava z odločbo zavrže. Zoper odločbo je zagotovljeno pravno varstvo.

V primeru, da nosilec dopolnilne dejavnosti ne izpolnjuje pogojev za vpis, se izda odločba o zavrnitvi vpisa zoper katero je dovoljena pritožba.

Določena je tudi vsebina odločbe iz RKG z osebnimi in drugimi podatki nosilca dopolnilne dejavnosti in družinske kmetije.

Postopki izbrisa dopolnilnih dejavnosti iz registra so urejeni tako na podlagi odjave kot po uradni dolžnosti ali na podlagi predloga inšpektorja. V primeru izbrisa zaradi neizpolnjevanja pogojev vpis za isto dejavnost na isti kmetiji ni mogoč eno leto od pravnomočnosti sklepa, s čimer zakonodajalec vzpostavlja sankcijo za kršitve.

Prav tako je določen postopek v primeru, ko se registrira nova vrsta dopolnilne dejavnosti na kmetiji.

Deseti odstavek določa letno poročanje o doseženem letnem dohodku iz dopolnilnih dejavnosti. Zakon daje tudi pravno podlago, da ministrstvo pridobi od davčnega organa podatke o članih kmečkega gospodinjstva, ki so pri davčnem organu priglasili obravnavo dohodka iz malega obsega prve stopnje predelave kot dohodka v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo.

V zadnjem odstavku je predvidena pravna ureditev ob smrti nosilca dopolnilne dejavnosti. Določeno je, da se dopolnilna dejavnost izbriše iz RKG po uradni dolžnosti najkasneje v šestih mesecih, z možnostjo začasnega nadaljevanja izvajanja dejavnosti največ pol leta po smrti. Ta določba omogoča prenos dejavnosti brez pravne praznine.

K 30. členu

Rastlinska pridelava je del kmetijske dejavnosti za katero so značilna večja nihanja potreb po delu. Za uspešno opravljanje je zahtevana prožnost pri načrtovanju aktivnosti, ki so potrebne za rastlinsko pridelavo, kot npr. vpliv letnega časa in vremenskih razmer, biološke zahteve rastlin, povzročitelje bolezni ter kratek čas uporabe pridelkov oziroma pridelkov. Le upoštevanje vseh teh okoliščin zagotavlja kakovost pridelkov in zahteve trga po kakovostni in zdravi hrani. Določena sezonska opravila so povezana s časom vegetacije ter vremenskimi razmerami, zato je delo potrebno opraviti v relativno kratkem časovnem oknu, kar je mogoče le z večjim številom delavcev. Zaradi izrazito povečanega obsega potrebe po delovni sili v času delovnih konic, ko dela ni mogoče opraviti z obstoječo delovno silo je bilo nujno potrebno vzpostaviti institut začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu.

Naročnik začasnega ali občasnega dela je, nosilec kmetijskega gospodarstva ali član družinske kmetije, ki je vpisan v RKG za izvajanje kmetijskih panog (sadjarstvo, vinogradništvo, hmeljarstvo in zelenjadarstvo), pri katerih se večje potrebe po delavcih pojavljajo le v kratkem obdobju določenih sezonskih opravil. Pri začasnem ali občasnem delu v kmetijstvu je obseg dela v neposredni odvisnosti od vegetacije, sezone oziroma narave dela glede na posamezno kmetijsko panogo. Dela se lahko opravljajo v vseh panogah rastlinske pridelave. V nadaljevanju so opredeljena le najpogostejša dela po posameznih kmetijskih panogah, za katera je značilna povečana potreba po delavcih in jih je mogoče izvajati na podlagi pogodbe o začasnem ali občasnem delu v kmetijstvu:

Sadjarstvo:

– obrezovanje sadnega drevja,

– sajenje sadnih sadik,

– ročno redčenje cvetov in plodičev,

– zelena dela v sadjarstvu,

– razpiranje in zapiranje mrež proti toči,

– postavitev opore: s protitočno mrežo, ograje, namakalnih sistemov,

– krčitev trajnih nasadov,

– obiranje in spravilo pridelka.

Vinogradništvo:

– obrezovanje vinske trte,

– vez šparonov,

– pletev mladic,

– uravnavanje mladic,

– vršičkanje vinograda,

– razlistavanje in odstranjevanje odvečnega grozdja,

– obiranje in spravilo pridelka.

Hmeljarstvo:

– sajenje hmelja,

– napeljava vodil,

– napeljava poganjkov,

– spravilo pridelka,

– čiščenje in popravilo žičnic

– dela po naravnih nesrečah,

– obiranje in spravilo pridelka.

Zelenjadarstvo:

– setev in pikiranje (presajanje) pikirancev ter oskrba pikirancev,

– oskrba sadik in priprava sadik, saditev,

– presajanje, okopavanje, pletje, oskrba posevka,

– prekrivanje posevkov s folijami,

– spravilo pridelka s polj, rastlinjakov (trganje plodov, rezanje, obiranje),

– priprava pridelka za trg (čiščenje, sortiranje, pikiranje).

Ostali tehnološki procesi so večinoma mehanizirani. Izpostaviti je potrebno tudi, da za druge kmetijske panoge (npr. živinoreja) pogodb o začasnem ali občasnem delu v kmetijstvu ni mogoče skleniti.

Naročnik dela je lahko pravna ali fizična oseba, vpisana v RKG, za katero bo izvajalec opravljal tovrstno obliko začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu na podlagi sklenjene pogodbe civilnega prava.

Izvajalec je fizična oseba, ki na podlagi pogodbe civilnega prava opravlja določeno začasno ali občasno delo v kmetijstvu za naročnika dela. Oseba, ki neodvisno opravlja dejavnost, ne more opravljati dela na podlagi pogodbe iz tega poglavja zakona.

K 31. členu

Delovni proces pri začasnem ali občasnem delu v kmetijstvu ima elemente delovnega razmerja, ki je definirano kot razmerje med delavcem in delodajalcem, v katerem se delavec prostovoljno vključi v organiziran delovni proces delodajalca in v njem za plačilo osebno in nepretrgano opravlja delo po navodilih in pod nadzorom delodajalca (prvi odstavek 4. člena ZDR-1). Začasno ali občasno delo v kmetijstvu se opravlja na podlagi pogodbe o začasnem ali občasnem delu v kmetijstvu, ki je pogodba civilnega prava in predstavlja izjemo od prepovedi iz drugega odstavka 13. člena ZDR-1.

Uporaba sezonske delovne sile, ki je pogosto slabo plačana, se v kmetijskih obratih večinoma koncentrira na nekaj dni v določenih fazah pridelave. Najem sezonskih delavcev iz tujine je povezan s posebnimi težavami. Po eni strani gre za probleme s sporazumevanjem, po drugi pa za uporabo različnih tehnologij v gostujoči deželi v primerjavi z domačim okoljem.

Z vzpostavitvijo možnosti začasnega in občasnega dela v kmetijstvu se določenim kmetijskim panogam omogoča, da s pomočjo izvajalcev del opravijo potrebno delo v točno določenem časovnem obdobju glede na proizvodni proces v kmetijski panogi.

Predvidena je pogodba civilnega prava in ne pogodba o zaposlitvi, iz razloga, da so izvajalci del že ob sklepanju pogodbe seznanjeni, da je narava dela takšna, da jim ni mogoče zagotoviti vseh pravic, ki jih določa zakon, ki ureja delovna razmerja. S tem, ko podpišejo pogodbo civilnega prava je povsem jasno, da ne gre za delovno razmerje in da pravice ne bodo takšne kot jih pojmujemo, ko sklepamo pogodbo o zaposlitvi. Razlogi, da se ta dela ne opravlja v okviru pogodbe o zaposlitvi, so npr. krajša okna za izvajanje določene vrste dela – lahko tudi samo nekaj dni in ponovno delo zopet čez nekaj dni, npr. pri obiranju različnih sort, ki zorijo v različnih terminih; kot tudi npr. prekinitve zaradi neugodnih vremenskih razmer, ki lahko zahtevajo prekinitev dela za en ali več dni. Prav tako je značilno tudi pogosto menjavanje izvajalcev, saj je delo v kmetijstvu pogosto težko in zahteva določena znanja in spretnosti, kar privede do tega, da izvajalci dela ne zmorejo opravljati ali ga ne želijo več opravljati. Naročnik namreč zaradi biološke zahteve rastlin, zagotavljanja kakovosti pridelka ne more čakati, da v primeru, ko je potrebna zamenjava izvajalca, ker prvi dela ne zmore, drugi izvajalec podpiše pogodbo. Ugodni termin npr. za obiranje jagod je v tem času že mimo, kar naročniku lahko povzroči veliko ekonomsko škodo. Pogodba civilnega prava je bistveno bolj primerna, saj jo lahko naročnik in izvajalec podpišeta takoj, izvajalca pa ne zavaja. Kljub vsemu pa mu zagotavlja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, pravice vezane na odmore in počitek, zagotovljeno minimalno plačilo za opravljene ure dela, pa tudi pravice vezane na enako obravnavo glede na spol, prepoved dela otrok. Zagotavlja mu tudi enake pravice kot jih določa zakon, ki ureja delovna razmerja o prepovedi diskriminacije, spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu, odškodninski odgovornosti in varstvu nekaterih

kategorij delavcev glede prepovedi opravljanja del in varstvu osebnih podatkov ter predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu.

Pogodba o začasnem ali občasnem delu v kmetijstvu naj bi vsebovala sledeče elemente:

– naziv, sedež, KMG-MID, davčna številka in matična ali EMŠO naročnika dela,

– ime, priimek, rojstni datum, davčna številka in EMŠO izvajalca,

– vrsta dela, ki se bo opravljalo kot začasno ali občasno delo v kmetijstvu,

– obdobje opravljanja začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu,

– predvideno število dni začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu,

– določilo o dnevnem ali tedenskem delovnem času in razporeditvi delovnega časa,

– datum sklenitve pogodbe,

– urna postavka za opravljeno delo in

– predvideni skupni znesek dohodka.

V členu je določen tudi način opravljanja dela in uporabo zakonodaje, ki ureja varnost in zdravje pri delu ter delovna razmerja. Določeno je tudi, da je v primeru sporov pristojno sodišče splošne pristojnosti.

K 32. členu

Že iz same definicije pojma začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu izhaja, da gre za delo, ki je začasne oziroma občasne narave.

Naročnik dela lahko uporablja insititut začasnega ali občasnega dela največ 120 dni v koledarskem letu. Posamezen naročnik dela tako v seštevku v koledarskem letu ne sme preseči zakonsko predpisane omejitve glede števila dni tovrstne oblike dela.

Izvajalec del lahko začasno ali občasno delo opravlja največ 90 dni v enem koledarskem letu. Predlog zakona omogoča, da izvajalec lahko dela opravlja tudi pri več naročnikih hkrati, vendar ne sme preseči predpisanih omejitev glede delovnega časa, odmorov in počitkov, ki so opredeljeni v zakonu o delovnih razmerjih. Pri tem se upošteva, da gre za delo, ki je začasne ali občasne narave in zakonodajo o delovnem času. Omenjeno delo se lahko izvaja prekinjeno ali neprekinjeno. Zaradi narave kmetijskega dela, ki je pogosto sezonsko in neenakomerno porazdeljeno skozi leto, je bila uvedena možnost začasnega in občasnega dela, ki kmetijskim gospodarstvom omogoča prilagodljivo zaposlitev delavcev za krajša obdobja.

Z namenom omejitve prekarnih oblik dela in večje zaščite delavcev se znižuje največje dovoljeno število dni na strani izvajalca, ki opravlja začasno ali občasno delo v kmetijstvu. S tem ukrepom se spodbuja odgovorno zaposlovanje in preprečuje dolgotrajna delovna razmerja brez ustreznih delovnopravnih standardov.

K 33. členu

Določa se dolžnost naročnika del, da na nivoju izvajalca vodi evidenco števila dejansko opravljenih dni začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu, da se zagotovi učinkovit nadzor nad omejitvami, določenimi za tovrstno delo. Evidenca vsebuje še izrabo delovnega časa posameznega izvajalca, ki vključuje tudi prihod na delo in odhod z dela.

6. člen Zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti (ZEPDSV) nalaga delodajalcu, da na področju dela in socialne varnosti vodi med drugim evidenco o zaposlenih delavcih (točka a). V našem primeru gre za posebno obliko dela, zato vodenje evidence po tej točki ne zadosti naši zahtevi.

Vodenje evidence je potrebno opredeliti s tem zakonom, saj obstoječe evidence opredeljene v ZEPDSV, ne zagotavljajo vseh potrebnih podatkov. Ker je naš namen omejitev števila delovnih dni pri naročniku (največ 60 dni v koledarskem letu), v katerih bi izvajalci (večje število izvajalcev na enkrat) opravljali začasno ali občasno delo v kmetijstvu, je potrebno voditi evidenco izkoriščenosti dni, ko se kmetijska opravila izvajajo pri naročniku del. Če bi jih prekoračil, so v kazenskih določbah predvidene sankcije. V kolikor kmetijsko gospodarstvo potrebuje izvajalce del za obdobje daljše od 60 dni se izvajalce zaposli po pogodbi o zaposlitvi za določen čas.

K 34. členu

Določena je najnižja urna postavka za opravljanje začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu.

Višina najnižje urne postavke za opravljeno začasno ali občasno delo v kmetijstvu se usklajuje z rastjo minimalne plače v Republiki Sloveniji, kot jo določa zakon, ki ureja minimalno plačo, ter jo enkrat letno določi minister, pristojen za kmetijstvo.

Višina najnižje bruto urne postavke se usklajuje z gibanjem povprečne plače, izplačane za obdobje januar do december preteklega leta, v primerjavi s povprečno plačo, izplačano za enako obdobje leto pred tem, in jo enkrat letno določi minister, pristojen za kmetijstvo, najkasneje do prvega aprila v koledarskem letu.

Višina najnižje urne postavke za uro opravljanega dela se usklajuje z gibanjem povprečne plače. V najnižjo urno postavko so vključeni tudi vsi davki in prispevki.

Višino najnižje bruto urne postavke enkrat letno določi minister, pristojen za kmetijstvo, najkasneje do konca februarja v koledarskem letu. Višina bruto urne postavke velja od marca tekočega koledarskega leta do vključno februarja naslednjega koledarskega leta. Sprejem podzakonskega predpisa je časovno usklajen z zakonom, ki ureja trg dela glede začasnega ali občasnega dela upokojencev.

Pri pogodbi o opravljanju začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu gre za razmerje med pogodbenima strankama z elementi tako civilnega prava kot tudi delovnega prava. S predlagano ureditvijo se naročnika dela obvezuje k zagotovitvi izplačila plačila za opravljeno delo v 15. dneh po opravljenem delu.

K 35. členu

Člen določa, da se delo na podlagi pogodbe o začasnem in občasnem delu v kmetijstvu za potrebe socialnih zavarovanj šteje za delo preko drugega pravnega razmerja, za katera se osebe, ki ga opravljajo tudi obvezno pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarujejo na način in pod pogoji, ki jih določajo področni predpisi.

Izvajalec začasnega in občasnega dela v kmetijstvu se v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje vključi na podlagi 18. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št.

96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD in 102/15, v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-2) ali pa se zavaruje za posebne primere zavarovanja na podlagi 2. alineje prvega odstavka 20. člena ZPIZ-2, in sicer v odvisnosti od statusa izvajalca del.

18. člen ZPIZ-2 ureja obvezno vključitev v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje za drugo pravno razmerje. Obvezno se zavarujejo osebe, ki v okviru kakšnega drugega pravnega razmerja opravljajo delo, razen, če so uživalci pokojnine. Kot delo iz drugega pravnega razmerja se šteje delo oziroma storitev, kadar se plačilo, prejeto na podlagi tega pravnega razmerja, po zakonu, ki ureja dohodnino, šteje za dohodek, in ni oproščen plačila dohodnine ali ni drug dohodek po zakonu, ki ureja dohodnino. Ne glede na zapisano, pa tretji odstavek 18. člena določa, da se oseba ne zavaruje na tej podlagi, če je že vključena v zavarovanje po določbah 14. do 17. člena ZPIZ-2, 19. člena ZPIZ-2 ali 25. člena ZPIZ-2.

ZPIZ-2 je poleg omenjenega v 20. členu določil tudi posebne primere zavarovanja, in sicer se za primer invalidnosti in smrti, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni obvezno zavarujejo tudi osebe, ki v okviru drugega pravnega razmerja za plačilo opravljajo delo iz 18. člena tega zakona, vendar pa pri opravljanju tega dela niso zavarovani na podlagi 16. (družbeniki) ali 18. člena (drugo pravno razmerje) tega zakona. V primeru, če je oseba zavarovana zgolj za posebne primere zavarovanja (če ne plačuje polnih prispevkov), ji ne teče pokojninska doba in se ji ti prejemki ne vštevajo v pokojninsko osnovo, zavarovana pa je za poškodbo pri delu in poklicno bolezen v primeru invalidnosti in smrti, kar pomeni, da bo lahko koristila pravice v primeru nastopa predmetnih rizikov.

Izvajalci začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu se bodo tako v skladu s to določbo zakona ter določbami ZPIZ-2 obvezno zavarovali po 18. členu ZPIZ-2, če bodo za to izpolnjeni pogoji, sicer pa bodo zanje naročniki plačevali prispevek za posebne primere zavarovanja po 2. alineji prvega odstavka 20. člena ZPIZ-2.

Prav tako se izvajalec začasnega in občasnega dela v kmetijstvu vključi v obvezno zdravstveno zavarovanje in sicer na podlagi 55.a člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT in 61/17 – ZUPŠ, v nadaljevanju: ZZVZZ). Zavarovanci plačujejo prispevek za zdravstveno zavarovanje tudi od dohodkov iz drugega pravnega razmerja, na podlagi katerega niso zavarovani na podlagi prvega odstavka 15. člena ZZVZZ, prejetih na podlagi opravljenega dela oziroma storitev, kadar se plačilo, prejeto na podlagi tega pravnega razmerja, na podlagi zakona, ki ureja dohodnino, šteje za dohodek in ni oproščen plačila dohodnine ali ni drug dohodek na podlagi zakona, ki ureja dohodnino.

Izpostaviti je potrebno, da je odstopanje od zakona, ki ureja delovna razmerja nujno iz razloga, da gre za obseg del, ki so časovno omejena in prvenstveno namenjena reševanju pomanjkanja zadostne delovne sile v času delovnih konic. Vzpostavljeni institut začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu je predvsem namenjen preprečevanju širjenja zaposlovanja brez pogodbenega razmerja, ki je delo na črno. Omenjeni institut je s tem namenom administrativno enostaven za delodajalca in izvajalca del, skupni obseg ur določen tako na strani naročnika del kot tudi izvajalca pa je časovno zelo omejen. Zaradi navedenih omejitev je zgoraj navedena oblika dela potrebna, utemeljena in zlasti sorazmerna glede na njen namen.

K 36. členu

Ta člen ureja, da se za izvajanje skupne kmetijske politike v skladu z evropskimi predpisi pripravijo programski dokumenti skupne kmetijska politike, ki so finančno podprti s strani EU in so strateški dokumenti, s katerimi se zasleduje nacionalne cilje in skupne cilje EU na področju kmetijstva, podeželja

in agroživilskega sektorja. Predlog dokumenta skupne kmetijske politike potrdi vlada, nato pa se dokument posreduje v uradno odobritev na Evropsko komisijo.

K 37. členu

Ta člen ureja, da se pripravi podzakonski predpis za sistem upravljanja in kontrol za izvajanje skupne kmetijske politike, ki se uresničuje s podporo EU, ki ga sprejme vlada. S tem predpisom se določijo udeleženci pri izvajanju skupne kmetijske, kot na primer organ upravljanja, pristojni organ, plačilna agencija, certifikacijski organ, posredniški organi, odbor za spremljanje, mreža za podeželje, ter njihove naloge, postopki za izbor operacij ter izvajanje operacij, spremljanje in vrednotenje ter obveščanje javnosti.

K 38. členu

Namen tega člena je določitev organa, ki je pristojen za izvajanje ukrepov kmetijskih politik, torej tudi Skupne kmetijske politike EU. Člen torej, v prvem in drugem odstavku, prestavlja izvedbo določb 9. člena Uredbe (EU) 2021/2116, ki predpisuje, da države članice določijo oziroma akreditirajo »oddelke ali organe« ki ob upoštevanju določenih pogojev izvajajo ukrepe, ki se financirajo iz Evropskega jamstvenega sklada in Evropskega sklada za razvoj podeželja v skladu s pravili za deljeno upravljanje, ki jih določa Uredba (EU) 2024/2509 (Finančna uredba). Te naloge v Sloveniji opravlja Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, ki je edina akreditirana plačilna agencija v državi.

V tretjem odstavku je določena pristojnost oziroma odgovornost ministra za kmetijstvo za dodelitev akreditacije organu (Agenciji), ki naj izvaja naloge plačilne agencije. Minister lahko akreditacijo tudi odvzame ali podeli zgolj začasno akreditacijo. Ta odstavek je tako izpeljava 8. člena Uredbe (EU) 2021/2116 glede določitve pristojnega organa. Podrobnejše normiranje glede te prisojnosti ni potrebno, saj je postopke podelitve, odvzema in preveritve akreditacije plačilne agencije določen Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2022/128 in Delegirani uredbi 2022/127/EU.

K 39. členu

Ta člen ureja vrednotenje skupne kmetijske politike. Na podlagi večletnih izkušenj z vrednotenji se predlaga sprememba načina izvajanja vrednotenj skupne kmetijske politike, in sicer se predlaga vrednotenje skupne kmetijske na podlagi javnega pooblastila za dobo sedmih let. Izvajalec vrednotenj bo na podlagi dolgoročne pogodbe vzpostavil nabor usposobljenih strokovnjakov, ki bodo pripravljali kakovostna poročila vrednotenja. Vrednotenja so namenjena izboljšanju kakovosti zasnove in izvajanja strateških načrtov, prav tako je vrednotenje ključno orodje za ocenjevanje učinkovitosti strateških načrtov in intervencij, opredelitev področij za izboljšave in obveščanje pri odločanju za izboljšanje rezultatov in zagotavljanje odgovornosti. S pomočjo vrednotenja lahko zainteresirane strani bolje razumejo, ali strateški načrt in intervencije dosegajo načrtovane rezultate, in tako sprejemajo strokovno podprte odločitve o tem, kako jih izboljšati.

K 40. členu

Ta člen določa ukrepe kmetijske politike, ki obsegajo ukrepe, pomembne za uresničevanje sprejetih ciljev kmetijske politike in ukrepe skupne kmetijske politike. Ukrepi morajo biti med seboj usklajeni in se izvajajo po načelu enakopravnosti.

K 41. členu

V tem členu je določeno, da ministrstvo spodbuja ekološko kmetovanje in preusmeritev v prakse in metode ekološkega kmetovanja.

K 42. členu

V tem členu je določeno, da ministrstvo spodbuja kmetovanje na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost.

K 43. členu

Ta člen določa politike financiranje ukrepov kmetijske politike, ki se financirajo iz proračuna Republike Slovenije, občinskih proračunov, proračuna EU, namenskih dotacij in drugih virov.

K 44. členu

Ta člen ureja pravno podlago za določanje ukrepov kmetijske politike. Vlada ima pristojnost, da z uredbami, na temelju strateških dokumentov, kot je SN SKP, določi:

– vrste ukrepov in upravičence,

– pogoje za dodelitev in izplačilo sredstev ter merila za ocenjevanje vlog,

– upravne sankcije za neizpolnitev ali kršitev obveznosti iz ukrepov skupne kmetijske politike,

– način uveljavljanja sredstev in druga podrobnejša pravila postopka za uvedbo in izvajanje posameznega ukrepa, vire financiranja posameznih ukrepov,

– kontrolni sistem za izvedbo vključno s kontrolnimi podatki in način nadzora nad izvajanjem ukrepov.

Drugi odstavek poleg tega določa, da se lahko z uredbo določi, da se ukrepi izvajajo po pravilih upravnega postopka (npr. ukrepi zbirne vloge) ali na temelju javnega razpisa v upravnem postopku (investicijski in strukturni ukrepi) ali kot javno naročilo, če narava in cilji ukrepov to terjajo.

K 45. členu

Ta člen določa pravni okvir za vzpostavitev prožnega in odzivnega mehanizma pomoči države za kmetijski sektor v primeru kriznih okoliščin ali drugih nepredvidenih dogodkov. Pomoč se nameni v primerih, ko nastanejo okoliščine brez krivdnega ravnanja upravičenca. Pomoč se lahko dodeli le v skladu s pravnimi akti EU, kar pomeni, da se mora pri oblikovanju konkretnih ukrepov upoštevati evropski pravni okvir, vključno s pravili o državnih pomočeh, uredbami o kriznih intervencijah in omejitvami glede dopustne intenzivnosti pomoči.

Upravičenci do tovrstne pomoči so nosilci kmetijskih gospodarstev, čebelarji ter fizične in pravne osebe, ki se ukvarjajo z gospodarsko dejavnostjo pridelave, prireje in predelave.

S podzakonskim aktom, ki ga sprejme vlada se podrobneje predpiše vrsto ukrepov, upravičence, pogoje, postopke, finančna sredstva in način izračuna pomoči. V tem predpisu pa se lahko tudi določi

izdaja odločbe na podlagi podatkov iz uradnih evidenc, podrobnejši pogoji oziroma merila ali kontrolni sistem oziroma upravne sankcije.

V četrtem odstavku zakon eksplicitno določa pogoje, zaradi katerih vlagatelj ni upravičen do prejema pomoči.

K 46. členu

Ta člen ureja pravno podlago za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja kmetijstva s spodbujanjem delovanja nevladnih in nepridobitnih organizacij, ki delujejo na področju kmetijstva, živilstva in podeželja. Na podlagi podzakonskega predpisa se določijo ukrepi, upravičeni stroški, podrobnejši pogoji, merila in finančni pogoji za dodelitev pomoči.

K 47. členu

Ta člen določa finančne instrumente, saj so finančna sredstva nujna za rast, razvoj, pa tudi za ohranjanje kmetijske pridelave, pri čemer nepovratna sredstva skupne kmetijske politike ne morejo pokriti vseh potreb. Ključni problemi kmetov pri pridobivanju virov financiranja nastajajo predvsem zaradi pomanjkanja poslovne ali kreditne zgodovine, pomanjkanja sposobnosti zavarovanja posojila s premoženjem, visokih stroškov odobritve posojil, obremenjujočih administrativni postopkov. Hkrati pa povpraševanje po finančnih virih presega ponudbo, kar je posledica omejene ponudbe virov financiranja kmetijstva na slovenskem trgu.

V predlogu tega člena omogočamo izvajanje finančnih instrumentov na področju kmetijske politike, ki se lahko izvajajo kot finančni instrumenti ali kot ukrepi finančnega inženiringa. Pomeni možnost oblikovanja finančnih instrumentov z evropskimi sredstvi ali finančnega inženiringa z nacionalnimi sredstvi. Finančni produkti, ki se oblikujejo na podlagi tega določila lahko prinesejo številne prednosti, kot na primer: brez stroškov odobritve in vodenja posojila, nizka obrestna mera oziroma brez obresti, možnost pridobitve podpore v obliki kapitalskega znižanja (odpis dela posojila) ob doseganju merljivega trajnostnega cilja, ugodnejši pogoji zavarovanja in enostavno prijavo.

Za kmete je pomembno tudi, da so finančni produkti vedno na voljo, kar jim olajša finančno načrtovanje. V skladu s pravili državnih pomoči pa je možna tudi kombinacija nepovratnih sredstev skupne kmetijske politike in finančnega produkta.

K 48. členu

Ta člen ureja pristojnosti v zvezi s pristopom CLLD, ki predstavlja orodje pri spodbujanju skupnega lokalnega razvoja po pristopu »od spodaj navzgor«. Pristop »od spodaj navzgor« omogoča lokalnemu prebivalstvu, da z oblikovanjem lokalnih partnerstev, tako imenovanih lokalnih akcijskih skupin (LAS), aktivno odloča o prioritetah in razvojnih ciljih lokalnega območja, vključno z viri financiranja za doseganje ciljev lokalnega območja. Pristop omogoča lokalnim akterjem uresničevanje široke palete izzivov v različnih okoljih, večjo fleksibilnost pri doseganju ciljev in odgovarja dejanskim potrebam lokalnega območja.

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost skozi potrjene lokalne akcijske skupine (LAS) in strategije lokalnega razvoja spodbuja zaposlovanje, rast, socialno vključenost in lokalni razvoj na podeželskih območjih. Namen intervencije je doseganje navedenega cilja skozi izvajanje operacij in operacij sodelovanja med

različnimi LAS, ki naslavljajo potrebe in izzive na podeželju, kot so npr. socialna vključenost vseh prebivalcev na podeželju, spodbujanje zaposlovanja ter podjetništva na podeželju, razvoj osnovnih storitev, dvig kakovosti življenja, razvoj manjše infrastrukture na podeželju, razvoj koncepta Pametnih vasi, okoljske in podnebne rešitve na podeželju, spodbude ekološkemu kmetovanju idr.

K 49. členu

Ta člen določa obveščanje javnosti o dodeljenih sredstvih iz programskih dokumentov skupne kmetijske politike, ki se financirajo iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, razen ukrepov, vezanih na površino ali žival, so odgovorni za obveščanje javnosti o podprtih aktivnostih. Obveščanje javnosti se izvaja kot označevanje vira financiranja, kar podrobneje predpiše minister.

K 50. členu

Ta člen na splošno določa kdo so upravičenci do ukrepov kmetijskih politike, in sicer:

– nosilec kmetijskega gospodarstva,

– čebelar,

– fizična, pravna oseba in združenje pravnih oziroma fizičnih oseb, ki opravljajo gospodarsko dejavnost pridelave, prireje in predelave, trgovinsko ali drugo dejavnost.

Podrobneje posebne skupine upravičencev določajo uredbe, ki jih vlada sprejme na temelju 44. člena tega zakona. Drugi in tretji odstavek prinašata nekoliko dopolnjeno in jasnejšo opredelitev odgovornosti upravičenca (v primerjavi z besedilom istoimenskega 17. člena ZKme-1), ki je bila potrebna, kot so pokazale izkušnje tudi iz drugih držav članic EU, zaradi zaščite javnih sredstev pred neupravičeno porabo. Dopolnjena določitev odgovornosti se nanaša zlasti na odobritev oziroma izplačilo sredstev (oziroma za upravnih sankcij v primeru kršitev pravil ukrepov ali politik) v primerih umetno ustvarjenih pogojev (62. člen Uredbe 2021/2116/EU – klavzula o izogibanju).

K 51. členu

Ta člen določa, da lahko posamezna občina uvede ukrepe razvoja podeželja samo, če niso v nasprotju s predpisi iz 44. člena tega zakona in pravnimi akti EU.

K 52. členu

Ta člen opredeli možnost priprave podzakonskega predpisa, s katerim bi se opredelile bistvene zahteve za trajnostne kmetijske objekte. Gradbeni zakon (Uradni list RS, št. 199/21, 105/22 – ZZNŠPP, 133/23 in 85/24 – ZAID-A) v 34. členu sicer že določa, da lahko bistvene zahteve, razen bistvene zahteve mehanske odpornosti in stabilnosti, ki se nanašajo na posebne vrste objektov ali dele bistvenih zahtev, predpišejo pristojni ministri, v katerih delovno področje spadajo takšne vrste objektov ali bistvene zahteve, v soglasju z ministrom, pristojnim za graditev. S predlagano zakonsko ureditvijo se nadgradi ureditev iz Gradbenega zakona na način, da se opredeli področja, v zvezi s katerimi bi bile opredeljene te zahteve. Ob pripravi strateškega načrta Skupne kmetijske politike 2023–2027 je namreč Evropska komisija Slovenijo izrecno napotila, da se pri novogradnjah usmeri v podporo npr. nizkoemisijskih hlevov, pri čemer pa v trenutni gradbeni zakonodaji ni opredeljenih jasnih standardov za takšne objekte.

Kmetijske stavbe, zlasti v živinoreji, imajo ključno vlogo pri prehodu v trajnostno kmetijstvu, npr. v smer zagotavljanja dobrobiti živali in zmanjšanja vpliva na okolje in podnebje. Npr. nizkoemisijski hlevi in druge trajnostne rešitve lahko bistveno zmanjšajo izpuste toplogrednih plinov, kot sta metan (CH_4) in dušikov oksid (N_2O), ter izboljšajo upravljanje gnojevke in amoniakovih emisij. Prav tako trajnostni kmetijski objekti prispevajo k večji energetski učinkovitosti, zmanjšanju stroškov obratovanja ter optimizaciji rabe virov, kot so voda, gnojila in energija. Na EU ravni je v postopku spreminjanja tudi zakonodaja glede zagotavljanja dobrobiti živali, zato se s predlaganim členom uvaja možnost, da se opredeli ustrezne zahteve glede kmetijskih objektov z vidika zagotavljanja dobrobiti živali.

K 53. členu

Ta člen določa da je ministrstvo odgovorno za pripravo modelnih izračunov za določitev višine plačil na enoto površine živali ali rastline, za katero se izvaja financiranje. Ukrepi pri katerih se določijo višine plačil na enoto so glede na veljavni strateški dokument Shema za podnebje in okolje (SOPO), Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (KOPOP), Ekološko kmetovanje (EK), Biotično varstvo rastlin, Dobrobit živali, Izvajanje ukrepov iz načrtov upravljanja zavarovanih območij in Plačila Natura 2000. Ministrstvo lahko dodaja tudi druge ukrepe oz. intervencije, če je tako določeno v pravnih aktih EU, ki določajo pripravo dokumentov skupne kmetijske politike.

Modelni izračuni se izvajajo z namenom kritja dela ali vseh stroškov in izpada dohodka, ki nastanejo zaradi izvajanja ukrepov oziroma intervencij. Modelni izračuni morajo biti v ustrezni obliki, določeni s pravnimi akti EU za vsakokratne programske dokumente skupne kmetijske politike.

V členu so določeni tudi pogoji za podelitev javnega pooblastila, ki se podeli na podlagi javnega razpisa. Minister podeli javno pooblastilo z odločbo za obdobje sedmih let, ,medsebojna razmerja pa se uredijo s pogodbo.

K 54. členu

Ta člen določa katalog stroškov in najvišjih priznanih vrednosti, ki je podlaga za določanje zgornje vrednosti upravičenih stroškov predvsem pri naložbenih ukrepih intervencij strateškega načrta skupne kmetijske politike, lahko se pa uporabi tudi pri drugih ukrepih strateškega načrta skupne kmetijske politike, kot skupne kmetijske politike nasploh. Najvišje priznane vrednosti so oblikovane po vrstah naložbe na enoto in se določajo za naslednje skupine naložb v opredmetena sredstva:

1. objekti v pridelavo, predelavo in trženje kmetijskih pridelkov, pašniki ter priključki na javno cestno, vodovodno in energetsko infrastrukturo;

2. zemljiške operacije v skladu z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča;

3. trajni nasadi s pripadajočo opremo in

4. kmetijska mehanizacija

5. gozdne prometnice v skladu s pravilnikom, ki ureja gozdne prometnice, in stroji za gozdno drevesničarstvo.

Katalog stroškov je metodologija preverjanja tržnih cen, še posebej po spremembi okoliščin povezanih s podražitvami energentov ter posledično povišanja stroškov gradnje in storitev.

Katalog zmanjšuje bremena vlagatelja k pridobivanju treh med seboj neodvisnih ponudb, obenem pa zagotavljata transparentno in racionalno porabo javnih sredstev.

Zaradi ponavljajočih se kriznih razmer in s tem povezanih pogostih sprememb poslovnega okolja, v smislu cenovnih nihanj na trgu, je potrebno zagotoviti redno posodabljanje kataloga stroškov in najvišjih priznanih vrednosti. Določilo v predlogu zakona je oblikovano tako, da se lahko posodobitve izvedejo kadarkoli ob pojavu oziroma ugotovitvi sprememb na trgu, kar daje veliko fleksibilnost in s tem prednost upravičencem.

K 55. členu

Enota GVŽ se uporablja predvsem za namene ukrepov kmetijske politike. Izhodišče, ki ga Statistični urad RS uporablja za izračun koeficientov GVŽ, je 500 kg žive mase živali. Tudi Urad za makroekonomske analize in razvoj pri spremljanju intenzivnosti kmetijstva uporablja GVŽ, kjer je izhodišče za izračun koeficientov 500 kg žive mase živali. Tudi iz druge slovenske strokovne literature izhaja, da je v Sloveniji izhodišče za izračun koeficientov GVŽ 500 kg žive mase živali (500 kg = 1 GVŽ), vendar pa le to ni določeno v nobenem predpisu. Ker se primerjalna enota GVŽ uporablja za različne namene, je potrebno na ravni države določiti enotno strokovno utemeljeno izhodišče za izračun koeficientov GVŽ. Koeficienti GVŽ, ki se trenutno uporabljajo, so določeni v prilogi Pravilnika o Evidenci imetnikov rejnih živali in Evidenci rejnih živali (Uradni list RS, št. 87/14 in 15/16) in so usklajeni s stroko (KIS) in SURS-om, vendar manjka zakonska pravna podlaga za izhodišče za izračun GVŽ.

K 56. členu

Za uresničevanje ciljev kmetijske politike iz 3. člena tega zakona se spodbuja prostovoljno proizvodno ali poslovno združevanje nosilcev kmetijskih gospodarstev v zadrugah, skupinah in organizacijah proizvajalcev ter medpanožnih organizacijah.

K 57. členu

Organizacije proizvajalcev in združenja organizacij proizvajalcev so oblika združevanja proizvajalcev v kmetijskih sektorjih, ki jo omogoča skupna kmetijska politika. Organizacije proizvajalcev in združenja organizacij proizvajalcev so urejeni s pravnimi akti EU, ki urejajo skupno tržno ureditev kmetijskih proizvodov, na nacionalni ravni pa se s predpisi ministra določijo pogoji za priznavanje organizacij proizvajalcev in združenj organizacij proizvajalcev v posameznih kmetijskih sektorjih.

Organizacija proizvajalcev oziroma združenje organizacij proizvajalcev je ali pravna oseba ali del pravne osebe, ki pa mora biti jasno organizacijsko opredeljen. Pravne osebe so ali gospodarske družbe ali pa zadruge, registrirane v Republiki Sloveniji v skladu z zakonom, ki ureja zadruge, ali zakonom, ki ureja gospodarske družbe.

Člani organizacije proizvajalcev so lahko proizvajalci kmetijskih pridelkov, pravne osebe, ki so registrirane v skladu z zakonom, ki ureja zadruge, ali zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ki združujejo proizvajalce kmetijskih pridelkov posameznega sektorja, ali osebe, ki niso proizvajalci kmetijskih pridelkov, če je to dovoljeno s pravnimi akti EU, ki urejajo skupno tržno ureditev kmetijskih proizvodov.

Združenje organizacij proizvajalcev povezuje priznane organizacije proizvajalcev. Člani so poleg organizacij proizvajalcev tudi osebe, ki niso organizacije proizvajalcev, če je to dovoljeno s pravnimi akti EU, ki urejajo skupno tržno ureditev kmetijskih proizvodov.

Organizacija proizvajalcev oziroma združenje organizacij proizvajalcev ima svoje interne akte, ki določajo samostojno upravljanje ter obveznosti in pravice članov, financiranje in druge obveznosti, ki so potrebne za delovanje organizacije proizvajalcev oziroma združenja organizacij proizvajalcev.

Organizacija proizvajalcev se prizna z odločbo ministra, če izpolnjuje pogoje glede organizacijske strukture, članstva in obsega oziroma vrednosti pridelave ter pogoje, ki so za posamezen sektor določeni v pravnih aktih EU, ki urejajo skupno tržno ureditev kmetijskih proizvodov.

Združenje organizacij proizvajalcev se prizna z odločbo ministra, če izpolnjuje pogoje glede organizacijske strukture, članstva in pogoje, ki so za posamezen sektor določeni v pravnih aktih EU, ki urejajo skupno tržno ureditev kmetijskih proizvodov.

V primeru neizpolnjevanja pogojev za priznanje, se priznanje organizaciji proizvajalcev oziroma združenju organizacij proizvajalcev z odločbo ministra odvzame.

Za začasen odvzem priznanja organizaciji proizvajalcev oziroma združenju organizacij proizvajalcev je v sektorju sadja in zelenjave pristojen inšpektorat, pristojen za kmetijstvo.

K 58. členu

Skupine proizvajalcev so oblika združevanja proizvajalcev sektorjev v kmetijstvu ali pa kratkih dobavnih verig, ki jo omogoča skupna kmetijska politika in za to tudi lahko daje finančna sredstva za začetno delovanje teh skupin, ali pa skupine proizvajalcev kandidirajo na sredstva intervencij Strateškega načrta in zaradi organiziranosti pridobijo dodatne točke pri vrednotenju. Predpogoj pa je, da so te skupine proizvajalcev predhodno priznane z odločbo ministra. Medtem, ko so organizacije proizvajalcev urejene z EU uredbo 1308/2013, ureja skupine proizvajalcev država članica sama s svojimi predpisi. Poleg določila 58.člena ZKme2 so to še predpisi ministra, ki za posamezen sektor opredeljujejo skupino proizvajalcev in tudi, v katerih sektorjih je tovrstno združevanje urejeno.

Skupina proizvajalcev je pravna oseba ali pa le del pravne osebe, ki pa mora biti jasno organizacijsko opredeljena. Te pravne osebe so bodisi gospodarske družbe ali pa zadruge registrirane v Republiki Sloveniji v skladu z zakonom, ki ureja zadruge, ali zakonom, ki ureja gospodarske družbe. Proizvajalci se združujejo v skupine proizvajalcev zaradi učinkovitejšega nastopa na trgu in tudi, da skupaj prilagajajo obseg in tehnologijo proizvodnje za doseganje boljšega ekonomskega rezultata.

Člani skupine proizvajalcev so lahko proizvajalci kmetijskih pridelkov, ki so nosilci kmetijskih gospodarstev po tem zakonu oziroma pravne osebe, ki so registrirane v skladu z zakonom, ki ureja zadruge, ali zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ki združujejo proizvajalce kmetijskih pridelkov posameznega sektorja. Seveda se pri vseh, pred izdajo odločbe o priznanju in tudi tekom veljavnega priznanja, preverja izpolnjevanje pogojev za članstvo in priznanje skupine proizvajalcev.

Skupina proizvajalcev ima svoje interne akte, ki določajo samostojno upravljanje ter obveznosti in pravice članov, financiranje, tudi morebitne članarine. Skupino proizvajalcev zastopa predstojnik oziroma vodja, ki je v primeru, da je skupina proizvajalcev del pravne osebe, hkrati tudi zakoniti zastopnik pravne osebe. Zelo pomembno je, da člani pristopajo v skupino proizvajalcev prostovoljno in da se skupaj odločajo o pomembnih vprašanjih za delovanje skupine proizvajalcev.

K 59. členu

Medpanožne organizacije predstavljajo vertikalno sodelovanje med udeleženci v dobavni verigi. Medpanožne organizacije sprejemajo ukrepe za upravljanje verige, ne da bi bile pri tem same vključene v proizvodnjo, predelavo ali trgovanje. Z ustanovitvijo medpanožnih organizacij želimo predvsem izboljšati položaj pridelovalcev, ki so prvi člen v verigi vrednosti, saj medpanožne organizacije služijo kot platforma za dialog, spodbujanje marketinškega usklajevanja, izpopolnjevanje znanja ter raziskovanje marketinških potencialov.

Povezovanje deležnikov v medpanožni organizaciji bo vzpostavilo bolj uravnotežene odnose znotraj verige vrednosti, s čimer bi pomembno pripomogli k krepitvi vloge pridelovalcev na trgu.

K 60. členu

Reprezentativnost organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev in medpanožnih organizacij ter razširitev pravil, vključno z obveznimi finančnimi prispevki nečlanov teh organizacij ter pristojnosti države članice predpisujeta 164. in 165. člen Uredbe 1308/2013. V skladu z navedeno uredbo organizacija proizvajalcev ali združenje organizacij proizvajalcev šteje za reprezentativno, če njen ali njegov delež obsega proizvodnje, trgovine ali predelave za zadevni proizvod ali zadevne proizvode znaša v primeru organizacij proizvajalcev za sadje in zelenjavo 60 % ali v drugih primerih vsaj 2/3 ter v primeru organizacij proizvajalcev zajema več kot 50 % zadevnih proizvajalcev. Pravila, za katere lahko reprezentativna organizacija ali združenje zahteva razširitev morajo biti povezana z nameni iz četrtega odstavka 164. člena Uredbe 1308/2013 (npr. poročanje o proizvodnji in razmerah na trgu, strožja pravila glede proizvodnje od nacionalnih ali evropskih pravil, priprava standardnih pogodb, varstvo okolja, ukrepi za promocijo, opredelitev najnižje zahtevane kakovosti ter minimalnih standardov za pakiranje in predstavitev in drugi).

Namen je urediti pogodbena razmerja, dvig kakovosti, trajnosti in konkurenčnosti na trgu posameznega sektorja.

K 61. členu

Ta člen določa ukrepe kmetijske politike, ki jih lahko uvedejo upravljavci državne pomoči v kmetijstvu.

K 62. členu

Ta člen določa je pristojni organ za spremljanje državne pomoči v kmetijstvu.

K 63. členu

Člen ureja javnost podatkov pri izvajanju kmetijskih politik. Javni so podatki iz upravnih odločb o dodelitvi sredstev po tem zakonu, razen davčne številke fizične osebe, enotne matične številke občana (v nadaljnjem besedilu: EMŠO) in identifikacijske številke kmetijskega gospodarstva.

K 64. členu

Agencija je že pred skoraj dvema desetletjema prešla na elektronsko poslovanje. Razen za posamezna pravna dejanja, ki so v številčnem pogledu obrobna, je v veljavi postopek s pisnimi vlogami na papirju (recimo prijava višje sile). Zahteva po elektronskih vlogah je razumljiva, saj je kompleksnost vlog po eni strani že zdavnaj prerasla zmožnost papirnih obrazcev, po drugi strani pa so tudi zelo jasne in nedvoumne zahteve pravnih aktov EU, da se vloge vlagajo v elektronski obliki. Primer tega je geoprostorski obrazec zbirne vloge, ki je del sistema IAKS (66. in 69. člen Uredbe (EU) 2021/2116), in ga lahko stranka izpolni le v elektronski obliki.

Osnovni obrazci, ki so po svoji obliki tabele za vpisovanje podatkov, kot je na primer prijavni obrazec zbirne vloge, se bodo še naprej objavljali v uradnem listu kot priloga vladne uredbe. Najzahtevnejši obrazci, kot je omenjene geoprostorski obrazec zbirne vloge, ki že vsebuje podatke o strankinih površinah, pa bo stranki na vpogled v informacijskem sistemu agencije, ki je sicer namenjen elektronskemu oddajanju vlog.

K 65. členu

Ta člen ureja pooblastilo. Šteje se, da je stranka pooblastila pooblaščenca za vložitev ali umik vloge, ki je vložena v elektronski obliki v skladu s prvim odstavkom prejšnjega člena, če je vlogi priložena izpolnjena izjava pooblaščenca o obstoju in sprejemu pooblastila. Ta določba je potrebna, ker večina upravičencev nima ustreznih elektronskih orodij, zato jih kot pooblaščenec v upravnem postopku, pomagajo kmetijski svetovalci ali drugi pooblaščenci.

K 66. členu

Upravičenci v kmetijski proizvodnji vse pogosteje uporabljajo informacijske rešitve za podporo proizvodnemu procesu (smart farming, precise farming in podobne rešitve), pri čemer se zbira in hrani veliko podatkov o raznih tehnoloških opravilih, o uporabi fitofarmacevtskih sredstev, gnojenju ipd. Veliko teh podatkov zbira in obdeluje tudi agencija v postopku ugotavljanja upravičenosti do sredstev iz intervencij in drugih ukrepov kmetijske politike, vendar se ti zbirajo na drugačne načine, zlasti z ročnim vodenjem pisnih evidenc , ki jih preverja kontrolor ob obisku kmetijskega gospodarstva. Namen tega člena je, da bi se upravičencem, ki se s takim načinom posredovanja podatkov agenciji strinjajo in imajo za to tehnične možnosti, omogočilo samodejno in brezpapirno posredovanje podatkov o upravičenosti iz njihovih zasebnih zbirk v skladu s temeljnim načelom digitalizacije, da se vsak podatek vpiše le enkrat (Once Only Principle).

Z uvedbo zakonske možnosti za vzpostavitev orodja in poti za samodejno sporočanje podatkov agenciji v upravnem postopku se zasleduje tri cilje:

– zmanjšanje administrativnih bremen (deloma opisano že zgoraj) s samodejnim prenosom podatkov iz ene zbirke v drugo prek vmesnika,

– neposredni vir podatkov iz proizvodnje: zbiranje podatkov o relevantnih dogodkih na kmetijskih gospodarstvih za namen oblikovanja politik in spremljanje razmer v kmetijstvu,

– orodje (vzvod) za pospešitev uvajanja digitalnih rešitev v kmetijsko proizvodnjo: z uvedbo omenjene rešitve bodo dobili kmetovalci kot upravičenci do sredstev iz kmetijskih politik možnost, da si sami zmanjšajo administrativna bremena, kar posledično povečuje zanimanje za uvajanje digitalnih orodij v kmetijsko proizvodnjo.

K 67. členu

Ta člen ureja umik zahtevka.

Skladno z določbami ZUP velja splošno pravilo, da lahko stranka umakne vlogo kadar koli do izdaje odločbe. V pravnih aktih EU je pri izvajanju ukrepov kmetijske politike to pravilo omejeno na čas do trenutka najave kontrole na terenu (na kmetijskem gospodarstvu). To pravilo je uvedeno zato, da ima lahko kontrola na terenu, ki zajame le določen vzorec vseh upravičencev do sredstev iz naslova določenega ukrepa kmetijske politike. Ko se upravičencu najavi kontrola na terenu (in bi po splošnih pravilih ZUP ta še lahko umaknil vlogo in s tem izognil sankcijam), umik vloge ni več mogoč in ravno zato ima ta omejitev odvračalni učinek od špekulativnega ravnanja strank.

Tretji odstavek določa, da stranka lahko umakne zahtevek tudi še po dodatnem terenskem ogledu, ki ga zakon šteje za administrativni pregled.

Če je stranka med postopkom, v katerem je položila varščino, umaknila zahtevek in pristojni organ sprosti varščino, se šteje, da je postopek ustavljen v trenutku, ko je bila varščina sproščena.

K 68. členu

Za odločanje v postopkih, kjer je organ dejansko stanje ugotovil s pomočjo umetnointeligenčnega sistema, kot je s pravnimi akti EU predpisan sistem za spremljanje površin – AMS (Area Monitoring System), še več takih diskriminativnih UI-sistemov za fotointerpretacijo pa je še v razvoju, splošni predpisi vodenja upravnega postopka niso uporabni. Take odločitve oziroma dejanskega stanja, ki je do nje pripeljalo, je nemogoče enostavno obrazložiti in pri tem slediti zahtevam 214. člena ZUP. Samo delovanje in smisel umetne inteligence je v tem, da obvladuje velike količine (včasih morda nekakovostnih) podatkov in s tem prihrani upravnemu organu veliko resursov, včasih pa sploh omogoči odločanje na temelju razpoložljivih podatkov (npr. satelitski posnetki relativno slabe ločljivosti). Tako odločbo je zelo težko ali nemogoče obrazložiti, predvsem pa ostati v mejah sprejemljivo dolge obrazložitve. Zato prvi odstavek predlaganega člena predvideva, da se v obrazložitvi take odločbe navede le bistvene razloge, ki glede na ugotovljeno dejansko stanje narekujejo takšno odločbo ter določbe predpisov, na katere se opira odločba.

V luči zgoraj navedenega povzetka utemeljitve predloga zakonske določbe je potrebno podati določena podrobnejša in bolj poglobljena pojasnila glede uporabe sistema AMS. Glede vsebine in obsega obrazložitve odločitve organa se predlagatelj vsekakor zaveda zahtev, ki jih organu postavlja 214. člen ZUP in (ustavna) pravica stranke, ki jo ta člen varuje. Prav tako je pri pripravi določbe prevladovalo zavedanje, da je pravico do obrazložitve odločitve organa tako pomembna, da jo varuje tudi Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti točka (c) drugega odstavka 41. člena. Vendar je predlagatelj prepričan, kot je pojasnjeno v nadaljevanju, da predlagana rešitev ne more predstavljati tveganja za arbitrarno določanje organa, ki bi lahko stranke prizadelo v uresničevanju njihovih pravic.

Na področju izvajanja ukrepov Skupne kmetijske politike EU (SKP) je sistem AMS, ki temelji na tehnologijah umetne inteligence in se uporablja za fotointerpretacijo satelitskih posnetkov (in drugih podatkov) glede kmetijskih praks na površinah, ki jih upravičenec uveljavlja za pridobitev finančnih sredstev, predpisan z Uredbo 2021/2116/EU (70. člen) in je del tako imenovanega intergriranega kontrolnega sistema IAKS (66. člen). Slovenija (agencija) pri izvajanju ukrepov SKP, ki so vezani na površine, ta sistem uporablja že od leta 2023. Z njim ugotavlja, na podlagi časovne vrste tedenskih satelitskih posnetkov, dejansko stanje na kmetijskih površinah, ki jih je upravičenec predložil na geoprostorskem obrazcu (69. člen Uredbe 2021/2116/EU). Iz razlogov enormnega obsega podatkov in mnogoterih medsebojnih vplivov je priprava običajne obrazložitve po določbah 214. člena ZUP v takih primerih, kjer UI-sistem ugotavlja dejansko stanje, dejansko nemogoča, vsaj ne v fundamentalni obliki, vseeno pa stranka, po določbah iz 68. člena predloga zakona, ni izpostavljena arbitrarnosti in samovolji pristojnega organa.

Najprej je potrebno opozoriti, da sistem AMS, kot prvi UI-sistem v upravljanju agencija in sploh prvi UI-sistem v državni upravi v Sloveniji za potrebe vodenja upravnega postopka, zgolj ugotavlja dejansko stanje, ne sprejema pa odločitev. Ta naloga ostaja je še vedno v domeni uslužbencev, ki izvajajo postopek za ročno potrjevanje odločb, ki je v veljavi že več kot dve desetletji. Poleg tega pa predlagatelj poudarja še naslednje lastnosti sistema AMS, ki predstavljajo močne varovalke pred samovoljnim ravnanjem organa z zahtevki strank:

– AMS sistem je bil razvit in akreditiran v letih pred začetkom uporabe in je kot del IAKS sestavni del akreditiranega kontrolnega sistema agencija kot plačilne agencije SKP v skladu z zahtevami Delegirane uredbe Komisije 2022/127/EU. Programska oprema za delovanje AMS sistema je bila razvita v skladu z metodologijo PRINCE II in standardi sistema za upravljanje informacijske varnosti ISO 27001, za katerega je agencija, v skladu z zahtevami Priloge I k omenjeni Uredbi, pridobil certifikat (kot prvi organ v državni upravi!) že 13. marca 2020.

– Poleg tega je sistem AMS predmet redne letne ocene kakovosti. V skladu z 5. členom Delegirane uredbe Komisije 2022/1172/EU je država članica dolžna pripraviti oceno zanesljivost izvajanja sistema za spremljanje površin, pri čemer je pričakovana zanesljivost pravilnega ugotavljanja dejanskega stanja

najmanj 98-odstotna. To letno oceno kakovosti agencija posreduje v revizijski pregled Evropski komisiji. Izplačila sredstev iz kmetijskih skladov EU ob podpori sistema AMS, ki ne dosega prej omenjenega standarda zanesljivosti, niso dovoljena. Povsem neodvisno od omenjenega sistema letne ocene kakovosti pa delovanje sistema AMS kot dela kontrolnega sistema plačilne agencije revidira Urad za nadzor proračuna v funkciji certifikacijskega organa na temelju 12. člena Uredbe 2021/2116/EU.

– V skladu s predpisi EU je agencija razvil tudi orodje za hitro elektronsko komunikacijo Sopotnik . S tem orodjem agencija upravičencu sporoči neskladnost na vlogi, ki jo je ugotovil sistem AMS (rdeča oznaka/bunka za parcelo z nepravilnostmi) in ki bi lahko vodila v zavrnitev dela ali celotnega zahtevka. Po prejemu sporočila v Sopotniku ima upravičenec možnost, da svoj zahtevek popravi/dopolni, s svojimi dokazili prereka ugotovitev sistema AMS ali umakne zahtevek in se s tem izogne morebitnim sankcijam. Na ta način organ seznani stranko z ugotovljenim dejanskim stanjem in ji pozove, da se do ugotovitev v spisu opredeli. Upravičenec ima tako možnost, da se, kot to narekuje 146. člen ZUP (zlasti tretji odstavek) ter točki (a) in (b) prvega odstavka 41. člena Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, seznani z ugotovljenim dejanskim stanjem in se o njem tudi izreče oziroma izjasni. Kot posebno varovalko procesnih pravic strank je potrebno izpostaviti tudi dejstvo, da se odgovori strank na poziv prek Sopotnika obravnavajo ročno. Zavrnila odločba, ki bi jo tako prejel, za upravičenca torej ne more biti odločba presenečenja. Ob tem je potrebno povedati, da agencija v dveh letih uporabe še ni imel primera, kjer bi moral zahtevek zavrniti na temelju ugotovitev sistema AMS, saj se je dejansko stanje še vsakič razjasnilo prek komunikacije v Sopotniku.

– Poleg prej navedenega ima stranka vedno možnost, da v svojem uporabniškem računu v Sopotniku spremlja ugotovitve agencije na površinah, ki jih je uveljavljal. V primeru, da je ugotovljeno dejansko stanje skladno z navedbami upravičenca v geoprostorskem obrazcu/vlogi, je pri vsaki od parcel navedena zelena označba (zelena bunka), v primeru odkritih neskladij, o katerih govori prejšnja točke, pa je upravičenec posebej obveščen še po drugih sredstvih, ki jih sam določi (SMS, e-mail). Dodatno pa v slučaju, ko AMS ne more sam z zanesljivostjo ugotoviti dejanskega stanja, kontrolorji agencije še fizično, na temelju 76. člena predloga zakona (dodatni terenski ogled), preverijo stanje na sporni površini.

– Ob tem je potrebno opozoriti, da agencija, na podlagi 169. člena predloga zakona, v posebni zbirki hrani podatke, pridobljenih z uporabo sistema za spremljanje površin (izvedeni produktih postopka fotointerpretacije ali interpretacije drugih podatkov, zlasti grafični in tabelarični identifikatorji dogajanja na kmetijskih zemljiščih, kot so identifikatorji opažanj košnje, gole zemlje, klasifikacije skupin rastlin, klasifikacije skupin rab, homogenosti in drugi). Ti podatki so za posamezno zadevo vedno na voljo agenciji in pritožbenemu organu, pa tudi sami stranki. Enako velja za vhodne podatke (satelitski posnetki in drugi podatki), ki jih zagotavlja ESA.

– Končno, a ne nazadnje, agencija bo na spletu predstavil in objavil temeljne značilnosti sistema AMS in na jasen in smiseln način pojasnil njegovo vlogo v postopku ugotavljanja upravičenosti do sredstev iz naslova ukrepov kmetijske politike. Na ta način bo po eni strani kot uvajalec UI-sistema izpolnil zahteve iz 86. člena Akta o umetni inteligenci, po drugi strani stranki omogočil boljše razumevanje odločbe in ji s tem dejansko omogočil učinkovito izjasnitev svojih ugovorov v pritožbenem postopku.

Na temelju povedanega predlagatelj smatra, da stranka v postopkih, kjer se uporablja UI-sistem AMS, čeprav gre za sofisticiran visokotehnološki produkt in odstopanje od 214. člena ZUP, ni izpostavljena tveganjem arbitrarnega odločanja in samovolje organa, sploh pa ni možnosti, da morebitnih spornih odločitev ne bi bilo mogoče učinkovito preveriti v pritožbenem postopku. Ob zaključku je potrebno poudariti tudi, da bo sistem AMS predmet nadzora tudi po predpisih, ki jih bo Republika Slovenija sprejela za izvajanje Uredbe (EU) 2024/1689 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci in spremembi uredb (ES) št. 300/2008, (EU) št. 167/2013, (EU) št. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 in (EU) 2019/2144 ter direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 in (EU) 2020/1828 (Akt o umetni inteligenci, UL L z dne 12. 7. 2024, str. 1).

K 69. členu

Ta člen ureja izdaji odločbe. Rok, v katerem mora pristojni organ izdati odločbo na prvi stopnji, začne teči od dneva, ko so v skladu s predpisi ugotovljena vsa dejstva in izvedene predpisane kontrole.

Če je vloga nepopolna ali nerazumljiva, mora pristojni organ v treh mesecih od poteka roka za vložitev vloge od stranke zahtevati, da pomanjkljivosti odpravi, in ji določiti rok, v katerem mora vlogo popraviti.

Če je odločba izdelana samodejno z uporabo informacijskega sistema, se na njej navede samo uradna oseba, ki jo izda.

K 70. členu

Člen ureja izjemo od splošnega pravila upravnega postopka, da mora organ zahtevati odpravo pomanjkljivosti v roku treh dni. Pri izvajanju ukrepov kmetijske politike, se vloge vlagajo v določnih rokih, v velikem obsegu (zbirnih vlog je vsako leto približno 53.000), kar organu onemogoča, da bi lahko promptno, sproti, zahteval odprave pomanjkljivih vlog. Poleg tega se pozivanje na odpravo pomanjkljivosti pogosto izvaja strojno, s pomočjo informacijskega sistema in šele po opravljenih navzkrižnih kontrolah na vseh vlogah.

K 71. členu

Člen ureja podatke o transakcijskih računih strank, ki so se doslej izkazali kot zelo učinkoviti pri izvajanju ukrepov kmetijske politike. Slednji so skoraj brez izjeme ukrepi finančne narave (podpore za razvojne projekte, dohodkovne podore ali podpore zaradi neravnovesij na trgih), kjer se postopek zaključi, po izdaji odločbe, z nakazilom na transakcijski račun stranke v roku do največ pet dni. Zbirka podatkov o TRR stranka tako zelo doprinese k učinkovitosti izplačil oziroma zaključku postopkov. Po drugi strani pa stranki ni potrebno vedno znova v vlogah navajati podatkov o TRR in banki, kjer je ta odprt, in se s tem izpostavljati tveganju, da bi bili podatki neustrezni in bi zaradi tega izplačilo izplačano z zamudo.

K 72. členu

Člen na splošno določa pogoj za upravičenost do sredstev kmetijske politike, da ima stranka poravnane vse davčne obveznosti in obveznosti do javnih blagajn kot sta zdravstven in pokojninska. Obenem pa določbe tega člena določajo obveznost upravljalca podatkov o poravnanosti obveznosti (davčni organ), da agenciji posreduje te podatke, ki jih mora ugotavljati oziroma preverjati po uradni dolžnosti. Na ta način je stranka razbremenjena pridobivanja dokazil o poravnanih obveznostih in posredovanja skupaj z vlogo. Znesek neporavnanih obveznosti, ki se tolerira, je 50 evrov. Če ima stranka zapadli in neporavnan dolg, ki je višji od 50 evrov, še ne postane takoj neupravičena do sredstev iz naslova ukrepov kmetijske politike, saj jo agencija pred zavrnitvijo vloge pozove na poravnavo zapadlih dolgov.

K 73. členu

Ta člen ureja upravni pregled in pregled na kraju samem. Ureditev v tem členu predstavlja nadaljnjo členitev ugotovitvenega oziroma dokaznega postopka pri izvajanju ukrepov kmetijske politike, saj upravna dejanja in posledično pri tem tudi postopanje upravnega organa deli na upravne preglede, ki se izvajajo s pregledom listin, podatkov v uradnih evidenca (ročno ali na informatiziran način) in podobno in na preglede na kraju samem, kjer si uradna oseba v naravi ogleda stanje stvari. Ta delitev je pomemba predvsem zaradi posledic, ki jih prinaša odkritje nepravilnosti pri eni ali drugi vrsti pregleda. Če zazna upravni organ nepravilnost pri upravnem pregledu, ki se izvaja, načeloma na celotni populaciji upravičencev, ima zadevna stranka še vedno možnost zahtevek umakniti in se s tem izogniti zanjo neugodnim posledicam. Če se nepravilnost zazna pri pregledu na kraju samem, pa stranka zahtevka ne more več umakniti. Posebnost, ki velja za preglede na kraju samem, izvira iz dejstva, da se na ta način preverja le določen del populacije upravičencev in mora imeti tak pregled tudi odvračani učinek,

ki stranko odvrača od špekulativnega postopanja v smislu, da če bi bila pri kontroli na terenu odkrita kakšna nepravilnost, bi lahko še vedno umaknila zahtevek in se tako izognila neugodnim posledicam.

Tretji odstavek tega člena vlado pooblašča, da vsebinske in tehnične elemente tako administrativnih pregledov kot pregledov na kraju samem, ki so bili doslej zelo natančno določeni v pravnih aktih EU, določi s podzakonskim aktom za vsak ukrep oziroma skupino ukrepov (neposredna plačila, kmetijsko-okoljska-podnebna plačila, investicijski ukrepi ipd.), skladno z naborom tveganj, ki iz izvirajo takih vrst financiranja.

K 74. členu

Ta člen ureja strokovno komisijo, če je za odločanje potrebno posebno strokovno znanje strokovnjakov za določena področja (gradbeništvo, kmetijska mehanizacija, tehnološka oprema ipd.) in njihovo medsebojno posvetovanje.

K 75. členu

Ta člen ureja vzpostavitev in upravljanje umetnointeligenčnega sistema za spremljanje površin (AMS – Area Monitoring System), ki je z zadnjo reformo postal sestavni del integriranega kontrolnega sistema plačilnih agencij (IAKS). Uredba (EU) 2021/2116, ki ureja financiranje skupne kmetijske politike EU, določa elemente IAKS v 66. členu, sistem za spremljanje površin pa še dodatno v 70. členu. Podrobneje je AMS oziroma način delovanja in preverjanja zanesljivosti delovanja določen v Uredbah Komisije št. 2022/1172 in 2022/1173. Slovenija je ta sistem začela uporabljati za kontrolno zahtevkov za površine iz zbirne vloge za leto 2023. Gre za tehnološko zelo napreden in kompleksen informacijski sistem, ki za interpretacijo satelitskih posnetkov in drugih podatkov uporablja tehnologije umetne inteligence. Na ta način organ skozi celo leto spremlja kmetijske prakse upravičencev na prijavljenih površinah in na ta način ugotavlja upravičenost zahtevkov, ki so vezani na te površine. V preverjanje so zajete vse vloge in vse v njih prijavljene površine (100% populacije), zato se ta kontrola uvršča med administrativne kontrole, zato so tudi posledice odkritih nepravilnosti enake kot pri ostalih administrativnih preverjanjih (stranka lahko še vedno umakne zahtevek).

Slovenija je ta sistem začela uporabljati za kontrolno zahtevkov za površine iz zbirne vloge za leto 2023. Ob tem pa je razvila tudi posebno komunikacijsko orodne Sopotnik: prek njega se stranko seznani z ugotovitvami sistema AMS in ji da možnost, da se o ugotovitvah izjasni, tako kot sicer zahteva že 146. člen ZUP.

K 76. členu

Sistem za spremljanje površin ima klub svoji tehnološki dovršenosti določene omejitve, ki so največkrat povezane z nejasnimi satelitskimi posnetki zaradi vremenskih razmer ali morda drugih specifičnih razmer na dani kmetijski površini. Da bi agencija pri izvajanju tovrstnih pregledov dosegla zahtevani standard zanesljivosti ugotavljanja dejanskega stanja, zakon predvideva tudi dodatni (hitri) terenski ogled, kjer uradna oseba zgolj preveri ali je bila interpretacije satelitskih podatkov v sistemu AMS pravilna. Za tak ogled po navadi niti ni potreben vstop na preverjano kmetijsko parcelo, pač pa zadošča že vizualna preveritev stanja iz neposredne bližine. Taka preveritev je pomembna tudi z vidika samega sistema AMS, saj omogoča nadaljnje učenje sistema na podatkih, ki jih je preveril človek.

Dodatni terenski ogled se v skladu s tem členom šteje za postopek v okviru sistema za spremljanje površin (torej del administrativnih kontrol), zato je tudi posledice odkritih nepravilnosti, kot to določa tretji odstavek 67. člena, enake kot pri ostalih administrativnih preverjanjih (stranka lahko še vedno umakne zahtevek).

K 77. členu

Agencija je vzporedno z razvojem sistema za spremljanje površin razvila tudi elektronsko komunikacijsko sredstvo Sopotnik za izmenjavo obvestil z upravičencem z namenom poenostavitve postopkov v zvezi s sistemom vlog za pomoč. Vzpostavitev takega orodja za hitro elektronsko komunikacijo s strankami ji nalaga 4. člen Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2022/1173. Določbe tega člena določajo temeljni namen Sopotnika oziroma upravna dejanja, ki se izvajajo prek tega orodja, poleg tega pa, v drugem odstavku, določa tudi , da se s podzakonskim aktom določi, za katere ukrepe ali skupine ukrepov je taka komunikacija obvezna. Pri tem je ključna presoja, katera tveganja oziroma kmetijske prakse v sklopu konkretnih ukrepov je mogoče preverjati s sistemom za spremljanje površin (»monitorabilni« ukrepi in zahteve).

V praksi se je izkazalo, da bi upravičenci radi uporabljali Sopotnik tudi širše, kar omogoča deveti odstavek, ki dopušča možnost, da se informacijsko orodje za komunikacijo s strankami uporablja tudi za komunikacijo pri drugih ukrepih oziroma za razčiščevanje dejanskega stanja (skladno z 146. člen ZUP), ki se ugotavlja z drugimi kontrolnimi sistemi.

K 78. členu

Ta člen ureja preglede na kraju samem. Prvi odstavek določa, da preglede na kraju samem lahko opravlja upravni organ sam (agencija) ali pa se lahko izvaja kot javno pooblastilo, oziroma, v kontekstu izvajanja ukrepov SKP, kot delegirana funkcija plačilne agencije, ki pa zapade pod vse kriterije za akreditacijo, kot sicer veljajo za plačilne agencije. Pogoje, pod katerimi je mogoča taka delegacija določenih nalog, sicer jasno opredeljuje Priloga I k Delegirani uredbi (EU) 2022/127, v točki 1.D. Zakonske določbe v prvih šestih odstavkih tako le opredeljujejo način (javno pooblastilo) kako se ta delegacija oziroma prenos nalog izvede v okolju nacionalnih predpisov.

Preostali odstavki tega člena določajo predvsem vlogo kontrolorja kot uradne osebe in njegovo postopanje v okviru upravnega postopka, poleg tega pa še pravila glede najave pregleda na kraju samem, pri čemer so podrobnosti, ki so vezani na posamezen ukrep ali skupino ukrepov, določijo v izvedbeni uredbi skladno s 44. členom tega zakona.

Določbe osmega, devetega in desetega odstavka tega člena urejajo izdajo in uporabo izkaznice kontrolorja, s katero se izkazuje pooblaščenost za pregled na kraju samem. S tem se krepi pravna varnost in predvidljivost za vse udeležence v postopku.

K 79. členu

Ta člen ureja zapisnik o pregledu na kraju samem, ki je ključna listina v postopku obravnave vlog iz naslova kmetijske politike in pogosto edina, če je bila stranka izbrana v kontrolni vzorec, ki izpričuje oziroma dokazuje dejstva, ki so bila ugotovljena in dokazana med obiskom na terenu. Verodostojnost take listine na temelju tega člena (ki je sicer širše urejena na temelju relevantnih določb ZUP), je bila velikokrat prestala preizkus sodne preveritve in se je izkazala za zelo zanesljiv člen upravnega postopka pri organu oziroma notranjega kontrolnega sistema.

K 80. členu

Člen opredeljuje pojem višje sile in izjemnih okoliščin. Določbe prvega odstavka tako primeroma naštevajo najbolj tipične primere ali pojavne oblike višje sile in izjemnih okoliščin, ki pridejo v poštev pri obravnavi vlog za dodelitev sredstev iz naslova kmetijske politike. Podrobnejša pravila o posledicah nastopa višje sile ali izjemnih okoliščin je z določbo drugega odstavka prepuščeno podzakonskemu

urejanju, kjer se v skladu s 44. členom tega zakona določajo podrobna pravila in pogoji za dodelitev sredstev.

V tretjem odstavku je predvidena možnost, da se sporočanje višje sile agenciji izvede tudi preko komunikacijskega orodja Sopotnik. Četrti odstavek tega člena določa možnost agencije, da po uradni dolžnosti izvede postopek ugotavljanja višje sile ali izjemne okoliščine širšega obsega.

K 81. členu

Ta člen ureja izdajo odločbe, ki bo prišla v poštev za posamezne ukrepe, za katere bo v podzakonskem predpisu predvideno, da agencija strankam izda odločbe na podlagi podatkov iz uradnih evidenc. Agencija bo izdala zavrnilno odločbo, če bo ugotovila, da je podatek v uradno evidenco vnesen na podlagi vloge stranke, ta pa ne bo izpolnjevala predpisanih pogojev za izdajo odločbe. Če bo stranka ugotovila, da je izračun v odločbi nepravilen, bo lahko v 15 dneh od vročitve odločbe pri agenciji vložila ugovor. Agencija bo preverila navedbe stranke v ugovoru in izdala odločbo. Če stranka zoper odločbo ne bo vložila ugovora, bo odločba veljala za dokončno in pravnomočno odločbo. Stranka bo lahko v 15 dneh od vročitve odločbe o ugovoru vložila pritožbo. Predvideno je, da se bodo odločbe in sklepi iz tega člena vročali v skladu s 83. členom zakona (tj. z navadno vročitvijo). Po mnenju predlagatelja bo predlagana rešitev izdaje odločbe pripomogla k administrativni razbremenitvi strank in agencije ter pohitritvi postopkov.

K 82. členu

Ta člen ureja učinke prenosa kmetijskega gospodarstva na pravice in obveznosti iz naslova ukrepov kmetijske politike. Splošno pravilo je, da ob prenosu kmetijskega gospodarstva vse pravice, obveznosti in upravne sankcije, ki se nanašajo na ukrepe kmetijske politike, preidejo na novega nosilca, če izpolnjuje pogoje oziroma obveznosti, ki jih določi vlada. Prva izjema od tega splošnega pravila je določena za primer večletnih ukrepov kmetijske politike, ki so vezani na površino oziroma žival. V primeru prenosa kmetijskega gospodarstva, celotnega zemljišča oziroma dela zemljišča v obdobju trajanja večletne obveznosti, obveznost ali njen del, ki ustreza prenesenemu zemljišču, lahko za preostanek obdobja prevzame novi nosilec z izrecno izraženo voljo. V nasprotnem večletna obveznost preneha veljati in se od prejšnjega nosilca ne zahteva vračila sredstev za obdobje, v katerem je obveznost veljala. Druga izjema od splošnega pravila je določena za primer smrti nosilca. V tem primeru vse pravice, obveznosti in upravne sankcije, ki se nanašajo na ukrepe kmetijske politike, preidejo na novega nosilca, če izpolnjuje pogoje oziroma obveznosti, ki jih za primer prenosa kmetijskega gospodarstva zaradi smrti nosilca določi vlada. To vladi odpira možnost, da določi, da novemu nosilcu ni treba izpolnjevati vseh pogojev, ki jih je moral izpolnjevati umrli nosilec, pač pa le nekatere. Agencija ima tudi možnost, da ustavi vse odprte postopke v zvezi z ukrepi kmetijske politike, ki jih je začel umrli nosilec družinske kmetije, neizplačana sredstva pa se vrnejo v proračun, če vloga za vpis novega nosilca družinske kmetije v RKG ni vložena v roku 30 dni od pravnomočnosti sklepa o dedovanju. Novi nosilec družinske kmetije iz prvega in tretjega odstavka tega člena po vloženi vlogi za ukrepe kmetijske politike oziroma po izdani odločbi o pravici do sredstev iz naslova ukrepa kmetijske politike vloži vlogo za plačilo pomoči, podpore ali vlogo za spremembo obveznosti iz odločbe o pravici do sredstev in predloži dokaze o izpolnjevanju pogojev oziroma obveznosti iz predpisa vlade. Na podlagi te vloge odloči agencija o pravicah, obveznostih in upravnih sankcijah. Zadnji odstavek tega člena določa izjemo od pravila o prehodu vseh obveznosti na novega nosilca, če je bila ob prenosu kmetijskega gospodarstva že izdana odločba o vračilu. V tem primeru ima obveznost vračila sredstev nosilec, na katerega se glasi odločba o vračilu sredstev. S tem se preprečuje izogibanje naloženemu vračilu sredstev s prenosom kmetijskega gospodarstva.

K 83. členu

Po ZUP se vse odločbe in sklepi organa, pristojnega za odločanje na prvi stopnji, vročajo z osebno vročitvijo. Zaradi velikega števila istočasno izdanih odločb na agenciji in visokih stroškov osebnega vročanja se predlaga možnost navadne vročitve, ki jo pozna tudi Zakon o davčnem postopku. Šteje se, da je vročitev opravljena 20. dan od datuma izdaje odločbe. V zvezi z začetkom teka 20-dnevnega roka, ki je vezan na datum izdaje odločbe, je določena domneva, da se kot datum odpreme šteje datum izdaje odločbe. Med izdajo odločbe in njeno odpremo namreč v praksi mine največ nekaj dni, kar glede na relativno dolg 20-dnevni rok ne vpliva na dejansko možnost seznanitve stranke z odločbo. Po drugi strani pa se organu olajša ugotavljanje datuma vročitve, saj mu v ta namen ni treba opravljati poizvedb o datumu odpreme pri zunanjem izvajalcu, ki za agencijo veliko število prejetih odločb natisne in odpremi strankam. Določa se, da se kot datum izdaje odločbe šteje datum na odločbi (tj. datum, ki je na odločbi običajno zapisan ob številki odločbe). Nadalje se od strank in organa zahteva aktivnejša vloga v postopku, saj se mora organ držati tudi s predpisom vlade predpisanega roka za izdajo odločbe, stranka pa se prav tako mora zavedati predpisanih rokov in v primeru, da pravočasno ne prejme odločbe oziroma sklepa, poskrbeti, da na to pravočasno opozori organ. S to rešitvijo je pričakovati pomembno zmanjšanje stroškov in aktivnejšo udeležbo strank.

K 84. členu

Ta člen določa, da se pritožba, ne glede na ZUP, lahko vloži samo pisno.

K 85. členu

ZUP določa, da odločba postane izvršljiva šele, ko postane dokončna, hkrati pa daje možnost, da posebni zakon določi, da pritožba ne zadrži izvršitve. V praksi je bilo ugotovljeno, da je izvajanje ukrepov kmetijske politike brez takojšnje izvršljivosti odločb neučinkovito. V primerih ugodne rešitve zahtevkov strank je predlagana določba celo v korist strank. V primerih, ko odločitev za stranko ni ugodna, pa je takšna določba potrebna zaradi varstva finančnih interesov EU in Republike Slovenije ter za zadostitev zahtevam evropskih predpisov. Le-ti namreč zahtevajo, da države članice zagotovijo učinkovita pravna sredstva za izterjavo neupravičeno izplačanih sredstev oziroma drugih upravičenj. Velika večina strank zoper odločbe o vračilu sredstev vlaga pritožbe, s čimer se postopek podaljša ter se na ta način stranke izmikajo svoji dolžnosti vračila. Določba omogoča agenciji učinkovite zasege varščin, ker bi sicer veljavnost varščine v mnogih primerih potekla preden bi jo agencija lahko zasegla. To je v nasprotju s samim namenom varščin, saj tako ni pravega zagotovila, da bo stranka res izpolnila svojo obveznost, za katero je položila varščino oziroma tako ni učinkovite sankcije za stranko, ki obveznosti ne izpolni.

K 86. členu

Ta člen ureja rok organa za odstop pritožbe. Rok je instrukcijski.

K 87. členu

Ta člen ureja rok organa druge stopnje za izdajo odločbe. Rok, v katerem mora pristojni organ izdati odločbo na drugi stopnji, začne teči od dneva, ko prejme popolno pritožbo in dokumente, ki se tičejo zadeve. Če o pritožbi stranke ni odločeno v šestih mesecih od vložitve pritožbe, lahko stranka postopa po določbah zakona, ki ureja upravni spor.

K 88. členu

Ta člen jasno določa, da agencija v primeru neizpolnitev ali kršitev obveznosti upravičencu naloži upravne sankcije in določi dve vrsti upravnih sankcij, ki se delijo na upravne ukrepe in upravne kazni.

K sankcioniranju je RS zavezana že po prvem odstavku 59. člena Uredbe 2021/2116/EU, ki od države članice, z namenom zaščite finančnih interesov EU, zahteva: »uvedbo učinkovitih, sorazmernih in odvračilnih sankcij v skladu s pravom Unije…«. Dosedanji predpisi EU so podrobno določali pravila za upravne sankcije, predpisi za novo programsko obdobje, ki je v teku, pa tega sankcioniranja neskladnosti (razen za področje pogojenosti in socialne pogojenosti) sploh ne urejajo več, pač pa to področje (ki je, med drugim, tudi del IAKS) prepuščajo urejanju v pravu držav članic. Poleg tega je potrebno poudariti, da glede določb sistema sankcioniranja na podlagi Uredbe (EC, Euratom) 2988/1995, obstaja obsežna sodna praksa Sodišča EU, ki bo olajšala izvajanje.

K 89. členu

Ta člen podrobneje ureja sankcijo upravnega ukrepa, ki se nadalje deli na delno ali celotno zavrnitev vloge ali zahtevka za izplačilo sredstev ter na vračilo sredstev. Namen upravnega ukrepa je, da se zavrne le tisti del vloge ali zahtevka, glede katerega so bile ugotovljene nepravilnosti, oziroma da se naloži vračilo zgolj tistih sredstev, ki so bila neupravičeno izplačana, pri čemer se sankcija ne razteza na preostali del vloge, zahtevka, ali izplačanih sredstev.

K 90. členu

Ta člen podrobneje ureja sankcijo upravne kazni, ki se nadalje deli na delno znižanje odobrenega zneska, znižanje odobrenega zneska v celoti, vračilo sredstev, izključitev iz ukrepa in izgubo pravice do izplačila sredstev na podlagi odločbe o pravici do sredstev. Namen upravne kazni je, da se zaradi resnosti ugotovljene nepravilnosti naloži upravna sankcija, ki se razteza tudi na del vloge, zahtevka ali izplačila, glede katerega niso bile ugotovljene nepravilnosti.

K 91. členu

Člen uvodoma določa posebne primere kršitev, ki so take narave in resnosti, da je potrebno za njih že na zakonski ravni določiti obvezne upravne kazni, v nadaljevanju pa nalaga podzakonskim predpisom določitev ustreznih upravnih sankcij (izmed zakonsko predpisanih) za posamezne kršitve in kadar je to potrebno, tudi izrek opozorila pred naložitvijo upravnih sankcij.

K 92. členu

Ta člen za namen preverjanja spoštovanja pravil pogojenosti, socialne pogojenosti ter drugih pravil za dodelitev ali izplačilo sredstev iz naslova ukrepov kmetijskih politik podrobneje določa pojem namerne neskladnosti, za katero je potrebno zavedanje zavezanca o posledicah njegovih storitev in njegovo sprejemanje možnega nastanka teh posledic. Člen ureja tudi pristojnost podzakonskega predpisa za izbor ukrepov kmetijske politike, v katerih se ugotavlja namerna neskladnost.

K 93. členu

Pravni akti EU državam članicam nalagajo, da od upravičencev zahtevajo vračilo neupravičeno izplačanih sredstev iz ukrepov skupne kmetijske politike. Pravni akti EU določajo zgolj obveznost vračila neupravičeno izplačanih sredstev, ne urejajo pa postopka vračila. Posledično morajo države članice v nacionalnih predpisih predvideti postopkovne določbe za vračilo neupravičeno izplačanih sredstev. Ta člen ureja posebno izredno pravno sredstvo posebni primeri odprave odločbe prve stopnje. Večino odločb agencija izda samodejno s pomočjo informacijskega sistema, tako da so vse odločbe s podobnim dejanskim stanjem in isto pravno podlago enako obravnavane in tudi rešene. Posledično pa v postopku odločanja prihaja do generičnih napak glede ugotovitve dejanskega stanja (napačno uparjanje podatkov o živalih iz vlog in CRG ipd.) ali uporabe materialnega predpisa. Po izdaji odločb se ugotovijo napake, ki jih agencija skuša odpraviti, vendar bi bilo to brez določb v tem členu večinoma možno le v pritožbenem postopku (to zahteva aktivnost strank, seveda če je napaka storjena v škodo stranke) ali včasih v postopku z izrednimi pravnimi sredstvi (če so izpolnjeni pogoji po ZUP ali Zakona o kmetijstvu), vseh napak pa agencija sama ne bi mogla odpraviti. Odprava napačne odločbe in izdaja nove se lahko opravi v enem letu od vročitve napačne odločbe stranki. S tem se zmanjšuje obremenitev strank in drugostopenjskega organa ter se skrajšuje čas odločanja do pravilne in zakonite odločitve. Predlog drugega odstavka govori o pristojnih nadzornih ali revizijskih organih. Pristojni organ bo postopek sprožil šele, ko bo pristojni nadzorni ali revizijski organ končal svoj nadzorni ali revizijski postopek in izdal dokončen akt. Pristojni organ bo lahko sam na podlagi dokončnega akta pristojnega nadzornega ali revizijskega organa ugotavljal kršitev pravnih aktov EU, pri čemer bo imel možnost, da odloči drugače od nadzornega ali revizijskega organa. Če bo v postopku ugotovil napačno uporabo materialnega prava, bo svojo odločbo v roku petih let od dokončnosti odločbe odpravil in jo nadomestil z novo odločbo. V zvezi s tretjim odstavkom je pojasniti, da se v nekaterih primerih po dokončnosti odločbe o odobritvi sredstev ali odločbe o (delni) ugoditvi zahtevku za izplačilo sredstev ugotovi, da so bila sredstva neupravičeno odobrena ali neupravičeno izplačana zaradi razlogov na strani stranke, ki agenciji v času odločanja niso bili znani. Tako se lahko po dokončnosti odločbe, s katero se ugotovi, da je stranka upravičena do sredstev do določene višine ali do izplačila sredstev v določeni višini, naknadno ugotovi, da je agencija pri odločanju ugotovila, da je v odločbi dejansko stanje ugotovljeno nepravilno ali nepopolno zaradi storitve ali opustitve stranke, v zvezi s čimer je stranki mogoče očitati subjektivno odgovornost. Ker je s prvotno dokončno odločbo o upravičenosti stranke do (izplačila) sredstev ugotovljeno, da so izpolnjeni vsi zakonski pogoji za odobritev ali izplačilo, in je ta odločba še v veljavi, je nastalo situacijo mogoče popraviti le z uporabo tega izrednega pravnega sredstva, ki ga ZUP ne predvideva. Pri tem bo odprava omejena le na primere, ko je stranki mogoče očitati namernost (predložitev lažnih podatkov) ali malomarnost (stranka podatkov ne razkrije, čeprav ve, da gre za financiranje iz javnih sredstev in se za odobritev oziroma izplačilo sredstev zahteva izpolnjevanje točno določenih pogojev). Rok za odpravo bo pet let od dokončnosti napačne odločbe. Če je to predvideno v pravnih aktih EU ali nacionalnih predpisih, bo stranka v novi odločbi tudi izključena iz istega ukrepa za koledarsko leto izreka in naslednje koledarsko leto. Če so bila stranki izplačana sredstva, pa se bo v novi odločbi zahtevalo tudi vračilo izplačanih sredstev. V šestem odstavku je urejena pravica do pritožbe zoper nove odločbe iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena, razen če v skladu z določbami tega zakona zoper odpravljeno odločitev agencije pritožba ni dovoljena.

K 94. členu

Ta člen ureja odpravo odločbe po nadzorstveni pravici. Pravni akti EU zahtevajo, da stranke vrnejo vsa plačila ali da se popravi odločba glede dodelitve upravičenj, ki ne ustrezajo dejanskemu stanju ali materialnemu predpisu, običajno pa določajo tudi pogoje, roke in razloge za to. Odgovornost za vzpostavitev učinkovitih procesnih mehanizmov pravni akti EU prepuščajo državam članicam. Agencija mora zahtevati vračilo sredstev, čeprav je odločba, na podlagi, katere je bilo plačilo izvedeno, že postala dokončna ali celo pravnomočna. V skladu z določbami ZUP se lahko dokončne odločbe odpravijo ali razveljavijo le z izrednimi pravnimi sredstvi. Pogoji za uporabo teh so zelo ozko določeni in ne predvidevajo odprave odločbe zaradi nepravilno ugotovljenega dejanskega stanja ali kršitve materialnega predpisa. Agencija zaradi množičnosti vlog odločbe izdeluje avtomatizirano, tako da vsake posamično pred izdajo ni mogoče pregledati. Do napak prihaja zaradi nepravilno vnesene vsebine vlog v računalniški sistem (nepravilno ugotovljeno dejansko stanje) ali zaradi napak v delovanju računalniškega programa, kar lahko pripelje do napačnega izračuna oziroma odločitve (kršitev materialnega predpisa). Kadar se napaka zgodi v korist stranke in v škodo proračuna EU, tega z obstoječimi izrednimi pravnimi sredstvi ni mogoče sanirati. Tako agencija ne more učinkovito izvrševati pravnih aktov EU. Navedena rešitev že velja v obstoječem zakonu. Če pravni akt roka za odpravo ne določa drugače, lahko pristojni organ odločbo odpravi v petih letih od vročitve odločbe.

K 95. členu

Zaradi velikega števila pritožb ter predlogov za odpravo po nadzorstveni pravici, pri katerih se pravice ali obveznosti opirajo na isto ali podobno dejansko stanje in isto pravno podlago, ima drugostopni organ možnost izdati enotno odločbo, če ugotovi, da so pritožbe ali predlogi utemeljeni. Z enotno odločbo drugostopni organ odpravi odločbe v delu, ki je nepravilen, in vrne zadeve agenciji v ponovni postopek. Organ druge stopnje je dolžan s svojo enotno odločbo opozoriti organ prve stopnje glede česa je treba dopolniti postopek, organ prve stopnje pa mora vseskozi ravnati po tej odločbi. S predlagano rešitvijo se zmanjšuje obremenjenost drugostopnega organa in s tem stroški organa za odločanje ter se zmanjšuje čas, potreben za dokončno odločitev o zahtevku stranke.

K 96. členu

S tem členom se poleg obnovitvenih razlogov, ki jih ureja ZUP, dodajata nova obnovitvena razloga, in sicer upravni postopek se lahko obnovi tudi v primeru, če odločba temelji na upravni odločbi, ki je bila pravnomočno spremenjena, razveljavljena ali odpravljena ali pa v primeru, če za obnovo postopka pristojni organ na podlagi pravnomočne odločbe drugega pristojnega organa izve za nova dejstva, ki bi lahko sama zase ali v zvezi z že ugotovljenimi dejstvi pripeljala do drugačne odločbe, če bi bila ta dejstva upoštevana v prejšnjem postopku. Prvi obnovitveni razlog se nanaša na odločbe agencije o vlogah oziroma zahtevkih stranke, ki se v nekaterih primerih lahko navezujejo na druge odločbe, kot npr. odločbe, s katerimi so stranki dodeljena posamezna upravičenja. V primeru ko se ta odločba spremeni, odpravi ali razveljavi, je potrebno spremeniti, razveljaviti ali odpraviti tudi dokončno odločbo, ki se je opirala na spremenjeno, razveljavljeno ali odpravljeno odločbo. Drugi obnovitveni razlog se nanaša na primer, ko pristojni organ po izdaji odločbe o dodelitvi oziroma izplačilu upravičenj ali sredstev od drugih organov izve, da so bile v postopkih iz njihovih pristojnosti ugotovljene nepravilnosti, ki bi, če bi mu bile znane v postopku izdaje odločbe, privedle do drugačne odločitve. V takih primerih pristojni organ ne more poseči v svojo nepravilno odločbo, saj za to ni podan obnovitveni razlog po 1. točki 260. člena ZUP, ki zahteva, da morata novo dejstvo (npr. nepravilnost) in nov dokaz (npr. pravnomočna odločba drugega organa) obstajati v času prvotnega odločanja, kar je tudi stališče ustaljene sodne prakse (glej zlasti odločitve v zadevah opr. št. I Up 1517/2005, VIII Ips 116/2011, VIII Ips 97/2015, I U 279/2010, I U 1928/2013 in III U 149/2015. Z novim obnovitvenim razlogom se tako pristojnemu organu omogoča, da obnovi postopek v primeru, ko je v času prvotnega odločanja obstajalo le novo dejstvo, nov dokaz pa je

nastal po koncu prvotnega postopka. Rok za obnovo postopka začne teči od dneva, ko je odločba postala pravnomočna, oziroma od dneva, ko je pristojni organ izvedel za pravnomočno odločbo drugega pristojnega organa. Zaradi specifičnosti in številčnosti zadev ter daljših rokov za izterjavo neupravičeno dodeljenih sredstev v predpisih EU, se za vse obnovitvene razloge po ZUP in iz tega člena predlaga podaljšanje objektivnega roka za obnovo na pet let od dokončnosti odločbe.

K 97. členu

S predlaganim členom se daje pravna podlaga za pobot terjatev agencije iz izvršljivih odločb o vračilu s sredstvi, ki dolžniku še niso bila izplačana. Prav tako se določa vrstni red poplačila terjatev pri prejemu delnih plačil, s čimer se dolžnikom zagotovi večja varnost.

K 98. členu

Ta člen ureja možnosti in postopek za obročno plačilo dolgov iz naslova ukrepov kmetijske politike. Stranka lahko pred iztekom z odločbo določenega roka za vračilo terjatve na predpisanem obrazcu vloži vlogo za obročno plačilo dolga v treh enakih trimesečnih obrokih, pri čemer je najnižji skupni znesek dolga, za katerega se dovoli obročno plačilo, 500 eurov. Odlog plačila dolga iz naslova ukrepov skupne kmetijske politike ni mogoč.

K 99. členu

Ta člen določa primere, v katerih zaradi zanemarljive vrednosti terjatve agencija ne izda odločbe o vračilu sredstev in dve izjemi, ko je potrebno izdati odločbo ne glede na višino vračila. Če zakon, ki ureja izvrševanje proračuna Republike Slovenije, ne določa najnižjega zneska za opustitev izterjave, znaša znesek za opustitev izterjave, brez obresti, 50 eurov. Namen člena je zmanjšanje administrativnih bremen plačilne agencije in omejitev izterjave na primere, ko je postopek ekonomsko upravičen.

K 100. členu

Ta člen predpisuje rok plačilni agenciji za izdajo odločbe o vračilu sredstev v primeru ugotovljenih nepravilnosti. Namen roka 18 mesecev je v zaščiti finančnih interesov EU, zaradi česar se lahko postopki začnejo ali nadaljujejo tudi po poteku instrukcijskega roka.

K 101. členu

Člen določa izjeme od uporabe skupnih določb upravnega postopka za izvajanje ukrepov kmetijske politike na podlagi javnega razpisa. Pri javnih razpisih se ne uporabljajo členi, ki urejajo umik zahtevka, zahtevo za odpravo pomanjkljivosti, ko gre za odprti javni razpis, ter členi, ki urejajo dodatni terenski ogled v okviru sistema za spremljanje površin, informacijsko orodje za komunikacijo s strankami ter vročanje odločb in sklepov organa prve stopnje. Navedene izjeme se v postopkih izvajanja ukrepov na podlagi javnega razpisa ne morejo uporabljati, saj so določene samo za ukrepe neposrednih plačil, ki se ne izvajajo na podlagi javnega razpisa (na primer informacijsko orodje za komunikacijo s strankami ali umik posameznega zahtevka iz vloge).

K 102. členu

V postopku izvajanja ukrepov kmetijske politike na podlagi javnega razpisa je čas vložitve vloge zelo pomemben. Pri odprtem javnem razpisu se vloge odobrijo po vrstnem redu prejema popolnih vlog, pri zaprtem javnem razpisu pa je vrstni red prejema popolnih vlog pomemben v primeru, ko imajo po ocenitvi na podlagi meril za izbor dve ali več vlog enako število točk, razpisana sredstva pa ne zadoščajo za odobritev teh vlog v celoti. V tem primeru se vlogam z enakim številom točk sredstva dodelijo po vrstnem redu prejema popolnih vlog do porabe sredstev. ZUP v prvem odstavku 68. člena ureja pravočasnost vloge, ki je vložena v elektronski obliki, in sicer določa, da se vloga, poslana po elektronski poti, šteje za pravočasno, če jo je pred iztekom roka prejel informacijski sistem organa ali informacijski sistem za sprejem vlog, vročanje in obveščanje. ZUP torej za primer vlaganja vloge v elektronski obliki ureja, kdaj se vloga šteje za pravočasno, pri tem pa ne določa natančno, kateri je tisti časovni trenutek, za katerega se šteje, da je vloga vložena. Glede na navedeno se s tem členom določa, kdaj se šteje za vloženo vloga, ki je poslana po elektronski poti, in sicer se šteje vloga za vloženo, ko sprejetje vloge samodejno evidentira informacijski sistem agencije za sprejem vlog. Za ukrepe kmetijske politike, pri katerih je možno vložiti vlogo neposredno pri pristojnem organu, pa se za čas vložitve vloge šteje čas prejema pošiljke v glavni pisarni pristojnega organa.

K 103. členu

Člen določa dve obliki javnega razpisa. Pri odprtem javnem razpisu se vloge odpirajo in obravnavajo po vrstnem redu oddaje vlog, pri zaprtem javnem razpisu pa se vloge odpirajo in obravnavajo istočasno. Medtem ko so pri odprtem javnem razpisu merila za izbor vlog opcijska, pa so pri zaprtih javnih razpisih obvezna. Zaprti javni razpis se torej uporabi pri ukrepih kmetijske politike, kjer se želi doseči, da vlagatelji konkurirajo med seboj na podlagi meril za izbor in se na ta način izberejo najbolje ocenjene naložbe oziroma projekti.

S tretjim odstavkom 103. člena se določa, da je pod določenimi pogoji mogoče odobriti tudi popolno vlogo, ki sicer izpolnjuje predpisane pogoje in dosega zadostno število točk, vendar zanjo sredstva na javnem razpisu ne zadoščajo v celoti. Če se stranka z nižjim zneskom podpore strinja, mora pred odobritvijo vloge izkazati, da bo tudi z nižjim dodeljenim zneskom podpore izpolnila namen, za katerega ji bodo odobrena sredstva na podlagi javnega razpisa. V četrtem odstavku 103. člena se določa, da je javni razpis mogoče razdeliti na posamezne sklope glede na kriterije, ki se določijo s podzakonskim predpisom, kar pomeni, da se vloge obravnavajo ločeno po posameznih sklopih. Prav tako se omogoča, da se za posamezni sklop javnega razpisa lahko izbere le ena vloga, ki je popolna, je najbolje ocenjena na podlagi meril za izbiro vlog in izpolnjuje vse predpisane pogoje. Za primer, ko sta dve ali več popolnih vlog na podlagi meril za izbor vlog enako ocenjene, vendar pa sredstev za odobritev teh vlog ni dovolj, se predvideva, da se sredstva dodelijo po vrstnem redu prejema popolnih vlog do porabe sredstev (šesti odstavek 103. člena). V skladu s petim odstavkom 103. člena pa se lahko pri zaprtem javnem razpisu določi, da se sredstva ne razdelijo po vrstnem redu od najvišje do najnižje točkovane vloge, pač pa proporcionalno glede na delež doseženih točk od skupnega števila točk, glede na razpisana sredstva in glede na skupno vrednost zaprošenih sredstev.

K 104. členu

S členom se določa, da o potrditvi operacije, ki jo LAS izbere v skladu s predpisanimi postopki iz pravnih aktov EU, odloči agencija po pravilih splošnega upravnega postopka in s smiselno uporabo določb zakona. V tem primeru se javni razpis ne izvede.

K 105. členu

Člen ureja razveljavitev javnega razpisa, ki je v nasprotju s pravnimi akti EU ali predpisi za njihovo izvrševanje. Javni razpis je mogoče razveljaviti, če se po njegovi objavi ugotovi, da je v nasprotju s pravnimi akti EU ali drugimi pravnimi akti EU (npr. strateški načrt skupne kmetijske politike) ali v nasprotju s predpisi za njihovo izvrševanje. Razveljavitev javnega razpisa se objavi v Uradnem listu RS, vloge, o katerih do razveljavitve javnega razpisa še ni določeno, pa se s sklepom zavržejo.

K 106. členu

S členom se ureja obravnava vlog na javni razpis. Po vložitvi vloge lahko stranka (ne da bi bila za to pozvana) vlogo dopolni oziroma spremeni. Pri odprtem javnem razpisu se upošteva dopolnitev vloge do zaprtja javnega razpisa, objavljenega na spletni strani ministrstva. Šteje se, da je bila vloga vložena takrat, ko je bila dopolnjena. Pri zaprtem javnem razpisu pa se upoštevajo vsebinske spremembe vloge, poslane do zaprtja javnega razpisa.

V tretjem odstavku 106. člena je predvidena ločena obravnava vloge, pri kateri se pojavi sum na nepravilnost v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo zaščito finančnih interesov. Z namenom, da se v primerih, ko se pojavi sum na nepravilnosti, v celoti razjasni dejansko stanje, predlagana določba predvideva procesno možnost ločene obravnave vloge. V takem primeru se pri odprtem javnem razpisu vloga ne obravnava po vrstnem redu oddaje, pri zaprtem javnem razpisu pa se ne obravnava sočasno z drugimi vlogami. To pomeni, da v primeru, če se pojavi sum na nepravilnost pri eni vlogi na javni razpis, preostale vloge zaradi tega ne čakajo, da se postopek v zvezi z razjasnjevanjem suma nepravilnosti te vloge konča. Agencija o preostalih vlogah odloči še preden se konča postopek razjasnjevanja suma nepravilnosti v zvezi z vlogo, ki se ločeno obravnava. Sredstva, ki bi bila ob odsotnosti nepravilnosti sicer odobrena vlagatelju, pri čigar vlogi se je pojavil sum nepravilnosti, pa se štejejo za porabljena na tem javnem razpisu. S tem bo doseženo, da bodo tudi v primeru, če se v postopku razjasnjevanja suma nepravilnosti ugotovi, da je le-ta neutemeljen, in bo vloga izpolnjevala vse pogoje za odobritev, za to vlogo zagotovljena sredstva v okviru sredstev, ki so bila sicer razpisana z javnim razpisom (za to vlogo ne bo treba zagotavljati drugih sredstev nad zgornjo mejo sredstev, ki je bila določena v javnem razpisu). Ker se bodo sredstva štela za porabljena, bodo preprečene tudi morebitne manipulacije glede vrstnega reda vlog na način, da se pri določeni vlogi načrtno prepozna sum nepravilnosti z namenom, da preostale vloge, ki so po ocenjevanju na podlagi meril nižje uvrščene, zasedejo višja mesta in se vlagateljem nižje uvrščenih vlog odobrijo sredstva. Določen je tudi rok enega leta od vložitve popolne vloge, v katerem mora biti kontrola suma na nepravilnosti opravljena. V skladu s predlagano določbo četrtega odstavka 106. člena bo morala uradna oseba, ki bo ugotovila tak sum, v uradnem zaznamku navesti razloge zanj in jih ustrezno obrazložiti. O ločeni obravnavi vloge se stranko obvesti z obvestilom, ki je zgolj informativnega značaja. V skladu s predlagano določbo petega odstavka 106. člena stranka nima pravice do vpogleda v dokumente v zvezi s postopkom razjasnjevanja utemeljenosti suma, če bi razkritje teh dokumentov lahko ogrozilo postopek razjasnjevanja suma. Ta določba onemogoča, da bi stranka lahko vplivala na postopek pravilne razjasnitve suma.

V skladu s petim odstavkom, stranka nima pravice do vpogleda v dokumente v zvezi s postopkom razjasnjevanja utemeljenosti suma, če bi razkritje teh dokumentov lahko ogrozilo postopek razjasnjevanja suma. Določba onemogoča, da bi stranka lahko vplivala na postopek pravilne razjasnitve suma in je prilagojena različica tretjega odstavka 4. člena Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L št. 145 z dne 31. 5. 2001, str. 43) ter 11. točke prvega odstavka 6. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 - uradno prečiščeno besedilo, 117/06-ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 - odl. US in 102/15), ki se nanašata na zavrnitev dostopa do informacij iz dokumenta, ki je bil sestavljen v zvezi z dejavnostjo organa, in bi njegovo razkritje povzročilo motnje pri dejavnosti organa.

Sedmi odstavek 106. člena omogoča, da se s podzakonskim predpisom določijo obvezne priloge, brez katerih se vloga zavrže brez pozivanja na dopolnitev, osmi odstavek 106. člena pa določa, da se v javnem razpisu lahko določijo dokazila glede meril za izbor vlog, brez katerih se vloga pri posameznem merilu oceni z nič točkami brez pozivanja na dopolnitev. Namen obeh določb je vzpodbuditi vlagatelje, da vložijo popolne vloge oziroma zahtevana dokazila za uveljavljanje meril v okviru ocenjevanja vlog ter s tem pohitriti postopke obravnave vlog. S tem se sledi temeljnemu načelu ekonomičnosti postopka, da se tudi za stranke postopek vodi s čim manjšimi stroški in čim manjšo zamudo časa. Slednje pomeni tudi pospešitev izvedbe načrtovanih naložb ter projektov in črpanje evropskih sredstev.

K 107. členu

Člen določa izdajo odločbe o pravici do sredstev strankam, katerih vloge izpolnjujejo predpisane pogoje iz predpisov in javnega razpisa in so za ta namen zagotovljena sredstva, ter izdajo zavrnilne odločbe strankam, ki ne izpolnjujejo teh pogojev.

Postopek na podlagi javnega razpisa je urejen kot dvofazni postopek. V prvi fazi se stranki, ki izpolnjuje predpisane pogoje, izda odločba o pravici do sredstev, v kateri se določi maksimalna višina sredstev, ki se lahko stranki izplačajo po izvedbi naložbe oziroma projekta. V drugi fazi pa stranka vlaga enega ali več zahtevkov za izplačilo sredstev in se ji v primeru ugotovitve, da so stroški upravičeni, izplačajo sredstva. S podzakonskim predpisom se lahko določi, da se za posamezen ukrep stranki sredstva izplačajo neposredno na podlagi odločbe o pravici do sredstev. To pomeni, da strankam ni treba vlagati zahtevkov za izplačilo sredstev iz 110. člena zakona.

K 108. členu

S tem členom se omogoča prilagajanje obveznosti iz odločbe o pravici do sredstev konkretnim potrebam strank. Pred potekom roka za izpolnitev obveznosti iz predpisov, javnega razpisa in odločbe o pravici do sredstev, lahko stranka vloži obrazložen zahtevek za spremembo obveznosti, določenih v odločbi o pravici do sredstev. Če bi bile tudi s spremembo obveznosti izpolnjene vse zahteve iz predpisov in javnega razpisa ter dosežen namen, za katerega je bila stranki dodeljena pravica do sredstev, se strankinemu zahtevku za spremembo ugodi z odločbo. Zahtevek za spremembo obveznosti se lahko vloži največ dvakrat, v primeru več zahtevkov za izplačilo sredstev pa tolikokrat kot je v odločbi predvidenih zahtevkov za izplačilo sredstev. S podzakonskim predpisom se lahko določijo podrobnejši pogoji za spremembo obveznosti iz odločbe o pravici do sredstev.

K 109. členu

Člen ureja institut odreka pravici do sredstev. Rok za odrek pravici do sredstev ne sme biti krajši od 60 dni od vročitve odločbe, lahko pa se s podzakonskim predpisom določi daljši rok. Stranka obvestila, s katerim agenciji sporoči, da se odreka pravici do sredstev, ne more umakniti. Agencija v primeru pravočasnega odreka stranki izda odločbo o odreku pravici do sredstev. Agencija v odločbi o odreku pravici do sredstev odloči tudi o izključitvi stranke iz istega ukrepa kmetijske politike, in sicer za koledarsko leto ugotovitve in naslednje koledarsko leto. Prav tako agencija v odločbi o odreku pravici do sredstev zahteva tudi vračilo sredstev, če so bile stranki že izplačana. V primeru vračila sredstev se stranki zaračunajo zakonite zamudne obresti od dneva izplačila sredstev. Zoper odločbo o odreku pravici do sredstev je dovoljena pritožba.

K 110. členu

Člen ureja način uveljavljanja sredstev po izpolnjenih obveznostih iz odločbe o pravici do sredstev in način odločanja o zahtevku stranke. Zahtevek, ki izpolnjuje pogoje iz predpisov, javnega razpisa in odločbe o pravice do sredstev, organ odobri in sredstva izplača na strankin transakcijski račun, brez izdajanja posebne ugodilne odločbe. S tem se skrajšuje čas odločanja o zahtevku in zmanjšuje administrativne stroške organa. Če zahtevku stranke ni v celoti ugodeno, pristojni organ odloči z odločbo. Zahtevek, ki je v nasprotju z zahtevami iz predpisov, javnega razpisa oziroma odločbe o pravici do sredstev, organ z odločbo zavrne.

V petem in šestem odstavku 110. člena se ureja možnost, da agencija v primerih, ko pri odločanju o zahtevku za izplačilo sredstev zavrne nizek znesek, izda odločbo s skrajšano obrazložitvijo. Odločba s skrajšano obrazložitvijo se lahko izda v primeru zavrnitve zneska, ki znaša do največ dva odstotka celotne vrednosti zahtevka, ali zavrnitve zneska, ki ne presega 50 eurov. Skrajšana obrazložitev vsebuje kratko obrazložitev strankinega zahtevka, navedbo pravnih predpisov, na podlagi katerih je bilo o zahtevku odločeno, in pravni pouk. Stranka lahko zoper odločbo s skrajšano obrazložitvijo pri agenciji vloži ugovor, in sicer v petnajstih dneh od vročitve odločbe s skrajšano obrazložitvijo. Z namenom večje pravne varnosti se stranko v pravnem pouku odločbe s skrajšano obrazložitvijo pouči o pravici do vložitve ugovora zoper tako odločbo, o posledicah, če ugovora ne bo vložila, o roku za vložitev ugovora

in pri katerem organu se vloži ugovor. Če stranka vloži ugovor zoper odločbo s skrajšano obrazložitvijo, agencija preveri navedbe iz ugovora in izda odločbo. Če se ugovoru ne ugodi, se izda odločba s polno obrazložitvijo. Stranka lahko zoper odločbo, izdano na ugovor, vloži pritožbo. Rok za vložitev pritožbe začne teči od vročitve odločbe, s katero se odloči o ugovoru stranke. Če stranka ugovora ne vloži, postane odločba s skrajšano obrazložitvijo dokončna in pravnomočna. Predlagana možnost izdaje odločbe s skrajšano obrazložitvijo pripomore k pohitritvi postopkov odločanja o zahtevkih za izplačilo sredstev, pri čemer pa so z ureditvijo pravice do ugovora zoper tako odločbo tudi ustrezno zavarovane procesne pravice strank.

Z osmim odstavkom 110. člena se ureja umik zahteve za izplačilo sredstev. Umik ni dovoljen, če je Agencija stranko že obvestila o kakršnih koli primerih neskladnosti ali da namerava opraviti pregled na kraju samem. Prav tako se ureja možnost, da se s podzakonskim predpisom določi upravna sankcija v obliki znižanja izplačila sredstev za primer, ko pristojni organ ugotovi razliko med upravičenimi in zaprošenimi sredstvi iz zahtevka. S podzakonskim predpisom se določi tudi, kakšna mora biti razlika med upravičenimi in zaprošenimi sredstvi, da se lahko uporabita ta sankcija in znižanje izplačila sredstev (deveti odstavek 110. člena).

K 111. členu

Pri obravnavi zahtevkov za izplačilo je treba preveriti upravičenost nastalih izdatkov tudi z vpogledom v dokumentacijo poslovnih subjektov, ki niso stranke upravnega postopka, ampak gre za dobavitelje, ki so dobavili celotno ali del naložbe, ali pa opravili storitev v zvezi z naložbo. Konkretno gre za preverjanje zahtevkov za izplačilo sredstev, priloženih računov in druge dokumentacije, ki formalno izpolnjujejo vse pogoje za poslovno listino, dejansko pa se ob administrativni kontroli pojavi sum o njihovi resničnosti zaradi višine zneska ali drugih okoliščin. Ker bi z vpogledom v računovodske evidence, poslovne knjige in drugo dokumentacijo upravičenca ali njenega dobavitelja oziroma izvajalca v zvezi z izvedbo sofinancirane dejavnosti davčni organ lažje in hitreje lahko preveril resničnost navedb na računih, se predpisuje obveznost, da mora davčni organ na pisno zahtevo Agencije, ki ta podatek potrebuje za namene izvajanja kontrol upravičenosti izplačil, v roku treh mesecev pridobiti in posredovati relevantne podatke.

K 112. členu

Z zakonom se na novo daje večji poudarek sistemski ureditvi področja znanja in inovacij v kmetijstvu (sistem AKIS). Da bi zagotovili ustrezno okrepitev sistema AKIS, so potrebne spremembe tako v kmetijski kot tudi raziskovalni in šolski politiki na področju ustvarjanja, izmenjave in prenosa znanja v kmetijstvu, zlasti na področju prehoda na trajnostne kmetijske sisteme.

Ta člen opredeljuje, da sistem AKIS pomeni organiziran pretok znanja in inovacij med deležniki sistema AKIS, ki ustvarjajo, izmenjujejo in uporabljajo znanje v kmetijstvu, živilstvu, gozdarstvu, prehrani in na sorodnih področjih. Člen opredeljuje deležnike sistema AKIS, ki so fizične in pravne osebe javnega in zasebnega sektorja, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, živilstvom, gozdarstvom, prehrano in drugimi sorodnimi vsebinskimi področji, izobraževanjem, raziskovanjem, strokovnimi nalogami in svetovanjem. To so nosilci kmetijskih gospodarstev, člani družinskih kmetij, kmetijska in živilska podjetja, raziskovalne, izobraževalne in svetovalne institucije, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb v kmetijstvu, zasebni svetovalci, zadruge, organizacije kmetov, nevladne organizacije, mreže deležnikov sistema, mediji, različna ministrstva in drugi akterji, ki znanje ustvarjajo, izmenjujejo in uporabljajo.

Člen opredeli tudi cilje sistema AKIS, kot so opolnomočenje ter krepitev povezovanja in sodelovanja med deležniki sistema AKIS, določa pa tudi koordinacijsko telo sistema AKIS.

Člen nadalje določa, da minister lahko imenuje delovne skupine za koordinacijo deležnikov po posameznih vsebinskih področjih sistema AKIS. Za izmenjavo in prenos znanja člen opredeljuje tudi Portal znanja, ki je enotno spletno mesto za dostop vseh deležnikov AKIS do informacij, gradiv in rezultatov projektov in drugih strokovnih nalog in ga upravlja ministrstvo.

Shema sistema AKIS:

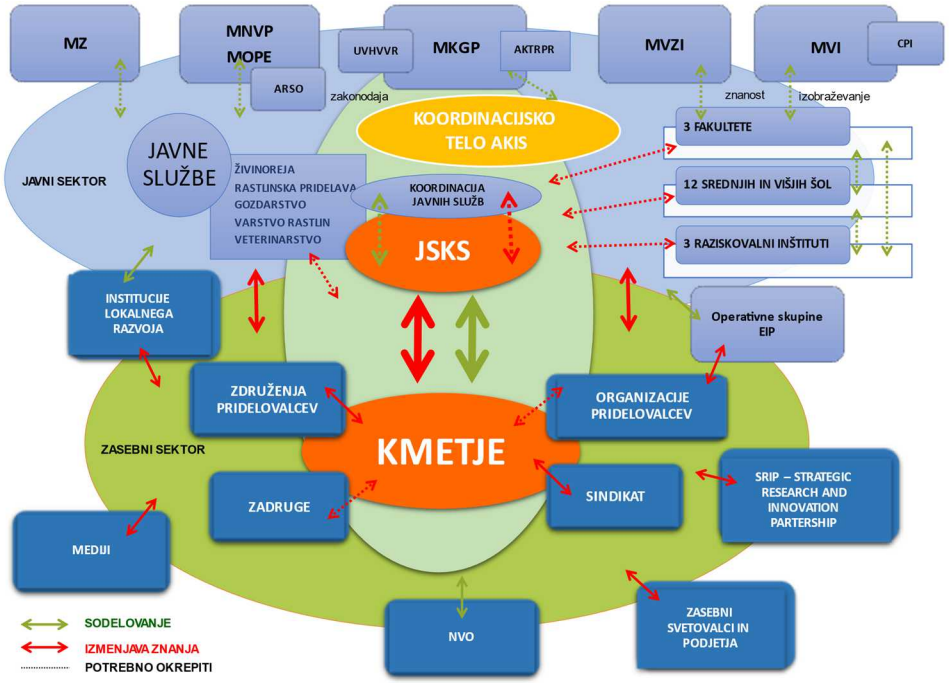

K 113. členu

Programi srednjih poklicnih šol, višjih strokovnih šol in visokošolskih zavodov morajo zagotoviti ustrezne poklicne in splošne kompetence, ki jih potrebujejo delodajalci in družba, pri čemer mladim omogočajo lažji prehod iz šole v delovno okolje. Za zagotovitev navedenega pa je zelo pomembna tudi opremljenost izobraževalnih ustanov in raziskovalnih institucij, ki izvajajo programe izobraževanja oziroma raziskovanja s področij agroživilstva, gozdarstva, veterinarstva in živilstva, saj so te zagotovilo za kakovostno strokovno izobraževanje, v skladu z razvojnimi cilji Strategije razvoja Slovenije 2030 ter v skladu z Resolucijo o nacionalnem programu o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva »Naša hrana, podeželje in naravni viri od leta 2021«, katere cilj je tudi krepitev oblikovanja in prenosa znanja posameznih udeležencev, skupin, sektorjev in območij, ki lahko prispeva in omogoča uspešen razvoj slovenskega kmetijstva in podeželja.

Ta člen daje vladi pooblastilo za določitev pogojev in meril za dodelitev sredstev za področje izobraževanja in usposabljanja za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja.

K 114. členu

Ta člen določa, da ministrstvo v skladu s strateškimi usmeritvami razvoja slovenskega kmetijstva, živilstva in prehrane samostojno ali v sodelovanju z drugimi organi financira ali sofinancira raziskovalne, razvojne in inovacijske projekte ter raziskovalno in razvojno infrastrukturo v okviru raziskovalnih in inovacijskih programov ter instrumentov oziroma ukrepov na nacionalni ravni in na ravni EU.

K 115. členu

Z namenom demonstracijskih dejavnosti za izmenjavo znanja med kmetovalci in v okviru različnih raziskav, javnih služb, operativnih skupin idr., pa tudi kot potencialno mesto za izvajanje praktičnega usposabljanja (dijakov, študentov in drugih zainteresiranih) v skladu z zakonodajo na področju šolstva, se določa demonstracijsko kmetijsko gospodarstvo.

Demonstracijska kmetijska gospodarstva so namenjena za: razvoj, preizkušanje, uvajanje, prikaz ali razširjanje novih sort, pasem, procesov, praks in tehnologij, strojev in opreme v pridelavi kmetijskih

rastlin, reji živali in predelavi ter ostale aktivnosti povezane s kmetijstvom. Demonstracijske dejavnosti lahko izvajajo nosilci kmetijskega gospodarstva, člani in zaposleni na družinski kmetiji ali našteti v sodelovanju z drugimi deležniki.

Status demonstracijskega kmetijskega gospodarstva pridobi kmetijsko gospodarstvo z odločbo ministrstva, če izpolnjuje s podzakonskim aktom predpisane pogoje. Status demonstracijskega kmetijskega gospodarstva temelji na izpolnjevanju vsebinskih in organizacijskih pogojev, ki omogočajo izvajanje demonstracijskih dejavnosti in prenosa znanja. V ta namen se predvideva opredelitev različnih vrst demonstracijskih dejavnosti, kar bo urejeno s podzakonskim predpisom. Pomemben vidik je tudi zagotavljanje kakovosti delovanja demonstracijskega kmetijskega gospodarstva – kadar pogoji niso več izpolnjeni, se določi rok za odpravo pomanjkljivosti. Če teh ni mogoče odpraviti, se status lahko odvzame in nosilca izbriše iz evidence demonstracijskih kmetijskih gospodarstev.

K 116. členu

Ta člen ureja opredelitev javne službe na področju kmetijstva, ki jih je potrebno, glede na določbe zakona na področju gospodarskih javnih služb, specifično urejati za področje kmetijstva. Sicer pa se za področja urejanja javnih služb, ki niso posebej urejena s tem ali drugim posebnim zakonom, uporablja zakon na področju gospodarskih javnih služb. V primerih, ko se javni interes izvaja v javno zasebnem partnerstvu, je potrebno upoštevati tudi zakon, ki pokriva to področje. Nadalje se v primerih, ko se nekatere javne službe izvajajo na načine, ki so določeni z mednarodnimi zavezami Slovenije ali drugimi predpisi, s predpisom Vlade določi tudi način izvajanja teh javnih služb v skladu s temi akti ter predpisi EU o državnih pomočeh. Takšno je na primer področje ohranjanja in trajnostne rabe genskih virov za prehrano in kmetijstvo.

K 117. členu

Ta člen določa obveznosti javnih služb na področju kmetijstva. Pomembno je, da država zagotovi nepretrgano opravljanje nalog javnih služb. Zaradi specifike kmetijstva, kjer gre za večletne aktivnosti in ohranjanje proizvodnega potenciala na področju rastlinske proizvodnje, živinoreje in pri razvoju podeželja in s temi povezanimi področji, lahko izpad delovanja javne službe povzroči dolgotrajne ali celo nepopravljive posledice. Storitve javnih služb so na voljo vsem zainteresiranim, predvsem pa fizičnim ali pravnim osebam, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo po tem zakonu oziroma izkažejo pravni interes. Storitve se izvajajo v skladu z usmeritvami kmetijske politike ter po v naprej določenem programu. Vnaprej je določena tudi cena storitev in zavezanec za plačilo. Med obveznosti sodijo tudi zagotavljanje transparentnega in javnega delovanja, zagotavljanje ločenega evidentiranja dejavnosti in storitev, beleženje dejavnosti in storitev ter hramba dokumentarnega in arhivskega gradiva, omogočanje nadzora ter opravljanje dejavnosti in storitev do izbire novega izvajalca javne službe. Natančneje se lahko obveznosti javne službe uredijo s predpisom vlade ali s koncesijskim aktom.

K 118. členu

Ta člen določa izvajalce javnih služb in sicer so to lahko javni zavodi, katerih ustanoviteljice so Republika Slovenija, KGZS ali občina oziroma KGZS ali pa se za njihovo izvajanje podeli koncesija v skladu s postopkom, ki ga določa zakon na področju gospodarskih javnih služb. Izvajalci javnih služb lahko izvajajo javne službe sami ali pa s podizvajalci, vendar smejo biti podizvajalci pri izvajalcih, ki so javni zavodi, le javni zavodi, ki pa morajo prav tako izpolnjevati vse pogoje, ki so določeni za izvajalce javnih služb. Odgovornost za izvajanje javne službe v celoti prevzema izvajalec javne službe. Če izvajalec javne službe izvaja le del posamezne naloge in ne celotne, npr. ker nima zagotovljenih pogojev glede prostorov, opremljenosti in kadrov, izvajalec javne službe lahko najame podizvajalca za izvajanje posameznih nalog javne službe, ki izpolnjuje pogoje glede prostorov, opremljenosti in kadrov. Razmejitev med izvajalcem in podizvajalcem mora biti tudi natančno opredeljena tako vsebinsko kot finančno v letnem programu dela posamezne javne službe. Posebej je urejeno izvajanje državne javne službe na osuševalnih in namakalnih sistemih za naloge upravljanja oziroma za redno in investicijsko vzdrževanje osuševalnih in namakalnih sistemih, kjer se izbere podizvajalca po predpisih o javnem

naročanju. Za nalogo upravljanja sme podizvajalec izvajati največ 20 % predvidenih letnih ur naloge upravljanja.

K 119. členu

Ta člen določa, da se v primeru javnega razpisa na podlagi uredbe, ki je koncesijski akt, izbere izvajalca javne službe za obdobje najmanj treh in največ sedmih let. Obdobje sedmih let je praviloma skladno z izvajanjem obdobja EU finančne perspektive in z izvajanjem skupne kmetijske politike, na katero se navezuje tudi delovanje več javnih služb na področju kmetijstva. Z javnim razpisom, ki mora upoštevati tudi način izvajanja javne službe, vse predpisane pogoje glede kadrov, prostorov, opremljenosti in drugih pogojev, ki jih določajo predpisi iz členov, ki opredeljujejo naloge posamezne javne službe v kmetijstvu, se izbere najustreznejšega izvajalca, ki ga z odločbo imenuje minister. Določba, ki omogoča podeljevanje koncesij za obdobje od treh do največ sedmih let, zagotavlja fleksibilnost pri upravljanju javnih služb v kmetijstvu. Ta prilagodljivost je ključna za učinkovito odzivanje na različne sistemske spremembe, ki lahko vplivajo na izvajanje teh služb, kot so bistvene spremembe v kmetijski politiki oziroma spremembe v organizacijski strukturi izvajalcev javnih služb.

K 120. členu

Ta člen določa, da v nekaterih primerih razpis ni potreben in se izvajalca javne službe lahko imenuje neposredno, to je v primeru izvajanja javne službe kmetijskega svetovanja, ki jih opravlja KGZS z javnimi zavodi, katerih ustanoviteljica je in za področja javnih služb strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin in nalog genske banke ter za področje državne javne službe na osuševalnih in namakalnih sistemih, za katera so ustanovljeni javni zavodi.

Pred neposrednim imenovanjem ministrstvo preveri izpolnjevanje pogojev iz predpisov, ki opredeljujejo naloge posamezne javne službe v kmetijstvu, dodatno pa še pogojev, ki so določeni v 120. členu. Strateški cilji izvajalca morajo biti enaki ciljem javne službe, izvajalec mora pri opravljanju javne službe upoštevati javni interes, poleg tega pa sme na trgu izvajati manj kot 20 odstotkov dejavnosti, ki je predmet javne službe.

Po preveritvi vseh pogojev, minister izda odločbo o imenovanju izvajalca javne službe, za obdobje najmanj treh in največ sedmih let. Na tej podlagi skleneta ministrstvo in izvajalec pogodbo, s katero uredita vsa medsebojna razmerja, vključno s financiranjem v določenem obdobju in detajlnejšimi obveznostmi glede poročanja in nadzora. Določba, ki omogoča podeljevanje koncesij za obdobje od treh do največ sedmih let, zagotavlja fleksibilnost pri upravljanju javnih služb v kmetijstvu in učinkovito odzivanje na različne sistemske spremembe.

V primeru, ko se za izvajanje javne službe v kmetijstvu neposredno imenuje izvajalca, ki je bil ustanovljen za izvajanje javne službe, se tega izvajalca pozove k oddaji vloge in k predložitvi dokazil za izpolnjevanje pogojev. Takšni izvajalci so KGZS z javnimi zavodi, katerih ustanoviteljica je in javni zavodi, kot so Kmetijski inštitut Slovenije, Sklad kmetijskih in gozdnih zemljišč Republike Slovenije in drugi javni zavodi.

Pri vseh vsebinah, kjer je to smiselno in racionalno in kjer obstaja več izvajalcev za določene storitve, pa se ministrstvo poslužuje možnosti oddajanja nalog na trgu na podlagi javnega razpisa, kot je opredeljeno v 119. členu zakona.

Izvajalec mora pogoje izpolnjevati ves čas izvajanje javne službe. Če ministrstvo ugotovi, da izvajalec ne izpolnjuje več zahtevanih pogojev, mu ministrstvo naloži odpravo pomanjkljivosti v določenem roku. Če po preteku tega roka, izvajalec pomanjkljivosti še vedno ne odpravi, se mu imenovanje odvzame.

K 121. členu

Ta člen določa financiranje javne službe v kmetijstvu, ki se zagotavlja iz proračuna Republike Slovenije ali iz drugih virov, lahko pa tudi z delnim ali celotnim plačilom uporabnikov storitev ali s prispevki v obliki

javne dajatve. Republika Slovenija financira ali sofinancira posamezne storitve javne službe le na podlagi sprejetega programa te javne službe, ki bo hkrati skladen z zakonom o kmetijstvu in tudi s sprejetim proračunom RS ter predpisi EU o državnih pomočeh.

K 122. členu

Ta člen določa cene storitev javne službe. Uporabniki storitev javne službe na področju kmetijstva plačujejo ceno storitev deloma ali v celoti, lahko pa so posamezne storitve za uporabnike tudi brezplačne. Zaradi racionalnega izvajanja storitev cena storitve javne službe ne sme biti višja od cene primerljive storitve na trgu. Posebno pozornost zahteva to določilo ob imenovanju izvajalca javne službe. Določena je tudi pristojnost ministra, da predpiše cene storitev in delež, ki ga plača uporabnik. Sistem določanja cen storitev javnih služb je vsebinsko natančneje povzet po rešitvah iz VI. poglavja veljavnega Zakona o gospodarskih javnih službah, čeprav je ta zakon starejši od Zakona o kmetijstvu. Določba je usklajena z Zakonom o gospodarskih javnih službah zlasti glede načel subvencioniranja cen storitev gospodarskih javnih služb.

K 123. členu

Ta člen ureja financiranje javne službe strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin na področju hmeljarstva. Zaradi zgodovinskih posebnosti in tradicije hmeljarstva v RS hmeljarji že od leta 2010, odkar deluje Javna služba v hmeljarstvu, prispevajo, preko obvezne dajatve, s svojimi finančnimi sredstvi k ohranitvi in razvoju panoge za dve strokovni nalogi javne službe v hmeljarstvu in sicer za žlahtnjenje hmelja in za tehnologijo pridelave in predelave hmelja.

V 147. členu Ustave RS je med drugim določeno, da država z zakonom predpisuje davke, carine in druge dajatve. Ker je v veljavni ureditvi sistem financiranja javne službe strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin na področju hmeljarstva že danes, s podzakonskim aktom, urejen na način, da vzpostavlja prisilno dajatev, ta sistem pa po vsebini ustreza posebnostim hmeljarskega sektorja, sistem financiranja ohranjamo, s predlogom ureditve tokrat v zakonu pa vzpostavljamo tudi pravno pravilen način vzpostavljanja javne dajatve, kakor veleva veljavna Ustava RS, in kakor izhaja tudi iz posameznih odločitev Ustavnega sodišča RS.

V prvem odstavku člena je opredeljen uporabnik javne službe strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin na področju hmeljarstva za dve strokovni nalogi v proizvodnji kmetijskih rastlin, in sicer žlahtnjenje ter tehnologija pridelave in predelave hmelja. Drugi odstavek člena uporabnika opredeljuje za zavezanca in mu nalaga dolžnost plačila prispevka kot oblike sofinanciranja strokovnih nalog žlahtnenja in tehnologije pridelave in predelave hmelja. Na ta način je skladno z določbo 147. člena veljavne Ustave RS z zakonom vzpostavljena javna dajatev. S tretjim odstavkom tega člena je določeno, kdo razpolaga s sredstvi, zbranimi na podlagi prispevka, s četrtim do sedmim odstavkom pa je določen način ugotavljanja obsega potrebnih sredstev (osnove za prispevek) in merila za določitev višine prispevka. Z osmim odstavkom člena je določeno, da minister s pravilnikom konkretizira način ugotavljanja višine prispevka, pri čemer je vezan na merila, določena s tem členom.

K 124. členu

Ta člen ureja način odmere prispevka javne službe strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin na področju hmeljarstva. Ker javno dajatev odmeri nosilec javnega pooblastila, je z drugim odstavkom določeno, da izvajalec javne službe te naloge opravlja kot javno pooblastilo. S tretjim odstavkom je določeno, da izvajalec javne službe, kot nosilec javnega pooblastila, odmeri prispevek zavezancu z odločbo, izdano v upravnem postopku, določena pa je tudi stvarna pristojnost za odločanje o pritožbi zoper to odločbo. S četrtim odstavkom je določeno, da je rok za plačilo prispevka 30 dni, šteto od dokončnosti odločbe. S petim odstavkom je določena pravica, upravičen razlog in sam postopek uveljavljanja pravice do odloga, obročnega plačila in odpisa plačila prispevka.

K 125. členu

V tem členu je določeno, da vlada predpiše usmeritve in cilje za delovanje javne službe v tri do največ sedem letnem obdobju, pri tem pa se smiselno upošteva izvajanje ciljev kmetijske politike iz tega zakona (3. in 4. člen). Za nekatere javne službe podrobnejše usmeritve in cilji opredeljujejo drugi zakoni, npr. zakon, ki ureja živinorejo. Vsako leto ministrstvo izvajalcu javne službe v kmetijstvu posreduje izhodišča, ki upoštevajo razpoložljiva proračunska sredstva za izvajanje določene javne službe, usmeritve in cilje ter z zakonom določene naloge posamezne javne službe. Izhodišča za pripravo letnega finančnega načrta oziroma letnega programa dela javne službe morajo biti v skladu z večletnim vsebinskim programom posamezne javne službe, če ga le-ta ima. Izvajalec v skladu s prejetimi izhodišči pripravi letni program dela javne službe, v katerem mora biti določen natančen obseg posameznih storitev javne službe ter način izvajanja le teh, način spremljanja rezultatov storitev javne službe, obseg in način financiranja posamezne storitve javne službe ter obseg in način financiranja podizvajalca, če ima izvajalec javne službe za posamezno nalogo podizvajalca. K letnemu programu posamezne javne službe izda minister soglasje, če je predloženi program skladen z izhodišči in določili predpisov.

Zaradi kontinuiranega izvajanja javne službe v kmetijstvu je storitve potrebno izvajati nepretrgoma. V primerih, ko letni proračun RS ni sprejet, ali ko zaradi drugih nepredvidenih okoliščin minister do začetka tekočega leta ne izda soglasja k letnemu programu dela izvajalca javne službe, se financiranje javne službe začasno nadaljuje na podlagi letnega programa dela javne službe iz preteklega leta. Minister o začasnem financiranju izvajalca javne službe odloči s sklepom. Če drug zakon določa drugače, npr. za začasno financiranje posrednih proračunskih uporabnikov, pa velja specialnejša ureditev.

Če se med izvajanjem letnega programa dela javne službe pojavijo odstopanja pri vrstah in obsegu storitev javne službe, zakon določa da je potrebna sprememba letnega programa dela javne službe. Določena je izjema, da sprememba letnega programa dela javne službe ni potrebna, če se vrsta in obseg storitev javne službe, ki je opredeljena v letnem programu dela javne službe spremeni do 10 % obsega skupnih sredstev sprejetega finančnega načrta, pri čemer mora vrednost skupnih sredstev v finančnem načrtu ostati nespremenjena.

K 126. členu

Ta člen ureja strokovni nadzor nad izvajanjem javne službe in nad izvajanjem programa posamezne javne službe, ki je v pristojnosti ministrstva, inšpekcijski nadzor pa opravlja inšpektorat, pristojen za kmetijstvo. Te naloge ni mogoče prenesti na drugo osebo. Strokovni nadzor se nanaša na nadzor nad vsebino dela javne službe, nad izvajanjem programa in ugotavlja ali so izvedena dela v celoti in kvalitetno opravljena. Nanaša se tudi na nadzor nad porabo javnih sredstev.

Ta člen natančneje opredeljuje tudi nadzor ministrstva nad izvajalci javnih služb s pomočjo rednih in posebnih poročil, zahtevanih podatkov in drugih dokumentov, ki se nanašajo delovanje javne službe. Minister lahko za potrebe nadzora imenuje komisijo. Izvajalec je torej dolžan pripraviti letni program dela s finančnim načrtom javne službe ter poročati ministrstvu o izvajanju programa javne službe ob zahtevkih za izplačilo, polletno in letno v skladu z izhodišči ministrstva za delovanje javne službe ter dodatno kadarkoli na posebno zahtevo ministrstva.

Vsi izvajalci javnih služb v kmetijstvu so dolžni sodelovati v sistemu AKIS, z ministrstvi in drugimi izvajalci javnih služb. To morajo imeti opredeljeno v programih dela javne službe, lahko pa jim je sodelovanje pri posamezni nalogi naloženo tudi s posebnim sklepom ministra.

K 127. členu

Ta člen določa, da minister za posamezno javno službo predpiše pogoje glede prostorov, opremljenosti in kadrov ter merila, postopke in metode strokovnih nalog, ki jih mora zagotavljati izvajalec javne službe.

K 128. členu

Ta člen določa, da strokovno delo pri izvajanju storitev javne službe lahko opravljajo le osebe, ki imajo ustrezno strokovno izobrazbo, so strokovno usposobljene in izpolnjujejo druge pogoje, določene s predpisi. Te pogoje podrobneje določi minister. V tem členu je opredeljena tudi možnost, da se v izvajanje storitev javne službe na področju kmetijstva vključi pripravnika. Opredeljena je tudi uporaba slovenskega jezika za osebe, ki opravljajo strokovno delo pri izvajanju storitev javne službe v neposrednem stiku z uporabniki storitev javne službe in priznavanje poklicnega obolenja v primer, ko osebe pri opravljanju strokovnega dela v okviru izvajanja storitev javne službe pridejo v stik z okuženo živaljo, rastlino ali drugimi predmeti, s katerimi se lahko prenese kužno obolenje ali zastrupitev.

K 129. členu

V tem členu so določena področja javnih služb v kmetijstvu, in sicer: kmetijsko svetovanje, strokovne naloge v proizvodnji kmetijskih rastlin, strokovne naloge v živinoreji, strokovne naloge na področju tehnologij reje živali, naloge rastlinske genske banke, naloge genske banke v živinoreji, državna javna služba na osuševalnih in namakalnih sistemih in svetovanje v čebelarstvu. Člen določa tudi možne podporne naloge javnih služb kot so strokovno-tehnična koordinacija, sodelovanje med javnimi službami, z nosilci javnih pooblastil iz tega zakona in ostalimi deležniki sistema AKIS, administrativno-tehnične naloge in mednarodno sodelovanje.

K 130. členu

Ta člen določa naloge na področju kmetijskega svetovanja, ki so potrebne za izpolnjevanje ciljev kmetijske politike. Na ta način je vzpostavljen celovit sistem strokovne podpore kmetijskim gospodarstvom za razvoj podeželja in kmetijstva v Sloveniji.

Naloge javne službe kmetijskega svetovanja so oblikovane na način, da na eni strani zagotavljajo informacije, svetovanje in pomoč kmetijskim gospodarstvom kot tudi prenos informacij drugim deležnikom, ki so povezani s kmetijstvom in podeželjem. Podrobnejše naloge kmetijskega svetovanja se določijo s podzakonskim predpisom.

K 131. členu

V tem členu so natančneje opredeljene strokovne naloge v proizvodnji kmetijskih rastlin, in sicer: selekcija, žlahtnjenje, introdukcija, primernost vrst in sort kmetijskih rastlin za različna območja pridelave, zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala kmetijskih rastlin, tehnologije pridelave in tehnološka navodila ter ugotavljanje vrednosti kmetijskih rastlin za predelavo.

Člen določa, da se strokovne naloge iz tega člena lahko opravljajo po področjih oziroma načinih proizvodnje kmetijskih rastlin (kot so na primer poljedelstvo, vrtnarstvo, sadjarstvo, vinogradništvo, oljkarstvo in druga področja). 131. člen se po novem nanaša tudi na hmeljarstvo, torej na vsa področja proizvodnje kmetijskih rastlin.

Strokovne naloge v rastlinski proizvodnji pomembno prispevajo k uresničevanju ciljev kmetijske politike iz 3. in 4. člena tega zakona. Pomemben cilj strokovnih nalog je povečanje trajnosti rastlinske proizvodnje, kot na primer okrepitev ekološkega načina pridelave. Osrednji cilj programa javnih služb je tudi pospešeno prilagajanje podnebnim spremembam, saj bo to ključno za zagotavljanje dolgoročne odpornosti in stabilnosti kmetijske pridelave v zaostrenih podnebnih razmerah, ki se že močno občutijo v kmetijstvu.

Strokovne naloge zapolnjujejo vrzel prenosa znanja med raziskovalno dejavnostjo, svetovanjem in kmetovalcem, ki potrebuje znanje primerno za neposredno uporabo v rastlinski proizvodnji.

Večletni vsebinski program strokovnih nalog sprejme s sklepom minister, s tem členom pa so določeni tudi obvezni vsebinski sklopi.

K 132. členu

Splošni namen izvajanja strokovnih nalog v živinoreji je na trajnosten način izboljšati proizvodne in neproizvodne lastnosti rejnih živali ali ohranitev pasme. V tem členu so opredeljene ključne naloge, ki so pomembne za ohranitev oziroma nadaljnji razvoj in napredek populacij rejnih živali. Izvajanje strokovnih nalog v živinoreji vodi v povečanje produktivnosti, dolgoživosti, vitalnosti živali in hkrati omogoča zniževanje stroškov prireje, boljšo kakovost živalskih proizvodov in višjo okoljsko učinkovitost ter ohranjaje biološke pestrosti. Uporaba podatkov posredno ali neposredno povezanih z zdravjem živali, dobrobitjo in vprašanji trajnosti bo pripomogla k doseganju ciljev trajnostne reje živali z boljšim izkoristkom virov in večje odpornosti in robustnosti živali. Izvajanje strokovnih nalog v živinoreji posredno prispeva tudi k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov. Selekcijsko delo poteka v smeri učinkovitejših živali, za katere so značilne tudi manjše emisije toplogrednih plinov, hkrati pa selekcija lokalnemu okolju prilagojenih pasem posredno pomeni odbiro živali, ki so odpornejše na vplive okolja in s tem tudi prilagajanje pasem podnebnim spremembam.

K 133. členu

S členom se uvaja nova javna služba, ki se osredotoča na razvoj, preizkušanje in presojo učinkov tehnologij reje živali z vidika vplivov na gospodarnost reje, zdravje in dobrobit živali ter vplivov različnih oblik reje živali na okolje in podnebje. Obstoječe strokovne naloge v živinoreji ne vključujejo razvoja in preizkušanja tehnologij v živinoreji, zaradi česar se s predlogom novega zakona ta vidik dodaja. Prilagoditev in spremembe na področju tehnologij reje so eden od pomembnih elementov z vidika spodbujanja prehoda živinoreje v večjo trajnost. S predlagano zakonsko rešitvijo ministrstvo uresničuje zaveze iz leta 2024 posodobljenega NEPN, ki z ukrepom M4.9 določa obveznost nadgradnje javnih služb v živinoreji v smeri večjega poudarka blaženju in prilagajanju podnebnim spremembam, z ukrepom M5.6 pa je bilo določeno spodbujanje trajnostne živinoreje kot del prehoda v odporen in trajnostni kmetijsko–prehranski sistem. Ministrstvo s predlagano zakonsko rešitvijo tudi krepi zmogljivosti za razvoj znanja na področju tehnologij reje, s čimer bo mogoče v prihodnje lažje iskati sistemske rešitve, ki bodo v podporo rejcem pri prehodu v večjo trajnost in nadaljnjemu razvoju te panoge. Razvoj novega znanja preko te javne službe in v nadaljevanju prenos tega znanja preko javne službe kmetijskega svetovanja bo rejce močno podprl pri zmanjševanju vplivov živinoreje na okolje, podnebje in biotsko raznovrstnost na način, ki bo tudi ekonomsko vzdržen.

K 134. členu

V tem členu so določene naloge rastlinske genske banke za ohranjanje in trajnostno rabo rastlinskih genskih virov v prehrani in kmetijstvu (v nadaljnjem besedilu: RGV), in sicer: zbiranje, evidentiranje in ohranjanje avtohtonega genskega materiala, vključno z lokalnimi in opuščenimi lokalnimi sortami in populacijami kmetijskih rastlin ter divjimi sorodniki kmetijskih rastlin in divjimi rastlinami za prehrano, razmnoževanje in zagotavljanje trajnostne rabe rastlinskih genskih virov ter razmnoževanje, ohranjanje in upravljanje rastlinskih genskih virov na kmetijah, opisovanje in vrednotenje rastlinskih genskih virov, spodbujanje ohranjanja in ponovne uporabe lokalnih sort in populacij za povečanje biotske raznovrstnosti na kmetijah ter razvoj opozorilih sistemov in indikatorjev pred izgubo RGV in izvajanje monitoringa rastlinskih genskih virov.

Navedene naloge, ki jih izvaja javna služba nalog rastlinske genske banke zagotavljajo dolgoročno varno hranjenje RGV, njihovo dokumentiranje in vrednotenje, omogočajo trajnostno uporabo RGV z ustreznim sistemom nadzorovane izmenjave RGV, zagotavljajo stalno zbiranje RGV in informacij o njihovem izvoru, načinu pridobivanja, načinu pridelave, uporabe, hranjenja in razmnoževanja, prispevajo k povečanju kmetijske biotske raznovrstnosti, upoštevajoč tudi trenutno stanje RGV v naravnem okolju, krepijo sodelovanje in odgovornost vseh zainteresiranih strani, vključenih v ohranjanje in trajnostno rabo RGV, pa tudi institucionalno gradnjo in ozaveščanje javnosti o pomembnosti RGV.

Strokovne naloge se povezujejo s podpornimi nalogami iz 129. člena, pri čemer je poleg sodelovanja z drugimi ministrstvi, izvajalci javnih služb ali raziskovalnega dela, nosilci javnih pooblastil ter drugimi deležniki sistema AKIS, zelo pomembno spodbujanje sodelovanja z mednarodnimi organizacijami na

področju RGV za aktivno izmenjavo informacij, genetskega materiala in raziskav na Evropski in globalni ravni.

Člen določa tudi večletni vsebinski program na področju ohranjanja in trajnostne rabe rastlinskih genskih virov v kmetijstvu in prehrani, ki ga izda minister.

K 135. členu

V tem členu so določene naloge genske banke v živinoreji, in sicer: zbiranje in evidentiranje avtohtonega genskega materiala, vključno s starimi domačimi ali udomačenimi pasmami živali, ocenjevanje in vrednotenje zbranega genskega materiala ter razmnoževanje in trajnostna raba genskega materiala.

K 136. členu

V tem členu so določene naloge državne javne službe na osuševalnih in namakalnih sistemih, ki so načrtovanje in izvajanje upravljanja ter izvedba in nadzor nad vzdrževanjem. Javne službe se nanašajo tudi na posodabljanje podatkov v uradnih evidencah in podajanje soglasij v postopkih poseganja v prostor na območjih osuševalnih in namakalnih sistemov. Naloge se natančneje določijo v letnem programu upravljanja.

K 137. členu

Ta člen opredeljuje naloge svetovanja v čebelarstvu, med katerimi je najpomembnejše delo informiranje, izobraževanje in svetovanje svetovalcev specialistov na področju specialističnega dela, ki vsebuje informiranje, izobraževanje in svetovanje na področju tehnologije, ekonomike in varne hrane, informiranje, izobraževanje in svetovanje pri izdelavi razvojnih načrtov čebelarstva, pri uveljavljanju ukrepov skupne kmetijske politike s področja čebelarstva, pri organizaciji in delovanju organizacij proizvajalcev in skupin proizvajalcev in pri pripravi predpisov s področja čebelarstva, sodelovanje pri pripravi razvojnih programov v čebelarstvu, izobraževanje mladih in širše javnosti, spremljanje napovedi medenja v čebelarstvu, vodenje katastra čebelje paše in drugih svetovalnih nalog v čebelarstvu.

K 138. členu

Ta člen ureja certificiranje pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov. Določen je postopek za priznanje organizacije za certificiranje hmelja.

K 139. členu

Ta člen ureja postopek certificiranje pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov, ki se izvaja v skladu s pravnimi akti EU in s tem zakonom. Člen ureja organizacijo za certificiranje hmelja, centre za certificiranje hmelja in osebe, ki izvajajo certificiranje hmelja. Podrobnejše pogoje iz tega člena predpiše minister.

K 140. členu

V tem členu je opredeljeno spremljanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in gozdarstvom (ang. Land use, Land use

change and Forestry, v nadaljevanju: sektor LULUCF). Spremljanje teh emisij in odvzemov se zahteva v skladu z Uredbo 2018/841/EU. To področje je v ZKme-1 urejeno od leta 2018 in se z manjšimi vsebinskimi nadgradnjami prenaša v okvir novega zakona o kmetijstvu. Člen za namen obračunavanja emisij in odvzemov iz sektorja LULUCF ureja spremljavo podatkov, naloge in način izvedbe nalog preko javnega pooblastila. Glede na ZKme-1 se s predlogom zakona sistem spremljanja nadgrajuje, in sicer se doda spremljanje dinamike zalog ogljika na kmetijskih zemljiščih in v kmetijskih tleh ter kmetijsko-gozdnih sistemov, doda se spremljavo in preverjanje učinkovitosti ukrepov kmetijske politike, ki ohranjajo ali povečujejo organsko snov v tleh, več pozornosti se namenja prostorskim podatkom o rabi in spremembi rabe kmetijskih zemljišč. Dodana je tudi povezava do obveznosti na podlagi osnutka Podnebnega zakona in posodobljenega NEPN. Zagotovljena je skladnost z osnutkom Podnebnega zakona, ki je za pristojni organ za obračunavanje emisij in odvzemov iz sektorja LULUCF določil ministrstvo.

K 141. členu

V tem členu je urejeno področje izdelave ocen emisij TGP, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu. Izdelava ocen emisij TGP izhaja iz zahtev Uredbe 2018/1999/EU, ki državam članicam nalaga pripravo in poročanje o izvajanju NEPN. Na podlagi NEPN, ki je bil zadnjič posodobljen konec leta 2024, za področje kmetijstva izhajajo obveznosti glede zmanjševanja emisij TGP. S tem razlogom se v tem členu za področje kmetijstva opredeli zbiranje in obdelava podatkov, na podlagi katerih bo možno oceniti uspešnost ukrepov kmetijske politike in tako bolje usmerjati ukrepe kmetijske politike. Ker so ukrepi za zmanjševanje emisij TGP podobni ukrepom za zmanjševanje emisij amonijaka in drugih onesnaževal zraka, so ta področja v tem členu obravnavana skupaj.

Vsebinsko področje tega člena je sicer v ZKme-1 urejeno že od leta 2021. V predlogu novega zakona se vsebina tega člena le nadgrajuje, in sicer z neposredno navezavo na obveznosti poročanja, ki za področje blaženja izhajajo iz osnutka Podnebnega zakona ter z obdelovanjem podatkov rezultatov analiz voluminozne krme za potrebe ocene zmanjševanja emisij toplogrednih plinov in amonijaka v kmetijstvu. Ker glavnina metana, kot ključnega toplogrednega plina iz kmetijstva, nastaja v prebavilih prežvekovalcev, so ti rezultati lahko ključen prispevek k razumevanju obsega in možnosti zmanjšanja emisij metana.

Ker je ocena trendov in učinkovitosti ukrepov za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, amonijaka in onesnaževal zraka zahtevna, se v skladu z veljavno zakonsko ureditvijo tudi v prihodnje predlaga podelitev nalog izdelave teh ocen izvajalcu javnega pooblastila. Ker gre za kontinuirano spremljanje in oceno trendov, se predlaga daljše obdobje trajanja javnega pooblastila in sicer s pet na deset let.

K 142. členu

Ta člen o spremljanju porabe energije in proizvodnji energije iz OVE za vsa kmetijska gospodarstva, vpisana v RKG, predstavlja odziv na izrazito pomanjkanje zanesljivih podatkov o porabi energije in proizvodnji energije iz OVE na ravni posameznih kmetijskih gospodarstev. Kmetijska gospodarstva namreč uporabljajo skupne merilne naprave za električno energijo, kar pomeni, da ista naprava beleži porabo tako za gospodinjske potrebe kot za kmetijsko proizvodnjo. Pomanjkanje podatkov je prisotno tudi pri uporabi naftnih derivatov, kjer prav tako ni možno opredeliti porabe goriva za kmetijsko proizvodnjo. To stanje bistveno otežuje izvedbo zanesljivih analiz glede porabe energije in proizvodnji energije iz OVE na ravni kmetijskega gospodarstva, kar onemogoča pripravo in izvajanje še bolj učinkovitih ukrepov na tem področju.

S predlogom tega člena ministrstvo uresničuje zaveze iz posodobljenega NEPN. NEPN je strateški dokument, ki za obdobje do leta 2030 (s pogledom do leta 2040) določa cilje, politike in ukrepe za pet razsežnosti energetske unije: 1. razogljičenje (emisije toplogrednih plinov (TGP) in obnovljivi viri energije

(OVE)), 2. energetska učinkovitost (URE), 3. energetska varnost, 4. notranji trg energije ter 5. raziskave, inovacije in konkurenčnost. Ukrep M13.8 iz NEPN nalaga kmetijskemu ministrstvu obveznost priprave zakonske podlage za spremljanje energije in za spremljanje obnovljivih virov energije v kmetijstvu, ukrep 19.1 iz NEPN pa nalaga obveznost priprave zakonske podlage za trajnostno rabo energije v stavbah in objektih, namenjenih kmetijstvu. Uvedba tega člena tako omogoča izpolnjevanje predpisanih zahtev EU na področju trajnostne rabe energije in prispeva k celostnemu uresničevanju energetsko-podnebnih ciljev na nacionalni ravni.

Predlagan člen opredeljuje naloge pristojnega ministrstva za spremljanje porabe energije v kmetijstvu in proizvodnje energije iz obnovljivih virov v okviru kmetijskih gospodarstev. Za učinkovito izvajanje teh dejavnosti bo ministrstvo sistematično zbiralo in obdelovalo podatke, potrebne za oceno porabe energije, ki se porabi pri kmetijski pridelavi in predelavi, ter jih bo razvrstilo po posameznih kmetijskih panogah. Poleg tega bo zbiralo tudi podatke o količinah proizvedene energije iz obnovljivih virov na kmetijah.

Na podlagi teh podatkov bo ministrstvo pripravilo ocene prispevka posameznih ukrepov kmetijske politike k doseganju ciljev energetske trajnosti ter razvijalo metode za spremljanje in ocenjevanje njihove učinkovitosti. Poleg tega bo analiziralo trende porabe in proizvodnje energije iz obnovljivih virov ter na tej osnovi pripravilo poročila za potrebe nacionalnega poročanja in za obveznosti do mednarodnih institucij.

Ministrstvo bo prav tako zbiralo in analiziralo podatke iz pilotnih projektov, usmerjenih v uporabo obnovljivih virov energije v kmetijstvu, z namenom ocenjevanja primernosti uporabljenih tehnologij glede na značilnosti in potrebe kmetijske dejavnosti.

Na podlagi zbranih podatkov, izvedenih analiz in pripravljenih ocen bo ministrstvo pripravilo tematska poročila ter zagotovilo informiranje širše javnosti. Izvajanje nalog, kot so zbiranje podatkov, ocenjevanje in priprava poročil, se lahko poveri nosilcu javnega pooblastila, ki mora izpolnjevati pogoje, določene s tem členom. Nosilec javnega pooblastila mora imeti ustrezna strokovna znanja in izkušnje znotraj področij energetike, kmetijstva in gradbeništva, poleg tega pa mora biti pravno-formalno ustrezno organiziran in brez zapadlih davčnih obveznosti ali drugih dolgov do države.

Podrobnejše pogoje za nosilca javnega pooblastila, način zbiranja in poročanja ter merila za njegovo izbiro na javnem razpisu predpiše minister z izvedbenim predpisom. Pooblastilo se podeli z odločbo ministra za obdobje desetih let, pri čemer se medsebojna razmerja med ministrstvom in nosilcem javnega pooblastila uredijo s pogodbo. Pooblastilo preneha veljati, če nosilec javnega pooblastila ne izpolnjuje več pogojev, krši določbe pogodbe ali predpise, kar se ugotavlja z odločbo ministrstva.

Z določbami tega člena ministrstvo ne posega v pristojnosti drugih ministrstev ali v področje predpisov, ki urejajo energetiko, temveč zgolj vzpostavlja okvir za sistematično spremljanje porabe energije in proizvodnji energije iz OVE na kmetijskih gospodarstvih, ko se ta porablja za namen kmetijske pridelave (in dopolnilnih dejavnosti na kmetiji).

K 143. členu

Ta člen ureja področje prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam. V ZKme-1 je bilo do sedaj urejeno področje blaženja (t.j. zmanjševanja emisij TGP v ozračje ali povečevanja oziroma ohranjanja ponorov), ni pa bilo urejeno področje prilagajanja. Računsko sodišče RS je bilo v svoji reviziji iz leta 2023 (št.: 320-4/2022/25, z dne 26. 7. 2023,)[2] kritično glede učinkovitosti prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam. Med drugim je opozorilo, da:

[2] Revizijsko poročilo: Učinkovitost Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pri prilagajanju kmetijstva podnebnim spremembam (2023). Dostopno na: https://www.rs-rs.si/revizije-in-revidiranje/arhiv-revizij/revizija/ucinkovitost-mkgp-pri-prilagajanju-kmetijstva-podnebnim-spremembam-2977/

– kmetijsko ministrstvo ni vzpostavilo celovitega sistema za spremljanje vpliva podnebnih sprememb na kmetijstvo,
– kmetijsko ministrstvo ni pripravilo ocene ranljivosti, ki bi prikazovala izpostavljenost, občutljivost in prilagoditvene sposobnosti kmetijstva,
– prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam ni bilo celovito, sistematično načrtovano in usklajeno,
– cilji prilagajanja niso bili določeni.

Z namenom, da se ustrezno naslovijo pripombe Računskega sodišča RS, se predlaga celovita sistemska ureditev področja prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam ter nova podatkovna zbirka, ki bo omogočala izpolnjevanje zahtev Računskega sodišča RS kot tudi obveznosti, ki jih določajo mednarodni in EU predpisi ter predlog Podnebnega zakona.

V Sloveniji so obveznosti na področju prilagajanja podnebnim spremembam določene oz. bodo določene v: Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050 (Uradni list RS, št. 119/21 in 44/22 – ZVO-2, v nadaljnjem besedilu: Dolgoročna podnebna strategija), posodobljenem Celovitem nacionalnem energetskem in podnebnem načrtu (v nadaljnjem besedilu: NEPN), v Podnebnem zakonu ter po predlogu Podnebnega zakona še v novi oz. posodobljeni Strategiji prilagajanja podnebnim spremembam (v nadaljnjem besedilu: Strategija prilagajanja) in regionalnih akcijski načrtih prilagajanja podnebnim spremembam.

Prvi strateški dokument s področja prilagajanja, Strategija prilagajanja slovenskega kmetijstva in gozdarstva podnebnim spremembam, sega v leto 2008 in enako kot Strateški okvir prilagajanja podnebnim spremembam iz leta 2016, že dolgo ne zadovoljujeta več potreb in zahtev današnjega časa. Slovenija je sicer leta 2021 sprejela Dolgoročno podnebno strategij (katera sledi zavezam iz Pariškega sporazuma) in decembra 2024 posodobljeni NEPN, vendar bo močnejša zaveza in ureditev prilagajanja podnebnim spremembam sistemsko urejena šele v podnebnem zakonu, ki je tik pred obravnavo na vladi. Predlog novega člena o prilagajanju kmetijstva podnebnim spremembam tako sledi tudi določilom iz predloga Podnebnega zakona in s tem odpravlja pomanjkljivo ureditev ter uvaja bolj načrtno izvajanje kmetijske politike na tem področju, ki bo temeljilo predvsem na najboljših razpoložljivih in najnovejših podatkih. Izdelava sektorskih ocen ranljivosti je sicer predvidena tudi v Resoluciji o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30), v poglavju 7.7 Prilagajanje podnebnim spremembam.

Slovenija je ratificirala vse mednarodne podnebne dogovore. Pariški sporazum državo zavezuje tako na nacionalnem nivoju, kot tudi na nivoju EU, saj je tudi EU pogodbenica sporazuma.

V slovenski pravni red bodo preko Podnebnega zakona prenesena tudi določila iz t. i. evropskih podnebnih pravil oz. evropskega podnebnega zakona, ki ga je Evropski parlament sprejel leta 2021. Ta je bil sprejet v obliki uredbe (Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999). V skladu s to uredbo morajo EU in države članice zagotoviti tudi stalen napredek pri krepitvi prilagoditvene sposobnosti, krepitvi odpornosti in zmanjševanju ranljivosti za podnebne spremembe. Vsaka država članica mora pripraviti nacionalno strategijo in nacionalni načrt za prilagajanje na podlagi zanesljivih analiz podnebnih sprememb in ranljivosti, ocen napredka in kazalcev, ki temeljijo na najboljših razpoložljivih in najnovejših znanstvenih dokazih. V svojih nacionalnih prilagoditvenih strategijah morajo upoštevati posebno ranljivost ustreznih sektorjev, med drugim tudi kmetijstva ter vodnih in prehranskih sistemov ter prehranske varnosti, ter spodbujati naravne rešitve in prilagajanje, ki temelji na ekosistemu. Države članice morajo redno posodabljati strategije in z njimi povezane posodobljene informacije vključiti v poročila, ki se predložijo v skladu s Uredbe (EU) 2018/1999 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov.

Nova Strategija prilagajanja bo tako temeljni dokument države za pripravo politik in usmeritev za prilagajanje podnebnim spremembam. Temeljila bo na ocenah podnebne ranljivosti in tveganj za deset prednostnih sektorjev, eno od teh je tudi kmetijstvo, in na analizi učinkovitosti preteklih ukrepov prilagajanja podnebnim spremembam.

Strategija prilagajanja bo tesno povezana z Dolgoročno podnebno strategijo, saj bo podpirala dolgoročne cilje, da so gospodarske in socialne strukture odporne proti prihodnjim podnebnim spremembam. Strategija prilagajanja bo povezana tudi z NEPN, saj Uredba 2018/1999/EU o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov zahteva, da NEPN vključuje informacije o politikah in ukrepih za prilagajanje podnebnim spremembam, tudi na področju kmetijstva.

Pristojni organ za pripravo nove Strategije prilagajanja podnebnim spremembam bo ministrstvo, pristojno za podnebne spremembe (v nadaljevanju: MOPE), ki bo dokument po potrebi dopolnil ali spremenil najkasneje vsakih deset let. Pri pripravi in posodobitvah Strategije prilagajanja bodo sodelovala tudi druga ministrstva, med njimi tudi ministrstvo za prednostni sektor kmetijstvo. Strategiji prilagajanja bo sledila priprava in sprejem regionalnih akcijskih načrtov prilagajanja podnebnim spremembam, za njihovo pripravo pa bodo odgovorni pristojni organi odločanja razvojnih regij iz zakona, ki ureja regionalen razvoj. Ministrstvo bo sodeloval pri njihovi pripravi in posodobitvah ter bo moral na koncu podati soglasje na te regionalne akcijske načrte. Zardi obsežnih nalog, ki so vključene v predlog tega člena, je predvidena tudi podelitev javnega pooblastila za izvajanje strokovnih nalog, ki bodo ključne za pripravo in posodobitve strokovnih ocen in podlag za Strategijo prilagajanja podnebnim spremembam, Dolgoročno podnebno strategijo, NEPN ali drugih dokumentov, kot tudi za spremljanje in vrednotenje ukrepov kmetijske politike ter za pripravo strokovnih predlogov in priporočil iz tega področja. Javno pooblastilo bo podeljeno preverjenim zunanjim institucijam s strokovnim znanjem iz tega področja. Pooblastilo bo podeljeno za obdobje desetih let, ker bo morala Strategija prilagajanja upoštevati projekcije podnebja (pripravlja in posodablja jih ARSO), ki se bodo pripravile/posodobile najkasneje na deset let in se bodo upoštevale tudi pri pripravi ocen podnebnih ranljivosti in tveganj, ki se bodo pripravile/posodabljale najkasneje na pet let.

Ključni za izvajanje predvidenih nalog iz tega člena, tako nalog ministrstva kot tudi nosilcev javnega pooblastila, pa bodo čim bolj primerni in kvalitetni podatki. Zato je v predlogu zakona predviden še nov člen, t.j. 177. člen (zbirka podatkov o prilagajanju kmetijstva podnebnim spremembam), s katerim namerava ministrstvo urediti primerno zbirko podatkov s področja prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam.

Poleg tega ministrstvo na podlagi že obstoječega zakona o kmetijstvu vsako leto pripravi tudi podrobnejše Podnebno poročilo o stanju v kmetijstvu. Povzetki iz tega poročila bodo smiselno vključeni tudi v novo Poročilo o prilagajanju podnebnim spremembam, ki ga bo pripravil MOPE na vsaki dve leti v skladu z določili iz predloga Podnebnega zakona..

K 144. členu

Ta člen ureja spremljanje sodobnih tehnik žlahtnjenja (npr. novih genomskih tehnik, ang. NGT) v kmetijstvu, ki ima ključno vlogo pri preventivnem upravljanju tveganj in zagotavljanju varnosti kmetijske pridelave. Gre za sistematično spremljanje razvoja in uporabe tehnik, kot je npr. CRISPR in druge metode preciznega žlahtnjenja, ki omogočajo ciljno spreminjanje lastnosti rastlin.

Preventivno spremljanje sodobnih tehnik žlahtnjenja pomeni zgodnje prepoznavanje morebitnih tveganj, kot so nenamerne spremembe v genomu, vplivi na biotsko raznovrstnost, odpornost škodljivcev ter vpliv na agroekosisteme. Prav tako vključuje vrednotenje skladnosti z nacionalno in evropsko zakonodajo ter spremljanje javne sprejemljivosti novih tehnologij.

Ministrstvo bo z izvajanjem tega spremljanja pridobilo podatke, ki bodo podpora pri odločanju o morebitni regulaciji, prilagoditvah kmetijske politike ter usmerjanju raziskovalnih sredstev v varne in trajnostne tehnologije. Hkrati bo spremljanje omogočilo hitrejše odzivanje na tehnološke spremembe in zaščito kmetov pred morebitnimi neželenimi učinki novih tehnologij, s čimer bo zagotovljena večja pravna in ekonomska varnost za kmetijski sektor.

Nosilec javnega pooblastila bo tako odgovoren za analizo novih genomskih tehnik, zbiranje podatkov o njihovem vplivu na kmetijsko pridelavo in okolje ter pripravo strokovnih podlag za ministrstvo. To bo omogočilo informirano odločanje o prihodnji uporabi sodobnih tehnik žlahtnenja v slovenskem kmetijstvu in zmanjšalo tveganje za morebitne negativne posledice njihove uporabe.

Pooblastilo se podeli za deset let, medsebojna razmerja pa se uredijo s pogodbo. Minister določi podrobnejša merila in način oblikovanja cen storitev, nadzor nad izvajanjem pooblastila pa izvaja ministrstvo.

K 145. členu

Ta člen ureja rabo naprednih tehnologij v kmetijstvu. Evropska komisija je ob pripravi SN SKP za obdobje 2023–2027 od vseh držav članic zahtevala pripravo strategije digitalizacije v kmetijstvu. S predlogom člena je vzpostavljena pravna podlaga za sistemsko spodbujanje rabe naprednih tehnologij v kmetijstvu za doseganje ciljev trajnostnega kmetijstva.

Člen določa vlogo ministrstva pri spodbujanju uporabe tehnologij za spremljanje kmetijskih površin, pridelkov in živali, zlasti za blaženje in prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam. Opredeljuje uporabo brezpilotnih zrakoplovov za optimizacijo rasti rastlin, vzrejo živali in učinkovito rabo virov (voda, gnojila). Med ključnimi nameni so spremljanje pridelkov, stresnih dejavnikov, stanja živali, analiza tal in vegetacije, optimizacija namakanja, zaznavanje vremenskih poškodb, natančno sejanje in gnojenje ter zbiranje podatkov za raziskave. Uporaba mora biti skladna s predpisi civilnega letalstva. Raziskovalci, ki delujejo na kmetijskih zemljiščih, morajo ministrstvu predložiti poročila o izvedbi raziskav

K 146. členu

Ključen element prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam je ustrezno upravljanje in raba vode v kmetijstvu, saj se zaradi pričakovanega zviševanja temperature ozračja ter sprememb v padavinskem režimu pričakuje zmanjšanje zalog razpoložljive vode za vse sektorje, tudi za potrebe kmetijstva. V bodoče bo voda izjemno dragocen in težko dostopen naravni vir, zato se kaže nujnost bolj trajnostnega ravnanja z vodo v kmetijstvu in skrb za dvig kakovosti voda. S predlaganim členom se uvaja sistemska spremljava rabe vode v kmetijstvu, s čimer se zaokroži celota spremljanja vplivov podnebnih sprememb na področju kmetijstva in prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam.

Predlagana zakonska rešitev izhaja tudi iz ugotovitev posebnega poročila Evropskega računskega sodišča glede Trajnostne rabe vode v kmetijstvu iz leta 2021[3], ki je opozorilo, da se bo s sredstvi skupne kmetijske politike bolj verjetno spodbujala večja kot pa učinkovitejša raba vode. Evropsko računsko sodišče je namreč ugotovilo, da kmetijske politike na ravni EU niti na ravni držav članic niso bile dosledno usklajene z vodno politiko EU. Sodišče je navedlo tudi, da je shem skupne kmetijske politike, pri katerih bi bila plačila povezana z zahtevami glede trajnostne rabe vode, malo. Poleg tega je ugotovilo, da se v okviru skupne kmetijske politike financirajo projekti in prakse, s katerimi naj bi se izboljšala trajnostna raba vode, kot so ukrepi za zadrževanje vode, oprema za čiščenje odpadne vode in projekti za izboljšanje učinkovitosti namakalnih sistemov. Vendar so ti manj pogosti kot projekti, za katere je verjetno, da se bo zaradi njih povečala obremenitev vodnih virov, kot so novi namakalni projekti. Predlog člena je bil oblikovan z namenom, da se poskuša ukrepe kmetijske politike nadgraditi v smeri večje trajnosti in učinkovitosti rabe vode v kmetijstvu, hkrati pa poišče tudi sistemske rešitve z vidika zagotavljanja dostopa kmetijstva do vode. Brez vode namreč kmetijstvo ne more obstati. Podnebne spremembe bodo izziv dostopa do vode samo še zaostrovale.

[3] Evropsko računsko sodišče (2021) Posebno poročilo – Trajnostna raba vode v kmetijstvu: bolj verjetno je, da se bo s sredstvi SKP spodbujala večja kot pa učinkovitejša raba vode. Dostopno na: https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR21_20/SR_CAP-and-water_SL.pdf.

Predlog člena ne posega v zakon, ki ureja vode. Slednji ureja upravljanje z morjem, celinskimi in podzemnimi vodami (v nadaljnjem besedilu: vode) ter vodnimi in priobalnimi zemljišči, upravljanje z vodami ter vodnimi in priobalnimi zemljišči, obseg varstva voda, urejanje voda in odločanje o rabi voda ter ureja javno dobro in javne službe na področju voda, vodne objekte in naprave ter druga vprašanja, povezana z vodami. Ne ureja pa spremljanje rabe voda na področju kmetijstva, kar je ključnega pomena pri prilagajanju kmetijske pridelave in reje domačih živali na vplive podnebnih sprememb. Spremljanje rabe vode pa je ključno za bolj strokovno odzivanje kmetijstva na potrebe rastlin oziroma rejnih živali ter osnovna informacija za prilagoditev kmetijskih opravil novim podnebnim realnostim.

Člen zato določa, da ministrstvo spremlja rabo vode in njen dostop z namenom prilagajanja kmetijske pridelave in živinoreje podnebnim spremembam, s čim se želi povečati stabilnost, produktivnost in odpornost kmetijstva ter izboljšati učinkovitost in trajnost rabe vode. Naloge se izvajajo kot javno pooblastilo, kar pomeni, da jih država prenese na določeno strokovno institucijo. Ta ureditev omogoča bolj sistematično izvajanje nalog, saj jih opravljajo strokovnjaki s specializiranim znanjem in izkušnjami s področja upravljanja vodnih virov v kmetijstvu. Določen je postopek ter opredeljeni pogoji za podelitev javnega pooblastila.

V nadaljevanju člen določi naloge nosilca javnega pooblastila, ki vključujejo spremljanje in vrednotenje trajnostne rabe vode, strokovno podporo pri pripravi tehnoloških in okoljskih rešitev ter ocenjevanje dostopa do vode v kmetijstvu. Nosilec javnega pooblastila ima tudi pomembno vlogo pri oblikovanju predlogov zakonodaje in politik, zbiranju podatkov o dobrih praksah ter sodelovanju z domačimi in mednarodnimi organizacijami. Dodana je tudi obveznost priprave poročil, kar zagotavlja preglednost in odgovornost pri izvajanju teh nalog.

Zaradi velikega pomena ustreznega upravljanja vodnih virov v kmetijstvu je predvideno tudi, da ministrstvo v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za upravljanje voda, pripravi smernice za uporabo vode v kmetijstvu. Te smernice temeljijo na strokovnih podlagah in znanstvenih analizah ter služijo kot referenca za učinkovito in trajnostno upravljanje vodnih virov v kmetijstvu.

K 147. členu

Ta člen ureja spremljanje stanja kmetijskih tal. V tretjem odstavku je določena obveznosti spremljanja pedoloških podatkov iz kmetijskih zemljišč in redno posodabljanje digitalne Pedološke karte Slovenije z novimi podatki iz kmetijskih zemljišč, določanje priporočenih vrednosti hranil, organskih snovi in njenih zalog v kmetijskih tleh, določanja in zadrževanja vodno zadrževalnih lastnosti tal, modeliranja prostorsko ovrednotenih zaznanih in pričakovanih sprememb rastnih razmer za kmetijske rastline in aktivnosti na kmetijsko-gozdnih sistemih, obveznosti, ki jih bo prinesel novi zakon, ki ureja podnebje in obveznosti iz NEPN.

Za doseganje ciljev kmetijske politike, ki obsegajo trajno ohranjanje rodovitnosti kmetijskih zemljišč, varstvo kmetijskih zemljišč pred onesnaženjem in nesmotrno rabo ter ohranjanje in izboljšanje virov za trajnostno pridelavo, je nadaljevanje sistematičnega spremljanja stanja kmetijskih tal nujnost. Gre za spremljanje stanja organske snovi in hranil v tleh ter fizikalno-kemijskih in biotskih lastnosti tal. Za spremljanje stanja kmetijskih tal je pristojno ministrstvo, ki tudi zagotovi kakovost in enotnost rezultatov analiz tal, ki so podlaga za spremljaje stanja in za pripravo rednega poročila o stanju tal. Ker ministrstvo nima tehničnih kapacitet, se morajo te naloge izvajati kot javno pooblastilo raziskovalne in druge institucije s področja kmetijstva, ki izpolnjujejo tehnične in kadrovske pogoje za izvajanje analiz tal.

Spremljanje stanja tal je ključno za pravilno in učinkovito gnojenje, s katerim pridelovalci kmetijskih rastlin vračajo v tla s pridelkom odvzeta hranila. Če pridelovalci gnojijo brez analize tal, obstaja velika verjetnost, da ne gnojijo optimalno. Obstaja verjetnost, da gnojijo premalo in ne dosežejo ustreznega pridelka ali pa gnojijo preveč in v nepravilnem razmerju hranil. S tem zmanjšujejo ekonomiko pridelave, ogrožajo podtalnico in povečajo izpuste toplogrednih plinov. Samo s pravilnim in uravnoteženim gnojenjem na podlagi analize tal se doseže tudi optimalna založenost tal in doseže ter ohranja trajna

rodovitnost kmetijskih zemljišč. Spremljaje je ključno tudi za doseganje cilja zmanjšanja izgub hranil za 50 % iz strategije od vil do vilic v okviru Evropskega zelenega dogovora in doseganje ciljev iz Direktive o zdravju tal.

Podatki o stanju tal so nujno potrebni za izvajanje, kontrolo in spremljanje učinkov kmetijske politike. Vzpostavljen sistem omogoča, da se vsi podatki analiz vodijo v enotni podatkovni zbirki, ki jo upravlja ministrstvo. Podatkovna zbirka stanja tal je namenjena za potrebe spremljanja trendov stanja tal in za spremljanje učinkov kmetijske politike.

Z namenom zagotavljanja primerljivosti rezultatov analiz med vsemi laboratoriji, ki opravljajo analize, so s podzakonskimi predpisi že predpisane metode in način za zagotavljanje kakovosti in enotnosti rezultatov kot tudi način oblikovanja cene teh storitev.

K 148. členu

Ta člen določa nosilca javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal, ki se izbere na javnem razpisu. Minister predpiše podrobnejše pogoje iz tega člena in višino cene storitev nalog iz tega člena.

K 149. členu

Ta člen ureja opravljanje nalog analize tal po enotnih metodah, ki jih opravljajo le laboratoriji, ki izpolnjujejo predpisane pogoje in jim je podeljeno javno pooblastilo iz tega člena. Zagotovljena je kontrola kakovosti dela laboratorijev. Vsi podatki o analiziranih kemijskih, fizikalnih in biotskih lastnostih tal se zbirajo v enotni podatkovni zbirki, ki jo upravlja ministrstvo. Referenčni laboratorij bodo kot javno pooblastilo, poleg analiz tal in zagotavljanja kakovosti in enotnosti rezultatov analiz tal vseh pooblaščenih laboratorijev, pripravljali tudi letno poročilo o trendih in stanju kmetijskih tal. Redne analize tal bodo pooblaščeni laboratoriji opravljali po enotnih metodah, na kar so opozorili tudi revizorji Urada Republike Slovenije za nadzor proračuna Ministrstva za finance pri pregledu izvajanja skupne kmetijske politike.

K 150. členu

Ta člen ureja gnojenje kmetijskih zemljišč. Predlagana je dopolnitev ureditve gnojenja, ki je bila uvedena s spremembo Zakona o kmetijstvu leta 2021, z namenom večje jasnosti in izvedljivosti določb v praksi. Dopolnjen je namen gnojenja, kot agrotehničnega ukrepa. Poleg zagotavljanja trajnostne rabe in ohranjanja rodovitnosti kmetijskih zemljišč se gnojenje izvaja v skladu s potrebami rastlin. Poleg sredstev za gnojenje so bolj natančno definirana organska gnojila, v skladu s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov. Največji delež organskih gnojil predstavljajo vse vrste živinskih gnojil.

Določeni so tudi zavezanci za strokovno utemeljeno gnojenja, to so tisti uporabniki kmetijskih zemljišč, ki so vključeni v intervencije kmetijsko-okoljskih-podnebnih plačil (KOPOP) strateškega načrta skupne kmetijske politike. To bo prispevalo k postopnemu višanje zahtev glede gnojenja pri navedenih upravičencih. Vzorčenje tal izvajajo nosilci javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal, vendar lahko vzorčenje tal za svoje potrebe izvedejo tudi uporabniki kmetijskih zemljišč v skladu z navodili, ki so navedena v smernicah za strokovno utemeljeno gnojenje. Z razvojem digitalnega programskega orodje za izdelavo gnojilnega načrta bodo lahko na enostaven način gnojilni načrt pripravili tudi sami uporabniki kmetijskih zemljišč.

Na enak način kot do sedaj, je urejena uporaba ostankov kmetijske pridelave in predelave (npr. oljčne tropine, substrat za rast gob) za namen gnojenja oziroma izboljševanja tal. Uporaba ostankov kmetijske pridelave in predelave omogoča kroženje rastlinskih hranil in ogljika oziroma vračanje organske snovi in hranil v kmetijska tla in tako izboljša ter zagotavlja njihovo trajno rodovitnost ter ob pravilni uporabi ne predstavlja tveganja za okolje. Podrobnejše pogoje za skladiščenje, ravnanje in uporabo gnojil in vsebino ter zahteve za pripravo gnojilnega načrta bo predpisal minister.

K 151. členu

Ta člen omogoča finančno podporo za kmetijske dejavnosti organizacij Slovencev zunaj Republike Slovenije z namenom spodbujanja in ohranjanja kmetijstva ter razvoja podeželja, obenem pa tudi za dejavnosti, ki prispevajo k razvoju slovenske identitete zunaj matične države.

V skladu z zakonom vlada v Uradnem listu objavi javni poziv za izbor organizacij, ki izvajajo navedene dejavnosti, ter za pripravo petletnega programa dela posamezne organizacije. Na javni poziv se lahko prijavijo kmetijske, razvojne in izobraževalne organizacije Slovencev zunaj Republike Slovenije, ki povezujejo kmete ter društva slovenske skupnosti.

Zakon predvideva oblikovanje dveh komisij – eno za pregled in ocenjevanje vlog, prejetih na javni poziv, ter drugo za ocenjevanje letnih programov in poročil o izvedenih nalogah. Člane komisij imenujejo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Finančno podporo lahko prejme vlagatelj, ki izpolnjuje pogoje iz zakona, ki ureja odnose Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja, ter ki je v zadnjih 12 mesecih pred oddajo vloge izvajal dejavnosti, ki so dokumentirano prispevale k celovitemu razvoju zamejske skupnosti na področju kmetijstva. To se dokazuje z letnim programom dela, pogodbami, poročili ali drugimi ustreznimi dokazili.

Zakon določa merila za ocenjevanje vlog tako za izbor organizacij kot tudi za večletne programe dela. Prav tako določa, da ministrstvo sredstva za izvajanje letnih programov zagotovi skladno s sprejetim proračunom Republike Slovenije. Organizacije pripravijo letne programe na podlagi finančnih izhodišč ministrstva.

Na podlagi predloga komisije za ocenjevanje vlog minister izda odločbo o izboru organizacij in potrditvi večletnega programa. Na predlog komisije za ocenjevanje letnih programov in poročil pa minister izda odločbo o potrditvi letnega programa dela. Medsebojna razmerja med ministrstvom in izbranimi organizacijami se uredijo s pogodbo.

Zakon pooblašča vlado, da z uredbo podrobneje določi vsebino večletnih in letnih programov, sestavo, način odločanja in delovanja komisij, vsebino javnega poziva, upravičene naloge, merila in točkovnik za ocenjevanje vlog ter pogoje za pridobitev finančne podpore.

K 152. členu

Ta člen ureja upravljanje in vodenje zbirk podatkov s področja kmetijstva ter obveznost posredovanja podatkov. Zbirke podatkov predstavljajo posodobljen in podroben zbir evidenc s področja kmetijstva, ki jih vodi oziroma upravlja ministrstvo, agencija oziroma drugi pristojni organi. Posodobljeni in jasneje opredeljeni sta definiciji upravljanja in vodenja zbirk podatkov, ki sledita zapisom predpisom s področja podatkovne zakonodaje. Določen je rok hrambe podatkov v evidencah. Trajno hranjenje je opredeljeno za podatke, na podlagi katerih je mogoče preverjati različne zahteve (primer s sodišč, raziskovanje posameznih primerov zgodovinskih pravic ali primerov upravičenosti do plačil kmetijske politike). Agencija podatke, pridobljene z uporabo sistema za spremljanje površin, hrani deset let. Osebne

podatke se hrani le toliko časa, dokler je potrebno za dosego namena zbiranja ali obdelave podatkov, če niso opredeljeni kot arhivski podatki (npr. podatki RKG).

K 153. členu

Ta člen ponovno uporabo javnih podatkov, ki se izvaja skladno z določbami Zakona o varstvu osebnih podatkov (in Splošna uredba o varstvu podatkov, GDPR) ter Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (10.b in 10.c člen ZDIJZ). Prav tako je za izvajanje nalog potrebno upoštevati Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2023/138 o določitvi seznama posebnih naborov podatkov velike vrednosti ter ureditve za njihovo objavo in ponovno uporabo. Ta v prilogi opredeljuje nabor geoprostorskih podatkov, ki vključuje tudi referenčne parcele in kmetijske parcele, kot so opredeljene v Uredbi (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta, Uredbi (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter povezanih delegiranih in izvedbenih aktih. Zakon vključuje določbe zakonodajnih novosti na področju podatkov, kot so ponovna uporaba javnih podatkov, raziskovalnih podatkov in podatkov velike vrednosti, s poglavitnimi rešitvami za zmanjšanje tveganj glede zakonitosti, vzpostavitve varnega okolja za ponovno uporabo varovanih podatkov, določitev pristojnih organov, omejitve namena, točnosti, ažurnosti, celovitosti podatkov.

K 154. členu

Evidenca subjektov je enotna evidenca vseh subjektov vpisanih v katerokoli evidenco v pristojnosti ministrstva in organov v sestavi. Vsak subjekt dobi identifikator SUBJ_ID, ki je povezovalni znak med evidencami.

Za vse fizične osebe se podatki pridobivajo iz CRP. Za vpis članov družinske kmetije v RKG se lahko preverjajo sorodstvene vezi preko EMŠO nosilca in članov družinske kmetije. Tudi osebe, ki opravljajo kmetijsko dejavnost in niso slovenski državljani in so vpisani v CRP (zaradi opravljanja gospodarske dejavnosti in davkov), se lahko vpišejo v evidence ministrstva z organi v sestavi.

Za pravne osebe se podatki pridobivajo iz Poslovnega registra Slovenije, za agrarne in pašne skupnosti pa iz registrov po tem zakonu.

Osebe iz 8. točke tretjega odstavka tega člena (osebe, ki niso vpisane v CRP) so tujci, ki jih obravnavajo inšpekcijske službe glede kršitev (npr. prevoza živine) in jih je zato potrebno vpisati v evidenco subjektov na podlagi osebnih dokumentov ob identifikaciji.

Vse evidence lahko po potrebi obdelujejo podatke evidence subjektov za potrebe posamezne evidence. Vsi kontaktni podatki, zbrani v evidenci subjektov, se lahko uporabijo za obveščanje in vodenje posameznih evidenc.

K 155. členu

Ta člen določa namen in pogoje za vpis v RKG. Za vpis v RKG mora najprej obstajati osnovni pogoj - opravljanje kmetijske dejavnosti, hkrati pa člen nadalje določa pogoje za vpis v RKG. Tako se npr. ni potrebno vpisati vzrediteljem hišnih živali, plazilcev in prašičev v nekomercialnih obratih ter npr. lastnikom kopitarjev, ki imajo svoje živali nameščene pri drugih rejcih.

RKG je osnovna zbirka podatkov o kmetijskih gospodarstvih, ki se uporablja za izvedbo ukrepov SKP, do podatkov pa z zakonsko osnovo dostopajo tudi drugi uporabniki, npr. občine, FURS, SURS.

K 156. členu

Ta člen ureja enotno in neponovljivo številko kmetijskega gospodarstva, ki se določi ob vpisu v RKG in uporablja kot povezovalni znak med evidencami. Člen določa tudi kdaj se KMG-MID ohrani in v katerih primerih se kmetijsko gospodarstvo označi kot izbrisano.

K 157. členu

V RKG se vodijo oziroma prevzemajo podatki o KMG-MID, ki se z vpisom v RKG tudi prvič določi, sedež kmetijskega gospodarstva, domače ime, osnovna sredstva iz 19. člena, podatki o subjektih, pripisanih na kmetijsko gospodarstvo oziroma družinsko kmetijo.

V RKG se grafično vrisujejo parcele identifikacijskega sistema za zemljišča iz 158. člena tega zakona, planine, razvrstitev v OMD in izračun točk. Izdajajo se dovoljenja za zasaditev vinske trte. Prevzemajo pa se tudi podatkih o vpisih v druge evidence in prikazujejo nekateri podatki teh evidenc ter drugi podatki, ki so pomembni za odločanje v zvezi z vpisom in ustreznostjo podatkov vpisanih v RKG. Zbirajo se podatki o pridelku oljk in oljčnega olja, novost pa je zbiranje podatkov o pridelku sadja za nosilce kmetijskih gospodarstev, ki imajo v uporabi vsaj 0,5 ha intenzivnega sadovnjaka, jagode na njivah oziroma sadne vrste v rastlinjakih. To poročanje je uvedeno zaradi problemov sledljivosti porekla sadja in problemov pri ocenjevanju škode zaradi izpada količin pridelka. Potrebna bo razširitev poročanja v RKG, v katerem se bo na podoben način, kot pridelek oljk in oljčnega olja, vodil pridelek sadja, vključno s podatki o količini sadja, skladiščenega v hladilnicah. Pridelovalci sadja bodo morali poročati najpozneje do 1. decembra v letu pridelave sadja. Z novim pravilnikom o registru kmetijskih gospodarstev bo podrobneje določena vsebina, vrsta in obseg poročanja ter način vodenja podatkov in dodan obrazec za prijavo pridelka sadja. Pridelovalci sadja bodo podatke poročali na upravnih enotah enkrat letno, kar bo dodatna administrativna obremenitev za upravne enote in pridelovalce. Podatki o pridelku bodo lahko tudi dobra podlaga pri ocenjevanju škode po škodnih dogodkih, predvsem pa bi bili podatki dostopni še pred uradnimi podatki SURS.

V RKG se vodijo tudi dopolnilne dejavnosti na družinski kmetiji.

K 158. členu

Člen določa referenčno parcelo identifikacijskega sistema za prijavo zemljišč, ki je blok. Blok se tvori iz vpisanih soležnih GERK in KRZ. Uporaba identifikacijskega sistema je obvezna za vodenje podatkov o zemljiščih v vseh zbirkah podatkov v pristojnosti ministrstva in organov v sestavi.

K 159. členu

Ta člen določa pravno podlago za predpis ministra. Pravilnik o registru kmetijskih gospodarstev je potreben za določitev podrobnosti v zvezi z vodenjem RKG.

K 160. členu

Evidenca standardnega prihodka kmetijskih gospodarstev je namenjena izvajanju kmetijske politike, spremljanju ekonomskega stanja in strukturnih sprememb z vidika ekonomske velikosti kmetijskih gospodarstev in tipa kmetovanja, razporejanju posameznih kmetijskih gospodarstev v ekonomske velikostne razrede in statistični obdelavi ter analizam. Standardni prihodek je povprečna vrednost proizvodnje, ki jo kmetijsko gospodarstvo ob svoji strukturi proizvodnje lahko pričakuje. Vpogled v podroben izračun standardnega prihodka na kmetijskem gospodarstvu nosilcu kmetijskega

gospodarstva ni dostopen v skladu s 45. členom Zakona o državni statistiki. Kadar se pri izvajanju statističnega raziskovanja zbirajo osebni podatki posredno, posameznika, na katerega se nanašajo, o takšnem načinu zbiranja ni potrebno seznaniti. Vpogled v podroben izračun standardnega prihodka na kmetijskem gospodarstvu pa je dostopen revizorjem v skladu s predpisom, ki ureja financiranje, upravljanje in spremljanje skupne kmetijske politike. V skladu z 48. do 52. členom Uredbe 2021/2116/EU ima revizija dostop do vseh informacij in dokumentov v okviru ukrepov SKP.

K 161. členu

Evidenca pridelovalcev zelenjave in zelišč je namenjena načrtovanju kmetijske politike, izvajanju ukrepov kmetijske politike, izvajanju shem kakovosti, priznavanju organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev za skupno trženje in skupin proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti, izvajanju zakona, ki ureja promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov, izvajanju evidence posebnih kultur ter poročanju v skladu s pravnimi akti EU.

K 162. členu

Ta člen določa evidenco o delovnih opravilih. Na kmetijskem gospodarstvu se izvajajo delovna opravila, med katera se zlasti štejejo agrotehnični ukrepi, kakor so obdelava kmetijskih površin v kmetijske namene, gnojenje, skladiščenje in obdelava organskih gnojil, uporaba fitofarmacevtskih sredstev za kmetijske namene, delo s kmetijsko mehanizacijo, obratovanje in vzdrževanje naprav za kmetijske namene, obratovanje in vzdrževanje namakalnih sistemov in njihovih črpalk, reja in oskrba živali, paša živali, postavitev in vzdrževanje pašnih sistemov v primeru nenadzorovane paše živali in podobno. Z izvajanjem teh opravil kmet posega na primer v kmetijska tla, rejo domačih živali ali pridelavo rastlin, kar vpliva na izpuste toplogrednih plinov, kakovost tal, voda in zraka, biotsko raznovrstnost, doseganje proizvodnih ciljev, izpolnjevanje zahtev intervencij skupne kmetijske politike in podobno.

Z namenom preverjanja izpolnjevanja predpisanih zahtev intervencij skupne kmetijske politike, v katere so vključena kmetijska gospodarstva, in ugotavljanja učinkov teh ukrepov ter z namenom poročanja glede izpolnjevanja zavez in podnebno-okoljskih ciljev (s področja podnebnih sprememb, varovanja naravnih virov (voda, tla, zrak), raba energije v kmetijstvu in biotske raznovrstnosti) iz evropskih in nacionalnih programskih in strateških dokumentov ter zakonodaje (Zeleni dogovor EU, Strategija EU »od vil do vilic«, Strategija EU za tla do leta 2030, Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030, Resolucija o nacionalnem programu o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva »Naša hrana, podeželje in naravni viri od leta 2021«, Resolucija o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050, Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije, Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030, Načrt upravljanja voda 2022–2027 in drugo), je treba vzpostaviti aplikacijo »e-evidence«. V to aplikacijo bodo kmetje, ki se vključijo v intervencije skupne kmetijske politike, za katere se zahtevajo evidence delovnih opravil, na enostaven in pregleden način vpisovali delovna opravila, ki jih bodo izvajali pri posameznih intervencijah skupne kmetijske politike, zato »e-evidence« tudi zmanjšujejo administrativna bremena za kmete.

K 163. členu

Ta člen ureja evidenco centrov za certificiranje hmelja. Namenjena je ugotavljanju izpolnjevanja pogojev za opravljanje dejavnosti centrov za certificiranje hmelja, za kontrolo centrov za certificiranje hmelja in za poročanje v skladu s pravnimi akti EU. Evidenca vsebuje predpisane podatke. Evidenco vodi organizacija za certificiranje hmelja. Minister predpiše vodenje postopka in podrobnejšo vsebino.

K 164. členu

Ta člen ureja evidenco pridelka hmelja. Namenjena izvajanju ukrepov kmetijske politike na področju hmeljarstva in za spremljanje in kontrolo certificiranja hmelja in hmeljnih proizvodov. Evidenca vsebuje predpisane podatke. Evidenco vodi organizacija za certificiranje hmelja. Minister predpiše vodenje postopka in podrobnejšo vsebino.

K 165. členu

Ta člen določa namen evidence podatkov o trajnostnosti kmetijskih gospodarstev FSDN (namenjena je obdelavi podatkov za namene pomoči pri upravljanju kmetijskih gospodarstev, spremljanju doseganja ciljev trajnostnosti in izboljšanju prehranskih sistemov ter spremljanju rezultatov in učinkov kmetijskih politik) in njeno vsebino.

Člen opredeljuje način in trajanje vodenja podatkov v evidenci mreže FSDN. Opredeljeno je, kateri podatki se v evidenci mreže FSDN vodijo in od kje podatki pridobivajo (podatki iz različnih administrativnih virov (baze podatkov, evidence, registri)) in podatki, ki jih posreduje nosilec kmetijskega gospodarstva neposredno. V členu je opredeljeno, kdo in na kakšen način lahko dostopa do podatkov v evidenci mreže FSDN ter koliko časa se ti podatki v evidenci mreže FSDN hranijo (hranijo se trajno).

K 166. členu

Člen določa vsebino evidence organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev in medpanožnih organizacij. Evidenca je namenjena administrativni kontroli organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev in medpanožnih organizacij glede izpolnjevanja pogojev za priznanje ter izvajanju ukrepov kmetijske politike. Zavezanci za vpis v evidenco in sporočanje podatkov v evidenco so organizacije proizvajalcev, združenja organizacij proizvajalcev, skupine proizvajalcev in medpanožne organizacije. Zavezanec je dolžan vsako leto sporočati v evidenco podatke preteklega leta. Rok za sporočanje je 20. marec leta, ki sledi letu, za katero se sporoča.

V evidenci se vodijo ali prevzemajo podatki o zavezancu ter o članih zavezanca. Večina podatkov o zavezancu in njegovih članih se prevzame iz že obstoječih evidenc Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ali Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja (evidenca subjektov, RKG, zbirna vloga, evidenca imetnikov rejnih živali, evidenca rejnih živali, evidenca shem kakovosti). Podatki o članih skupine proizvajalcev v sektorju gozdni lesni proizvodi se prevzamejo iz katastra nepremičnin.

K 167. členu

Ta člen ureja evidenco o ukrepih kmetijske politike, predhodno že urejena v ZKme-1, ki jo v decentralizirani obliki vodi in upravlja agencija, sestavljajo pa jo podatki iz evidenc, ki jih agencija vodi na podlagi veljavnih predpisov. Za namen obveščanja je dodana možnost obdelave kontaktnih podatkov upravičencev. Vsi podatki, ki jih posredujejo zavezanci iz 152. člena in podatki, ki jih izvajalci ukrepov kmetijske politike pridobijo ali izračunajo sami v postopku obdelave vlog in zahtevkov, se bodo združili v evidenco o ukrepih kmetijske politike. Tako se bo vsak posamezen podatek zbral le enkrat in bo v pomoč izvajalcem ukrepov kmetijske politike za izvedbo, spremljanje in kontrolo ukrepov kmetijske politike.

K 168. členu

S tem zakonom se ureja evidenca podatkov, pridobljena z uporabo sistema za spremljanje površin, ki je bila predhodno že urejena v ZKme-1 in ne prinaša novosti. Evidenco upravlja in vodi agencija. V členu je opredeljen namen in obseg podatkov (podatki o časovni vrsti statistike signalov konstelacij satelitov za opazovanje zemlje, podatki o izvedenih produktih fotointerpretacije in interpretacije drugih podatkov, kot so grafični in tabelarični identifikatorji dogodkov na kmetijskih zemljiščih, klasifikacija skupin rastlin in klasifikacija skupin rab, homogenosti). Ločljivost teh podatkov ne omogoča določljivost fizične osebe, ki bi se morebiti nahajala na zemljišču. V evidenci se ne vodijo osebni podatki.

Skladno z zahtevo tretjega odstavka 67. člena Uredbe 2021/2116/EU je določeno, da je evidenca javna. Omejitev roka hrambe podatkov, ki se vodijo v evidenci podatkov, pridobljenih z uporabo sistema za spremljanje površin, določa peti odstavek 150. člena (enako kot je določal četrti odstavek 139. člena ZKme-1).

K 169. členu

Ta člen ureja evidenco komasacij, ki opredeljuje območja, kjer se izvaja komasacija. Podatki v evidenci so v grafični in pisni obliki. Javni podatki iz evidence so ime in območje komasacije ter vključene parcele v komasacijsko območje. Evidenca komasacij je namenjena lažjemu izvajanju komasacijskih postopkov in drugih ukrepov, povezanih s komasacijami

K 170. členu

Ta člen ureja evidenco osuševalnih in namakalnih sistemov (Katmesina), opredeljuje območja osuševalnih in namakalnih sistemov. V evidenci se vodijo podatki v grafični in pisni obliki. Ime in območje ter vključene parcele v osuševalnem oziroma namakalnem sistemu so javno dostopen podatek preko GERK. Evidenca je namenjena za preglednejše prostorsko načrtovanje, kot tudi za lažje izvajanje različnih ukrepov skupne kmetijske politike

K 171. členu

Člen podrobneje ureja zbirko podatkov rastlinske genske banke, ki temelji na obstoječi pravni podlagi. Namen zbirke je zagotoviti evidentiranje in sledljivost rastlinskih genskih virov (RGV) za prehrano in kmetijstvo, ki se hranijo v rastlinski genski banki. Vključuje ključne podatke o posameznem viru (izvor, taksonomska pripadnost, biološki status, način hranjenja idr.) ter omogoča njihovo učinkovito strokovno, raziskovalno in selekcijsko rabo.

Zbirko vodijo izvajalci javne službe, podatki pa so javno dostopni prek spletnih strani ministrstva in izvajalcev. S tem se krepi preglednost in dostopnost RGV ter spodbuja njihova trajnostna uporaba.

Ureditev je skladna z mednarodnimi obveznostmi Republike Slovenije, zlasti v okviru Mednarodne pogodbe o rastlinskih genskih virih za prehrano in kmetijstvo (ITPGRFA) ter Konvencije o biološki raznovrstnosti (CBD).

K 172. členu

Člen ureja zbirke podatkov s področja živinoreje, ki so potrebne za izvajanja odobrenih rejskih programov, oblikovanje novih rejskih programov, izvajanje javnih služb v živinoreji ter načrtovanja in izvajanja ukrepov zootehnike in kmetijske politike. Zakon omogoča izvajalcem javnih služb po tem

zakonu, da pridobivajo in uporabljajo podatke, ki jih v okviru predpisanih zbirk podatkov vodi ministrstvo, drugi državni organi, javni zavodi in agencije, koncesionarji ter drugi pooblaščeni organi.

Ministrstvo zagotavlja povezanost in dostop do zbirk podatkov v kmetijstvu z zbirkami podatkov v živinoreji, prav tako financiranje. Pri zbirkah podatkov o meritvah proizvodnih in drugih lastnosti domačih živali, drugih zbirkah podatkov v živinoreji ter načine posredovanja podatkov s področja živinoreje je potrebno upoštevati postopke in metode, ki jih določajo pristojne mednarodne organizacije s področja živinoreje, s katerimi Republika Slovenija sodeluje. Neposreden dostop do informacijskih zbirk podatkov bo omogočen v obsegu, ki je nujno potreben za izvajanje nalog javnih služb po tem zakonu in zakonu, ki ureja živinorejo in skladno z določili zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, na način, ki ga predpiše minister.

K 173. členu

Ta člen ureja zbirko podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu in spremljanju stanja kmetijskih tal ter podatkov emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu, ter pedološki podatki kmetijskih zemljišč v pedološki karti Slovenije.

Zbirka podatkov iz tega člena mora omogočati pripravo poročil v skladu z zahtevami NEPN ter z zahtevami iz Uredbe (EU) 2018/1999 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov in Direktive 2003/87/ES o trgovanju s pravicami do emisije toplogrednih plinov. Podatki morajo omogočati izračun kazalcev za emisije toplogrednih plinov po posameznih virih v kmetijstvu, vključno z uporabo kmetijskih zemljišč, živinorejo, porabo gnojil in energije, ter podpirati pripravo nacionalnih poročil o napredku in izpolnjevanju obveznosti do Evropske komisije.

K 174. členu

Ta člen določa evidenco o analizah voluminozne krme za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja. Določene so obveznosti za izvajanje, spremljanje in načrtovanje ukrepov kmetijske politike, analize in statistično obdelavo podatkov, preverjanje izpolnjevanja ciljev in poročanje v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo upravljanje energetske unije in podnebnih ukrepov. Prav tako je določeno, da lahko v evidenco podatke vnaša vsak kmet ali pa za to pooblasti laboratorij.

K 175. členu

Člen vzpostavlja evidenco o rabi energije in proizvodnji energije iz OVE za vsa kmetijska gospodarstva, vpisana v RKG. Evidenca se vzpostavlja z namenom sistematičnega spremljanja, analiziranja porabe in proizvodnje energije v kmetijskem sektorju. Uporablja se za statistične analize, modeliranje tipologij, trendov, pripravo strateških poročil in vrednotenje učinkovitosti ukrepov kmetijske politike na nacionalne podnebno–energetske cilje. Člen določa tudi, katere zadeve so v evidenci vodijo oziroma prevzemajo. 176. člen ne predvideva zavezancev za poročanje podatkov, ampak se bodo podatki za vsa kmetijska gospodarstva pridobili na podlagi obstoječih evidenc kmetijskega ministrstva oziroma drugih ministrstev ter na podlagi raziskav, projektov in modelov.

Podatki iz evidence o energiji v kmetijstvu se oblikujejo na način, ki omogoča izračun kazalcev energetske učinkovitosti in deleža obnovljivih virov energije v kmetijskem sektorju. Kazalci morajo biti skladni z zahtevami NEPN in vključujejo najmanj skupno porabo energije na enoto kmetijske proizvodnje, delež energije iz OVE in druge kazalce, pomembne za spremljanje doseganja nacionalnih podnebno-energetskih ciljev. Kazalci lahko vključujejo tudi porabo vode v živinoreji (livestock water use),

kjer je to ustrezno, zlasti v povezavi z energetsko učinkovitostjo sistemov napajanja živali in prilagajanjem na sušna obdobja, skladno s cilji NEPN.

K 176. členu

Člen določa zbirko podatkov o prilagajanju kmetijstva podnebnim spremembam. Podatki iz zbirke podatkov se bodo uporabljali za izvajanje nalog iz 143. člena (prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam). Ta člen ureja sistematično zbiranje in obdelavo podatkov s področja prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam, predvsem za namen priprave in prihodnjih posodobitev ocen podnebne ranljivosti in tveganj za kmetijstvo, ki so ključne za pripravo nove strategije prilagajanja podnebnim spremembam, kot tudi za njene posodobitve v prihodnosti, ki jo predvideva predlog Podnebnega zakona. Podatki iz zbirke podatkov bodo tudi potrebni za izvajanje in spremljanje učinkovitosti izvedenih ukrepov kmetijske politike za področje prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam, kot tudi za njihovo morebitno nadgradnjo in izboljšanje. Namreč zgolj na podlagi zanesljivih in kakovostnih podatkov se lahko sprejmejo in izvajajo primerne in učinkovite prilagoditvene strategije in ukrepi. Tudi Računsko sodišče je v svoji reviziji (št.: 320-4/2022/25, z dne 26. 7. 2023) priporočilo, naj ministrstvo začne sistematično zbirati podatke za to področje, predvsem podatke o škodi ali druge podatke (na primer o količini pridelka), ki kažejo na vpliv podnebnih sprememb na kmetijstvo v Sloveniji, podatke ARSO o projekcijah podnebnih sprememb, podatke o neugodne vremenske razmere ter v katerih delih RS so predstavljale največje tveganje za kmetijsko pridelavo.

176. člen tega zakona ne predvideva zavezancev za poročanje podatkov, ampak se bodo podatki za vsa kmetijska gospodarstva pridobila na podlagi obstoječih evidenc ministrstva in drugih ministerstev ali ustanov, ter na podlagi raziskav, projektov in modelov.

K 177. členu

Evidenca o izobraževanju, usposabljanju in svetovanju za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja je namenjena spremljanju izvedenih izobraževanj, usposabljanj in svetovanj na ravni posameznega upravičenca, za ugotavljanje izpolnjevanja pogojev upravičenosti pri posameznih ukrepih skupne kmetijske politike, za ugotavljanje vključenosti in referenc na ravni izvajalcev ter za ugotavljanje ustreznosti izbranih tematik . Namen izobraževanj, usposabljanj in svetovanj je povečati raven usposobljenosti oseb dejavnih v kmetijskem in gozdarskem sektorju.

Prenos znanja in informacij omogočajo kombiniranje različnih znanj in področij, pri njihovi izvedbi pa so vključeni različni deležniki AKIS, ki sodelujejo pri prenosu znanja (kot so kmetijska gospodarstva, raziskovalne in izobraževalne organizacije, svetovalci, izvajalci javnih služb, organizacije in skupine proizvajalcev, rejske organizacije, upravljavci zavarovanih območij, nevladne organizacije s področja varovanja okolja ipd.). S tem se zagotavlja komplementarnost in povezovanje specifičnih znanj ter omogoča lažje prepoznavanje aktualnih potreb končnih upravičencev po znanju. Izmenjava znanja in prenos informacij se izvaja v obliki fizičnih in spletnih predavanj, seminarjev, delavnic, demonstracijskih prikazov in drugih (inovativnih) oblik prenosa znanja.

K 178. členu

Ta člen ureja evidenco za sektor mleka, ki je namenjena izvajanju tržno informacijskega sistema za trg mleka in mlečnih izdelkov, ukrepov kmetijske politike, izračun toplogrednih plinov in porabi energije na kmetijskem gospodarstvu ter zakona, ki ureja promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov. Zavezanci za vpis v evidenco so prvi kupci mleka in predelovalni obrati. Zavezanci za vpis v evidenco so tudi kmetijska gospodarstva, ki mleko prodajo prvemu kupcu izven Slovenije in kmetijska gospodarstva ki mleko in

mlečne izdelke neposredno prodajajo. Neposredna prodaja mleka se šteje kot prodaja na kmetiji (kmečki turizem) prodaja na tržnici in podobno.

K 179. členu

Register pašnih skupnosti je namenjen izvajanju raznih ukrepov kmetijske politike V tem členu je navedeno, kaj vse se vodi v registru, kakšen je postopek vpisa in način javljanja sprememb podatkov v registru. Register vodijo upravne enote. Javni podatek iz registra sta ime in naslov pašne skupnosti.

K 180. členu

Ta člen ureja evidenco posebnih kultur, ki je namenjena izvajanju kmetijske politike in ugotavljanju katastrskega dohodka v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino.

K 181. členu

V okviru SKP je posebna pozornost namenjena ohranjanja kulturne krajine, ohranitvi proizvodnega potenciala in nadaljnjem spodbujanju kmetovanja na območjih, ki so zaradi naravnih danosti manj primerna za kmetovanje. Ta območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (v nadaljnjem besedilu: OMD) se določijo v skladu s pravnimi akti EU. Namen evidence OMD je predvsem za definiranje stanja na območjih s podobnimi naravnimi razmerami in posledično za usmerjanje ukrepov kmetijske politike.

Razvrstitev v OMD je postopek ugotavljanja oz. določanja kmetijskih gospodarstev v OMD ali v eno izmed skupin OMD glede na kmetijska zemljišča posameznega kmetijskega gospodarstva. Točkovanje kmetijskih gospodarstev v OMD je podrobnejša diferenciacija kmetijskih gospodarstev in se odraža v povprečnem številu točk kmetijskega gospodarstva v OMD na hektar. Razvrstitev in točkovanje kmetijskih gospodarstev se uporabljata za usmerjanje ukrepov kmetijske politike, glede na potrebe in cilje.

K 182. členu

Evidenca območij planin se vzpostavi za namen spremljanja in izvajanja ukrepov kmetijske politike. Z namenom nadaljnje rabe kmetijskih zemljišč in ohranitve kulturne krajine se za to specifično območje lahko pripravi prilagojene ukrepe.

K 183. členu

Evidenca dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč se uporablja za ugotavljanja dejanskega stanja rabe zemljišč, kot pogoja za izvajanje ukrepov kmetijske politike, oziroma služi kot kontrolna evidenca za vpis identifikacijskega sistema zemljišč v RKG. Uporablja se tudi v katastru nepremičnin za določitev dejanske rabe zemljišč parcel.

K 184. členu

Evidenca krajinskih značilnosti je nujna za izvedbo in kontrolo obveznega osnovnega standarda DKOP 8 v okviru pogojenosti. Ta predstavlja osnovno pravilo za ukrepe SKP iz Strateškega načrta skupne kmetijske politike za obdobje 2023–2027 za Slovenijo (SN SKP), ki se letno uveljavljajo s t. i. zbirno vlogo, in za izvedbo nekaterih ukrepov SN SKP, s katerimi se uresničujejo krovni cilji reforme SKP, ki so podpora in krepitev varstva okolja, vključno z biotsko raznovrstnostjo, in podnebnih ukrepov ter prispevanje k doseganju okoljskih in podnebnih ciljev EU, vključno z njenimi zavezami iz Pariškega sporazuma.

K 185. členu

Ta člen vzpostavlja evidenco demonstracijskih kmetijskih gospodarstev, ki je namenjena deležnikom sistema AKIS, in je ključna za izvajanje ukrepov kmetijske politike, analize in statistične obdelave podatkov ter poročanje v skladu s pravnimi akti EU. Evidenca omogoča dostop do ključnih informacij za vse deležnike sistema AKIS.

V evidenci se vodijo podatki o: kmetijskem gospodarstvu, nosilcu kmetijskega gospodarstva, članih in zaposlenih na družinski kmetiji, dopolnilnih dejavnostih, podatki o GERK (GERK_PID, vrsta rabe GERK, grafična površina in obseg, največja upravičena površina) in o grafičnih enotah krajinskih značilnosti (vrsta krajinske značilnosti, grafična površina in obseg), statistični regiji, tipu kmetovanja, razredu ekonomske velikosti ter podatek o vrstah demonstracijskih dejavnostih. Nekateri podatki so javni, kar omogoča transparentnost in lažje povezovanje in sodelovanje z izobraževalnimi, svetovalnimi in raziskovalnimi ustanovami.

Podrobnejšo vsebino evidence, vrste demonstracijskih dejavnosti in način zbiranja podatkov, predpiše minister.

K 186. členu

Ta člen uvaja register pridelovalcev industrijske konoplje za prehrambene in industrijske namene. Zavezanci za vpis so pridelovalci industrijske konoplje. Register vsebuje podatke o imenu in priimku pridelovalca, KMG-MID številko kmetijskega gospodarstva, GERK-PID številko parcele na kateri se prideluje industrijska konoplja in površino ter sorto industrijske konoplje. Zavezanec za vpis v register sporoči podatke ob oddaji zbirne vloge in v roku, ki ga določajo predpisi, ki urejajo izvedbo ukrepov kmetijske politike.

Register iz tega člena vodi agencija v skladu s predpisom, ki ga predpiše minister.

K 187. členu

Evidence s področja državne pomoči se uporabljajo za namen spremljanja državne pomoči in pomoči *de minimis* v kmetijstvu, kot predpisujejo zakon in pravni akti EU, ki urejajo spremljanje državne pomoči in pomoči *de minimis*. Ta člen ureja vrste evidenc, podatke, ki se zbirajo v teh evidencah, zavezance za predložitev podatkov, rok hrambe in javnost teh podatkov ter dostop do teh podatkov za upravljavce pomoči. Podrobnejšo vsebino ter postopek za predložitev podatkov in dostop do njih ter vodenje evidenc iz tega člena predpiše vlada.

K 188. členu

Člen omogoča ministrstvu in organom v sestavi pridobivanje, uporabo in obdelavo podatkov za namene priprave in izvedbe ukrepov kmetijske politike, zagotavljanje varnosti, kakovosti in pravilnosti označevanja živil ter za namene, opredeljene z zakoni iz drugega odstavka 154. člena tega zakona, iz predpisanih zbirk podatkov, ki jih upravljajo državni organi, javni zavodi in agencije, koncesionarji ali občine ter drugi pooblaščeni organi in nosilci javnih pooblastil.

Zakon na novo opredeljuje kmetijsko gospodarstvo, ki zaobjema nepremičnine s kmetijsko rabo za nosilce kmetijskih gospodarstev in za člane družinskih kmetij, ti podatki se bodo iz katastra nepremičnin povezovali in obdelovali v RKG Za preverjanje vpisa zemljišč (GERK, BLOK in KRZ) je potrebno preverjati pravico do uporabe, ki jo mora nosilec kmetijskega gospodarstva imeti kot lastnik ali najemnik, zakupnik zemljišč- preverja se soglasje lastnika, zato je potreben podatek o lastniku, ki je ob vpisu zemljišča takoj dostopen.

Evidenca naravnih in drugih nesreč iz zakona, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, vsebuje tudi podatke o naravnih nesrečah v kmetijstvu in oceno škode pri posamezni nesreči, ki so vpisane v sistem za ocenjevanje škode (AJDA) in oceno škode pri posamezni nesreči. Namenjena je evidentiranju škod po naravnih nesrečah. Podatki iz te evidence so podlaga za izdelavo končne ocene škode po naravnih nesrečah na podlagi predpisov, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Podatki so vpisani na podlagi vloge oškodovancev o prijavi škode, ki se šteje kot vloga za dodelitev pomoči v primeru škod v kmetijski proizvodnji. Ministrstvo in agencija na podlagi podatkov iz sistem za ocenjevanje škode (AJDA) izračuna izpad dohodka v skladu s pravnimi akti EU in dodeli sredstva za pomoč prizadetim kmetijskim gospodarstvom, v kolikor so izpolnjeni pogoji predpisani z zakonom, ki ureja odpravo posledic naravnih nesreč in programa odprave posledic škode. Na podlagi te določbe se podatki lahko uporabijo tudi za potrebe oblikovanja drugih ukrepov kmetijke politike. Vzpostavljena je pravna podlaga za pridobivanje podatkov s strani ZPIZ o zaposlenih na podlagi pogodbe o zaposlitvi kot tudi o delavcih na drugih pravnih podlagah, ki se jih potrebuje pri izvajanju kmetijske politike.

Šesti odstavek tega člena za namen socialne pogojenosti v okviru skupne kmetijske politike določa, da v skladu s predpisi, ki urejajo pravila socialne pogojenosti (Uredba 2021/2116/EU) inšpekcijske službe, pristojne za izvajanje nadzora v zvezi z delovnimi in zaposlitvenimi pogoji ali obveznostmi delodajalcev, obvestijo agencijo o primerih neskladnosti. Vsebino obvestila določa prvi odstavek 88. člena Uredbe 2021/2116/EU in podrobneje nacionalna uredba o pravilih socialne pogojenosti iz strateškega načrta 2023-2027. Agencija na tej podlagi določi upravne sankcije iz naslova socialne pogojenosti, ki jih uporabi v postopkih izplačil določenih ukrepov skupne kmetijske politike.

Sedmi odstavek tega člena omogoča ministrstvu oziroma izvajalcem javnih pooblastil po tem zakonu za potrebe upravljanja in vodenja zbirk podatkov s področja podnebnih sprememb v kmetijstvu in kmetijskih tal, ki jih potrebujejo za izvajanje svojih pooblastil, pridobivanje podatkov iz zbirk podatkov v upravljanju ministrstev in organov v sestavi na področju podnebja, energije, in narave.

K 189. členu

Ta člen ministrstvu in organom v sestavi omogoča izvajanje nalog na način, da se zbirke podatkov in evidence z delovnega področja širšega ministrstva povezujejo med seboj in z evidencami iz prvega in drugega odstavka 186. člena ter medsebojno obdelujejo.

Medsebojno povezovanje podatkov iz evidenc in zbirk podatkov se izvaja na podlagi povezovalnih znakov, kot so ID-subjekta, KMG-MID, BLOK-ID, GERK-ID, parcelna številka ali lokacija v nacionalnem koordinatnem sistemu.

Za povezovanje evidenc z delovnega področja ministrstva in organov v sestavi z evidencami, ki niso v pristojnosti resornega ministrstva in so navedene v prvem in drugem odstavka 186. člena, se za osebne podatke uporablja davčna številka ali EMŠO ali matična številka poslovnega subjekta.

Na ta način sledimo načelu enkratnega vnosa podatka, večkratne ponovne uporabe podatka, skladno z zakonskimi normami, s čimer se zmanjšuje administrativno breme po celotni verigi deležnikov na varen način.

K 190. členu

Ta člen določa, da financiranje zbirk podatkov iz tega zakona zagotovi ministrstvo z organi v sestavi.

K 191. členu

Ta člen določa ministrstvu in organom v sestavi, da posredujejo podatke iz zbirk podatkov tega zakona pooblaščenim organizacijam, izvajalcem javnih služb, nosilcem javnih pooblastil in izvajalcem ukrepov kmetijske politike, če jih ti potrebujejo za izvajanje nalog iz delovnega področja ministrstva ter drugim državnim organom in občinam, če jih ti potrebujejo za izvajanje zakonsko določenih nalog.

Za potrebe upravljanja in vodenja zbirk podatkov s področja živinoreje, se izvajalcem javnih služb v živinoreji omogoči pridobivanje podatkov iz zbirk podatkov v upravljanju ministrstva in organov v sestavi.

Tretji odstavek omogoča dostop do zbirk podatkov iz tega zakona osebam, ki opravljajo naloge v pooblaščenih organizacijah, pri izvajalcih javnih služb, pri nosilcih javnih pooblastil in izvajalcih ukrepov kmetijske politike, če jih te osebe potrebujejo za izvajanje nalog iz delovnega področja ministrstva. Prav tako omogoča dostop do zbirk podatkov osebam v drugih državnih organih in občinah, če jih te osebe potrebujejo za izvajanje zakonsko določenih nalog.

Četrti odstavek omogoča odgovornim osebam organizacije oziroma skupine proizvajalcev pregled podatkov o organizacijah proizvajalcev oziroma skupinah proizvajalcev iz 165. člena tega zakona.

K 192. členu

Ministrstvo vzpostavi digitalne podatkovne zbirke (kontrolni sloji), ki so namenjene izvajanju integriranega administrativnega kontrolnega sistema v okviru ukrepov kmetijske politike. Za isti namen za področja, ki niso v izvirni pristojnosti resornega ministrstva, ta prevzame kontrolne grafične sloje v izvirni ali prilagojeni obliki od pristojnih ministrstev, organov javne uprave ali nosilcev javnih pooblastil.

Te podatkovne zbirke ne vsebujejo osebnih podatkov, temveč specifične podatke za preverjanje izpolnjevanja posameznih zahtev ali skupin pogojev oziroma meril upravičenosti za izvajanje ukrepov.

Vrsto, obliko, ureditev, vire vhodnih podatkov in ostale zahteve za posamezno digitalno zbirko podatkov (kontrolni sloji) se predpiše s predpisi iz 44. člena tega zakona.

K 193. členu

Ta člen ureja omogočanje pridobivanja podatkov zavarovalnicam. Eden izmed ciljev kmetijske politike je poenostavitev administrativnih postopkov za uveljavljanje pravic in pohitritev pridobivanja sredstev. S tem členom se zavarovalnicam omogoča, da od agencije pridobijo določene osebne in druge podatke o upravičencih, ki jih zavarovalnice potrebujejo v zvezi s sklepanjem in obravnavno zavarovalnih polic, sofinanciranih iz naslova ukrepov kmetijske politike, ki jih izvaja agencija. Na ta način so se poenostavili postopki sklepanja zavarovalnih polic za upravičence. Zaradi varovanja upravičenih interesov je

posredovanje omogočeno le v povezavi s konkretnimi ukrepi kmetijske politike, za sredstva iz naslova katerih kandidira posamezni upravičenec.

K 194. členu

Tržno informacijski sistem je namenjen spremljanju stanja na kmetijskih trgih obsega zbiranje, obdelavo in objavljanje količin in določenih kmetijskih ali živil in kmetijskih zemljišč ter gozdov na reprezentativnih trgih. Namenjen je izvajanju ukrepov kmetijke politike.

Minister s predpisom predpiše repezentativne trge kmetijskih pridelkov ali živil in kmetijskih zemljišč ter gozdov, fizične in pravne osebe, ki morajo posredovati podatke, in predpiše vrsto, obseg in pogostnost zbiranja podatkov.

Tržno informamacijksi sistem v sladu s predpisom ministra vodi agencija.

K 195. členu

Ta člen ureja inšpekcijski nadzor.

K 196. členu

Ta člen ureja pooblastila za opravljanje inšpekcijskega nadzora kmetijskega inšpektorja, inšpektorja za hrano in gozdarskega inšpektorja.

K 197. členu

Ta člen ureja ukrepe za opravljanje inšpekcijskega nadzora.

K 198. členu

Ta člen določa manjše prekrške in globe za njih.

K 199. členu

Ta člen določa hujše prekrške in globe za njih.

K 200. členu

Ta člen določa hujše prekrške v zvezi z opravljanjem začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu.

K 201. členu

Ta člen določa, da se sme za prekrške iz tega zakona v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

K 202. členu

Ta člen določa, da Svet za kmetijstvo in podeželje ustanovljen na podlagi ZKme-1 preneha z delovanjem z dnem uveljavitve zakona.

K 203. členu

Ta člen ureja prehodno obdobje za programski dokumenti SKP, organ upravljanja in odbor za spremljanje.

K 204. členu

Ta člen ureja prehodno obdobje glede uporabe upravnega postopka za posamezno upravno zadevo v teku.

K 205. členu

Člen določa, da pogodbe, sklenjene na podlagi ZKme-1 ostanejo v veljavi do izteka veljavnosti, če ni s tem zakonom drugače določeno.

K 206. členu

Ta člen določa, da se dovoljenja za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji izdana na podlagi ZKme-1 vpišejo v RKG v dveh letih od uveljavitve zakona.

K 207. členu

Ta člen določa, da zavezanci za vpis v evidence po ZKme-1 ostanejo vpisani v evidence po tem zakonu.

K 208. členu

Ta člen določa prehodno obdobje za vpis v RKG.

K 209. členu

V tem členu je določeno, da skupine in organizacije proizvajalcev priznane v skladu z ZKme-1 ohranijo priznanje do konca programskega obdobja skupne kmetijske politike 2023-2027 in se morajo uskladiti z novim 57. oziroma 58. členom zakona najpozneje pred začetkom novega programskega obdobja skupne kmetijske politike.

K 210. členu

V tem členu je določeno prehodno obdobje za izvajalce javnih služb, ki opravljajo naloge iz tega zakona do izteka veljavnih pogodb.

Dosedanji izvajalci javnih služb so:

- Znanstveno raziskovalno središče Koper za izvajanje nalog javne službe v oljkarstvu,

- Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Kmetijski inštitut Slovenije za izvajanje nalog javne službe v sadjarstvu,

- Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Kmetijski inštitut Slovenije za izvajanje nalog javne službe v vinogradništvu,

- Kmetijski inštitut Slovenije za izvajanje nalog javne službe v vrtnarstvu,

- Kmetijski inštitut Slovenije za izvajanje nalog javne službe v poljedelstvu,

- Kmetijski inštitut Slovenije, Biotehniška fakulteta za izvajanje javne službe nalog rastlinske genske banke,

- Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije za izvajanje nalog javne službe v hmeljarstvu,

- Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije s kmetijsko gozdarskimi zavodi (Nova Gorica, Ljubljana, Kranj, Maribor, Novo mesto, Ptuj, Murska Sobota, Celje) za izvajanje nalog javne službe kmetijskega svetovanja,

- Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za izvajanje nalog javne službe na osuševalnih in namakalnih sistemih.

K 211. členu

Člen določa, da dosedanji izvajalec javnega pooblastila iz ZKme-1 opravlja vse naloge priprave podnebnega poročila o stanju v kmetijstvu, iz 11. člena zakona, vendar ne dlje kot do 31. marca 2028, če izpolnjuje predpisane pogoje.

K 212. členu

Člen določa, da dosedanji izvajalec javnega pooblastila iz ZKme-1 opravlja naloge spremljanja vsebnosti organske snovi v tleh, odmrle nadzemne biomase, lesne biomase, fizikalno-kemijskih lastnosti kmetijskih tal ter naloge spremljanja načina rabe kmetijskih zemljišč, in sicer za oceno emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembe rabe zemljišč, iz 140. člena zakona, vendar ne dlje kot do 31. decembra 2028, če izpolnjuje predpisane pogoje.

K 213. členu

Člen določa, da dosedanji izvajalec javnega pooblastila iz ZKme-1 opravlja naloge za zbiranje, obdelavo podatkov in izdelavo ocen emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu, iz 141. člena zakona, vendar ne dlje kot do 31. marca 2028, če izpolnjuje predpisane pogoje.

K 214. členu

Člen določa, da dosedanji izvajalec javnega pooblastila iz ZKme-1 opravlja vse naloge krovnega spremljanja stanja kmetijskih tal, iz 148. člena zakona, vendar ne dlje kot do 31. decembra 2027, če izpolnjuje predpisane pogoje.

K 215. členu

V tem členu je določeno prehodno obdobje za nosilca javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal.

K 216. členu

V tem členu je določeno, da dosedanja organizacija za certificiranje hmelja iz 92.a člena ZKme-1 opravlja vse naloge kontrole in certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov, iz 138. člena tega zakona, do izteka veljavnosti odločb, vendar ne dlje kot do 31. decembra 2027.

Dosedanji centri za certificiranje hmelja in osebe, ki izvajajo certificiranje hmelja iz 92.a člena ZKme-1 opravljajo vse naloge certificiranja hmelja in hmeljnih proizvodov, iz 139. člena tega zakona, do izteka veljavnosti odločb, vendar ne dlje kot do 31. decembra 2027.

K 217. členu

Ta člen določa, da se dodatni terenski ogledi iz 76. člena tega zakona in pregledi na kraju samem iz 78. člena tega zakona do podelitve novega javnega pooblastila na podlagi tega zakona izvajajo na podlagi 36. in a36.b člena ZKme-1. Šteje se, da lahko naloge za izvajalca javnega pooblastila še naprej izvajajo vsi strokovni delavci, ki so izpolnjevali zahtevane pogoje za izvajanje nalog na dan uveljavitve tega zakona.

K 218. členu

V tem členu je določeno, da se podatki iz evidence kmetijskega knjigovodstva iz 151. člena ZKme-1 prenesejo v evidenca podatkov o trajnostnosti kmetijskih gospodarstev FSDN iz 165. člena tega zakona v enem letu od začetka veljavnosti tega zakona.

K 219. členu

V tem členu je določeno prehodno obdobje za evidenco o delovnih opravilih.

K 220. členu

V tem členu je določeno prenehanje veljavnosti in podaljšanje uporabe dosedanjih predpisov.

K 221. členu

V tem členu je določeno podaljšanje veljavnosti dosedanjih predpisov.

K 222. členu

V tem členu je določeno, da se Uredba o izvajanju uredbe (EU) o določitvi pravil o omogočanju dostopnosti sredstev za gnojenje EU na trgu uporablja do uveljavitve zakona, ki bo uredil področje sredstev za gnojenje

K 223. členu

V tem členu je določeno, da se določbe ZKme-1 za področje verige preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi uporabljajo do uveljavitve zakona, ki bo uredil to področje.

K 224. členu

V tem členu je določeno, da se določbe ZKme-1 za področje varnosti živil uporabljajo do uveljavitve zakona, ki bo uredil to področje.

K 225. členu

V tem členu je določeno, da se določbe ZKme-1 za področje kakovosti in označevanja kmetijskih pridelkov in živil, varstva interesov potrošnikov in sheme kakovosti uporabljajo do uveljavitve zakona, ki bo uredil to področje.

K 226. členu

V tem členu je določeno, da se določbe ZKme-1 za področje doniranja hrane uporabljajo do uveljavitve zakona, ki bo uredil to področje.

K 227. členu

V tem členu je določeno, da se določbe ZKme-1 za področje ugotavljanja skladnosti uporabljajo do uveljavitve zakona, ki bo uredil to področje.

K 228. členu

V tem členu je določeno, da se Uredba o sistemu dovoljenj za zasaditev vinske trte uporablja do uveljavitve zakona, ki bo uredil področje vina in vinskih proizvodov.

K 229. členu

V tem členu je določeno, da minister oziroma vlada sprejme predpise iz tega zakona v dveh letih od uveljavitve tega zakona.

K 230. členu

V tem členu je določeno prenehanje veljavnosti določb Zakona o živinoreji.

K 231. členu

V tem členu je določeno prenehanje veljavnosti določb Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23).

K 232. členu

V tem členu je določen *vacatio legis*.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

(prepis določb veljavnega zakona, ki se s predlogom spreminjajo)

Zakon o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)

12. člen

(kmetijska infrastruktura)

Za izvajanje reje je potrebna ustrezna kmetijska infrastruktura (ograde, dostopi do kmetijskih zemljišč in kmetijskih gospodarstev kot so poti in kolovozi, kmetijska poslopja na poljih, planinah in podobno). Rejec živali lahko v skladu s tem zakonom in drugimi predpisi, postavi in uporablja potrebno kmetijsko infrastrukturo, ki mu zagotavlja nemoteno rejo.

15. člen

(zootehniška opravila)

(1) Imetnik živali lahko, ob upoštevanju predpisov o zaščiti živali, sam izvaja le tista zootehniška opravila, ki so potrebna za zaščito domačih živali in za uspešnost reje, zlasti pa:

– prvo pomoč (trokiranje, sondiranje, zaustavljanje krvavitev, oskrba ran, pomoč pri porodu);

– kastracijo pujskov, mlajših od enega tedna;

– aplikacijo železovih preparatov proti anemiji pujskov;

– kupiranje repkov pri pujskih in jagnjetih do četrtega dneva starosti;

– ščipanje oziroma brušenje zob pri pujskih prvi dan po rojstvu;

– oskrbo in nego parkljev, kopit ter čiščenje živali;

– pripuščanje plemenjakov;

– zunanji aparativni pregled na brejost;

– označevanje domačih živali v skladu s predpisi;

– uporabo in dajanje dovoljenih farmakoloških sredstev, ki niso vezana na izdajo recepta;

– dezinfekcijo in dezinsekcijo živinorejskih objektov z dovoljenimi sredstvi;

– nego in striženje dlake ter volne;

– prirezovanje kril maticam in druga čebelarska opravila.

(2) Imetnik živali mora biti za izvajanje zootehniških opravil iz prejšnjega odstavka usposobljen.

(3) Minister predpiše usposobljenost, ki jo mora imeti imetnik živali za izvajanje posameznih zootehniških opravil ter ostale pogoje in postopke za zootehniška opravila, ki jih lahko izvaja imetnik živali.

17. člen

(objekti za rejo)

(1) Kmetijsko gospodarstvo ima lahko za rejo zlasti naslednje objekte:

– hleve, lope, staje, molzišča;

– čebelnjake;

– bazene za rejo rib in ribnike na kmetijskem gospodarstvu;

– gnojišča in druge objekte za živalske iztrebke;

– skladišča za krmo (npr.: seniki, kozolci, silosi, kašče, kleti) in vodo;

– strojne lope;

– druge prostore za rejo (ograjeni in neograjeni pašniki z nadzorovano pašo, ograde, tekališča, izpusti, kali za zbiranje vode in drugo).

(2) Objekti za rejo rib in ribniki na kmetijskem gospodarstvu se lahko zgradijo in se v njih izvaja reja rib le, če so poleg pogojev, ki jih določa ta zakon, izpolnjeni tudi posebni pogoji v skladu s predpisi, ki urejajo gospodarsko rabo vode za potrebe ribogojstva.

(3) Kmetijska gospodarstva se glede na obseg reje delijo na velike in male obrate. Veliki obrati po tem zakonu so tisti, v katerih se dnevno redi 300 ali več GVŽ domačih živali.

(4) Projektna dokumentacija za gradnjo ali rekonstrukcijo velikih obratov mora biti v skladu s pogoji, ki jih glede objektov in opreme predpiše minister. K projektni dokumentaciji za izdajo dovoljenja za gradnjo ali rekonstrukcijo velikega obrata mora biti pridobljeno soglasje ministrstva.

(5) Dovoljenje za obratovanje velikih obratov izda minister na podlagi vloge, če obrat izpolnjuje predpisane pogoje glede objektov in opreme. Na podlagi izdanega dovoljenja ministrstvo vpiše obrat v register velikih obratov. Podrobnejše pogoje za vpis v register in vodenje registra predpiše minister.

(6) Minister predpiše pogoje glede objektov in opreme, ki jih morajo izpolnjevati obrati za rejo.

18. člen

(oprema za rejo)

(1) Zaradi zagotavljanja ustrezne kakovosti domačih živali in živalskih proizvodov mora rejec živali v skladu z zoohigienskimi in etološkimi normativi pri reji posameznih vrst domačih živali uporabljati ustrezno opremo za nastanitev, krmljenje, napajanje, čiščenje in nego ter opremo za uravnavanje okoljskih pogojev in transport živalskih iztrebkov.

(2) Med opremo za rejo se šteje zlasti:

– ustrezna stojišča, bokse, priveze, kletke, hlevska tla, naprave v bazenih za vzrejo rib in ribnikih, ki morajo omogočati domačim živalim vrsti značilno obnašanje in dobro počutje;

– ustrezne naprave za zagotavljanje ustrezne klime in osvetlitve;

– ustrezne naprave za vodenje domačih živali;

– ustrezne panje in nakladne panje;

– ustrezne naprave za uravnavanje pretoka vode v bazenih za vzrejo rib in ribnikih.

(3) Natančnejše pogoje o opremi za rejo posameznih vrst domačih živali predpiše minister.

20. člen

(živalski iztrebki in gnojenje)

(1) Živalski iztrebki so blato, seč in usedlina iz sedimentacijskih bazenov za ribe ter se uporabljajo kot gnoj, gnojnica in gnojevka.

(2) Živalski iztrebki in kompost se v skladu s predpisi ter dobro kmetijsko in živinorejsko prakso, uporabljajo za gnojenje na kmetijskih zemljiščih na način, ki zagotavlja oskrbo rastlin s hranilnimi snovmi in ohranitev rodovitnosti tal. Živalski iztrebki in kompost se v tem primeru ne štejejo za odpadke.

(3) Z živalskimi iztrebki, ki se ne uporabijo za gnojenje v skladu s prejšnjim odstavkom, je treba ravnati v skladu s predpisi o ravnanju z odpadki.

21. člen

(objekti za živalske iztrebke)

(1) Z živalskimi iztrebki je treba ravnati tako, da niso ogroženi zdravje ljudi in domačih živali, okolje ter kakovost krme in živalskih proizvodov.

(2) Objekti za živalske iztrebke (gnojišča, gnojnične jame in jame za gnojevko, lagune, sedimentacijski bazeni) in naprave za predelavo in obdelavo živalskih iztrebkov morajo izpolnjevati predpisane tehnične in tehnološke pogoje.

(3) Podrobnejše tehnične in tehnološke pogoje za objekte in naprave iz prejšnjega odstavka ter za ravnanje z živalskimi iztrebki po tem zakonu predpiše minister.

23. člen

(označevanje in registracija domačih živali)

(1) Zaradi zootehniških in veterinarskih razlogov, izvajanja ukrepov kmetijske politike, prometa in sledenja domačih živali, zagotavljanja zadostne prireje živalskih proizvodov ter zagotavljanja kakovosti živalskih proizvodov morajo biti domače živali označene in registrirane v predpisanih rokih in na predpisan način.

(2) Za označitev domačih živali mora poskrbeti lastnik živali. Žival označi lastnik oziroma rejec živali sam ali osebe, ki jih izbere izmed oseb, ki izpolnjujejo predpisane pogoje za strokovne delavce po tem zakonu oziroma oseb v skladu s predpisi o veterinarstvu. Za pravilnost označitve živali odgovarja lastnik oziroma rejec živali, če opravlja označitev sam; če pa izbere za izvedbo označitve drugo osebo, odgovarja za pravilnost označitve ta oseba. Označitev kopitarjev opravlja rejska organizacija, ki je priznana za vodenje rodovniških knjig za kopitarje.

(3) Ministrstvo zagotavlja označevanje in vodi register domačih živali, razen registra kopitarjev, ki ga vodi rejska organizacija iz prejšnjega odstavka.

(4) Rejci so dolžni voditi predpisano hlevsko knjigo in druge predpisane zbirke podatkov ter sporočati podatke na predpisan način.

(5) Minister predpiše vrste domačih živali, ki morajo biti označene, načine označevanja ter vrste, vsebino in način vodenja registrov, hlevskih knjig in drugih zbirk podatkov.

24. člen

(zbirke podatkov v živinoreji)

(1) Rejci živali, izvajalci javnih služb in organizacije v živinoreji po tem zakonu morajo voditi predpisane evidence, registre in druge zbirke podatkov, ki so povezane v informacijski sistem in mednarodne informacijske sisteme na področju živinoreje.

(2) Ministrstvo zagotavlja povezanost in dostop do drugih zbirk podatkov v kmetijstvu z zbirkami podatkov v živinoreji.

(3) Vodenje zbirk podatkov, ki jih po tem zakonu vzpostavijo in vodijo izvajalci javnih služb, se financira iz proračuna Republike Slovenije. Zbirke podatkov so last Republike Slovenije.

(4) Način zbiranja podatkov, uporabo zbranih podatkov in druge pogoje delovanja informacijskih sistemov ter natančnejše pogoje vodenja registrov, evidenc in drugih zbirk podatkov predpiše minister.

25. člen

(meritve lastnosti in druge zbirke)

(1) Zbirke podatkov o meritvah proizvodnih in drugih lastnosti domačih živali, druge zbirke podatkov v živinoreji ter načine posredovanja podatkov s področja živinoreje predpiše minister ob upoštevanju postopkov in metod, ki jih določajo pristojne mednarodne organizacije s področja živinoreje, s katerimi sodeluje Republika Slovenija.

(2) Za vodenje in vzdrževanje zbirk podatkov po tem zakonu, lahko ministrstvo pridobiva in uporablja podatke po postopku in na način, ki ga določa zakon, ki ureja kmetijstvo.

(3) Dostop do zbirk podatkov iz prvega odstavka tega člena imajo za potrebe kmetijskega svetovanja tudi izvajalci javne službe na področju kmetijskega svetovanja. Medsebojna razmerja in obseg dostopa do zbirk podatkov se uredi s pogodbo med ministrstvom in izvajalcem javne službe na področju kmetijskega svetovanja.

26. člen

(uporaba zbirk podatkov)

(1) Izvajalci javnih služb po tem zakonu pridobivajo in uporabljajo poleg zbirk podatkov iz 24. in 25. člena tega zakona tudi podatke, ki jih v okviru predpisanih zbirk podatkov vodi ministrstvo, drugi državni organi, javni zavodi in agencije, koncesionarji ter drugi pooblaščeni organi in se nanašajo na:

– zemljiški kataster;

– kmetijska gospodarstva;

– zbirke statističnih podatkov v živinoreji;

– podatke v veterini in gozdarstvu;

– podatke o okolju, ki se nanašajo na kmetijstvo in živinorejo;

– register prostorskih enot;

– poslovni register Slovenije;

– register stavb;

– zemljiško knjigo;

– register stalnega prebivalstva;

– centralni register prebivalcev;

– temeljne topografske načrte, topografske karte, pregledne karte in digitalne ortofoto načrte;

– druge podatke v živinoreji.

(2) Neposreden dostop do informacijskih zbirk podatkov se omogoči v obsegu, ki je nujno potreben za izvajanje nalog javnih služb po tem zakonu in skladno s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, na način, ki ga predpiše minister.

(3) Upravljalci zbirk podatkov posredujejo izvajalcem javnih služb po tem zakonu podatke brezplačno, zaračunajo pa lahko neposredne materialne stroške za potrebne dodatne izvode.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

VI. PRILOGE

– MSP-test (za celovito presojo posledic na gospodarstvo, predvsem za mala in srednje velika podjetja, je pri pripravi vseh predlogov zakonov, z izjemo zakonov iz petega odstavka 8.b člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije, obvezna uporaba MSP-testa),

– Izjava o skladnosti,

– Mnenje glede zakonodajne ocena učinka glede varstva osebnih podatkov pri pripravi Zakona o kmetijstvu (ZKme-2).

- Osnutki podzakonskih aktov.

OSNUTEK

Na podlagi osmega odstavka 11. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

P R A V I L N I K

o pogojih, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za pripravo podnebnega poročila o stanju v kmetijstvu

1. člen

(vsebina)

(1) Ta pravilnik določa podrobnejša merila za izbor nosilca javnega pooblastila za zbiranje in obdelovanje podatkov za prikaz stanja in aktivnosti iz letnega poročila o prilagajanju podnebnim spremembam, blaženju podnebnih sprememb in emisijah toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu (v nadaljnjem besedilu: podnebno poročilo o stanju v kmetijstvu) in podrobnejše pogoje, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za zbiranje in obdelovanje podatkov za prikaz stanja in aktivnosti iz podnebnega poročila o stanju v kmetijstvu (v nadaljnjem besedilu: nosilec javnega pooblastila).

(2) Ta pravilnik določa tudi način oblikovanja cene storitev iz prejšnjega odstavka.

2. člen

(podrobnejša merila)

(1) Merila za izbor nosilca javnega pooblastila na javnem razpisu so znanja, reference in delovne izkušnje s področja obračunavanja in poročanja o emisijah oziroma ponorih ogljika na kmetijskih tleh, s področja morfologije in kakovosti kmetijskih tal, s področja spremljanja stanja kmetijskih tal, s področja obračunavanja in poročanja o emisijah toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu ter s področja poznavanja metodike za potrebe poročanja o ponorih in emisijah v skladu s predpisi Evropske unije.

(2) Pri znanju in referencah iz prejšnjega odstavka se upoštevajo strokovni članki in prispevki, strokovne naloge in sodelovanje v delovnih skupinah s področja vsebin, ki so povezane s pripravo podnebnega poročila o stanju v kmetijstvu (npr. obračunavanje in poročanje o emisijah oziroma ponorih ogljika, spremljanje stanja in kakovosti kmetijskih tal, obračunavanje in poročanje o emisijah toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu ter metodika za potrebe poročanja o ponorih in emisijah v skladu s predpisi Evropske unije, ki urejajo obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijsko proizvodnjo, spremljanje obnovljiv virov v kmetijstvu, uporabo energije v kmetijstvu in uporabo geotermalne energije v kmetijstvu).

(3) Pri delovnih izkušnjah iz prvega odstavka tega člena se upošteva 5 let delovnih izkušenj s področja vsebin, ki so povezane s pripravo podnebnega poročila.

3. člen

(podrobnejši pogoji)

(1) Nosilec javnega pooblastila, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, mora imeti sam ali skupaj z drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, najmanj tri zaposlene, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

1. imajo najmanj izobrazbo naravoslovne smeri, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 8. raven,

2. imajo najmanj tri leta delovnih izkušenj s področij iz prvega odstavka 1. člena tega pravilnika,

3. skupaj izkazujejo poznavanje naslednjih področij:

– obračunavanje in poročanje o emisijah oziroma ponorih ogljika na kmetijskih tleh,

– morfologija in kakovost kmetijskih tal,

– spremljanje stanja kmetijskih tal,

– obračunavanje in poročanje o emisijah toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu ter

– poznavanje metodike za potrebe poročanja o ponorih in emisijah v skladu s predpisi Evropske unije, ki urejajo obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijsko proizvodnjo.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek mora imeti eden izmed zaposlenih, ki usklajuje delo z ostalimi zaposlenimi, najmanj izobrazbo naravoslovne smeri, pridobljeno po študijskem programu tretje stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih tretje stopnje, in najmanj pet let delovnih izkušenj s področja vsebin, ki so povezane s pripravo podnebnega poročila o stanju v kmetijstvu.

4. člen

(način oblikovanja cene)

(1) V ceno urne postavke izvajanja storitev zbiranja in obdelovanja podatkov za prikaz stanja in aktivnosti iz podnebnega poročila o stanju v kmetijstvu so vključeni stroški plač, prispevkov delodajalca, blaga in storitev.

(2) Cena urne postavke za kabinetno delo znaša 33,41 eura neto.

(3) Za pripravo podnebnega poročila o stanju v kmetijstvu je predvideno letno največ do 2000 ur kabinetnega dela.

KONČNA DOLOČBA

5. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi drugega odstavka 11. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

P R A V I L N I K

o podnebnem poročilu o stanju v kmetijstvu

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa podrobnejšo vsebino letnega poročila o prilagajanju podnebnim spremembam, blaženju podnebnih sprememb in emisijah toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu (v nadaljnjem besedilu: podnebno poročilo).

2. člen

(vsebina podnebnega poročila)

(1) Podnebno poročilo mora vsebovati prikaz stanja in aktivnosti na naslednjih področjih prilagajanja podnebnim spremembam in blaženja podnebnih sprememb iz zakona, ki ureja kmetijstvo:

1. raba tal, spremembe rabe tal in gozdarstva (LULUCF);

2. emisije toplogrednih plinov in amonijaka ter drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu;

3. stanje kmetijskih tal, rabe in porabe gnojil v kmetijstvu,

4. trajnostna raba energije in obnovljivih virov energije v kmetijstvu,

5. rabo vode v kmetijstvu,

6. krožno in biogospodarstvo v kmetijstvu,

7. rabe in porabe gnojil v kmetijstvu in

8. na naravi temelječih rešitev za blaženje in prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam.

(2) Podnebno poročilo mora vsebovati tudi prikaz stanja in aktivnosti glede naslednjih povezanih vsebin:

– pregled izvajanja okoljskih, podnebnih in investicijskih ukrepov skupne kmetijske politike Evropske unije, ki imajo vpliv na področjih prilagajanja podnebnim spremembam in blaženja podnebnih sprememb, pregled izvajanja obveznosti, ki izhajajo iz Nacionalnega energetskega in podnebnega

načrta, strategij, povezanih s področji podnebnih sprememb, kmetijskih tal, emisij in ostalih plinov, obnovljivih virov energije, uporabe energije v kmetijstvu ipd.;

– pregled izvajanja javne svetovalne službe na področju prilagajanja podnebnim spremembam in blaženja podnebnih sprememb;

– povzetek zadnjih dokončanih raziskav in inovacij – spremljanje novih tehnologij za prilagajanje podnebnim spremembam in blaženje podnebnih sprememb v kmetijstvu ter

– opis novosti v kmetijstvu ali v povezavi s kmetijstvom, pridelavo hrane ali krme.

(3) Vzorec kazala podnebnega poročila je v Prilogi, ki je sestavni del tega pravilnika.

(4) Pri vsakem poglavju podnebnega poročila so obvezna poglavja povzetek s pregledom stanja, kazalci za spremljanje izvajanja ukrepov in priporočila.

(5) Prikaz stanja in aktivnosti se prikaže opisno ali tabelarično oziroma grafično na podlagi zadnjih uradno dostopnih podatkov, načeloma za preteklo leto izdaje.

(6) Podatki se v podnebnem poročilu prikazujejo za celotno območje Republike Slovenije ali se razdelijo po smiselnih parametrih glede na področje (npr. po velikosti, po proizvodnji, po klimatskih pogojih, po pedoloških parametrih).

KONČNA DOLOČBA

3. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi drugega odstavka 52. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v soglasju z ministrom pristojnim za okolje ter ministrom, pristojnim za okolje, podnebje in energijo izdaja

PRAVILNIK

o trajnostnih kmetijskih objektih

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa vrste trajnostnih kmetijskih objektov, njihovo namembnost, osnovne tehnične zahteve ter pogoje za gradnjo, uporabo in vzdrževanje teh objektov, z namenom spodbujanja okoljske in energetske učinkovitosti, dobrobiti živali in odpornosti na podnebne spremembe.

2. člen

(vrste trajnostnih kmetijskih objektov)

Trajnostni kmetijski objekti se delijo na:

– objekte za živinorejo,

– objekte za rastlinsko pridelavo,

– kmetijsko infrastrukturo,

– objekte za mehanizacijo in skladiščenje,

– druge kmetijske objekte.

3. člen

(objekti za živinorejo)

Med objekte za živinorejo sodijo:

– hlevi za govedo, prašiče, perutnino in druge živali,

– molzišča in prostori za predelavo mleka,

– jame za gnojevko, gnojnico in hlevski gnoj,

– objekti za shranjevanje krme (seniki, silosi, skladišča).

4. člen

(objekti za rastlinsko pridelavo)

Med objekte za rastlinsko pridelavo sodijo:

– rastlinjaki in plastenjaki,

– sušilnice za seno, žita in druge pridelke,

– skladišča za kmetijske pridelke, kot so žita, krompir in zelenjava,

– objekti za predelavo pridelkov (mlinovi, oljarne, sirarne).

5. člen

(kmetijska infrastruktura)

Kmetijska infrastruktura vključuje:

– namakalne sisteme, kot so zbiralniki, črpalke in kanali,

– zadrževalnike vode za namene suše,

– kompostarne in druge objekte za ravnanje z biološkimi odpadki.

6. člen

(objekti za mehanizacijo in skladiščenje)

Med te objekte sodijo:

– garaže za kmetijsko mehanizacijo (traktorji, kombajni ipd.),

– delavnice za popravilo in vzdrževanje opreme,

– skladišča za gorivo in rezervne dele.

7. člen

(drugi kmetijski objekti)

Med druge kmetijske objekte spadajo:

– bivalni objekti za sezonske ali stalne kmetijske delavce,

– energetski objekti, kot so bioplinarne in fotovoltaični sistemi,

– veterinarske in diagnostične postaje za potrebe kmetijstva.

8. člen

(tehnične zahteve in standardi)

Kmetijski objekti morajo izpolnjevati naslednje tehnične zahteve:

– stabilnost in varnost gradnje,

– upoštevanje podnebnih in okoljskih pogojev,

– skladnost z zakonodajo o varstvu okolja in kmetijskih zemljišč.

9. člen

(trajnostni kmetijski objekti)

Za izboljšanje produktivnosti in trajnostnosti kmetijske proizvodnje ministrstvo spodbuja gradnjo kmetijskih objektov, ki izkazujejo:

1. okoljsko učinkovitost:

– uporabo naravnih ali recikliranih gradbenih materialov,

– vzpostavitev sistemov za ravnanje z odpadki in gnojili, ki zmanjšujejo onesnaževanje tal, zraka in vode,

– ohranjanje biotske raznovrstnosti z vključevanjem zelene infrastrukture (zelenih streh, živih mej);

2. energetsko učinkovitost:

– namestitev obnovljivih virov energije (npr. solarni paneli, bioplinarne, toplotne črpalke),

– uporabo energetsko varčne tehnologije, kot so LED-razsvetljava in sistemi za rekuperacijo energije;

3. odpornost na podnebne spremembe:

– gradnjo objektov z odpornostjo proti ekstremnim vremenskim razmeram (npr. suši, poplavam, močnemu vetru),

– vzpostavitev sistemov za zbiranje in shranjevanje vode za namakanje in druge potrebe;

4. dobrobit živali:

– zagotavljanje pogojev za prosti gib živali v skladu z dobrimi praksami živinoreje,

– izboljšanje notranje klime v hlevih z ustreznim prezračevanjem in temperaturnim nadzorom.

10. člen

(spodbude za trajnostne objekte)

(1) Ministrstvo bo zagotavljalo finančne spodbude za gradnjo trajnostnih kmetijskih objektov v okviru nacionalnih in evropskih sredstev.

(2) Prednost pri dodeljevanju sredstev bodo imeli objekti, ki:

– presegajo minimalne okoljske in energetske standarde,

– so vključeni v pilotne projekte za prilagajanje podnebnim spremembam,

– uporabljajo inovativne pristope za izboljšanje dobrobiti živali.

11. člen

(potrditev trajnosti)

(1) Za pridobitev statusa trajnostnega kmetijskega objekta mora investitor:

– predložiti ustrezno dokumentacijo, ki dokazuje izpolnjevanje trajnostnih standardov,

– pridobiti soglasje pristojnih organov glede vpliva na okolje in dobrobit živali.

(2) Ministrstvo bo vodilo register trajnostnih kmetijskih objektov ter omogočalo nadzor nad njihovo uporabo.

12. člen

(postopki pridobitve dovoljenj)

Za gradnjo trajnostnih kmetijskih objektov je potrebno pridobiti:

– gradbeno dovoljenje, če to zahteva zakonodaja,

– mnenje pristojnega organa za kmetijska zemljišča,

– ustrezne okoljske presoje, kjer je to potrebno.

13. člen

(vzdrževanje in uporaba trajnostnih kmetijskih objektov)

Trajnostni kmetijski objekti morajo biti redno vzdrževani in uporabljeni v skladu z njihovim namenom. Zloraba objektov ali sprememba namembnosti brez dovoljenja ni dovoljena.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

14. člen

(prehodna določba)

Objekti, zgrajeni pred uveljavitvijo tega pravilnika, se morajo uskladiti z določbami v roku 5 let.

15. člen

(končna določba)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi drugega odstavka 74. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25), ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

OSNUTEK

PRAVILNIK

o strokovni komisiji za izvajanje intervencije konzorciji institucij znanja v podporo prehodu kmetijstva v zeleno, digitalno in podnebno nevtralno iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa sestavo, pogoje za imenovanje, naloge, način obvladovanja nasprotij interesov, način delovanja in financiranje strokovne komisije za pripravo strokovnega mnenja v upravnih postopkih, ki se vodijo na podlagi uredbe, ki ureja izvajanje intervencije konzorciji institucij znanja v podporo prehodu kmetijstva v zeleno, digitalno in podnebno nevtralno iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (v nadaljnjem besedilu: uredba).

2. člen

(samostojnost)

Strokovna komisija je pri pripravi strokovnega mnenja samostojna.

3. člen

(naloge strokovne komisije)

V upravnih postopkih iz 1. člena tega pravilnika strokovna komisija pripravi pisno neobvezno obrazloženo strokovno mnenje (v nadaljnjem besedilu: strokovno mnenje) glede vsebinske ustreznosti dokumentacije v povezavi z izvajanjem programa konzorcija:

– letnega delovnega načrta iz uredbe;

– poročila o napredku pri izvajanju programa konzorcija in zadnjega poročila o napredku pri izvajanju programa konzorcija iz uredbe ter

– končnega poročila iz uredbe.

II. SESTAVA STROKOVNE KOMISIJE, POGOJI ZA IMENOVANJE NJENIH ČLANOV IN NAČIN OBVLADOVANJA NASPROTJA INTERESOV

4. člen

(sestava strokovne komisije)

(1) Člane strokovne komisije imenuje in razrešuje direktor Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: agencija).

(2) Za pripravo strokovnega mnenja se v okviru posameznega javnega razpisa za intervencijo konzorciji institucij znanja v podporo prehodu kmetijstva v zeleno, digitalno in podnebno nevtralno iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (v nadaljnjem besedilu: javni razpis) oblikuje strokovna komisija ali več strokovnih komisij glede na vsebinska področja iz uredbe, pri čemer lahko posamezna strokovna komisija pripravi strokovno mnenje za več vsebinskih področij iz uredbe.

(3) Strokovno komisijo sestavljajo trije člani, ki jih imenuje direktor agencije (v nadaljnjem besedilu: predstojnik organa).

(4) Člani strokovne komisije se imenujejo, ko agencija izda odločbe o pravici do sredstev za vloge, ki so bile vložene na javni razpis na podlagi uredbe.

(5) Strokovno komisijo sestavljajo člani, ki so zaposleni na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

(6) Pred imenovanjem potrebuje član strokovne komisije pisno soglasje ministra, pristojnega za kmetijstvo, za imenovanje v strokovno komisijo.

(7) Predstojnik organa izmed članov imenuje predsednika strokovne komisije.

5. člen

(pogoji za imenovanje člana strokovne komisije)

Član strokovne komisije mora izpolnjevati pogoje:

– ima najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu prve stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljeni po študijskih programih prve stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 7. raven, ali najmanj izobrazbo, pridobljeno po

študijskih programih za pridobitev višje izobrazbe, sprejetih pred 1. januarjem 1994, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 6. raven;

– ne sme biti v nasprotju interesov, kot je opredeljeno v 7. členu tega pravilnika in

– je strokovnjak na vsebinskem področju programa konzorcija iz uredbe, za katerega se ustanovi strokovna komisija, oziroma je strokovnjak za področje sistema znanja in inovacij v kmetijstvu.

6. člen

(sprememba člana strokovne komisije)

Predstojnik organa spremeni sestavo članov komisije, če:

– član strokovne komisije ne opravlja svojih nalog, jih ne opravlja strokovno oziroma jih ne opravlja v določenih rokih;

– se pri članu strokovne komisije ugotovi nasprotje interesov, kot je opredeljeno v 7. členu tega pravilnika;

– gre pri članu strokovne komisije za daljšo odsotnost z delovnega mesta, za prekinitev delovnega razmerja, druge delovne obveznosti in podobno;

– član strokovne komisije pisno obvesti predstojnika organa o izstopu iz strokovne komisije ali

– nastanejo drugi objektivni razlogi, zaradi katerih bi bila omejena učinkovitost delovanja posamezne strokovne komisije.

7. člen

(način obvladovanja nasprotja interesov)

(1) Član strokovne komisije ne sme dovoliti, da bi njegov zasebni interes vplival ali ustvarjal videz, da vpliva na nepristransko in objektivno opravljanje njegovih nalog v okviru strokovne komisije, in svojega položaja v strokovni komisiji ne sme uporabiti za to, da bi sebi ali komu drugemu uresničil kateri koli nedovoljeni zasebni interes. Zasebni interes pomeni premoženjsko ali nepremoženjsko korist za člana strokovne komisije, njegove družinske člane in druge fizične ali pravne osebe, s katerimi ima ali je imel osebne, poslovne ali politične stike. Družinski člani so družinski člani iz zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije.

(2) Dejanja, na katera lahko vpliva nasprotje interesov iz prejšnjega odstavka, so med drugim:

– odobritev neupravičenih neposrednih ali posrednih ugodnosti samemu sebi, družinskim članom ali drugim osebam iz prejšnjega odstavka;

– zavrnitev odobritve pravic ali ugodnosti vlagatelju, do katerih je ta upravičen;

– storitev neupravičenega ali nezakonitega dejanja ali opustitev obveznega dejanja.

(3) Predlagani član strokovne komisije mora pred imenovanjem za člana komisije podpisati izjavo o preprečevanju nasprotja interesov, varstvu podatkov in zaupnosti (v nadaljnjem besedilu: izjava) na obrazcu iz Priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

(4) V primeru dejanskega ali možnega nasprotja interesov v zvezi s pripravo posameznega strokovnega mnenja se mora predsednik ali član strokovne komisije izločiti iz postopka priprave strokovnega mnenja in o tem takoj z izjavo obvestiti predstojnika organa, član strokovne komisije pa tudi predsednika strokovne komisije.

(5) Če se pri predsedniku ali članu strokovne komisije ugotovi dejansko ali možno nasprotje interesov, o izločitvi odloči predstojnik organa in imenuje novega predsednika ali člana strokovne komisije.

III. NAČIN DELOVANJA STROKOVNE KOMISIJE IN NJENEGA FINANCIRANJA

8. člen

(način opravljanja nalog strokovnih komisij)

(1) Uradna oseba, ki vodi upravni postopek, v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek (v nadaljnjem besedilu: uradna oseba), članom strokovne komisije posreduje dokumentacijo, ki je potrebna za pripravo strokovnega mnenja.

(2) Uradna oseba ob posredovanju dokumentacije določi rok, do katerega ji mora strokovna komisija posredovati svoje strokovno mnenje.

(3) Delo strokovne komisije poteka v dveh delih:

– prvi del je priprava člana strokovne komisije za sejo strokovne komisije, ki zajema pregled dokumentacije iz prvega odstavka tega člena;

– drugi del je seja, na kateri strokovna komisija sprejme strokovno mnenje, ki ga vsi člani strokovne komisije podpišejo.

(4) Šteje se, da je strokovno mnenje iz druge alineje prejšnjega odstavka sprejeto, če z mnenjem soglašata vsaj dva člana strokovne komisije.

(5) Člani strokovne komisije opravljajo delo v okviru svojih rednih delovnih nalog.

9. člen

(strokovno mnenje)

(1) Strokovno mnenje mora biti nepristransko, obrazloženo in strokovno utemeljeno.

(2) Strokovno mnenje se pripravi na obrazcu iz Priloge 2, ki je sestavni del tega pravilnika, in je podpisano.

(3) Strokovno mnenje mora vsebovati pisno utemeljitev glede vsebinske ustreznosti dokumentacije iz 3. člena tega pravilnika, v zvezi s katero se pripravlja strokovno mnenje. Utemeljitev mora biti natančna, razumljiva in strokovna.

10. člen

(delo na sejah)

(1) Strokovne komisije delajo in odločajo na sejah, ki jih skliče in vodi predsednik strokovne komisije. Vabilo za sejo predsednik strokovne komisije pošlje po elektronski pošti članom strokovne komisije.

(2) Seja mora biti sklicana najmanj tri dni pred zasedanjem, razen če s krajšim rokom sklica soglašajo vsi člani strokovne komisije.

(3) Strokovna komisija je sklepčna, če so na seji prisotni vsi člani strokovne komisije.

(4) Člani strokovne komisije na seji uskladijo in podpišejo strokovno mnenje, ki ga predsednik strokovne komisije posreduje uradni osebi.

11. člen

(varstvo podatkov in zaupnost)

(1) Člani strokovne komisije morajo kot zaupne varovati vse podatke iz gradiva, ki se obravnava v okviru dela strokovne komisije, v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo podatkov. Te podatke lahko člani strokovne komisije uporabljajo le v povezavi s pripravo strokovnih mnenj in pripravami na sejo strokovne komisije. Člani strokovne komisije gradiva, ki ga obravnavajo pri svojem delu, oziroma informacij o zadevah, ki jih obravnavajo v okviru priprave strokovnega mnenja, ne smejo posredovati tretjim osebam ali ga kako drugače v delih ali celoti razširjati.

(2) Člani strokovne komisije morajo varovati zaupne podatke iz prejšnjega odstavka tudi po prenehanju imenovanja.

(3) Po končanem delu strokovne komisije člani strokovne komisije zagotovijo, da se delovno gradivo ustrezno uniči oziroma da se elektronske datoteke izbrišejo.

IV. KONČNA DOLOČBA

12. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi drugega odstavka 34. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XY/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

O D R E D B O

O USKLADITVI NAJNIŽJE BRUTO URNE POSTAVKE ZA OPRAVLJENO ZAČASNO ALI OBČASNO DELO V KMETIJSTVU

1. člen

Bruto urna postavka izvajalca za opravljeno uro začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu ne sme biti nižja od 7,34 eura.

KONČNI DOLOČBI

2. člen

Z dnem uveljavitve te odredbe preneha veljati Odredba o uskladitvi najnižje bruto urne postavke za opravljeno začasno ali občasno delo v kmetijstvu (Uradni list RS, št. 15/25).

3. člen

Ta odredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi 127. člena in tretjega odstavka 128. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

O POGOJIH GLEDE PROSTOROV, OPREMLJENOSTI IN KADROV, KI JIH MORA IZPOLNJEVATI IZVAJALEC JAVNE SLUŽBE KMETIJSKEGA SVETOVANJA

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa pogoje glede prostorov, opremljenosti in kadrov, ki jih mora izpolnjevati izvajalec javne službe kmetijskega svetovanja (v nadaljnjem besedilu: izvajalec).

2. člen

(pogoji glede prostorov in opremljenosti)

(1) Prostori, v katerih deluje javna služba kmetijskega svetovanja (v nadaljnjem besedilu: JSKS), morajo biti jasno označeni in opremljeni za opravljanje svetovanja uporabnikom storitev JSKS. Izvajalec na spletni strani objavi naslove lokacij, kjer se izvaja JSKS, ter uradne ure, telefonske številke in elektronske naslove zaposlenih, ki opravljajo naloge JSKS ter področja njihovega dela.

(2) Izvajalec za opravljanje JSKS na vseh lokacijah iz prejšnjega odstavka zagotavlja opremljene pisarniške prostore, vključno s telekomunikacijsko, informacijsko opremo (računalniki, tiskalniki, skenerji, telefoni in mobilni telefoni) in drugimi potrebnimi pripomočki za osebno oziroma telefonsko svetovanje uporabnikom storitev JSKS v času uradnih ur. Izvajalec zagotavlja dostop do spleta in opremo za pregledno, dostopno ter uporabnikom preprosto elektronsko komunikacijo.

(3) Če se storitve JSKS izvajajo na kmetijskem gospodarstvu ali drugi lokaciji izven uradnih prostorov JSKS, izvajalec zagotavlja vso potrebno opremo za izvajanje posvetov, prikazov, demonstracij ali drugih oblik usposabljanja uporabnikov JSKS.

(4) Izvajalec zaposlenim, ki izvajajo JSKS na terenu zagotovi možnost uporabe prevoznih sredstev za delo na terenu.

3. člen

(pogoji glede števila kadrov)

(1) Izvajalec zagotovlja dostopnost storitev JSKS na celotnem območju Republike Slovenije vsem uporabnikom tako, da zagotovi delovanje:

– osnovne mreže JSKS, ki jo sestavljajo terenski kmetijski svetovalci, koordinatorji, strokovni sodelavci in višji strokovni sodelavci,

– specialistične mreže JSKS, ki jo sestavljajo svetovalci specialisti, koordinatorji in vodje oddelkov in

– notranje organizacijske enote za področje koordiniranja JSKS, ki jo sestavljajo višji koordinatorji za področje kmetijstva, višji sodelavci, vodje oddelkov in vodja sektorja.

(2) Izvajalec zagotavlja za osnovno mrežo JSKS skupno najmanj 188 zaposlenih, ki pokrivajo celotno območje Republike Slovenije in so razporejeni po naslednjih območjih enot JSKS na terenu:

1. Celje, Dravograd, Laško, Mozirje, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec, Slovenske Konjice, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Velenje, Žalec: skupno 33,3 zaposlenega,

2. Kranj, Radovljica, Škofja Loka: skupno 13,5 zaposlenega,

3. Cerknica, Vič, Ljubljana Moste – Bežigrad, Domžale, Grosuplje, Kamnik, Kočevje, Litija, Logatec, Medvode, Ribnica, Zagorje, Vrhnika: skupno 31,1 zaposlenega,

4. Jakobski Dol, Maribor: skupno 7,2 zaposlenega,

5. Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer, Murska Sobota: skupno 24,3 zaposlenega,

6. Ajdovščina, Dobrovo, Idrija, Ilirska Bistrica, Koper, Bilje, Postojna, Sežana,Tolmin: skupno 24,3 zaposlenega,

7. Brežice, Črnomelj – Metlika, Krško, Novo mesto, Sevnica, Trebnje: skupno 27,3 zaposlenega in

8. Lenart, Ormož, Ptuj, Radlje ob Dravi, Slovenska Bistrica: skupno 27 zaposlenih.

(3) Izvajalec zagotavlja skupno najmanj 72,6 zaposlenih za specialistično mrežo svetovanja na celotnem območju Republike Slovenije in so razporejeni po naslednjih območjih enot JSKS na terenu:

1. Celje, Dravograd, Laško, Mozirje, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec, Slovenske Konjice, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Velenje, Žalec: skupno najmanj 12,6 zaposlenega za področja: ekonomika v kmetijstvu, razvoj podeželja, živinoreja, poljedelstvo, vrtnarstvo in okrasne rastline, hmeljarstvo, predelava mesa, varstvo rastlin, ekološko kmetovanje, turizem na kmetijah, travništvo, pašništvo in pridelovanje krme,

2. Kranj, Radovljica, Škofja Loka: skupno najmanj 5,4 zaposlenega za področja: ekonomika v kmetijstvu, ekološko kmetovanje, razvoj podeželja, živinorejo, rastlinska pridelava, ribogojstvo,

3. Cerknica, Vič, Ljubljana Moste – Bežigrad, Domžale, Grosuplje, Kamnik, Kočevje, Litija, Logatec, Medvode, Ribnica, Zagorje, Vrhnika: skupno najmanj 7,8 zaposlenega za področja: ekonomika v kmetijstvu, razvoj podeželja, živinoreja, poljedelstvo, sadjarstvo, zelenjadarstvo, travništvo in pašništvo, živinorejo in gradnje, ekološko kmetovanje ter kmetijska tehnika,

4. Jakobski Dol, Maribor: skupno najmanj 10 zaposlenih za področja: ekonomika v kmetijstvu, razvoj podeželja, poljedelstvo, zelenjadarstvo in okrasne rastline, sadjarstvo, vinogradništvo, vinarstvo, kmetijske gradnje, varstvo rastlin, ekološko kmetovanje, predelava sadja v fermentirane in žgane pijače, predelava in pridelava zelišč,

5. Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer, Murska Sobota: skupno najmanj 9,3 zaposlenega za področja: ekonomika v kmetijstvu, razvoj podeželja, prašičereja, govedoreja in drobnica, poljedelstvo, ekološko kmetovanje, travništvo in pridelovanje krme, vinogradništvo, sadjarstvo in vinarstvo ter predelava žit, mlevski in pekovski izdelki in konjereja,

6. Ajdovščina, Dobrovo, Idrija, Ilirska Bistrica, Koper, Bilje, Postojna, Sežana,Tolmin: skupno najmanj 11,7 zaposlenega za področja: ekonomika v kmetijstvu, razvoj podeželja, živinoreja, poljedelstvo, sadjarstvo in oljkarstvo, zelenjadarstvo, vinogradništvo, vinarstvo, ekološko kmetovanje,

7. Brežice, Črnomelj – Metlika, Krško, Novo mesto, Sevnica, Trebnje: skupno najmanj 8,6 zaposlenega za področja: ekonomika v kmetijstvu, razvoj podeželja, živinoreja, poljedelstvo in travništvo, ekološko kmetovanje, zelenjadarstvo, sadjarstvo, vinarstvo, kmetijska tehnika, in vinogradništvo,

8. Lenart, Ormož, Ptuj, Radlje ob Dravi, Slovenska Bistrica: skupno najmanj 7,2 zaposlenega za področja: ekonomika v kmetijstvu, razvoj podeželja, ekološko kmetovanje, tehnologija in prehrana govedi, tehnologija reje govedi in drobnice, predelava mleka, prašičereja in namakanje, ekonomiko v kmetijstvu.

(4) Specialisti za posamezna področja ali pa specialisti s posebnimi znanji praviloma delujejo na območjih več enot JSKS na terenu. Zlasti specialisti za hmeljarstvo, predelavo mesa in turizem na kmetijah, ribogojstvo, kmetijsko tehniko, predelavo sadja v sadjevec, predelavo in pridelavo zelišč ter predelavo mleka, pa praviloma delujejo na območju celotne Republike Slovenije.

(5) Za vsako območje enot JSKS na terenu iz drugega ali tretjega odstavka tega člena zagotavlja izvajalec izmed zaposlenih, ki delujejo na področju JSKS, enega zaposlenega, ki je vodja oddelka JSKS.

(6) Izvajalec zagotavlja najmanj 14 zaposlenih, ki strokovno koordinirajo in vodijo delo JSKS za celotno območje Republike Slovenije na vseh področjih delovanja JSKS. Naloge izvajajo v okviru strokovnih in delovnih skupin, v katerih sodelujejo z zaposlenimi na vseh pravnih osebah, ki izvajajo JSKS in zunanjimi strokovnjaki. Strokovne in delovne skupine delujejo zlasti na področjih: poljedelstvo, travništvo, pašništvo in pridelovanje krme, vrtnarstvo, sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo, namakanje, ekološko kmetovanje, govedoreja, reja drobnice, gradnja kmetijskih objektov, prašičereja, ekonomika kmetijstva, razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetiji in kmečke družine, razvoj podeželja, socialno podjetništvo, knjigovodstvo na kmetiji, navzkrižna skladnost, mladi kmeti, nacionalne poklicne kvalifikacije, izobraževanje in usposabljanje ter elektronsko izpolnjevanje zbirnih vlog. Poleg navedenega delujejo tudi na področjih: ukrepi kmetijske politike, programi razvoja podeželja, investicije, podnebne spremembe, posebna varovana območja, varovanje okolja ter upravljanje in varovanje voda, varna hrana, kmetijska zemljišča, prostorsko načrtovanje, davki v kmetijstvu, kratke verige in projekti promocije hrane, registracija fitofarmacevtskih sredstev, gojenje posebnih rastlinskih in živalskih vrst, območja Natura 2000, koordinacija izobraževanja in usposabljanja na področju kmetijstva, trženje, delo z društvi in podeželsko mladino, varnost in zdravje pri delu in na drugih področjih.

(7) Strokovno in tehnično podporo delovanju strokovnih koordinatorjev zagotavlja izvajalec z najmanj enim zaposlenim v notranji organizacijski enoti, ki pokriva področje celotne JSKS.

(8) Zaradi nepredvidenih okoliščin, na katere izvajalec ne more vplivati, se število zaposlenih na področju JSKS iz drugega, tretjega, šestega in sedmega odstavka tega člena, ki jih zagotavlja izvajalec, med letom lahko zmanjša največ za enega polno zaposlenega v vsaki pravni osebi.

(9) Ob spremenjenih razmerah na območju delovanja JSKS se število zaposlenih pri posamezni pravni osebi lahko spremeni, vendar le tako, da izvajalec še vedno zagotavlja skupno število zaposlenih iz drugega, tretjega, šestega in sedmega odstavka tega člena, in je še vedno zagotovljena dostopnost do storitev JSKS na celotnem območju Republike Slovenije.

4. člen

(drugi pogoji glede kadrov)

(1) Zaposleni, ki opravlja storitve JSKS in je v neposrednem stiku z uporabniki, mora obvladati in uporabljati slovenski jezik, na območjih avtohtonih narodnih skupnosti pa izvajalec zagotovi komunikacijo tudi v jeziku avtohtone narodne skupnosti.

(2) Storitve JSKS opravljajo zaposleni na delovnih mestih, ki so navedena v prilogi 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

(3) Za izvajanje terenskega svetovanja, svetovanja pri razvoju dopolnilne dejavnosti na kmetijah in za kmečke družine, usklajevanje dela v enotah na terenu ali v notranji organizacijski enoti mora zaposleni izpolnjevati naslednje pogoje:

– ima izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu prve stopnje, oziroma tisto, ki ustreza izobrazbi, pridobljeni po študijskih programih prve stopnje in ustreza sedmi ravni v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, smeri študija zlasti s področij agronomije, zootehnike ali druge ustrezne smeri, kjer študijski programi obravnavajo vsebine v zvezi s kmetijstvom, zlasti veterina, okolje, živilska tehnologija, ekonomija in podobno,

– ima najmanj devet mesecev delovnih izkušenj s področja kmetijstva (upošteva se tudi delovna doba v organizaciji, ki je del javne uprave ali v raziskovalni ustanovi, če je bila vsebina dela povezana s kmetijstvom),

– ima vozniški izpit B kategorije,

– ima najmanj osnovno znanje angleškega ali nemškega ali italijanskega ali francoskega jezika (stopnja B1).

(4) Za izvajanje specialističnega svetovanja mora zaposleni izpolnjevati naslednje pogoje:

– ima najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljeni po študijskih programih druge stopnje in ustreza osmi ravni v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, smeri študija zlasti s področij agronomije, zootehnike ali druge ustrezne smeri, kjer študijski programi obravnavajo vsebine, ki se nanašajo na kmetijstvo, zlasti veterina, okolje, živilska tehnologija, ekonomija in podobno,

– ima najmanj štiri leta delovnih izkušenj s področja kmetijstva,

– avtorstvo ali soavtorstvo najmanj treh strokovnih gradiv v zadnjih petih letih (kot ustrezna se šteje tudi objava na spletni strani izvajalca),

– ima vozniški izpit B kategorije,

– ima najmanj osnovno znanje angleškega ali nemškega ali italijanskega ali francoskega jezika (stopnja B1).

(5) Za strokovno vodenje – koordiniranje posameznega področja kmetijstva v JSKS mora zaposleni izpolnjevati naslednje pogoje:

– ima najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje in ustreza osmi ravni v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, smeri študija zlasti s področij agronomije, zootehnike ali druge ustrezne smeri, kjer študijski programi obravnavajo vsebine v zvezi s kmetijstvom, zlasti veterina, okolje, živilska tehnologija, ekonomija in podobno,

– ima najmanj pet let delovnih izkušenj s področja kmetijstva (upošteva se tudi delovna doba v organizaciji, ki je del javne uprave ali v raziskovalni ustanovi, če je bila vsebina dela povezana s kmetijstvom),

– avtorstvo ali soavtorstvo najmanj treh strokovnih gradiv v zadnjih petih letih (kot ustrezna se šteje tudi objava na spletni strani izvajalca),

– ima vozniški izpit B kategorije,

– ima najmanj osnovno znanje angleškega ali nemškega ali italijanskega ali francoskega jezika (stopnja B1).

(6) Za koordiniranje strokovnega dela celotne JSKS in vodenje notranje organizacijske enote, ki pokriva celotno področje JSKS, mora vodja JSKS in namestnik vodje JSKS, izpolnjevati naslednje pogoje:

– ima najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje in ustreza osmi ravni v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, smeri študija zlasti s področij agronomije, zootehnike ali druge ustrezne smeri, kjer študijski programi obravnavajo vsebine v zvezi s kmetijstvom, zlasti veterina, okolje, živilska tehnologija, ekonomija in podobno,

– ima najmanj osem let delovnih izkušenj s področja kmetijstva oziroma s področij dela JSKS (upošteva se tudi delovna doba v organizaciji, ki je del javne uprave ali v raziskovalni instituciji, če je bila vsebina dela povezana s kmetijstvom), od tega najmanj tri leta na vodstvenem delovnem mestu,

– avtorstvo ali soavtorstvo najmanj treh strokovnih gradiv v zadnjih petih letih (kot ustrezna se šteje tudi objava na spletni strani izvajalca),

– ima vozniški izpit B kategorije,

– ima višji nivo znanja angleškega ali nemškega ali italijanskega ali francoskega jezika (stopnja B2).

(7) Za vodenje oddelkov JSKS in vodenje področij JSKS, mora zaposleni izpolnjevati naslednje pogoje:

– ima najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje in ustreza osmi ravni v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, smeri študija zlasti s področij agronomije, zootehnike ali druge ustrezne smeri, kjer študijski programi obravnavajo vsebine v zvezi s kmetijstvom, zlasti veterina, okolje, živilska tehnologija, ekonomija in podobno,

– ima najmanj pet let delovnih izkušenj s področja kmetijstva oziroma s področij dela JSKS (upošteva se tudi delovna doba v organizaciji, ki je del javne uprave ali v raziskovalni ustanovi, če je bila vsebina dela povezana s kmetijstvom),

– avtorstvo ali soavtorstvo najmanj treh strokovnih gradiv v zadnjih petih letih (kot ustrezna se šteje tudi objava na spletni strani izvajalca),

– ima vozniški izpit B kategorije,

– ima najmanj osnovno znanje angleškega ali nemškega ali italijanskega ali francoskega jezika (stopnja B1).

(8) Za strokovno tehnično delo v JSKS morajo zaposleni izpolnjevati naslednje pogoje:

– ima najmanj višjo strokovno izobrazbo ali višješolsko izobrazbo po študijskih programih, ki ustrezajo šesti ravni v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, zlasti s področij agronomije, zootehnike ali druge ustrezne smeri, kjer študijski programi obravnavajo vsebine v zvezi s kmetijstvom, zlasti veterina, okolje, živilska tehnologija, ekonomija in podobno,

– ima najmanj devet mesecev delovnih izkušenj s področja kmetijstva (upošteva se tudi delovna doba v organizaciji, ki je del javne uprave ali v raziskovalni ustanovi, če je bila vsebina dela povezana s kmetijstvom),

– ima vozniški izpit B kategorije,

– ima najmanj osnovno znanje angleškega ali nemškega ali italijanskega ali francoskega jezika (stopnja B1).

(9) Ne glede na določbe tretjega in osmega odstavka tega člena lahko terensko kmetijsko svetovanje, svetovanje s področja dopolnilnih dejavnosti na kmetiji in za kmečke družine ali strokovno tehnično delo v JSKS opravlja pripravnik, ki nima predpisanih delovnih izkušenj, vendar le pod mentorstvom zaposlenega, ki ima najmanj pet let delovnih izkušenj v JSKS.

5. člen

(polno zaposleni)

(1) Zaposleni v skladu s tem pravilnikom pomeni polno zaposlenega, ki v enem letu polni delovni čas dela le naloge JSKS. Delo enega polno zaposlenega lahko opravi ena ali več oseb, ki so zaposlene pri izvajalcu JSKS.

(2) Za spremljanje števila zaposlenih in za namen poročanja se smiselno uporablja predpis, ki ureja način priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja.

6. člen

(vodstvene, administrativne, računovodske in tehnične naloge)

(1) Vodstvena, upravna, računovodska in tehnična dela, ki jih mora zagotoviti izvajalec in so potrebna za izvajanje JSKS, zagotavlja izvajalec z osebami, ki ta dela opravljajo kot zaposleni, ali z zunanjimi sodelavci, ki zanj opravijo upravne oziroma računovodske storitve.

(2) Stroški za dela iz prejšnjega odstavka se obračunajo na račun JSKS v skladu s ključi, določenimi v letnih programih dela JSKS ob upoštevanju vseh dejavnosti, ki jih izvaja vsaka pravna oseba.

(3) Skupni delež stroškov, ki so namenjeni za vodstvena, upravna, računovodska in tehnična dela za izvajanje JSKS, znaša največ 20% vrednosti letnega programa dela JSKS.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

7. člen

(prehodni določbi)

(1) Ne glede na tretji odstavek 4. člena tega pravilnika se šteje, da zaposleni, ki je sklenil delovno razmerje z izvajalcem JSKS pred uveljavitvijo tega pravilnika, izpolnjuje pogoje za opravljanje terenskega svetovanja, svetovanja pri razvoju dopolnilne dejavnosti na kmetijah in za kmečke družine, usklajevanja dela v enotah na terenu ali v notranji organizacijski enoti, ki opravlja storitve JSKS, če ima najmanj višjo strokovno izobrazbo ali višješolsko izobrazbo po študijskih programih, ki ustrezajo šesti ravni v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, smeri študija zlasti s področij agronomije, zootehnike ali druge ustrezne smeri, kjer študijski programi obravnavajo vsebine v zvezi s kmetijstvom, zlasti veterina, okolje, živilska tehnologija, ekonomija in podobno, ali pa ima srednjo strokovno izobrazbo oziroma izobrazbo, ki ustreza srednji strokovni izobrazbi po programih, ki ustrezajo peti ravni v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, in najmanj 30 let delovnih izkušenj v JSKS.

(2) Ne glede na četrti odstavek 4. člena tega pravilnika se šteje, da zaposleni, ki je sklenil delovno razmerje z izvajalcem JSKS pred uveljavitvijo tega pravilnika, izpolnjuje pogoje za izvajanje specialističnega svetovanja, če ima najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu prve stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza izobrazbi, pridobljeni po študijskih programih prve stopnje in ustreza sedmi ravni v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij.

8. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi tretjega odstavka 27. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. Xx/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

P R A V I L N I K

O KATALOGU STROŠKOV IN NJIHOVIH VREDNOSTIH NA ENOTO

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa katalog stroškov, v katerem so opredeljene vrste stroškov in njihove vrednosti na enoto za namen določitve zneska podpore v okviru izvajanja intervencij in podintervencij razvoja podeželja iz strateškega načrta, ki ureja skupno kmetijsko politiko za obdobje 2023–2027.

2. člen

(vrste stroškov na enoto)

(1) Vrste stroškov na enoto se določijo za naslednje skupine naložb v opredmetena sredstva:

– objekti za pridelavo, predelavo in trženje kmetijskih proizvodov, pašniki ter priključki na javno cestno, vodovodno in energetsko infrastrukturo;

– zemljiške operacije v skladu z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča;

– trajni nasadi s pripadajočo opremo, pri čemer se kot trajni nasad štejejo naslednje dejanske vrste grafične enote rabe iz predpisa, ki ureja register kmetijskih gospodarstev: 1160 – hmeljišče, 1170 – jagode na njivi, 1180 – trajne rastline na njivskih površinah, 1211 – vinograd, 1212 matičnjak, 1221 – intenzivni sadovnjak, 1222 – ekstenzivni sadovnjak, 1230 – oljčnik in 1240 – ostali trajni nasadi;

– kmetijska mehanizacija in

– gozdne prometnice v skladu s predpisom, ki ureja gozdne prometnice, in stroji za gozdno drevesničarstvo.

(2) Stroški za naložbe iz 1., 2., 3. in 4. točke prejšnjega odstavka so določeni kot najvišje priznane vrednosti, stroški za naložbe iz 5. točke prejšnjega odstavka pa kot poenostavljeni stroški v skladu s predpisom, ki ureja skupne določbe za izvajanje intervencij razvoja podeželja, ki niso vezane na površino ali živali, iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027.

(3) Stroški za naložbe iz 1., 2., 3. in 4. točke prvega odstavka tega člena so določeni v poglavju A. Priloge, ki je sestavni del tega pravilnika. Stroški za naložbe iz 5. točke prvega odstavka tega člena so določeni v poglavju B. Priloge tega pravilnika.

(4) Vrednosti stroškov na enoto so v katalogu stroškov opredeljene brez davka na dodano vrednost in so določene v eurih na enoto.

KONČNA DOLOČBA

3. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi devetega odstavka 140. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25,) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o pogojih, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za opravljanje nalog spremljanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu

1. člen

(vsebina)

(1) Ta pravilnik določa podrobnejše merila za izbor nosilca javnega pooblastila za opravljanje nalog spremljanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu, ki nastajajo pri dejavnosti v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijsko proizvodnjo (v nadaljnjem besedilu: nosilec javnega pooblastila), in podrobnejše pogoje glede števila in izobrazbe zaposlenih ter ustrezne tehnične opremljenosti za opravljanje nalog spremljanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu, za zbiranje in analiziranje podatkov, pripravo poročil, informacij in drugih aktivnosti za izvajanje predpisov Evropske unije, ki urejajo obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastajajo pri dejavnosti v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijsko proizvodnjo, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila.

(2) Ta pravilnik določa tudi način oblikovanja cene storitev iz prejšnjega odstavka.

2. člen

(podrobnejša merila)

(1) Merila za izbor nosilca javnega pooblastila na javnem razpisu so znanja, reference, delovne izkušnje s področja rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in kmetijske proizvodnje na področju emisij in odvzemov toplogrednih plinov ter poznavanje poročevalskih zahtev za potrebe poročanja v skladu s predpisi Evropske unije, ki urejajo obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijske pridelave.

(2) Pri znanju in referencah iz prejšnjega odstavka se upoštevajo strokovni članki in prispevki, strokovne naloge in sodelovanje v delovnih skupinah s področja spremljanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu, ki nastanejo pri dejavnosti v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijsko proizvodnjo.

(3) Pri delovnih izkušnjah iz prvega odstavka tega člena se upošteva 5 let delovnih izkušenj s področja spremljanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijsko proizvodnjo.

(4) Pri poznavanju poročevalskih zahtev iz prvega odstavka tega člena se upošteva sodelovanje pri poročanju v skladu s predpisi Evropske unije, ki urejajo obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijsko proizvodnjo.

3. člen

(podrobnejši pogoji)

(1) Nosilec javnega pooblastila mora imeti sam ali skupaj z drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, najmanj tri zaposlene, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

1. imajo najmanj izobrazbo naravoslovne smeri, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 8. raven,

2. imajo najmanj tri leta delovnih izkušenj in

3. skupaj izkazujejo poznavanje naslednjih področij:

– sektor rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva;

– poročevalske zahteve v skladu s predpisi Evropske unije, ki urejajo obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijsko proizvodnjo;

– priprava nacionalnih poročil in poročil v skladu s predpisi Evropske unije, ki urejajo obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijsko proizvodnjo;

– izvajanje terenskega dela za vzorčenje tal s poznavanjem pedologije in

– zagotavljanje kakovosti in kontrole kvalitete.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek mora imeti eden izmed zaposlenih, ki usklajuje delo z ostalimi zaposlenimi, najmanj izobrazbo naravoslovne smeri, pridobljeno po študijskem programu tretje stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih tretje stopnje, in najmanj pet let delovnih izkušenj s področja poznavanja vsebin povezanih s spremljanjem emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijsko proizvodnjo.

(3) Nosilec javnega pooblastila je ustrezno tehnično opremljen, če razpolaga z računalniško in programsko opremo, ki omogoča pripravo poročil v skladu s predpisi Evropske unije, ki urejajo obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijsko proizvodnjo.

4. člen

(način oblikovanja cene)

(1) V ceno urne postavke izvajanja storitev nalog spremljanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu, ki nastajajo pri dejavnosti v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijsko proizvodnjo, so vključeni stroški plač, prispevkov delodajalca, blaga in storitev.

(2) Cena urne postavke za kabinetno delo znaša 33,41 eura neto, za terensko delo pa 47,43 eura neto.

(3) Za izvajanje nalog spremljanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu, ki nastajajo pri dejavnosti v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijsko proizvodnjo, je predvideno letno največ do 1200 ur kabinetnega dela in do 800 ur terenskega dela.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

5. člen

(končanje postopkov)

Postopki, začeti na podlagi Pravilnika o pogojih, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za opravljanje nalog spremljanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu (Uradni list RS, št. 18/18), se končajo v skladu s Pravilnikom o pogojih, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za opravljanje nalog spremljanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu (Uradni list RS, št. 18/18).

6. člen

(prenehanje veljavnosti in podaljšanje uporabe)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o pogojih, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za opravljanje nalog spremljanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu (Uradni list RS, št. 18/18), razen 5. člena, ki se uporablja do 31. decembra 2023.

7. člen

(začetek uporabe)

Določba 4. člena tega pravilnika se začne uporabljati 1. januarja 2026.

8. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi tretjega odstavka 140. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25,) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o načinu vzorčenja, zagotavljanju kakovosti in metodologiji laboratorijskega analiziranja organske snovi in hranil na kmetijskih zemljiščih za namen spremljanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa vsebino za potrebe spremljanja obračunavanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu, ki nastajajo pri dejavnosti v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijsko proizvodnjo, določa način in pogostost vzorčenja, kriterije za vzorčenje tal, nadzemne in lesne biomase na kmetijskih zemljiščih, parametre in metode laboratorijskih analiz ter zagotavljanje kakovosti vzorčenja.

2. člen

(izrazi)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, pomenijo:

1. enota vzorca tal je del tal, ki se ga pri vzorčenju odvzame z opremo za jemanje vzorcev iz posamezne globine tal za pripravo združenega vzorca tal;

2. lesna biomasa je biomasa, ki nastane pri gojenju drevesnih in grmovnih vrst rastlin na kmetijskih zemljiščih (npr. v sadovnjakih ali vinogradih);

3. mrtva (odmrla) lesna biomasa je mrtev (odmrli) les s premerom drevnine več kot 10 cm ali več (npr. odrezane veje in rozge) in opad;

4. mrtva (odmrla) organska biomasa je biomasa, nastala v procesu razkroja rastlin iz mrtve lesne biomase in mrtve (odmrle) nadzemne biomase;

5. nadzemna biomasa je biomasa iz vseh živih delov rastlin, ki nastane pri kmetijski pridelavi na kmetijskih zemljiščih (npr. odrez v sadovnjakih ali vinogradih, listje, vejice, strniščni odpadki in vsa druga organska snov) in ostane na površini kmetijskega zemljišča;

6. opad je vsa neživa lesna biomasa s premerom manj kot 10 cm, ki leži nad organskimi ali mineralnimi tlemi, in vključuje odpadlo listje ter organsko snov iz organskih podhorizontov z oznakami OL (plast

opada), OF (fermantirna organska plast) in OH (humusna organska plast), vključno z živimi koreninami, ki so tanjše od 2 mm in jih empirično ni mogoče ločiti od opada;

7. organska snov v tleh je organski ogljik v mineralnih in organskih tleh, vključno s šoto in živimi koreninami, ki so tanjše od 2 mm;

8. podzemna biomasa je biomasa vseh živih korenin, razen korenin, tanjših od 2 mm, ki jih empirično ni mogoče ločiti od organske snovi v tleh in opada;

9. reprezentativnost vzorca tal je reprezentativnost, ki se zagotovi z odvzemi najmanj 16 enot vzorca tal iz vsake globine vzorčenja tal za posamezne razrede vrste dejanske rabe zemljišč iz sedmega odstavka 3. člena tega pravilnika;

10. reprezentativnost vzorca za nadzemno in lesno biomaso je reprezentativnost, ki se zagotovi z odvzemi vzorca nadzemne in podzemne biomase za posamezne razrede vrste dejanske rabe zemljišč iz sedmega odstavka 3. člena tega pravilnika;

11. vzorčno mesto za vzorčenje nadzemne in lesne biomase je prostorsko določena ploskev na kmetijskem zemljišču, kjer se odvzemajo vzorci nadzemne in lesne biomase;

12. vzorčno mesto za vzorčenje tal je prostorsko določeno območje tal, kjer se na več odvzemnih mestih odvzemajo vzorci tal;

13. vzorec tal je vzorec, sestavljen iz več enot tal, odvzetih na vzorčnem mestu, in homogeniziran tako, da odraža povprečne kemijske, fizikalne in morfološke lastnosti celotnega vzorčnega mesta na določeni globini in s tem zagotavlja reprezentativnost vzorčnega mesta.

3. člen

(način in pogostost vzorčenja v kmetijskih tleh in na kmetijskih zemljiščih)

(1) Vzorčenje tal in nadzemne ter lesne biomase se izvaja v skladu s smernicami Medvladnega odbora za podnebne spremembe iz točke a) 3. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) 2020/1044 z dne 8. maja 2020 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z vrednostmi za potenciale globalnega segrevanja in smernicami za evidence in v zvezi s sistemom evidenc Unije ter razveljavitvi Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 666/2014 (UL L št. 230 z dne 17. 7. 2020, str. 1) na vzorčni mreži 1 km x 1 km, ki vključuje načrtovanje, izbiro in določitev vzorčnih mest za spremljanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu v ali na tleh na kmetijskih zemljiščih.

(2) Vzorčenje tal iz prejšnjega odstavka se izvaja na kmetijskih zemljiščih enkrat letno na najmanj 20 izbranih vzorčnih mestih izmed vseh vzorčnih mest, določenih v vzorčni mreži iz prejšnjega odstavka.

(3) Vzorčenje nadzemne in lesne biomase iz prvega odstavka tega člena se izvaja na najmanj 30 izbranih vzorčnih mestih izmed vseh vzorčnih mest, določenih v vzorčni mreži iz prvega odstavka tega člena, vsako tretje leto izvajanja spremljanja iz 1. člena tega pravilnika.

(4) Vzorčenje nadzemne in lesne biomase iz prejšnjega odstavka vključuje tudi vzorčenje mrtve (odmrle) organske biomase.

(5) Vzorčenje iz drugega in tretjega odstavka tega člena se v posameznem opazovanem obdobju izvede med 1. marcem in 31. oktobrom.

(6) Pri ponovnem vzorčenju tal se vzorčenje tal na istih vzorčnih mestih izvede v približno istem času kot pri prvem vzorčenju tal in z enako pokrovnostjo tal na posameznem vzorčnem mestu, če je to mogoče.

(7) Pri vzorčenju iz drugega in tretjega odstavka tega člena je treba na izbranih vzorčnih mestih na kmetijskih zemljiščih upoštevati naslednje razrede rabe zemljišč iz predpisa, ki ureja register kmetijskih gospodarstev:

1. njiva (1100),

2. vinograd (1211),

3. intenzivni sadovnjak (1221),

4. ekstenzivni sadovnjak (1222),

5. trajni travnik (1300),

6. kmetijsko zemljišče v zaraščanju (1410),

7. drevesa in grmičevje (1500) in

8. kmetijsko zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem (1800).

(8) Ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, pripravi letni načrt vzorčenja za izvedbo nalog iz drugega in tretjega odstavka tega člena najpozneje do 28. februarja tekočega leta.

4. člen

(določitev vzorčnega mesta na kmetijskih zemljiščih za vzorčenje tal in nadzemne ter lesne biomase in globina vzorčenja tal)

(1) Vzročno mesto za vzorčenje tal je površina tal znotraj kroga s polmerom 10 m, ki se opredeli s koordinatami vzorčenja (X, Y ali e, n), pri čemer morajo biti na vsakem vzorčnem mestu upoštevana talni tip in podnebne razmere.

(2) Vzorčno mesto za vzorčenje nadzemne in lesne biomase je ploskev s površino vsaj 300 m2, ki se opredeli s koordinatami vzorčenja (X, Y ali e, n).

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena je površina na vzorčnem mestu zaradi različnih ovir na vzorčnem mestu (npr. stavbe, skale, vodne površine, tlakovane ali z drugimi materiali utrjene površine) ali zaradi načina obdelave na kmetijskem zemljišču (npr. pasovni način obdelave v sadovnjakih ali vinogradih) lahko tudi manjša, vendar ta pri vzorčnem mestu za vzorčenje tal in vzorčnem mestu za vzorčenje nadzemne in lesne biomase ne sme biti manjša od 100 m2.

(4) Vzorčno mesto iz prvega odstavka tega člena se lahko prestavi, če se izkaže, da na prvotno določenem vzorčnem mestu odvzem vzorcev tal v skladu s tem pravilnikom ni več mogoč.

(5) Vzorci tal se na vzorčnem mestu za vzorčenje tal odvzamejo na globinah, ki so 0-10 cm, 10-20 cm in 20-30 cm.

5. člen

(parametri laboratorijskih analiz vzorcev tal in meritve nadzemne in lesne biomase)

(1) Analiza vzorcev tal mora vključevati najmanj naslednje talne lastnosti in parametre:

1. suha snov/vsebnost vode,

2. pH,

3. tekstura tal (%, pesek, melj, glina),

4. navidezna specifična teža (g/cm^3),

5. organski ogljik (%, C_{org}) in

6. skupni dušik (%, N_{tot}).

(2) Meritve nadzemne in lesne biomase morajo vključevati najmanj:

1. navedbo rabe zemljišča,

2. navedbo vrste ali sorte poljščine oziroma

3. če gre za drevesa, grmičevje, sadovnjake ali vinograde:

– navedbo vrste drevesa ali grmičevja ali vrsto sadnega drevesa v sadovnjaku (v nadaljnjem besedilu: nasad) ali vinske trte,

– izmero premera vsakega drevesnega debla v višini 1,3 m nad tlemi,

– izmero višine vsakega drevesa, grmičevja, nasada ali vinske trte,

– navedbo starosti vsakega drevesa, grmičevja, nasada ali vinske trte in

– gostoto rastlin iz prve do četrte alineje te točke (število rastlin na ha).

(3) Poleg meritev iz prejšnjega odstavka mora meritev nadzemne in lesne biomase vključevati tudi:

1. maso suhe organske snovi, ki vključuje opad in organsko snov iz O_L horizonta,

2. število mrtve (odmrle) lesne biomase,

3. premer in dolžino mrtve (odmrle) lesne biomase in

4. vsebnost vode v organski snovi.

(4) Meritev mrtve (odmrle) organske biomase mora vključevati najmanj naslednje zahteve:

1. navedbo rabe zemljišča in

2. število enot (drevnine) in drevesne ali grmovne vrste.

6. člen

(metode laboratorijskih analiz in meritev)

(1) Za analize vzorcev tal se uporabljajo analizne metode, vključno z laboratorijskimi in terenskimi metodami, ki so validirane in dokumentirane v skladu s standardom SIST EN ISO/IEC 17025 ali drugim enakovrednim evropskim ali mednarodno priznanim metodami.

(2) Za analize lastnosti in parametrov tal iz prejšnjega člena se uporabljajo metode iz Priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika, ali drugi enakovredni evropski ali mednarodno priznani metodami.

(3) Za meritve iz prejšnjega člena za nadzemno in lesno biomaso se uporabljajo nacionalne ali mednarodne metode za oceno količine oziroma volumna iz Priloge 2, ki je sestavni del tega pravilnika.

7. člen

(zagotavljanje kakovosti)

(1) Nosilec javnega pooblastila za opravljanje nalog spremljanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu mora pri terenskem vzorčenju in laboratorijskih analizah iz tega pravilnika izvajati kontrolo kakovosti in zagotavljati kakovost opravljenega dela.

(2) Kontrola kakovosti iz prejšnjega odstavka se zagotavlja z rednimi in izrednimi pregledi za zagotovitev celovitosti, pravilnosti in popolnosti podatkov, pri čemer je treba identificirati in obravnavati napake in opustitve določenih opravil ter vse postopke in opravila dokumentirati in arhivirati.

KONČNA DOLOČBA

8. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi devetega odstavka 141. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25,) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o pogojih, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za zbiranje, obdelavo podatkov in izdelavo ocen emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu

1. člen

(vsebina)

(1) Ta pravilnik določa podrobnejša merila za izbor nosilca javnega pooblastila za zbiranje in obdelavo podatkov ter izdelavo ocen emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu (v nadaljnjem besedilu: nosilec javnega pooblastila) in podrobnejše pogoje, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila.

(2) Ta pravilnik določa tudi način oblikovanja cene storitev iz prejšnjega odstavka.

2. člen

(podrobnejša merila)

(1) Merila za izbor nosilca javnega pooblastila na javnem razpisu so znanja, reference in delovne izkušnje s področja emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz kmetijstva ter poznavanje metodike za potrebe poročanja o emisijah v skladu s predpisi Evropske unije.

(2) Pri znanju in referencah iz prejšnjega odstavka se upoštevajo strokovni članki in prispevki, strokovne naloge in sodelovanje v delovnih skupinah s področja emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu.

(3) Pri delovnih izkušnjah iz prvega odstavka tega člena se upošteva 5 let delovnih izkušenj s področja emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz kmetijstva.

(4) Pri poznavanju metodike iz prvega odstavka tega člena se upošteva sodelovanje pri pripravi poročevalskih zahtev za nacionalno poročanje o emisijah toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz kmetijstva oziroma za poročanje v skladu s predpisi Evropske unije.

3. člen

(podrobnejši pogoji)

(1) Nosilec javnega pooblastila, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, mora imeti sam ali skupaj z drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, najmanj tri zaposlene, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

1. imajo najmanj izobrazbo naravoslovne smeri, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 8. raven,

2. imajo najmanj tri leta delovnih izkušenj in

3. izkazujejo poznavanje naslednjih področij:

– obračunavanje, spremljanje in poročanje glede emisij na področju rastlinske pridelave in živinoreje,

– poročevalske zahteve v skladu s predpisi Evropske unije, ki urejajo obračunavanje emisij na področju rastlinske pridelave in živinoreje,

– priprava nacionalnih poročil in poročil v skladu s predpisi Evropske unije, ki urejajo obračunavanje emisij na področju rastlinske pridelave in živinoreje.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek mora imeti eden izmed zaposlenih, ki usklajuje delo z ostalimi zaposlenimi, najmanj izobrazbo naravoslovne smeri, pridobljeno po študijskem programu tretje stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih tretje stopnje, in najmanj pet let delovnih izkušenj s področja zbiranja in obdelave podatkov izdelave ocen emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu.

4. člen

(način oblikovanja cene)

1) V ceno urne postavke izvajanja storitev zbiranja, obdelave podatkov in izdelave ocen emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu so vključeni stroški plač, prispevkov delodajalca, blaga in storitev.

(2) Cena urne postavke za kabinetno delo znaša 33,41 eura neto.

(3) Za zbiranje, obdelavo podatkov in izdelavo ocen emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu je predvideno letno največ do 1000 ur kabinetnega dela.

KONČNA DOLOČBA

5. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi devetega odstavka 142. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25,) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

O POGOJIH, KI JIH MORA IZPOLNJEVATI NOSILEC JAVNEGA POOBLASTILA ZA OPRAVLJANJE NALOG SPREMLJANJA ENERGIJE V KMETIJSTVU

1. člen

(vsebina)

(1) Ta pravilnik določa podrobnejše merila za izbor nosilca javnega pooblastila za opravljanje nalog spremljanja energije v kmetijstvu in podrobnejše pogoje glede števila in izobrazbe zaposlenih ter ustrezne tehnične opremljenosti za opravljanje nalog spremljanje energije v kmetijstvu, za zbiranje, obdelavo in analiziranje podatkov, pripravo poročil, informacij in drugih aktivnosti za izvajanje predpisov, ki urejajo spremljanje energije v kmetijstvu, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila.

(2) Ta pravilnik določa tudi način oblikovanja cene storitev iz prejšnjega odstavka.

2. člen

(podrobnejša merila)

(1) Merila za izbor nosilca javnega pooblastila na javnem razpisu so znanja, reference, delovne izkušnje s področja spremljanja energije v kmetijstvu in energije na splošno ter poznavanje poročevalskih zahtev za potrebe poročanja v skladu s predpisi, ki urejajo spremljanje energije v kmetijstvu.

(2) Pri znanju in referencah iz prejšnjega odstavka se upoštevajo strokovni članki in prispevki, strokovne naloge in sodelovanje v delovnih skupinah s področja spremljanja energije v kmetijstvu.

(3) Pri delovnih izkušnjah iz prvega odstavka tega člena se upošteva pet let delovnih izkušenj s področja spremljanja energije v kmetijstvu.

(4) Pri poznavanju poročevalskih zahtev iz prvega odstavka tega člena se upošteva sodelovanje pri poročanju v skladu s predpisi, ki urejajo spremljanje energije v kmetijstvu.

3. člen

(podrobnejši pogoji)

(1) Nosilec javnega pooblastila mora imeti sam ali skupaj z drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, najmanj tri zaposlene, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

1. imajo najmanj izobrazbo naravoslovne smeri, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 8. raven,

2. imajo najmanj tri leta delovnih izkušenj in

3. skupaj izkazujejo poznavanje naslednjih področij:

– sektor energije

– poročevalske zahteve v skladu s predpisi, ki urejajo spremljanje energije v kmetijstvu

– priprava nacionalnih poročil in poročil v skladu s predpisi , ki urejajo spremljanje energije v kmetijstvu;

– zagotavljanje kakovosti in kontrole kvalitete.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek mora imeti eden izmed zaposlenih, ki usklajuje delo z ostalimi zaposlenimi, najmanj izobrazbo naravoslovne smeri, pridobljeno po študijskem programu tretje stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih tretje stopnje, in najmanj pet let delovnih izkušenj s področja poznavanja vsebin, povezanih s spremljanjem energije v kmetijstvu.

(3) Nosilec javnega pooblastila je ustrezno tehnično opremljen, če razpolaga z računalniško in programsko opremo, ki omogoča pripravo poročil v skladu s predpisi , ki urejajo spremljanje energije v kmetijstvu.

4. člen

(način oblikovanja cene)

(1) V ceno urne postavke izvajanja storitev nalog spremljanja energije v kmetijstvu so vključeni stroški plač, prispevkov delodajalca, blaga in storitev.

(2) Cena urne postavke za kabinetno delo znaša 33,41 eura neto, za terensko delo pa 47,43 eura neto.

(3) Za izvajanje nalog spremljanja energije v kmetijstvu, ki nastajajo pri dejavnosti v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijsko proizvodnjo, je predvideno letno največ do ur kabinetnega dela in do ur terenskega dela.

KONČNA DOLOČBA

8. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi četrtega odstavka 142. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25,) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o spremljanju porabe energije in proizvodnji obnovljivih virov energije v kmetijstvu

1.člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa, izraze , vsebino, metodologijo, vrste podatkov, kazalnike ter postopke spremljanja porabe energije in proizvodnje obnovljivih virov energije (v nadaljnjem besedilu: OVE) v kmetijstvu.

2.člen

(izrazi)

Izrazi v tem pravilniku pomenijo:

– energija iz obnovljivih virov v kmetijstvu je energija iz obnovljivih nefosilnih virov, in sicer vetrna, sončna (sončni toplotni in sončni fotovoltaični viri) in geotermalna energija, energija okolice, energija plimovanja, valovanja in druga energija morja, vodna energija ter iz biomase, deponijskega plina, plina, pridobljenega z napravami za čiščenje odplak, in bioplina;

– poraba energije v kmetijstvu zajema skupno količino porabljene energije za različne dejavnosti povezane z kmetijsko proizvodnjo, npr. obdelava zemlje, namakanje, obdelava pridelkov, transport, proizvodnja gnojil ter druge aktivnosti. Poraba energije vključuje tako neobnovljive vire (npr. dizelsko gorivo, električna energija, plin) kot obnovljive vire (npr. sončna, vetrna energija in druge).

3. člen

(parametri porabe energije v kmetijstvu)

Za spremljanje porabe energije se upoštevajo naslednji parametri

Kategorija	Opis	Enota
Stroji in oprema - obdelava tal, fitofarmacevtska sredstva gnojenje….)	Poraba goriva in elektrike	l/dan, kWh/dan, kwh/ha
Namakanje	Poraba energije za črpanje vode	kWh/ha
Rastlinjaki	Ogrevanje, hlajenje, osvetlitev	kWh/m²
Živinoreja	Prezračevanje, ogrevanje in hlajenje hlevov	kWh/žival/dan
Transport	Poraba goriva za prevoz surovin/pridelkov	l/100 km
Skladiščenje	Hlajenje, sušenje	kWh/tono

4. člen

(parametri za izračun proizvodnje OVE)

Proizvodnja OVE se meri glede na posamezni vir:

Vir	Kazalnik	Enota
Biomasa	Energijska vrednost biomase	MJ/kg
Biogoriva	Proizvedena količina biodizla, bioetanola	l/ha

Sončna energija	Proizvedena električna energija	kWh/leto
Vetrna energija	Proizvedena električna energija	kWh/leto
Geotermalna energija	Energija za ogrevanje/hlajenje	kWh/leto

5. člen

(viri in struktura podatkov)

Ministrstvo zbira podatke iz:

– nacionalnih in EU projektov (npr. EIP-AGRI),

– raziskovalnih institucij (npr. KIS, Biotehniška fakulteta),

– demonstracijskih kmetij,

– zbirnih podatkov iz nacionalnih evidenc (npr. FSDN, e-kmetija),

– RKG – Register kmetijskih gospodarstev.

6. člen

(izvajanje meritev)

Merjenje energije v kmetijstvu in izračun proizvodnje OVE v kmetijstvu se izvaja z naslednjimi metodami:

– neposredno merjenje s senzorji (npr. električni števci, merilniki pretoka, kalorimetri),

– modelni izračuni na podlagi standardnih energijskih koeficientov

KONČNA DOLOČBA

7.člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi šestega in sedmega odstavka 143. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XY725) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o podrobnejših pogojih in merilih za podelitev javnega pooblastila za izvajanje nalog na področju prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam

1. člen

(vsebina)

(1) Ta pravilnik določa podrobnejše kadrovske, materialne in druge pogoje ter kriterije, merila in postopek podelitve javnega pooblastila na področju prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam.

(2) Ta pravilnik določa tudi način oblikovanja cene storitev iz prejšnjega odstavka.

2. člen

(podrobnejši pogoji za pridobitev javnega pooblastila)

(1) Nosilec javnega pooblastila mora imeti skupaj z drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, najmanj tri zaposlene, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

1. imajo najmanj izobrazbo naravoslovne smeri, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 8. raven,

2. imajo najmanj tri leta delovnih izkušenj in

3. skupaj izkazujejo poznavanje naslednjih področij:

a) prilagajanja podnebnim spremembam;

b) ocene podnebne ranljivosti in tveganj;

c) upravljanja s podnebnimi tveganji;

č) rastlinske pridelave in živinoreje;

d) naprednih tehnologij v kmetijstvu za področje prilagajanja podnebnim spremembam;

e) modeliranja in analiziranja podatkov ter prostorskega modeliranja in analiz;

f) načrtovanja, spremljanja in vrednotenja izvajanja ukrepov prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam in;

g) upravljanja z vodnimi viri in kmetijskimi tlemi.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek mora imeti eden izmed zaposlenih, ki usklajuje delo z ostalimi zaposlenimi, najmanj izobrazbo naravoslovne smeri, pridobljeno po študijskem programu tretje stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih tretje stopnje, in najmanj pet let delovnih izkušenj s področja poznavanja vsebin, povezanih s področjem prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam.

(3) Nosilec javnega pooblastila je ustrezno tehnično opremljen, če razpolaga z računalniško in programsko opremo, ki omogoča modeliranje in analiziranje podatkov ter prostorsko modeliranje in analiziranje, kot tudi pripravo poročil v skladu z nalogami iz 143. člena.

3. člen

(podrobnejša merila za izbor nosilca javnega pooblastila)

(1) Podrobnejša merila za izbor nosilca javnega pooblastila na javnem razpisu so znanja, reference, delovne izkušnje s področja prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam.

(2) Pri znanju in referencah iz prejšnjega odstavka se upoštevajo strokovni članki in prispevki, strokovne naloge in sodelovanje v delovnih skupinah s področja prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam.

(3) Pri delovnih izkušnjah iz prvega odstavka tega člena se upošteva pet let delovnih izkušenj s področja prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam.

4. člen

(način oblikovanja cene)

(1) V ceno urne postavke izvajanja storitev strokovnih nalog prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam so vključeni stroški plač, prispevkov delodajalca, blaga in storitev.

(2) Cena urne postavke za kabinetno delo znaša 33,41 eura neto, za terensko delo pa 47,43 eura neto.

(3) Za izvajanje nalog prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam je predvideno letno največ do 1800 ur kabinetnega dela in do 200 ur terenskega dela.

KONČNI DOLOČBI

5.člen

(začetek uporabe)

Ta pravilnik se začne uporabljati 1. januarja 2027.

6. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi osmega odstavka 144. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25,) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o pogojih, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za opravljanje strokovnih nalog spremljanja sodobnih tehnik žlahtnjenja v kmetijstvu

1. člen

(vsebina)

(1) Ta pravilnik določa podrobnejše merila za izbor nosilca javnega pooblastila za opravljanje strokovnih nalog spremljanja sodobnih tehnik žlahtnjenja v kmetijstvu in podrobnejše pogoje glede števila in izobrazbe zaposlenih ter ustrezne tehnične opremljenosti za opravljanje strokovnih nalog spremljanja sodobnih tehnik žlahtnjenja v kmetijstvu, pripravo poročil, informacij in drugih aktivnosti za izvajanje predpisov Evropske unije, ki urejajo spremljanje sodobnih tehnik žlahtnjenja v kmetijstvu, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila.

(2) Ta pravilnik določa tudi način oblikovanja cene storitev iz prejšnjega odstavka.

2. člen

(podrobnejša merila)

(1) Merila za izbor nosilca javnega pooblastila na javnem razpisu so znanja, reference, delovne izkušnje na področju sodobnih tehnik žlahtnjenja v kmetijstvu, biotehnologije in žlahtnjenja v kmetijstvu.

(2) Pri znanju in referencah iz prejšnjega odstavka se upoštevajo strokovni članki in prispevki, strokovne naloge in sodelovanje v delovnih skupinah s področja sodobnih tehnik žlahtnjenja v kmetijstvu.

(3) Pri delovnih izkušnjah iz prvega odstavka tega člena se upošteva 5 let delovnih izkušenj s področja na področju sodobnih tehnik žlahtnjenja v kmetijstvu, biotehnologije in žlahtnjenja v kmetijstvu.

3. člen

(podrobnejši pogoji)

(1) Nosilec javnega pooblastila mora imeti sam ali skupaj z drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, najmanj tri zaposlene, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

1. imajo najmanj izobrazbo naravoslovne smeri, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 8. raven,

2. imajo najmanj tri leta delovnih izkušenj in

3. skupaj izkazujejo poznavanje naslednjih področij:

– sodobnih tehnik žlahtnjenja v kmetijstvu,

– biotehnologije in žlahtnjenja v kmetijstvu.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek mora imeti eden izmed zaposlenih, ki usklajuje delo z ostalimi zaposlenimi, najmanj izobrazbo naravoslovne smeri, pridobljeno po študijskem programu tretje stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih tretje stopnje, in najmanj pet let delovnih izkušenj s področja poznavanja vsebin povezanih s spremljanja sodobnih tehnik žlahtnjenja v kmetijstvu.

(3) Nosilec javnega pooblastila je ustrezno tehnično opremljen, če razpolaga z računalniško in programsko opremo, ki omogoča pripravo poročil v skladu s predpisi Evropske unije, ki urejajo spremljanja sodobnih tehnik žlahtnjenja v kmetijstvu.

4. člen

(način oblikovanja cene)

(1) V ceno urne postavke izvajanja storitev nalog spremljanja sodobnih tehnik žlahtnjenja v kmetijstvu, so vključeni stroški plač, prispevkov delodajalca, blaga in storitev.

(2) Cena urne postavke za kabinetno delo znaša eura neto, za terensko delo pa eura neto.

(3) Za izvajanje nalog spremljanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu, ki nastajajo pri dejavnosti v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijsko proizvodnjo, je predvideno letno največ do ur kabinetnega dela in do ur terenskega dela.

KONČNI DOLOČBI

5. člen

(začetek uporabe)

Določba 4. člena tega pravilnika se začne uporabljati 1. januarja 2026.

6. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi devetega odstavka 146. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25,) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o pogojih, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za opravljanje spremljanja rabe vode v kmetijstvu

1. člen

(vsebina)

(1) Ta pravilnik določa podrobnejše merila za izbor nosilca javnega pooblastila za opravljanje strokovnih nalog spremljanja rabe vode v kmetijstvu in podrobnejše pogoje glede števila in izobrazbe zaposlenih ter ustrezne tehnične opremljenosti za opravljanje strokovnih nalog spremljanja sodobnih tehnik žlahtnjenja v kmetijstvu, pripravo poročil, informacij in drugih aktivnosti za izvajanje predpisov Evropske unije, ki urejajo spremljanje spremljanja trajnostne rabe vode v kmetijstvu, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila.

(2) Ta pravilnik določa tudi način oblikovanja cene storitev iz prejšnjega odstavka.

2. člen

(podrobnejša merila)

(1) Merila za izbor nosilca javnega pooblastila na javnem razpisu so znanja, reference, delovne izkušnje na področju spremljanja rabe vode v kmetijstvu.

(2) Pri znanju in referencah iz prejšnjega odstavka se upoštevajo strokovni članki in prispevki, strokovne naloge in sodelovanje v delovnih skupinah s področja trajnostne rabe vode v kmetijstvu.

(3) Pri delovnih izkušnjah iz prvega odstavka tega člena se upošteva 5 let delovnih izkušenj s področja na področju trajnostne rabe vode v kmetijstvu.

3. člen

(podrobnejši pogoji)

(1) Nosilec javnega pooblastila mora imeti sam ali skupaj z drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, najmanj tri zaposlene, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

1. imajo najmanj izobrazbo naravoslovne smeri, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 8. raven,

2. imajo najmanj tri leta delovnih izkušenj in

3. skupaj izkazujejo poznavanje naslednjih področij:

– rabe vode v kmetijstvu,

– agronomije,

– uporaba namakalnih sistemov v kmetijstvu

(2) Ne glede na prejšnji odstavek mora imeti eden izmed zaposlenih, ki usklajuje delo z ostalimi zaposlenimi, najmanj izobrazbo naravoslovne smeri, pridobljeno po študijskem programu tretje stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih tretje stopnje, in najmanj pet let delovnih izkušenj s področja poznavanja vsebin povezanih s trajnostno rabo vode v kmetijstvu.

(3) Nosilec javnega pooblastila je ustrezno tehnično opremljen, če razpolaga z računalniško in programsko opremo, ki omogoča pripravo poročil v skladu s predpisi Evropske unije, ki urejajo rabo vode v kmetijstvu.

4. člen

(način oblikovanja cene)

(1) V ceno urne postavke izvajanja storitev nalog strokovnih spremljanja trajnostne rabe vode v kmetijstvu so vključeni stroški plač, prispevkov delodajalca, blaga in storitev.

(2) Cena urne postavke za kabinetno delo znaša eura neto, za terensko delo pa eura neto.

(3) Za izvajanje nalog spremljanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu, ki nastajajo pri dejavnosti v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijsko proizvodnjo, je predvideno letno največ do ur kabinetnega dela in do ur terenskega dela.

KONČNI DOLOČBI

5. člen

(začetek uporabe)

Določba 4. člena tega pravilnika se začne uporabljati 1. januarja 2026.

6. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi šestega odstavka 148. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25,) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o pogojih, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal

1. člen

(vsebina)

(1) Ta pravilnik določa podrobnejše pogoje, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal iz zakona, ki ureja kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal) in podrobnejša merila za izbor nosilca javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal.

(2) Ta pravilnik določa tudi način oblikovanja cene izvajanja javnega pooblastila iz prejšnjega odstavka.

2. člen

(opravljanje tehničnega svetovanja ali tehničnega preizkušanja ali analiziranja)

Nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal z uradnimi listinami (npr. akreditacijami, spričevali, potrdili, dovoljenji) dokazuje, da je registriran za opravljanje tehničnega svetovanja, tehničnega preizkušanja ali analiziranja.

3. člen

(tehnična opremljenost in izpolnjevanje podrobnejših pogojev)

Nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal tehnično opremljenost in izpolnjevanje pogojev za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal dokazuje na naslednji način:

1. ima zaposlena vsaj dva strokovnjaka z znanji s področja pedologije in izkušnjami, ki zajemajo poznavanje morfologije tal, pedološki opis značilnosti tal, vzorčenje, vrednotenje in oceno kakovosti kmetijskih tal, kar dokazuje s seznamom zaposlenih ter navedbo vsaj treh njihovih znanstvenih in strokovnih publikacij ali javnih pooblastil s področja vzorčenja in vrednotenja tal;

2. zaposleni iz prejšnje točke mora imeti najmanj izobrazbo naravoslovne smeri, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po

študijskih programih druge stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 8. raven, z najmanj tremi leti delovnih izkušenj;

3. ima zaposlena vsaj dva strokovnjaka z znanji s področja analitike tal in vsaj enega tehničnega sodelavca za področje analitike tal, kar dokazuje s seznamom zaposlenih, ki izkazujejo usposobljenost s področja analitike tal z navedbo vsaj treh referenc iz področja tega pravilnika;

4. s seznamom opreme za izvedbo vzorčenja tal in pedološkega opisa tal, kar dokazuje z dokazili o izvajanju nalog iz področja tega pravilnika v obdobju zadnjih petih let;

5. ima laboratorij za analizo tal z akreditacijo po SIST EN ISO/IEC 17025 izdano s strani Slovenske akreditacije ali nacionalnega akreditacijskega organa druge države članice, ki ima z Evropsko akreditacijo sklenjen sporazum o medsebojnem priznavanju akreditacij in uvedene, preverjene ter dokumentirane analizne metode oziroma postopke za pripravo in analizo kakovosti kmetijskih tal, s katerimi dokazuje, da lahko izvaja analize in druge naloge javnega pooblastila (krožne analize, preverjanje kvalitete in kakovosti, ipd.) za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal;

6. mu v zadnjih treh letih ni bila izrečena pravnomočna obsodba zaradi kršenja temeljnih pravic delavcev in

7. vsaj deset let sodeluje v mednarodni primerjalni laboratorijski shemi za zagotavljanje kakovosti in primerljivosti laboratorijev na področju analitike tal, kar dokazuje s poročili o uspešnosti rezultatov analiz v medlaboratorijski shemi.

4. člen

(podrobnejša merila za izbor nosilca javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal)

(1) Nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal mora ob prijavi na javnem razpisu z dokazili in listinami izkazati znanja in delovne izkušnje s področja spremljanja stanja kmetijskih tal, pedologije kmetijskih tal, laboratorijskih analiz kmetijskih tal ter vzorčenja kmetijskih tal.

(2) Kot ustrezna dokazila in listine za izkazovanje znanja in delovnih izkušenj iz prejšnjega odstavka se upoštevajo potrdila in dokazila, za obdobje zadnjih treh let iz katerimi so razvidne:

– izkušnje s poznavanjem področja spremljanja stanja kmetijskih tal;

– usposobljenost za izvajanje terenskega dela za vzorčenje tal s poznavanjem pedologije:

– znanja in izkušnje na področju zagotavljanja kontrole kakovosti in opravljenega dela pri med laboratorijskih primerjalnih analiz, kar dokažejo s sodelovanjem pri vsaj treh preverjanjih na tem področju v zadnjih petih letih in

– sodelovanje v mednarodnih strokovnih skupinah za področja kmetijskih tal.

(3) Kot ustrezne delovne izkušnje iz prvega odstavka tega člena se upoštevajo najmanj tri leta delovnih izkušenj s področja spremljanja stanja kmetijskih tal, pedologije kmetijskih tal, laboratorijskih analiz kmetijskih tal ter vzorčenja kmetijskih tal.

5. člen

(izpolnjevanje pogojev in meril)

Izpolnjevanje pogojev iz 2. in 3. člena tega pravilnika ter meril iz prejšnjega člena preverja ministrstvo, pristojno za kmetijstvo v postopku izbora nosilca javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal.

6. člen

(način oblikovanja cene)

(1) V ceno urne postavke izvajanja javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal so vključeni stroški plač, prispevkov delodajalca, blaga in storitev.

(2) Cena urne postavke za kabinetno delo znaša 33,41 eurov neto in za terensko delo znaša 47,43 eurov neto.

(3) Za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal je predvideno največ do 1100 ur kabinetnega dela in do 640 ur terenskega dela letno.

KONČNA DOLOČBA

7. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi drugega odstavka 149. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25,) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o pogojih, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa podrobnejše pogoje, ki jih morajo izpolnjevati nosilci javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal iz zakona, ki ureja kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: nosilec javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal).

2. člen

(opravljanje tehničnega svetovanja ali tehničnega preizkušanja ali analiziranja)

Nosilec javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal z ustreznimi uradnimi listinami (npr. spričevali, potrdili, dovoljenji, itd.) dokazuje, da je registriran za opravljanje tehničnega svetovanja ali tehničnega preizkušanja ali analiziranja.

3. člen

(tehnična opremljenost in izpolnjevanje podrobnejših pogojev)

Nosilec javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal, tehnično opremljenost in izpolnjevanje pogojev za spremljanje stanja kmetijskih tal dokazuje na naslednji način:

1. ima laboratorij za analizo tal in uvedene, preverjene ter dokumentirane analizne metode oziroma postopke za pripravo in analizo kakovosti kmetijskih tal, s katerimi dokazuje, da lahko izvaja analize in druge naloge, za katere je kot nosilec javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal zadolžen v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo;

2. razpolaga z ustrezno analitsko opremo za spremljanje stanja kmetijskih tal, kar dokazuje s seznamom opreme;

3. je strokovno usposobljen za izvajanje analiz tal, kar dokazuje s seznamom zaposlenih analitikov, njihovo izobrazbo in dokazili izpopolnjevanja na področju analitike tal in s seznamom analiznih metod;

4. ima redno zaposlene strokovnjake z znanji in izkušnjami s področja vzorčenja in poznavanjem značilnosti kmetijskih tal, kar dokazuje s seznamom zaposlenih ter dokazili o njihovi usposobljenosti;

5. mu v zadnjih treh letih ni bila izrečena pravnomočna obsodba zaradi kršenja temeljnih pravic delavcev in

6. sodeluje v primerjalni laboratorijski shemi za zagotavljanje kakovosti in primerljivosti laboratorijev na področju analitike tal, kar dokazuje s poročili o uspešnosti rezultatov analiz v medlaboratorijski shemi.

4. člen

(izpolnjevanje pogojev)

Izpolnjevanje pogojev iz 2. in 3. člena tega pravilnika preverja ministrstvo, pristojno za kmetijstvo v postopku izbora nosilca javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal.

KONČNA DOLOČBA

5. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi šestega odstavka 147. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25,) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o spremljanju stanja kmetijskih tal

1. člen

(vsebina)

(1) Ta pravilnik za spremljanje stanja kmetijskih tal določa obseg in način vzorčenja kmetijskih tal, parametre za spremljanje stanja kmetijskih tal, metodologijo vzorčenja tal in analiziranja vzorcev tal, način zagotavljanja kakovosti ter vsebino poročila o stanju kmetijskih tal.

(2) Spremljanje stanja kmetijskih tal iz prejšnjega odstavka obsega:

– krovno spremljanje stanja kmetijskih tal in

– spremljanje stanja kmetijskih tal.

2. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, pomenijo:

– enota vzorca tal je del tal, ki se pri vzorčenju odvzame z opremo za jemanje vzorcev iz posamezne globine tal za pripravo združenega vzorca tal;

– GERK je grafična enota rabe kmetijskega gospodarstva;

– vzorčno mesto za vzorčenje tal je prostorsko določeno območje tal, kjer se na več odvzemnih mestih odvzemajo vzorci tal;

– vzorec tal je vzorec, sestavljen iz več enot tal, odvzetih na vzorčnem mestu, in homogeniziran tako, da odraža povprečne kemijske, fizikalne in morfološke lastnosti celotnega vzorčnega mesta na določeni globini in s tem zagotavlja reprezentativnost vzorčnega mesta.

3. člen

(način in obseg vzorčenja kmetijskih tal za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal)

(1) Vzorčenje kmetijskih tal za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal iz prve alineje drugega odstavka 1. člena tega pravilnika se izvaja na vzorčni mreži 1x1 km. Vzorčenje kmetijskih tal za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal iz prve alineje drugega odstavka 1. člena tega pravilnika vključuje načrtovanje, izbiro in določitev vzorčnih mest za spremljanje stanja kmetijskih tal.

(2) Vzorčenje kmetijskih tal iz prejšnjega odstavka se izvaja na kmetijskih zemljiščih enkrat letno na najmanj 30 izbranih vzorčnih mestih izmed vseh vzorčnih mest, določenih v vzorčni mreži iz prvega odstavka tega člena. Vzorčenje kmetijskih tal za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal iz prejšnjega odstavka se izvede na način iz Priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek se vzorčenje kmetijskih tal iz prvega odstavka tega člena za potrebe ugotavljanja degradacije kmetijskih tal izvaja na najmanj 15 izbranih vzorčnih mestih izmed vseh vzorčnih mest, določenih v vzorčni mreži iz prvega odstavka tega člena.

(4) Vzorčno mrežo iz prvega odstavka tega člena lahko izvajalec javnega pooblastila za krovno spremljanje kmetijskih tal dopolni tudi z dodatnimi vzorčnimi mesti, če se izkaže, da je treba na določenem območju vzorčenja iz prejšnjega odstavka zagotoviti podrobnejše spremljanje stanja kmetijskih tal za potrebe ugotavljanja degradacije kmetijskih tal na več vzorčnih mestih.

(5) Vzorčenje kmetijskih tal iz prvega odstavka tega člena se v posameznem opazovanem letu izvede med 1. marcem in 31. oktobrom. Vzorčenja kmetijskih tal iz tretjega in četrtega odstavka tega člena se izvaja v celotnem koledarskem letu.

(6) Pri naslednjih vzorčenjih kmetijskih tal se vzorčenje kmetijskih tal na istih vzorčnih mestih izvede v približno istem času kot pri prvem vzorčenju kmetijskih tal in z enako pokrovnostjo tal na posameznem vzorčnem mestu, če je to mogoče.

(7) Pri vzorčenju kmetijskih tal iz prvega, tretjega in četrtega odstavka tega člena je treba na izbranih vzorčnih mestih na kmetijskih zemljiščih upoštevati vrsto dejanske rabe iz predpisa, ki ureja evidenco dejanske rabe kmetijskih zemljišč, in sicer tiste, ki se nanašajo na kmetijska zemljišča ter barja, trstičja in ostala zamočvirjena zemljišča, na katerih se izvaja kmetijska dejavnost.

(8) Nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal iz zakona, ki ureja kmetijstvo, najpozneje do 28. februarja tekočega leta pripravi letni načrt vzorčenja in analiziranja tal za krovno spremljanje kmetijskih tal, vključno z naborom parametrov iz 7. člena tega pravilnika in ga posreduje ministrstvu, pristojnemu za kmetijstvo.

4. člen

(način in obseg vzorčenja kmetijskih tal za spremljanje stanja kmetijskih tal)

(1) Vzorčenje kmetijskih tal za spremljanje stanja kmetijskih tal iz druge alineje drugega odstavka 1. člena tega pravilnika se izvede na način iz Priloge 1 tega pravilnika.

(2) Vzorčenje kmetijskih tal iz prejšnjega odstavka se izvede med 1. marcem in 31. oktobrom tekočega leta.

(3) Pri naslednjih vzorčenjih kmetijskih tal iz prvega odstavka tega člena se vzorčenje kmetijskih tal na istih vzorčnih mestih izvede v približno istem času kot pri prvem vzorčenju tal in z enako pokrovnostjo tal na posameznem vzorčnem mestu, če je to mogoče.

(4) Pri vzorčenju kmetijskih tal iz prvega odstavka tega člena je treba na izbranih vzorčnih mestih na kmetijskih zemljiščih upoštevati vrsto dejanske rabe iz predpisa, ki ureja evidenco dejanske rabe kmetijskih zemljišč, in sicer tiste, ki se nanašajo na kmetijska zemljišča, ter barja, trstičja in ostala zamočvirjena zemljišča, na katerih izvaja kmetijska dejavnost.

5. člen

(določitev vzorčnega mesta in globine vzorčenja za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal)

(1) Vzročno mesto za vzorčenje kmetijskih tal za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal iz prvega odstavka 3. člena tega pravilnika je površina tal znotraj kroga s polmerom najmanj 10 m, ki se opredeli s koordinatami vzorčenja (X, Y ali e, n), pri čemer morajo biti na vsakem vzorčnem mestu upoštevana talni tip in podnebne razmere.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek je površina na vzorčnem mestu zaradi različnih ovir na vzorčnem mestu, kot so stavbe, skale, vodne površine, tlakovane ali z drugimi materiali utrjene površine, ali zaradi načina obdelave na kmetijskem zemljišču, kot npr. pasovni način obdelave v sadovnjakih ali vinogradih, lahko tudi manjša, vendar ta ne sme biti manjša od 100 m^2.

(3) Vzorčno mesto iz prvega odstavka tega člena se ob naslednjih vzorčenjih lahko prestavi, če se izkaže, da na prvotno določenem vzorčnem mestu odvzem vzorcev tal v skladu s tem pravilnikom ni več mogoč.

(4) Vzorci tal za potrebe krovnega spremljanja stanja kmetijskih tal in ugotavljanja degradacije kmetijskih tal se na vzorčnem mestu odvzamejo na globinah opredeljenih v Prilogi 2, ki je sestavni del tega pravilnika ki so glede na vrsto dejanske rabe iz sedmega odstavka 3. člena tega pravilnika in glede na vrsto rastline, ki se goji na kmetijskem zemljišču v času vzorčenja kmetijskih tal.

6. člen

(določitev vzorčnega mesta in globine vzorčenja za spremljanje stanja kmetijskih tal)

(1) Vzročno mesto za vzorčenje kmetijskih tal za spremljanje stanja kmetijskih tal iz prvega odstavka 4. člena tega pravilnika je površina tal znotraj GERK, ki ne sme biti manjša od 25 m^2, in od roba zemljišča minimalno oddaljena 3 do 5 m. Vzorčno mesto se opredeli z GERK ali s koordinatami vzorčenja (X, Y ali e, n).

(2) Vzorci tal se na vzorčnem mestu odvzamejo na globinah, določenih v Prilogi 2 tega pravilnika.

7. člen

(parametri za spremljanje stanja kmetijskih tal)

(1) Parametri za spremljanje stanja kmetijskih tal iz drugega odstavka 1. člena tega pravilnika so osnovni pedološki parametri iz zakona, ki ureja kmetijstvo.

(2) Parametri za spremljanje stanja kmetijskih tal iz prve alineje drugega odstavka 1. člena tega pravilnika za ugotavljanje degradacije kmetijskih tal so:

a) za spremljanje biotskih lastnosti tal parametri raziskav in študij, ki se nanašajo na spremljanje biotskih lastnosti tal, če so te na voljo;

b) za spremljanje erozije tal vizualna ocena na prisotnosti erozije tal;

c) za spremljanje vsebnosti težkih kovin in drugih onesnaževal v tleh parametri iz predpisa, ki ureja mejne, opozorilne in kritične emisijske vrednosti nevarnih snovi v tleh;

č) za spremljanje zakisanja tal Ph;

d) za spremljanje zbitosti tal:

– prostorninska gostota,

– odpornost tal na prodiranje konice korenine (npr. z uporabo penitrometra).

8. člen

(metodologija in način vzorčenja kmetijskih tal)

(1) Način vzorčenja kmetijskih tal je določen v Prilogi 1 tega pravilnika.

(2) Vzorca tal se ne sme vzeti med ali takoj po obdobju suše, ki traja več kot 30 dni, ali ko so tla zmrznjena, poplavljena, prekrita s snegom ali nasičena z vodo.

(3) Vzorec tal iz posamezne globine tal je glede na velikost vzorčnega mesta sestavljen iz 10 do 25 enot vzorca tal, odvzetih na istem vzorčnem mestu. Za posamezni vzorec tal se odvzame 2 do 3 kg svežih tal. Če to ni mogoče, je treba razloge za odvzem manjših količin svežih tal navesti v poročilu iz 12. člena tega pravilnika.

(4) Na vzorčnem mestu je za potrebe vzorčenja kmetijskih tal za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal treba narediti:

– fotografijo vzorčnega mesta. Če so tla na vzorčnem mestu heterogena, se naredi več fotografij, ki se jih priloži v poročilu iz 12. člena tega pravilnika;

– fotografijo sond z vzorci tal, če se vzorci tal odvzamejo s sondo.

(5) Odvzeti vzorci tal morajo biti zavarovani pred dnevno svetlobo in od odvzema do oddaje v laboratoriju tal shranjeni v embalaži v skladu s standardom SIST ISO 18400-105 ali drugim enakovrednim standardom Evropske unije ali mednarodno priznanim standardom.

9. člen

(laboratorijsko analiziranje vzorcev kmetijskih tal)

(1) Za analize vzorcev tal se uporabljajo analizne metode, vključno z laboratorijskimi in terenskimi metodami, ki so validirane in dokumentirane v skladu s standardom SIST EN ISO/IEC 17025, drugim enakovrednim standardom Evropske unije ali drugim enakovrednim mednarodno priznanim standardom.

(2) Za analize osnovnih pedoloških parametrov tal iz prvega odstavka 7. člena tega pravilnika in parametrov za spremljanje vsebnosti težkih kovin in drugih onesnaževal v tleh iz točke c) drugega odstavka 7. člena se uporabljajo standardi, kot so določeni v pravilniku, ki ureja monitoring kakovosti tal.

(3) Priprava vzorcev tal poteka po postopku v skladu s standardom SIST ISO 11464, SIST EN 16179, drugim enakovrednim standardom Evropske unije ali drugim enakovrednim mednarodno priznanim standardom.

(4) Izvedba vzorčenja kmetijskih tal se opravi v skladu s standardom SIST ISO 18400-203, SIST ISO 18400-205, z drugim enakovrednim standardom Evropske unije ali drugim enakovrednim mednarodno priznanim standardom.

(5) Pred analizo je treba vzorce tal pripraviti v skladu s standardom SIST ISO 11464, SIST EN 16179, drugim enakovrednim standardom Evropske unije ali drugim enakovrednim mednarodno priznanim standardom, razen če v standardih za določevanje posameznih parametrov ni navedeno drugače.

(6) Za pripravo vzorca tal za analizo arzena (As), bakra (Cu), kadmija (Cd), kroma Cr), niklja (Ni), svinca (Pb) in živega srebra (Hg), cinka (Zn), kobalta (Co), molibdena (Mo) se uporablja standard SIST ISO 11466, SIST EN 16174, SIST ISO 12914, drug enakovreden standard Evropske unije ali drug enakovreden mednarodno priznani standard.

(7) Za pripravo vzorca tal za analizo nevarnih snovi v tleh, ki so aromatske spojine, policiklični aromatski ogljikovodiki, poliklorirani bifenili, insekticidi na bazi kloriranih ogljikovodikov, druga fitofarmacevtska sredstva in ogljikovodiki, ki izvirajo iz nafte (mineralna olja), določenih v skladu s predpisom, ki ureja mejne, opozorilne in kritične imisijske vrednosti nevarnih snovi v tleh, se uporablja standard SIST ISO 14507, SIST EN 16179, drug enakovreden standard Evropske unije ali drug enakovreden mednarodno priznani standard.

(8) Rezultati analiz osnovnih pedoloških parametrov se podajajo na zračno suh vzorec.

10. člen

(zagotavljanje kakovosti za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal)

(1) Nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal iz zakona, ki ureja kmetijstvo, pri terenskem vzorčenju in laboratorijskih analizah iz tega pravilnika izvaja kontrolo kakovosti in zagotavlja kakovost opravljenega dela v skladu s pogoji, določenimi v pravilniku, ki ureja pogoje, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanje kmetijskih tal.

(2) Kontrola kakovosti se zagotavlja z rednimi in doslednimi pregledi za zagotovitev celovitosti, pravilnosti in popolnosti podatkov, identifikacijo in obravnavo napak ter dokumentacijo in arhiviranjem vseh postopkov in opravil.

11. člen

(zagotavljanje kakovosti za spremljanje stanja kmetijskih tal)

(1) Nosilci javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal iz zakona, ki ureja kmetijstvo, pri terenskem vzorčenju in laboratorijskih analizah iz tega pravilnika izvajajo kontrolo kakovosti in zagotavljajo kakovost opravljenega dela v skladu s pogoji, določenimi v pravilniku, ki ureja pogoje, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal.

(2) Kontrola kakovosti se zagotavlja z rednimi in doslednimi pregledi za zagotovitev celovitosti, pravilnosti in popolnosti podatkov, identifikacijo in obravnavo napak ter dokumentacijo in arhiviranjem vseh postopkov in opravil.

12. člen

(vsebina poročila o stanju kmetijskih tal za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal)

(1) Poročilo o stanju kmetijskih tal za krovno spremljanje kmetijskih tal vsebuje podatke o opravljenih analizah kmetijskih tal. Podatki o analizah kmetijskih tal morajo biti opremljeni tudi s slikovnimi oziroma grafičnimi podatki o opravljenem delu.

(2) Poročilo iz prejšnjega odstavka vsebuje zlasti:

a) opis metodologije vzorčenja,

b) število vzorčenj kmetijskih tal,

c) seznam vzorčnih mest, ki so bili predmet vzorčenja tal,

č) obseg analiz pedoloških parametrov,

d) obseg analiz parametrov za ugotavljanje degradacije kmetijskih tal, če gre za ugotavljanje degradacije kmetijskih tal,

e) način vzorčenja tal ter uporabljene metode vzorčenja tal in analizne metode osnovnih pedoloških parametrov,

f) način vzorčenja tal in uporabljene metode vzorčenja tal in analizne metode parametrov ter vizualne ocene, če gre za ugotavljanje degradacije kmetijskih tal,

g) podrobnejšo analizo opravljenih aktivnosti v letu, in

h) podatke o izvajalcih, ki so sodelovali pri izvedbi zahtev iz tega odstavka.

(3) Poročilo o stanju kmetijskih tal za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal mora vsebovati tudi finančno poročilo spremljanja stanja kmetijskih tal za čas trajanje javnega pooblastila.

(4) Poročilo o stanju kmetijskih tal za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal se lahko dopolni z dodatnimi vsebinami, če to izhaja iz potreb, ki izhajajo iz zakona, ki ureja kmetijstvo, obveznosti, ki izhajajo iz predpisov Evropske unije oziroma mednarodnih obveznosti, specifičnih razmer na terenu ali zaradi specifičnih potreb ugotavljanja stanja kmetijskih tal, kar je treba strokovno obrazložiti in prikazati v ločenem poglavju v poročilu.

13. člen

(vsebina poročila o stanju kmetijskih tal za spremljanje stanja kmetijskih tal)

(1) Poročilo o stanju kmetijskih tal za spremljanje stanja kmetijskih tal vsebuje podatke o opravljenih analizah kmetijskih tal. Podatki o analizah kmetijskih tal morajo biti opremljeni tudi slikovnimi oziroma grafičnimi podatki o opravljenem delu v preteklem obdobju.

(2) Poročilo iz prejšnjega odstavka vsebuje zlasti:

a) opis načina odvzema vzorcev tal,

b) število vzorčenj kmetijskih tal,

c) seznam vzorčnih mest, ki so bili predmet vzorčenja tal,

č) uporabljene analizne metode osnovnih pedoloških parametrov,

d) opisi stanja kmetijskih tal.

(3) Poročilo o stanju kmetijskih tal za spremljanje stanja kmetijskih tal se lahko dopolni še z drugimi vsebinami, ki se predhodno uskladijo nosilcem javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal.

(4) Poročila se posredujejo do 30. oktobra tekočega leta ministrstvu, pristojnemu za kmetijstvo in nosilcu javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal.

KONČNA DOLOČBA

14. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi devetega odstavka 150. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XY/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o gnojenju kmetijskih zemljišč

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa pogoje za skladiščenje, ravnanje in uporabo sredstev za gnojenje ter organskih gnojil ter vsebino in zahteve za pripravo gnojilnega načrta.

2. člen

(izrazi)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

1. rastlinsko hranilo je prvina, ki jih rastline potrebujejo za svojo rast in razvoj;

2. analiza tal je laboratorijski postopek določanja razpoložljivih rastlinskih hranil v tleh ter kemijskih, fizikalnih in biotskih lastnosti kmetijskih tal;

3. gnojenje je agrotehnični ukrep v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo;

4. gnojilni načrt je načrt gnojenja kmetijskih rastlin, s katerim se predvideva odvzem hranil iz tal in nadomeščanje odvzetih hranil z dodajanjem sredstev za gnojenje s ciljem postopnega doseganja ali ohranjanja optimalne preskrbljenosti tal s hranili;

5. organska gnojila so gnojila v skladu s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (živinska gnojila in druga gnojila organskega izvora, kakor so digestat, ostanki proizvodnje bioplina, kompost)

6. kategorije sredstev za gnojenje so funkcionalne kategorije sredstev za gnojenje kot jih določa zakon, ki ureja sredstva za gnojenje (gnojila, sredstva za apnenje, izboljševalci tal, rastni mediji, inhibitorji in biostimulanti);

7. sredstva za gnojenje so sredstva za gnojenje s predpisi Unije in nacionalnimi predpisi, ki urejajo sredstva za gnojenje;

8. zorenje (kompostiranje) hlevskega gnoja je aerobna obdelava hlevskega gnoja na kmetijskem gospodarstvu.

II. POGOJI ZA SKLADIŠČENJE, RAVNANJE IN UPORABO

3. člen

(načini gnojenja)

(1) Gnojenje se izvaja v skladu z gnojilnim načrtom, ki je izdelan na podlagi veljavne analize tal.

(2) Kmetijske površine, na katerih se lahko izvaja gnojenje, morajo biti odmaknjene od vodnih virov v skladu z zakonom, ki ureja vode.

(3) Gnojenje se lahko izvaja na različne načine, zlasti z dodajanjem hranil:

1. v tla z različnimi tehnikami, kot so:

a) raztros gnojil,

b) vbrizgavanje tekočih živinskih gnojil v tla,

c) zadelava v tla,

č) uporaba vlečenih cevi ali vlečenih sani,

d) globoko injeciranje,

e) uporaba razpršilne plošče;

2. prek listov rastline (foliarno gnojenje);

3. istočasno z namakanjem (fertigacija);

4. s tehnikami preciznega gnojenja.

4.člen

(uporaba sredstev za gnojenje)

(1) Sredstva za gnojenje se uporabljajo v skladu s predpisi, ki urejajo sredstva za gnojenje in tako, da ne povzročijo škodo rastlinam, biotskim lastnostim tal ali vodnim organizmom na zemljiščih na vodovarstvenih območjih.

(2) Pred uporabo sredstev za gnojenje je priporočljivo testiranje kmetijskih tal, da določite raven hranil in na kislost (pH) s katerim se določijo primerne vrednosti sredstev za gnojenje in potrebe rastlin.

5.člen

(skladiščenje sredstev za gnojenje in gnojil)

(1) Sredstva za gnojenje se skladiščijo v skladu z navodili proizvajalca.

(2) Organska gnojila se skladiščijo v skladu s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov.

(3) Zorenje (kompostiranje) hlevskega gnoja na kmetijskem gospodarstvu je treba izvajati na način, da ne pride do izcejanja ali onesnaževanja okolja. Podrobnejši način in tehnične zahteve za zorenje hlevskega gnoja so navedeni v Prilogi 1 tega pravilnika.

III. ANALIZA TAL IN GNOJILNI NAČRT

6.člen

(analiza tal)

(1) Analiza tal se izdela v skladu s predpisi, ki urejajo spremljanje stanja kmetijskih tal in v skladu s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov.

(2) Analiza tal se izdela najmanj za naslednje parametre:

– kislost tal (izražena s pH vrednostjo),

– delež talne organske snovi (izražen z utežnim %) ,

– rastlinam dostopna fosfor in kalij (izražena v mg/100 g zračno suhih tal)

(3) Odvzem vzorca za analizo tal se opravi v skladu s pravilnikom, ki ureja spremljanje stanja kmetijskih tal.

(4) Za skupine dejanske rabe kmetijskih zemljišč iz predpisa, ki ureja evidenco dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč, je analiza tal za njive, vrtove, intenzivne travnike ter trajne nasade veljavna pet let.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek je za ekstenzivne in travniški sadovnjak analiza tal veljavna deset let.

(6) Ne glede na četrti in peti odstavek tega člena mora biti, za kmetijska zemljišča, ki so na vodovarstvenih območij, kot jih določajo predpisi o vodovarstvenih območjih za vodna telesa posameznih vodonosnikov, izdelana analizo tal na vsakih pet let, razen če predpisi, ki urejajo izvajanje kmetijske dejavnosti na teh območjih, ne določajo drugače.

(7) Ne glede na četrti in šesti odstavek tega člena mora imeti nosilec kmetijskega gospodarstva, ki je vključen v integrirano pridelavo, analizo tal izdelano v skladu s pravilnikom, ki ureja integrirano pridelavo poljščin, zelenjave, hmelja sadja in oljk ter grozdja.

7.člen

(gnojilni načrt)

(1) Gnojilni načrt se izdela na podlagi veljavne analize tal za posamezen GERK in mora vsebovati zlasti naslednje podatke:

1. Identifikacijski podatki kmetijskega zemljišča:

a) številko KMG MID;

b) ime in priimek nosilca kmetijskega gospodarstva;

c) naslov kmetijskega gospodarstva,

č) identifikacijsko oznako GERK-PID;

d) domače ime GERK;

e) površina GERK;

f) dejanska raba;

g) kmetijska rastlina in način pridelave;

h) vrstenje kmetijskih rastlin;

i) morebitne zakonske zahteve (omejitve) za pridelavo oziroma gnojenje.

2. Podatki o analizi tal

3. Podatki o vzorcu za analizo tal

a) identifikacijska številka oziroma laboratorijska oznaka izvida analize tal;

b) oznaka laboratorija, ki je opravil analizo tal.

4. Rezultati analize tal

a) tekstura tal;

b) kislost tal (merjena v kalijevem kloridu in v kalcijevem acetatu);

c) vsebnost talne organske snovi;

č) vsebnost rastlinam dostopnega fosforja (Al-P_2O_5) in kalija (AL- K_2O) in stopnja preskrbljenosti za obe rastlinski hranili.

5. Podatki o načrtovanem gnojenju in apnjenju (izračun potrebe po hranilih)

a) termin aplikacije gnojenja ali apnjenja;

b) vrsta in količina anorganskega ali organskega gnojila oziroma sredstva za apnjenje;

c) načrtovana količina vnosa hranil za N, P_2O_5 in K_2O;

č) bilanca hranil;

(2) Gnojilni načrt iz prejšnjega odstavka mora vsebovati tudi podatke o:

– datumu priprave oziroma izdelave;

– pripravljavcu oziroma izdelovalcu gnojilnega načrta.

(3) Za izdelavo gnojilnega načrta se lahko uporablja programska orodja, ki izpolnjuje predpisane zahteve iz tega člena.

8.člen

(smernice za gnojenje)

(1) Pri izdelavi gnojilnega načrta je treba upoštevati smernice za strokovno utemeljeno gnojenje, ki so dostopne na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(2) Smernice iz prejšnjega odstavka se posodobijo najmanj na vsakih deset let.

VI. KONČNA DOLOČBA

9.člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

Na podlagi petega odstavka 173. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25,) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o zbirki podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu in spremljanju stanja kmetijskih tal ter podatkov emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa podrobnejšo vsebino vnosa podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu in o spremljanju stanja kmetijskih tal ter podatkov emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu, obdelavo teh podatkov in način vodenja zbirke podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu in spremljanju stanja kmetijskih tal ter podatkov emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu (v nadaljnjem besedilu: zbirka podatkov).

2. člen

(vnos podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu)

(1) Podrobnejši podatki o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijske proizvodnje, so naslednji:

1. vsebnosti organske snovi v tleh;

2. odmrla nadzemna biomasa;

3. lesna biomasa;

4. fizikalno-kemijske lastnosti tal v kmetijskih rabah, ki se nanašajo na:

a) suho snov,

b) vsebnost vode,

c) pH,

č) skupni dušik,

d) organski ogljik,

e) teksturo tal (delež peska, melja, gline),

f) navidezno specifično težo;

5. način rabe kmetijskih zemljišč.

(2) Podatki iz prejšnjega odstavka se pridobivajo z vzorčenjem in analizo kmetijskih tal, z meritvami lesne biomase in podobno.

(3) V zbirko podatkov se vnesejo tudi podatki o lokaciji odvzema vzorca (npr. GPS, parcelna številka), datum vzorčenja, datum laboratorijske analize in podatki o laboratoriju, ki je izvedel analizo.

3. člen

(vnos podatkov o spremljanju stanja kmetijskih tal)

(1) Podrobješi podatki o spremljanju stanja kmetijskih tal so naslednji:

1. suha snov,

2. kislost (pH),

3. delež organske snovi,

4. skupni dušik,

5. rastlinam dostopna fosfor in kalij,

6. zrnavost tal (tekstura),

7. kationska izmenjalna kapaciteta,

8. prostorninska gostota tal.

(2) Poleg podatkov iz prejšnjega odstavka se zaradi ugotavljanja degradacije kmetijskih tal v zbirki podatki vodijo še naslednji podatki:

1. biotske lastnosti tal,

2. erozija tal,

3. zbitost tal,

4. zakisanje tal in

5. vsebnosti težkih kovin in drugih onesnaževal v tleh.

(3) V zbirko podatkov se vnesejo tudi podatki o lokaciji odvzema vzorca (npr. GPS, parcelna številka), datum vzorčenja, datum laboratorijske analize in podatki o laboratoriju, ki je izvedel analizo.

4. člen

(vnos podatkov emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu)

(1) Podrobnejši podatki o emisijah toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu so naslednji:

1. emisije metana in didušikovega oksida v živinoreji za govedo, prašiče, perutnino, ovce, koze, konje in kunce, pri čemer so za govedo posebej navedene emisije za molznice, krave dojilje, pitance, plemenske telice in telice v pitanju;

2. neposredne emisije didušikovega oksida iz kmetijskih zemljišč, pri čemer so posebej navedene emisije zaradi rabe mineralnih gnojil, živinskih gnojil, blata čistilnih naprav in drugih organskih gnojil, zaradi izločanja blata in seča pašnih živali, razkrajanja žetvenih ostankov, mineralizacije organske snovi v tleh in zaradi obdelovanja histosolov;

3. posredne emisije didušikovega oksida iz kmetijskih zemljišč, pri čemer so posebej navedene emisije zaradi atmosferske depozicije dušikovih spojin in zaradi izpiranja dušikovih spojin v vode;

4. emisije ogljikovega dioksida iz kmetijskih zemljišč, pri čemer so posebej navedene emisije zaradi apnenja kmetijskih zemljišč ter zaradi rabe sečnine in kalcijevega amonijevega nitrata;

5. emisije amonijaka, pri čemer so posebej navedene emisije po virih (iz hlevov in na paši, iz skladišč za živinska gnojila, gnojenje z živinskimi gnojili, gnojenje z mineralnimi gnojili, gnojenje s kompostom, digestatom in blatom čistilnih naprav) in po sektorjih (govedoreja, prašičereja, perutninarstvo, ovčereja, konjereja, kozjereja, kunčereja, rastlinska pridelava);

6. emisije nemetanovih hlapnih organskih spojin, pri čemer so posebej navedene emisije iz silosov in pri krmljenju silaže, emisije iz hlevov in gnojišč, emisije na paši, emisije zaradi gnojenja z živinskimi gnojili in emisije zaradi gojenja poljščin;

7. emisije dušikovih oksidov, pri čemer so posebej navedene emisije iz skladišč za živinska gnojila in emisije zaradi gnojenja kmetijskih rastlin, in

8. emisije delcev PM10 in PM2,5, pri čemer so posebej navedene emisije pri pridelovanju poljščin in spravilu sena ter v živinoreji.

(3) V zbirko podatkov se vnesejo tudi podatki o lokaciji odvzema vzorca (npr. GPS, parcelna številka), datum vzorčenja, datum laboratorijske analize in podatki o laboratoriju, ki je izvedel analizo.

5. člen

(način vodenja zbirke podatkov)

(1) Zbirka podatkov se vodi v računalniški obliki v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

(2) Podatki se vnašajo v zbirko podatkov enkrat na delovni dan.

(3) Podatke v zbirki podatkov obdelujejo nosilec javnega pooblastila za spremljanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu, ki nastanejo pri dejavnosti v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijsko proizvodnjo, nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal in nosilec javnega pooblastila za zbiranje in obdelavo podatkov ter izdelavo ocen emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu.

KONČNA DOLOČBA

6.člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi sedmega odstavka 174. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25,) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o evidenci o analizah voluminozne krme za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa podrobnejšo vsebino in podrobnejše postopke vodenja evidence o analizah voluminozne krme za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja iz zakona, ki ureja kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: evidenca).

2. člen

(podrobnejša vsebina evidence)

(1) V evidenci se vodijo podatki o analizah voluminozne krme, in sicer o vrsti analizirane voluminozne krme in drugi podatki o lokaciji površine, laboratorij, ki je izvedel laboratorijsko analizo, datum prejema vzorca, vrsta krme v skladu s tem členom, datum analize krme in številka analize.

(2) Evidenca se vodi po naslednjih vrstah voluminozne krme:

1. sveža travniška krma;

2. paša;

3. travna silaža;

4. koruzna silaža;

5. mrva;

6. sveža lucerna ali lucerna za pašo;

7. lucernina silaža;

8. suha lucerna;

9. žitna slama;

10. mešanica ali druga krma.

(3) Za svežo travniško krmo, pašo, travno silažo, mrvo, svežo lucerno, lucerno za pašo, lucernino silažo in suho lucerno je potrebno navesti še za krmo katerega rastnega ciklusa gre, za svežo travniško krmo, pašo, travno silažo in mrvo pa tudi, ali gre za krmo iz trajnega ali krmo iz sejanega travinja. Če gre za mešanico krme različnih rastnih ciklusov ali mešanico krme iz trajnih in sejanih travnikov, se lahko krmo opredeli tudi kot mešanica.

(4) Parametri voluminozne krme so:

1. osnovni parametri kakovosti krme:

a) vlaga,

b) surove beljakovine,

c) surova vlaknina,

č) surovi pepel,

d) surove maščobe,

e) sladkorji,

f) škrob,

g) kalcij (Ca),

h) fosfor (P),

i) magnezij (Mg),

j) natrij (Na) in

k) kalij (K).

2. izbrani parametri kakovosti krme:

a) sušina,

b) surove beljakovine,

c) surove vlaknine,

č) surovi pepel.

3. dodatni parametri krme so:

a) surove maščobe,

b) vlakna, netopna v kislem detergentu – ADF,

c) vlakna, netopna v nevtralnem detergentu – NDF,

č) prostornina plina pri in vitro hohenheimskem plinskem testu – VP-HFT,

d) presnovljiva energija – ME,

e) neto energija za laktacijo – NEL,

f) škrob,

g) pH vrednost (pri silažah),

h) amonijak (pri silažah),

i) topnost beljakovin,

j) v pepsinu netopne surove beljakovine,

k) cink (Zn),

l) baker (Cu),

m) mangan (Mn),

n) klorid (Cl^-),

o) žveplo (S),

p) železo (Fe).

(5) V evidenci se lahko vodijo še ostali podatki, potrebni za izračun krmnih obrokov za potrebe zmanjševanje emisij toplogrednih plinov v kmetijstvu.

3. člen

(postopek vodenja evidence)

(1) Zavezanec ali pooblaščeni laboratorij vnese podatke o opravljeni laboratorijski analizi voluminozne krme v evidenco po opravljeni laboratorijski analizi voluminozne krme.

(2) Evidenca se vodi v računalniški obliki v skladu z zakonom o kmetijstvu.

KONČNA DOLOČBA

4. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi sedmega odstavka 175. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25,) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o zbirki podatkov o energiji v kmetijstvu

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa način vodenja, zbiranja in obdelovanja podatkov o stavbah in delih stavb, motornih vozilih in priključkih za kmetijsko rabo, delovnih opravilih, podatkih iz zbirnih vlog, projektih na področju obnovljivih virov energije in drugih pilotnih projektov v kmetijstvu (v nadaljnjem besedilu: zbirka podatkov).

2. člen

(prevzem podatkov o stavbah in delih stavb)

V evidenco se prevzamejo podatki o naslednjih objektih za kmetijsko rabo:

– objekti za živinorejo,

– objekti za rastlinsko pridelavo,

– objekte za mehanizacijo in skladiščenje,

– druge kmetijske objekte.

3. člen

(prevzem podatkov o motornih vozilih in priključkih za kmetijsko rabo)

V evidenco se prevzamejo podatki o naslednjih motornih vozilih za kmetijsko rabo:

– motorna vozila za kmetijsko uporabo. Prevzamejo se podatki o prvi registraciji, kategoriji, vrsti goriva, delovni prostornini, nazivni moči;

– priključki za motorna vozila za kmetijsko uporabo.

4. člen

(prevzem podatkov o delovnih opravilih)

V evidenco se prevzamejo naslednji podatki:

1. osnovni podatki:

– nosilec kmetijskega gospodarstva;

2. podatki o opravljenih delih:

– datum in čas izvajanja dela,

– opis opravil (setev, obdelava tal, gnojenje, škropljenje, spravilo pridelka itd.),

– lokacija dela (parcelna številka, GERK);

3. uporaba strojev in opreme:

– vrsta stroja ali orodja,

– poraba goriva (strojne ure).

6. člen

(prevzem podatkov o ukrepih kmetijske politike)

V evidenco se prevzamejo podatki o ukrepih oziroma investicijah vezanih na:

1. učinkovito rabo energije:

– modernizacija kmetijske mehanizacije,

– pametno kmetovanje – precizno kmetijstvo z GPS-nadzorom in avtomatiziranimi stroji,

– optimizacija namakanja – uporaba kapljičnega namakanja in senzorjev vlage v tleh;

2. izrabo obnovljivih virov energije (OVE):

– sončne elektrarne – fotonapetostni sistemi na strehah hlevov, skladišč in rastlinjakov,

– bioplinarne – predelava organskih odpadkov (npr. gnojevke) v bioplin, ki se lahko uporablja za ogrevanje ali proizvodnjo elektrike,

– vetrna energija – postavitev manjših vetrnih turbin za energetsko samozadostnost,

– geotermalna energija – uporaba toplote iz zemlje za ogrevanje hlevov in rastlinjakov;

3. izboljšano izolacijo in energetsko učinkovitost objektov:

– toplotna izolacija hlevov in skladišč – zmanjšuje izgubo toplote in potrebo po dodatnem ogrevanju,

– pametni sistemi za prezračevanje – avtomatizirani sistemi prilagajajo delovanje glede na temperaturo in vlažnost, kar zmanjšuje porabo energije.

7. člen

Ministrstvo z posodabljanje vedenja o rabi energije v kmetijstvu, prevzame podatke o projektih na področju obnovljivih virov energije in drugih projektov v kmetijstvu.

8. člen

(način vodenja in obdelava zbirke podatkov)

(1) Zbirka podatkov se vodi v računalniški obliki v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

(2) Podatki se vnašajo v zbirko podatkov enkrat na delovni dan.

(3) Podatke v zbirki podatkov obdelujejo nosilec javnega pooblastila za spremljanje energije v kmetijstvu.

KONČNA DOLOČBA

9. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi šestega odstavka 176. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XY725) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o vodenju zbirke podatkov o prilagajanju kmetijstva podnebnim spremembam

1. člen

(predmet urejanja)

Ta pravilnik določa način vodenja, vsebino in vzdrževanja zbirke podatkov o prilagajanju kmetijstva podnebnim spremembam (v nadaljnjem besedilu: zbirka podatkov).

2. člen

(vodenje zbirke podatkov)

(1) Zbirko podatkov vodi in vzdržuje nosilec javnega pooblastila za prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam iz 143. člena zakona, ki ureja kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: nosilec javnega pooblastila) v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

(2) Nosilec javnega pooblastila opravlja naslednje naloge v sklopu vodenja zbirke podatkov:

– vodi vzpostavitev, razvoj in vzdrževanje zbirke podatkov,

– vpisuje podatke v zbirko podatkov ali jih posodablja,

– pripravlja strokovne, postopkovne in tehnične rešitve za vsebino tehničnih pravil tega pravilnika,

– sodeluje pri pripravi predpisov in priporočil na področju prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam in

– vodi pripravo analiz, projekcij in simulacij za potrebe izvajanja nalog iz področja prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam.

(3) Zbirka podatkov se vodi v elektronski obliki na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo in se hrani trajno.

(4) Podatke iz drugega odstavka 177. člena zakona, ki ureja kmetijstvo, pridobi nosilec javnega pooblastila v okviru izvajanja nalog iz 143. člena zakona, ki ureja kmetijstvo ali mu jih posreduje ministrstvo. Podatke iz tretjega odstavka 177. člena pa pridobi nosilec javnega pooblastila preko svetovnega spleta v okviru predpisanih zbirk, ki jih vodijo državni organi, javni zavodi in agencije, koncesionarji ter drugi pooblaščeni organi.

(5) Vpis podatkov v zbirko podatkov mora opraviti nosilec javnega pooblastila.

(6) Vpis podatkov se vrši tako, da se vsakemu kmetijskemu gospodarstvu v zbirki podatkov pripiše posamezna informacija iz podatkov iz drugega in tretjega odstavka 177. člena zakona, ki ureja kmetijstvo, če je na razpolago.

(7) Nosilec javnega pooblastila mora podatke v elektronsko zbirko podatkov vnašati tako, da vsak nov podatek vpiše do desetega delovnega dne tekočega meseca za pretekli mesec.

(8) Ostali podatki se enkrat letno posodobijo s podatki iz ostalih evidenc v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

3. člen

(vsebina zbirke podatkov)

(1) Zbirka podatkov vsebuje podatke iz drugega odstavka 177. člena zakona, ki ureja kmetijstvo.

(2) V zbirki podatkov se vodijo tudi podatki iz tretjega odstavka 177. člena zakona, ki ureja kmetijstvo, kot so: podatki o podnebnih tipih v Sloveniji, o scenarijih podnebnih sprememb, agrometeorološki in hidrometeorološki podatki, razpoložljivosti vode, količini vode uporabljene za namakanje in oroševanje po vodnih virih, o zavarovanih in drugih območjih, ki so pomembna za izvajanje ukrepov ministrstva, podatkov iz prostorskega informacijskega sistema, ki se vodijo v skladu s predpisi o prostorskem načrtovanju, podatkov s področja regionalne politike, in podatkov o naravnih nesrečah v kmetijstvu in oceno škode pri posamezni nesreči, vpisanih v sistem za ocenjevanje škode (AJDA) za KMG.

(3) Podatke iz prejšnjega odstavka vodijo, vzdržujejo in objavljajo na svetovnem spletu državni organi, javni zavodi in agencije, koncesionarji ter drugi pooblaščeni organi, ki so pristojna za posamezno področje.

(4) Pristojni državni organi, javni zavodi in agencije, koncesionarji ter drugi pooblaščeni organi iz prejšnjega odstavka, so dolžni omogočiti neposredni dostop do podatkov iz tega člena preko svetovnega spleta in sicer v obliki in na način, ki omogoča pregledovanje teh podatkov skupaj z ostalimi podatki zbirke podatkov.

(5) Ministrstvo izdela aplikativni sistem, ki omogoča uporabo podatkov iz podatkovne baze iz tega člena.

4.člen

(vzdrževanje zbirke podatkov)

(1) Vzdrževanje zbirke podatkov je predvsem:

– prevzemanje podatkov od upravljavcev podatkovnih baz, kjer se podatki izvirno vzdržujejo,

– predelava podatkov v obliko primerno za uporabo,

– avtomatiziran prenos podatkov in

– razvoj inovativnih metod in orodij.

(2) Zbirka podatkov se vzdržuje tudi neposredno z izmenjavo podatkov in storitev s tistimi deli področnih informacijskih sistemov državne uprave, ki zadevajo prilagajanja kmetijstva podnebnim spremembam.

KONČNA DOLOČBA

5.člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi petega odstavka 178. člena in četrtega odstavka 194. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25,) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o evidenci za sektor mleka in o tržno informacijskem sistemu za trg mleka in mlečnih izdelkov

1. člen

(vsebina)

(1) Ta pravilnik določa podrobnejšo vsebino in postopek za vpis v evidenco za sektor mleka (v nadaljnjem besedilu: evidenca mleka), tržno informacijski sistem za trg mleka in mlečnih izdelkov, osebe, ki pošiljajo podatke, vrsto podatkov ter obseg in pogostost poročanja.

(2) Ta pravilnik določa tudi način poročanja nosilcev kmetijskih gospodarstev, ki mleko pridelujejo in tržijo ter ki mleko in mlečne izdelke neposredno prodajajo potrošniku, način poročanja nosilcev kmetijskih gospodarstev, ki mleko in mlečne izdelke prodajajo zunaj Republike Slovenije, ter način poročanja predelovalnih obratov in prvih kupcev mleka o cenah in količinah mleka in mlečnih izdelkov za izvajanje:

(3) Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 671), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/1183 z dne 20. aprila 2017 o dopolnitvi uredb (EU) št. 1307/2013 in (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede pošiljanja informacij in dokumentov Komisiji (UL L št. 171 z dne 4. 7. 2017, str. 100), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1308/2013/EU) in

(4) Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2017/1185 z dne 20. aprila 2017 o določitvi pravil za uporabo uredb (EU) št. 1307/2013 in (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s pošiljanjem informacij in dokumentov Komisiji ter o spremembi in razveljavitvi več uredb Komisije (UL L št. 171 z dne 4. 7. 2017, str. 113; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2017/1185/EU).

2. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, pomenijo:

1. prvi kupec mleka je oseba, ki izpolnjuje pogoje iz drugega odstavka 151. člena Uredbe 1308/2013/EU;

2. predelovalni obrati so pravne osebe oziroma fizične osebe, ki opravljajo dejavnost proizvodnje živil, se ukvarjajo s predelavo mleka in mleko odkupijo za namen predelave. Predelovalni obrati so lahko prvi, drugi ali tretji kupec;

3. neposredna prodaja je prodaja mleka in mlečnih izdelkov kmetijskega gospodarstva potrošnikom, ki poteka na kmetijskem gospodarstvu ali zunaj njega;

4. mleko je kravje mleko;

5. drugo mleko je vse drugo mleko razen kravjega mleka.

3. člen

(poročanje prvega kupca mleka o količinah odkupljenega mleka)

(1) Prvi kupec mleka, ki odkupuje mleko od nosilcev kmetijskih gospodarstev, ki pridelujejo mleko, mesečno do 20. dne v tekočem mesecu za pretekli mesec poroča Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: agencija) o odkupljenih količinah mleka za posamezno kmetijsko gospodarstvo.

(2) Prvi kupec mleka pošlje podatke iz prejšnjega odstavka agenciji v elektronski obliki prek njenega spletnega portala na obrazcu iz priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

4.člen

(poročanje nosilca kmetijskega gospodarstva o količinah oddanega mleka zunaj Republike Slovenije)

(1) Nosilec kmetijskega gospodarstva, ki oddaja mleko prvemu kupcu mleka s sedežem zunaj Republike Slovenije, mesečno do 20. dne v tekočem mesecu za pretekli mesec poroča agenciji o količini mleka, ki ga je oddal prvemu kupcu mleka zunaj Republike Slovenije.

(2) Nosilec kmetijskega gospodarstva pošlje podatke iz prejšnjega odstavka agenciji v elektronski obliki prek njenega spletnega portala na obrazcu iz priloge 2, ki je sestavni del tega pravilnika.

5.člen

(poročanje nosilca kmetijskega gospodarstva o količinah mleka v neposredni prodaji)

(1) Nosilec kmetijskega gospodarstva, ki mleko ali mlečne izdelke neposredno prodaja, mora voditi mesečno evidenco o vseh količinah mleka, ki jih je neposredno prodal, in o količinah mleka, ki jih je uporabil za mlečne izdelke, ki jih je neposredno prodal.

(2) Nosilec kmetijskega gospodarstva agenciji za preteklo leto pošlje podatek o letni količini neposredno prodanega mleka in o količini mleka, ki jo je uporabil za mlečne izdelke za neposredno prodajo, na obrazcu iz priloge 3, ki je sestavni del tega pravilnika, hkrati z oddajo zbirne vloge v skladu s predpisom, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike.

6. člen

(poročanje predelovalnih obratov)

(1) Predelovalni obrati, ki so v predhodnem letu odkupili več kot 5.000 ton mleka, agenciji poročajo do 20. v tekočem mesecu za pretekli mesec, in sicer:

– o količinah iz drugega in tretjega odstavka 8. člena tega pravilnika;

– o količini odkupljenega mleka zunaj Republike Slovenije na obrazcu iz priloge 4, ki je sestavni del tega pravilnika;

– o količini prodanega surovega mleka slovenskega porekla zunaj Republike Slovenije na obrazcu iz priloge 4 tega pravilnika in

– o predelani količini mleka slovenskega porekla na obrazcu iz priloge 4 tega pravilnika.

(2) Predelovalni obrati, ki so v predhodnem letu odkupili 5.000 ton mleka ali manj, agenciji poročajo do 20. januarja tekočega leta za preteklo leto, in sicer:

– o količini odkupljenega mleka od pridelovalcev mleka iz Republike Slovenije oziroma prvih kupcev iz Republike Slovenije na obrazcu iz priloge 5, ki je sestavni del tega pravilnika;

– o količini prodanega surovega mleka slovenskega porekla zunaj Republike Slovenije na obrazcu iz priloge 5 tega pravilnika in

– o predelani količini mleka slovenskega porekla na obrazcu iz priloge 5 tega pravilnika.

(3) Predelovalni obrati, ki odkupujejo drugo mleko, agenciji poročajo do 20. januarja tekočega leta za preteklo leto, in sicer:

– o količini odkupljenega drugega mleka od pridelovalcev iz Republike Slovenije oziroma prvih kupcev iz Republike Slovenije na obrazcu iz priloge 6, ki je sestavni del tega pravilnika;

– o količini prodanega drugega mleka slovenskega porekla zunaj Republike Slovenije na obrazcu iz priloge 6 tega pravilnika in

– o predelani količini drugega mleka slovenskega porekla na obrazcu iz priloge 6 tega pravilnika.

(4) Predelovalni obrati iz tega člena pošljejo podatke agenciji v elektronski obliki prek njenega spletnega portala.

7. člen

(spremembe podatkov v evidenci mleka)

(1) Podatki v evidenci mleka se spremenijo na podlagi ugotovitev Inšpektorata Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo (v nadaljnjem besedilu: IRSKGLR) in ugotovitev agencije pri preverjanju ukrepov kmetijske politike.

(2) IRSKGLR pošlje v evidenco mleka ugotovitve nadzora in izrečene ukrepe do 1. oktobra tekočega leta za vse zavezance, ki so bili zadnjih 12 mesecev predmet nadzora.

(3) Ugotovitve nadzora in izrečene ukrepe iz prejšnjega odstavka IRSKGLR pošlje v evidenco mleka v elektronski obliki. Ugotovitev mora vsebovati izdano odločbo oziroma zapisnik z ukrepom v elektronski obliki.

8. člen

(poročanje predelovalnih obratov)

(1) Predelovalni obrati, ki so v predhodnem letu odkupili več kakor 5.000 ton mleka, vsak teden do torka do 12. ure poročajo agenciji o cenah brez DDV in količinah v preteklem tednu prodanih mlečnih izdelkov v Republiki Sloveniji, ki so navedeni na obrazcu iz priloge 7, ki je sestavni del tega pravilnika.

(2) Predelovalni obrati iz prejšnjega odstavka do 20. dne v tekočem mesecu pošljejo agenciji podatke o odkupljenem mleku za pretekli mesec na obrazcu iz priloge 4 tega pravilnika.

(3) Predelovalni obrati iz prvega odstavka tega člena do 20. v tekočem mesecu pošljejo agenciji oceno cene brez DDV za odkup mleka za tekoči mesec na obrazcu iz priloge 4 tega pravilnika.

9. člen

(poročanje prvega kupca mleka)

(1) Prvi kupci mleka, ki odkupujejo mleko od nosilcev kmetijskih gospodarstev, ki pridelujejo mleko, mesečno do 20. v tekočem mesecu poročajo agenciji za pretekli mesec na obrazcu iz priloge 8, ki je sestavni del tega pravilnika, o odkupnih cenah za odkupljeno mleko, ki vsebuje do:

– 100.000 geometrijskega povprečja skupnega števila mikroorganizmov oziroma,

– 400.000 geometrijskega povprečja somatskih celic.

(2) Prvi kupec mleka, agenciji poroča o odkupnih cenah mleka brez DDV, ki jih plača pridelovalcu mleka, ki mu mleko oddaja. Prispevke ali popuste, ki jih pridelovalec mleka prizna prvemu kupcu mleka, prvi kupec mleka odšteje od odkupne cene za mleko, ki jo sporoči agenciji.

10. člen

(ocena cene za odkup mleka)

(1)Na podlagi podatkov iz tretjega odstavka 8. člena tega pravilnika agencija pripravi oceno cene za odkup mleka za tekoči mesec v skladu s 4. točko pod (a) priloge II Uredbe 2017/1185/EU.

(2) Ocenjena cena za odkup mleka iz prejšnjega odstavka se izračuna tako, da se dejanska ponderirana cena mleka za pretekli mesec iz priloge 8 tega pravilnika deli z dejansko ponderirano ceno mleka za

pretekli mesec iz priloge 4 tega pravilnika. Izračunano razmerje se pomnoži z oceno dejanske odkupne cene mleka iz priloge 4 tega pravilnika.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

11. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika prenehat veljati Pravilnik o evidenci za sektor mleka in o tržno informacijskem sistemu za trg mleka in mlečnih izdelkov (Uradni list RS 66-3101/2017).

12. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi sedmega odstavka 186. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XY/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o pogojih pridelave in registru pridelovalcev industrijske konoplje

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa vsebino registra, zavezance za vpis v register in pogoje pridelave industrijske konoplje.

2. člen

(zavezanci)

Zavezanec za vpis v register iz tega člena je nosilec kmetijskega gospodarstva, na katerem se prideluje industrijska konoplja.

3. člen

(vsebina registra)

Register pridelovalcev industrijske konoplje vsebuje:

– ime in priimek ali naziv nosilca kmetijskega gospodarstva;

– KMG-MID številko kmetijskega gospodarstva

– GERK-PID številko parcele, na kateri se prideluje konoplja in površina industrijske konoplje

– sorta industrijske konoplje.

4. člen

(način poročanja)

Zavezanec za vpis v evidenco iz tega člena sporoča podatke iz prejšnjega odstavka ob oddaji zbirne vloge v roku in na način, ki je določen za oddajo zbirne vloge v skladu s predpisi, ki urejajo izvedbo ukrepov kmetijske politike.

5. člen

(pogoji pridelave industrijske konoplje)

V Sloveniji je dovoljeno pridelovati konopljo v skladu s predpisi Evropske unije, ki urejajo neposredna plačila kmetom v okviru skupne kmetijske politike Evropske unije.

KONČNA DOLOČBA

6. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi četrtega odstavka 194. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XY/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o tržno informacijskem sistemu za trg žit, oljnic in uradno potrjenega semena

1. člen

(vsebina)

(1) Ta pravilnik določa podrobnejšo vsebino, postopek in zavezance za poročanje o cenah, količinah in kakovosti pšenice, odkupljene v času žetve.

(2) Ta pravilnik določa tudi podrobnejšo vsebino, postopek in zavezance za poročanje o količinah in cenah pšenice in koruze, kupljenih na notranjem trgu Evropske unije, in o cenah pšenice in koruze, uvoženih iz tretjih držav.

(3) Ta pravilnik določa tudi podrobnejšo vsebino, postopek in zavezance za poročanje o zalogah žit, oljnic in uradno potrjenega semena (v nadaljnjem besedilu: semena) za izvajanje:

– Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 671), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2024/602 z dne 14. decembra 2023 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede tržnih standardov v sektorju hmelja ter razveljavitvi Uredbe Komisije (ES) št. 1850/2006 (UL L št. 2024/602 z dne 16. 2. 2024);

– Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/1183 z dne 20. aprila 2017 o dopolnitvi uredb (EU) št. 1307/2013 in (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede pošiljanja informacij in dokumentov Komisiji (UL L št. 171 z dne 4. 7. 2017, str. 100);

– Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2017/1185 z dne 20. aprila 2017 o določitvi pravil za uporabo uredb (EU) št. 1307/2013 in (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s pošiljanjem informacij in dokumentov Komisiji ter o spremembi in razveljavitvi več uredb Komisije (UL L št. 171 z dne 4. 7. 2017, str. 113), zadnjič spremenjene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2022/791 z dne 19. maja 2022 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2017/1185 glede obveščanja o ravneh zalog žit, semen oljnic in riža (UL L št. 141 z dne 20. 5. 2022, str. 15).

2. člen

(zavezanci za poročanje)

(1) Zavezanci za poročanje o cenah in količinah pšenice in koruze, kupljene na notranjem trgu Evropske unije ali uvožene iz tretjih držav, so pravne ali fizične osebe, ki letno odkupijo, kupijo oziroma uvozijo skupno več kot 500 ton pšenice oziroma koruze.

(2) Zavezanci za poročanje o cenah, količinah in kakovosti odkupljene pšenice v času žetve so pravne ali fizične osebe, ki so v preteklem letu v času žetve prevzele oziroma odkupile več kot 500 ton pšenice.

(3) Zavezanci za poročanje o zalogah žit in oljnic so pravne ali fizične osebe, ki letno odkupijo, nakupijo ali uvozijo skupno več kot 1.000 ton proizvoda iz Priloge, ki je sestavni del tega pravilnika.

(4) Zavezanci za poročanje o zalogah semena pšenice, ječmena in koruze so pravne ali fizične osebe, ki letno prodajo več kot 50 ton semena pšenice in ječmena oziroma več kot 10 ton semena koruze.

(5) Podatke o zavezancih za poročanje iz prvega do četrtega odstavka tega člena Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: agencija) pridobi od Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki vsako leto do 15. decembra pošlje agenciji seznam zavezancev za poročanje.

(6) Podatke o semenskih posevkih, sprejetih v postopek uradne potrditve, in o količini požetega semena pridobi agencija od Uprave Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, ki te podatke zbira v skladu z zakonom, ki ureja semenski material kmetijskih rastlin.

3. člen

(roki in oblika poročanja)

1) Zavezanci iz prvega odstavka prejšnjega člena agenciji vsak teden do torka do 12. ure poročajo o količinah in cenah v predhodnem tednu kupljene ali uvožene pšenice oziroma koruze. Predloga obrazca za poročanje o količinah in cenah v predhodnem tednu kupljene ali uvožene pšenice oziroma koruze, ki jo pripravi agencija, je dostopna na osrednjem spletnem mestu državne uprave. Zavezanci morajo poročati tedensko ne glede na količino kupljene ali uvožene pšenice oziroma koruze v tednu, tudi če je ta znašala 0 kg. Podatki o cenah morajo biti navedeni v eurih na 100 kg pšenice oziroma koruze brez davka na dodano vrednost (v nadaljevanju: DDV) in na dve decimalki natančno.

(2) Zavezanci iz drugega odstavka prejšnjega člena morajo agenciji v času žetve oziroma prevzema poročati vsak teden do četrtka do 12. ure o količini, ceni in kakovosti odkupljene oziroma prevzete pšenice v predhodnem tednu. Predloga obrazca za poročanje o količini, ceni in kakovosti odkupljene pšenice v predhodnem tednu, ki jo pripravi agencija, je dostopna na osrednjem spletnem mestu državne uprave. Zavezanci morajo poročati tedensko ne glede na količino odkupljene pšenice v tednu, tudi če je ta znašala 0 kg. Podatki o cenah morajo biti navedeni v eurih na 100 kg pšenice brez DDV na dve decimalki natančno.

(3) Zavezanci iz drugega odstavka prejšnjega člena morajo do konca avgusta tekočega leta sporočiti agenciji podatke o skupni količini odkupljene pšenice v času žetve oziroma odkupljene pšenice v tekočem letu. Predloga obrazca za poročanje o skupni količini odkupljene pšenice v času žetve oziroma odkupljene pšenice v tekočem letu, ki jo pripravi agencija, je dostopna na osrednjem spletnem mestu državne uprave. Zavezanci morajo poročati ne glede na količino, tudi 0 kg odkupljene pšenice v času žetve, oziroma odkupa pšenice.

(4) Zavezanci za poročanje iz tretjega odstavka prejšnjega člena morajo agenciji do 20. dneva tekočega meseca sporočiti stanje zalog proizvodov iz Priloge tega pravilnika, s katerimi razpolagajo na zadnji dan preteklega meseca. Predloga obrazca za poročanje stanja zalog proizvodov iz Priloge tega pravilnika, s katerimi razpolagajo na zadnji dan preteklega meseca, ki jo pripravi agencija, je dostopna na osrednjem spletnem mestu državne uprave. Zavezanci morajo poročati ne glede na stanje zalog proizvodov iz Priloge tega pravilnika v mesecu, tudi če je ta znašala 0 kg proizvodov iz Priloge tega pravilnika.

(5) Zavezanci za poročanje iz četrtega odstavka prejšnjega člena poročajo agenciji dvakrat letno, in sicer:

– do 20. februarja o zalogah semena pšenice, ječmena in koruze, s katerimi razpolagajo na zadnji dan v januarju tekočega leta;

– do 20. julija o zalogah semena pšenice, ječmena in koruze, s katerimi razpolagajo na zadnji dan v juniju tekočega leta.

4. člen

(način poročanja)

(1) Poročila iz tega pravilnika se pošljejo agenciji.

(2) Za elektronsko oddajo poročil iz prvega do četrtega odstavka prejšnjega člena prek spletne aplikacije za oddajo poročil v informacijskem sistemu agencije agencija vzpostavi spletno mesto za vstop v aplikacijo na naslovu: https://e-kmetija.gov.si, na katerem se odgovorna oseba zavezanca ali njegov pooblaščenec za elektronsko oddajo poročil (v nadaljnjem besedilu: pooblaščenec) s sredstvom elektronske identifikacije prijavi v informacijski sistem agencije. Odgovorna oseba zavezanca ali njegov pooblaščenec izvede elektronski vnos in vloži ter odda poročilo v rokih iz prvega do četrtega odstavka prejšnjega člena v informacijski sistem agencije. Če poročilo vlaga zavezančev pooblaščenec, se mora pred elektronsko oddajo poročila registrirati pri agenciji. Pooblaščenec pri vnosu poročila izpolni pooblastilo agencije za dostop do informacijskega sistema in njegovo uporabo v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

(3) Za elektronsko identifikacijo in e-podpis se uporabita centralna storitev za spletno prijavo (SI-PASS) in elektronski podpis, pri čemer se identifikacija izvede z uporabo sredstev elektronske identifikacije ravni zanesljivosti srednja ali visoka, e-podpis pa s kvalificiranim potrdilom za elektronski podpis.

(4) Podrobnejše pogoje poslovanja, uporabniška navodila za prijavo v informacijski sistem, navodila za izpolnjevanje predloge obrazca in vlaganje poročil ter predloge obrazcev iz prejšnjega člena agencija objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(5) Poročila iz petega odstavka prejšnjega člena v elektronski obliki se pošiljajo na elektronski naslov: tis.aktrp@gov.si.

KONČNI DOLOČBI

5. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o tržno informacijskem sistemu za trg pšenice in koruze (Uradni list RS, št. 62/13).

6. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi šestega odstavka 166. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XY/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o evidenci organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev in medpanožnih organizacij

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa podrobnejšo vsebino evidence organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev za skupno trženje, skupin proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti in medpanožnih organizacij (v nadaljnjem besedilu: evidenca) in način sporočanja podatkov v evidenco.

2. člen

(podatki o obsegu proizvodnje)

(1) V evidenci se za organizacije proizvajalcev, skupine proizvajalcev za skupno trženje, skupine proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti in medpanožne organizacije vodijo podatki o obsegu proizvodnje za posamezno koledarsko leto.

(2) Obseg proizvodnje člana organizacij proizvajalcev je:

1. če gre za organizacijo proizvajalcev v sektorjih rastlinskih proizvodov: površina in količina posameznih vrst kmetijskih pridelkov iz sektorja, za katerega je organizacija proizvajalcev priznana;

2. če gre za organizacijo proizvajalcev v sektorju mleka in mlečnih proizvodov: oddana količina mleka;

3. če gre za organizacijo proizvajalcev v sektorju prašičjega mesa: stalež prašičev in število prašičev, prodanih prek organizacije proizvajalcev;

4. če gre za organizacijo proizvajalcev v sektorjih živalskih proizvodov, razen sektorja mleka in mlečnih proizvodov in sektorja prašičjega mesa: število živali, prodanih prek organizacije proizvajalcev, in količina posameznih vrst živalskih proizvodov.

(3) Podatki o obsegu proizvodnje članov organizacij proizvajalcev se pridobijo na naslednje načine:

1. količina posameznih vrst kmetijskih pridelkov iz 1. točke prejšnjega odstavka:

– če gre za organizacijo proizvajalcev v sektorjih rastlinskih proizvodov, razen sektorja oljčno olje in namizne oljke ter sektorja hmelj, količino posameznih vrst rastlinskih proizvodov sporoči organizacija proizvajalcev v skladu s 6. členom tega pravilnika za predhodno koledarsko leto, pri čemer količino izkaže s podatki iz lastnih evidenc,

– če gre za organizacijo proizvajalcev v sektorju oljčno olje in namizne oljke, se količina oljk in oljčnega olja prevzame iz registra kmetijskih gospodarstev na dan 28. februar leta, ki sledi letu, za katero se sporočajo podatki v skladu s 6. členom tega pravilnika,

– če gre za organizacijo proizvajalcev v sektorju hmelj, se količina hmelja prevzame iz evidence pridelka hmelja v skladu s predpisom, ki ureja certificiranje pridelka hmelja in promet s hmeljem, na dan 15. december v letu, za katero se sporočajo podatki v skladu s 6. členom tega pravilnika;

2. oddano količino mleka iz 2. točke prejšnjega odstavka sporoči organizacija proizvajalcev v skladu s 6. členom tega pravilnika, pri čemer količino izkaže s podatki iz lastnih evidenc;

3. število prodanih prašičev iz 3. točke prejšnjega odstavka sporoči organizacija proizvajalcev v skladu s 6. členom tega pravilnika, pri čemer količino izkaže s podatki iz lastnih evidenc;

4. število prodanih živali oziroma količino živalskih proizvodov iz 4. točke prejšnjega odstavka sporoči organizacija proizvajalcev v sektorju živalskih proizvodov, razen sektorja mleko in mlečni proizvodi ter sektorja prašičje meso, v skladu s 6. členom tega pravilnika, pri čemer količino izkaže s podatki iz lastnih evidenc.

(4) Podatki o obsegu proizvodnje člana skupine proizvajalcev za skupno trženje so določeni v predpisu, ki ureja priznanje skupine proizvajalcev za skupno trženje.

(5) Obseg proizvodnje organizacije proizvajalcev ali skupine proizvajalcev za skupno trženje je vsota obsegov proizvodnje posameznih članov organizacije proizvajalcev ali skupine proizvajalcev za skupno trženje za posamezno koledarsko leto sporočanja v evidenco.

(6) V primeru člana organizacije proizvajalcev, ki združuje proizvajalce kmetijskih pridelkov iz sektorja, za katerega je organizacija proizvajalcev priznana (v nadaljnjem besedilu: član združevalec), je obseg proizvodnje vsota obsegov proizvodnje proizvajalcev, ki jih združuje, pri čemer se obseg proizvodnje proizvajalca določi na enak način kot obseg proizvodnje člana organizacije proizvajalcev iz drugega odstavka tega člena.

(7) Obseg proizvodnje skupine proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti je skupna prodajna količina kmetijskih pridelkov oziroma živil vseh članov, za katere je skupina priznana. Podatki o obsegu proizvodnje se pridobijo iz letnega poročila, ki ga mora skupina proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti ministrstvu, pristojnemu za kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), posredovati v skladu s predpisi, ki urejajo priznanje skupin proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti.

(8) Obseg proizvodnje medpanožne organizacije v sektorju oljčnega olja in namiznih oljk je vsota obsegov proizvodnje članov medpanožne organizacije. Za obseg proizvodnje člana se smiselno uporablja 1. točka drugega odstavka tega člena.

3. člen

(podatki o vrednosti tržne proizvodnje)

(1) Podatki o vrednosti tržne proizvodnje za posamezno koledarsko leto za organizacije proizvajalcev, skupine proizvajalcev za skupno trženje, skupine proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti in medpanožne organizacije so razvidni iz računovodskih izkazov.

(2) Vrednost tržne proizvodnje za skupino proizvajalcev za skupno trženje in organizacijo proizvajalcev je prihodek od prodaje proizvodov iz sektorja, za katerega je skupina proizvajalcev za skupno trženje in organizacija proizvajalcev priznana. V evidenci se za člana skupine proizvajalcev za skupno trženje in organizacije proizvajalcev vodi tudi podatek o vrednosti tržne proizvodnje po članu.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek se podatek o vrednosti tržne proizvodnje za skupino proizvajalcev za skupno trženje vodi ločeno za kmetijske in nekmetijske proizvode.

4. člen

(podatki o številu članov)

(1) V evidenci se za vsakega člana organizacije proizvajalcev, skupine proizvajalcev za skupno trženje, skupine proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti in medpanožne organizacije vodi datum pristopa in izstopa člana v organizacijo proizvajalcev, skupino proizvajalcev za skupno trženje, skupino proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti ali medpanožno organizacijo.

(2) Spremembe števila članov pri zavezancu mora zavezanec, razen za skupine proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti, javiti v evidenco v roku 30 dni od nastale spremembe in priložiti pristopne oziroma izstopne izjave članov.

5. člen

(specifični podatki)

(1) V evidenci se za organizacijo proizvajalcev, skupino proizvajalcev za skupno trženje in medpanožno organizacijo vodi podatek o sektorju, za katerega je organizacija proizvajalcev, skupina proizvajalcev za skupno trženje ali medpanožna organizacija priznana.

(2) V evidenci se za organizacijo proizvajalcev in združenje organizacij proizvajalcev v sektorju sadje in zelenjava vodijo naslednji podatki:

1. vrste oziroma skupine vrst sadja, zelenjave in zelišč, za katere je organizacija proizvajalcev ali združenje organizacij proizvajalcev priznano;

2. podatki o strukturi in dejavnosti organizacije proizvajalcev:

a) delež sadja, zelenjave in zelišč, ki ga člani organizacije proizvajalcev ne prodajo preko organizacije proizvajalcev,

b) podatki o pravni osebi, ki za organizacijo proizvajalcev na podlagi zunanjega izvajanja izvaja dejavnost dajanje na trg;

3. podatki iz operativnih programov in poročil o izvajanju operativnih programov za namene spremljanja uspešnosti izvajanja operativnih programov, ki se poročajo na obrazcu iz Priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika, skupaj s prilogami:

a) dokazila o sledenju ciljem operativnega programa (cilj koncentracija ponudbe in dajanje na trg proizvodov ter kmetijsko-okoljsko-podnebni cilji),

b) dokazila o izvedenih ukrepih, povezanih s kmetijsko-okoljsko-podnebnimi cilji, in deležu odhodkov, povezanih s kmetijsko-okoljsko-podnebnimi cilji ter raziskavami,

c) zapisnik o letnih srečanjih članov organizacije proizvajalcev,

č) računovodski izkazi z namenom preverjanja izvajanja operativnega programa,

d) poročilo o letnem izvajanju operativnega programa,

e) dokazila o višini vplačil v operativni sklad na podlagi seznama nakazil.

(3) V evidenci se za organizacijo proizvajalcev ali združenje organizacij proizvajalcev v posameznem kmetijskem sektorju vodijo podatki o vrsti dejavnosti in ciljih organizacije proizvajalcev ali združenja organizacij proizvajalcev.

(4) V evidenci se za člana skupine proizvajalcev za skupno trženje za sektor gozdni lesni proizvodi poleg podatkov vodijo šifra in ime katastrske občine, parcelna številka in poddelilka ter površina parcele.

(5) V evidenci se za skupino proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti vodi opis aktivnosti, ki jih je skupina proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti izvedla na podlagi pravil o delovanju skupine proizvajalcev ali za dosego cilja združevanja.

6. člen

(sporočanje podatkov v evidenco)

Zavezanec sporoča ministrstvu podatke na obrazcih iz Priloge 2, ki je sestavni del tega pravilnika.

KONČNA DOLOČBA

7. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi osmega odstavka 161. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XY/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o evidenci pridelovalcev zelenjave in zelišč

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa podrobnejšo vsebino evidence pridelovalcev zelenjave in zelišč (v nadaljnjem besedilu: evidenca) ter podrobnejše postopke vodenja evidence, vključno z metodologijo za oceno letnega pridelka za posamezno vrsto zelenjadnic in zelišč.

2. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, pomenijo:

1. akvaponika je kombinacija hidroponike in vzreje rib;

2. GERK z vrsto rabe 1100, 1161 in 1180 je njivska površina na prostem v skladu s pravilnikom, ki ureja register kmetijskih gospodarstev;

3. GERK z vrsto rabe 1181 je površina trajnih rastlin na njivskih površinah, kjer pridelava ne poteka v tleh, v skladu s pravilnikom, ki ureja register kmetijskih gospodarstev;

4. GERK z vrsto rabe 1190 je površina rastlinjaka v skladu s pravilnikom, ki ureja register kmetijskih gospodarstev;

5. GERK z vrsto rabe 1191 je površina rastlinjaka, kjer pridelava ne poteka v tleh, v skladu s pravilnikom, ki ureja register kmetijskih gospodarstev;

6. hidroponika je način gojenja rastlin brez prsti oziroma zemlje, korenine rastlin lahko rastejo v različnih inertnih medijih (npr. šotni substrati, kokosova vlakna, kamena volna, ekspandirana glina, perlit, prod, pesek ipd.) z dodajanjem hranilne raztopine;

7. njivska površina z nizko zaščito na prostem je površina, na kateri se pri pridelavi zelenjadnic oziroma zelišč v tekočem koledarskem letu uporablja zaščita za rastline, pod katero ni mogoče hoditi (npr. pokrivalke za vrtnine – koprena);

8. njivska površina z visoko zaščito na prostem je površina, na kateri se pri pridelavi zelenjadnic oziroma zelišč v tekočem koledarskem letu uporablja zaščita za rastline, pod katero se lahko hodi (npr. tunel);

9. poljina je strnjena površina posamezne kmetijske rastline ali mešanice kmetijskih rastlin v skladu z uredbo, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike za posamezno koledarsko leto;

10. povprečne in maksimalne vrednosti pridelka po vrstah zelenjadnic in zelišč glede na dejansko rabo zemljišč so vrednosti, ki so povzete iz strokovne in znanstvene literature;

11. pridelovalna površina je površina, na kateri poteka pridelava enoletnih vrst zelenjadnic ali zelišč oziroma se na površini pridelujejo večletne vrste zelenjadnic ali zelišč;

12. vrsta posevka je vrsta, ki je opredeljena v uredbi, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike za posamezno koledarsko leto.

3. člen

(podrobnejša vsebina evidence)

V evidenci se za zavezanca, v zvezi s podatki iz določbe, ki ureja evidenco iz zakona, ki ureja kmetijstvo, vodijo še naslednji podrobnejši podatki:

1. identifikacijska oznaka GERK s pridelovalno površino (v nadaljnjem besedilu: GERK-PID);

2. domače ime GERK;

3. vrsta posevka;

4. poljina ID;

5. vrsta rabe poljine;

6. vrsta zelenjadnice oziroma zelišča iz šifranta vrst oziroma skupin kmetijskih rastlin v skladu s prilogo uredbe, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike za posamezno koledarsko leto;

7. površina zelenjadnice oziroma zelišča (m^2);

8. površina z visoko oziroma nizko zaščito na prostem (m^2);

9. pridelovalna površina z namakalnim sistemom (m^2);

10. način pridelave na pridelovalni površini, kjer pridelava ni v tleh.

4. člen

(podrobnejši postopki vodenja evidence)

(1) Zavezanec vloži vlogo za vpis v evidenco ob oddaji zbirne vloge za tekoče koledarsko leto v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, in uredbo, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike za posamezno koledarsko leto, ter s tem pravilnikom.

(2) Zavezanec sporoči pridelavo vseh zelenjadnic oziroma zelišč na pridelovalnih površinah vrste rabe GERK 1100, 1161, 1180, 1181, 1190 in 1191 za tekoče koledarsko leto.

(3) Zavezanec sporoči pridelavo zelenjadnic po posameznih vrstah ne glede na način pridelave (v tleh/ni v tleh) na pridelovalni površini, ki je enaka ali večja od 100 m^2.

(4) Zavezanec sporoči pridelavo zelišč po posameznih vrstah ne glede na način pridelave (v tleh/ni v tleh) na pridelovalni površini, ki je enaka ali večja od 50 m^2.

(5) Glede na čas setve oziroma sajenja in pobiranja se pridelava zelenjadnice oziroma zelišča sporoča v skladu z uredbo, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike za posamezno koledarsko leto.

(6) Zavezanec ob sporočanju pridelave iz tega člena navede, katera vrsta zelenjadnice oziroma zelišča bo dosegla tehnološko zrelost oziroma se bo pobirala oziroma pospravljala v tekočem koledarskem letu.

(7) Zavezanec za vsako sporočeno vrsto zelenjadnice oziroma zelišča navede, če uporablja namakalni sistem.

(8) Zavezanec za vsako sporočeno vrsto zelenjadnice oziroma zelišča na njivski površini na prostem navede, če uporablja nizko oziroma visoko zaščito za rastline.

(9) Zavezanec navede, če uporablja hidroponiko oziroma akvaponiko, na površini vrste rabe GERK 1191.

5. člen

(metodologija za oceno letnega pridelka)

(1) V Prilogah 2 in 3, ki sta sestavni del tega pravilnika, so podane vrednosti povprečnega oziroma maksimalnega pridelka po vrstah zelenjadnic in zelišč glede na vrsto rabe GERK v skladu s pravilnikom, ki ureja register kmetijskih gospodarstev.

(2) Ocena letnega pridelka za posamezno vrsto zelenjadnice oziroma zelišča je usklajena vrednost pridelka iz prejšnjega odstavka z letno povprečno doseženo proizvodnjo posamezne vrste zelenjadnice oziroma zelišča v Republiki Sloveniji. Ocena letnega pridelka se pripravi za predhodno koledarsko leto od leta, v katerem se oddaja vloga iz prvega odstavka 4. člena tega pravilnika, v skladu s tretjim odstavkom tega člena.

(3) Metodologija za oceno letnega pridelka za posamezno vrsto zelenjadnic in zelišč je določena v Prilogi 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

KONČNA DOLOČBA

6. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi šestega odstavka 170. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o vpisu v evidenco osuševalnih in namakalnih sistemov

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa podrobnejšo vsebino, način vodenja in postopek vpisa v evidenco osuševalnih in namakalnih sistemov (v nadaljnjem besedilu: Katmesina).

2. člen

(vsebina Katmesine)

(1) Katmesina vsebuje grafični in pisni del v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

(2) Pisni del Katmesine poleg vsebine iz zakona, ki ureja kmetijstvo, vsebuje še naslednje podatke o posameznem osuševalnem oziroma namakalnem sistemu:

1. upravne enote, na območju katerih je osuševalni oziroma namakalni sistem;

2. občine, na območju katerih je osuševalni oziroma namakalni sistem;

3. leto izgradnje osuševalnega oziroma namakalnega sistema;

4. površino osuševalnega oziroma namakalnega območja;

5. podtip sistema (osuševalni sistem, namakalni sistem);

6. vrsto namakalnega sistema (državni namakalni sistem, lokalni namakalni sistem, zasebni namakalni sistem);

7. fazo izvedbe osuševalnega oziroma namakalnega sistema (v izgradnji, zgrajen, razgrajen);

8. podatek o delovanju osuševalnega oziroma namakalnega sistema (delujoč, nedelujoč);

9. podatke o vsakoletni odmeri stroškov za redno delovanje in vzdrževanje osuševalnih oziroma namakalnih sistemov v skladu z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek se podatki iz 9. točke prejšnjega odstavka ne vodijo za lokalne in zasebne namakalne sisteme.

3. člen

(uporaba podatkov iz drugih evidenc)

(1) V Katmesino se prevzemajo tudi podatki iz drugih evidenc, ki so pomembni za uspešno in učinkovito upravljanje osuševalnih oziroma namakalnih sistemov, predvsem pa:

– podatki o prostorskih enotah in parcelah iz katastra nepremičnin;

– podatki o namenski rabi prostora iz prostorsko informacijskega sistema.

(2) Podatki iz drugih evidenc se prevzemajo v Katmesino za pisno in grafično opredelitev območja osuševalnega ali namakalnega sistema.

4. člen

(vpis podatkov v Katmesino)

(1) Vpis podatkov iz zakona, ki ureja kmetijstvo, in od 1. do 6. točke ter 9. točke drugega odstavka 2. člena tega pravilnika izvede ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, na podlagi izdanega upravnega akta o uvedbi, spremembi ali ukinitvi osuševalnega oziroma namakalnega sistema ter na podlagi zakona, ki ureja kmetijska zemljišča.

(2) Podatke iz 7. in 8. točke drugega odstavka 2. člena tega pravilnika je lastnik oziroma upravljalec namakalnega sistema dolžan najpozneje v treh mesecih od končane izvedbe del poslati ministrstvu, pristojnemu za kmetijstvo, ki jih vpiše v Katmesino.

KONČNI DOLOČBI

5. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o vpisu v evidenco osuševalnih in namakalnih sistemov (Uradni list RS, št. 72/24).

6. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi drugega odstavka 181. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XY/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o razvrstitvi kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost

I. SPLOŠNI DOLOČBI

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik ureja razvrstitev kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (v nadaljnjem besedilu: OMD) ter način točkovanja kmetijskih gospodarstev, ki imajo kmetijska zemljišča v OMD.

2. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, pomenijo enako, kot to določajo predpis, ki ureja register kmetijskih gospodarstev (v nadaljnjem besedilu: RKG), predpis, ki ureja evidenco dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (v nadaljnjem besedilu: evidenca dejanske rabe), in predpisi, ki urejajo izvajanje ukrepov kmetijske politike.

II. RAZVRSTITEV KMG V OMD

3. člen

(razvrstitev KMG v OMD)

(1) Razvrstitev kmetijskih gospodarstev (v nadaljnjem besedilu: KMG) v OMD se opravi na podlagi evidence OMD in podatka o največji upravičeni površini GERK, ki so vpisani v RKG in imajo v skladu s predpisom, ki ureja RKG, pripisano državo Republiko Slovenijo.

(2) KMG se razvrsti v OMD, če je najmanj 50 % največje upravičene površine GERK na KMG v OMD.

(3) KMG se razvrstijo v naslednja OMD:

1. gorsko območje (GO);

2. območje z naravnimi omejitvami izven gorskih območij (NO);

3. območje s posebnimi omejitvami (PO).

(4) KMG se razvrsti v:

1. gorsko območje, če je v gorskem območju najmanj 50 % največje upravičene površine GERK na KMG;

2. območje z naravnimi omejitvami izven gorskih območij, če je v območju z naravnimi omejitvami izven gorskih območij najmanj 50 % največje upravičene površine GERK na KMG;

3. območje s posebnimi omejitvami, če je v območju s posebnimi omejitvami najmanj 50 % največje upravičene površine GERK na KMG.

(5) Prednostni vrstni red razvrščanja KMG v območja iz prejšnjega odstavka v primerih, ko ima KMG 50 % upravičene površine GERK na KMG v dveh območjih, je naslednji: gorsko območje, območje z naravnimi omejitvami izven gorskih območij, območje s posebnimi omejitvami.

III. TOČKOVANJE KMG V OMD

4. člen

(točkovanje KMG)

Število točk za posamezen KMG v OMD se izračuna na hektar kmetijskega zemljišča in zaokroži na celo število po pravilih matematičnega zaokroževanja, pri čemer se točkuje GERK, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. GERK je ob izračunu pripisan KMG;

2. velikost GERK je vsaj 100 m2;

3. GERK ima pripisano državo Republiko Slovenijo;

4. GERK ima pripisano eno od vrst dejanske rabe iz 6. člena tega pravilnika;

5. vključena površina GERK v OMD je vsaj 100 m2.

5. člen

(podatki za izračun točk)

Za izračun točk za posamezen GERK se uporabijo:

1. podatki o usklajenih GERK: iz RKG (GERK-PID, največja upravičena površina, vrsta dejanske rabe, nagib, nadmorska višina);

2. podatki o točkah tal: iz karte bonitetnih točk;

3. podatki o območjih posebnih omejitev: iz evidence OMD za regionalno specifično omejitev veter;

4. podatki o območjih posebnih omejitev: iz evidence OMD; o presihajočih Pivških jezerih, pogostih poplavah na Planinskem polju, pogostih poplavah na Ljubljanskem Barju: iz opozorilne karte poplav; o organskih tleh: iz Pedološke karte Slovenije na Ljubljanskem Barju za regionalno specifično omejitev poplave I;

5. podatki o psevdooglejenih tleh: iz Pedološke karte Slovenije na Ljubljanskem Barju za regionalno specifično omejitev poplave II;

6. podatki o plitvih tleh in tleh z najmanj 15 % skeleta v vrhnjem sloju tal: iz Pedološke karte Slovenije na izbranih naravno geografskih tipih za regionalno specifično omejitev kras.

6. člen

(združevanje GERK v skupine rabe)

Za potrebe točkovanja po tem pravilniku se GERK glede na vrsto dejanske rabe združujejo v naslednje skupine rabe:

1. travinje:

a) 1300 – trajni travnik,

b) 1320 – travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi,

c) 1222 – ekstenzivni sadovnjak;

2. njiva:

a) 1100 – njiva,

b) 1131 – začasno travinje,

c) 1150 – njiva za rejo polžev,

č) 1160 – hmeljišče,

d) 1161 – hmeljišče v premeni,

e) 1170 – jagode na njivi,

f) 1180 – trajne rastline na njivskih površinah,

g) 1190 – rastlinjak,

h) 1192 – rastlinjak s sadnimi rastlinami,

i) 1610 – kmetijsko zemljišče v pripravi;

3. sadovnjak I:

a) 1221 – intenzivni sadovnjak brez vrst iz točke 4,

b) 1230 – oljčnik;

4. sadovnjak II:

a) 1221 – intenzivni sadovnjak z vrsto: oreh, leska, mandelj, pekan oreh, kostanj, pistacija;

5. vinograd:

a) 1211 – vinograd,

b) 1212 – matičnjak,

c) 1240 – ostali trajni nasadi;

6. travinje na območju planinskih pašnikov:

a) 1300 – trajni travnik,

b) 1131 – začasno travinje,

c) 1320 – travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi,

č) 1222 – ekstenzivni sadovnjak.

7. člen

(skupna pravila točkovanja)

(1) Ne glede na 5. točko 4. člena tega pravilnika se najprej točkujejo vsi GERK v Republiki Sloveniji zunaj OMD po določbah od 8. do 11. člena tega pravilnika.

(2) Za GERK v skupini rabe travinje zunaj OMD se izračunajo:

a) povprečno število točk tal;

b) povprečno število točk nadmorske višine;

c) povprečno število točk nagiba;

č) povprečno število točk velikosti GERK.

(3) Za GERK v skupini rabe njiva zunaj OMD se izračunajo:

a) povprečno število točk tal;

b) povprečno število točk nadmorske višine;

c) povprečno število točk nagiba;

č) povprečno število točk velikosti GERK.

(4) Za GERK v skupini rabe sadovnjak I, sadovnjak II in vinograd zunaj OMD se izračuna povprečno število točk nagiba.

(5) Povprečne točke, izračunane na podlagi tega člena, se upoštevajo ob prvem točkovanju KMG v OMD in se med letom ne spreminjajo. Ponovno se izračunajo v primeru spremembe evidence OMD.

(6) Ne glede na prvi odstavek tega člena se za GERK v skupini rabe travinje na območju planinskih pašnikov točkovanje izven OMD ne izvede.

8. člen

(točkovanje skupine rabe travinje)

(1) Za skupino rabe travinje se določijo točke za vsak posamezen GERK na osnovi podatkov iz preglednic od 1 do 9 iz Priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika, in sicer v naslednjih korakih:

1. točke tal se odčitajo iz preglednice 1;

2. točke nadmorske višine se odčitajo iz preglednice 2;

3. točke nagiba se odčitajo iz preglednice 3;

4. točke velikosti GERK se odčitajo iz preglednice 4, 5, 6 ali 7;

5. točke za vključenost v območja regionalno specifičnih omejitvenih dejavnikov se odčitajo iz preglednice 8, pri čemer se za kras točkuje le GERK pod 500 m nadmorske višine;

6. točke za korekcijo paše se odčitajo iz preglednice 9 in pomnožijo s presežkom obračunane paše, izračunanim v skladu z drugim odstavkom tega člena. Točke za korekcijo paše se ne dodelijo GERK, ki so vpisani na skupni pašnik.

(2) Točke za korekcijo paše iz 6. točke prejšnjega odstavka se dodelijo, če je presežek obračunane paše, upoštevajoč vse GERK v skupini rabe travinje na KMG, večji od 0. Presežek obračunane paše se izračuna po naslednji enačbi:

$PDp = KDp – MDp.$

(3) Okrajšave iz prejšnjega odstavka pomenijo:

− PDp: presežek obračunane paše;

− MDp: minimalni izhodiščni delež paše, ki znaša 40 %;

− KDp: povprečni delež obračunane paše na kmetiji.

(4) Povprečni delež obračunane paše na kmetiji iz prejšnjega odstavka se izračuna po naslednji enačbi:

$$KDp = \frac{\sum Dp_{(g)} * Tha_{(g)}}{\sum Tha_{(g)}}.$$

(5) Okrajšavi iz prejšnjega odstavka pomenita:

− Dp(g) : obračunani delež paše pri posameznem GERK v skupini rabe travinje glede na nagib, ki se odčita iz preglednice 10 iz priloge 1 tega pravilnika;

− Tha(g) : površina posameznega GERK v skupini rabe travinje.

(6) Točke, določene v 1. do 4. točki prvega odstavka tega člena, se zmanjšajo za število točk, ki jih povprečno dosežejo GERK zunaj OMD iz drugega odstavka prejšnjega člena. Vrednost točk v primeru negativne razlike je 0.

(7) Vrednost točk za posamezen GERK v skupini rabe travinje je seštevek vseh točk, izračunanih v skladu s prejšnjim odstavkom.

9. člen

(točkovanje skupine rabe njiva)

(1) Za skupino rabe njiva se določijo točke za vsak GERK iz preglednic od 1 do 8 iz Priloge 2, ki je sestavni del tega pravilnika, v naslednjih korakih:

1. točke tal se odčitajo iz preglednice 1;

2. točke nadmorske višine se odčitajo iz preglednice 2;

3. točke nagiba se odčitajo iz preglednice 3;

4. točke velikosti GERK se odčitajo iz preglednice 4, 5, 6 ali 7;

5. točke za vključenost v območja regionalno specifičnih omejitvenih dejavnikov se odčitajo iz preglednice 8, pri čemer se za kras točkuje le GERK pod 500 m nadmorske višine.

(2) Točke, določene v 1. do 4. točki prejšnjega odstavka, se zmanjšajo za število točk, ki jih povprečno dosežejo GERK zunaj OMD iz tretjega odstavka 7. člena tega pravilnika. Vrednost točk v primeru negativne razlike je 0.

(3) Vrednost točk za posamezen GERK v skupini rabe njiva je seštevek vseh točk, izračunanih v skladu s prejšnjim odstavkom.

10. člen

(točkovanje skupine rabe sadovnjak I in sadovnjak II)

(1) Za skupino rabe sadovnjak I in II se določijo točke za vsak GERK iz preglednice 1 in preglednice 2 iz Priloge 3, ki je sestavni del tega pravilnika.

(2) Točke, določene na način iz prejšnjega odstavka, se zmanjšajo za točke, ki jih povprečno dosežejo GERK zunaj OMD iz četrtega odstavka 7. člena tega pravilnika. Vrednost točk v primeru negativne razlike je 0.

(3) Vrednost točk za posamezen GERK v skupini rabe sadovnjak je enaka izračunu točk v skladu s prejšnjim odstavkom.

11. člen

(točkovanje skupine rabe vinograd)

(1) Za skupino rabe vinograd se določijo točke za vsak GERK iz preglednice 1 iz Priloge 4, ki je sestavni del tega pravilnika.

(2) Točke, določene na način iz prejšnjega odstavka, se zmanjšajo za točke, ki jih povprečno dosežejo GERK zunaj OMD iz četrtega odstavka 7. člena tega pravilnika. Vrednost točk v primeru negativne razlike je 0.

(3) Vrednost točk za posamezen GERK v skupini rabe vinograd je enaka izračunu točk v skladu s prejšnjim odstavkom.

12. člen

(točkovanje skupine rabe travinje na planinskih pašnikih)

Za skupino rabe travinje na planinskih pašnikih se določijo točke za vsak posamezen GERK na osnovi podatkov iz preglednic od 1 do 3 iz Priloge 5, ki je sestavni del tega pravilnika, in sicer v naslednjih korakih:

1. točke tal se odčitajo iz preglednice 1;

2. točke nadmorske višine se odčitajo iz preglednice 2;

3. točke nagiba se odčitajo iz preglednice 3.

13. člen

(število točk na KMG)

(1) Po izračunu točk na GERK se izračuna število točk na KMG.

(2) Število točk na KMG se izračuna na osnovi ponderiranega povprečja točk za vse GERK na KMG iz skupine rabe njiva, travinje, sadovnjak I, sadovnjak II, vinograd in travinje na območju planinskih pašnikov, in sicer po naslednji enačbi:

$$Nna + Tna + S1na + S2na + Vna + Pna$$

(3) Okrajšave iz prejšnjega odstavka pomenijo:

1. TK: število točk/ha na KMG;

2. TKn: povprečno število točk/ha na KMG za skupino rabe njiva;

3. TKt: povprečno število točk/ha na KMG za skupino rabe travinje;

4. TKs1: povprečno število točk/ha na KMG za skupino rabe sadovnjak I;

5. TKs2: povprečno število točk/ha na KMG za skupino rabe sadovnjak II;

6. TKv: povprečno število točk/ha na KMG za skupino rabe vinograd;

7. TKp: povprečno število točk/ha na KMG za skupino rabe travinje na območju planinskih pašnikov;

8. Nha: skupna površina na KMG za skupino rabe njiva;

9. Tha: skupna površina na KMG za skupino rabe travinje;

10. Sha1: skupna površina na KMG za skupino rabe sadovnjak I;

11. Sha2: skupna površina na KMG za skupino rabe sadovnjak II;

12. Vha: skupna površina na KMG za skupino rabe vinograd;

13. Pha: skupna površina na KMG za skupino rabe travinje na območju planinskih pašnikov.

14. člen

(vodenje in posodabljanje razvrstitve KMG in izračuna točk)

(1) Razvrstitev in točkovanje KMG opravi v RKG ministrstvo, pristojno za kmetijstvo.

(2) Ob vsaki spremembi GERK na KMG se ponovno razvrsti KMG v OMD in izračuna število točk na KMG.

(3) Če se spremenijo podatki v evidencah, ki se uporabljajo za razvrstitev KMG v OMD ali izračun točk na KMG, ministrstvo enkrat letno do dneva, ki je v uredbi, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike, določen kot prvi dan za vložitev zbirne vloge, ponovno razvrsti KMG v OMD in izračuna število točk na KMG.

IV. PREHODNA IN KONČNI DOLOČBI

15. člen

(uporaba podatkov)

Do objave podatkov o pogostih poplavah na Planinskem polju iz opozorilne karte poplav iz 4. točke 5. člena tega pravilnika se uporabljajo podatki območja dosega desetletnih poplav iz Integralne karte poplavne nevarnosti.

16. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o razvrstitvi kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (Uradni list RS, št. 12/15 in 84/16).

17. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi drugega odstavka 181. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XY/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o razvrstitvi kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost

I. SPLOŠNI DOLOČBI

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik ureja razvrstitev kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (v nadaljnjem besedilu: OMD) ter način točkovanja kmetijskih gospodarstev, ki imajo kmetijska zemljišča v OMD.

2. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, pomenijo enako, kot to določajo predpis, ki ureja register kmetijskih gospodarstev (v nadaljnjem besedilu: RKG), predpis, ki ureja evidenco dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (v nadaljnjem besedilu: evidenca dejanske rabe), in predpisi, ki urejajo izvajanje ukrepov kmetijske politike.

II. RAZVRSTITEV KMG V OMD

3. člen

(razvrstitev KMG v OMD)

(1) Razvrstitev kmetijskih gospodarstev (v nadaljnjem besedilu: KMG) v OMD se opravi na podlagi evidence OMD in podatka o največji upravičeni površini GERK, ki so vpisani v RKG in imajo v skladu s predpisom, ki ureja RKG, pripisano državo Republiko Slovenijo.

(2) KMG se razvrsti v OMD, če je najmanj 50 % največje upravičene površine GERK na KMG v OMD.

(3) KMG se razvrstijo v naslednja OMD:

1. gorsko območje (GO);

2. območje z naravnimi omejitvami izven gorskih območij (NO);

3. območje s posebnimi omejitvami (PO).

(4) KMG se razvrsti v:

1. gorsko območje, če je v gorskem območju najmanj 50 % največje upravičene površine GERK na KMG;

2. območje z naravnimi omejitvami izven gorskih območij, če je v območju z naravnimi omejitvami izven gorskih območij najmanj 50 % največje upravičene površine GERK na KMG;

3. območje s posebnimi omejitvami, če je v območju s posebnimi omejitvami najmanj 50 % največje upravičene površine GERK na KMG.

(5) Prednostni vrstni red razvrščanja KMG v območja iz prejšnjega odstavka v primerih, ko ima KMG 50 % upravičene površine GERK na KMG v dveh območjih, je naslednji: gorsko območje, območje z naravnimi omejitvami izven gorskih območij, območje s posebnimi omejitvami.

III. TOČKOVANJE KMG V OMD

4. člen

(točkovanje KMG)

Število točk za posamezen KMG v OMD se izračuna na hektar kmetijskega zemljišča in zaokroži na celo število po pravilih matematičnega zaokroževanja, pri čemer se točkuje GERK, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. GERK je ob izračunu pripisan KMG;

2. velikost GERK je vsaj 100 m2;

3. GERK ima pripisano državo Republiko Slovenijo;

4. GERK ima pripisano eno od vrst dejanske rabe iz 6. člena tega pravilnika;

5. vključena površina GERK v OMD je vsaj 100 m2.

5. člen

(podatki za izračun točk)

Za izračun točk za posamezen GERK se uporabijo:

1. podatki o usklajenih GERK: iz RKG (GERK-PID, največja upravičena površina, vrsta dejanske rabe, nagib, nadmorska višina);

2. podatki o točkah tal: iz karte bonitetnih točk;

3. podatki o območjih posebnih omejitev: iz evidence OMD za regionalno specifično omejitev veter;

4. podatki o območjih posebnih omejitev: iz evidence OMD; o presihajočih Pivških jezerih, pogostih poplavah na Planinskem polju, pogostih poplavah na Ljubljanskem Barju: iz opozorilne karte poplav; o organskih tleh: iz Pedološke karte Slovenije na Ljubljanskem Barju za regionalno specifično omejitev poplave I;

5. podatki o psevdooglejenih tleh: iz Pedološke karte Slovenije na Ljubljanskem Barju za regionalno specifično omejitev poplave II;

6. podatki o plitvih tleh in tleh z najmanj 15 % skeleta v vrhnjem sloju tal: iz Pedološke karte Slovenije na izbranih naravno geografskih tipih za regionalno specifično omejitev kras.

6. člen

(združevanje GERK v skupine rabe)

Za potrebe točkovanja po tem pravilniku se GERK glede na vrsto dejanske rabe združujejo v naslednje skupine rabe:

1. travinje:

a) 1300 – trajni travnik,

b) 1320 – travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi,

c) 1222 – ekstenzivni sadovnjak;

2. njiva:

a) 1100 – njiva,

b) 1131 – začasno travinje,

c) 1150 – njiva za rejo polžev,

č) 1160 – hmeljišče,

d) 1161 – hmeljišče v premeni,

e) 1170 – jagode na njivi,

f) 1180 – trajne rastline na njivskih površinah,

g) 1190 – rastlinjak,

h) 1192 – rastlinjak s sadnimi rastlinami,

i) 1610 – kmetijsko zemljišče v pripravi;

3. sadovnjak I:

a) 1221 – intenzivni sadovnjak brez vrst iz točke 4,

b) 1230 – oljčnik;

4. sadovnjak II:

a) 1221 – intenzivni sadovnjak z vrsto: oreh, leska, mandelj, pekan oreh, kostanj, pistacija;

5. vinograd:

a) 1211 – vinograd,

b) 1212 – matičnjak,

c) 1240 – ostali trajni nasadi;

6. travinje na območju planinskih pašnikov:

a) 1300 – trajni travnik,

b) 1131 – začasno travinje,

c) 1320 – travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi,

č) 1222 – ekstenzivni sadovnjak.

7. člen

(skupna pravila točkovanja)

(1) Ne glede na 5. točko 4. člena tega pravilnika se najprej točkujejo vsi GERK v Republiki Sloveniji zunaj OMD po določbah od 8. do 11. člena tega pravilnika.

(2) Za GERK v skupini rabe travinje zunaj OMD se izračunajo:

a) povprečno število točk tal;

b) povprečno število točk nadmorske višine;

c) povprečno število točk nagiba;

č) povprečno število točk velikosti GERK.

(3) Za GERK v skupini rabe njiva zunaj OMD se izračunajo:

a) povprečno število točk tal;

b) povprečno število točk nadmorske višine;

c) povprečno število točk nagiba;

č) povprečno število točk velikosti GERK.

(4) Za GERK v skupini rabe sadovnjak I, sadovnjak II in vinograd zunaj OMD se izračuna povprečno število točk nagiba.

(5) Povprečne točke, izračunane na podlagi tega člena, se upoštevajo ob prvem točkovanju KMG v OMD in se med letom ne spreminjajo. Ponovno se izračunajo v primeru spremembe evidence OMD.

(6) Ne glede na prvi odstavek tega člena se za GERK v skupini rabe travinje na območju planinskih pašnikov točkovanje izven OMD ne izvede.

8. člen

(točkovanje skupine rabe travinje)

(1) Za skupino rabe travinje se določijo točke za vsak posamezen GERK na osnovi podatkov iz preglednic od 1 do 9 iz Priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika, in sicer v naslednjih korakih:

1. točke tal se odčitajo iz preglednice 1;

2. točke nadmorske višine se odčitajo iz preglednice 2;

3. točke nagiba se odčitajo iz preglednice 3;

4. točke velikosti GERK se odčitajo iz preglednice 4, 5, 6 ali 7;

5. točke za vključenost v območja regionalno specifičnih omejitvenih dejavnikov se odčitajo iz preglednice 8, pri čemer se za kras točkuje le GERK pod 500 m nadmorske višine;

6. točke za korekcijo paše se odčitajo iz preglednice 9 in pomnožijo s presežkom obračunane paše, izračunanim v skladu z drugim odstavkom tega člena. Točke za korekcijo paše se ne dodelijo GERK, ki so vpisani na skupni pašnik.

(2) Točke za korekcijo paše iz 6. točke prejšnjega odstavka se dodelijo, če je presežek obračunane paše, upoštevajoč vse GERK v skupini rabe travinje na KMG, večji od 0. Presežek obračunane paše se izračuna po naslednji enačbi:

PDp = KDp – MDp.

(3) Okrajšave iz prejšnjega odstavka pomenijo:

− PDp: presežek obračunane paše;

− MDp: minimalni izhodiščni delež paše, ki znaša 40 %;

− KDp: povprečni delež obračunane paše na kmetiji.

(4) Povprečni delež obračunane paše na kmetiji iz prejšnjega odstavka se izračuna po naslednji enačbi:

$$KDp = \frac{\sum Dp_{(g)} * Tha_{(g)}}{\sum Tha_{(g)}}.$$

(5) Okrajšavi iz prejšnjega odstavka pomenita:

− Dp(g) : obračunani delež paše pri posameznem GERK v skupini rabe travinje glede na nagib, ki se odčita iz preglednice 10 iz priloge 1 tega pravilnika;

− Tha(g) : površina posameznega GERK v skupini rabe travinje.

(6) Točke, določene v 1. do 4. točki prvega odstavka tega člena, se zmanjšajo za število točk, ki jih povprečno dosežejo GERK zunaj OMD iz drugega odstavka prejšnjega člena. Vrednost točk v primeru negativne razlike je 0.

(7) Vrednost točk za posamezen GERK v skupini rabe travinje je seštevek vseh točk, izračunanih v skladu s prejšnjim odstavkom.

9. člen

(točkovanje skupine rabe njiva)

(1) Za skupino rabe njiva se določijo točke za vsak GERK iz preglednic od 1 do 8 iz Priloge 2, ki je sestavni del tega pravilnika, v naslednjih korakih:

1. točke tal se odčitajo iz preglednice 1;

2. točke nadmorske višine se odčitajo iz preglednice 2;

3. točke nagiba se odčitajo iz preglednice 3;

4. točke velikosti GERK se odčitajo iz preglednice 4, 5, 6 ali 7;

5. točke za vključenost v območja regionalno specifičnih omejitvenih dejavnikov se odčitajo iz preglednice 8, pri čemer se za kras točkuje le GERK pod 500 m nadmorske višine.

(2) Točke, določene v 1. do 4. točki prejšnjega odstavka, se zmanjšajo za število točk, ki jih povprečno dosežejo GERK zunaj OMD iz tretjega odstavka 7. člena tega pravilnika. Vrednost točk v primeru negativne razlike je 0.

(3) Vrednost točk za posamezen GERK v skupini rabe njiva je seštevek vseh točk, izračunanih v skladu s prejšnjim odstavkom.

10. člen

(točkovanje skupine rabe sadovnjak I in sadovnjak II)

(1) Za skupino rabe sadovnjak I in II se določijo točke za vsak GERK iz preglednice 1 in preglednice 2 iz Priloge 3, ki je sestavni del tega pravilnika.

(2) Točke, določene na način iz prejšnjega odstavka, se zmanjšajo za točke, ki jih povprečno dosežejo GERK zunaj OMD iz četrtega odstavka 7. člena tega pravilnika. Vrednost točk v primeru negativne razlike je 0.

(3) Vrednost točk za posamezen GERK v skupini rabe sadovnjak je enaka izračunu točk v skladu s prejšnjim odstavkom.

11. člen

(točkovanje skupine rabe vinograd)

(1) Za skupino rabe vinograd se določijo točke za vsak GERK iz preglednice 1 iz Priloge 4, ki je sestavni del tega pravilnika.

(2) Točke, določene na način iz prejšnjega odstavka, se zmanjšajo za točke, ki jih povprečno dosežejo GERK zunaj OMD iz četrtega odstavka 7. člena tega pravilnika. Vrednost točk v primeru negativne razlike je 0.

(3) Vrednost točk za posamezen GERK v skupini rabe vinograd je enaka izračunu točk v skladu s prejšnjim odstavkom.

12. člen

(točkovanje skupine rabe travinje na planinskih pašnikih)

Za skupino rabe travinje na planinskih pašnikih se določijo točke za vsak posamezen GERK na osnovi podatkov iz preglednic od 1 do 3 iz Priloge 5, ki je sestavni del tega pravilnika, in sicer v naslednjih korakih:

1. točke tal se odčitajo iz preglednice 1;

2. točke nadmorske višine se odčitajo iz preglednice 2;

3. točke nagiba se odčitajo iz preglednice 3.

13. člen

(število točk na KMG)

(1) Po izračunu točk na GERK se izračuna število točk na KMG.

(2) Število točk na KMG se izračuna na osnovi ponderiranega povprečja točk za vse GERK na KMG iz skupine rabe njiva, travinje, sadovnjak I, sadovnjak II, vinograd in travinje na območju planinskih pašnikov, in sicer po naslednji enačbi:

$$Nna + Tna + S1na + S2na + Vna + Pna$$

(3) Okrajšave iz prejšnjega odstavka pomenijo:

1. TK: število točk/ha na KMG;

2. TKn: povprečno število točk/ha na KMG za skupino rabe njiva;

3. TKt: povprečno število točk/ha na KMG za skupino rabe travinje;

4. TKs1: povprečno število točk/ha na KMG za skupino rabe sadovnjak I;

5. TKs2: povprečno število točk/ha na KMG za skupino rabe sadovnjak II;

6. TKv: povprečno število točk/ha na KMG za skupino rabe vinograd;

7. TKp: povprečno število točk/ha na KMG za skupino rabe travinje na območju planinskih pašnikov;

8. Nha: skupna površina na KMG za skupino rabe njiva;

9. Tha: skupna površina na KMG za skupino rabe travinje;

10. Sha1: skupna površina na KMG za skupino rabe sadovnjak I;

11. Sha2: skupna površina na KMG za skupino rabe sadovnjak II;

12. Vha: skupna površina na KMG za skupino rabe vinograd;

13. Pha: skupna površina na KMG za skupino rabe travinje na območju planinskih pašnikov.

14. člen

(vodenje in posodabljanje razvrstitve KMG in izračuna točk)

(1) Razvrstitev in točkovanje KMG opravi v RKG ministrstvo, pristojno za kmetijstvo.

(2) Ob vsaki spremembi GERK na KMG se ponovno razvrsti KMG v OMD in izračuna število točk na KMG.

(3) Če se spremenijo podatki v evidencah, ki se uporabljajo za razvrstitev KMG v OMD ali izračun točk na KMG, ministrstvo enkrat letno do dneva, ki je v uredbi, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike, določen kot prvi dan za vložitev zbirne vloge, ponovno razvrsti KMG v OMD in izračuna število točk na KMG.

IV. PREHODNA IN KONČNI DOLOČBI

15. člen

(uporaba podatkov)

Do objave podatkov o pogostih poplavah na Planinskem polju iz opozorilne karte poplav iz 4. točke 5. člena tega pravilnika se uporabljajo podatki območja dosega desetletnih poplav iz Integralne karte poplavne nevarnosti.

16. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o razvrstitvi kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (Uradni list RS, št. 12/15 in 84/16).

17. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi četrtega odstavka 194. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o tržno informacijskem sistemu za trg s svežim sadjem

1. člen

Ta pravilnik določa način sporočanja podatkov, osebe, ki morajo posredovati podatke, vrsto, obseg in pogostnost zbiranja podatkov o prodanih količinah in cenah svežega sadja, ki je pridelano v Republiki Sloveniji, in sicer breskev, hrušk, jabolk in jagod (v nadaljnjem besedilu: sadje).

2. člen

Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: agencija) spremlja gibanje prodanih količin in cen sadja, ki je bilo pridelano v Republiki Sloveniji ter prodano pri tistih pridelovalcih, ki dosegajo predpisan obseg pridelave (v nadaljnjem besedilu: pridelovalci), in sicer:

– za breskve kakovostnega razreda I, velikosti najmanj 56 mm oziroma 85 g, če obseg skupnih površin breskev, vpisanih v register kmetijskih gospodarstev (v nadaljnjem besedilu: register), dosega najmanj 3 ha;

– za hruške kakovostnega razreda I, velikosti 70 mm ali več, če obseg skupnih površin hrušk, vpisanih v register, dosega najmanj 5 ha;

– za jabolka kakovostnega razreda I, velikosti 65 mm ali več, če obseg skupnih površin jabolk, vpisanih v register, dosega najmanj 10 ha;

– za jagode, kakovostnega razreda I, če obseg skupnih površin jagod, vpisanih v register, dosega najmanj 5 ha.

3. člen

(1) Vsako leto Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) do 5. decembra pošlje na agencijo seznam pridelovalcev, ki na dan 1. decembra dosegajo obseg površin iz prejšnjega člena in so v prihodnjem letu zavezanci za sporočanje prodanih količin in cen sadja ter vrsto embalaže, v katero je sadje pakirano (v nadaljnjem besedilu: vrsta embalaže).

(2) Agencija pošlje najpozneje do 20. decembra pridelovalcem obvestilo, da so v prihodnjem letu zavezanci za sporočanje prodanih količin in cen sadja ter vrste embalaže.

(3) Če je pridelovalec član organizacije proizvajalcev ali zadruge, sporoča količine in cene ter vrsto embalaže sadja za pridelovalca organizacija proizvajalcev ali zadruga.

(4) Pridelovalec lahko za sporočanje pooblasti drugo pravno ali fizično osebo ter pooblastilo nemudoma predloži agenciji.

4. člen

(1) Pridelovalec mora agenciji sporočati količine in ceno sadja ter vrsto embalaže za tiste dni, ko dnevno prodana količina sadja, ki je v skladu z zahtevami iz 2. člena tega pravilnika, presega 300 kg.

(2) Dnevno prodana količina sadja je tista količina, ki je istega dne odpremljena kupcu.

(3) Pridelovalec, ki ni sporočil nobenih količin in cen sadja ter vrste embalaže, mora do konca koledarskega leta agencijo obvestiti o razlogih, zaradi katerih ni dosegel za sporočanje predpisane prodane količine sadja iz prvega odstavka tega člena.

5. člen

(1) Pridelovalec sporoča agenciji zahtevane podatke na obrazcu POROČANJE PRIDELOVALCEV iz priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

(2) Pridelovalec pri sporočanju cene predhodno odšteje s tem pravilnikom določeno pavšalno vrednost embalaže, navedeno v prilogi 2, ki je sestavni del tega pravilnika.

(3) Pridelovalec sporoča dnevne cene in količine sadja ter vrsto embalaže vsak teden v torek, do 12. ure, za prodajo v obdobju preteklega tedna od vključno ponedeljka do nedelje.

(4) Pridelovalec sporoča podatke agenciji iz tega člena elektronsko prek spletnega portala agencije.

(5) Agencija mora posredovati podatke na ministrstvo vsak teden v sredo do 12. ure za pretekli teden.

6. člen

Pridelovalec mora najmanj 18 mesecev hraniti vse podatke in dokumente, na podlagi katerih je poročal agenciji, ter jih kadarkoli dati na vpogled pristojni inšpekcijski službi.

KONČNI DOLOČBI

7. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o tržno-informacijskem sistemu za trg s svežim sadjem in zelenjavo (Uradni list RS, št. 83/16).

8. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi šestega odstavka 115. člena in četrtega odstavka 185. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o demonstracijskih kmetijskih gospodarstvih

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa pogoje za pridobitev statusa demonstracijskega kmetijskega gospodarstva, vrste demonstracijskih dejavnosti, označevanje demonstracijskega kmetijskega gospodarstva, podrobnejšo vsebino evidence demonstracijskih kmetijskih gospodarstev in način zbiranja podatkov za evidenco.

2. člen

(izrazi)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, pomenijo:

1. demonstracijsko kmetijsko gospodarstvo je kmetijsko gospodarstvo, na katerem se izvajajo: razvoj, preizkušanje, uvajanje, prikaz ali razširjanje novih sort, pasem, procesov, praks in tehnologij, strojev in opreme v pridelavi kmetijskih rastlin, reji živali in predelavi ter ostale aktivnosti povezane s kmetijstvom;

2. dejavnost demonstracijskega kmetijskega gospodarstva je dejavnost, opredeljena v 10. členu tega pravilnika;

3. druga odgovorna oseba za izvedbo demonstracijskih dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: druga odgovorna oseba) je lahko: član družinske kmetije, zaposleni na družinski kmetiji, drug nosilec ali član druge družinske kmetije, izvajalec javne službe v kmetijstvu, predstavnik izobraževalne, raziskovalne ali svetovalne organizacija.

3. člen

(splošni pogoji)

(1) Status demonstracijskega kmetijskega gospodarstva lahko pridobi kmetijsko gospodarstvo, ki:

– opravlja kmetijsko dejavnost v skladu z zakonom;

– omogoča vključevanje deležnikov AKIS;

– sodeluje z izobraževalnimi, raziskovalnimi ali svetovalnimi organizacijami in z njimi sodeluje pri izvajanju vsebin, ki prispevajo k prenosu znanja v prakso;

– zagotavlja ustrezne kadrovske, materialne in tehnične pogoje iz 4. in 5. člena tega pravilnika in

– omogoča dostop za ogled in izvedbo demonstracij drugim deležnikom sistema AKIS.

4. člen

(kadrovski pogoji)

(1) Nosilec ali druga odgovorna oseba mora za izvedbo demonstracijskih dejavnosti izpolnjevati naslednje kadrovske pogoje:

– imeti najmanj srednješolsko izobrazbo s področja kmetijstva ali naravoslovja ali najmanj pet let delovnih izkušenj v kmetijski dejavnosti;

– dobro poznati demonstracijsko dejavnost iz 10. člena tega pravilnika, ki jo demonstrira na kmetijskem gospodarstvu in

– v zadnjih treh letih mora aktivno izvajati kmetijsko dejavnost ali imeti izkušnje s prenosom znanja ali sodelovanjem v izobraževalnih, svetovalnih ali raziskovalnih projektih.

(2) Kadrovski pogoji iz prejšnjega člena tega pravilnika se dokazujejo s:

– kopijo dokazila o izobrazbi;

– opisom delovnih izkušenj;

– izjavami o sodelovanju v projektih ali referencami in

– potrdilom o vpisu v register kmetijskih gospodarstev.

(2) Ministrstvo lahko zahteva dodatna pojasnila ali dokazila, če obstaja dvom o izpolnjevanju pogojev iz prvega odstavka tega člena.

(3) Če demonstracijske dejavnosti izvaja več oseb, mora biti ob izvedbi prisotna najmanj ena oseba, ki izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka tega člena.

(4) V primeru, da gre za formalno usposabljanje na demonstracijskem kmetijskem gospodarstvu, mora biti prisoten tudi mentor, ki ima opravljen izpis v skladu z zakonodajo na področju šolstva.

5. člen

(materialni in tehnični pogoji)

Demonstracijsko kmetijsko gospodarstvo mora zagotavljati:

– primerne prostore, zemljišča ali opremo za prikaz praks in rezultatov raziskav,

– osnovne pogoje za sprejem udeležencev (npr. varnost, dostopnost),

– ustrezno infrastrukturo za izvedbo izobraževanj ali prikazov.

6. člen

(vloga za pridobitev statusa demonstracijskega kmetijskega gospodarstva)

(1) Nosilec KMG vloži vlogo za pridobitev statusa demonstracijske kmetije pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo, na obrazcu iz Priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika. Vlogi je treba priložiti:

– dokazila o izpolnjevanju pogojev iz 3., 4. in 5. člena tega pravilnika,

– opis demonstracijskih dejavnosti, ki jih bo kmetija izvajala in

– po potrebi dokazila o sodelovanju z izobraževalnimi, raziskovalnimi ali svetovalnimi institucijami.

(2) Vloga se lahko vloži elektronsko ali po pošti.

7. člen

(pridobitev statusa)

(1) Ministrstvo preveri popolnost vloge in skladnost s pogoji iz tega pravilnika.

(2) V primeru nepopolne vloge vlagatelja pozove k dopolnitvi v roku 30 dni.

(3) Če so pogoji izpolnjeni, ministrstvo izda odločbo o podelitvi statusa demonstracijskega kmetijskega gospodarstva, v kateri določi tudi področja dejavnosti, za katera je status priznan.

(4) Status demonstracijskega kmetijskega gospodarstva se podeli za določeno obdobje, ki ne sme biti krajše od petih let.

8. člen

(označevanje demonstracijskih kmetijskih gospodarstev)

Demonstracijsko kmetijsko gospodarstvo lahko v komunikaciji, promociji ter na lokaciji izvajanja demonstracijske dejavnosti uporablja logotip iz Priloge 2 tega pravilnika.

9. člen

(razlogi za odvzem statusa in izbris iz evidence)

(1) Ministrstvo lahko status demonstracijske kmetije odvzame, če:

– kmetija ne izpolnjuje več pogojev iz tega pravilnika,

– se ugotovi hujše kršitve pri izvajanju demonstracijskih dejavnosti,

– nosilec poda zahtevo za prenehanje statusa ali

– kmetijsko gospodarstvo v dveh zaporednih letih ne izvede nobene demonstracijske dejavnosti brez utemeljenega razloga.

(2) Če kmetijsko gospodarstvo ne izpolnjuje več prejšnjega odstavka tega člena, minister določi rok za odpravo nepravilnosti. Če pogoji v roku niso izpolnjeni, se po uradni dolžnosti izvede izbris iz evidence demonstracijskih kmetijskih gospodarstev.

10. člen

(vrste demonstracijskih dejavnosti)

(1) Vrste demonstracijskih dejavnosti so:

1. prilagajanje na podnebne spremembe

2. digitalizacija in precizno kmetijstvo (npr. senzorji, droni);

3. ekološko kmetijstvo;

4. preusmeritev v ekološko kmetijstvo;

5. dobrobit živali (npr. ureditev hlevov);

6. ohranjanje in izboljševanje rodovitnosti tal;

7. lokalne pasme in sorte (npr. promocija in ohranjanje avtohtonih živali in rastlin, ARK kmetije);

8. biodiverziteta (npr. mejice, ekstenzivna raba, Natura 2000);

9.izobraževalna vloga;

10. trženje in diverzifikacija;

11. socialni in skupnostni vidiki kmetijstva (npr. socialne kmetije, vključevanje ranljivih skupin, medgeneracijski prenos znanja);

12. gozdarsko-kmetijski sistemi (agrogozdarstvo) (npr. senčni sistemi, pašniki z drevesi);

13. energetska učinkovitost in OVE (npr. fotovoltaika, bioplin, energetska prenova hlevov);

14. drugo, kadar ni izbrana nobena izmed zgoraj naštetih točk tega odstavka.

11. člen

(vodenje in objava evidence)

(1) Ministrstvo vodi evidenco demonstracijskih kmetijskih gospodarstev, ki vsebuje naslednje podatke:

1. KMG-MID, naslov/sedež, domače ime kmetije, nosilec, člani družinske kmetije in zaposleni na družinski kmetiji,

2. dopolnilne dejavnosti,

3. GERK-PID, raba GERK, površina, krajinske značilnosti,

4. statistična regija, tip kmetovanja, razred ekonomske velikosti,

5. vrste demonstracijskih dejavnosti,

6. ukrepi, ki se izvajajo na kmetijskem gospodarstvu,

7. obdobje trajanja statusa in morebitni preklici ali spremembe.

(2) Podatki iz zgornjega odstavka tega člena so javno objavljeni na spletni strani ministrstva.

12. člen

(sporočanje sprememb evidence)

Demonstracijska kmetijska gospodarstva morajo redno poročati o morebitnih spremembah, zlasti podatkov iz prejšnjega člena tega pravilnika.

13. člen

(uporaba podatkov)

Anonimizirani podatki, pridobljeni v skladu s tem pravilnikom, se uporabljajo tudi za analiziranje učinkov in načrtovanje ciljev in ukrepov kmetijske politike ter za raziskovalne in svetovalne namene.

KONČNA DOLOČBA

14. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik prične veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi sedmega odstavka 184. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XY/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o evidenci krajinskih značilnosti za pogojenost in ukrepe kmetijske politike

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa podrobnejšo vsebino evidence krajinskih značilnosti za pogojenost in ukrepe kmetijske politike (v nadaljnjem besedilu: EKRZ), območja v Republiki Sloveniji na katerih se prednostno zajemajo krajinske značilnosti, vrste krajinskih značilnosti, opise krajinskih značilnosti, najmanjše površine oziroma dimenzije zajema, metodologijo zajema podatkov krajinskih značilnosti, prijavo sprememb, objavo in način vzdrževanja EKRZ za skupine dreves oziroma grmičevja, mejice, obvodno vegetacijo, posamezno drevo, drevesa v vrsti in vodno prvino.

2. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, pomenijo:

1. ortofoto je skeniran ali digitalni letalski ali satelitski posnetek, ki je z upoštevanjem centralne projekcije posnetka in modela reliefa transformiran v državni koordinatni sistem in v metričnem smislu enak linijskemu načrtu ali karti;

2. interpretacijski ključ je priročnik s podrobnejšimi navodili za določanje krajinskih značilnosti;

3. EKRZ-PID je edinstvena identifikacijska oznaka poligona krajinske značilnosti v EKRZ;

4. poligon krajinske značilnosti je strnjena površina z isto vrsto krajinske značilnosti.

3. člen

(oblika in način vzpostavitve ter vodenja EKRZ)

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) vzpostavi in vodi EKRZ v grafični obliki na osnovi ortofoto ali drugih podatkov iz 7. člena tega pravilnika.

4. člen

(podrobnejša vsebina EKRZ)

(1) EKRZ se prednostno vodi za določena, predvsem kmetijsko intenzivnejša, območja Republike Slovenije, kjer so krajinske značilnosti, pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti ter se z ukrepi kmetijske politike spodbuja in financira njihovo ohranjanje, vzdrževanje ali vzpostavitev.

(2) Grafični prikaz območij krajinskih značilnosti je v Prilogi, ki je sestavni del tega pravilnika, in vsebuje:

– območja zajema krajinskih značilnosti,

– območja obveznega ohranjanja krajinskih značilnosti v okviru standarda DKOP 8 v skladu z uredbo, ki ureja pravila pogojenosti,

– območja izvajanja kmetijske prakse vzdrževanje krajinskih značilnosti in območje izvajanja kmetijske prakse vzpostavitev novih krajinskih značilnosti sheme INP 8.12 Neproizvodne površine in elementi – NPE iz uredbe, ki ureja neposredna plačila iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027, in

– območja izvajanja operacije ohranjanje mejic iz uredbe, ki ureja plačila za okoljske in podnebne obveznosti ter naravne ali druge omejitve iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027.

(3) Zapis grafičnega prikaza območja zajema krajinskih značilnosti iz prejšnjega odstavka se hrani pri ministrstvu.

(4) Grafični prikaz območij zajema in poligonov krajinskih značilnosti s pripisanimi podatki EKRZ iz petega odstavka tega člena se prikaže v javnem spletnem pregledovalniku grafičnih podatkov ministrstva, dostopnem na spletni strani http://rkg.gov.si/GERK/WebViewer/.

(5) V EKRZ se za posamezni poligon krajinske značilnosti vodijo naslednji podatki o:

1. vrsti in šifri krajinske značilnosti, ki sta določeni v 5. členu tega pravilnika;

2. EKRZ-PID, ki se aplikacijsko določi ob vrisu poligona krajinske značilnosti;

3. grafični površini poligona krajinske značilnosti, ki se vodi v m^2;

4. umestitvi krajinske značilnosti v prostoru, ki se za vsako točko poligona krajinske značilnosti vodi z x,y koordinato državnega koordinatnega sistema;

5. viru zajema;

6. datumu in vrsti spremembe krajinske značilnosti;

7. varovanju krajinske značilnosti v okviru standarda DKOP 8, zahteve ohranjanja krajinskih značilnosti, ki jo je treba ohranjati v skladu z uredbo, ki ureja pravila pogojenosti;

8. možnosti uveljavljanja neposrednih plačil v skladu z uredbo, ki ureja neposredna plačila iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027;

9. možnosti uveljavljanja kmetijsko-okoljsko-podnebnih plačil v skladu z uredbo, ki ureja plačila za okoljske in podnebne obveznosti, naravne ali druge omejitve in območja Natura 2000 iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027;

10. vzpostavitvi krajinske značilnosti z investicijskimi sredstvi skupne kmetijske politike.

(6) Ne glede na območja zajema krajinskih značilnosti iz drugega odstavka tega člena se podatki o novo vzpostavljenih krajinskih značilnostih z investicijskimi sredstvi skupne kmetijske politike iz 10. točke petega odstavka tega člena lahko v EKRZ vodijo tudi zunaj teh območij.

5. člen

(vrste, šifre, površine in dimenzije krajinskih značilnosti)

Vrste, šifre, površine in dimenzije zajema krajinskih značilnosti s kratkimi opisi so sledeče:

1. 1510 – Skupina dreves oziroma grmičevja je površina, porasla z drevesi oziroma grmičevjem, ki oblikuje jasno zaključeno celoto krajinske značilnosti znotraj kmetijskega zemljišča v uporabi (v nadaljnjem besedilu: KZU) ali ob KZU, velikosti do 5.000 m^2. Pokritost s krošnjami dreves oziroma grmičevjem presega 75 % površine, krošnje so strnjene in ločene od gozda;

2. 1520 – mejica je vsaj 10 metrov dolga in pri krošnji največ 20 metrov široka, njena površina obsega vsaj 25 m2 in je strnjena, samostojna, neprekinjena linija ter pretežno porasla z lesno vegetacijo in se ne uporablja za proizvodne namene. Lahko je v sestavi grmičevja, z drevesi ali brez njih, s suhim zidom, posamezni deli pa so lahko tudi brez lesne vegetacije in porasli z zelmi;

3. 1530 – obvodna vegetacija je sklenjena grmovna, drevesna in druga nelesna vegetacija, ki se pretežno nahaja na priobalnih zemljiščih v skladu s 65. členom Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20);

4. 1540 – posamezno drevo je drevo ali grm s premerom krošnje najmanj 5 m na ali ob KZU;

5. 1550 – drevesa v vrsti so samostojna linearna struktura najmanj treh dreves v ravni vrsti, ki se nahaja znotraj ali ob robu KZU;

6. 7010 – vodna prvina je manjša, stalno stoječa vodna površina, kot so kali, mlake, puči, ribniki, gramoznica, glinokopi naravnega ali antropogenega nastanka (npr. zaradi izkopavanja gramoza) s pripadajočim obrežnim pasom in minimalne površine 25 m^2 ter maksimalne 2.000 m^2, ki prvenstveno niso namenjene ekonomski ali rekreacijski rabi.

6. člen

(določanje krajinskih značilnosti)

Za potrebe določanja krajinskih značilnosti se uporablja Interpretacijski ključ, ki vsebuje podrobnejše opise posameznih vrst krajinskih značilnosti s primeri zajema posameznih vrst krajinskih značilnosti. Interpretacijski ključ se objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave (https://rkg.gov.si/vstop/).

7. člen

(metodologija zajema podatkov krajinskih značilnosti)

(1) Podatke v EKRZ ministrstvo zajema s pomočjo računalniško podprte foto interpretacije, pri čemer se kot podlaga uporablja ortofoto (z ločljivostjo slikovnega elementa do 0,5 metra).

(2) Pri zajemu podatkov v EKRZ se lahko uporabijo tudi drugi podatki, kot na primer: satelitski posnetki, digitalni model reliefa, topološke karte, podatki iz evidence dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč in podatki iz registra kmetijskih gospodarstev.

(3) Kadar se s pomočjo opisanih postopkov iz prvega in drugega odstavka tega člena podatkov v EKRZ ne da določiti, ministrstvo opravi terenski ogled, na podlagi katerega se nato določijo podatki v EKRZ.

8. člen

(prijava sprememb krajinskih značilnosti)

(1) Če uporabnik podatkov EKRZ ugotovi, da se podatek v EKRZ razlikuje od dejanskega stanja v naravi, lahko na ministrstvo vloži predlog za spremembo podatkov v EKRZ.

(2) Sprememba podatkov iz prejšnjega odstavka vključuje:

- vzpostavitev nove krajinske značilnosti z investicijskimi sredstvi skupne kmetijske politike ali vzpostavitev nove krajinske značilnosti znotraj območij iz drugega odstavka 4. člena tega pravilnika,

- spremembo oblike, vrste ali velikosti obstoječe krajinske značilnosti ali

-odstranitev krajinske značilnosti.

(3) Predlog iz prvega odstavka tega člena se vloži ustno, pisno ali na elektronski naslov raba.mkgp@gov.si. V predlogu je treba navesti lokacijo krajinske značilnosti, na katero je vezan predlog spremembe (geografske koordinate, št. katastrske parcele s katastrsko občino ali EKRZ-PID), in kratek opis razloga za spremembo krajinske značilnosti s priloženimi dokazili, kot so fotografije krajinske značilnosti oziroma zemljišča, kjer naj bi se nahajala krajinska značilnost in druga dokazila, iz katerih je stanje v naravi ugotovljivo.

(4) Ministrstvo obravnava predlog iz prvega odstavka tega člena, ugotovitve vnese v EKRZ.

(5) Spremembe krajinskih značilnosti, ki jih na terenu ugotovi ministrstvo, Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: agencija), Inšpektorat Republike Slovenije

za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo ali Inšpektorat Republike Slovenije za naravne vire in prostor, ministrstvo po uradni dolžnosti vnese v EKRZ.

(6) Agencija in inšpektorata iz prejšnjega odstavka posredujejo ministrstvu podatke kontrolnih ugotovitev o dejanskem stanju krajinske značilnosti v naravi, s priloženimi fotografijami in topološko urejenimi grafičnimi podatki meritev v elektronski obliki.

9. člen

(vzdrževanje in dostopnost EKRZ)

Poleg rednega vzdrževanja EKRZ na podlagi novih ortofoto se ugotovljene spremembe, ki jih sporočijo uporabniki podatkov, sproti vnašajo v EKRZ. EKRZ je dostopna na spletni strani: https://rkg.gov.si/vstop/.

KONČNA DOLOČBA

10. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi sedmega odstavka 162. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XY/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o evidenci o delovnih opravilih

1. člen

(vsebina pravilnika)

Ta pravilnik določa podrobnejšo vsebino in podrobnejše postopke vodenja evidence o delovnih opravilih.

2. člen

(podrobnejša vsebina evidence o delovnih opravilih)

(1) Evidenca o delovnih opravilih se vodijo za naslednje kategorije:

1. živali,

2. njivske površine,

3. hmeljišča,

4. intenzivne sadovnjake,

5. oljčnike,

6. vinograde,

7. trajno travinje oziroma pašnike,

8. visokodebelne travniške sadovnjake,

9. mejice,

10. uporaba organskih in mineralnih gnojil,

11. uporaba FFS.

(2) Evidenca o delovnih opravilih se za površinske intervencije vodi na posamezen GERK glede na posamezno rabo kmetijske površine; za intervencije, ki se vodijo za živali, pa za obvezne podatke.

(3) Evidence iz prvega odstavka tega člena se vodijo v elektronskiobliki v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo in predpisih, ki urejajo izvedbo intervencij skupne kmetijske politike.

3. člen

(postopek vodenja evidence o delovnih opravilih)

(1) Zavezanec za izpolnjevanje evidence o delovnih opravilih, ki jih določa zakon o kmetijstvu vnaša delovna opravila v elektronsko aplikacijo, ki je dostopna na spletnih straneh agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja.

(2) Navodila za vodenje računalniških enotnih evidenc o delovnih opravilih za posamezne intervencije Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023-2027 - intervencija kmetijsko-okoljsko-podnebna plačila (KOPOP), intervencija lokalne pasme in sorte (LOPS), intervencija biotično varstvo rastlin (BVR), intervencija Habitatini tipi in vrste na območjih Natura 2000, intervencija Sheme za podnebje in okolje ter za namen ekološkega kmetovanja (EK) se nahajajo v Prilogi 1 tega pravilnika.

(3) Evidenca o delovnih opravilih se vodi elektronsko.

KONČNA DOLOČBA

4.člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi četrtega odstavka 194. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XY/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o tržno informacijskem sistemu za trg z etilnim alkoholom

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa zavezance za sporočanje Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: agencija) o vrsti, obsegu in pogostnosti zbiranja cen in količin za trg z etilnim alkoholom kmetijskega porekla za izvajanje:

– Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 671), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2024/1143 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o geografskih označbah za vino, žgane pijače in kmetijske proizvode ter zajamčenih tradicionalnih posebnostih in neobveznih navedbah kakovosti za kmetijske proizvode, spremembi uredb (EU) št. 1308/2013, (EU) 2019/787 in (EU) 2019/1753 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1151/2012 (UL L št. 1143 z dne 23. 4. 2024, str. 1),

– Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2017/1185 z dne 20. aprila 2017 o določitvi pravil za uporabo uredb (EU) št. 1307/2013 in (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s pošiljanjem informacij in dokumentov Komisiji ter o spremembi in razveljavitvi več uredb Komisije (UL L št. 171 z dne 4. 7. 2017, str. 113), zadnjič spremenjene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2024/2391 z dne 10. septembra 2024 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2017/1185 glede nekaterih zahtev glede poročanja ter pošiljanja nekaterih informacij in dokumentov Komisiji v sektorju kmetijskih trgov (UL L št. 2024/2391 z dne 11. 9. 2024, str. 1), glede pošiljanja informacij o proizvodnji in trgih v 10. točki Priloge III., v skladu s členom 12(b).

2. člen

(zavezanci)

(1) Zavezanci za sporočanje podatkov o količinah etilnega alkohola so proizvajalci etilnega alkohola.

(2) Zavezanci za sporočanje podatkov o količinah etilnega alkohola za predelavo ali pakiranje so proizvajalci oziroma uvozniki etilnega alkohola.

3. člen

(vrsta, obseg in pogostost sporočanja)

(1) Zavezanci iz prvega odstavka prejšnjega člena agenciji sporočajo podatke o količinah s fermentacijo in destilacijo pridobljenega etilnega alkohola, razčlenjene po kmetijskih surovinah, iz katerih se proizvaja alkohol.

(2) Zavezanci iz drugega odstavka prejšnjega člena agenciji sporočajo podatke o količinah etilnega alkohola, namenjenega za predelavo ali pakiranje, razčlenjenih po kategorijah uporabe (hrana in pijača, goriva, industrija/drugo).

(3) Podatke iz prvega in drugega odstavka tega člena zavezanci sporočajo vsako leto do 15. februarja za količine za predhodno koledarsko leto. Sporočene količine se izrazijo v hektolitrih čistega alkohola. Sporočajo jih na obrazcih, ki jih pripravi agencija za namen poročanja Evropski komisiji.

(4) Za elektronsko vložitev sporočil iz prvega do petega odstavka tega člena agencija vzpostavi spletno vstopno mesto na naslovu https://e-kmetija.gov.si, na katerem se odgovorna oseba zavezanca ali njegov pooblaščenec s sredstvom elektronske identifikacije prijavi v informacijski sistem agencije. Odgovorna oseba zavezanca ali njegov pooblaščenec izvede elektronski vnos, vključno s kvalificiranim elektronskim podpisom, in vloži sporočilo na obrazcu v rokih iz prvega do petega odstavka tega člena v informacijski sistem agencije. Če sporočilo vlaga pooblaščenec za elektronsko vložitev, se mora pred elektronsko vložitvijo sporočila registrirati pri agenciji. Pooblaščenec za elektronsko vložitev pri vnosu sporočila izpolni pooblastilo agencije za dostop do informacijskega sistema in njegovo uporabo v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

(5) Sredstvo elektronske identifikacije iz prejšnjega odstavka je sredstvo elektronske identifikacije ravni zanesljivosti srednja ali visoka, oziroma drug način elektronske identifikacije za dostop do elektronskih storitev ravni zanesljivosti srednja ali visoka v skladu s predpisi, ki urejajo področje elektronske identifikacije in storitev zaupanja.

(6) Podrobnejša navodila o prijavi v informacijski sistem, izpolnjevanju ter vlaganju sporočil ter obrazce iz tega člena agencija objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave, pod zavihkom »storitve«, ki se nanaša na pripravo tržnih poročil za kmetijske pridelke in živila.

(7) Agencija pridobi seznam zavezancev iz Poslovnega registra Slovenije (AJPES) ali od SURS (?) ali ??

4. člen

(nadzor)

Nadzor nad pravilnostjo podatkov iz prejšnjega člena opravlja kmetijski inšpektor najmanj enkrat letno na reprezentativnem vzorcu zavezancev za poročanje. Zavezanci za poročanje iz 2. člena tega pravilnika hranijo za ta namen vso dokumentacijo, povezano s poročanjem, najmanj 24 mesecev od zadnjega poročanja.

KONČNA DOLOČBA

5. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi drugega odstavka 122. člena in 127. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25) izdaja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

PRAVILNIK

o podrobnejših pogojih za izvajanje državne javne službe na osuševalnih in namakalnih sistemih

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa ceno storitev državne javne službe na osuševalnih in namakalnih sistemih (v nadaljnjem besedilu: državna javna služba) in podrobnejše pogoje glede strokovne izobrazbe oseb, ki opravljajo strokovno delo pri izvajanju državne javne službe.

2. člen

(vir financiranja)

Državna javna služba se financira iz proračuna Republike Slovenije, proračunske postavke 243010 – Zemljiške operacije, 822710 – Vzdrževanje melioracijskih sistemov, v skladu s predpisom, ki ureja način izvajanja državne javne službe.

3. člen

(cena storitve)

(1) Cene storitev upravljanja osuševalnih in namakalnih sistemov se določijo na podlagi letnih programov upravljanja iz predpisa, ki ureja upravljanje in vzdrževanje osuševalnih in namakalnih sistemov.

(2) Urna postavka za storitve upravljanja osuševalnih in namakalnih sistemov, ki vključuje tudi materialne stroške, znaša 26,57 eura.

(3) Storitve upravljanja iz prejšnjega odstavka so za uporabnika storitev brezplačne.

(4) Cene storitev vzdrževanja osuševalnih in namakalnih sistemov so določene v skladu z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča.

4. člen

(strokovna izobrazba)

(1) Oseba, ki opravlja strokovno delo pri izvajanju upravljanja osuševalnih in namakalnih sistemov, mora imeti najmanj višjo strokovno izobrazbo kmetijske smeri .

(2) Oseba, ki opravlja strokovno delo pri izvajanju vzdrževanja namakalnih sistemov, mora imeti najmanj nižjo poklicno kmetijsko, strojno, gradbeno, elektro ali računalniško izobrazbo oziroma najmanj nižjo poklicno izobrazbo, ki ustreza vrsti vzdrževalnih del, in sicer:

1. pregled in redno vzdrževanje črpališč in drugih objektov, namenjenih za odvzem in dovod vode do črpališča;

2. pregled in zagotavljanje rednega delovanja vozlišč, odvzemnih jaškov, blatnikov in zračnikov;

3. pregled zasunov in hidrantov;

4. sanacija pokrovov;

5. vzdrževanje cevovodov;

6. polnjenje in odzračevanje cevovodov;

7. praznjenje namakalnih sistemov in konzerviranje črpališč;

8. odstranjevanje mulja iz usedalnikov in filtrov;

9. meritve katodne zaščite;

10. vzdrževanje električne opreme črpališč;

11.zimska zaščita črpalk in elektro omar.

KONČNI DOLOČBI

5. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o podrobnejših pogojih za izvajanje javne službe upravljanja in vzdrževanja hidromelioracijskih sistemov (Uradni list RS, št. 85/14).

6. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi šestega odstavka 183. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, v soglasju z ministrom pristojnim za prosto, izdaja

PRAVILNIK

o evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa podrobnejšo vsebino evidence dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (v nadaljnjem besedilu: dejanska raba), podrobnejše vrste dejanske rabe, določanje dejanske rabe, najmanjše površine zajema, metodologijo zajema podatkov dejanske rabe, usklajevanje podatkov, prijavo sprememb, objavo in dostopnost evidence dejanske rabe ter način vzdrževanja evidence dejanske rabe.

2. člen

(pomen izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

– ortofoto je skeniran ali digitalni letalski ali satelitski posnetek, ki je z upoštevanjem centralne projekcije posnetka in modela reliefa transformiran (razpačen) v državni koordinatni sistem. Ortofoto je v metričnem smislu enak linijskemu načrtu ali karti;

– interpretacijski ključ je priročnik z navodili za določanje dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč;

– RABA_PID je identifikacijska oznaka poligona rabe;

– GERK je strnjena površina kmetijskega zemljišča z enako vrsto dejanske rabe, ki je v uporabi enega kmetijskega gospodarstva.

3. člen

(oblika in način vzpostavitve ter vodenja evidence dejanske rabe)

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) vzpostavi in vodi evidenco dejanske rabe v grafični obliki na osnovi ortofoto ali drugih virov.

4. člen

(podrobnejša vsebina evidence dejanske rabe)

(1) Evidenca dejanske rabe se vodi za celotno območje Republike Slovenije.

(2) V evidenci dejanske rabe se poleg podatkov, naštetih v tretjem odstavku 165. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08) za posamezni poligon vodijo še naslednji podatki:

– vir zajema podatkov,

– podatki o izvajanju kontrole.

5. člen

(podrobnejše vrste dejanske rabe)

(1) Podrobnejše vrste dejanske rabe so:

1. njiva,

2. hmeljišče,

3. trajne rastline na njivskih površinah,

4. rastlinjak,

5. vinograd,

6. matičnjak,

7. intenzivni sadovnjak,

8. ekstenzivni oziroma travniški sadovnjak,

9. oljčnik,

10. ostali trajni nasadi,

11. trajni travnik,

12. barjanski travnik,

13. kmetijsko zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem,

14. kmetijsko zemljišče v zaraščanju,

15. plantaža gozdnega drevja,

16. drevesa in grmičevje,

17. neobdelano kmetijsko zemljišče,

18. gozd.

(2) V evidenci dejanske rabe se za namene ugotavljanja izpolnjevanja pogojev za ukrepe kmetijske politike zajemajo tudi druge vrste dejanske rabe in sicer:

1. pozidano in sorodno zemljišče,

2. barje,

3. trstičje,

4. ostalo zamočvirjeno zemljišče,

5. suho, odprto zemljišče s posebnim rastlinskim pokrovom,

6. odprto zemljišče brez ali z nepomembnim rastlinskim pokrovom,

7. voda.

6. člen

(določanje dejanske rabe)

(1) Za potrebe določanja dejanske rabe se uporablja Interpretacijski ključ, ki vsebuje šifrant vrst dejanske rabe, navodila za zajem podatkov, opise posameznih vrst dejanske rabe in najmanjše površine zajema posameznih vrst dejanske rabe. Interpretacijski ključ se objavi na spletni strani ministrstva: http://rkg.gov.si/GERK/.

(2) Šifrant dejanske rabe s kratkimi opisi vrst rabe je določen v prilogi 1, ki je kot priloga sestavni del tega pravilnika.

7. člen

(najmanjše površine zajema)

(1) Najmanjša površina zajema dejanske rabe je površina zemljišča z isto vrsto dejanske rabe, ki se obvezno izloči kot samostojen poligon dejanske rabe, lahko pa se zajemajo tudi manjše površine. Najmanjše površine zajema za posamezno vrsto dejanske rabe so določene v prilogi 1, ki je kot priloga sestavni del tega pravilnika.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se iz skupin dejanske rabe njive in vrtovi, travniške površine in trajni nasadi izločajo vse nekmetijske površine, večje od 100 m^2 (seniki, lope, drevesa, kupi kamenja in podobno). Če so kmetijska zemljišča znotraj pozidanih površin ali gozda, se jih zajema le, če so večja od 5000 m^2, razen v primerih, ko so ta zemljišča v register kmetijskih gospodarstev vpisana kot GERK v skladu s predpisom, ki ureja register kmetijskih gospodarstev.

8. člen

(metodologija zajema podatkov dejanske rabe)

(1) Podatke o dejanski rabi ministrstvo zajema s pomočjo računalniško podprte foto interpretacije, pri čemer se kot podlaga uporablja ortofoto (z ločljivostjo slikovnega elementa do 1 meter).

(2) Pri zajemu dejanske rabe se lahko uporabijo tudi drugi podatki, kot na primer: digitalni model reliefa, topološke karte, register kmetijskih gospodarstev in drugi.

(3) Ministrstvo izvaja vizualni nadzor nad računalniško podprto foto interpretacijo.

(4) Kadar se s pomočjo opisanih postopkov iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena dejanska raba ne da določiti, ministrstvo opravi terenski ogled, na podlagi katerega se nato določi dejanska raba.

9. člen

(gozd)

(1) Ministrstvo podatke o gozdu usklajuje z Zavodom za gozdove Slovenije.

(2) Zavod za gozdove Slovenije v fazi priprave osnutka gozdno gospodarskega načrta uskladi podatke o gozdnem robu z ministrstvom.

(3) Podatki o gozdu iz evidence dejanske rabe lahko odstopajo od gozdnega roba po gozdno gospodarskem načrtu za največ 15 metrov, če tako izhaja iz ortofoto ali ugotovljenega dejanskega stanja na terenu. Izjemoma, če je bilo po uveljavitvi gozdno gospodarskega načrta izdano dovoljenje za krčitev gozda in se je ta tudi dejansko izvedla, je lahko odstopanje do izteka veljavnosti gozdno gospodarskega načrta tudi večje.

10. člen

(usklajevanje podatkov)

Kadar ima ministrstvo novejše ortofoto, na osnovi katerih se zajema dejanska raba ter ugotovi, da so se meje med kmetijskimi in nekmetijskimi zemljišči spremenile, pošlje podatke o ugotovljenih spremembah v uskladitev resornim ministrstvom in drugim pristojnim upravljavcem zbirk podatkov.

11. člen

(prijava sprememb dejanske rabe)

(1) Če uporabnik podatkov iz evidence dejanske rabe ugotovi, da je podatek v evidenci različen od dejanskega stanja v naravi, lahko priglasi predlog za spremembo podatkov v evidenci dejanske rabe na ministrstvo.

(2) Predlog iz prejšnjega odstavka se lahko priglasi na ministrstvo ustno, pisno ali na elektronski naslov raba.mkgp@gov.si. V predlogu je treba navesti ime in priimek oziroma naziv ter naslov predlagatelja, lokacijo zemljišč, na katera je vezan predlog spremembe (geografske koordinate ali RABA_PID), in kratek opis razloga za spremembo dejanske rabe.

(3) Kadar je predlog za spremembo iz prvega odstavka tega člena vezan na gozd, ga ministrstvo posreduje Zavodu za gozdove Slovenije, da poda svoje mnenje.

(4) Ministrstvo predlog iz prvega odstavka tega člena preveri in na osnovi svojih ugotovitev oziroma pridobljenega mnenja iz prejšnjega odstavka predlog sprejme delno ali v celoti oziroma ga zavrne ter o tem obvesti predlagatelja.

(5) Spremembe dejanske rabe, ki jih na terenu ugotovi ministrstvo, Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: agencija) ali Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano (v nadaljnjem besedilu: inšpektorat), ministrstvo po uradni dolžnosti vnese v evidenco dejanske rabe.

(6) Agencija in inšpektorat posredujeta ministrstvu podatke o svojih ugotovitvah v elektronski obliki. Agencija posreduje ministrstvu zapisnik v skladu s predpisom, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike, najpozneje v štirinajstih dneh po koncu izvedbe vseh kontrol na kraju samem za obravnavano kmetijsko gospodarstvo oziroma najpozneje do 31. decembra za kontrole, izvedene v tekočem letu. Inšpektorat posreduje ministrstvu odločbo, ko je izvršljiva. Če je ugotovitev pri kontroli na kraju samem prostorsko opredeljena, morata agencija in inšpektorat posredovati tudi topološko in vsebinsko ustrezen grafični podatek, vključno z umestitvijo v prostor v državnem koordinatnem sistemu ter ugotovljeno vrsto dejanske rabe.

12. člen

(vzdrževanje in dostopnost evidence dejanske rabe)

Poleg rednega vzdrževanja evidence dejanske rabe na podlagi novih ortofoto se spremembe, ki jih sporočijo uporabniki podatkov po predhodnem preverjanju, tekoče vnašajo v evidenco dejanske rabe in so dostopni na spletni strani ministrstva: http://rkg.gov.si/GERK/.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

13. člen

(prehodna določba)

Za podatke o gozdu iz gozdno gospodarskih načrtov, ki so bili sprejeti pred uveljavitvijo tega pravilnika, so ne glede na določbe tretjega odstavka 9. člena dovoljena tudi večja odstopanja.

14. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (Uradni list RS, št. 122/08, 4/10 in 110/10– ZKme-1).

15. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi šestega odstavka 166. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o priznanju organizacij proizvajalcev v sektorju mleka in mlečnih proizvodov

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa podrobnejše pogoje in postopke za priznanje organizacij proizvajalcev v sektorju mleka in mlečnih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: organizacija proizvajalcev) za izvajanje:

– Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 671), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2020/760 z dne 17. decembra 2019 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede pravil za upravljanje uvoznih in izvoznih tarifnih kvot, za katere so potrebna dovoljenja, ter dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede položitve varščin pri upravljanju tarifnih kvot (UL L št. 185 z dne 12. 6. 2020 str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1308/2013/EU);

– Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 511/2012 z dne 15. junija 2012 o uradnih obvestilih v zvezi z organizacijami proizvajalcev in medpanožnimi organizacijami ter pogodbenimi pogajanji in razmerji iz Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007 v sektorju mleka in mlečnih izdelkov (UL L št. 156 z dne 16. 6. 2012, str. 39), zadnjič spremenjene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2015/2000 z dne 9. novembra 2015 o spremembi uredb (ES) št. 546/2003, (ES) št. 1342/2003, (ES) št. 952/2006, (ES) št. 826/2008, (ES) št. 1295/2008, (ES) št. 1296/2008, (EU) št. 1272/2009 in (EU) št. 738/2010 ter izvedbenih uredb (EU) št. 543/2011 in (EU) št. 511/2012 glede obveznosti uradnega obveščanja v okviru skupne ureditve kmetijskih trgov (UL L št. 292, z dne 10. 11. 2015, str. 4);

– Delegirane uredbe Komisije (EU) 2016/232 z dne 15. decembra 2015 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede nekaterih vidikov sodelovanja proizvajalcev (UL L št. 44, z dne 19. 2. 2016, str. 1).

2. člen

(izraz)

Oddano mleko je tisto surovo mleko, ki ga proizvajalec mleka za namen predelave zagotovi prvemu kupcu mleka.

3. člen

(sektor, za katerega se prizna organizacija proizvajalcev)

Organizacija proizvajalcev po tem pravilniku se prizna za sektor mleka in mlečnih proizvodov iz točke (p) drugega odstavka 1. člena Uredbe 1308/2013/EU.

4. člen

(podrobnejši pogoji za priznanje organizacij proizvajalcev)

(1) Za izvajanje 161. člena Uredbe 1308/2013/EU morajo proizvajalci iz prve alineje in pravne osebe iz druge alineje drugega odstavka 107. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17 in 22/18; v nadaljnjem besedilu: Zakon o kmetijstvu) za priznanje poleg pogojev iz 107. člena Zakona o kmetijstvu izpolnjevati tudi pogoj, da v skladu s točko (b) prvega odstavka 161. člena Uredbe 1308/2013/EU združuje najmanj 20 proizvajalcev, ki v posameznem koledarskem letu skupaj oddajo najmanj 2 000 ton mleka, pri čemer se za priznanje organizacije proizvajalcev preverja oddano mleko v organizacijo proizvajalcev vključenih proizvajalcev mleka v koledarskem letu pred vložitvijo vloge za priznanje organizacije proizvajalcev.

(2) Če je organizacija proizvajalcev v celoti ali deloma sestavljena iz članov, ki so pravne osebe in v katere so združeni proizvajalci mleka in mlečnih proizvodov, se izpolnjevanje pogojev iz prejšnjega odstavka ugotavlja na podlagi števila proizvajalcev mleka in mlečnih proizvodov, združenih v posamično pravno osebo, in na podlagi skupne oddane količine mleka teh proizvajalcev.

5. člen

(vloga)

(1) Vloga za priznanje organizacije proizvajalcev se vloži pri Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) in mora vsebovati podatke o firmi, sedežu ali naslovu, davčni številki, matični številki poslovnega subjekta, pravnoorganizacijski obliki in stikih (telefonsko številko in elektronski naslov) vlagatelja.

(2) Vlogi za priznanje organizacije proizvajalcev iz prejšnjega odstavka je treba priložiti naslednja dokazila:

– dokazilo o številu članov organizacije proizvajalcev s poimenskim seznamom članov organizacije proizvajalcev, ki mora vsebovati osebno ime nosilca kmetijskega gospodarstva ali naziv proizvajalca, davčno ali matično številko poslovnega subjekta, naslov in KMG-MID kmetijskega gospodarstva;

– podpisane izjave proizvajalcev iz prve alineje drugega odstavka 107. člena Zakona o kmetijstvu in proizvajalcev, ki so združeni pri pravni osebi iz druge alineje drugega odstavka 107. člena Zakona o kmetijstvu, da soglašajo z vključitvijo v organizacijo proizvajalcev;

– navedbo vlagatelja, da si organizacija proizvajalcev prizadeva za en specifičen cilj iz točke (a) prvega odstavka 161. člena Uredbe 1308/2013/EU;

– statut organizacije proizvajalcev v skladu s točko (d) prvega odstavka 161. člena Uredbe 1308/2013/EU in

– dokazilo o oddanih količinah mleka proizvajalcev mleka, ki so člani organizacije proizvajalcev.

6. člen

(del pravne osebe)

Za izvajanje prvega odstavka 161. člena Uredbe 1308/2013/EU se šteje, da je organizacija proizvajalcev v skladu s prvim odstavkom 107. člena Zakona o kmetijstvu jasno organizacijsko opredeljen del pravne osebe, če:

– se v aktu o ustanovitvi pravne osebe ali v zadružnih pravilih razmejijo pristojnosti pri odločanju med pravno osebo in organizacijo proizvajalcev;

– se zagotovi ustrezno ločeno računovodstvo za del pravne osebe, ki je priznan kot organizacija proizvajalcev, in

– izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka 161. člena Uredbe 1308/2013/EU.

7. člen

(preverjanje izpolnjevanja pogojev za priznanje organizacije proizvajalcev)

(1) Ministrstvo izvaja upravni pregled izpolnjevanja pogojev za priznanje organizacije proizvajalcev najmanj enkrat letno na podlagi poročanja v evidenco organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev za skupno trženje in skupin proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti iz 152. člena Zakona o kmetijstvu (v nadaljnjem besedilu: evidenca) in podatkov, ki se na podlagi 152. člena Zakona o kmetijstvu vodijo v evidenci ali se v evidenco prevzemajo.

(2) Inšpektorat, pristojen za kmetijstvo, za izvajanje točk (b) in (c) tretjega odstavka 161. člena Uredbe 1308/2013/EU v okviru svojih pooblastil enkrat letno opravlja nadzor na kraju samem glede izpolnjevanja pogojev za priznanje organizacije proizvajalcev in verodostojnost poročanih podatkov.

KONČNI DOLOČBI

8. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o priznanju organizacij proizvajalcev v sektorju mleka in mlečnih proizvodov (Uradni list RS, št. 14/14 in 26/14 – ZKme-1B).

9. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi četrtega odstavka 194. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o tržno informacijskem sistemu za trg govejega mesa

1. člen

Ta pravilnik določa reprezentativne trge, rok in način sporočanja cen, mase in števila govejih trupov Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: agencija) ter vrsto cen, ki se sporočajo, za izvajanje:

– Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 671), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2020/419 z dne 30. januarja 2020 o odstopanju od Delegirane uredbe (EU) 2016/1149 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede nacionalnih podpornih programov v vinskem sektorju (UL L št. 84 z dne 20. 3. 2020, str. 1),

– Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2017/1185 z dne 20. aprila 2017 o določitvi pravil za uporabo uredb (EU) št. 1307/2013 in (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s pošiljanjem informacij in dokumentov Komisiji ter o spremembi in razveljavitvi več uredb Komisije (UL L št. 171 z dne 4. 7. 2017, str. 113), zadnjič spremenjene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2019/1746 z dne 1. oktobra 2019 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2017/1185 o določitvi pravil za uporabo uredb (EU) št. 1307/2013 in (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s pošiljanjem informacij in dokumentov Komisiji (UL L št. 268 z dne 22. 10. 2019, str. 6),

– Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2017/1184 z dne 20. aprila 2017 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede lestvic Unije za razvrščanje trupov govedi, prašičev in ovac ter sporočanja tržnih cen nekaterih kategorij trupov in živih živali (UL L št. 171 z dne 4. 7. 2017, str. 103),

– Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/1182 z dne 20. aprila 2017 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z lestvicami Unije za razvrščanje trupov govedi, prašičev in ovac ter sporočanjem tržnih cen nekaterih kategorij trupov in živih živali (UL L št. 171 z dne 4. 7. 2017, str. 74).

2. člen

(1) Za reprezentativni trg govejega mesa (v nadaljnjem besedilu: odkupovalci) se štejejo:

– klavnice, v katerih je bilo v preteklem letu zaklanih več kot 3 000 glav govedi vseh starostnih skupin, in

– pravne osebe, ki so v preteklem letu dale v zakol za lastne potrebe v klavnico več kot 1 000 glav govedi vseh starostnih skupin.

(2) Odkupovalci iz prejšnjega odstavka sporočijo vsak teden do torka do 12. ure agenciji ceno, maso in število govejih klavnih trupov za obdobje od predhodnega ponedeljka do vključno nedelje, in sicer za trupe govedi, starih osem mesecev ali več, in trupe govedi, starih manj kot osem mesecev.

(3) Odkupovalci iz prvega odstavka tega člena pošljejo vsako leto do 15. januarja agenciji izjavo o povprečnih transportnih stroških hladne mase v preteklem letu.

(4) Odkupovalci iz točke a) prvega odstavka tega člena pošljejo vsako leto do 15. januarja agenciji seznam pravnih oseb, ki so v preteklem letu dale v zakol za lastne potrebe v klavnico več kot 1 000 glav govedi vseh starostnih skupin.

(5) Odkupovalci iz točke b) prvega odstavka tega člena sporočijo vsako leto do 15. januarja agenciji število glav govedi, starejših od osem mesecev, ki so jih v preteklem letu za lastne potrebe dali v zakol v klavnico.

(6) Odkupovalci iz prvega odstavka tega člena agenciji najkasneje do 10. v mesecu za pretekli mesec sporočijo ceno, maso in število govejih klavnih trupov, in sicer za trupe govedi, starih osem mesecev ali več, in trupe govedi, starih manj kot osem mesecev.

(7) Cene, ki jih morajo sporočati odkupovalci iz prvega odstavka tega člena, so cene hladne klavne mase, ki jih odkupovalci plačajo dobavitelju goveda v EUR/100 kg klavne mase, brez DDV, in sicer za trupe, ki so ocenjeni in razvrščeni v kategorije in razrede, navedene na obrazcih, ki jih agencija določa v skladu z zakonodajo EU. V cene se ne smejo vključiti premije oziroma druge podpore, ki jih klavnica uveljavlja za dobavitelje.

(8) Poročila iz drugega in šestega odstavka tega člena izpolni, vloži in podpiše s kvalificiranim elektronskim podpisom v skladu z Uredbo (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L št. 257 z dne 28. 8. 2014, str. 73) odgovorna oseba odkupovalca ali njen pooblaščenec za elektronsko vložitev. Za elektronski vnos in oddajo poročila pridobi odgovorna oseba ali njen pooblaščenec predhodno kvalificirano digitalno potrdilo. Poročilo odgovorna oseba ali njen pooblaščenec za elektronsko vložitev izpolni elektronsko in ga vloži v elektronski obliki v rokih iz drugega odstavka tega člena prek spletnega programa e-kmetija na osrednjem spletnem mestu državne uprave, na katerem se odgovorna oseba odkupovalca ali njen pooblaščenec za elektronsko vložitev prijavi v informacijski sistem agencije. Odgovorna oseba ali njen pooblaščenec ima dostop do vseh podatkov, ki so potrebni za izpolnitev poročila, izvede elektronski vnos in vloži poročilo v informacijski sistem agencije, ki ga obvesti o uspešni oddaji vloge. Če poročilo vlaga pooblaščenec za elektronsko vložitev, se mora pred elektronsko vložitvijo poročila registrirati pri agenciji. Pooblaščenec za elektronsko vložitev pri vnosu poročila izpolni pooblastilo agencije za dostop do informacijskega sistema in njegovo uporabo v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

(9) Podrobnejša navodila o prijavi v informacijski sistem ter izpolnjevanju in vlaganju poročila se objavijo na osrednjem spletnem mestu državne uprave, ki se nanaša na pripravo tržnih poročil za kmetijske pridelke in živila.

(10) Agencija pridobi seznam klavnic pri Upravi Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

KONČNI DOLOČBI

3. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o tržno informacijskem sistemu za trg govejega mesa (Uradni list RS, št. 30/09).

5. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi četrtega odstavka 194. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XY/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

o tržno informacijskem sistemu za oljčno olje

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa zavezance za sporočanje podatkov Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: agencija) o količini predelanih plodov oljk in njih proizvedenega oljčnega olja, vrsto, obseg in pogostost sporočanja za izvajanje:

– Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 671), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2024/1143 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o geografskih označbah za vino, žgane pijače in kmetijske proizvode ter zajamčenih tradicionalnih posebnostih in neobveznih navedbah kakovosti za kmetijske proizvode, spremembi uredb (EU) št. 1308/2013, (EU) 2019/787 in (EU) 2019/1753 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1151/2012 (UL L št. 1143 z dne 23. 4. 2024, str. 1),

– Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2017/1185 z dne 20. aprila 2017 o določitvi pravil za uporabo uredb (EU) št. 1307/2013 in (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s pošiljanjem informacij in dokumentov Komisiji ter o spremembi in razveljavitvi več uredb Komisije (UL L št. 171 z dne 4. 7. 2017, str. 113), zadnjič spremenjene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2024/2391 z dne 10. septembra 2024 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2017/1185 glede nekaterih zahtev glede poročanja ter pošiljanja nekaterih informacij in dokumentov Komisiji v sektorju kmetijskih trgov (UL L št. 2024/2391 z dne 11. 9. 2024, str. 1), glede pošiljanja informacij o proizvodnji in trgih v 5. točki Priloge III., v skladu s členom 12(b).

2. člen

(zavezanci)

Zavezanci za sporočanje so nosilci obratov iz zakona, ki ureja varnost živil, ki se ukvarjajo s pridobivanjem olja iz plodov oljk (v nadaljnjem besedilu: oljarne), s kapaciteto oljarne vsaj 100 kg oljk na uro.

3. člen

(vrsta, obseg in pogostost sporočanja)

(1) Zavezanci iz prejšnjega člena agenciji sporočajo podatke o količinah predelanih plodov oljk, pridelanih na oljčnikih, ki so vpisani v RKG, in količino iz njih pridobljenega olja.

(2) Podatke iz prejšnjega odstavka zavezanci sporočajo v obdobju obiranja oljk do petega dne v mesecu za količine, predelane ali pridobljene v predhodnem mesecu. Sporoča jih na obrazcih, ki jih pripravi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) za namen poročanja Evropski komisiji.

(3) Za elektronsko vložitev sporočil iz prvega do petega odstavka tega člena agencija vzpostavi spletno vstopno mesto na naslovu https://e-kmetija.gov.si, na katerem se odgovorna oseba zavezanca ali njegov pooblaščenec s sredstvom elektronske identifikacije prijavi v informacijski sistem agencije. Odgovorna oseba zavezanca ali njegov pooblaščenec izvede elektronski vnos, vključno s kvalificiranim elektronskim podpisom, in vloži sporočilo na obrazcu v rokih iz prvega do petega odstavka tega člena v informacijski sistem agencije. Če sporočilo vlaga pooblaščenec za elektronsko vložitev, se mora pred elektronsko vložitvijo sporočila registrirati pri agenciji. Pooblaščenec za elektronsko vložitev pri vnosu sporočila izpolni pooblastilo agencije za dostop do informacijskega sistema in njegovo uporabo v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

(4) Sredstvo elektronske identifikacije iz prejšnjega odstavka je sredstvo elektronske identifikacije ravni zanesljivosti srednja ali visoka, oziroma drug način elektronske identifikacije za dostop do elektronskih storitev ravni zanesljivosti srednja ali visoka v skladu s predpisi, ki urejajo področje elektronske identifikacije in storitev zaupanja.

(5) Podrobnejša navodila o prijavi v informacijski sistem, izpolnjevanju ter vlaganju sporočil ter obrazce iz tega člena agencija objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave, pod zavihkom »storitve«, ki se nanaša na pripravo tržnih poročil za kmetijske pridelke in živila.

(6) Ministrstvo pridobi seznam oljarn pri Upravi Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

KONČNA DOLOČBA

4. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

Na podlagi 127. člena in tretjega odstavka 128. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št.XX/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

O MERILIH, POSTOPKIH IN METODAH ZA OHRANJANJE IN TRAJNOSTNO RABO RASTLINSKIH GENSKIH VIROV ZA PREHRANO TER O POGOJIH ZA OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE NALOG RASTLINSKE GENSKE BANKE

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa merila, postopke in metode za ohranjanje in trajnostno rabo rastlinskih genskih virov za prehrano in kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: RGV) ter pogoje glede prostorov, opremljenosti, kadrov, strokovne izobrazbe in drugih zahtev, ki jih mora izpolnjevati oseba za opravljanje javne službe nalog rastlinske genske banke.

2. člen

(pomen izrazov in spremljanje števila zaposlenih)

(1) Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, pomenijo:

1. RGV so kakršen koli genski material rastlinskega izvora, ki ima dejansko ali potencialno vrednost za prehrano in kmetijstvo;

2. avtohton genski material so RGV, ki izvirajo iz Republike Slovenije, vključno z lokalnimi sortami, populacijami kmetijskih rastlin in samoniklimi vrstami;

3. zbirka RGV je zbirka akcesij posamezne vrste ali skupine rastlin v rastlinski genski banki;

4. akcesija je enota genskega materiala, ki se hrani v zbirki RGV (shranjena vrečka ali kozarec semena, rastlina v kolekciji, rastlina *in vitro* itd.);

5. ohranjanje *in situ* je ohranjanje ekosistemov in naravnih habitatov ter vzdrževanje in obnavljanje populacij vrst, sposobnih za preživetje, v njihovem naravnem okolju, za gojene ali kultivirane rastlinske vrste pa v okolju, v katerem so razvile svoje posebne lastnosti;

6. ohranjanje *ex situ* je ohranjanje RGV zunaj njihovega naravnega habitata (v obliki semena, *in vitro*, *in vivo*, kolekcijskega nasada, krioprezervacije itd.);

7. kurator je strokovna oseba izvajalca javne službe, ki je odgovorna za upravljanje posamezne zbirke RGV oziroma za določeno nalogo javne službe;

8. polno zaposlena oseba (v nadaljnjem besedilu: PZ) je oseba zaposlena pri izvajalcu javne službe ali podizvajalcu, ki v enem letu polni delovni čas opravlja naloge javne službe. Delo enega polno zaposlenega lahko opravi ena ali več oseb, ki izpolnjujejo predpisane pogoje glede strokovne izobrazbe in drugih zahtev, ki jih mora izpolnjevati oseba za opravljanje nalog javne službe.

(2) Za spremljanje števila zaposlenih oseb pri izvajalcu javne službe ali podizvajalcu in za namen poročanja o izvajanju letnega programa dela se smiselno uporablja predpis o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja.

3. člen

(podizvajalec)

Če izvajalec javne službe za opravljanje posamezne naloge javne službe, v zvezi z izpolnjevanjem pogojev glede prostorov, opremljenosti in kadrov ter izvajanja nalog javne službe, najame podizvajalca, uredita in določita način sodelovanja ter varovanje osebnih podatkov s pogodbo, vendar je izvajalec v celoti odgovoren za zakonito in pravilno opravljanje javne službe.

II. MERILA, POSTOPKI IN METODE

4. člen

(merila)

(1) Izvajalec javne službe opravlja naloge javne službe za avtohton genski material.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko izvajalec opravlja naloge javne službe tudi za druge potencialno uporabne RGV, če je tako opredeljeno v letnem programu dela javne službe.

5. člen

(postopki in metode)

(1) Izvajalec javne službe opravlja naloge javne službe po mednarodno priznanih postopkih in metodah, ki so skladne s standardi Organizacije združenih narodov za prehrano in kmetijstvo na področju RGV in z metodami Evropskega kooperativnega programa za RGV.

(2) Izvajalec javne službe mora postopke in metode iz prejšnjega odstavka izvajati v skladu s priročnikom, ki ga pripravi za posamezno zbirko RGV in je na voljo vsem strokovnim in tehničnim sodelavcem javne službe na vseh lokacijah javne službe ter se redno posodablja.

III. POGOJI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE

6. člen

(pogoji glede kmetijskih površin, prostorov in opreme)

(1) Izvajalec javne službe mora zagotoviti naslednje površine in prostore:

1. najmanj štiri hektarje zemljišč na vseh lokacijah zbirk RGV skupaj, ki omogočajo razmnoževanje in obnavljanje akcesij

2. najmanj 200 m ^{2} rastlinjakov oziroma tunelov na vseh lokacijah zbirk RGV;

3. laboratorij za tkivne kulture na lokacijah zbirk RGV, ki se hranijo v razmerah *in vitro*;

4. poseben prostor oziroma prostore za naloge javne službe, ki so ločeni od drugih prostorov izvajalca in dostopni samo pooblaščenim osebam, in sicer:

– na vseh lokacijah zbirk RGV prostor s hladilniki in zamrzovalniki oziroma za pripravo in manipulacijo RGV ter dokumentiranje in analiziranje podatkov,

– na lokacijah večjih zbirk RGV, kjer se hranijo akcesije *ex situ* v obliki semena najmanj 20 m ^{2} velik prostor za srednjeročno shranjevanje z nadzorovano temperaturo (4 °Celzija), ki je zavarovan pred čezmernimi vplivi vročine, vlage, sevanja, vibracij in podobnega. Prostor mora biti čist in redno vzdrževan in omogočati sistematično hranjenje akcesij in manipulacijo z njimi;

5. na lokacijah zbirk RGV *ex situ*, ki se hranijo v obliki kolekcijskega nasada ali *in vivo* mora izvajalec zagotoviti najmanj dva do pet hektarjev zemljišč, ki so prostorsko izolirana od drugih nasadov oziroma posevkov, označena in ograjena tako, da preprečujejo dostop nepooblaščenim osebam.

(2) Izvajalec javne službe mora na vseh lokacijah zbirk RGV zagotoviti:

1. uporabo laboratorija za ugotavljanje kakovosti semenskega materiala kmetijskih rastlin;

2. strojno mehanizacijo in opremo za oskrbo posevkov oziroma nasadov: pogonske stroje ter stroje za varstvo rastlin in nego tal;

3. računalniško opremo za dokumentiranje in obdelavo podatkov.

(3) Izvajalec javne službe mora na vseh lokacijah zbirk RGV, ki se hranijo v obliki semena, zagotoviti:

1. opremo, ki je ustrezno vzdrževana, za delo z akcesijami in njihovo pripravo za srednje in dolgoročno hranjenje v obliki semena: opremo za čiščenje, sušenje in pakiranje;

2. najmanj en hladilnik za srednjeročno shranjevanje akcesij v obliki semena (4 °Celzija);

3. najmanj en zamrzovalnik za dolgoročno shranjevanje akcesij v obliki semena (–20 °Celzija).

(4) Izvajalec javne službe mora na lokacijah zbirk RGV, ki se hranijo v razmerah *in vitro*, zagotoviti eno rastno komoro.

7. člen

(pogoji glede kadrov)

(1) Izvajalec javne službe mora za opravljanje nalog javne službe zagotoviti:

1. tehnične sodelavce, ki izpolnjujejo pogoje iz prvega odstavka 8. člena tega pravilnika (najmanj dva PZ);

2. strokovne sodelavce, ki izpolnjujejo pogoje iz drugega odstavka 8. člena tega pravilnika (najmanj dva PZ);

3. kuratorja za vsako zbirko RGV, ki jo hrani izvajalec, ki izpolnjuje pogoje iz tretjega odstavka 8. člena tega pravilnika;

4. stalno izpopolnjevanje strokovnega znanja vseh sodelavcev, ki opravljajo naloge javne službe.

(2) Za izvajanje strokovno tehnične koordinacije javne službe mora izvajalec javne službe zagotavljati:

1. strokovnega vodjo, ki izpolnjuje pogoje iz četrtega odstavka 8. člena tega pravilnika (najmanj 0,3 PZ);

2. pisarniške in delovne prostore ter predavalnico.

8. člen

(pogoji glede strokovne izobrazbe in delovnih izkušenj)

(1) Tehnični sodelavci, ki opravljajo naloge javne službe, morajo imeti:

1. najmanj izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje klasifikacij (5. raven) biotehniške ali druge ustrezne smeri, iz katere izhaja znanje s področja opravljanja nalog javne službe;

2. 50 odstotkov tehničnih delavcev javne službe mora imeti najmanj triletne delovne izkušnje s področij, povezanih z nalogami javne službe, ki jih delavec izkaže z ustreznimi listinami.

(2) Strokovni sodelavci, ki opravljajo naloge javne službe, morajo imeti:

1. najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje klasifikacij (8. raven) agronomske ali druge ustrezne smeri;

2. 50 odstotkov strokovnih delavcev javne službe mora imeti najmanj triletne delovne izkušnje s področij, povezanih z nalogami javne službe, ki jih izkažejo z ustreznimi listinami;

3. znanje angleškega ali nemškega jezika, najmanj po stopnji B1.

(3) Kuratorji, ki opravljajo naloge javne službe za posamezno zbirko akcesij, morajo imeti:

1. najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje klasifikacij (8. raven) agronomske ali druge ustrezne smeri;

2. najmanj petletne delovne izkušnje s področij, povezanih z nalogami javne službe, ki jih izkaže z ustreznimi listinami;

3. avtorstvo ali soavtorstvo najmanj dveh znanstvenih prispevkov po tipologiji dokumentov oziroma del za vodenje bibliografij v Kooperativnem online bibliografskem sistemu in servisu (v nadaljnjem besedilu: sistem COBISS);

4. znanje angleškega ali nemškega jezika, najmanj po stopnji B1.

(4) Strokovni vodja javne službe mora imeti:

1. najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu tretje stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih tretje stopnje, v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje klasifikacij (9. in 10. raven) agronomske ali druge ustrezne smeri;

2. najmanj sedemletne delovne izkušnje s področja ohranjanja rastlinskih genskih virov, ki jih oseba izkaže z ustreznimi listinami;

3. najmanj eno leto vodstvenih oziroma organizacijskih izkušenj, ki jih oseba izkaže z ustreznimi listinami;

4. je kurator ene izmed zbirk rastlinskih genskih virov javne službe;

5. mednarodna priporočila s področja ohranjanja rastlinskih genskih virov;

6. avtorstvo ali soavtorstvo najmanj treh znanstvenih prispevkov po tipologiji dokumentov oziroma del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS;

7. znanje angleškega jezika, najmanj po stopnji B2;

8. vozniški izpit B-kategorije.

KONČNA DOLOČBA

9. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mateja Čalušić

ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi četrtega in petega odstavka 116. člena, tretjega odstavka 117.člena, prvega odstavka 125. člena in drugega odstavka 134. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. xx/25) Vlada Republike Slovenije izdaja

U R E D B O

O JAVNI SLUŽBI NALOG RASTLINSKE GENSKE BANKE ZA OBDOBJE 2026 - 2032

1. člen

(vsebina uredbe)

Ta uredba podrobneje določa način izvajanja javne službe nalog rastlinske genske banke (v nadaljnjem besedilu: javna služba), cilje in prednostne usmeritve javne službe, območje izvajanja nalog, obveznosti izvajalca, program, financiranje ter način poročanja za obdobje 2026 - 2032.

2. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, pomenijo:

1. avtohton genski material so rastlinski genski viri, ki izvirajo iz Republike Slovenije, vključno z lokalnimi sortami, lokalnimi populacijami kmetijskih rastlin in samoniklimi vrstami;

2. akcesija je enota genskega materiala, ki se hrani v zbirki rastlinskih genskih virov (shranjena vrečka ali kozarec semena, rastlina v kolekciji, rastlina in vitro itd.);

3. biotska raznovrstnost je raznolikost živih organizmov iz vseh virov, ki vključujejo med drugim kopenske, morske in druge vodne ekosisteme ter ekološke komplekse, katerih del so; to vključuje raznovrstnost znotraj samih vrst, med vrstami in raznovrstnost ekosistemov;

4. genska erozija je izguba genske raznovrstnosti med populacijami ali sortami iste vrste in v njih skozi čas zaradi človekovega posega ali spremembe okolja;

5. kurator je strokovna oseba izvajalca javne službe, ki je odgovorna za upravljanje posamezne zbirke rastlinskih genskih virov oziroma za določeno nalogo javne službe;

6. lokalne sorte so vse sorte, ki so bile razvite ali udomačene v Republiki Sloveniji, so vpisane v sortno listo in se vzdržujejo v Republiki Sloveniji;

7. lokalne populacije kmetijskih rastlin so stare domače sorte in populacije, ki so se ohranile na kmetijah;

8. opuščene lokalne sorte so sorte, katerih pridelava je bila opuščena in niso vpisane v sortno listo ter se hranijo na kmetijah oziroma v rastlinski genski banki;

9. ohranjanje in situ je ohranjanje ekosistemov in naravnih habitatov ter vzdrževanje in obnavljanje populacij vrst, sposobnih za preživetje, v njihovem naravnem okolju, za gojene ali kultivirane rastlinske vrste pa v okolju, v katerem so razvile svoje posebne lastnosti;

10. ohranjanje ex situ je ohranjanje rastlinskih genskih virov za prehrano in kmetijstvo zunaj njihovega naravnega habitata (v obliki semena, in vitro, in vivo, kolekcijskega nasada, krioprezervacije itd.);

11. opisovanje in vrednotenje akcesije je osnovno opisovanje in vrednotenje morfoloških, fizioloških, biokemijskih in genetskih lastnosti akcesije oziroma nadaljnje vrednotenje s preizkušanjem njihove vrednosti za pridelavo in uporabo v različnih talno-podnebnih razmerah (agronomske lastnosti, kakovost in vsebnost hranilnih snovi, odpornost proti boleznim in škodljivcem itd.) v skladu z mednarodnimi deskriptorji;

12. osnovni podatki o akcesiji so podatki o izvoru in pridobitvi nove akcesije rastlinskih genskih virov v skladu z mednarodnimi deskriptorji;

13. rastlinski genski viri za prehrano in kmetijstvo so kakršen koli genski material rastlinskega izvora, ki ima dejansko ali potencialno vrednost za prehrano in kmetijstvo;

14. zbirka rastlinskih genskih virov je zbirka akcesij posamezne vrste ali skupine rastlin v rastlinski genski banki.

3. člen

(naloge javne službe)

(1) V skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, javna služba izvaja naloge za ohranjanje in trajnostno rabo rastlinskih genskih virov za prehrano in kmetijstvo.

(2) Pri izvajanju svojih nalog javna služba skrbi tudi za strokovno-tehnično koordinacijo dela.

4. člen

(obveznosti izvajalca javne službe)

(1) Izvajalec javne službe izvaja naloge javne službe v posebni organizacijski enoti.

(2) Izvajalec javne službe mora poleg obveznosti iz zakona, ki ureja kmetijstvo, izpolnjevati tudi naslednje obveznosti:

1. zagotoviti nepretrgano izvajanje javne službe v skladu z vsebinskim programom za ohranjanje in trajnostno rabo RGV za obdobje iz drugega odstavka petega člena te uredbe, ki ga potrdi minister;

2. jasno izkazovati obseg dela zaposlenih pri izvajanju nalog javne službe, vključno z razmejitvijo dela, ki se financira iz javne službe, ter zagotavljati, da strokovno delo opravljajo le ustrezno izobražene in usposobljene osebe skladno z zakonodajo;

3. voditi in redno posodabljati seznam akcesij v zbirkah RGV in na svoji spletni strani objavljati najmanj osnovne podatke o akcesijah v zbirkah RGV;

4. zagotoviti izpopolnjevanje strokovnega znanja delavcev, ki izvajajo naloge javne službe, in jim omogočiti, da se udeležujejo usposabljanj, ki se nanašajo na naloge javne službe, ki jih organizirajo ministrstva in izvajalci drugih javnih služb ter raziskovalne, izobraževalne in druge institucije v Republiki Sloveniji in v Evropski uniji;

5. sodelovati z ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo);

6. sodelovati z drugimi izvajalci javnih služb, razvojno-strokovnih nalog ali raziskovalnega dela, če je to opredeljeno v letnem programu dela;

7. zagotavljati, da izvajanje morebitnih drugih dejavnosti, za katere je izvajalec javne službe registriran, ne ovira izvajanja nalog javne službe;

8. hraniti dokumentacijo, ki se nanaša na izvajanje nalog javne službe, še najmanj pet let od dneva zadnjega izplačila sredstev po pogodbi iz četrtega odstavka 7. člena te uredbe;

9. izvajati naloge javne službe do izbire novega izvajalca javne službe;

10. ministrstvu in drugim nadzornim organom omogočiti nadzor na kraju samem in dostop do dokumentacije iz prejšnje točke.

5. člen

(območje in obdobje izvajanja javne službe)

(1) Javna služba se izvaja na območju celotne Republike Slovenije.

(2) Izvajalec javne službe se imenuje za sedem let.

6. člen

(letni program dela)

(1) Ministrstvo v skladu zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna, pošlje izvajalcem javnih služb izhodišča za pripravo letnega finančnega načrta javne službe (v nadaljnjem besedilu: izhodišča).

(2) Letni program dela mora vsebovati:

– natančno vsebino in obseg nalog;

– metode dela, če niso predpisane;

– letne cilje in kazalnike za doseganje letnih ciljev;

– finančno ovrednotenje stroškov dela in materialnih stroškov;

– povzetek predvidenih finančnih sredstev, ki bodo namenjena za plače in druge izdatke zaposlenih, prispevke delodajalca, premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja ter izdatke za blago in storitve.

(3) Letni program dela je sestavni del letnega programa dela javnega zavoda.

(4) Medsebojna razmerja med izvajalcem javne službe in ministrstvom ter financiranje se podrobneje uredijo s pogodbo.

7. člen

(financiranje javne službe)

(1) Sredstva za izvajanje javne službe zagotovi ministrstvo v skladu s sprejetim proračunom.

(2) Izvajalec javne službe mora zagotoviti ločeno evidentiranje dejavnosti javne službe in morebitnih drugih dejavnosti, ki jih izvaja ista pravna oseba.

(3) Izvajalcu javne službe se za izvajanje nalog javne službe priznajo sredstva, katerih vrsta in obseg se podrobneje opredelita v letnem programu dela, vendar največ v obsegu, predvidenem v proračunu. Izvajalec javne službe prejme povračilo za plačilo plač, izdatkov za blago in storitve ter investicijskih sredstev za izvedene naloge javne službe le na podlagi listinskih dokazov, iz katerih je jasno razvidno, da se nanašajo na že izvedene naloge javne službe.

(4) Če izvajalec javne službe opravi manjši obseg nalog, kot je določen po veljavnem letnem programu dela javne službe, se mu sredstva izplačajo le za izvedene naloge.

(5) Če izvajalec javne službe opravi večji obseg nalog, kot so določene po veljavnem letnem programu dela javne službe, se sredstva za povečani obseg dela ne izplačajo.

(6) Če se med letom pojavijo večja odstopanja oziroma potrebe po drugih nalogah v okviru izvajanja letnega programa dela javne službe, je treba pripraviti spremembo letnega programa dela javne službe.

(7) Ob ugotovitvi nenamenske porabe sredstev proračuna mora izvajalec javne službe ta sredstva vrniti v proračun Republike Slovenije skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi.

(8) Sredstva za investicije, potrebne za izvajanje nalog javne službe, se opredelijo v letnem programu dela iz prejšnjega člena glede na razpoložljiva sredstva proračuna za ta namen v proračunskem letu. V

tem primeru se stroški amortizacije in naložbenega vzdrževanja ne priznajo kot del izdatkov za blago in storitve iz pete alineje drugega odstavka prejšnjega člena.

(9) Stroški izvajanja naloge javne službe, ki je financirana s sredstvi proračuna Evropske unije, proračuna Republike Slovenije, občin ali jo krije uporabnik, se ne smejo hkrati kriti s proračunskih postavk proračuna Republike Slovenije, ki so namenjene izvajanju javne službe.

8. člen

(poročilo o izvajanju nalog)

(1) Izvajalec javne službe ministrstvu do konca marca tekočega leta pošlje poročilo o izvajanju nalog javne službe za preteklo koledarsko leto, katerega del sta letno poročilo o opravljenem delu in finančno poročilo. Ministrstvo na svoji spletni strani objavlja seznam akcesij rastlinske genske banke z najmanj osnovnimi podatki.

(2) Letno poročilo o opravljenem delu iz prejšnjega odstavka zajema vsebinsko poročilo in dokazila o izpolnitvi prevzetih obveznosti glede:

– uresničitve letnega programa dela javne službe;

– doseganja ciljev nalog in kazalnikov iz letnega programa dela javne službe;

– posebnosti pri izvedbi letnega programa dela javne službe;

– morebitnih posebnih težav pri izvedbi letnega programa dela javne službe s predlogi za nadaljnje delo.

(3) Finančno poročilo iz prvega odstavka tega člena mora za vsako nalogo iz letnega programa dela iz 7. člena te uredbe zajemati:

– natančno obrazložitev porabe sredstev;

– obseg in časovnico izvedenih nalog za posamezne strokovne in tehnične sodelavce;

– razdelitev nastalih materialnih in posrednih stroškov;

– razdelitev nastalih investicijskih sredstev, če so opredeljena v letnem programu dela;

– skupno vrednost izvedenih nalog.

(4) Ministrstvo izvajalcu javne službe za opravljeno delo plača na podlagi vloženih zahtevkov, ki jih potrdi ministrstvo. Dinamika oziroma število zahtevkov se opredeli v pogodbi iz četrtega odstavka 7. člena te uredbe.

(5) Zahtevkom iz prejšnjega odstavka morajo biti priložena delna poročila o izvedenih nalogah iz letnega programa dela javne službe, ki zajemajo:

– kazalnike za že dosežene letne cilje nalog;

– razdelitev nastalih materialnih in posrednih stroškov za vsako strokovno nalogo posebej;

– obseg in časovnico že izvedenih nalog za posamezne strokovne in tehnične ure po sodelavcih;

– razdelitev nastalih investicijskih sredstev, če so opredeljena v letnem programu dela javne službe;

– skupno vrednost že izvedenih del za vsako nalogo.

KONČNA DOLOČBA

9. člen

(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Vlada Republike Slovenije

dr. Robert Golob

predsednik

Št.

Ljubljana, dne

EVA

OSNUTEK

Na podlagi četrtega in petega odstavka 116. člena, tretjega odstavka 117.člena, prvega odstavka 125. člena in drugega odstavka 131. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. xx/25) Vlada Republike Slovenije izdaja

UREDBO

o javnih službah strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin v obdobju od 2026 do 2032

1. člen

(vsebina uredbe)

Ta uredba podrobneje določa področja in naloge, način izvajanja javnih služb za izvajanje strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin (v nadaljnjem besedilu: javne službe) na področju poljedelstva, vrtnarstva, sadjarstva, vinogradništva, oljkarstva in hmeljarstva, cilje in prednostne usmeritve javnih služb, območje izvajanja nalog, obveznosti izvajalcev, programe dela, financiranje ter način poročanja.

2. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, pomenijo naslednje:

1. primernost vrst in sort kmetijskih rastlin za različna območja pridelave kmetijskih rastlin pomeni preverjanje vrst in sort kmetijskih rastlin glede njihove primernosti za posamezna pridelovalna območja;

2. introdukcija je uvajanje sort oziroma pripadajočih klonov in podlag v pridelavo kmetijskih rastlin v Republiki Sloveniji s preizkušanjem njihove vrednosti za pridelavo in uporabo v različnih pedo-klimatskih razmerah;

3. selekcija so zaporedni ali vzporedni postopki odbire do nastanka nove sorte ali klona in podlag kmetijskih rastlin;

4. tehnologija pridelave in tehnološka navodila je uvajanje novih tehnologij in ugotavljanje ustreznega načina pridelave kmetijskih rastlin v različnih pedo-klimatskih razmerah;

5. ugotavljanje vrednosti kmetijskih rastlin za predelavo je ugotavljanje kakovosti predelanih kmetijskih rastlin;

6. zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala kmetijskih rastlin je vzdrževanje matičnih rastlin, namenjenih nadaljnjemu razmnoževanju trajnih kmetijskih rastlin oziroma vzdrževanju in zagotavljanju izhodiščnega razmnoževalnega materiala oziroma semena lokalnih sort poljščin in vrtnin;

7. žlahtnjenje je postopek oziroma serija postopkov križanja, selekcije in drugih metod, ki vodijo do nastanka nove sorte oziroma pripadajočih klonov in podlag kmetijskih rastlin.

3. člen

(področja in naloge javnih služb)

(1) Javne službe se izvajajo po naslednjih področjih kmetijskih rastlin:

1. javna služba na področju poljedelstva (v nadaljnjem besedilu: javna služba v poljedelstvu);

2. javna služba na področju vrtnarstva (v nadaljnjem besedilu: javna služba v vrtnarstvu);

3. javna služba na področju sadjarstva (v nadaljnjem besedilu: javna služba v sadjarstvu);

4. javna služba na področju vinogradništva (v nadaljnjem besedilu: javna služba v vinogradništvu);

5. javna služba na področju oljkarstva (v nadaljnjem besedilu: javna služba v oljkarstvu) in

6. javna služba na področju hmeljarstva (v nadaljnjem besedilu: javna služba v hmeljarstvu).

(2) Pri izvajanju svojih nalog javne službe skrbijo za strokovno-tehnično koordinacijo dela.

(3) V okviru javne službe se poleg nalog v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, izvajajo tudi naloge, ki se podrobneje opredelijo v programih javnih služb iz 6. člena te uredbe.

4. člen

(območje in obdobje izvajanja javnih služb)

(1) Javne službe se izvajajo na območju celotne Republike Slovenije.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se javna služba v vinogradništvu izvaja v treh vinorodnih deželah:

– Podravje;

– Posavje;

– Primorska.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek se javna služba v hmeljarstvu izvaja v Spodnji Savinjski dolini, na Ptujskem polju, Koroškem in v Dravski dolini.

(4) Izvajalec javne službe se imenuje za obdobje od 1. januarja 2026 do 31. decembra 2032.

5. člen

(obveznosti izvajalca javne službe)

(1) Izvajalec javne službe naloge izvaja v posebni organizacijski enoti.

(2) Izvajalec javne službe mora poleg obveznosti iz zakona, ki ureja kmetijstvo, izpolnjevati tudi naslednje obveznosti:

1. zagotoviti nepretrgano izvajanje javne službe v skladu s programom javne službe iz 6. člena te uredbe;

2. jasno izkazovati obseg dela zaposlenih pri izvajanju nalog javne službe;

3. sodelovati z ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo);

4. sodelovati z drugimi izvajalci javnih služb, razvojno-strokovnih nalog ali raziskovalnega dela, če je to opredeljeno v letnem programu dela;

5. zagotoviti izpopolnjevanje strokovnega znanja delavcev, ki izvajajo naloge javne službe, in jim omogočiti, da se udeležujejo usposabljanj, ki se nanašajo na naloge javne službe, ki jih organizirajo ministrstva in izvajalci drugih javnih služb ter raziskovalne, izobraževalne in druge institucije v Republiki Sloveniji in v Evropski uniji;

6. zagotoviti, da opravljanje morebitnih drugih dejavnosti, za katere je izvajalec javne službe registriran, ne ovira izvajanja nalog javne službe;

7. hraniti dokumentacijo, ki se nanaša na izvajanje nalog javne službe, še najmanj pet let od dneva zadnjega izplačila sredstev po pogodbi iz četrtega odstavka 7. člena te uredbe;

8. izvajati naloge javne službe do izbire novega izvajalca javne službe;

9. ministrstvu in drugim nadzornim organom omogočiti nadzor na kraju samem in dostop do dokumentacije iz prejšnje točke.

6. člen

(usmeritve in cilji javnih služb)

(1) Javna služba v poljedelstvu:

a) usmeritve javne službe v poljedelstvu:

– žlahtnjenje poljščin;

– introdukcija novih sort poljščin in ugotavljanje njihove vrednosti za predelavo;

– zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala oziroma semena lokalnih sort poljščin;

– tehnologije pridelave in tehnološka navodila poljščin.

b) cilji žlahtnjenja poljščin:

– v predvidenem daljšem obdobju požlahtnitev novih sort izbranih poljščin;

– vpis novih sort v sortno listo;

– prenos rezultatov žlahtnjenja in znanja do javne službe kmetijskega svetovanja in uporabnikov ter vzpostavitev sodelovanja med žlahtnitelji, semenarskimi podjetji oziroma pridelovalci semenskega materiala ter pridelovalci in potrošniki novih sort;

– povečanje obsega slovenskega semenarstva in preskrbe z lastnimi sortami in semenskim materialom;

– ponudba semena novih sort v širšem srednjeevropskem prostoru;

– povečanje biotske raznovrstnosti v kmetijstvu z uporabo opuščenih lokalnih sort in populacij kmetijskih rastlin v žlahtnjenju.

(2) Javna služba v vrtnarstvu:

a) usmeritve javne službe v vrtnarstvu so:

1. selekcija zelišč;

2. žlahtnjenje zelenjadnic;

3. introdukcija zelenjadnic in ugotavljanje njihove vrednosti za predelavo;

4. introdukcija in ekološka rajonizacija zelišč ter ugotavljanje njihove vrednosti za predelavo;

5. tehnologije pridelave in tehnološka navodila zelenjadnic;

6. tehnologije pridelave in tehnološka navodila zelišč;

7. zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala zelenjadnic oziroma semena lokalnih sort zelenjadnic.

(3) Javna služba v sadjarstvu:

a) usmeritve javne službe v sadjarstvu so:

1. selekcija lupinarjev;

2. introdukcija pečkarjev;

3. introdukcija koščičarjev in kakija;

4. introdukcija lupinarjev;

5. introdukcija jagodičja;

6. tehnologije pridelave in tehnološka navodila pečkarjev;

7. tehnologije pridelave in tehnološka navodila koščičarjev in kakija;

8. tehnologije pridelave in tehnološka navodila lupinarjev;

9. tehnologije pridelave in tehnološka navodila jagodičja;

10. zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala pečkarjev;

11. zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala koščičarjev in kakija;

12. zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala lupinarjev.

(4) Javna služba v vinogradništvu:

a) prednostne usmeritve javne službe v vinogradništvu so:

1. selekcija vinske trte v vinorodni deželi Primorska;

2. selekcija vinske trte v vinorodnih deželah Podravje in Posavje;

3. zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala vinske trte v vinorodni deželi Primorska;

4. zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala vinske trte v vinorodni deželi Podravje in Posavje;

5. introdukcija vinske trte v vinorodnih deželah Primorska, Podravje in Posavje;

6. tehnologije pridelave in tehnološka navodila vinske trte v vinorodnih deželah Primorska, Podravje in Posavje.

(5) Javna služba v oljkarstvu:

a) usmeritve javne službe v oljkarstvu so:

– selekcija oljk;

– introdukcija oljk;

– tehnologije pridelave in tehnološka navodila oljk;

– zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala oljk;

– ugotavljanje vrednosti oljk za predelavo.

(6) Javna služba v hmeljarstvu:

a) usmeritve javne službe v hmeljarstvu so:

– žlahtnjenje hmelja;

– introdukcija hmelja;

– tehnologija pridelave in tehnološka navodila hmelja;

– ugotavljanje vrednosti hmelja za predelavo.

7. člen

(letni program dela)

(1) Ministrstvo v skladu zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna, pošlje izvajalcem javnih služb izhodišča za pripravo letnega finančnega načrta javnih služb (v nadaljnjem besedilu: izhodišča).

(2) Letni program dela mora vsebovati:

– natančno vsebino in obseg nalog javne službe;

– metode dela, če niso predpisane;

– letne cilje in kazalnike za doseganje letnih ciljev;

– finančno ovrednotenje stroškov dela in materialnih stroškov;

– povzetek predvidenih finančnih sredstev, ki bodo namenjena za plače in druge izdatke zaposlenim, prispevke delodajalca, premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja ter izdatke za blago in storitve.

(3) Letni program dela je sestavni del letnega programa dela javnega zavoda.

(4) Medsebojna razmerja med izvajalcem javne službe in ministrstvom ter financiranje se podrobneje uredijo s pogodbo.

8. člen

(financiranje javne službe)

(1) Sredstva za izvajanje javne službe zagotovi ministrstvo v skladu s sprejetim proračunom.

(2) Izvajalec javne službe mora zagotoviti ločeno evidentiranje dejavnosti javne službe in morebitnih drugih dejavnosti, ki jih izvaja ista pravna oseba.

(3) Izvajalcu javne službe se za izvajanje nalog javne službe priznajo sredstva, katerih vrsta in obseg se podrobneje opredelita v letnem programu dela, vendar največ v obsegu, predvidenem v proračunu. Izvajalec javne službe prejme povračilo za plačilo plač, izdatkov za blago in storitve ter investicijskih sredstev za opravljene naloge javne službe le na podlagi listinskih dokazov, iz katerih je jasno razvidno, da se nanašajo na že opravljene naloge javne službe.

(4) Če izvajalec javne službe opravi manjši obseg posameznih nalog, kot je določen z letnim programom dela, se sredstva izplačajo le za izvedene naloge.

(5) Če izvajalec javne službe opravi večji obseg posameznih nalog, kot je določen z letnim programom dela iz prejšnjega člena, se sredstva za povečani obseg ne izplačajo.

(6) Sredstva za investicije, potrebne za izvajanje nalog javne službe, se opredelijo v letnem programu dela glede na razpoložljiva sredstva proračuna za ta namen v proračunskem letu. V tem primeru se stroški amortizacije in investicijskega vzdrževanja ne priznajo kot del izdatkov za blago in storitve iz pete alineje drugega odstavka prejšnjega člena.

(7) Ob ugotovitvi nenamenske porabe sredstev proračuna mora izvajalec javne službe ta sredstva skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi vrniti v proračun Republike Slovenije.

(8) Stroški izvajanja naloge javne službe, ki je financirana s sredstvi proračuna Evropske unije, proračuna Republike Slovenije, občin ali jo krije uporabnik, se ne smejo hkrati kriti s proračunskih postavk proračuna Republike Slovenije, ki so namenjene izvajanju javne službe.

9. člen

(poročilo o izvajanju nalog)

(1) Izvajalec posamezne javne službe ministrstvu do konca marca tekočega leta pošlje poročilo o izvajanju nalog javne službe za preteklo koledarsko leto, katerega del sta letno poročilo o opravljenem delu in finančno poročilo.

(2) Letno poročilo o opravljenem delu iz prejšnjega odstavka zajema vsebinsko poročilo in dokazila o izpolnitvi prevzetih obveznosti glede:

– uresničitve letnega programa dela;

– doseganja ciljev nalog in kazalnikov iz letnega programa dela;

– posebnosti pri izvedbi letnega programa dela;

– morebitnih posebnih problemov pri izvedbi letnega programa dela s predlogi za nadaljnje delo.

(3) Finančno poročilo iz prvega odstavka tega člena mora za vsako nalogo iz letnega programa dela iz 7. člena te uredbe vsebovati najmanj:

– natančno obrazložitev porabe sredstev;

– obseg in časovnico izvedenih nalog za posamezne strokovne in tehnične sodelavce;

– razdelitev nastalih stroškov iz pete alineje drugega odstavka 7. člena te uredbe;

– razdelitev nastalih investicijskih sredstev, če so opredeljena v letnem programu dela;

– skupno vrednost izvedenih nalog.

(4) Ministrstvo izvajalcu javne službe za opravljeno delo plača na podlagi vloženih zahtevkov, ki jih potrdi ministrstvo. Dinamika oziroma število zahtevkov se opredeli v pogodbi iz četrtega odstavka 7. člena te uredbe.

(5) Zahtevkom iz prejšnjega odstavka morajo biti priložena delna poročila o izvedenih nalogah iz letnega programa dela javne službe, ki zajemajo:

– kazalnike za že dosežene letne cilje nalog;

– obseg in časovnico že izvedenih nalog za posamezne strokovne in tehnične sodelavce;

– razdelitev nastalih stroškov iz pete alineje drugega odstavka 7. člena te uredbe za vsako strokovno nalogo posebej;

– razdelitev nastalih investicijskih sredstev, če so opredeljena v letnem programu dela;

– skupno vrednost že izvedenih del za vsako nalogo.

KONČNA DOLOČBA

10. člen

(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.

Ljubljana, dne

EVA

Vlada Republike Slovenije

dr. Robert Golob

predsednik

OSNUTEK

Na podlagi četrtega in petega odstavka 116. člena, tretjega odstavka 117.člena, prvega odstavka 125. člena in drugega odstavka 136. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. xx/25) Vlada Republike Slovenije izdaja

UREDBA

o izvajanju državne javne službe na osuševalnih in namakalnih sistemih

1. člen

(vsebina)

Ta uredba podrobneje določa naloge državne javne službe upravljanja in vzdrževanja osuševalnih sistemov ter naloge upravljanja, vzdrževanja in delovanja namakalnih sistemov (v nadaljnjem besedilu: državna javna služba), način izvajanja državne javne službe, financiranje, dolžnosti izvajalca državne javne službe, vsebino pogodbe, program upravljanja in programe vzdrževanja osuševalnih in namakalnih sistemov, območje in obdobje izvajanja državne javne službe ter način poročanja.

2. člen

(uporaba)

(1) Ta uredba se uporablja za upravljanje in vzdrževanje osuševalnih sistemov, ki so vpisani v evidenco osuševalnih in namakalnih sistemov v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

(2) Ta uredba se uporablja za upravljanje, vzdrževanje in delovanje namakalnih sistemov, ki so vpisani v evidenco osuševalnih in namakalnih sistemov v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

(3) Ta uredba se ne uporablja za vodno infrastrukturo in vodna zemljišča, katerih vzdrževanje se opravlja po predpisih, ki urejajo gospodarske javne službe na področju urejanja voda.

3. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, pomenijo:

– podizvajalec je oseba, ki za državno javno službo opravlja določene naloge vzdrževanja oziroma upravljanja osuševalnih in namakalnih sistemov;

– program upravljanja je program, ki zajema naloge upravljanja osuševalnih in namakalnih sistemov;

– program vzdrževanja je program, ki zajema posamezna opravila, potrebna na posameznem osuševalnem in namakalnem sistemu.

4. člen

(območje izvajanja državne javne službe)

Državna javna služba se izvaja na območju Republike Slovenije.

5. člen

(izvajalec državne javne službe)

(1) Izvajalec državne javne službe (v nadaljnjem besedilu: izvajalec) se imenuje z odločbo ministrstva, pristojnega za kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), za obdobje sedmih let.

(2) Izvajalec iz prejšnjega odstavka lahko za opravljanje nalog upravljanja s podizvajalcem, registriranim za opravljanje nalog upravljanja iz 6. člena te uredbe in izbranim po predpisih o javnem naročanju, sklene pogodbo o izvajanju določenih nalog upravljanja, vendar največ za 20 odstotkov predvidenih letnih ur iz naslova nalog upravljanja.

(3) Izvajalec iz prvega odstavka lahko za opravljanje rednega in investicijskega vzdrževanja s podizvajalcem, registriranim za opravljanje nalog vzdrževanja iz 8. člena te uredbe in izbranim po predpisih o javnem naročanju, sklene pogodbo o izvajanju določenih nalog vzdrževanja.

6. člen

(naloge upravljanja)

(1) Naloge upravljanja osuševalnih in namakalnih sistemov mora izvajalec opravljati tako, da je zagotovljeno načelo učinkovitosti in gospodarnosti delovanja osuševalnih in namakalnih sistemov.

(2) Izvajalec upravlja tudi z zemljišči v lasti Republike Slovenije, na katerih so objekti in naprave, ki so potrebni za delovanje osuševalnih in namakalnih sistemov, na katerih se izvaja državna javna služba. Ta zemljišča, skupaj z objekti in napravami preidejo v upravljavstvo izvajalca s sklepom Vlade Republike Slovenije, sprejetim v skladu z zakonom, ki ureja stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti.

(3) Poleg nalog iz 136. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX) mora izvajalec opravljati naslednje naloge:

1. pripravo letnega programa upravljanja osuševalnih in namakalnih sistemov iz 7. člena te uredbe;

2. pripravo letnih programov vzdrževanja posameznih osuševalnih in namakalnih sistemov iz 9. člena te uredbe;

3. nadzor nad delovanjem osuševalnih in namakalnih sistemov;

4. pripravo poročil iz 13. člena te uredbe;

5. notranjo upravno in vsebinsko kontrolo izvajanja državne javne službe;

6. spremljanje in analizo delovanja državne javne službe ter pripravo poročil o delu s spremljanjem kazalnikov;

7. sodelovanje z drugimi ministrstvi in izvajalci drugih javnih služb, razvojno-strokovnih nalog ali raziskovalnega dela ter z organizacijami, katerih delo se nanaša na delovanje državne javne službe, in

8. druge naloge, opredeljene v letnem programu upravljanja osuševalnih in namakalnih sistemov.

(4) Naloge upravljanja osuševalnih in namakalnih sistemov se opravljajo v skladu z usmeritvami iz 125. člena zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. XX) za obdobje 2026–2032 in v skladu z letnim programom upravljanja iz 7. člena te uredbe.

7. člen

(letni program upravljanja)

(1) Izvajalec na podlagi izhodišč ministrstva pripravi letni program upravljanja osuševalnih in namakalnih sistemov, ki vsebuje zlasti:

1. pregled stanja;

2. pravne podlage;

3. namen, letne cilje in kazalnike za doseganje letnih ciljev;

4. vrsto in opis nalog upravljanja skupaj s predvidenim letnim obsegom ur dela;

5. finančni načrt upravljanja in

6. dinamiko izvajanja letnega programa upravljanja osuševalnih in namakalnih sistemov.

(2) Letni program upravljanja izvajalec pošlje ministrstvu v soglasje, in sicer v 30 dneh po prejemu izhodišč za pripravo finančnih načrtov iz zakona, ki ureja izvrševanje proračuna.

(3) V letnem programu upravljanja morajo biti jasno označene naloge, ki jih bo izvajal podizvajalec.

(4) Izvajalec opravlja naloge iz prvega odstavka tega člena na podlagi potrjenega letnega programa upravljanja.

8. člen

(naloge vzdrževanja)

(1) Naloge vzdrževanja osuševalnih in namakalnih sistemov mora izvajalec opravljati tako, da se zagotavlja nemoteno, učinkovito in gospodarno delovanje v skladu z njihovo namembnostjo. Naloge vzdrževanja osuševalnih in namakalnih sistemov se opravljajo v okviru rednega delovanja in vzdrževanja (v nadaljnjem besedilu: redno vzdrževanje) ter investicijskega vzdrževanja.

(2) Naloge rednega vzdrževanja osuševalnih in namakalnih sistemov se opredelijo v letnih programih vzdrževanja iz 9. člena te uredbe, za vsak posamezen osuševalni sistem in namakalni sistem.

(3) Če se na posameznem osuševalnem ali namakalnem sistemu z rednimi vzdrževalnimi deli ne more zagotoviti nemoteno delovanje sistema, se izvede potrebno investicijsko vzdrževanje. Dela, ki so potrebna v okviru investicijskega vzdrževanja, se opredelijo v letnem programu vzdrževanja iz 9. člena te uredbe.

(4) Naloge vzdrževanja osuševalnih in namakalnih sistemov se opravljajo v skladu z letnimi programi vzdrževanja iz 9. člena te uredbe.

9. člen

(letni program vzdrževanja za posamezni osuševalni sistem in namakalni sistem)

(1) Letni program vzdrževanja za posamezni osuševalni sistem in namakalni sistem vsebuje:

1. osnovne podatke o sistemu;

2. opis dejanskega stanja sistema;

3. opredeljene letne cilje vzdrževanja s kazalniki;

4. vrsto in obseg predvidenih nalog vzdrževanja;

5. finančni načrt vzdrževanja z zagotovljenim virom financiranja;

6. dinamiko izvajanja letnega programa vzdrževanja in

7. pri osuševalnih sistemih tudi grafično prilogo z označitvijo lokacije in vrste predvidenih nalog vzdrževanja.

(2) Program vzdrževanja letno pripravi izvajalec. En izvod letnega programa vzdrževanja za naslednje koledarsko leto izvajalec pošlje ministrstvu najpozneje do 1. novembra tekočega leta.

10. člen

(financiranje nalog upravljanja)

(1) Naloge upravljanja osuševalnih in namakalnih sistemov iz 6. člena te uredbe se v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, financirajo iz proračuna Republike Slovenije v skladu z razpoložljivimi sredstvi v posameznem proračunskem letu.

(2) Za naloge upravljanja se prizna naslednji obseg ur dela:

a) osuševalni sistemi velikosti:

– do 50 ha do 20 ur,

– od 50 ha do 100 ha do 30 ur,

– od 100 ha do 150 ha do 40 ur,

– od 150 ha do 250 ha do 50 ur,

– od 260 ha do 500 ha do 60 ur,

– nad 500 ha do 70 ur;

b) namakalni sistemi velikosti:

– do 30 ha do 35 ur,

– od 30 ha do 50 ha do 60 ur,

– od 50 ha do 100 ha do 70 ur,

– od 100 ha do 200 ha do 80 ur,

– nad 200 ha do 90 ur.

(3) V posameznem letu se lahko na predlog izvajalca zmanjša ali poveča obseg nalog upravljanja glede na dejansko višino razpoložljivih sredstev v tem letu.

(4) Izvajalec mora glede na zmanjšan ali povečan obseg nalog upravljanja iz prejšnjega odstavka in ob upoštevanju razpoložljivih sredstev pripraviti spremembe letnega programa upravljanja in jih poslati ministrstvu v soglasje.

(5) Izplačila za opravljene naloge upravljanja iz 6. člena te uredbe se izvajajo na podlagi zahtevkov. Zahtevku se priložita poročilo o opravljenih nalogah upravljanja in specifikacija stroškov. Po opravljenem notranjem preverjanju pošlje izvajalec ministrstvu skupni zahtevek, ministrstvo pa znesek v skladu s pogodbo o izvajanju državne javne službe nakaže na transakcijski račun izvajalca.

(6) Stroški, ki se nanašajo na upravno in tehnično delo ter delo uprave, vključno z materialnimi stroški, ki so potrebni za delovanje in izvajanje državne javne službe, morajo biti prikazani na stroškovnem

mestu državne javne službe in drugih stroškovnih mestih na podlagi ključa delitve stroškov v programu upravljanja iz 7. člena te uredbe.

(7) Če izvajalec opravi manj, kot je določeno v programu upravljanja iz 7. člena te uredbe, se sredstva iz proračuna sorazmerno zmanjšajo, izplačajo se le sredstva za plačilo izvedenih nalog. Dovoljeno odstopanje od izvedbe nalog iz 6. člena te uredbe je največ 15 odstotkov skupne vrednosti nalog v letnem programu upravljanja osuševalnih in namakalnih sistemov.

(8) Če izvajalec opravi več, kot je določeno v veljavnem programu upravljanja iz 7. člena te uredbe, se kritje stroškov za povečani obseg dela ne prizna v breme proračuna Republike Slovenije.

(9) Znesek povračila, ki ga za izvajanje nalog državne javne službe prejme izvajalec, ne sme presegati zneska, potrebnega za plačilo stroškov, ki so nastali pri izpolnjevanju obveznosti iz programa upravljanja iz 7. člena te uredbe.

(10) Izvajalec mora ob ugotovitvi nenamenske porabe proračunskih sredstev sredstva vrniti v proračun Republike Slovenije skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi.

11. člen

(financiranje nalog vzdrževanja)

(1) Naloge vzdrževanja osuševalnih in namakalnih sistemov iz 8. člena te uredbe se financirajo v skladu z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča.

(2) Posamezna dela, ki so v korist rednega in investicijskega vzdrževanja osuševalnega in namakalnega sistema, lahko v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, sofinancira tudi lokalna skupnost ali druga pravna ali fizična oseba.

(3) V posameznem letu se lahko na predlog izvajalca zmanjša ali poveča obseg nalog vzdrževanja glede na dejansko višino razpoložljivih sredstev v posameznem letu.

(4) Izvajalec mora glede na zmanjšan ali povečan obseg nalog vzdrževanja iz prejšnjega odstavka in ob upoštevanju razpoložljivih sredstev pripraviti spremembe oziroma dopolnitve programa vzdrževanja ter jih poslati ministrstvu.

(5) Izvajalec mora ob ugotovitvi nenamenske porabe proračunskih sredstev sredstva vrniti v proračun Republike Slovenije skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi.

(6) Izplačila za opravljene naloge vzdrževanja iz 8. člena te uredbe se izvajajo na podlagi zahtevka, ki vsebuje poročilo izvajalca o izvedenih delih z zapisnikom o nadzoru in prevzemu izvedenih del vzdrževanja z opredelitvijo vrste in količine del, ki ga podpišeta izvajalec in podizvajalec. Pri osuševalnih sistemih je treba obvezno priložiti tudi grafično prilogo z označeno lokacijo in vrsto izvedenih del.

(7) Ob nenadnem prenehanju delovanja osuševalnega ali namakalnega sistema izvajalec z obrazloženim predlogom za preprečitev nastanka večje škode zaprosi ministrstvo za dodatna sredstva. Če namensko zbrana sredstva ne zadoščajo, se založijo iz integralne postavke proračuna Republike Slovenije. Lastniki ali zakupniki kmetijskih zemljišč na območju osuševalnega in namakalnega sistema ta sredstva vrnejo nazaj v proračun Republike Slovenije sorazmerno s površino območja osuševalnega in namakalnega sistema.

12. člen

(pogodbena razmerja)

(1) Medsebojna razmerja med izvajalcem in ministrstvom se podrobneje uredijo s pogodbo o izvajanju državne javne službe, ki jo podpišeta minister, pristojen za kmetijstvo, ter izvajalec.

(2) Pogodba se sklene za obdobje sprejetega proračuna Republike Slovenije v obsegu razpoložljivih proračunskih sredstev, namenjenih za izvajanje državne javne službe.

(3) Pogodba mora vsebovati zlasti:

1. natančno opredelitev nalog državne javne službe;

2. začetek veljavnosti in trajanje pogodbe;

3. finančno vrednost pogodbe in vir financiranja;

4. rok za izvajalca za oddajo zahtevkov;

5. rok za plačilo zahtevkov;

6. sankcije v primeru kršitve pogodbe in

7. način spreminjanja in dopolnjevanja pogodbe.

13. člen

(poročila o izvajanju programov)

(1) Izvajalec mora voditi ločeno evidenco o opravljenih delih iz programa upravljanja iz 7. člena te uredbe in programa vzdrževanja iz 9. člena te uredbe, ki mora vsebovati delovodnik podizvajalca o opravljenih delih.

(2) Izvajalec mora ministrstvu poslati letno poročilo o upravljanju in letno poročilo o vzdrževanju za vsak posamezen osuševalni sistem in namakalni sistem do konca februarja tekočega leta za preteklo leto.

(3) Letno poročilo o upravljanju mora vsebovati natančen opis opravljenih nalog po programu upravljanja iz 7. člena te uredbe ter ugotovitve in predloge za nadaljnje delo pri delovanju osuševalnih in namakalnih sistemov. Letnemu poročilu je treba priložiti tudi letna poročila o upravljanju in vzdrževanju za vsak posamezen osuševalni sistem in namakalni sistem.

(4) Letno poročilo o upravljanju iz drugega odstavka tega člena mora vsebovati:

– obrazložitev porabe sredstev;

– povzetek stanja in splošno oceno doseganja ciljev iz letnega programa upravljanja;

– zbirnik opravljenih posameznih nalog vzdrževanja osuševalnih in namakalnih sistemov;

– obrazložitev opravljenih nalog upravljanja in

– predloge za nadaljnje delo.

(5) Letno poročilo o upravljanju in vzdrževanju za posamezni osuševalni sistem in namakalni sistem iz drugega odstavka tega člena mora vsebovati:

– povzetek stanja in splošno oceno doseganja ciljev iz letnega programa rednega vzdrževanja;

– opis stanja pred vzdrževanjem in po njem;

– prikaz predvidenih in izvedenih nalog vzdrževanja ter

– ugotovitve in predloge.

(6) Po treh letih izvajanja izvajalec pripravi vmesno poročilo o izvajanju državne javne službe, ki mora vsebovati:

– oceno doseganja ciljev,

– analizo izvedenih nalog,

– ugotovitve in predloge.

(7) V zadnjem letu izvajanja izvajalec pripravi končno poročilo o izvajanju državne javne službe, ki mora vsebovati:

– oceno in obrazložitev doseženih ciljev,

– analizo izvedenih nalog,

– ugotovitve in predloge.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

14. člen

(prehodna določba)

Ministrstvo pozove dosedanjega izvajalca, Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, k predložitvi vloge za imenovanje za izvajalca državne javne službe.

15. člen

(prenehanje veljavnosti in uporaba)

Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati Uredba o izvajanju državne javne službe na osuševalnih in namakalnih sistemih (Uradni list RS, št. 82/18 in 79/23), uporablja pa se do 31. decembra 2018.

16. člen

(začetek veljavnosti in začetek uporabe)

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarja 2026.

Št.

Ljubljana, dne

EVA

Vlada Republike Slovenije

dr. Robert Golob

predsednik

OSNUTEK

Na podlagi četrtega in petega odstavka 116. člena, tretjega odstavka 117.člena, prvega odstavka 125. člena in drugega odstavka 130. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. xx/25) Vlada Republike Slovenije izdaja

UREDBO

O JAVNI SLUŽBI KMETIJSKEGA SVETOVANJA

1. člen

(namen uredbe)

Ta uredba podrobneje določa naloge, cilje in prednostne usmeritve javne službe kmetijskega svetovanja (v nadaljnjem besedilu: JSKS) ter način izvajanja JSKS, storitve, usposabljanje, financiranje, dolžnosti izvajalca, vsebino pogodbe, program dela JSKS in način poročanja za leto 2025.

2. člen

(območje izvajanja JSKS)

JSKS se izvaja na celotnem območju Republike Slovenije.

3. člen

(obdobje imenovanja izvajalca JSKS)

Izvajalec JSKS se imenuje za sedem let.

4. člen

(naloge, cilji in prednostne usmeritve JSKS)

(1) V okviru JSKS se poleg nalog JSKS v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo izvajajo tudi naslednje naloge:

1. zbiranje potreb glede dodatnih ali novih fitofarmacevtskih sredstev in pripravo vlog oziroma pomoč pri pripravi vlog za registracijo fitofarmacevtskih sredstev;

2. svetovanje o varstvu pri delu na kmetijskem gospodarstvu;

3. organizacija strokovno pospeševalnih in promocijskih dogodkov ter prireditev;

4. svetovanje v zvezi s pridobitvijo usposobljenosti na področju kmetijstva in s kmetijstvom povezanih področij;

5. izdelava in posodobitve katalogov stroškov in kalkulacij.

(2) Pri izvajanju svojih nalog JSKS skrbi za:

1. vodenje in koordinacijo dela JSKS;

2. strokovno-tehnično koordinacijo dela;

3. administrativno-tehnične naloge;

4. usposabljanje zaposlenih, ki izvajajo JSKS, v Republiki Sloveniji in tujini, ki vključuje tudi prenos znanja z znanstvenih področij v prakso;

5. druge tehnične in organizacijske naloge, ki so potrebne za izvedbo JSKS, vključno z razvojem in uvajanjem novih metod dela ter informacijskih orodij za delo JSKS, pripravo navodil in vzpostavitvijo sistema kontrole kakovosti izvajanja JSKS;

6. notranjo administrativno in vsebinsko kontrolo izvajanja JSKS;

7. spremljanje in analizo delovanja JSKS ter pripravo poročil o delu s spremljanjem kazalnikov;

8. pripravo in objavljanje gradiv;

9. sodelovanje v delovnih skupinah, odborih, komisijah oziroma svetih za posamezna strokovna področja v kmetijstvu.

(3) Izvajalec JSKS sodeluje tudi z drugimi ministrstvi in izvajalci drugih javnih služb, razvojno-strokovnih nalog ali raziskovalnega dela ter z organizacijami, katerih delo se nanaša na delovanje JSKS v Republiki Sloveniji in tujini.

(4) Izvajalec JSKS sodeluje z izvajalci iz prejšnjega odstavka pri skupni izvedbi nalog, če je tako naloženo z obveznim navodilom ministra.

(5) Naloge JSKS se izvajajo v skladu s programom JSKS za leto 2025 iz Priloge 1, ki je sestavni del te uredbe, in letnim programom dela iz 11. člena te uredbe.

(6) Naloge JSKS so namenjene doseganju naslednjih ciljev:

1. dvig inovacijske in prilagoditvene sposobnosti slovenskega kmetijstva ter večja vloga znanja pri odločanju;

2. izboljšanje usposobljenosti na kmetijah;

3. krepitev svetovalnega dela za razvojne potrebe kmetijstva in izvajanje Resolucije o nacionalnem programu o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva »Naša hrana, podeželje in naravni viri od leta 2021« (Uradni list RS, št. 8/20);

4. krepitev raziskovalne in svetovalne infrastrukture ter izboljšanje strokovno-raziskovalnega sodelovanja med institucijami v verigi prenosa znanja;

5. učinkovitejši prenos znanja z globalne in nacionalne ravni v kmetijstvo.

(7) Prednostne usmeritve nalog JSKS so določene v Prilogi 1 te uredbe.

5. člen

(uporabniki storitev JSKS)

(1) Storitve JSKS so namenjene nosilcem kmetijskih gospodarstev in članom kmetij, državnim organom, organom lokalne samouprave ter širši javnosti (v nadaljnjem besedilu: uporabniki).

(2) Storitve JSKS so za uporabnike javno dostopne in so zanje delno ali v celoti plačljive v skladu s predpisom, ki ureja cene storitev JSKS, ali pa so zanje brezplačne.

(3) Plačljive storitve za uporabnike JSKS so:

1. izdelava načrtov kolobarjenja, gnojilnih načrtov, bilanc gnojil, jemanje vzorcev na terenu in izvajanje talnih in rastlinskih testov;

2. elektronsko izpolnjevanje in elektronska vložitev zbirne vloge in drugih vlog v skladu z navodili ministrstva, pristojnega za kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo);

3. priprava analiz, mnenj in drugih dokumentov za uporabnike na podlagi predpisov;

4. kotizacije in vstopnine za strokovno pospeševalne in promocijske dogodke ter prireditve, ki jih organizira izvajalec JSKS;

5. ocenjevanja kmetijskih proizvodov v okviru strokovno pospeševalnih in promocijskih dogodkov ter prireditve, ki jih organizira izvajalec JSKS.

6. člen

(način izvajanja JSKS)

(1) JSKS se izvaja z osebnim ali skupinskim svetovanjem, v krožkih in drugih oblikah, vključno s svetovanjem po telefonu ali uporabo elektronskih medijev, ki pripomorejo k učinkovitemu prenosu znanja do uporabnikov.

(2) Izvajanje JSKS vključuje usposabljanja, predavanja, predstavitve, prikaze, organiziranje in izvedbo strokovnih prireditev, razstav in prikazov tehnologij, veščin, vzorčnih objektov, poljskih in drugih

poskusov ter seminarjev in delavnic. JSKS se izvaja tudi s strokovnimi gradivi, prispevki v medijih, na svetovnem spletu, s tehnološkimi navodili, brošurami in drugimi gradivi, ki so v tiskani ali elektronski obliki na voljo uporabnikom JSKS.

(3) JSKS se izvaja tako, da je z enotami na terenu pokrito celotno območje Republike Slovenije. Geografsko območje, ki ga pokriva posamezna enota na terenu, je razvidno iz Priloge 2, ki je sestavni del te uredbe. Posamezna enota na terenu obsega območje cele ali dela občine. Ob spremembi občinske pristojnosti se novi krajevni pristojnosti prilagodijo tudi enote na terenu.

(4) Izvajalec JSKS mora imeti posebno notranjo organizacijsko enoto, ki s pomočjo koordinatorjev za posamezna strokovna področja, strokovno vodi in koordinira delo JSKS tako, da skrbi za koordinacijo, spremljanje, analiziranje, strokovno tehnično koordinacijo, usmerjanje in strokovno podporo po posameznih strokovnih področjih, vključno z vodenjem strokovnih skupin, skrbi za usposabljanje kmetijskih svetovalcev, prenos znanja od raziskovalnih organizacij do svetovalcev ter za razvoj metod kakovosti dela, svetovalnih in informacijskih orodij, notranjo kontrolo izvajanja JSKS, izmenjavo informacij, vključno s pripravo in usklajevanjem letnega programa dela, poročil o delu celotne JSKS, izdajanjem notranjih navodil za delo JSKS, koordinacijo, pripravo in predložitvijo zahtevkov za celotno JSKS, pripravo strokovnih stališč, sodelovanjem pri strokovnih podlagah ob pripravi predpisov na področju kmetijstva in z njim povezanih področij. Njen vodja je tudi koordinator izvajanja celotne JSKS.

7. člen

(storitve JSKS)

(1) Glede na vrsto storitve se JSKS izvaja kot osnovno in specialistično svetovanje.

(2) Storitev osnovnega svetovanja za razna področja kmetijske pridelave nudijo terenski kmetijski svetovalci, koordinatorji in terenski kmetijski svetovalci za področje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji ter kmečke družine. Storitev je na voljo na enotah na terenu in na sedežih pravnih oseb izvajalca JSKS, po potrebi pa tudi na kmetijskem gospodarstvu.

(3) Storitev specialističnega svetovanja nudijo svetovalci specialisti posameznega področja, ki praviloma pokrivajo geografsko območje več enot na terenu ali pa delujejo na območju celotne Republike Slovenije. To storitev lahko za specifična področja izvajajo tudi strokovni koordinatorji JSKS, ki delujejo na celotnem območju Republike Slovenije. Izvajalec JSKS zagotovi svetovalce specialiste za prevladujoče kmetijske panoge na določenem geografskem območju, zlasti za področja razvoja podeželja, dopolnilnih dejavnosti na kmetiji ter varovanja narave in okolja. Če na posameznem geografskem območju zaradi ožje specializacije in potrebe po svetovanju za te vsebine storitve svetovalca specialista ni mogoče zagotoviti, izvajalec JSKS to zagotovi s svetovalci specialisti ali s koordinatorji, ki delujejo na drugih geografskih območjih.

8. člen

(usposabljanje)

Izvajalec JSKS mora zaposlenim, ki izvajajo naloge JSKS, zagotoviti usposabljanja s področij njihovega strokovnega dela. Omogočiti jim mora tudi, da se udeležujejo usposabljanj, ki jih za izvajanje ukrepov kmetijske politike in seznanjanje z novostmi na področjih, ki so del kmetijske politike ali pa se nanjo

navezujejo, organizirajo ministrstva in izvajalci drugih javnih služb ali strokovnih nalog ter raziskovalne, izobraževalne in druge ustanove v Republiki Sloveniji in državah članicah Evropske unije.

9. člen

(dolžnosti izvajalca JSKS)

(1) Izvajalec mora za čas veljavnosti odločbe ministra o imenovanju za izvajalca JSKS zagotoviti nepretrgano opravljanje JSKS v skladu s programom JSKS za leto 2025 iz Priloge 1 te uredbe in zagotoviti dostopnost JSKS na celotnem območju Republike Slovenije.

(2) Vsa strokovna gradiva, predstavitve, prikazi, opisi poskusov, gradiva za seminarje, gradiva za delavnice, prispevki, tehnološka navodila, brošure in druga gradiva, pripravljena in financirana delno ali v celoti iz javnih sredstev v okviru JSKS, v tiskani, elektronski ali drugi obliki, morajo biti javno objavljena in brezplačno dostopna uporabnikom JSKS.

(3) Za opravljeno storitev osebnega svetovanja mora svetovalec pripraviti zapisnik o svetovanju, ki vsebuje identifikacijsko številko kmetijskega gospodarstva in ime uporabnika, izvod tega prejme uporabnik JSKS, izvirnik pa se hrani v notranji organizacijski enoti, v kateri je bilo svetovanje izvedeno. V primeru kratkega svetovanja pripravi svetovalec v elektronski obliki zaznamek o vrsti svetovanja uporabniku. V primeru skupinskega svetovanja se evidentirajo udeleženci takšnega svetovanja in se pripravi zapisek o vsebinah skupinskega svetovanja, ki vsebuje identifikacijsko številko kmetijskega gospodarstva in ime udeleženca skupinskega svetovanja. Zapisnike zaznamke in zapiske hrani izvajalec v papirni ali elektronski obliki najmanj deset let.

(4) Storitev JSKS je ločena od kontrol pri upravičencih za ukrepe kmetijske politike. Izvajalec JSKS osebnih ali posameznikovih informacij ali podatkov, ki jih pridobi med dejavnostjo JSKS, ne sme razkriti drugim osebam, razen uporabniku storitve JSKS, na katerega se podatki nanašajo.

(5) Izvajalec JSKS mora izvajati naloge JSKS do izbire novega izvajalca.

10. člen

(pogodba o izvajanju JSKS)

(1) Medsebojna razmerja med izvajalcem JSKS in ministrstvom se podrobneje uredijo s pogodbo o izvajanju JSKS, ki jo podpišeta minister, pristojen za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ter izvajalec JSKS.

(2) Pogodba mora vsebovati vsaj:

1. natančno opredelitev nalog JSKS;

2. ime, sedež in pravnoorganizacijsko obliko izvajalca z navedbo sedežev pravnih oseb, ki izvajajo JSKS, ter naslove enot JSKS na terenu;

3. začetek veljavnosti in trajanje pogodbe;

4. pogodbeno vrednost;

5. proračunsko postavko, s katere bo izvedeno plačilo;

6. obveznosti izvajalca;

7. obliko zahtevkov in poročil;

8. nadzor nad izvajanjem JSKS in pogodbe;

9. način vodenja evidenc in poročanja izvajalca;

10. način spreminjanja in dopolnjevanja pogodbe;

11. sankcije v primeru kršitve pogodbe;

12. rok za izvajalca za oddajo zahtevkov;

13. rok za plačilo zahtevkov in

14. način reševanja sporov.

11. člen

(letni program dela in finančni načrt JSKS)

(1) Ministrstvo v skladu zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna, pošlje izvajalcu JSKS izhodišča za pripravo finančnega načrta JSKS (v nadaljnjem besedilu: izhodišča). Ministrstvo v izhodišča vključi tudi usmeritve glede nalog iz 4. člena te uredbe za vsebine iz pristojnosti drugih ministrstev.

(2) V letnem programu dela JSKS morajo biti za vse naloge iz izhodišč predvideni nameni izvajanja, cilji ter kazalniki po posamezni nalogi.

12. člen

(obseg storitev in financiranje)

(1) Opravljene storitve JSKS so podlaga za izplačilo. Po opravljenem notranjem preverjanju predloži izvajalec JSKS ministrstvu mesečni zahtevek, ministrstvo pa znesek v skladu s pogodbo o izvajanju JSKS nakaže na transakcijski račun posamezne pravne osebe izvajalca.

(2) Znesek, ki se krije iz proračuna Republike Slovenije in se nanaša na strošek dela zaposlenega pri izvajalcu JSKS, ne sme presegati stroškov dela, ki izhajajo iz veljavne plačne lestvice za zaposlene v javnem sektorju, in mora biti skladen s kolektivno pogodbo, ki velja za te zaposlene.

(3) Izvajalec JSKS mora zagotoviti ločeno evidentiranje dejavnosti JSKS in preostalih dejavnosti, ki jih izvaja ista pravna oseba.

(4) Stroški, ki se nanašajo na administrativno in tehnično delo ter delo uprave, vključno z izdatki za blago in storitve, ki so potrebni za delovanje izvajalca za izvajanje JSKS, morajo biti prikazani na stroškovno mesto JSKS in druga stroškovna mesta na podlagi računovodskih sodil ali ključa delitve stroškov v vsakoletnem programu dela JSKS.

(5) Dovoljeno odstopanje od izvedbe nalog iz 4. člena te uredbe brez spremembe letnega programa dela JSKS je največ 15 % skupne vrednosti nalog v letnem programu dela JSKS, pri čemer posamezna naloga iz prvega odstavka 4. člena te uredbe ne sme ostati v celoti neizvedena.

(6) Če izvajalec v okviru iz prejšnjega odstavka opravi manjši obseg nalog, kot je določen po veljavnem letnem programu dela JSKS, se mu sredstva izplačajo le za opravljene naloge.

(7) Če izvajalec v okviru petega odstavka tega člena opravi večji obseg nalog, kot so določene po veljavnem letnem programu dela JSKS, se sredstva za povečani obseg dela ne izplačajo.

(8) Če se med letom pojavijo večja odstopanja oziroma potrebe po drugih nalogah v okviru izvajanja letnega programa dela JSKS, je treba pripraviti spremembo letnega programa dela JSKS.

(9) Stroški izvajanja naloge JSKS, ki je financirana s sredstvi proračuna Evropske unije, proračuna Republike Slovenije, občin ali jo krije uporabnik, se ne smejo hkrati kriti s proračunskih postavk proračuna Republike Slovenije, ki so namenjene izvajanju JSKS.

13. člen

(znesek povračila za opravljeno nalogo in čezmerno povračilo)

(1) Izvajalec JSKS prejme povračilo za plačilo plač, izdatkov za blago in storitve ter investicijskih sredstev za opravljene naloge JSKS le na podlagi listinskih dokazov, iz katerih je jasno razvidno, da se nanašajo na že opravljene naloge JSKS.

(2) Znesek povračila, ki ga za izvajanje nalog JSKS prejme izvajalec JSKS, ne sme presegati zneska, potrebnega za pokrivanje stroškov, ki so nastali pri izpolnjevanju obveznosti iz letnega programa dela JSKS.

(3) Izvajalec JSKS mora ob ugotovitvi nenamenske porabe proračunskih sredstev sredstva vrniti v proračun Republike Slovenije, skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi.

14. člen

(poročila o izvajanju nalog)

(1) Izvajalec JSKS za namene spremljanja izvajanja letnega programa dela JSKS o opravljenih nalogah iz programa dela JSKS vodi evidenco.

(2) Izvajalec JSKS ministrstvu do konca marca tekočega leta pošlje letno poročilo o opravljenem delu in letno finančno poročilo o izvedbi nalog JSKS za preteklo koledarsko leto.

(3) Letno poročilo o opravljenem delu iz prejšnjega odstavka zajema vsebinsko poročilo in dokazila o izpolnitvi prevzetih obveznosti glede:

1. ciljev nalog iz letnega programa dela JSKS in doseženih kazalnikov;

2. uresničitve letnega programa dela JSKS;

3. posebnosti pri izvedbi letnega programa dela JSKS;

4. predlogov za nadaljnje delo.

(4) Letno finančno poročilo o izvedbi nalog JSKS iz drugega odstavka tega člena mora vsebovati:

1. obrazložitev porabe sredstev;

2. obseg izvedenih nalog in razloge za morebitno odstopanje od letnega programa dela JSKS;

3. vrednost izvedenih nalog;

4. pregled priliva sredstev iz proračuna Republike Slovenije in drugih virov, ki se nanašajo na izvajanje JSKS;

5. pregled celotne finančne konstrukcije izvedbe nalog, ki jih izvaja JSKS.

(5) Izvajalec JSKS pripravi in ministrstvu pošlje tudi druga poročila in analize, ki se nanašajo na delovanje JSKS, če je tako zapisano v letnem programu dela JSKS ali zanj zaprosi ministrstvo za potrebe načrtovanja in izvajanja kmetijske politike.

KONČNA DOLOČBA

15. člen

(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.

Ljubljana, dne

EVA

Vlada Republike Slovenije

dr. Robert Golob

predsednik

OSNUTEK

Na podlagi prvega odstavka 44. člena in tretjega odstavka 113.. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. Xx/25) Vlada Republike Slovenije izdaja

UREDBO

O SOFINANCIRANJU IZVEDBE PRAKTIČNEGA POUKA V KMETIJSTVU IN ZA USPOSOBITEV ZAVODOV IN RAZVOJNIH CENTROV V KMETIJSTVU

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina in namen)

Ta uredba določa vrsto ukrepov, pogoje, upravičence, merila in postopke za uvedbo in izvajanje posameznega ukrepa razvoja podeželja ter finančna sredstva za namen sofinanciranja materialnih stroškov in stroškov storitev praktičnega izobraževanja dijakov srednjih šol, študentov višjih strokovnih šol in visokošolskih zavodov ter sofinanciranje investicij za namen usposobitve zavodov in razvojnih centrov s področij agroživilstva, gozdarstva, veterinarstva in živilstva.

2. člen

(vlagatelj in upravičenec)

(1) Vlagatelj je javni vzgojno-izobraževalni zavod, javni raziskovalni zavod, akreditirani javni visokošolski zavod, za javnoveljavne študijske programe ali akreditirani visokošolski zavod s koncesijo, za javnoveljavne študijske programe. Vlagatelj iz prejšnjega stavka izvaja izobraževanje ali raziskovanje s področij agroživilstva, gozdarstva, veterinarstva ali živilstva in izpolnjuje pogoje, določene v 3. in 7. členu te uredbe.

(2) Upravičenec je javni vzgojno-izobraževalni zavod, javni raziskovalni zavod, akreditirani javni visokošolski zavod, za javnoveljavne študijske programe ali akreditirani visokošolski zavod s koncesijo, za javnoveljavne študijske programe, ki izpolnjuje pogoje iz 3. in 7. člena te uredbe in mu je izdana odločba o pravici do sredstev iz četrtega odstavka 13. člena te uredbe.

II. SOFINANCIRANJE MATERIALNIH STROŠKOV IN STROŠKOV STORITEV PRAKTIČNEGA IZOBRAŽEVANJA

3. člen

(pogoji za pridobitev sredstev)

Pogoji, ki jih mora izpolnjevati vlagatelj ob vložitvi vloge na javni razpis za dodelitev nepovratnih sredstev za sofinanciranje materialnih stroškov in stroškov storitev praktičnega izobraževanja dijakov srednjih šol, študentov višjih strokovnih šol in visokošolskih zavodov, so:

– izvajanje rednega izobraževanja s praktičnim poukom s področja agroživilstva, gozdarstva, veterinarstva in živilstva;

– ima lastninsko, solastninsko ali zakupno pravico oziroma status upravljavca nepremičnine v lasti Republike Slovenije na nepremičnini, na kateri se izvaja naložba;

– dokazila za izvedbo programa (opis, pričakovani rezultati praktičnega izobraževanja itn.);

– specifikacija stroškov za izvedbo praktičnega izobraževanja.

4. člen

(upravičeni in neupravičeni stroški)

(1) Upravičeni stroški so stroški:

– za material in repromaterial za izvajanje praktičnega pouka;

– za drobni inventar in potrošni material za izvajanje praktičnega pouka in laboratorijskih vaj;

– povezani z zagotavljanjem varnosti in zdravja dijakov oziroma študentov;

– za najem strojev in drugih storitev (npr. najem prevoznih sredstev za prevoz dijakov), namenjenih izvajanju praktičnega pouka;

– za vzdrževanje strojev, naprav in opreme na posestvih in delavnicah, namenjenih praktičnemu pouku;

– energentov, ki se porabijo za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije;

– promocije.

(2) Neupravičeni stroški so stroški za:

– delo delavcev in mentorjev, njihovi potni in ostali stroški, ki so povezani z zaposlitvijo delavcev;

– delo zunanjih izvajalcev praktičnega pouka;

– pisarniški in čistilni material;

– vzdrževanja objektov, prostorov, standardne opreme učilnic (tabla, stoli, mize ipd.), oprema informacijsko-komunikacijske tehnologije, fotokopirni stroji;

– zavarovanja, ki jih Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) financira v skladu z uredbo, ki ureja sofinanciranje zavarovalnih premij za zavarovanje primarne kmetijske proizvodnje in ribištva;

– vodo, elektriko, kurilno olje in plin;

– tehnične preglede vozil, njihovo zavarovanje in podaljševanje registracij;

– malice;

– fitofarmacevtska sredstva.

(3) Za upravičene stroške se štejejo stroški, ki so nastali v koledarskem letu izvedbe javnega razpisa, vendar ne pozneje kot 1. oktobra tistega leta.

5. člen

(merila za ocenjevanje vlog)

(1) Sofinancirajo se vloge, ki na podlagi ocenjenih meril dosežejo najmanj 50 točk. Če za posamezno merilo vlagatelj vlogi na javni razpis ne priloži vseh podatkov, prilog in dokazil, ki so zahtevana, oziroma so podatki nepravilni, se vloga v tem delu oceni z 0 točkami.

(2) Merila za ocenjevanje vlog na javni razpis so naslednja:

– delež lastne udeležbe,

– število dijakov, vključenih v izobraževanje na dan 5. oktobra šolskega leta, oziroma število študentov, vključenih v izobraževanje na dan 30. oktobra študijskega leta,

– število hektarjev kmetijskih ali gozdnih zemljišč ali število učnih delavnic.

(3) Podrobnejša merila iz prejšnjega odstavka in točkovalnik za ocenjevanje vlog na javni razpis se opredelijo v javnem razpisu.

6. člen

(finančne določbe)

(1) Stopnja sofinanciranja znaša do 50 odstotkov priznane vrednosti upravičenih stroškov.

(2) Zgornja višina dodeljenih sredstev na posamezno vlogo oziroma članico univerze je 30.000 eurov.

(3) Sofinancirajo se vloge, ki na podlagi ocenjenih meril dosežejo najmanj 50 točk.

(4) Vlagatelj za sofinanciranje materialnih stroškov in stroškov storitev praktičnega izobraževanja vloži največ eno vlogo na javni razpis.

III. SOFINANCIRANJE USPOSOBITVE ZAVODOV IN RAZVOJNIH CENTROV V KMETIJSTVU, GOZDARSTVU IN PREHRANI

7. člen

(pogoji za pridobitev sredstev)

Pogoji, ki jih mora izpolnjevati vlagatelj ob vložitvi vloge na javni razpis za dodelitev nepovratnih sredstev za sofinanciranje sredstev usposobitve zavodov in razvojnih centrov v kmetijstvu, gozdarstvu in prehrani (v nadaljnjem besedilu: vloga na javni razpis), so naslednji:

– izvajanje rednega izobraževanja s praktičnim poukom ali raziskovanje s področja agroživilstva, gozdarstva, veterinarstva in živilstva;

– lastninska, solastninska ali zakupna pravica oziroma status upravljavca nepremičnine v lasti Republike Slovenije na nepremičnini, na kateri se izvaja naložba. Če vlagatelj ni lastnik objekta, mora k vlogi priložiti najemno pogodbo, sklenjeno za obdobje najmanj petih let od oddaje vloge na javni razpis za nepremičnino, na kateri se izvaja naložba;

– pridobljeno uporabno dovoljenje objekta, v katerem se namestijo aparati, oprema in naprave, ki so predmet vloge. Pri nakupu priključkov kmetijske mehanizacije uporabno dovoljenje za objekt ni potrebno;

- zaprta finančna konstrukcija, ki omogoča izvedbo naložbe. Zaprtost finančne konstrukcije se izkazuje s sklepom sveta zavoda, s katerim sta bila potrjena finančni načrt in program dela javnega zavoda za leto objave javnega razpisa, iz katerega morajo biti razvidna zagotovljena sredstva za namen izvedbe naložbe, s katero se vlagatelj prijavlja na javni razpis.

8. člen

(upravičeni in neupravičeni stroški)

(1) Upravičeni stroški za dodelitev nepovratnih sredstev so stroški nabave novih aparatov, naprav, strojev, priključkov in opreme, ki jih upravičenci uporabljajo za izvajanje praktičnega pouka oziroma izobraževanja po javnoveljavnih izobraževalnih oziroma študijskih programih ali za izvajanje raziskovanja s področij, navedenih v 1. členu te uredbe.

(2) Za upravičene stroške iz prejšnjega odstavka se štejejo stroški, ki so nastali v koledarskem letu izvedbe javnega razpisa, vendar ne pozneje kot 30. oktobra tistega leta.

(3) Za določitev višine upravičenih stroškov vlagatelj vlogi na javni razpis priloži tržno primerljivo pisno ponudbo.

(4) Neupravičeni stroški za dodelitev nepovratnih sredstev so:

– naložbe zunaj območja Republike Slovenije,

– davek na dodano vrednost in

– obratna sredstva.

9. člen

(merila za ocenjevanje vlog)

(1) Sofinancirajo se vloge, ki na podlagi ocenjenih meril dosežejo najmanj 50 točk. Če za posamezno merilo vlagatelj vlogi na javni razpis ne priloži vseh podatkov, prilog in dokazil, ki so zahtevana, oziroma so podatki nepravilni, se vloga v tem delu oceni z 0 točkami.

(2) Merila za ocenjevanje vlog na javni razpis so naslednja:

– delež lastne udeležbe,

– število dijakov oziroma študentov, vključenih v izobraževanje,

– število hektarjev kmetijskih ali gozdnih zemljišč ali število učnih delavnic.

(3) Podrobnejša merila iz prejšnjega odstavka in točkovalnik za ocenjevanje vlog na javni razpis se opredelijo v javnem razpisu.

10. člen

(finančne določbe)

(1) Stopnja sofinanciranja znaša do 75 odstotkov priznane vrednosti investicije.

(2) Najvišja višina dodeljenih sredstev na posamezno vlogo oziroma članico univerze je 75.000 eurov.

(3) Sofinancirajo se vloge, ki na podlagi ocenjenih meril dosežejo najmanj 50 točk.

(4) Vlagatelj za sofinanciranje sredstev usposobitve zavodov in razvojnih centrov v kmetijstvu, gozdarstvu in prehrani vloži največ eno vlogo na javni razpis.

IV. SKUPNE DOLOČBE
VLOGA IN POSTOPEK ZA DODELITEV SREDSTEV

11. člen

(javni razpis)

(1) Nepovratna sredstva, namenjena izvajanju sofinanciranja materialnih stroškov in stroškov storitev praktičnega izobraževanja ter sofinanciranja usposobitve zavodov in razvojnih centrov (v nadaljnjem besedilu: sredstva), se zagotovijo iz proračuna Republike Slovenije kot nepovratna finančna pomoč.

(2) Sredstva se razpišejo z zaprtim javnim razpisom v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

(3) Postopek za sofinanciranje materialnih stroškov in stroškov storitev praktičnega izobraževanja ter sofinanciranje usposobitve zavodov in razvojnih centrov se vodi v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

(4) Javni razpis objavi ministrstvo v Uradnem listu Republike Slovenije.

12. člen

(vlaganje vlog na javni razpis)

(1) Vloga na javni razpis se vloži na Agencijo Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: agencija) v elektronski obliki, v roku, opredeljenem v javnem razpisu.

(2) Vloge iz prejšnjega odstavka vlagatelj ali njegov pooblaščenec za elektronsko vložitev izpolni elektronsko in podpiše s kvalificiranim elektronskim podpisom ter vloži v elektronski obliki.

(3) Za elektronsko izpolnjevanje in vložitev vlog iz prejšnjega odstavka agencija vzpostavi vstopno spletno mesto na naslovu https://e-kmetija.gov.si, na katerem se vlagatelj ali njegov pooblaščenec za elektronsko vložitev s sredstvom elektronske identifikacije prijavi v informacijski sistem agencije, ima dostop do vseh podatkov, potrebnih za izpolnitev vloge, izvede elektronski vnos, vključno s kvalificiranim elektronskim podpisom, in vloži vlogo v informacijski sistem agencije, ki ga obvesti o uspešni vložitvi vloge.

(4) Če vlogo iz prejšnjega odstavka vlaga pooblaščenec za elektronsko vložitev, se pred elektronsko vložitvijo vloge registrira pri agenciji. Pooblaščenec za elektronsko vložitev pri vnosu vloge izpolni pooblastilo za dostop in uporabo informacijskega sistema agencije. S podpisom na vlogi vlagatelj ali njegov pooblaščenec za elektronsko vložitev potrdi pravilnost vnosa podatkov. Podrobna navodila o prijavi v informacijski sistem in izpolnjevanju vloge v njem ter vlaganju vloge se objavijo na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(5) Kot sredstvo elektronske identifikacije iz tretjega odstavka tega člena se šteje sredstvo elektronske identifikacije ravni zanesljivosti srednja ali visoka oziroma drug način elektronske identifikacije za dostop do elektronskih storitev ravni zanesljivosti srednja ali visoka v skladu s predpisi, ki urejajo elektronsko identifikacijo in storitev zaupanja.

13. člen

(obravnava vlog)

(1) Vlagatelja popolne vloge, ki je vsebinsko nerazumljiva, agencija pozove na pojasnitev.

(2) Vloga na javni razpis, ki je popolna in izpolnjuje pogoje iz 4. oziroma 8. člena te uredbe, se oceni na podlagi meril, določenih s to uredbo.

(3) V primeru, da razpisana sredstva ne zadoščajo za odobritev vseh vlog v celoti, se sredstva razdelijo proporcionalno glede na delež doseženih točk od skupnega števila točk, glede na razpisana sredstva in glede na skupno vrednost zaprošenih sredstev.

(4) Agencija vlagatelju odobri sredstva z odločbo o pravici do sredstev.

14. člen

(združevanje pomoči)

Pomoč se ne odobri oziroma izplača upravičencu, če je za iste upravičene stroške, kot jih je navedel v vlogi na javni razpis oziroma v zahtevku za izplačilo sredstev, že prejel sredstva iz proračuna Republike Slovenije ali sredstva Evropske unije oziroma druga javna sredstva.

15. člen

(vlaganje zahtevkov za izplačilo sredstev)

(1) Za izplačila sredstev za namene iz 1. člena te uredbe morajo upravičenci zahtevke za izplačilo sredstev izpolniti in vložiti na agencijo v elektronski obliki ter podpisane s kvalificiranim elektronskim podpisom.

(2) Za elektronsko izpolnjevanje in vložitev zahtevkov za izplačilo sredstev iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo določbe drugega do petega odstavka 12. člena te uredbe.

(3) Zahtevki za izplačilo sredstev iz prvega odstavka tega člena se vlagajo v obdobju od izdaje odločbe o pravici do sredstev do 30. oktobra tekočega leta v skladu z roki, opredeljenimi v odločbi o pravici do sredstev.

(4) Upravičenec lahko vloži prošnjo za spremembo obveznosti do vložitve zahtevka za izplačilo sredstev.

(5) Upravičenec mora zahtevku za izplačilo sredstev priložiti naslednja dokazila:

1. kopije računov, elektronske in e-račune oziroma dokument enake dokazne vrednosti, ki vsebuje specifikacijo nabavljenega materiala, opreme, izvedenih storitev zunanjih izvajalcev oziroma izvedenih del. Če račun ali dokument enake dokazne vrednosti ne vsebuje specifikacije, se priloži dobavnica ali naročilnica, ki vsebuje takšno specifikacijo;

2. izjavo o skladnosti za aparate, naprave, stroje, priključke in opremo iz 8. člena te uredbe ali fotografijo osnovnega sredstva, iz katere je razvidna oznaka CE, ki je opredeljena v pravilniku, ki ureja zahteve, ki jih morajo izpolnjevati stroji, ki so dani na trg;

3. dokazila o plačilu računa ali dokument enake dokazne vrednosti iz prejšnje točke, kot je položnica, potrdilo banke o izvršenem plačilu, potrdilo o izvršeni transakciji ali dokazilo o izvedeni kompenzaciji (pobotu);

4. fotografijo vgrajene opreme v času vgradnje in tehnično dokumentacijo opreme, ki je predmet vgradnje, če gre za naložbe, kjer je vgrajena skrita oprema, ki se je po končani naložbi ne more več preveriti (oprema, do katere po končani investiciji med kontrolo na kraju samem ni več mogoče dostopati);

5. fotografije, ki potrjujejo izvedbo podprte naložbe oziroma dela naložbe, ki predstavlja zaokroženo vsebinsko ali tehnološko celoto;

6. izjavo o prejetih javnih sredstvih za iste upravičene stroške;

7. za namen sofinanciranja usposobitve zavodov in razvojnih centrov dokazilo o vpisu investicije v evidenco osnovnih sredstev ter

8. poročilo o izvedeni aktivnosti.

(6) Računi in druga dokazila, ki se nanašajo na naložbo, se morajo glasiti na upravičenca.

16. člen

(obveznosti upravičenca po izplačilu sredstev)

(1) Upravičenec se zavezuje, da bo naložbo uporabljal v skladu z namenom, opredeljenem v 1. členu te uredbe.

(2) V primeru naložbe v nabavo aparatov, naprav, strojev, priključkov in opreme iz 8. člena te uredbe upravičenec ne sme odtujiti naložbe oziroma jo dati v najem še tri leta po izplačilu sredstev.

(3) Upravičenec, ki je pridobil sredstva za namen sofinanciranja usposobitve zavodov in razvojnih centrov v kmetijstvu, gozdarstvu in prehrani, mora na agencijo posredovati Poročilo o uporabi investicije za ukrep usposobitve zavodov in razvojnih centrov v kmetijstvu, na obrazcu iz Priloge, ki je sestavni del te uredbe, do 15. aprila tekočega leta za preteklo koledarsko leto, in sicer tri leta po zadnjem izplačilu.

(4) Upravičenec mora dokumentacijo, ki je podlaga za odobritev pomoči po tej uredbi, hraniti še najmanj tri leta od dneva zadnjega izplačila sredstev.

(5) Upravičenec mora omogočiti dostop do dokumentacije, ki je podlaga za dodelitev in izplačilo sredstev, ter omogočiti kontrolo na kraju samem ministrstvu, agenciji ter pristojnim revizijskim in nadzornim organom Republike Slovenije.

17. člen

(izvedba pregledov in neizpolnjevanje obveznosti)

(1) Upravne preglede in preglede na kraju samem izvaja agencija.

(2) Za namen sofinanciranja materialnih stroškov in stroškov storitev praktičnega izobraževanja se izvede upravni pregled vseh zahtevkov za izplačilo sredstev.

(3) Za namen sofinanciranja usposobitve zavodov in razvojnih centrov, se poleg upravnega pregleda vseh zahtevkov za izplačilo sredstev, s pregledi na kraju samem pred izplačilom zahtevka preveri vsaj pet odstotkov sredstev, odobrenih po javnem razpisu v posameznem koledarskem letu.

(4) V primeru ugotovljene nepravilnosti tekom izvedbe pregleda iz drugega in tretjega odstavka tega člena agencija postopa v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

(5) Agencija izvaja naknadne preglede za namen sofinanciranja usposobitve zavodov in razvojnih centrov v obdobju trajanja obveznosti upravičenca po izplačilu zahtevka za izplačilo sredstev iz 15. člena te uredbe, s katerim preveri vsaj en odstotek sredstev, dodeljenih po javnem razpisu v posameznem koledarskem letu.

(6) Če upravičenec ne izpolni obveznosti iz 16. člena te uredbe, mora v proračun Republike Slovenije vrniti vsa izplačana sredstva.

18. člen

(hramba dokumentacije in poročanje)

(1) Agencija vodi in hrani evidence z informacijami o dodeljenih finančnih sredstvih in z dokazi o izpolnjevanju pogojev deset let od dneva zadnje dodelitve sredstev po tej uredbi.

(2) Agencija poroča ministrstvu o skupni višini odobrenih in izplačanih sredstev upravičencem do 31. decembra tekočega leta.

V. KONČNA DOLOČBA

19. člen

(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.

Ljubljana, dne

EVA

Vlada Republike Slovenije

dr. Robert Golob

predsednik